

UNIVERZITET U BEOGRADU

MEDICINSKI
FAKULTET

UNIVERZITET U BEOGRADU
MEDICINSKI FAKULTET

NASTAVNICI MEDICINSKOG FAKULTETA U BEOGRADU

KNJIGA III

**Nastavnici hirurgije, ginekologije i akušerstva,
otorinolaringologije i oftalmologije**

(od pedesetih godina XX veka do 1. oktobra 2005. godine)

Glavni urednik:

Radoje B. Čolović

Beograd 2006.

Radoje B. Čolović i saradnici

Nastavnici Medicinskog fakulteta u Beogradu, knjiga III

Nastavnici hirurgije, ginekologije i akušerstva, otorinolaringologije i oftalmologije
(od pedesetih godina XX veka do 1. oktobra 2005. godine)

Glavni urednik:	Radoje B. Čolović
Urednici:	Radoje Čolović, Milan Đokić, Danica Grujičić, Miloš Jovanović, Aleksandar Lešić, Darko Plećaš, Sanja Sinđić, Predrag Stanković
Izdavač:	Medicinski fakultet Univerziteta u Beogradu, dr Subotića 8
Za izdavača:	Bogdan Đuričić, dekan
Tehnički urednik:	Vladimir Radak
Lektor:	Nataša Ognjanović
Kompjuterska priprema:	Vladimir Piacun
Obrada fotografija i korice:	Slavko Matić
Štampa:	Valjevo Print
Tiraž:	1000 primeraka

ISBN 86-7117-171-X

Odlučkom Nastavno-naučnog veća Medicinskog fakulteta u Beogradu štampano kao
treća monografija u seriji o nastavnicima Medicinskog fakulteta

Autori priloga

NASTAVNICI HIRURGIJE

Nastavnici opšte i abdominalne hirurgije

Čolović Radoje
Džodić Radan
Davidović Lazar
Diklić Aleksandar
Kostić Dušan
Marković Ivan
Matić Slavko
Paunović Ivan
Pavlović Siniša
Peško Predrag
Popović Miloš
Radovanović Dragan
Radovanović Nebojša
Stanković Nebojša
Stefanović Dejan
Stevović Dragoslav
Stojanović Dragoš
Tomin Radmilo

Nastavnici grudne hirurgije

Čolović Radoje
Mandarić Dragan

Nastavnici urologije

Arizanović Gordana
Đokić Milan
Milenković Dragica

Nastavnici ortopedske hirurgije i traumatologije

Blagojević Zoran
Bumbaširević Marko
Čolović Radoje
Lalošević Vladimir

Lešić Aleksandar
Manojlović Radovan
Simić Aleksandar
Starović Dragoje
Tomić Slavko
Vukašinović Zoran

Nastavnici neurohirurgije

Antunović Vaso
Đorđević Momčilo
Đurović Branko
Grujičić Danica
Janićijević Miloš
Nagulić Mirjana
Nestorović Branko
Radulović Danilo
Rakić Miodrag
Samardžić Miroslav
Slavik Eugen
Vujotić Ljiljana

Nastavnici dečje hirurgije

Čolović Radoje
Lešić Aleksandar
Sindić Sanja
Starović Dragoje

Nastavnici anesteziologije

Čolović Radoje
Milaković Branko
Sindelić Radomir
Stojanović Dragoš

Nastavnici maksilofacijalne, plastične i rekonstruktivne hirurgije

Čolović Radoje

NASTAVNICI GINEKOLOGIJE I AKUŠERSTVA

Bošković Vladimir
Bogdanović Zorica
Čolović Radoje
Kesić Vesna
Krstić Miomir
Marković Atanasije
Matijašević Stevan
Pantović Dragoljub
Plečaš Darko
Radak Vladimir
Terzić Milan
Vasiljević Mladenko

NASTAVNICI OTORINOLARINGOLOGIJE

Đukić Vojko
Janošević Ljiljana
Stanković Predrag

NASTAVNICI OFTALMOLOGIJE

Dujić Mirjana
Golubović Slobodan
Ignjačev Miloš
Jovanović Miloš
Kontić Đorđe
Kosanović-Jaković Natalija
Latković Zoran
Milenković Svetislav
Misita Vasilije
Nikolić Ljubiša
Risović Dušica

SADRŽAJ

PREDGOVOR	9	Prof. dr Mihailo Vučinić	75
NASTAVNICI HIRURGIJE		Prof. dr Milan Dragović, dopisni član CANU	77
NASTAVNICI OPŠTE		Prof. dr Milan Đorđević, dopisni član SANU	78
I ABDOMINALNE HIRURGIJE		Prof. dr Miodrag Živanović	80
Prof. dr Radoslav Brašovan	15	Prof. dr Dragan Dugalić	82
Prof. dr Bogdan Kosanović, dopisni član SANU	17	Prof. dr Slobodan Dragačević	84
Prof. dr Sava Simić	19	Prof. dr Vladislav Arsov	85
Prof. dr Đorđe Đorđević Čamba	20	Prof. dr Predrag Petrović	87
Prof. dr Milivoje Genčić	21	Prof. dr Dragoslav Stevović	88
Prof. dr Aleksandar Telebaković	22	Prof. dr Radovan Janković	90
Prof. dr Mitar Mitrović, akademik SANU	23	Prof. dr Mihajlo Mitrović	92
Prof. dr Ljubomir Rašović, akademik CANU	25	Prof. dr Veljko Đukić	93
Prof. dr Vukašin Glidžić	27	Prof. dr Božina Radević	95
Prof. dr Triva Litričin	29	Prof. dr Slobodan Lotina	97
Prof. dr Ivo Popović Đani, akademik CANU	31	Doc. dr Srđan Rakić	99
Prof. dr Dragoljub Vasiljević	33	Prof. dr Mirko Šukalo	101
Doc. dr Radoslav Pešić	35	NASTAVNICI GRUDNE HIRURGIJE	
Dr Borivoje Živković, viši stručni saradnik	36	Prof. dr Manojlo Budisavljević	105
Prof. dr Dejan Pavlović	37	Prof. dr Slavica Malenić	107
Prof. dr Branislav Stefanović	38	NASTAVNICI UROLOGIJE	
Prof. dr Dragoslav Milićević	39	Doc. dr Branka Cvetković	111
Prof. dr Borislav Vujadinović	41	Prof. dr Vladeta Ilić	113
Prof. dr Dragoš Nedeljković	43	Prof. dr Branko Ostojić	115
Prof. dr Dobrivoje Stevanović	45	Prof. dr Vladimir Petronić	116
Prof. dr Vera Tabaković-Đaja	46	Prof. dr Zoranka Šumarac	118
Prof. dr Aleksandar Marković	47	Prof. dr Velibor Marković	120
Prof. dr Aleksandar Dimitrijević	49	Prof. dr Branislav Talić	122
Prof. dr Svetomir Lekić	51	NASTAVNICI ORTOPEDSKE HIRURGIJE I	
Prof. dr Branislav Dragičević	52	TRAUMATOLOGIJE	
Prof. dr Aleksandar Baljžević	53	Prof. dr Borivoje Gradojević	127
Doc. dr Aleksandar Aleksić	55	Prof. dr Ljubiša Đorić	129
Prof. dr Radmilo Tomin	57	Prof. dr Živojin Bumbaširević, akademik SANU	131
Prof. dr Stojan Anojić	59	Prof. dr Branko Radulović	134
Prof. dr Ljubiša Tomić	61	Prof. dr Đorđe Milošević	137
Prof. dr Zoran Gerzić, dopisni član SANU	63	Prof. dr Cvetko Rakić	139
Prof. dr Milenko Ristić	65	Prof. dr Krsta Ristić	141
Prof. dr Dobrivoje Tasić	67	Prof. dr Ljubiša Janković	143
Prof. dr Aleksandar Karadžić	68	Prof. dr Petar Simić	145
Prof. dr Vladimir Mićanović	69	Prof. dr Dušan Ukropina	147
Prof. dr Slobodan Nikolić	71	Prof. dr Petar Buždon	148
Prof. dr Milan Ostojić	73		

Prof. dr Milosav Zlatić	150
Dr Predrag Bosić, viši stručni saradnik	151
Prof. dr Dragoje Starović	152
Doc. dr Milan Stevanović, inostrani član SANU	154
Doc. dr Nenad Radulović	156

NASTAVNICI NEUROHIRURGIJE

Prof. dr Todor Bećirić	159
Prof. dr Ilija Nagulić	161
Prof. dr Bogdan Babić	163
Prof. dr Petar Milenković	165
Prof. dr Nikola Sekulović	167
Prof. dr Pero Kalezić	169
Prof. dr Vojislav Popović	171
Prof. dr Branko Tajsić	173
Prof. dr Živorad Đorđević	175
Prof. dr Bogoljub Milosavljević Čampar	177
Prof. dr Rade Repac	179
Prof. dr Momčilo Đorđević	181
Prof. dr Ivan Ribarić	183
Prof. dr Vaso Antunović	185

NASTAVNICI DEČJE HIRURGIJE

Dr Miroslava Živkucin, viši stručni saradnik	189
Prof. dr Dušan Bajec	191
Prof. dr Milutin Đaja	193
Prof. dr Sreten Popović	195
Prof. dr Ivo Bešević	197
Prof. dr Dragiša Rakić	199
Prof. dr Savo Bumbić	201
Prof. dr Lazar Stojanović	203
Prof. dr Dragoljub Oluić	204
Prof. dr Sava Perović, dopisni član SANU	206
Prof. dr Radoslav Lukač	209
Prof. dr Stojan Živković	211

NASTAVNICI ANESTEZIOLOGIJE

Prof. dr Predrag Lalević	215
Prof. dr Jugoslav Pantić	217
Prof. dr Velizar Blagojević	219
Prof. dr Dragoslav Jekić	221
Prof. dr Stanoje Glišić	223
Prof. dr Dobrila Radojević	224
Doc. dr Boško Radomir	225
Prof. dr Zorica Janković	226

NASTAVNICI MAKSILOFACIJALNE, PLASTIČNE I REKONSTRUKTIVNE HIRURGIJE

Prof. dr Miodrag Karapandžić	231
Prof. dr Predrag Stefanović	233

NASTAVNICI GINEKOLOGIJE

I AKUŠERSTVA

Prof. dr Petar Kostić	237
Doc. dr Nikola Mirjanić	239
Prof. dr Franc Novak	240
Prof. dr Tatjana Škurina	241
Prof. dr Radeta Prica	243
Prof. dr Aleksandar Mirković	245
Doc. dr Miroslava Likar-Đukić	247
Prof. dr Dragomir Mladenović	248
Prof. dr Milan Tomić	250
Prof. dr Marta Doder-Husar	252
Prof. dr Mirjana Đukić-Tadić	254
Doc. dr Vojislav Paljić	255
Prof. dr Emilija Stolević-Krajinović	257
Prof. dr Radmila Luković-Jovanović	259
Prof. dr Mihajlo Čemerikić	260
Prof. dr Mladen Bročić	263
Prof. dr Vojin Šulović, akademik SANU	265
Prof. dr Milena Grubač-Vukotić	268
Doc. dr Aleksandar Đukić	269
Prof. dr Željko Živanović	271
Prof. dr Darinka Popović-Škokljev	273
Prof. dr Nevenka Deu-Južnić	275
Prof. dr Dušan Avramović	277
Prof. dr Dušan Dinulović	279
Prof. dr Milan Jevremović	281
Prof. dr Borislav Lazarević	283
Prof. dr Aleksandar Petronijević	285
Prof. dr Radmio Jovanović	287
Prof. dr Aleksandar Radosavljević	289
Prof. dr Milorad Jeremić	291
Prof. dr Milić Aleksić	293
Prof. dr Atanasije Marković	295
Prof. dr Stevan Matijašević	297
Prof. dr Sreten Bila	299
Prof. dr Nada Rudić-Prokić	301
Prof. dr Svetlana Jovanović-Tajfl	302
Prof. dr Vladimir Rajković	304
Prof. dr Ratomir Ganović	306
Prof. dr Žarko Pilić	308
Prof. dr Dražen Milačić	310

NASTAVNICI

OTORINOLARINGOLOGIJE

Prof. dr Srećko Podvinec	315
Prof. dr Slobodan Đorđević	317
Prim. dr Kosta Mitrović, viši stručni saradnik	319
Prof. dr Dušan Cvejić	320
Prof. dr Petar Stefanović	322
Prof. dr Božidar Stefanović	323
Prof. dr Dragoslav Savić	325
Prof. dr Miodrag Simonović	327
Prof. dr Stevan Cvetković	329
Prof. dr Mirjana Spalajković	331
Prof. dr Miroslav Đorđević	333
Prof. dr Tomislav Janjatić	335
Prof. dr Časlav Đoković	337
Prof. dr Borivoje Krejović	339
Prof. dr Miodrag Jovanović	341
Prof. dr Gojko Stojičić	343

NASTAVNICI

OFTALMOLOGIJE

Prof. dr Vladimir Čavka, akademik ANU BiH	347
Prof. dr Olga Litričin	349
Prof. dr Zlatimir Kecmanović	351
Prof. dr Milan Blagojević	353
Prof. dr Ivan Stanković	355
Prof. dr Ružica Ilić	357
Prof. dr Slobodan Dergenc	358
Prof. dr Sofija Biga	359
Doc. dr Dušan Stojanović	361
Prof. dr Vera Ljubojević	362
Prof. dr Aleksandar Parunović	363
Prof. dr Siniša Đaković	365
Prof. dr Dobrosav Cvetković	367
Doc. dr Jasmina Tomović	369
Prof. dr Anka Stanojević-Paović	370

PREDGOVOR

Naše starije kolege, na čelu sa profesorom Miloradom Savićevićem, pripremile su knjigu *Profesori Medicinskog fakulteta u Beogradu*, koja je obuhvatila period od osnivanja Fakulteta do pedesetih godina XX veka. Knjigu je izdao Medicinski fakultet 2003. godine.

U duhu nastavka tradicije i zahvalnosti svojim učiteljima, 2005. godine je izdata knjiga *Nastavnici Medicinskog fakulteta, knjiga II*, koja se odnosi na nastavnike pretkliničkih i institutskih predmeta na Medicinskom fakultetu u Beogradu, čija se nastavnička karijera završila školske 2004/05. godine, tj. 30. septembra 2005. godine.

Decembra 2005. godine je održan sastanak šefova katedri kliničkih predmeta, kojoj je predsedavao dekan, profesor dr Bogdan Đuričić. Zbog velikog broja nastavnika o kojima treba pisati, dogovoreno je da se pripreme dve knjige, treća i četvrta, i da se one izdaju do 9. decembra 2006. godine, tj. do dana Fakulteta. Treća knjiga bi obuhvatila nastavnike hirurških disciplina: hirurgije, ginekologije i akušerstva, otorinolaringologije i oftalmologije. Za urednika ove knjige određen je profesor dr Radoje Čolović.

Četvrta knjiga bi obuhvatila nastavnike ostalih katedri: interne medicine, neurologije, psihijatrije, pedijatrije, dermatovenerologije i infektivnih bolesti. Dužnosti urednika ove knjige prihvatio se profesor dr Vojislav Perišić, šef Katedre pedijatrije.

U pripremi treće knjige, primenjen je isti postupak kao i u knjizi II. Šefovi katedri su obezbedili autore priloga o nastavnicima svoje katedre. Dostavljene priloge sam pažljivo pročitao i modifikovao, tako da bi koliko-toliko bili jednoobrazni. Nažalost, za neke nastavnike prilozima uopšte nisu bili napisani, pa sam ih morao napisati sam. Mnogi prilozima su bili siromašni podacima, neprimereno kratki ili preobimni, potpuno nesređeni i u brojnim slučajevima potpuno neupotrebljivi. Zbog svega toga, brojni prilozima su morali biti nanovo napisani. Najveći problemi su bili vezani za Katedru ginekologije i akušerstva, mnogo manje za Katedru hirurgije, a najmanje za katedre oftalmologije i otorinolaringologije.

Kada je celokupni tekst na jednoobrazan način priređen, dostavljen je urednicima pojedinih odeljaka, koji su ga konačno uobličili i odobrili.

Trudio sam se da niko od nastavnika ne bude izostavljen. U tom smislu, više puta sam upozoravao šefove katedri. Ukoliko je ipak neko izostavljen, odgovornost snose isključivo šefovi odgovarajućih katedri. Redosled priloga, kao i u prošloj knjizi, napravljen je prema godini rođenja nastavnika.

Celokupni poduhvat u pripremi ove knjige zahtevao je ogroman rad. Najveću pomoć sam imao od dr Vladimira Radaka, kome se najtoplije zahvaljujem. Doktor Slavko Matić je uložio veliki trud da fotografije nastavnika, često rđavog kvaliteta, kompjuterski obradi i poboljša do granica mogućnosti. Veliku za-

hvalnost dugujem i stručnim službama Fakulteta, koje nisu žalile truda da pribave potrebnu građu za pisanje priloga.

Naša je želja da ova, treća knjiga, bude još jedna u nizu knjiga o nastavnicima Medicinskog fakulteta u Beogradu i da buduće generacije nastave ovu tradiciju izdavanjem jedne knjige svakih pet ili deset godina, a koje bi obuhvatale priloge o nastavnicima koji su u proteklom periodu otišli u zasluženu penziju.

U Beogradu, 1. septembra 2006. godine

Profesor dr Radoje Čolović

Nastavnici hirurgije

Urednici:
Radoje Čolović
Milan Đokić
Aleksandar Lešić
Danica Grujičić
Sanja Sindić

Nastavnici opšte i abdominalne hirurgije

Urednik:

Radoje Čolović

Prof. dr
Radoslav Brašovan
(1888–1964)

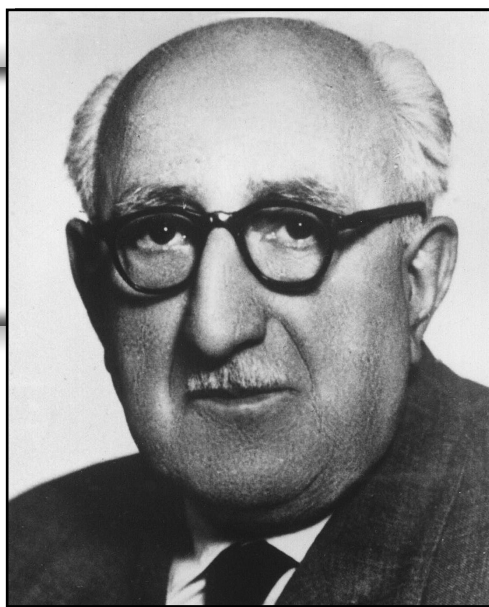
Radoslav Brašovan je rođen 22. juna 1888. godine u Vršcu, tada u sastavu Austrougarske monarhije. Osnovnu školu je učio u Novom Sadu i Vršcu i završio je 1895. godine. Realnu gimnaziju je učio u Vršcu, a završio u Bevoj Crkvi 1907. godine, nakon čega se upisao na Medicinski fakultet u Budimpešti. Tokom studija, 1913. i 1914. godine, radio je u Gradskoj bolnici velike županije Subotice, uglavnom na Hirurškom odeljenju. Diplomirao je i doktorirao 1915. godine u Budimpešti. Od 1902. do završetka studija bio je stipendista Matice srpske i Tekejanuma.

Po završetku Prvog svetskog rata došao je u Beograd i 1919. godine postavljen za ukaznog sekundarnog lekara Opšte državne bolnice. Tu je radio do 1922. godine, kada je postavljen za asistenta na predmetu Hirurgija. Bio je jedan od prve dvojice asistenata na hirurgiji. U tom svojstvu je radio do 1929. godine. Te godine je izabran u zvanje docenta hirurgije, a 1938. jednoglasno je izabran u zvanje vanrednog profesora opšte i specijalne hirurgije i hirurške propedeutike.

Kao asistent je držao studentske vežbe, a kao nastavnik je predavao hiruršku dijagnostiku i operativnu hirurgiju. Ispitivao je studente iz oblasti dijagnostike, operativne tehnike, metoda hirurških zavoja i radiologije. Važio je za savesnog stručnjaka, korektnog kolegu i „ispravnog čoveka”.

Govorio je francuski, mađarski i nemački, a služio se i ruskim i engleskim jezikom.

Na klinici je obavljao funkciju šefa Odseka za operativnu hirurgiju, a pred rat je bio upravnik Klinike za opštu hirurgiju. Do 1944. godine je, u

slobodno vreme, obavljao i privatnu praksu.

U toku 1927. i 1928. godine usavršavao se po mesec dana na hirurškim klinikama Medicinskog fakulteta u Parizu. Tom prilikom je uradio i eksperimentalni rad *Pernokton anestezija*, koji je objavljen u *Medicinskom pregledu* iste godine, a sledeće i na nemačkom jeziku u *Deutsche Medizinische Wochenschrift*. Godine 1930. proveo je mesec dana na usavršavanju u Berlinu.

Kao hirurg je dosta operisao. Tako se u referatu pri izboru u zvanje vanrednog profesora 1938. godine navodi da je tokom 24 godine hirurške službe izvršio „1200 većih operacija registrovanih u operacionim protokolima”.

Na početku Drugog svetskog rata bio je šef oba hirurška odeljenja Glavne vojne bolnice u Beogradu u činu sanitetskog kapetana I klase. Tokom rata je radio na Hirurškoj klinici Medicinskog fakulteta, a najviše u Lagumu u Karađorđevoj ulici broj 43.

Po oslobođenju, godinu dana (1944/45) je dobrovoljno radio kao hirurg u vojnim bolnicama, najpre bez čina, da bi mu kasnije bio priznat čin sanitetskog kapetana. Zatim se vratio na Hiruršku kliniku Medicinskog fakulteta, na kojoj je radio kao hirurg i držao predavanja iz opšte i specijalne hirurgije sve do odlaska u penziju krajem 1948. godine. Njegovi bivši studenti ga se sećaju

kao mirnog, pedantnog, lepo vaspitanog čoveka koji je veliku pažnju posvećivao nastavi hirurgije i smatraju da je, u periodu neposredno posle rata sve do odlaska u penziju, bio najzaslužniji za kvalitetnu organizaciju nastave iz hirurgije.

Profesor Brašovan je objavio monografiju *O frakturama*, koju je 1925. godine na 80 strana izdalo Udruženje jugoslovenskih medicinaru. Bavio se i prevođenjem. Sa nemačkog je preveo poznatu knjigu Sonntaga *Hirurška propedeutika* (269 kucanih stranica) i Kappisovu knjigu *Predohrana i suzbijanje operacionih opasnosti* (382 strane kucanog teksta).

Do izbora u zvanje vanrednog profesora 1938. godine objavio je 22 naučna i stručna rada, od kojih 3 u nemačkim časopisima. Radove je objavljivao u domaćim časopisima *Srpski arhiv za celokupno lekarstvo*, *Medicinski pregled* i *Vojnosanitetki pregled*, u Zborniku radova Instituta za fiziologiju razvića, genetiku i selekciju, u izdanjima Udruženja jugoslovenskih medicinaru i zbornici-

ma kongresa Jugoslovenskog hirurškog društva. Njegovi radovi pokrivaju celokupnu hirurgiju. Pored toga, bavio se i eksperimentalnom hirurgijom i rezultate objavljivao u nemačkim časopisima.

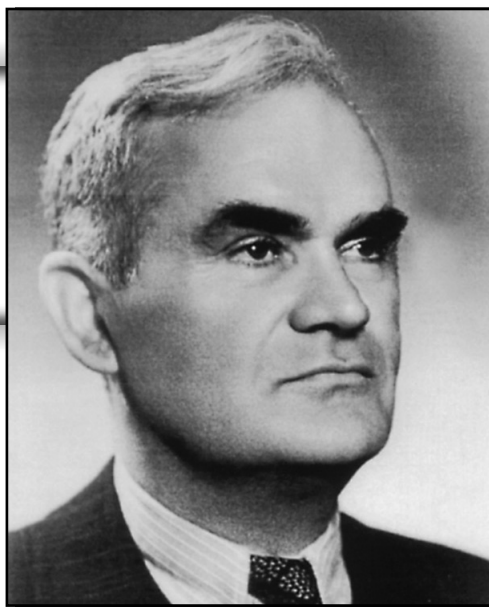
Bio je dugogodišnji član Srpskog lekarskog društva i jedan od osnivača njegove Hirurške sekcije 1950. godine. Takođe je bio član Udruženja jugoslovenskih hirurga.

Ministarstvo narodnog zdravlja ga je „za stručni rad” odlikovalo Ordenom svetog Save IV stepena (1928) i Ordenom svetog Save III stepena (1939). Godine 1937. je, za zasluge u toku prošlih ratova i dobrovoljni rad, dobio zlatnu medalju Crvenog krsta Jugoslavije.

I posle odlaska u penziju nekoliko godina se bavio eksperimentalnim radom, a zatim se povukao u miran život, povremeno posećujući sastanke Hirurške sekcije Srpskog lekarskog društva. Preminuo je 27. juna 1964. godine.

Radoje Čolović

Prof. dr
Bogdan Kosanović
dopisni član SANU
(1892–1964)

Bogdan Kosanović je rođen 2. jula 1892. godine u Plaškom, srez Karlovac u Austrougarskoj. Gimnaziju je završio 1911. godine u Sremskim Karlovcima, a Medicinski fakultet u Beču 1919. godine.

Nakon toga je došao u Beograd i zaposlio se na Hirurškom odeljenju Opšte državne bolnice. Osnove hirurgije naučio je kod profesora Vojislava Subbotića. Zvanje specijaliste hirurgia stekao je 1922. godine. Godine 1933. postavljen je za šefa odeljenja na Hirurškoj klinici Opšte državne bolnice u Beogradu. Godine 1935. osnovao je prvo Odeljenje grudne hirurgije i postao njegov šef. Smatra se našim prvim grudnim hirurgom. Za šefa Prvog hirurškog odeljenja postavljen je 1938. godine. Marta 1941. godine je bio mobilisan u činu rezervnog potpukovnika. Posle bombardovanja Niša, tokom čega je došlo do masovnog povređivanja velikog broja građana, dr Kosanović je obradio i lečio preko 2000 ranjenika.

Kao „nacionalno nepouzdan” u Nedićevoj Vladi, 1942. godine je bio otpušten iz službe. Početkom 1944. godine je postao šef hirurgije Prvog proleterskog korpusa, a na Sremskom i Slavonskom frontu upravnik i glavni hirurg Prve armijske hirurške pokretne bolnice. Od jula 1945. godine je bio glavni hirurg bolničkih centara Treće armije u Subotici, Senti, Torži i Sremskim Karlovcima. Demobilisan je 27.12.1945. godine, a potom postavljen za šefa Hirurškog odeljenja Gradske bolnice na Zvezdari u Beogradu, gde je ostao do februara 1956. godine. Tada je, posle penzionisanja profesora Milivoja

Kostića, postao upravnik Prve hirurške klinike, kojom je rukovodio do početka 1963. godine, kada je penzionisan.

U zvanje asistenta hirurgije na Medicinskom fakultetu izabran je 1922. godine, vanrednog profesora 1951, a u zvanje redovnog profesora 1955. godine. Za dopisnog člana Srpske akademije nauka izabran je 5.12.1963. godine.

Objavio je 107 radova iz raznih oblasti hirurgije, a najviše iz oblasti hirurškog lečenja bolesti digestivnog trakta. Veliki broj radova odnosio se na oboljenja štitaste žlezde i hirurška oboljenja pluća, u kojima se zalagao za operativno lečenje tuberkuloze (u vreme kad tuberkulostatici još nisu bili pronađeni).

Bio je aktivan član SLD, naročito njegove Fiziološke i Hirurške sekcije, čiji je bio jedan od osnivača. Isto tako, jedan je od osnivača Kancerološke sekcije SLD, čiji je predsednik bio tokom deset godina, zatim član Udruženja kancerologa Jugoslavije, čiji je predsednik bio od 1959. godine, kao i član Međunarodnog hirurškog društva i predstavnik Jugoslavije u Međunarodnoj uniji za borbu protiv raka.

Prof. dr Kosanović je bio član uređivačkih odbora časopisa *Vojnosanitetski pregled* i *Srpski arhiv za celokupno lekarstvo*.

Dobitnik je plakete SLD, Ordena zasluge za

narod II reda (1946. godine) i Ordena rada II reda (1948. godine). Bio je na studijskom putovanju u Poljskoj 1959. godine, gde je obilazio specijalne hirurške ustanove.

Profesor Kosanović je preminuo 20.10.1964. godine. Sahranjen je u Beogradu.

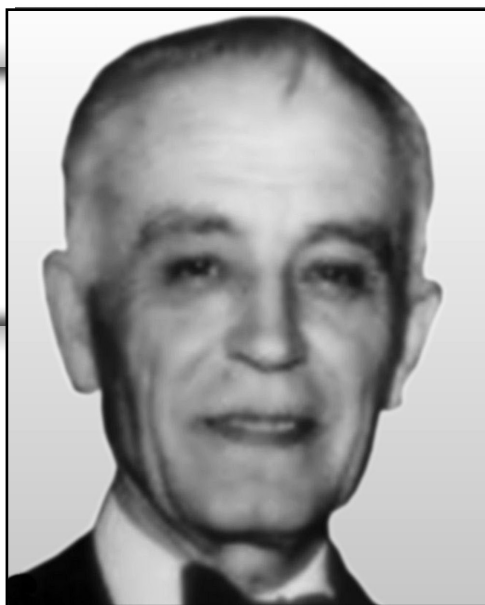
Radoje Čolović

**Prof. dr
Sava Simić
(1896–1982)**

Sava Simić je rođen 1896. godine u selu Noćaj u Mačvi. Učestvovao je u Prvom svetskom ratu kao đak narednik u dobrovoljačkom puku. Gimnaziju je završio 1920. godine u Beogradu, a Medicinski fakultet aprila 1926. godine u Zagrebu. Posle jednogodišnjeg staža je radio na Hirurškom odeljenju bolnice u Šapcu. U periodu od juna 1929. do kraja 1932. godine bio je na specijalizaciji iz hirurgije u Beču, kod profesora Ewalda i Breitnera. Od januara 1933. do jula 1934. godine radio je u Beogradu, na Hirurškom odeljenju profesora Koena. Specijalistički ispit iz hirurgije je položio januara 1934. godine.

Jula iste godine bio je izabran za šefa Hirurškog odeljenja bolnice u Kraljevu, gde je radio do jula 1937. Nakon toga je postao šef Hirurškog odeljenja bolnice u Nišu, gde je ostao do juna 1944. Godine 1940. bio je u Pešti na jednomesečnom usavršavanju iz neurohirurgije, na Hirurškoj klinici profesora Bakaya. Uz njegovo angažovanje podignuto je i uređeno moderno Hirurško odeljenje u Nišu.

Godine 1944. je stupio u NOB i bio dodeljen Glavnom štabu Srbije. Po oslobođenju Beograda 1944. godine učestvovao je u organizaciji civilnog saniteta Srbije. Juna 1945. godine postavljen je za pomoćnika ministra narodnog zdravlja Srbije i na tom mestu ostao do jula 1947. godine. Nakon toga je postavljen za pomoćnika upravnika Prve hirurške klinike Medicinskog fakulteta u Beogradu. Septembra 1950. godine je, na poziv profesora dr Ksenofona Šahovića, osnovao Hirurški odsek Onkološkog instituta. Godine 1953. stekao je zvanje primarijusa. U zvanje redovnog profesora hirurgije izabran je 1954. godine.

Na stručnom usavršavanju je boravio na hirurškim klinikama u Parizu u Strazburu.

Profesor Simić je počeo da objavljuje stručne radove 1933. godine. U početku se bavio problematikom iz oblasti abdominalne hirurgije. U *Vojnosanitetском pregledu* objavio je iskustva iz američkog bombardovanja Niša. Po osnivanju Hirurškog odseka Onkološkog instituta preorijentisao se na problematiku tumora.

Bavio se svim oblastima hirurgije, posebno dijagnostikom i hirurškim lečenjem bolesti štitaste žlezde, ulkusne bolesti, a kasnije uglavnom malignim tumorima različitih organa. Rodonačelnik je onkološke hirurgije kod nas. Uveo je nove metode u dijagnostici i terapiji malignih tumora. Pod njegovim rukovodstvom, prvobitni Hirurški odsek je prerastao u odeljenje, koje će kasnije postati Specijalizovana hirurška klinika Onkološkog instituta. Široko je razvio radikalnu operaciju raka dojke po Halstedu i radikalnu operaciju raka rektuma po Majlsu, što se tada smatralo prototipom kurativne operacije raka. Među prvim je u zemlji radio bilateralne supraprenalektomije zbog uznapredovalog raka dojke.

Penzionisan je 1969. godine.

Premинуo je 1982. godine u Beogradu, a sahranjen je na Novom groblju.

Radan Džodić

Prof. dr
Đorđe Đorđević Čamba
(1901–1967)

Đorđe Đorđević Čamba je rođen 1901. godine u Magarevu, okolina Bitolja, Makedonija. Gimnaziju je završio u Beogradu, a Medicinski fakultet 1928. godine u Bukureštu, diplomskim radom *Malarioterapija u nespecifičnim oboljenjima centralnog nervnog sistema*. Posle odsluženog vojnog roka u Dunavskoj bolničkoj četi i obavljenog jednogodišnjeg opšteg lekarskog staža, od 1929. godine je, kao volonter, radio na Univerzitetskoj hirurškoj klinici Medicinskog fakulteta (kasnije Prva hirurška klinika). Od 1933. do 1941. godine je radio kao asistent dnevnika (pripravnik). Početkom rata 1941. godine bio je načelnik Hirurškog odeljenja Druge rezervne poljske bolnice u Vrnjačkoj Banji. Posle sloma Jugoslovenske vojske se vratio na Hiruršku kliniku u Beogradu, gde je ostao do penzionisanja. Oktobra 1944. godine je stupio u NOV i bio postavljen za šefa Hirurškog odeljenja bolnice Druge proleterske divizije, a potom za glavnog hirurga i šefa Hirurškog odeljenja Bolničkog centra u Zemunu. Posle demobilizacije, 1946. godine se vratio na dužnost asistenta na Prvoj hirurškoj klinici. Iste godine je bio postavljen za šefa hirurškog odeljenja i upravnika bolnice na izgradnji omladinske pruge Brčko–Banovići, gde je bio sve do kraja radne akcije.

U zvanje docenta izabran je 1951. godine, vanrednog profesora 1958. i u zvanje redovnog profesora početkom 1966. godine.

Profesor Đorđe Đorđević Čamba je prvi kod nas, još 1933. godine, uveo rano ustajanje iz postelje posle operacije, što je predstavljalo sadržinu mnogih inostranih publikacija i monografija. Takođe je prvi kod nas primenio metodu pune dijetе kod krvarećih ulkusa želuca i duodenuma. U kasnijim radovima naročitu pažnju je poklonio problemu abdominalne traumatologije.

Objavio je oko 50 stručnih i naučnih radova u zemlji i inostranstvu iz oblasti opšte i abdominalne hirurgije.

Učestvovao je na mnogim hirurškim skupovima u zemlji i inostranstvu.

Bio je član Srpskog lekarskog društva, domaćih hirurških udruženja, kao i ISS-SIC.

Profesor Đorđe Đorđević Čamba je umro 1967. godine.

Nebojša Radovanović i Dragoslav Stevović

***Prof. dr
Milivoje Genčić
(1902–1996)***

Milivoje Genčić je rođen u Zaječaru 1902. godine, gde je završio osnovnu školu i gimnaziju. Nakon toga je upisao Medicinski fakultet u Beču, na kome je diplomirao 1929. godine. Na Univerzitetsku hiruršku kliniku u Beogradu je primljen 1931. godine, kao volonter na specijalizaciji kod profesora Milivoja Kostića. Za asistenta volontera (pripravnika) na Katedri hirurgije izabran je 1934. godine. Specijalistički ispit iz hirurgije je položio 1935. godine. Za asistenta je postavljen 1937. godine. Godine 1939. položio je asistentski ispit na Medicinskom fakultetu u Zagrebu.

Vreme nemačke okupacije je proveo radeći na Prvoj hirurškoj klinici. U NOV je stupio 1944. godine i obavljao dužnost hirurga Neurohirurškog centra Glavne vojne bolnice u Beogradu, glavnog hirurga Valjevske vojne oblasti sa sedištem u Šapcu i šefa hirurškog odeljenja bolnice V armije u Skoplju. Posle demobilizacije, 1946. godine vratio se na Kliniku, gde je obavljao dužnost načelnika odeljenja do penzionisanja.

U zvanje docenta izabran je 1951. godine, vanrednog profesora 1959, a u zvanje redovnog profesora 1968. godine.

Svoje dugogodišnje iskustvo u ovoj patologiji

ji izneo je u monografiji *Hemoroidno i ostala oboljenja anorektuma*, koja je predstavljala prvi i jedinstveni udžbenik ove patologije na našem prostoru. Autor je i više poglavlja u domaćim udžbenicima. Objavio je oko 50 radova u zemlji i 2 rada u nemačkom časopisu *Z. Bl. F. Chirurgie*.

Kao opšti hirurg, profesor Genčić je u svojim radovima tretirao različita patološka stanja, pretežno iz oblasti abdominalne i urgentne hirurgije. Bavio se celokupnom opštom hirurgijom, ali u najvećoj meri kolorektalnom hirurgijom i proktologijom. Profesor Genčić je, u stvari, rodonačelnik koloproktološke hirurgije u Srbiji.

Bio je učesnik domaćih i međunarodnih hirurških skupova, član Srpskog lekarskog društva, Udruženja hirurga Jugoslavije i ISS-SCI.

Penzionisan je 1972. godine. Preminuo je 1996. godine.

Nebojša Radovanović i Dragoslav Stevović

Prof. dr Aleksandar Telebaković (1902–1951)

Aleksandar Telebaković je rođen 24. oktobra 1902. godine u Kobišnici kod Negotina. Srednju školu je završio u Požarevcu, kao najbolji đak. Studije medicine je započeo u Beču, a završio u Beogradu 1927. godine. Još kao student je pokazao smisao za naučni rad, pa je izabran u zvanje asistenta za predmet Histologija kod profesora dr Aleksandra Kostića, gde je ostao do završetka studija, nakon čega prelazi na ortopedsko odeljenje kod dr Krstića, gde je proveo godinu dana, a onda u kliniku profesora Koena, gde je položio specijalistički ispit iz hirurgije.

Zbog zdravstvenih problema (bolest srca od 1937. god.) nije mogao da stupi u NOR, ali je za Narodnooslobodilački pokret radio od 1941. godine. U Jugoslovensku armiju je stupio 1944. godine i odmah bio postavljen na mesto glavnog hirurga Bolničkog centra broj 3 u Požarevcu. Po završetku rata je vršio dužnost glavnog hirurga Pete armije, sve do 1946. godine, kada je postavljen za glavnog hirurga u Sanitetskoj upravi Jugoslovenske armije.

U zvanje docenta na Medicinskom fakultetu u Beogradu izabran je 1946. godine. Posle smrti profesora Koena postavljen je za vršioca dužnosti upravnika Druge hirurške klinike u Beogradu. Na toj dužnosti je ostao do reorganizacije Hirurške katedre. Po osnivanju VMA 1950. godine, profesor Telebaković je primio dužnost načelnika Hirurške katedre na VMA.

Kao glavni hirurg Jugoslovenske armije, zaslužen je za uzdizanje vojne hirurgije na klinički nivo. Isključivo njegovom zaslugom, borba protiv šoka je postavljena na savremenu i naučnu osnovu. Kao rukovodilac Hirurške katedre, radio je na praktičnom sprovođenju jedinstvene hirurške doktrine. Bio je dosledan u zahtevu da nastava bude praktična, konkretna i sistematska. Kao nesumnjivo najbolji poznavalac moderne hirurške literature, svoje znanje je odlično prenosio na druge. Do kraja života je oduševljeno radio na udžbeniku ratne hirurgije *Ratna rana i ranjenik*.

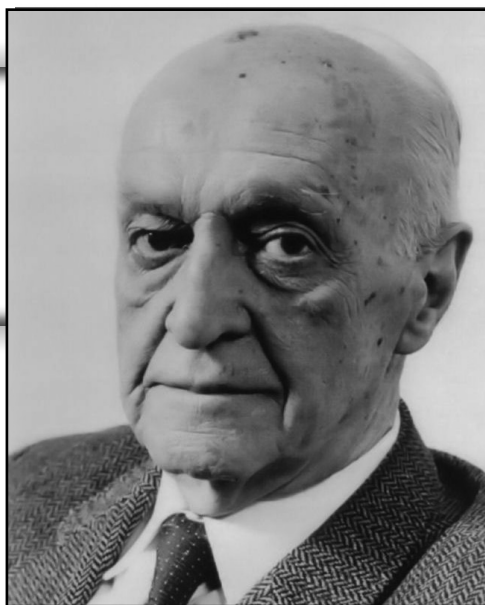
Bio je neumoran i pored hronične i iscrpljujuće bolesti. Pokazivao je interesovanje za literaturu (preveo je Danteov „Pakao” i Lafontenove basne), muziku, političku ekonomiju, filozofiju, marksizam – lenjinizam.

Odlikovan je Ordenom zasluga za narod drugog reda.

Profesor Telebaković je preminuo 11. jula 1951. godine u 49. godini života.

Nebojša Stanković

Prof. dr Mitar Mitrović,
akademik SANU
(1903–1983)

Mitar Mitrović je rođen 25. decembra 1903. godine na Cetinju. Osnovnu školu i gimnaziju je završio u Podgorici, zatim se upisao na Medicinski fakultet Univerziteta u Beogradu, na kome je diplomirao 1930. godine. Još kao student se angažovao u nastavi kao demonstrator. Počeo je sa radom na Institutu za anatomiju i primenjenu anatomiju kod profesora Nika Miljanića, osnivača Katedre anatomije i Anatomskog instituta Medicinskog fakulteta u Beogradu. Tu je zavoleo hirurgiju. Pošto je neko vreme proveo na Internoj klinici kod profesora Ignjatovskog, prešao je na hirurgiju i zaposlio se na Hirurškoj klinici Medicinskog fakulteta u Beogradu, na kojoj je radio pre i u toku rata.

U toku Drugog svetskog rata je, kao hirurg, ukazivao pomoć i tajno lečio ranjene ilegalce. Na kraju rata je učestvovao u završnim operacijama na Sremskom frontu kao glavni hirurg Prve armije. Koristeći svoje neurohirurško znanje, stečeno u predratnom periodu kod profesora Milivoja Kostića, na Sremskom frontu je vršio i trepanacije lobanje kod intrakranijalnih povreda i krvavljenja. Po demobilizaciji se vratio na svoje staro mesto hirurga na Hirurškoj klinici.

U zvanje asistenta je izabran 1946. godine na tadašnjoj Trećoj hirurškoj klinici, koja se nalazila u jednom delu paviljona kojim je rukovodio profesor dr Niko Miljanić. Po završenoj reorganizaciji hirurških klinika 1947. godine, prešao je na bivšu Drugu hiruršku kliniku kao zamenik upravnika, docenta dr Vojislava Stojanovića. Godine 1956. imenovan je za upravnika nastavne baze hi-

rurgije Medicinskog fakulteta pri Bolnici grada Beograda na Zvezdari. Pod njegovim rukovodstvom, ta hirurška baza se razvila u kliničku ustanovu sa odsecima za sve hirurške specijalnosti. Od odeljenja koje je brojalo svega 60 postelja stvorio je Institut za hirurgiju sa više od 200 postelja, u okviru koga je formirao specijalizovana odeljenja za pojedine oblasti hirurgije, na kojima njegovi učenici danas uspešno rade savremenu hirurgiju.

Profesor Mitrović je sa uspehom radio celokupnu opštu, abdominalnu i grudnu hirurgiju. Bio je jedan od naših prvih hirurga koji je sa uspehom radio operacije na jednjaku. Povremeno je radio i urološke operacije na bubrežima, mokraćnoj bešici i prostati. Godine 1947. uradio je prvu pulmektomiju zbog ehinokokusa pluća. Pionir je hirurgije timusa. Profesor Mitrović je 12. januara 1972. godine izvršio prvu transplantaciju bubrega u Srbiji. Ipak, najveći deo njegovog hirurškog rada pripada abdominalnoj hirurgiji, posebno hirurgiji želuca i jednjaka.

Nakon što je radom *Prilog proučavanju gasne gangrene* habilitirao na Medicinskom fakultetu u Beogradu 1947. godine, izabran je u zvanje docenta. Godine 1957. izabran je u zvanje vanrednog, a 1964. godine u zvanje redovnog profesora hirurgije. Bio je i šef Katedre hirurgije na Medi-

cinskom fakultetu.

Profesor Mitrović je rano počeo da se bavi naučnoistraživačkim radom. Još 1934. godine učestvovao je radom na Prvom kongresu hirurga Jugoslavije.

Objavio je udžbenik *Osnovi hirurške tehnike i hitne hirurške intervencije* i preko 70 stručnih i naučnih radova. Posebno se ističu njegovi radovi iz oblasti hirurgije ehinokokusa pluća.

Bio je dugogodišnji član SLD i jedan od osnivača njegove Hirurške sekcije. Predsednik Hirurške sekcije SLD bio je u periodu od 22. januara 1966. do 22. februara 1968. godine. Pored toga,

bio je aktivan i u Društvu kancerologa Jugoslavije i član njegovog Izvršnog komiteta.

Takođe je bio i redovni član Međunarodnog udruženja hirurga, Udruženja francuskih hirurga i Evropskog društva za kardiovaskularnu hirurgiju.

Profesor Mitrović je izabran za dopisnog člana SANU 1968. godine, a za redovnog 1981. godine.

Bio je nosilac značajnih priznanja i odlikovanja.

Akademik Mitrović je umro 30. marta 1983. godine, u 79. godini života.

Radoje Čolović

Prof. dr Ljubomir Rašović,
akademik CANU
(1910–1994)

Ljubomir Rašović je rođen 19. jula 1910. godine u Fundinama kod Podgorice. Osnovnu školu i gimnaziju je završio u Podgorici 1930. godine, nakon čega se upisao na Medicinski fakultet Univerziteta u Beogradu, na kome je diplomirao 1938. godine. Kao učesnik u demonstracijama protiv tadašnjeg režima i potpisnik rezolucije studenata 1934. godine, bio je udaljen sa Medicinskog fakulteta, što je usporilo njegovo studiranje.

Godine 1938. je započeo specijalizaciju iz hirurgije kao volonter u Opštoj državnoj bolnici u Beogradu. Istovremeno je radio kao honorarni lekar u Direkciji saniteta beogradske opštine. Na specijalizaciji je bio sve do odlaska u Fruškogorski partizanski odred, gde je postao šef hirurške ekipe. Posle oslobođanja Beograda postavljen je za šefa hirurške ekipe 26. divizije, a zatim za glavnog hirurga divizijskog medicinskog centra iste divizije. Maja 1945. godine je postavljen za glavnog hirurga Treće armije.

Iste godine je izabran u zvanje asistenta na Medicinskom fakultetu u Beogradu na Četvrtoj hirurškoj klinici, a zatim je prešao na bivšu Drugu hiruršku kliniku, kojom je rukovodio docent Vojislav Stojanović. Specijalistički ispit iz hirurgije je položio 1949. godine. Godine 1958. imenovan je za zamenika upravnika Druge hirurške klinike, profesora Vojislava Stojanovića. Nakon odlaska profesora Kosanovića u penziju 1963. godine, postao je direktor Prve hirurške klinike na kojoj je, zajedno sa profesorom Zoranom Gerzićem, razvio modernu hirurgiju jednjaka. Na

Kliniku su dolazili i strani hirurzi da gledaju rekonstrukcije jednjaka kolonom, tzv. „koloplastike”. Profesor Rašović je bio odličan dijagnostičar, imao je izvrsno hirurško rasuđivanje i perfektu operativnu tehniku, a kao rukovodilac je bio odličan organizator.

Polje njegovog interesovanja bila je i hirurgija želuca i debelog creva, posebno kod malignih bolesti. Na Prvoj hirurškoj klinici je osnovao i eksperimentalnu hirurgiju, gde su njegovi đaci vršili transplantacije jetre, srca i pluća i na kojoj je razvijena i savremena hirurgija na krvnim sudovima.

U zvanje docenta na Medicinskom fakultetu izabran je 1954. godine, vanrednog profesora 1959, a u zvanje redovnog profesora 1966. godine. Bio je član i predsednik Komisije za polaganje specijalističkog ispita iz hirurgije, mentor više magistarskih i doktorskih disertacija i član ili predsednik brojnih komisija za ocenu disertacija. Na Medicinskom fakultetu je obavljao niz odgovornih dužnosti. Godine 1982. bio je prodekan Medicinskog fakulteta i više godina šef Katedre hirurgije.

Napisao je nekoliko priloga u udžbeniku *Hirurgija*, u redakciji S. Petkovića i S. Bukurova, izdatog 1973. godine. Profesor Rašović je objavio više od 200 radova. Znatan broj radova objavljen

je u časopisima *Srpski arhiv za celokupno lekarstvo* i *Vojnosanitetski pregled*. Radovi su iz oblasti torakalne i abdominalne hirurgije, traumatologije, hirurgije krvnih sudova i ratne hirurgije. Pored toga, objavio je i nekoliko kazuističkih priloga. Profesor Rašović je održao mnogobrojna predavanja na Hirurškoj sekciji SLD, intersekcijskim sastancima, domaćim i inostranim kongresima. Održao je i brojna predavanja po područnicama SLD.

Bio je dugogodišnji član Srpskog lekarskog društva i jedan od osnivača njegove Hirurške sekcije, čiji je predsednik bio od 22. februara 1968. do 1970. godine. Održao je brojna predavanja na sastancima Hirurške sekcije, područnicama Srpskog lekarskog društva, naučnim sastancima Hirurške sekcije i kongresima hirurga u zemlji i inostranstvu. Učesnik je Kongresa lekara Srbije u Novom Sadu (1952) i Niškoj Banji (1955), Kongresa jugoslovenskih hirurga (1950, 1955. i 1962), intersekcijskih sastanaka hirurga četiri republike – Srbije, Crne Gore, BiH i Makedonije (u Skoplju 1961, Sarajevu 1962. i Beogradu 1963), Kongresa kardiologa u Opatiji (1961), Simpozijuma hirurga na Bledu (1961), Jugoslovenskog simpozijuma za endemsku gušavost, Nedelje lekara opšte prakse u Beogradu

(1963), Kongresa francuskih hirurga (1960), XI kongresa za kardiovaskularnu hirurgiju u Stokholmu (1962), Internacionalnog simpozijuma kardiovaskularne hirurgije u Torinu (1961), Internacionalnog kongresa kardiovaskularne hirurgije u Rimu (1963) i Atini (1964), Internacionalnog hirurškog kongresa u Dablinu (1961) i Rimu (1963) itd. Bio je član Međunarodnog udruženja hirurga, Udruženja francuskih hirurga i član Evropskog udruženja za kardiovaskularnu hirurgiju. Takođe je bio član Redakcionog odbora časopisa *Srpski arhiv za celokupno lekarstvo*.

Profesor Rašović je bio aktivan u mnogim društvenopolitičkim organizacijama. Pored već pomenute funkcije prodekana Medicinskog fakulteta u Beogradu, bio je član Saveta Medicinskog fakulteta i Saveta Interne B klinike, kao i član Saveta grada Beograda.

Godine 1982. izabran je za redovnog člana Crnogorske akademije nauka i umjetnosti (CANU).

Bio je nosilac značajnih priznanja i odlikovanja.

Penzionisan je 30.9.1978. godine. Umro je 28. februara 1994. godine u Beogradu, u 83. godini života, a sahranjen je u rodnim Fundinama.

Radoje Čolović

Prof. dr Vukašin Glidžić

Vukašin Glidžić je rođen 1914. godine u Starom Trsteniku, opština Trstenik, u zemljoradničkoj porodici. Maturirao je u Kruševcu 1934. godine. Diplomirao je na Medicinskom fakultetu u Beogradu 1940. godine. Drugi svetski rat je dočekaao na odsluženju kadrovskog roka i prve ratne godine proveo radeći kao lekar u rodnom mestu. U NOV je stupio oktobra 1944. godine, a demobilisan je 1946. godine sa dužnosti šefa saniteta Druge proleterske divizije, sa činom sanitetskog kapetana.

Od juna 1946. godine radio je na hirurškom odeljenju bolnice u Kruševcu i učestvovao u operativnom radu ginekološkog odeljenja. Dr Glidžiću je u trajnoj i lepoj uspomeni ostao rad na selu za vreme okupacije, a potom rad na hirurškom odeljenju bolnice u Kruševcu, kod poznatog hirurga dr Nikolajevića, gde se radilo intenzivno i kvalitetno. On mu je bio učitelj i moralni uzor. Dr Glidžić je u to vreme u Kruševcu bio nastavnik i prvi direktor srednje medicinske škole, kao i učesnik u organizaciji zdravstvene službe tadašnjeg okruga. Godinu dana specijalističkog staža proveo je na Prvoj hirurškoj klinici u Beogradu, gde je i položio specijalistički ispit 1951. godine. Oktobra 1953. godine izabran je za asistenta Medicinskog fakulteta u Beogradu na Prvoj hirurškoj klinici. U zvanje docenta izabran je 1961. godine, vanrednog profesora 1970. i redovnog profesora 1976. godine.

Profesor Glidžić je tokom svog rada proveo više meseci na usavršavanju u inostranstvu,

uglavnom iz oblasti vaskularne i eksperimentalne hirurgije: tokom 1956. i 1957. godine boravio je kod prof. Fontainea u Strazburu, a tokom 1968. i 1972. godine u Pragu. Imao je dva habilitaciona rada, sa temama iz oblasti lečenja ukrućenog lakta i vaskularne hirurgije. Doktorску disertaciju pod nazivom *Funkcionalni značaj, dijagnostika i operativno lečenje insuficijentnih perforantnih vena i sekundarnih variksa* odbranio je na Medicinskom fakultetu u Beogradu 1975. godine. U svojoj doktorskoj disertaciji, merenjem venskog pritiska i flebografijom na ogromnoj seriji od 460 bolesnika na Institutu za vaskularnu hirurgiju u Pragu, dokazao je patofiziološku ulogu perforantnih vena u nastanku variksa donjih ekstremiteta. Autor je i koautor 161 stručnog rada u domaćim časopisima i 35 radova u međunarodnim časopisima, kao i 6 poglavlja u udžbenicima hirurgije. Pored radova iz oblasti vaskularne hirurgije, od značaja su i radovi iz oblasti urgentne hirurgije, traumatologije i abdominalne hirurgije.

Profesor Glidžić je bio polivalentan hirurg koji je vladao operativnom tehnikom iz više oblasti hirurgije. Na Prvoj hirurškoj klinici je tokom više godina bio načelnik Odeljenja intenzivne nege, a od 1970. godine i Urgentne hirurgije. Tokom svoje nastavničke karijere vo-

dio je poslediplomsku nastavu iz oblasti abdominalne hirurgije.

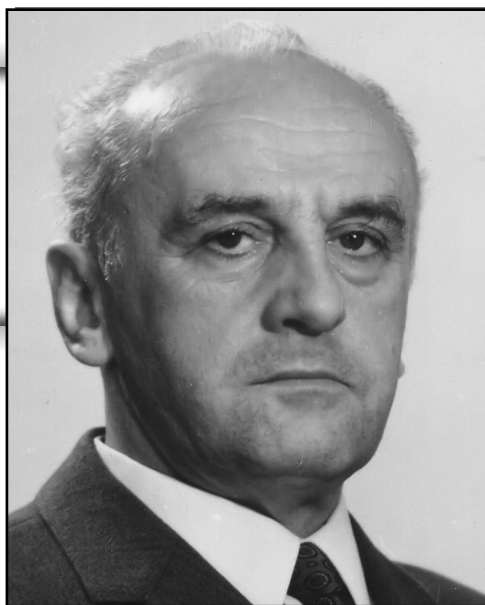
Član je SLD, Francuskog hirurškog društva i Internacionalnog hirurškog udruženja. Godine 1970. izabran je za redovnog člana Akade-

mije medicinskih nauka SLD.

Penzionisan je 1979. godine. Živi u Beogradu.

Slavko Matić

**Prof. dr
Triva Litričin
(1915–1978)**

Triva Litričin je rođen 1915. godine u Bašaidu, Banat. Gimnaziju je završio u Kikindi 1936. godine. Na Medicinskom fakultetu u Beogradu diplomirao je 1942. godine. Opšti lekarski staž je obavio u Kikindi i Zrenjaninu. Po odlasku u NOV 1944. godine organizovao je Vojnu bolnicu u Kikindi, čiji je upravnik bio do njenog rasformiranja, septembra 1945. godine. Demobilisan je na zahtev Odeljenja za narodno zdravlje Glavnog NOO AP Vojvodine i postavljen za pomoćnika upravnika Glavne pokrajinske bolnice u Novom Sadu.

Specijalizaciju iz hirurgije započeo je u Novom Sadu, a završio u Beogradu na hirurškim klinikama Medicinskog fakulteta, položivši specijalistički ispit sa odličnim uspehom 1948. godine. Iste godine je izabran u zvanje asistenta pri Katedri hirurgije, sa radom na Prvoj hirurškoj klinici.

Habilitovan je na Medicinskom fakultetu u Beogradu 1953. godine. Godine 1958. izabran je u zvanje docenta, vanrednog profesora 1966. godine i u zvanje redovnog profesora 1973. godine.

Na Prvoj hirurškoj klinici je obavljao dužnost načelnika kliničkog odeljenja i šefa prijemne ekipe. Od 1972. godine bio je načelnik Hirurške službe Onkološkog instituta u Beogradu.

Profesor Litričin se posebno bavio proučavanjem hirurških oboljenja krvnih sudova ekstremiteta i to perifernih arterija i vena. U dijagnostici je primenjivao moderne metode ispitivanja i svojim brojnim radovima među prvim upoznao lekare i hirurge sa mogućnostima i vrednostima dijagnostičkih postupaka kod oboljenja perifernih ar-

terija i vena. Više radova posvetio je arterio- i aortografiji, kao metodi dijagnostikovanja tumora mekog i koštanog tkiva ekstremiteta. Preporučio je da se ova metoda ranog dijagnostikovanja malignih tumora ekstremiteta zbog svoje jednostavnosti uvrsti u svakodnevnu praksu. Svi radovi sa dijagnostičkom tematikom poslužili su da u ciklusu publikacija o oboljenju krvnih sudova postavi indikacije za adekvatno hirurško lečenje u odgovarajućoj fazi oboljenja.

Pored radova iz oblasti patologije abdomena, oboljenja i povreda slezine, oboljenja želuca i malignih oboljenja debelog creva, nekoliko publikacija posvetio je torakalnim hirurškim bolestima i time svojim ličnim zapažanjima i terapijskim iskustvima doprineo rešavanju ove problematike. Iz ove oblasti je i habilitovan, radom o dijagnozi i lečenju ehinokoka pluća.

Autor je poglavlja „Infekcije krvi”, „Transfuzija krvi”, „Embolija i tromboza”, „Cirkulacione gangrene i nekroze”, „Endarteritis”, „Povrede perifernih krvnih sudova”, „Tromboflebitisi i tromboze” u udžbeniku *Hirurgija* za studente medicine. Objavio je 95 stručnih radova, od kojih 26 samostalnih, a u 40 je nosilac rada. U nizu publikacija bavio se pitanjem dijagnostikovanja i lečenja malignih i benignih tumora raznih lokalizacija.

Učestvovao je na svim kongresima hirurga Jugoslavije, kao i na kongresima lekara Srbije, intersekcijskim sastancima hirurga, kongresima kancerologa SFRJ, kongresima Udruženja francuskih hirurga i na internacionalnim kongresima u Rimu i Moskvi.

Aktivno je radio u Srpskom lekarskom dru-

štvu i njegovoj Hirurškoj sekciji. Bio je član Udruženja hirurga Francuske i Internacionalnog udruženja hirurga.

Odlikovan je Ordenom rada trećeg reda.

Umro je 22. jula 1978. godine.

Radan Džodić i Ivan Marković

Prof. dr
Ivo Popović Đani,
akademik CANU
(1915–1986)

Ivo Popović Đani je rođen 14. oktobra 1915. godine u Džeromi, Arizona, SAD. Osnovnu školu je završio u SAD, a gimnaziju u Peći, gde je maturirao 1935. godine. Iste godine je upisao Medicinski fakultet u Zagrebu. Po izbijanju Drugog svetskog rata prekinuo je studije i kao dobrovoljac otišao na Albanski front. Posle kapitulacije Jugoslavije, kao član Vojnog komiteta na Cetinju, učestvovao je u pripremanju ustanka protiv okupatora. Po izbijanju ustanka je postao referent saniteta brigade i referent saniteta Prvog bataljona proleterske brigade, divizije, armije i korpusa. Bio je član hirurške ekipe Vrhovnog štaba i referent saniteta tenkovske armije Prvog proleterskog korpusa.

Prekinute studije je nastavio i 1945. godine diplomirao u Beogradu sa prosečnom ocenom 9,11.

Po diplomiranju 1945. godine, specijalizira hirurgiju na Hirurškom odeljenju Gradske bolnice u Beogradu. Tokom specijalističkog staža je radio i na Urološkoj klinici. Specijalistički ispit iz hirurgije i urologije položio je 5.8.1949. godine u Beogradu sa odličnim uspehom. Od 1947. do 1952. godine bio je lični lekar Josipa Broza Tita. Demobilisan je 1952. godine kao pukovnik sanitetske službe.

Tokom 1949. godine odlazi u SAD. Boravio je na klinikama u Bostonu, Baltimoru, Mineapolisu, Denveru, Hjustonu i San Francisku na specijalizaciji iz grudne i kardiovaskularne hirurgije. Usavršavao je hirurgiju žučnih puteva u Lionu, a proktologiju u Londonu, u bolnici „Sv. Tomas”. Jedan je od pionira grudne i kardiovaskularne hirurgije u ondašnjoj Jugoslaviji. Uveo je čitav niz

novih metoda ispitivanja i lečenja.

Godine 1952. je osnovao Hirurško odeljenje u bolnici „Dr Dragiša Mišović”.

Za asistenta pri Katedri hirurgije Medicinskog fakulteta u Beogradu izabran je 1951. godine, za docenta 1955, za vanrednog profesora 1959, a redovnog profesora 1967. Bio je direktor Onkološkog instituta u Beogradu od 1968. do 1971. godine. Radio je celokupnu hirurgiju, opštu i urološku.

Profesor Ivo Popović je bio pionir u mnogim hirurškim specijalnostima u tadašnjoj Jugoslaviji. Uveo je niz novih dijagnostičkih metoda kao što su aortografija, splenoportografija, retroperitoneopneumografija, intravenska holecistografija, kao i razne metode bronhografije. Prvi je radio segmentne resekcije pluća u lečenju tuberkuloze. Počinje s radikalnim operacijama pluća kod karcinoma.

Godine 1953. pohađao je kurs iz pulmonalne i kardiovaskularne hirurgije u Holandiji. Godine 1954. specijalizirao je hirurgiju žučnih puteva kod profesora Malleta Guya u Francuskoj, a u Londonu, u bolnici „St. Mark’s”, usavršava kolorektalnu hirurgiju. U našoj zemlji je uveo intraoperativnu holangiografiju.

Izučavao je operacije na otvorenom srcu u hipotermiji u bolnici „Hammersmith” u Londonu,

1957. godine. U periodu 1958–1959. upoznaje se sa ekstrakorporalnom cirkulacijom i operacijama na otvorenom srcu u velikim kliničkim centrima SAD: Harvardu, Bostonu, Hjustonu.

Tokom tri godine, 1961–63, radio je sa dr Bajecom, dr Aleksićem i dr Tominom eksperimentalnu kardiovaskularnu hirurgiju na životinjama. Gostovao je po pozivu na Mejo klinici 1962. i 1963. godine u vezi sa problemima kardiohirurgije. Uz pomoć Mejo klinike i Instituta u Vinči konstruisao je prvu mašinu za vantelesni krvotok u Jugoslaviji.

U svom radu je okupljao oko sebe mlade lekare, entuzijaste, tako da je njegovo odeljenje postalo jedan od vodećih centara kardiovaskularne hirurgije u zemlji.

U lečenju malignih tumora je radio veoma radikalne operacije tumora vrata, pluća, mekih tkiva, gastrointestinalnih organa.

Bio je član Internacionalnog društva hirurga, počasni član Uprave Mejo klinike, kao i član uredništava časopisa *Surgery* i *Postgraduate medicine*.

Za redovnog člana Društva za nauku Crne Gore izabran je 1973, koje je 1976. godine dobilo naziv Crnogorska akademija nauka i umjetnosti (CANU).

Radovima je učestvovao na brojnim kongresima u zemlji i inostranstvu (SAD, SSSR, Čehoslovačka, Francuska i druge).

U domaćim i inostranim časopisima objavio je preko 100 radova.

Sarađivao je sa vrhunskim svetskim stručnjacima tog vremena, vodećim inovatorima hirurgije – Gibbonom, konstruktorom prve mašine za ekstrakorporalni krvotok, braćom Lillehei s kojima je izučavao srčane zaliske, kao i sa Georgeom Clowesom, tvorcem membranskog oksigenatora. Kod njega je pratio studije šoka, kod De Bejkija napretke u vaskularnoj hirurgiji. Wood i Vuler upoznaju ga sa hirurgijom srca kod dece i rešavanjem problema urođenih srčanih mana u Hamersmit bolnici u Londonu. Woley, Barnard, Shumway, Clagett, Kirklin bili su mu bliski po-

znanici i prijatelji. Dovodio je vrhunske svetske stručnjake koji su gostovali na njegovoj klinici i držali predavanja na Medicinskom fakultetu u Beogradu (Gibbon, Lillehei, Mayo).

U zemlji je sarađivao sa mnogim naučnicima onoga vremena čija su se istraživanja dodirivala ili poklapala s njegovim poljima interesovanja. Sa prof. dr Miletom Magaraševićem je uradio prvu splenoportografiju kod nas. U saradnji sa T. Plećašem osnovao je Laboratoriju za dijagnostiku hormona nadbubrega. Sa prof. Anđusom sa Prirodno-matematičkog fakulteta bavio se problemima hipotermije. U saradnji sa profesorom K. Brankovinom uveo je dijagnostiku ex tempore.

Slao je veliki broj mladih hirurga po svetskim centrima hirurgije, u kojima je prethodno boravio i sklopio prijateljstva, tako da je izgradio čitavu generaciju novih stručnjaka koji su bili kadri da se upuste u najsloženije hirurške probleme.

Istovremeno, prof. Popović šalje na usavršavanje u Dansku i SAD profesora Predraga Lalevića, koji postaje jedan od prvih savremenih anesteziologa. On je potom stvorio modernu anesteziološku školu, bez koje nema ni moderne hirurgije. Tako se može reći da je prof. dr Ivo Popović zaorao duboku brazdu u hirurgiji naše zemlje.

Na Institutu za onkologiju, čiji je direktor bio od 1968. do 1971, prof. Popović je uveo modernu anesteziološku službu i otvorio novo Odeljenje intenzivne nege sa 7 postelja, čime je osetno povećana postoperativna sigurnost bolesnika i smanjen broj komplikacija sa nepovoljnim ishodom.

Posebno se zalagao za organizaciju zdravstvene službe i vrednovanje rada, nagrađivanje prema radu. Predlagao je organizovanje porodičnih, kućnih lekara, gde bi se isti lekar starao za sve članove porodice. Nažalost, nije naišao na razumevanje ondašnje birokratije.

Profesor Ivo Popović Đani je umro 23.12.1986. godine.

Radmilo Tomin i Radan Džodić

***Prof. dr
Dragoljub Vasiljević
(1920–1969)***

Dragoljub Vasiljević je rođen 27. januara 1920. godine u Novom Sadu. Osnovnu školu i gimnaziju završio je u Zaječaru. Godine 1938. upisao se na Medicinski fakultet u Beogradu. Studije je prekinuo na početku rata i kao medicinar radio na hirurškom odeljenju u Zaječaru, kod dr Časlava Babića. Od kraja 1943. godine pa do oslobođenja Beograda radio je u Glavnoj vojnoj bolnici, kojom je rukovodio dr Mileta Branovački. U Narodnooslobodilačku vojsku je stupio 1944. godine, sve vreme radeći u vojnoj bolnici kod dr Aleksandra Pavlovića Ivanova. Demobilisan je decembra 1945. godine.

Posle demobilizacije je nastavio studije medicine i diplomirao septembra 1947. godine sa prosečnom ocenom 9,1. Tokom studija je dve godine radio kao demonstrator na Anatomskom institutu. Opšti lekarski staž je završio u Kliničkoj bolnici u Beogradu. Oktobra 1948. godine se zaposlio na Četvrtoj hirurškoj klinici, kojom je rukovodio docent Vojislav Stojanović. Specijalistički ispit iz hirurgije je položio sa odličnom ocenom marta 1953. godine i nastavio rad kao hirurg specijalista na bivšoj Drugoj hirurškoj klinici. Tokom 1956. i 1957. godine bio je na ispomoći u Boru, rukovodeći radom hirurškog odeljenja. Tokom 1964. i 1965. godine je, u okviru međunarodne pomoći, radio u Alžiru gde se, između ostalog, bavio kardiovaskularnom hirurgijom. Po povratku je kratko vreme bio na bivšoj Drugoj hirurškoj klinici, a 1966. godine prešao u bivšu Gradsku bolnicu u Beogradu, danas „KBC Zvezdara”, gde je bio zamenik načelnika Hirurškog odeljenja, profesora Mitra Mitrovića. U proleće 1969.

godine preuzeo je Hirurško odeljenje bolnice „Dr Dragiša Mišović” na Dedinju.

Profesor Vasiljević se najviše bavio opštom hirurgijom, ali se, kao bliski saradnik profesora Vojislava Stojanovića, uključio u eksperimentalni i klinički rad na pionirskom poslu razvoja kardijalne i vaskularne hirurgije. Na klinici je obavljao posao kliničkog lekara, šefa odseka i načelnika odeljenja. Kratko vreme je bio zamenik direktora, profesora Stojanovića.

Profesor Vasiljević se usavršavao ne samo u zemlji nego i u inostranstvu. Godine 1952. je proveo 6 meseci u Nantu, Francuska, usavršavajući se iz oblasti traumatologije, grudne i neurohirurgije. Godine 1959. je bio 6 meseci na usavršavanju u SAD, posebno iz kardiovaskularne hirurgije, i to u Opštoj bolnici u Toledu i Klivlend klinici (Ohajo) kod dr Donalda Efflera, a poslednja 2 meseca u Mineapolisu kod profesora W. Lilleheia, na Mejo klinici kod dr J. Kirklina i u Hjustonu kod dr De Bakeja.

U zvanje asistenta na predmetu Hirurgija izabran je juna 1952. godine, još dok je bio lekar na specijalizaciji. U zvanje docenta izabran je 1957. a u zvanje vanrednog profesora 1965. godine. Pored toga je, kao honorarni asistent, učestvovao u izvođenju praktične nastave na predmetu Ratna hirurgija na Stomatološkom fakultetu. Predavao

je predvojničku obuku studentima 1. i 3. godine Medicinskog fakulteta u periodu od 1953. do 1959. godine, a školske 1961/62. je bio honorarni nastavnik na Visokoj školi za fizičko vaspitanje, za predmet Povrede i prva pomoć.

Tokom 1953. i 1954. godine je bio saradnik *Biltena za stručnu dokumentaciju*, a od 1955. do 1961. godine stalni član Komisije za polaganje državnog ispita na predmetu Hirurgija za lekare i lekarske pomoćnike. Školske 1953/54. godine je bio honorarni nastavnik srednje medicinske škole.

Objavio je 80 radova, od kojih nekoliko u inostranstvu, i održao više predavanja na sekcijama i podružnicama Srpskog lekarskog društva i u organizacijama Crvenog krsta Srbije. Najveći broj radova se odnosi na oblast opšte, eksperimentalne i kardiovaskularne hirurgije.

Kao student je bio aktivista SKOJ-a, a kasnije sindikalni poverenik lekara stažera kliničke bolnice. Više puta je učestvovao u saveznim radnim akcijama. Kao aktivan društvenopolitički radnik i član Saveza komunista, obavljao je razne dužnosti na klinici, Medicinskom fakultetu, Univerzitetu, gradu Beogradu i Republičkom Savetu za zdravlje.

Član Uprave Medicinskog fakulteta bio je od

1954. do 1958. godine. Bio je član i raznih odbora i komisija u fakultetskoj Upravi.

Prof. dr Vasiljević je bio dugogodišnji član Srpskog lekarskog društva i jedan od osnivača njegove Hirurške sekcije. Od 1952. do 1953. godine bio je drugi sekretar Hirurške sekcije Srpskog lekarskog društva. Godine 1959. izabran je za člana Upravnog odbora ove sekcije, a 1960. godine za prvog sekretara Upravnog odbora Srpskog lekarskog društva. Od marta 1963. godine bio je drugi potpredsednik SLD. Bio je drugi sekretar Kongresnog odbora VII kongresa hirurga Jugoslavije, posle čega je postao generalni sekretar Udruženja hirurga Jugoslavije.

Profesor Vasiljević je bio član Francuskog hirurškog društva i Međunarodnog udruženja hirurga. Radio je na uspostavljanju saradnje sa lekarskim udruženjima drugih zemalja, naročito Francuske. Bio je jedan od glavnih organizatora francusko-jugoslovenskih medicinskih dana.

Odlikovan je medaljom zasluga za narod.

Profesor Vasiljević je iznenada umro krajem avgusta 1969. godine, u 49. godini života. Sahranjen je u Beogradu.

Radoje Čolović

***Doc. dr
Radoslav Pešić
(1920–2002)***

Radoslav Pešić je rođen 1920. godine u Parunovcu kod Kruševca. Gimnaziju je završio 1940. godine u Kruševcu. Iste godine je upisao Medicinski fakultet u Beogradu. Zbog početka Drugog svetskog rata i okupacije zemlje, u 2. semestru je prekinuo studije, vratio se u rodno mesto i počeo da radi kao medicinar u Gradskoj bolnici u Kruševcu. Na tom mestu je ostao do oslobođenja grada. Godine 1944. bio je mobilisan u hiruršku ekipu Druge proleterske divizije. Nakon ponovnog početka rada Univerziteta 1945. godine, nastavio je započete studije i diplomirao 1949. godine. Godine 1950. je dobio zaposlenje na Prvoj hirurškoj klinici, kojom je tada upravljao profesor Milivoje Kostić. Godine 1952. je bio izabran u zvanje asistenta na Katedri hirurgije. Specijalistički ispit je položio 1954. godine. U zvanje docenta izabran je 1959. godine, nakon čega je postavljen na mesto načelnika odeljenja Klinike. Bio je prvi šef novoosnovanog Odeljenja za intenzivnu terapiju i reanimaciju, koje je 1962. godine osnovao profesor Bogdan Kosanović.

U toku 1960. godine proveo je šest meseci na usavršavanju u Strazburu kod profesora Fontaina.

Svoju nastavničku karijeru je prekinuo 1964. godine, odlaskom na rad u Etiopiju. Po povratku 1968. godine, jedno vreme je radio u Specijalističkoj ortopedskoj bolnici „Banjica” a potom ponovo na Prvoj hirurškoj klinici, gde je bio načelnik Prijemne službe. Doktorirao je 1976. godine iz oblasti bilijarne hirurgije.

Objavio je veći broj radova u zemlji i inostranstvu iz opšte i abdominalne hirurgije. Bio je član SLD i brojnih domaćih i međunarodnih hirurških udruženja.

Penzionisan je 1985. godine. Preminuo je 2002. godine.

Nebojša Radovanović i Dragoslav Stevović

Dr Borivoje Živković, ***viši stručni saradnik*** ***(1920–2000)***

Borivoje Živković je rođen 1920. godine u Novoj Gradiški, gde je završio osnovnu i srednju školu. Medicinski fakultet u Beogradu je upisao u jesen 1939. Uoči Drugog svet-skog rata bio je mobilisan u jedinice Dunavske divizije, u kojoj se borio sve do kapitulacije zemlje. Ubrzo je bio uhapšen od ustaša, ali je posle dva meseca uspeo da pobegne u Srbiju. U Beogradu je najpre radio kao fizički radnik, a od februara 1941. do 10. oktobra 1944. na Prvoj hirurškoj klinici kao „medicinar hospitant”. Oktobra 1944. godine stupio je u jedinice NOB-a, radeći najpre u Glavnoj vojnoj bolnici, a zatim kao pomoćnik šefa hirurške ekipe u 28. udarnoj diviziji Druge armije.

Po oslobođenju je postavljen za lekarskog pomoćnika hirurškog odeljenja armijske bolnice u Varaždinu. Demobilisan je oktobra 1946. godine. Uskoro je nastavio studije medicine na Medicinskom fakultetu u Beogradu i diplomirao 1952. godine sa prosečnom ocenom 7. Do marta 1954. godine radio je kao lekar opšte prakse, kada je primljen na specijalizaciju iz hirurgije u Gradsku bolnicu na Zvezdari u Beogradu. Tu je ostao do februara 1958. godine, kada je primljen na Prvu hiruršku kliniku i ubrzo izabran u zvanje asistenta.

Sledeće godine je položio specijalistički ispit sa vrlo dobrim uspehom. U zvanju asistenta je ostao sve do 1979. godine, kada je izabran u zvanje višeg stručnog saradnika. I posle toga je rado pomagao u nastavi, spremno zamenjivao asistente i držao vežbe studentima.

Na Prvoj hirurškoj klinici je radio kao ode-

ljenjski hirur i zamenjivao šefa odeljenja. Sa uspehom je radio standardne operacije iz opšte i abdominalne hirurgije. Obaveze u nastavi je izvršavao besprekorno i važio za jednog od najboljih asistenata. Bio je vrlo popularan i omiljen kod studenata.

Objavio je 23 stručna rada, većinom kao saradnik, od kojih 5 u domaćim časopisima, dok su ostali objavljeni u zbornicima sa raznih stručnih sastanaka i kongresa ili su saopšteni na stručnim sastancima.

Dr Borivoje Živković se nije politički angažovao, što je bila raširena praksa u vreme njegovog rada na Klinici i Fakultetu. Bio je aktivan član Srpskog lekarskog društva i Udruženja hirurga Jugoslavije. U nekoliko navrata je referisao na kongresima u zemlji, sastancima Srpskog lekarskog društva i lekarskim sastancima svoje ustanove.

Dr Živković je bio savestan i pedantan lekar, standardno dobar i oprezan hirur.

Penzionisan je 1985. godine. I posle penzionisanja je često dolazio na Kliniku i posećivao stručne sastanke Hirurške sekcije Srpskog lekarskog društva.

Umrro je 1. januara 2000. godine. Kremiran je u Beogradu.

Radoje Čolović

***Prof. dr
Dejan Pavlović
(1920–1999)***

Dejan Pavlović je rođen u Perlezu, u Banatu, 1920. godine. Osnovnu školu je završio u rodnom mestu, dok je srednje školsko obrazovanje stekao u realnoj gimnaziji u Zrenjaninu, gde je maturirao 1939. godine. Medicinski fakultet Univerziteta u Beogradu upisao je iste godine, ali je početkom rata 1941. godine morao da prekine započete studije. U NOV je stupio 1944. godine. Demobilisan je krajem 1945. godine kao rezervni oficir. Za svoje ratne zasluge je odlikovan Ordenom zasluga za narod III reda.

Po nastavku studija medicine, dve godine je radio kao demonstrator na predmetu Patologija. Diplomirao je 1950. godine i iste godine se zaposlio i započeo specijalizaciju iz opšte hirurgije na Prvoj hirurškoj klinici u Beogradu. Specijalistički ispit je položio 1954. godine sa odličnim uspehom. Za asistenta na Katedri hirurgije izabran je 1952. godine. U zvanje docenta izabran je 1961, u zvanje vanrednog profesora 1967. i u zvanje redovnog profesora 1977. godine.

U toku svoje karijere, profesor Pavlović se najviše bavio plastičnom i rekonstruktivnom hirurgijom i hirurgijom šake i jedan je od pionira iz ove oblasti hirurgije u našoj zemlji. Habilitacioni rad pod nazivom *Povrede tetiva šake i njihovo lečenje* odbranio je 1961. godine. U cilju usavrša-

vanja iz ove problematike, proveo je više meseci na Klinici za plastičnu i rekonstruktivnu hirurgiju VMA u Beogradu. Tokom 1959. i 1960. godine proveo je šest meseci na usavršavanju u Velikoj Britaniji, obilazeći poznate centre plasične i rekonstruktivne hirurgije. Doktorsku disertaciju pod nazivom *Industrijske povrede šake* odbranio je na Medicinskom fakultetu u Beogradu 1977. godine. Publikovao je 95 stručnih radova kao autor i koautor u domaćim i međunarodnim časopisima.

Profesor Pavlović je bio član SLD, Francuskog hirurškog društva i Internacionalnog hirurškog udruženja. Godine 1979. izabran je za redovnog člana Akademije medicinskih nauka SLD. Bio je višegodišnji član Uređivačkog odbora časopisa *Srpski arhiv za celokupno lekarstvo*.

Penzionisan je 1985. godine. Umro je 1999. godine.

Slavko Matić

Prof. dr
Branislav Stefanović
(1921–1991)

Branislav Stefanović je rođen u Požarevcu 1921. godine, gde je završio osnovnu i srednju školu. Medicinski fakultet je upisao 1940. godine. Početkom Drugog svetskog rata prekinuo je studije, vratio se u Požarevac i radio kao medicinar volonter na Hirurškom odeljenju Opšte bolnice. U toku okupacije je dva puta hapšen od strane specijalne policije. Poslednje godine okupacije učestvovao je u izgradnji puta Požarevac–Kostolac. U NOV stupa oktobra 1944. godine i vrši dužnost referenta Prvog bataljona XIX brigade, a od decembra meseca iste godine radi kao rukovodilac bolnice ove brigade. Studije je nastavio 1945. godine, nakon demobilizacije iz NOV-a. Diplomirao je 1949. godine.

Nakon studija je radio u Gradskoj bolnici (danasnji KBC „Zvezdara”) kod profesora Bogdana Kosanovića, sa kojim je 1954. godine prešao na Prvu hiruršku kliniku Medicinskog fakulteta. Godine 1957. položio je specijalistički ispit.

Za asistenta za predmet Hirurgija izabran je 1954. godine. Habilitovan je radom *Biohemijska ispitivanja i hirurgija nadbubrežnih žlezda*. Za docenta je izabran 1971. godine. Doktorsku disertaciju *Hirurški aspekt Cushingovog sindroma u hiperkorticizmu* je odbranio 1976. godine. Za

vanrednog profesora je izabran 1978. godine, a za redovnog profesora 1984. godine.

Dugo godina je bio šef Septičnog odeljenja na Prvoj hirurškoj klinici.

Profesor Stefanović je objavio preko 50 štampanih radova iz oblasti endokrine i opšte hirurgije i referisao preko 60 radova na kongresima, hirurškim sastancima i simpozijumima. Učestvovao je u pisanju udžbenika *Hirurgija* za studente medicine i lekare. Objavio je jednu monografiju i priručnik iz oblasti traumatologije. Učestvovao je u izvođenju redovne nastave za studente Medicinskog fakulteta u Beogradu i Odeljenja u Kragujevcu. Odlično je poznao tekovine savremene hirurgije i ta svoja znanja rado je prenosio na studente i mlađe lekare.

Penzionisan je 1986. godine. Preminuo je 1991. godine.

Nebojša Radovanović i Dragoslav Stevović

***Prof. dr
Dragoslav Milićević
(1921–1978)***

Dragoslav Milićević je rođen 10. septembra 1921. godine u Velesu, Makedonija. Osnovnu školu je završio u Štipu, a gimnaziju u Skoplju 1939. godine. Medicinski fakultet u Beogradu je upisao 1939. godine, ali je studije prekinuo početkom Drugog svetskog rata. Za vreme okupacije boravio je u Nišu i kao volonter radio na Hirurškom odeljenju Državne bolnice. Dobrovoljno je stupio u NOV 1944. godine, gde je prvo bio u epidemiološkoj ekipi XXIII divizije, a potom na Drugom hirurškom odeljenju Bolničkog centra br. 1, da bi na kraju radio kao epidemiolog XXIV divizije.

Demobilisan je 29. oktobra 1945. godine, posle čega je nastavio studije i diplomirao na Medicinskom fakultetu u Beogradu 1949. godine.

Do septembra 1950. godine bio je član BSG ekipe Ministarstva narodnog zdravlja NR Srbije. Iste godine je počeo da radi na Hirurškom odeljku Onkološkog instituta u Beogradu. Specijalistički ispit iz hirurgije položio je 1955. godine.

U zvanje asistenta izabran je 1954, docenta 1965. i u zvanje vanrednog profesora Medicinskog fakulteta u Beogradu 1973. godine. Od 1970. do 1972. godine bio je član Veća Medicinskog fakulteta u Beogradu.

Profesor Milićević se bavio dijagnostikom i lečenjem malignih tumora dojke, kolona i rektuma, pluća, kože, ali i eksperimentalnim izazivanjem raka pluća benzopirenom. Bavio se lečenjem raka štitaste žlezde, primenom limfografije u dijagnostici metastatske bolesti, kao i komplikacijama lečenja raka dojke, posebno edemom ruke posle radikalnih operacija.

Jedini je u tadašnjoj Jugoslaviji radio supraradikalne operacije zbog raka dojke po Urbanu, u sklopu Međunarodne kliničke studije koju su vodili profesor Umberto Veronezi i dr Jean Lacour, a u okviru koje su poređeni rezultati lečenja raka dojke modifikovanom radikalnom mastektomijom i supraradikalnim operacijama. Ova studija predstavlja istorijsku prekretnicu u hirurškom lečenju raka dojke i početak novog poglavlja – poštrednih operacija i funkcionalnih disekcija pazušne jame.

U periodu od 1959. do 1962. godine dva puta je bio biran za člana Upravnog odbora Onkološkog instituta.

Godine 1963. je od strane Kancerološke sekcije SLD bio delegiran i tri puta izabran za člana Saveta Centralnog onkološkog dispanzera. Bio je predsednik Saveta Onkološkog instituta u dva mandata, 1965/66. i 1968/70. godine. Godine 1974. postavljen je za direktora Instituta „Ksenofon Šahović”.

Od 1950. godine bio je član Srpskog lekarskog društva, 1961. i 1962. godine član Komisije za intersekcijску saradnju SLD, od 1962. godine član Upravnog odbora Kancerološke sekcije, a od 1970. do 1972. godine njen predsednik. Član Upravnog odbora i blagajnik Hirurške sekcije SLD bio je od 1963. do 1967. godine.

Publikovao je 60 stručnih radova u zemlji i inostranstvu, uključujući i habilitacioni rad. Najveći broj radova je izneo na sastancima sekcija SLD i kongresima u zemlji i inostranstvu.

Odlikovan je Ordenom rada 1971. godine.

Dragoslav Milićević je poginuo 8. aprila 1978. godine u saobraćajnom udesu na službenom putu ka Onkološkom zavodu u Kladovu.

Radan Džodić i Ivan Marković

***Prof. dr
Borislav Vujadinović
(1922–1997)***

Borislav Vujadinović je rođen 19. januara 1922. godine u Petrovaradinu. Gimnaziju je završio u Beogradu sa odličnim uspehom, a zatim se, kao vojni stipendista, upisao na Medicinski fakultet u Beogradu. Studije medicine je prekinuo zbog nastupajućeg rata. Krajem rata je kao medicinar učestvovao u zbrinjavanju ranjenika jedinica Narodnooslobodilačke vojske, a kasnije i u nekoliko kampanja za suzbijanje zaraznih bolesti u raznim delovima Srbije. Po završetku rata je nastavio studije medicine i diplomirao 12. januara 1950. godine s prosečnom ocenom 9.

Specijalizaciju iz hirurgije je započeo odmah posle diplomiranja na Drugoj hirurškoj klinici, kojom je rukovodio docent Vojislav Stojanović. Specijalistički ispit je položio aprila 1954. godine s odličnim uspehom.

Mesec dana po položenom specijalističkom ispitu izabran je u zvanje asistenta na hirurgiji. Nakon što je 1957. godine habilitirao, 1958. je izabran u zvanje docenta. Godine 1965. izabran je u zvanje vanrednog, a 1973. godine u zvanje redovnog profesora. Bio je šef Katedre hirurgije Medicinskog fakulteta u Beogradu od 1973. do 1976. godine.

Profesor Vujadinović je bio na supspecijalizaciji iz vaskularne hirurgije u Francuskoj kod profesora René Fontaina, kada je izabran za „asistenta stranca” na njegovoj klinici. Godinu 1960. proveo je u Hjustonu, SAD, kod profesora Majkla De Bakeya. U to vreme su na istoj klinici radili Cooley, Craford i Morris, koji su postigli svetsku slavu u kardiovaskularnoj hirurgiji. Posle toga je neko vreme boravio i kod profe-

sora Eflera na klinici Cleveland (Ohajo, SAD) i San Francisku kod profesora Gerbodea. Narednih godina je kraće vreme boravio u raznim klinikama za kardiovaskularnu hirurgiju u Švajcarskoj, Francuskoj, Belgiji, Engleskoj, SAD, Rusiji i dr.

Bio je dugogodišnji bliski saradnik i zamenik profesora Stojanovića, sa kojim je prošao sve faze, od eksperimenta do kliničke primene operacija u vantelesnom krvotoku i originalnih rešenja u hirurgiji srca. Bio je prvi ili među prvima u uvođenju novih metoda u kardijalnoj i vaskularnoj hirurgiji. Profesor Vujadinović je bio talentovan hirurg, koji je svojom prefinjenom operativnom tehnikom s lakoćom izvodio i najkomplikovanije operacije, kako u opštoj i abdominalnoj, tako i u vaskularnoj i kardiohirurgiji. On je prvi u našoj zemlji sa uspehom uradio aortokoronarni bajpas i istovremeno resecirao aneurizmu leve srčane komore. Po odlasku profesora Stojanovića u penziju uspešno je rukovodio Drugom hirurškom klinikom.

Profesor Vujadinović je bio član niza domaćih udruženja: Srpskog lekarskog društva, Udruženja hirurga Jugoslavije i Naučnog društva Srbije. Bio je jedan od osnivača, redovni član i predsednik Medicinske Akademije SLD u periodu od 1980. do 1982. godine i dugogodišnji član Srpskog le-

karskog društva. Najviše je radio u Hirurškoj sekciji SLD, čiji je predsjednik bio od 1970. do 26.5.1973. godine. Držao je brojna predavanja po podružnicama SLD širom Srbije. Kao predsjednik Hirurške sekcije uveo je značajnu novinu u njen rad – „naučne sastanke”, posvećene pojedinim značajnim hirurškim temama. Na tim sastancima, koji su trajali 2-3 dana, kroz veliki broj uvodnih referata razmatrani su svi značajni aspekti patologije pojedinih organa, koji su dalje razrađivani kroz veliki broj saopštenja, u kojima su iznošena iskustva pojedinih autora. Bilo je pravilo da referenti daju svoje radove in extenso. Oni su redovno štampani u zasebnim knjigama, u Galenikinoj ediciji *Dokumenta*.

Bio je i član niza inostranih hirurških udruženja: Međunarodnog hirurškog društva, Međunarodnog društva za kardiovaskularnu hirurgiju, Francuskog, Italijanskog i Čehoslovačkog hirurškog društva i Turskog društva za ortopedsku hi-

rurgiju i traumatologiju.

Profesor Vujadinović je bio i predsjednik XIV kongresa hirurga Jugoslavije i predsjednik Udruženja hirurga Jugoslavije od 1977. do 1980. godine. Organizovao je simpozijum iz vaskularne hirurgije, koji je održan u Beogradu 1982. godine. Bio je i predsjednik VI međunarodnog kongresa za urgentnu hirurgiju, koji je održan u Dubrovniku od 6. do 10. juna 1983. godine.

Bio je koautor ili saradnik u pisanju 6 knjiga. Objavio je 320 radova, od kojih znatan broj u inostranim časopisima. Osim toga, bio je glavni referent na brojnim domaćim i inostranim stručnim sastancima i kongresima.

Bio je mentor brojnim magistrantima i doktorantima. Penzionisan je 1985. godine.

Profesor Vujadinović je umro 15.2.1997. godine, u 76. godini života. Sahranjen je u Beogradu.

Radoje Čolović

Prof. dr Dragoš Nedeljković

Dragoš Nedeljković je rođen u Beogradu 14.8.1923. godine. Gimnaziju je završio 1942. godine u Beogradu. Studije medicine je završio 1951. godine na Medicinskom fakultetu Beogradskog univerziteta i zaposlio se na bivšoj Drugoj hirurškoj klinici, kojom je rukovodio docent Vojislav Stojanović. Specijalistički ispit iz opšte hirurgije položio je 1957. godine. Habilitovan je 1961. godine radom *Intrahepatalni anatomske odnosi i mogućnosti za parcijalne resekcije jetre*. Radio je celokupnu opštu i abdominalnu hirurgiju i traumaotogiju. Ipak, najviše se bavio kardiovaskularnom hirurgijom. Kao jedan od najbližih saradnika profesora Stojanovića, značajno je doprineo razvoju ove hirurgije na bivšoj Drugoj hirurškoj klinici. Dugo godina je bio načelnik Odeljenja za kardiovaskularnu hirurgiju. Pored kliničkog rada bavio se i eksperimentalnom hirurgijom, naročito iz oblasti kardiovaskularne hirurgije.

Od 1962. do 1963. godine je bio na usavršavanju iz kardiovaskularne hirurgije kod prof. dr M. E. De Bakeya na Univerzitetu „Baylor” u Hjustonu (SAD). Hiruršku oblast rada proširio je sa opšte na kardiovaskularnu hirurgiju.

Na Medicinskom fakultetu u Beogradu je radio kao asistent, docent i vanredni profesor hirurgije od 1954. do 1976. godine, kada je po pozivu izabran za redovnog profesora opšte hirurgije na Stomatološkom fakultetu Univerziteta u Beogradu. Bio je redovni član Komisije za polaganje specijalističkog ispita iz opšte hirurgije i mentor nekoliko magistarskih i doktorskih disertacija.

Godine 1976. pozvan je da preuzme Katedru hirurgije na Stomatološkom fakultetu i Hiruršku kliniku KBC „Zvezdara”, koja je bila nastavna baza hirurgije tog fakulteta. Te dužnosti je obavljao do 1988. godine, tj. do odlaska u penziju. Za to vreme je dao značajan doprinos razvoju hirurgije u toj ustanovi, a najveći dometi vezani su za osnivanje Kardiovaskularnog odeljenja i uspešno izvođenje operacija na otvorenom srcu. Profesor Nedeljković je imao prefinjenu operativnu tehniku i dobro hirurško rasuđivanje. Uvek je isticao važnost nežnog rada sa tkivima i tehničku perfektnost izvođenja operacija.

Koautor je u četiri monografije: *O predohrani hirurških oboljenja* (1962), *Hitna stanja u kardiologiji* (1965), *Poremećaji ritma srca* (1967) i *Diagnostički kriterijum i ocene radne sposobnosti u hirurgiji* (1971). Publikovao je 93 rada, od kojih 71 u domaćim i 22 rada u međunarodnim časopisima.

Bio je član Međunarodnog hirurškog društva, Međunarodnog društva za kardiovaskularnu hirurgiju, Međunarodnog društva za kardiovaskularnu hirurgiju „Michael E. De Bakey”, Internacionalnog kardiovaskularnog društva i Kardiovaskularnog društva „Denton A. Cooley”.

Dugogodišnji je član Srpskog lekarskog društva. Najviše je radio u Hirurškoj sekciji, u kojoj

je više puta referisao, bio član Uprave i predsednik u periodu od 1983. do 30.5.1987. godine. Za redovnog člana Medicinske akademije Srpskog lekarskog društva izabran je 1988. godine.

Na bivšoj Drugoj hirurškoj klinici i na Medicinskom fakultetu je obavljao niz odgovornih dužnosti.

Odlikovan je Ordenom rada sa zlatnim vencom.

Penzionisan je 1988. godine. Živi u Beogradu. Aktivno radi u Hirurškoj sekciji i Akademiji medicinskih nauka Srpskog lekarskog društva.

Radoje Čolović

Prof. dr
Dobriboje Stevanović
(1923–1990)

Dobriboje Stevanović je rođen 1923. godine u Subotici. Maturirao je 1941. godine u Beogradu, gde je proveo i vreme okupacije. U NOV je stupio 1944. godine (X krajiška brigada) i učestvovao na Sremskom frontu. Na Medicinski fakultet u Beogradu se upisao 1946. i diplomirao 1953. godine. Iste godine je započeo specijalizaciju iz hirurgije na Prvoj hirurškoj klinici. Specijalistički ispit je položio 1957. godine.

U zvanje asisitenta na Katedri hirurgije izabran je 1955. godine. Habilitovan je 1973. godine radom *Proširene vene donjih udova i njihove komplikacije* i iste godine izabran u zvanje docenta. Doktorirao je 1981. godine na temu *Značaj i praktična primena elektroregistrovanja funkcije gastrointestinalnog trakta u hirurgiji* i iste godine izabran u zvanje vanrednog profesora. U zvanje redovnog profesora izabran je 1988. godine.

U toku 1967. i 1968. godine bio je na usavršavanju kod profesora Mallet-Guya u Lionu, Francuska i tokom 1980. godine u Turu. U Lionu je bio izabran za „assistant étranger”. Za člana Association Francaise de Chirurgie izabran je 1969. godine.

Autor je monografije *Hemoroidi i zapaljenjska oboljenja anorektuma*, nekoliko poglavlja u udžbenicima o hirurgiji rektuma i anusa i priloga u monografiji *Electrogastrography: methodology, validation and application*. Objavio je preko 100 radova u zemlji i inostranstvu, od kojih je najveći broj iz oblasti hirurgije debelog creva i proktologije.

Pored domaćih, bio je član Udruženja francuskih hirurga (AFC) kao i ISS-SIC. Bio je aktivan član Hirurške i Onkološke sekcije SLD i dobitnik priznanja ovog društva.

Na Klinici je dugo godina bio šef Operacionog bloka, a potom i načelnik Odeljenja za kolorektalnu hirurgiju.

Penzionisan je 1988. godine. Preminuo je 1990. godine.

Nebojša Radovanović i Dragoslav Stevović

***Prof. dr Vera
Tabaković-Đaja
(1923–2004)***

Vera Tabaković-Đaja je rođena 6. septembra 1923. godine u Staroj Pazovi, gde je završila osnovu školu i gimnaziju. Za vreme Drugog svetskog rata prekinula je školovanje. Oktobra 1944. godine je stupila u NOB. Po završetku rata je upisala Medicinski fakultet u Beogradu i diplomirala novembra 1950. godine. Tokom studija, a kasnije i za vreme opšteg lekarskog staža, pokazala je poseban afinitet prema hirurgiji. Specijalistički staž iz oblasti opšte hirurgije provela je na Drugoj hirurškoj klinici. Specijalistički ispit je položila 1957. godine i postala jedna od prvih žena hirurga specijalista kod nas. Ubrzo je postala načelnik kliničkog odeljenja. Od 1986. je vršila dužnost predsednika Kolegijalno-poslovnog organa Instituta za hirurgiju Kliničkog centra Srbije.

Na stručnom usavršavanju je bila na Medicinskom fakultetu u Strazburu i u Centru za maligne bolesti u Njujorku.

U zvanje asistenta na Medicinskom fakultetu u Beogradu na predmetu Opšta hirurgija izabrana je 1954. godine, docenta 1964. i vanrednog profesora

1971. Godine 1980. odbranila je doktorsku disertaciju na temu *Komplikacije akutnog pankreatitisa, njihova geneza i klinička simptomatologija* i izabrana u zvanje redovnog profesora.

Bila je član Udruženja hirurga Jugoslavije, Francuskog hirurškog društva, Collegium Internationale Chirurgiae Digestive (CICD) i titularni član Internacionalnog hirurškog društva.

Profesorka Tabaković-Đaja je bila zagovornik eksperimenta kao uvoda u svaki naučnoistraživački rad i nosilac više naučnih projekata.

Dobitnik je više diploma i priznanja za rad u stručnim udruženjima i nosilac plakete Medicinskog fakulteta u Beogradu.

Penzionisana je 1988. godine. Umrla je u Beogradu, 10. juna 2004. godine.

Dejan Stefanović

Prof. dr Aleksandar Marković

Aleksandar Marković je rođen 1924. godine u Čupriji. Osnovnu školu i gimnaziju je učio u Čupriji, gde je i maturirao 1943. godine. Po oslobođenju je stupio u NOV, u kojoj je bio sve do 28.10.1946. godine.

Odmah po demobilizaciji 1946. godine upisao se na Medicinski fakultet u Beogradu. Godine 1952. je diplomirao i posle sprovođenja akcije zdravstvenog prosvetavanja u Sandžaku, septembra iste godine, počeo specijalizaciju iz opšte hirurgije na bivšoj Drugoj hirurškoj klinici Medicinskog fakulteta u Beogradu, kojom je rukovodio docent Vojislav Stojanović. Specijalistički ispit je položio 1956. godine.

Više puta se usavršavao u institucijama u inostranstvu. Godine 1957. je dva meseca proveo na usavršavanju na Internoj klinici profesora Felingera i Hirurškoj klinici profesora Šubauera u Beču i izučavao problem konzervativnog i operativnog lečenja oboljenja perifernih arterija. Krajem 1957. i tokom 1958. godine bio je na usavršavanju u Francuskoj, 6 meseci u Strazburu na Hirurškoj A klinici kod profesora Fontaina i u svojstvu „asistenta stranca” radio na Odeljenju za kardiovaskularnu hirurgiju, a zatim je u Parizu kod profesora Matea i profesora Dibosta proveo još mesec dana. Godine 1980. proveo je 2 meseca u Londonu u Hammersmith Hospital, Gay’s Hospital, St. Mary’s Hospital i St. Mark’s Hospital.

U zvanje asistenta je izabran 1954. godine. Habilitirao je 1963. godine temom *Resekcija kolona u jednom ili dva vremena*, a doktorirao 1977. godine odbranivši tezu pod naslovom

Hronične i akutne opstrukcije kolona u eksperimentalnoj i kliničkoj praksi. Godine 1964. izabran je u zvanje docenta, 1973. vanrednog, a 1978. godine u zvanje redovnog profesora na Medicinskom fakultetu.

Kao saradnik je učestvovao u pisanju četiri knjige: *Mala medicinska enciklopedija*, *Kriterijumi za ocenu radne sposobnosti*, *Hirurgija*, izdane Katedre hirurgije i *Operativna tehnika*.

Profesor Marković je objavio preko 200 publikacija, od kojih 40 u inostranstvu, i aktivno učestvovao u radu mnogobrojnih kongresa, simpozijuma i stručnih sastanaka u zemlji i inostranstvu.

Dugogodišnji je aktivan član više sekcija SLD, a naročito Hirurške. Od 1959. do 1962. godine bio je njen sekretar, a zatim više puta i član Upravnog odbora Sekcije. Takođe je bio član Upravnog odbora Kancerološke nedelje SLD. Od 26. maja 1973. godine do 1977. godine bio je predsednik Hirurške sekcije SLD. Održao je brojna predavanja u podružnicama SLD u unutrašnjosti. Bio je i potpredsednik Udruženja hirurga Jugoslavije. Član je Medicinske akademije SLD, Udruženja hirurga Jugoslavije, Hirurške i Kardiološke sekcije SLD, Međunarodnog hirurškog društva, Međunarodnog društva za digestivnu hirurgiju (CICD) i

Unije lekara balkanskih zemalja.

Dobitnik je povelje SLD 1972. godine, plakete SLD 1973. godine, plakete Udruženja hirurga Jugoslavije 1973. godine, plakete Medicinskog fakulteta 1989. godine, povelje gimnazije u Ču-priji 1979. godine i povelje „Svetski zdravstveni pakt” 1992. godine.

Penzionisan je 30. septembra 1989. godine.

Profesor Marković živi u Beogradu. Aktivno radi u Hirurškoj sekciji i Akademiji medicinskih nauka SLD i Naučnom društvu Srbije, čiji je dugogodišnji član.

Radoje Čolović

Prof. dr Aleksandar Dimitrijević

Aleksandar Dimitrijević je rođen 1. aprila 1924. godine u Kuršumliji. Gimnaziju je završio 1942. godine u Kruševcu. U toku 1944. godine radio je na Hirurškom odeljenju Opšte bolnice u Kruševcu. Septembra 1944. godine je sa hirurškom ekipom prešao u sanitetski bataljon Druge proleterske divizije. Demobilisan je novembra 1945. godine.

Posle rata se upisao na Medicinski fakultet u Beogradu. Kao student medicine je od 1948. do 1951. godine radio na Prvoj hirurškoj klinici. Studije je završio decembra 1951. godine sa srednjom ocenom 8,57 i od Republičkog saveta za zdravlje i socijalnu politiku upućen na Hirurško odeljenje Opšte bolnice u Kraljevu, kojim je rukovodio primarijus Đuković. Specijalizaciju iz hirurgije je započeo u maju 1952. godine, a specijalistički ispit položio u maju 1956. godine. Bio je šef odseka od 1956. do 1966. godine.

Godine 1960. proveo je 6 meseci na usavršavanju u inostranstvu – 3 meseca u Parizu od profesora Gossea, 3 meseca u Strazburu kod profesora Fontainea i dva meseca kod profesora Bismutha.

Aprila 1966. godine prešao je na bivšu Druhu hiruršku kliniku u Beogradu, na kojoj je bio šef Odeljenja intenzivne nege, Prijemno-dijagnostičkog odeljenja, Operacionog bloka, Odeljenja za nastavu i Kliničkog odeljenja, član Kolegijalno-poslovnog odbora i direktor Klinike za hepatobiliopankreatičnu hirurgiju na Institutu za hirurgiju Kliničkog Centra. Nakon formiranja Instituta za bolesti digestivnog sistema izabran je u zvanje savetnika i na tom položaju

ostao do odlaska u penziju. Profesor Dimitrijević je dugi niz godina bio hirurh konsulatant GAB „Narodni front”, a poslednjih desetak godina konsultant hirurh GAK Univerzitetskog kliničkog centra u Beogradu.

Uživao je reputaciju izvanrednog operatora sa veoma širokim repertoarom operacija. Do razvoja šire mreže supspecijalističkih hirurških disciplina uspešno je obavljao operacije iz neurohirurgije, torakalne i endokrine hirurgije. Ipak, najviše je radio u domenu opšte i abdominalne hirurgije, a poslednjih godina i u oblasti hepatobiliopankreatične hirurgije. Profesor Dimitrijević se do kraja žrtvovao i borio za bolesnika. Nije se plašio teških i komplikovanih slučajeva. Zahvaljujući tome i svojoj izvanrednoj operativnoj strategiji i tehnici, uspevao je mnogo puta da postigne briljantne uspehe i u slučajevima kad su bolesnici od mnogih smatrani beznadežnim i izgubljenim. Zналаčki je odabirao i usvajao sve dobro što je video kod drugih, što mu je omogućilo neprekidno usavršavanje. Bio je nesebičan učitelj. Svoje znanje i hiruršku veštinu širokogrudno je nudio, a svoje učenike je učio da polovična rešenja ne dovode do uspeha, da budu borbeni i hrabri, ali i razumni u proceni onoga što treba izvesti i mogućnosti bolesnika da to podnese. Mnogi sadašnji nastavnici i hirurzi sa zahvalnošću se osećaju njegovim učenicima. I posle od-

laska u penziju nastavio je da obavlja operacije po pozivu i konsultantske poslove u nizu naših ustanova, a posebno na Ginekološko-akušerskoj klinici KCS i Ginekološko-akušerskoj bolnici u ul. N. fronta u Beogradu, kao i u ZC u Kraljevu i KC u Kragujevcu. Bio je mentor u izradi doktorskih disertacija i magistarskih teza. Prema kolegama je uvek bio iskren i dobronameran. Retko koji hirurrg u našoj republici ima toliki broj zahvalnih učenika.

U zvanje asistenta je izabran aprila 1966. godine. Godine 1972. godine habilitirao je radom *Udaljeni rezultati posle resekcije želuca*. U zvanje docenta izabran je 1972. godine. Doktorsku tezu na temu *Izbor rekonstruktivne metode posle abdominalne gastrektomije* odbranio je 1979. godine. Iste godine je izabran u zvanje vanrednog profesora, a u zvanje redovnog profesora 1985. godine. Bio je član Komisije za polaganje specijalističkog ispita iz opšte hirurgije.

Autor je više od 105 naučnih radova.

Profesor Dimitrijević je bio veoma aktivan u različitim organizacijama i udruženjima, a naročito je bogata bila njegova aktivnost u SLD, u kome je obavljao sve funkcije, od člana do predsednika Predsedništva. Više puta je bio član Upravnog odbora Hirurške sekcije SLD. Bio je predsednik Organizacionog odbora X i predsednik XI kongresa lekara Republike Srbije 1992. godine. Za svoj rad u SLD dobio je sva priznanja, od zahvalnice do povelje, kao i godišnju nagradu SLD

za životno delo 1990. godine.

Redovni je član Medicinske akademije SLD i Udruženja hirurga Jugoslavije od 1952. godine. Više puta je bio član raznih odbora intersekcijjskih sastanaka i kongresa hirurga Jugoslavije, od organizacionih do redakcionih, kao i nosilac glavnih i uvodnih referata i koreferata na naučnim sastancima hirurga Srbije i na sastancima Udruženja digestivnih hirurga Jugoslavije. Član je Internacionalnog udruženja hirurga i Internacionalnog društva digestivnih hirurga (CICD).

Bio je član Zdravstvenog saveta Republike Srbije, član Komisije za dodelu zvanja primarijusa i brojnih drugih komisija. Dobitnik je Ordena zasluga za narod III reda, Ordena rada III reda, zlatnog znaka Crvenog krsta i drugih priznanja u odlikovanja.

Penzionisan je 1989. godine. Sada živi u Beogradu, povremeno u Aranđelovcu i na Kopaoniku. Uprkos već narušenom zdravlju, veoma je aktivan u Hirurškoj sekciji Srpskog lekarskog društva i njegovoj Akademiji medicinskih nauka. I posle odlaska u penziju godinama je bio hirurrg konsultant GAB „Narodni front” i Ginekološko-akušerske klinike u Beogradu, Hirurške klinike u Kragujevcu i hirurških odeljenja u Kraljevu i Aranđelovcu. U tom periodu je čak bio i mentor jedne doktorske disertacije i član komisija za ocenu i odbranu istih.

Radoje Čolović

Prof. dr Svetomir Lekić

Svetomir Lekić je rođen 18. juna 1924. godine u Vražogrnju. Osnovnu školu i gimnaziju je završio u Zaječaru 1943. godine, nakon čega je bio u partizanima naredne 2,5 godine. U ratu je dva puta bio ranjavan. Po demobilizaciji 1946. godine upisao se na Medicinski fakultet i diplomirao 1952. godine.

Iste godine je započeo specijalizaciju iz hirurgije, a specijalistički ispit položio 1956. godine.

U zvanje asistenta na predmetu Hirurgija izabran je 1953. godine. Od strane Vlade Jugoslavije je 1959. godine upućen u Etiopiju, gde je ostao 4,5 godine. Po povratku u zemlju ponovo se zaposlio na Prvoj hirurškoj klinici i uskoro ponovo izabran u zvanje asistenta na Medicinskom fakultetu. U zvanje docenta izabran je 1971, a vanrednog profesora 1977. godine. Doktorsku disertaciju odbranio je 1978. godine. U zvanje redovnog profesora izabran je 1984. godine. U dva mandata je bio šef Katedre hirurgije i prodekan za nastavu Medicinskog fakulteta.

Profesor Lekić je publikovao 160 radova, od kojih je jedna trećina publikovana u stranim časopisima ili saopštena na inostranim kongresima.

Bio je veoma angažovan u društvenopolitičkom radu na Klinici, Fakultetu, gradu Beogradu i Republici Srbiji, kao i u stručnim udruženjima. Na Klinici je, između ostalog, bio i načelnik odeljenja, a nekoliko godina i predsednik Kolegijalno-poslovnog odbora.

Član Srpskog lekarskog društva postao je 1952, a predsednik njegove Hirurške sekcije bio

je u periodu od 1981. do 1983. godine.

Dobitnik je zahvalnice SLD povodom stogodišnjice Društva, povelje SLD i plakete počasnog člana podružnice SLD u Majdanpeku. Takođe je dobitnik plakete Medicinskog centra, imenovan je za počasnog građanina i dobitnik diplome "Šestoseptembarska nagrada Surdulice". Bio je član Komisije za dodelu zvanja primarijusa. Pored toga, bio je sportski takmičar, a zatim i rukovodilac u nizu sportskih društava.

Profesor Lekić je bio osnivač, član i nosilac diplome Udruženja digestivnih hirurga Jugoslavije i nacionalni delegat Jugoslavije u Međunarodnom udruženju digestivnih hirurga od 1977. do 1985. godine. Dobitnik je plakete Internacionalnog kolegijuma digestivne hirurgije 1980. godine. Nosilac je niza odlikovanja: Ordena rada sa zlatnim vencem, plakete Medicinskog fakulteta u Beogradu, plakete grada Beograda 1984. godine, diplome grada Beograda, plakete Vlade Etiopije, plakete Libijske arapske džamahirije za pomoć pri konstituisanju i razvoju univerziteta u toj zemlji.

Penzionisan je 30. septembra 1989. godine. Živi u Beogradu.

Radoje Čolović

Prof. dr
Branislav Dragičević
(1924–2005)

Branislav Dragičević je rođen 1. oktobra 1924. godine u Mionici kod Valjeva. Osnovnu školu je završio u Mionici, a gimnaziju je pohađao u Valjevu od 1934. Maturirao je 1942. godine. Oktobra 1944. godine mobilisan je u Narodnooslobodilačku vojsku i učestvovao u završnim operacijama za oslobađanje zemlje. Demobilisan je 1947. godine i iste godine upisao Medicinski fakultet u Beogradu. Tokom studija je 4 godine radio kao demonstrator na Drugoj hirurškoj klinici. Diplomirao je 1953. godine i odmah započeo specijalizaciju iz opšte hirurgije. Specijalistički staž je proveo na Drugoj hirurškoj klinici, kojom je u to vreme rukovodio profesor Vojislav Stojanović. Specijalistički ispit je položio 1957. godine i ubrzo postao načelnik odeljenja i šef dežurne ekipe.

Po povratku iz Strazbura, gde je bio na kraćem usavršavanju iz vaskularne hirurgije kod profesora Fontena, bavio se vaskularnom hirurgijom, ali je uskoro svoj interes usmerio na opštu, abdominalnu i urgentnu hirurgiju.

Od 1956. godine je vodio praktične vežbe studentima medicine u zvanju honorarnog asistenta. U zvanje asistenta na predmetu Opšta hirurgija na Medicinskom fakultetu u Beogradu izabran je 1959. godine. U zvanje docenta izabran je 1971. godine. Doktorirao je 1978. godine na temu *Gnojni procesi gornjeg sprata abdomena i njihovi odnosi sa pleuralnom dupljom*. U zvanje vanrednog profesora izabran je 1979, a u zvanje redovnog profesora 1985. godine.

Držao je praktičnu i teorijsku nastavu studentima medicine. Bio je i honorarni asistent Stomatološkog fakulteta. Održao je izvestan broj predavanja lekari-

ma na specijalizaciji iz opšte hirurgije. Na Klinici je, kao rukovodeći nastavnik, bio zadužen za specijalizante opšte hirurgije, kod koga su tokom specijalizacije polagali kolokvijume pre nego što bi, uz asistenciju, započeli izvođenje novih vrsta operativnih procedura. Objavio je 113 radova, od kojih su 2 štampana u inostranim časopisima.

Bio je član Srpskog lekarskog društva. Na sastancima Hirurške sekcije podneo je više saopštenja. Pored toga, bio je i član Međunarodnog i Evropskog društva za kardiovaskularnu hirurgiju.

Obavljao je i niz funkcija na Klinici i Medicinskom fakultetu. Bio je član Upravnog odbora bivše Druge hirurške klinike u nekoliko mandata, a predsednik tog odbora od 1965. do 1967. godine. Predsednik Radničkog saveta bio je 1969–71. godine. Na Medicinskom fakultetu je bio član Studentskog veća V godine i član Nastavno-naučnog veća 1978–80. godine. Kao delegat Saveta Medicinskog fakulteta bio je spoljni član Radničkog saveta Ortopedsko-hirurške bolnice na Banjici. Takođe je, kao delegat Klinike i Medicinskog fakulteta, bio član Republičkog odbora Sindikata društvenih delatnosti SR Srbije.

Penzionisan je 30. septembra 1990. godine. Umro je 17. maja 2005. godine.

Radoje Čolović i Dejan Stefanović

Prof. dr
Aleksandar Baljžović
(1925–1994)

Aleksandar Baljžović je rođen 30. decembra 1925. godine u Kruševcu, gde je završio gimnaziju i maturirao 1944. sa odličnim uspehom. Početkom oktobra iste godine dobrovoljno je stupio u NOB. Demobilisan je maja 1945. godine, potom je upisao Medicinski fakultet u Beogradu i diplomirao 1953. godine. Učestvovao je na nekoliko radnih akcija, pa je od strane Narodnog fronta dobio spomenicu Petogodišnje obnove i izgradnje Beograda. Specijalistički staž iz opšte hirurgije obavio je na Drugoj hirurškoj klinici Medicinskog fakulteta u Beogradu i specijalistički ispit položio 1958. godine.

Habilitacioni rad *Torakoabdominalne povrede kao dijagnostički i terapijski problem* odbranio je na Medicinskom fakultetu u Beogradu 1970, posle čega je primljen u nastavu na Fakultetu. Godine 1980. odbranio je doktorsku disertaciju pod naslovom *Povrede dijafragme – klinička i eksperimentalna iskustva*.

Kao stipendista Saveznog izvršnog veća i francuske Vlade, školsku 1964/65. je proveo na usavršavanju i posle diplomskim studijama na hirurškim klinikama u Parizu i Lili. Oblasti usavršavanja bile su opšta hirurgija, hirurgija glave i vrata, toraksa, vaskularna hirurgija, ortopedija i traumatologija. Godine 1971. bio je na stručnom usavršavanju iz oblasti traumatologije u Lundu, Švedska i 1982. u Lionu i Marseju iz oblasti gastroenterologije.

Radni vek je proveo na Drugoj hirurškoj klinici, gde je od 1960. do 1985. sukcesivno vodio više funkcionalnih jedinica i službi, a posebno Traumatologiju i Prijemno-dijagnostičku službu. Po

formiranju Urgentnog centra KCS, 1985 godine je izabran za konsultanta savetnika Klinike za urgentnu hirurgiju i traumatologiju i na toj dužnosti se nalazio do penzionisanja.

U zvanje asistenta Medicinskog fakulteta na predmetu Hirurgija izabran je 1959, docenta 1973, vanrednog profesora 1981, a u zvanje redovnog profesora 1987. godine. Predavao je i predmet Ratna hirurgija na Stomatološkom fakultetu, kao i Hirurgiju i Negu bolesnika u srednjoj i na Višoj medicinskoj školi.

Profesor Baljžović je bio aktivan član stručnih lekarskih udruženja, učesnik i organizator većeg broja stručnih međunarodnih i nacionalnih sastanaka.

Glavne oblasti njegovog stručnog rada su, osim različitih tema opšte hirurgije, bile i politrauma, traumatologija a posebno saobraćajna trauma, torakoabdominalne povrede, hitna stanja, kao i organizacija zbrinjavanja masovnih povreda u miru i ratu.

Objavio je preko 180 stručnih radova i 12 udžbenika hirurgije za srednju i Višu medicinsku školu i studente Medicinskog fakulteta. Od ovih radova, 68 predstavlja publikacije sa širim osvrtom na tretirani problem; 82 su štampani kongresni referati, a preko 30 su kliničke studije lečenja ređih hirurških oboljenja.

Kao honorarni profesor hirurgije u srednjoj i na Višoj medicinskoj školi u Beogradu dao je značajan doprinos nastavi i publikacionoj delatnosti objavljivanjem 10 udžbenika, od kojih je *Nega bolesnika* doživela 8, *Hirurgija* 12, a *Prva pomoć* 14 izdanja; pojedini njegovi udžbenici se koriste preko 20 godina. Druge knjige sličnog profila su *Priručnik ratne preventivne medicine*, *Osnovi Opštenarodne odbrane*, *Nega hirurških bolesnika* za VMS. Knjige *Nega bolesnika*, *Nega hirurških bolesnika* i *Hirurgija* su napisane za usmerno obrazovanje u SR Srbiji. Napisao je i dve monografije: *Torakoabdominalne povrede* i *Povrede dijafragme*. Za studente medicine pisao je poglavlja „Metode hirurške profilakse” i „Transfuzija krvi” u udžbeniku *Hirurgija za Medicinski fakultet*, urednika prof. Z. Gerzića i „Hirurgija dijafragme” u udžbeniku *Operativna hirurgija*, urednika prof. M. Dragovića; u *Praktikumu iz hirurgije* bio je koautor sa prof. Stojanovićem. Njegovo najznačanije delo, pisano jasnim, razumljivim stilom i na praktičan način je *Hirurgija – praktična nastava*, objavljeno 1986, namenjeno studentima Medicinskog fakulteta, koje je prihvaćeno kao udžbenik za osnovnu nastavu.

Profesor Baljuzović je bio rukovodilac dva stručna projekta, finansirana od strane SIZ-a zdravstva i Saveta za bezbednost saobraćaja: „Biokineti-

ka i dijagnostika politraume” i „Struktura povreda u saobraćajnim nezgodama prema regiji tela, tipu vozila i mestu u vozilu”.

Aktivno je učestvovao u radu više društveno-političkih organizacija. Bio je član stručnih i upravnih tela Druge hirurške klinike. Na Fakultetu je obavljao dužnosti sekretara Katedre hirurgije, sekretara Udruženja univerzitetskih nastavnika i potpredsednika Upravnog odbora Udruženja univerzitetskih nastavnika. Takođe je bio član Predsedništva Hirurške sekcije SLD, predsednik Sekcije za saobraćajnu medicinu i kasnije predsednik Udruženja za saobraćajnu medicinu, član Predsedništva UDKJ i predsednik Veća lekara AMSJ. Pored domaćih, bio je član i međunarodnih organizacija: Udruženja hirurga i traumatologa Francuske, Nemačkog udruženja za ortopediju i traumatologiju, Međunarodnog udruženja saobraćajne medicine, Evropskog komiteta saobraćajne medicine i dr. Za svoj istražan i kvalitetan stručni rad dobio je 2 medalje, 2 diplome, 5 plaketa, 1 zahvalnicu i 4 povelje.

Odlikovan je Ordenom zasluga za narod i medaljom za hrabrost.

Penzionisan je 30. septembra 1990. godine. Umro je 1994. godine.

Miloš Popović

Doc. dr
Aleksandar Aleksić
(1925–1993)

Aleksandar Aleksić je rođen 19. oktobra 1925. godine u Novom Sadu. Osnovnu školu i gimnaziju završio je u rodnom gradu sa odličnim uspehom. Nakon mature 1944. godine stupio je u Narodnooslobodilačku vojsku i služio u sanitetskoj službi do 1945. godine, kada je demobilisan. Iste godine se upisao na Medicinski fakultet u Zagrebu. Redovno je polagao ispite i diplomirao 1952. godine sa prosečnom ocenom 9,7. Tokom fakultetskih raspusta učestvovao je na omladinskim radnim akcijama.

Odmah po završetku studija počeo je specijalizaciju iz hirurgije na Hirurškoj klinici Medicinskog fakulteta u Skoplju, a zatim prešao u Beograd, u Gradsku bolnicu na Zvezdari (današnja Hirurška klinika „KBC Zvezdara”), kod profesora Bogdana Kosanovića.

Tokom specijalizacije se istakao dobrim znanjem iz medicine i predanim radom na hirurgiji, tako da je 1954. godine, još kao specijalizant, bio izabran za asistenta. Specijalistički ispit je položio sa odličnom ocenom 1956. godine. Kao asistent i hirurg je u istoj ustanovi radio sve do penzije.

Godine 1960. je otišao u SAD i u Denveru proveo godinu dana na usavršavanju iz oblasti eksperimentalne hirurgije. Nakon povratka je radio kao asistent i klinički hirurg, baveći se pretežno opštom i abdominalnom hirurgijom. Bio je šef odseka, a kasnije zamenik načelnika Hirurškog odeljenja, koje je docnije preraslo u Hiruršku kliniku sa oko 200 bolesničkih postelja. Važio je za hirurga sa dobrom i sigurnom operativnom tehnikom. Indikacije za operaciju

je postavljao s velikom pažnjom i odmerenošću. Zbog svega toga je imao malo komplikacija, te je bio tražen kao operator.

U zvanje docenta na predmetu Hirurgija sa ratnom hirurgijom na Medicinskom fakultetu u Beogradu izabran je 1971. godine, a reizabran 1977. godine.

Dr Aleksić je još u vreme studija bio saradnik brojnih domaćih medicinskih časopisa. Zahvaljujući dobrom poznavanju stranih jezika, engleskog, nemačkog, francuskog i mađarskog, priređivao je rezimee članaka i stranih časopisa. Već kao mlad lekar, na specijalizaciji iz hirurgije, postao je dopisni saradnik časopisa *Excepta Medica*, koji je štampao rezimee članaka iz medicinskih časopisa. Časopis je izlazio u Amsterdamu i u pretkompjuterskoj eri bio jedan od najvažnijih i najčešće korišćenih izvora za dobijanje informacija o publikacijama iz medicine.

Dr Aleksić je bio član Srpskog lekarskog društva, Udruženja hirurga Jugoslavije, Udruženja gastroenterologa Jugoslavije, Međunarodnog hirurškog društva (od 1969) i Evropskog društva za eksperimentalnu hirurgiju sa sedištem u Bazelu.

Objavio je 41 stručni rad. Doktorsku disertaciju, čija mu je izrada bila odobrena, nije uspeo da završi. Imao je lepo građansko vaspitanje, bio je

tih, introvertan i slabog zdravlja, koje ga je u izvesnoj meri omelo da ispolji sve svoje hirurške, a naročito nastavničke potencijale.

Zbog bolesti je i penzionisan znatno pre vremena, 30. aprila 1981. godine. Umro je 30.8.1993.

godine u Beogradu od posledica dijabetesa, hipertenzije i obliterantnog endarteritisa. Sahranjen je u Novom Sadu.

Radoje Čolović

Prof. dr Radmilo Tomin

Radmilo Tomin je rođen 7. marta 1925. godine u Sivcu. Osnovnu školu i gimnaziju je završio u Beogradu. Maturirao je 1943. godine. Medicinski fakultet u Beogradu je upisao 1946. godine. Krajem studija je bio demonstrator na Ginekološko-akušerskoj klinici. Diplomirao je 1953. godine sa srednjom ocenom 9,15. Kao mlad lekar učestvovao je u suzbijanju luesa u severoistočnoj Srbiji.

Godine 1954. primljen je na Hirurški odsek Onkološkog instituta i započeo specijalizaciju iz hirurgije. Specijalistički ispit je položio 1958. godine sa odličnim uspehom. Govori engleski, francuski, nemački, italijanski i ruski jezik.

Na Onkološkom institutu je vršio dužnost odeljenjskog lekara, šefa odseka, šefa odeljenja, načelnika servisa i direktora Hirurške klinike od 1980. do 1982. godine. Po osnivanju Instituta za onkologiju i radiologiju nije prihvatio ponuđeno mu mesto glavnog hirurga i postao je načelnik Službe za bolesti dojke.

U inostranstvu se usavršavao više puta. Od 1960. do 1961. godine boravio je u SAD, gde je na odeljenju profesora Clowesa radio na ispitivanju membranskog oksigenatora, a kod profesora Simeonea na ispitivanju portalnog hepatičkog venskog sistema u šoku. Kao stipendista Fullbrightove fondacije, od 1984. do 1985. godine je, kao viziting profesor, boravio u Milvokiju, nakon čega je sa WL Doneganom u *Journal of Clinical Oncology* objavio rad „Screening for recurrent breast cancer. Its effectiveness and prognostic value”, koji je više puta citiran. Godine 1987. je kraće vreme proveo u institutima Gustave Roussy u

Villejuifu i Paoli Calmet u Marseju, kao i bolnici Royal Marsden u Londonu.

Profesor Tomin je bio odličan operator. U rutinsku hiruršku praksu Instituta za onkologiju uveo je brojne nove metode, modifikovanu radikalnu mastektomiju, učestvovao je u stvaranju protokola za savremeno lečenje malignih tumora dojke i melanoma kože, bavio se hemioterapijom solidnih tumora dojke, zalagao se za uvođenje histološkog stepenovanja melanoma kože po Clarku i Breslowu. Izučavao je posledice dugih perfuzija citostatika na pluća, uticaj acidoze na kardiovaskularne funkcije hirurških bolesnika, kao i funkcionisanje portalnog venskog sistema u šoku. Bavio se lečenjem malignoma i drugih organa. Jedan je od prvih autora u našoj zemlji koji je objavio rezultate na velikoj seriji bolesnica sa kancerom vulve, koje su bile radikalno operisane i koje su imale višegodišnje preživljavanje.

U zvanje asistenta pri Katedri hirurgije Medicinskog fakulteta u Beogradu izabran je juna 1955. godine. Od 1963. do 1967. godine bio je sekretar Katedre hirurgije Medicinskog fakulteta. Godine 1965. habilitovan je radom *Indikacije za hirurško lečenje displazne bolesti dojke*. U zvanje docenta je izabran decembra 1971. godine. Doktorsku disertaciju pod nazivom *Studija*

kliničke, patološko-anatomske i citohormonske slike displazne bolesti dojke sa osvrtom na mogućnosti lečenja odbranio je juna 1974. godine. U zvanje vanrednog profesora izabran je juna 1977. godine, a u zvanje redovnog profesora 1983. godine. Pored nastave za redovne studente, držao je nastavu i za lekare na specijalizaciji iz hirurgije, naročito za postdiplomce iz onkologije. Od 1984. do 1990. godine bio je šef Katedre za posleddiplomske studije iz onkologije. Bio je član Komisije za polaganje specijalističkog ispita iz hirurgije i član više komisija za ocenu podobnosti i odbranu magistarskih radova i doktorskih disertacija.

Autor je 3 poglavlja: „Onkologija”, „Bolesti dojke” i „Hirurgija kože i potkožnog tkiva” u udžbeniku *Hirurgija* za studente, urednika Petkovića i Bukurova (1987) i poglavlja „Onkologija” u *Diagnostičko-terapijskom priručniku* SLD (1980. i 1992).

Objavio je 124 rada, od kojih 14 u stranim časopisima. Od tog broja, 23 rada su iz oblasti tumora dojke i 24 rada iz oblasti melanoma kože. Znatno broj radova se bavio problemom eksperimentalnih studija rasta, regulacije rasta i razvoja malignih ćelija pod dejstvom određenih citostatika. Rukovodio je brojnim studijama o melanomu, koje su izvedene u saradnji sa UICC. Učestvovao je na brojnim kongresima u zemlji i inostranstvu, od kojih su značajniji: Kancerološki kongres u Hjustonu 1970. godine, u Firenci 1974. godine, u Buenos Ajresu 1976. godine, Sietlu 1982. godine, u Budimpešti 1986. godine, Svetski kongres hirurga u Moskvi 1971. godine, Simpozijum o detekciji i prevenciji kancera u Bolonji 1986. godine itd.

Profesor Tomin je bio višegodišnji član Upravnog odbora Kancerološke sekcije SLD i predsednik ove sekcije od 1972. do 1978. i od 1982. do 1983. godine. Održao je veći broj predavanja u podružnicama SLD za lekare specijaliste i lekare opšte medicine. Bio je sekretar Udruženja kancerologa Jugoslavije od 1962. do 1967. godine. Učestvovao je u osnivanju i dugo radio u Društvu Srbije za borbu protiv raka.

Godine 1980. izabran je za člana British Society for Surgical Oncology (BSSO), a 1982. godine za člana European Society for Surgical Oncology (ESSO). Bio je član grupe za izučavanje melanoma Međunarodne unije za borbu protiv raka (UICC) od 1974. do 1990. godine i Evropske organizacije za ispitivanje i lečenje raka (EORTC) 1982–1990. godine.

Obavljao je brojne društvenopolitičke aktivnosti. Bio je član Komisije za naučnoistraživački rad Zajednice medicinskih naučnih ustanova Srbije, član Komisije za naučnoistraživački rad Medicinskog fakulteta u Beogradu, član većeg broja konzilijuma i komiteta za pojedine lokalizacije malignih tumora pri Institutu za onkologiju i radiologiju Srbije i dr.

Odlikovan je Ordenom rada sa srebrnim vencem i Ordenom zasluga za narod sa srebrnim zracima. Za svoj rad dobio je brojna priznanja, plakete, diplome SLD, Saveza lekarskih društava Jugoslavije, Društva Srbije za borbu protiv raka, kao i godišnju nagradu za životno delo SLD.

Penzionisan je 1990. godine. Živi u Beogradu. Aktivno radi u Hirurškoj i Onkološkoj sekciji Srpskog lekarskog društva.

Radan Džodić i Ivan Marković

Prof. dr Stojan Anojčić

Stojan Anojčić je rođen 5. maja 1926. godine u Sremskoj Mitrovici, u kojoj je završio osnovnu školu. Gimnaziju je završio u Beogradu sa odličnim uspehom. Maturirao je 1946. godine, a zatim upisao Medicinski fakultet u Beogradu, koji je završio 1953. godine.

Na Drugoj hirurškoj klinici zaposlen je marta 1954. godine. Državni ispit je položio 1958, a specijalistički ispit iz opšte hirurgije 1962. godine. Prvih nekoliko godina bavio se opštom hirurgijom. Bilo je to vreme kada su na Kliniku uvođene prve operacije na arterijskim krvnim sudovima i sreću, najpre bez, a zatim u ekstrakorporalnom krvotoku. Dr Anojčić se veoma aktivno i sa entuzijazmom uključio u razvoj ove grane hirurgije, pri čemu je mnogo vremena provodio i kao član ekipe na uvođenju ovih metoda, najpre na eksperimentalnim životinjama, a zatim i u kliničkoj hirurgiji. Odlikovao se izvanredno odgovornim i savesnim obavljanjem poslova, ali ne samo u kliničkoj nego i u eksperimentalnoj hirurgiji. Eksperimente na životinjama je izvodio sa najvećom pažnjom i odgovornošću, kao da se radilo o operacijama u humanoj hirurgiji. Sve je to učinilo da je postao jedan od ključnih saradnika profesora Stojanovića i profesora Vujadinovića, koji su ovu hirurgiju razvijali i uveli u rutinsku kliničku praksu. Od kliničkog hirurga je s vremenom postao i načelnik Odeljenja za kardiovaskularnu hirurgiju bivše Druge hirurške klinike.

U zvanje asistenta pri Katedri hirurgije iza-

bran je 1959. godine. Od 1964. godine, u organizaciji Zavoda za međunarodnu i tehničku saradnju (ZAMTES), proveo je 18 meseci kao opšti hirurg u Libiji. Ponovo je izabran za asistenta pri Katedri hirurgije 1967. godine.

U periodu od septembra 1976. godine do septembra 1977. godine boravio je u SAD, radi stručnog usavršavanja u kardiovaskularnoj hirurgiji (Stanford University, Palo Alto, Ca., Mayo Clinic, Rochester Minn., Texas Heart Institute, Houston., University of Alabama, Birmingham).

Juna 1981. godine odbranio je doktorsku disertaciju na temu *Vrednost ispiranja laktata u protekciji miokarda za vreme prekida koronarne cirkulacije u toku ekstrakorporalnog krvotoka*. Maja 1982. godine izabran je u zvanje docenta, a novembra 1988. godine u zvanje vanrednog profesora za predmet Hirurgija.

Objavio je monografije *Povrede glavnih arterija ekstremiteta i njihovo lečenje* (1978) i *Povrede aorte i velikih arterija – operativna hirurgija* (1991), kao i poglavlje „Hirurška oboljenja perifernih arterija” u udžbeniku *Osnovi hirurgije* (1987), urednika Z. Gerzića. Profesor Anojčić je objavio 75 stručnih radova. Od toga su 4 rada u celini štampana u inostranim, a 14 radova u domaćim časopisima.

Tematika stručnih radova dr Anojčića odnosi se pretežno na oblast vaskularne i kardijalne hirurgije. Veliki broj zbirnih radova izraz su angažovanja u timskim radovima i kazuistici.

Bio je dugogodišnji član Srpskog lekarskog

društva. Najviše je radio u Hirurškoj sekciji.

Penzionisan je 30. septembra 1991. godine. Živi u Beogradu.

Lazar Davidović i Siniša Pavlović

Prof. dr Ljubiša Tomić

Ljubiša Tomić je rođen 22. decembra 1927. godine u selu Piroman kod Obrenovca, gde je 1938. godine završio osnovnu školu. Gimnaziju je pohađao u Beogradu i završio je 1946. godine, kao jedan od najboljih đaka u svojoj generaciji. U periodu od 1944. do 1945. godine učestvovao je u Narodnooslobodilačkom pokretu.

Medicinski fakultet Univerziteta u Beogradu upisao je 1946. godine i diplomirao 14. juna 1952. godine, sa prosečnom ocenom 8,4. Odmah posle diplomiranja je radio kao lekar na izgradnji valjaonice bakra u Sevojnu, a 1953. godine na suzbijanju pegavog tifusa na Kosovu i Metohiji.

Na Drugu hiruršku kliniku primljen je januara 1954. godine. Specijalizaciju iz opšte hirurgije je završio 1958. godine. Pored opšte hirurgije kojom se bavio, poseban interes je ispoljio za plastičnu i rekonstruktivnu hirurgiju i hirurgiju šake, tako da je 1968. godine položio i specijalistički ispit iz ove oblasti pred komisijom na Vojnomedicinskoj akademiji u Beogradu, koja je u to vreme bila vodeća ustanova ove vrste u čitavoj SFRJ.

U zvanje asistenta za predmet Opšta hirurgija na Medicinskom fakultetu Univerziteta u Beogradu izabran je 1959. godine. U periodu od 1963. do 1966. godine bio je i asistent za predmet Opšta hirurgija i na Stomatološkom fakultetu. U zvanje docenta izabran je 1972. godine. Doktorirao je na Medicinskom fakultetu 1979. godine na temu *Indikacije za resekciju tankog creva kod oboljenja i povreda tankog creva sa posebnim osvrtom na tip anastomoze*. U zvanje vanrednog profesora izabran je 1979, a redovnog profesora

1983. godine.

Tokom 1966–1967. godine 6 meseci se usavršavao na Hirurškoj klinici u Strazburu, Francuska, a 1976. godine na klinikama za plastičnu i rekonstruktivnu hirurgiju u Pragu i Hradec Kralovu, Čehoslovačka.

Na Drugoj hirurškoj klinici je napredovao od lekara na specijalizaciji do načelnika Odeljenja za abdominalnu hirurgiju (D odeljenje). Najviše se bavio abdominalnom, plastičnom i rekonstruktivnom i endokrinom hirurgijom. Važio je za dobrog dijagnostičara i vrlo sposobnog hirurga operatora. Isticao se nežnim rukovanjem sa tkivima i vrlo dobrom operativnom tehnikom. Njegov moto je uvek bio: „Um, ruka i odlučnost pretvaraju hirurgiju u umetnost, a neukost u zločin”. Po ujedinenju Prve i Druge hirurške klinike u Institut za hirurgiju Kliničkog centra Srbije bio je član Kolegijalno-poslovnog odbora ovog instituta od 1984. do 1988. godine. Godine 1985. je postavljen za prvog direktora novoformirane Klinike za opekotine, plastičnu i rekonstruktivnu hirurgiju Kliničkog centra Srbije. Ovu funkciju je napustio 1988. godine i vratio se na, tada već bivšu, Drugu hiruršku kliniku, u Centar za endokrinu hirurgiju Instituta za endokrinologiju, dijabetes i bolesti metabolizma. U periodu od 1989. do 1991. godine bio je načelnik Centra za endokrinu

hirurgiju, a potom savetnik u tom centru. I u ovoj grani se pokazao kao sposoban hirurg i dobar organizator.

Profesor Tomić je autor poglavlja „Plastika i transplantacija”, „Hirurgija lica” i „Hirurgija tankog creva” u knjizi *Osnovi hirurgije* (1988). Objavio je više od 100 stručnih i naučnih radova u domaćim i inostranim časopisima.

Bio je mentor ili član komisija za odbranu 5 magistarskih i 8 doktorskih teza.

Profesor Tomić je bio recenzent knjiga: *Budite lepi uz pomoć plastične hirurgije*, autora V. Sremački (1987), *Osnovi plastične i rekonstruktivne hirurgije sa osvrtom na negu bolesnika*, istog autora (1991), *Estetska hirurgija*, autora M. Colića i B. Čeftića (1997), *Hirurgija tankog creva*, autora M.

Popovića i saradnika (1999) i *Hirurgija tiroideje i paratiroidnih žlezda*, autora R. Jankovića (2001).

Dugogodišnji je član Hirurške sekcije i Sekcije za plastičnu i rekonstruktivnu hirurgiju Srpskog lekarskog društva. Dobitnik je povelje SLD.

Profesor Tomić je bio član Izvršnog odbora Skupštine SIZ-a zdravstva Beograda u dva mandata i dugogodišnji član Predsedništva Republičkog odbora Sindikata zdravstva Srbije.

Bio je višegodišnji član Naučno-nastavnog veća i Kadrovske komisije Medicinskog fakulteta u Beogradu.

Penzionisan je 30. septembra 1993. godine. Živi u Beogradu.

Ivan Paunović

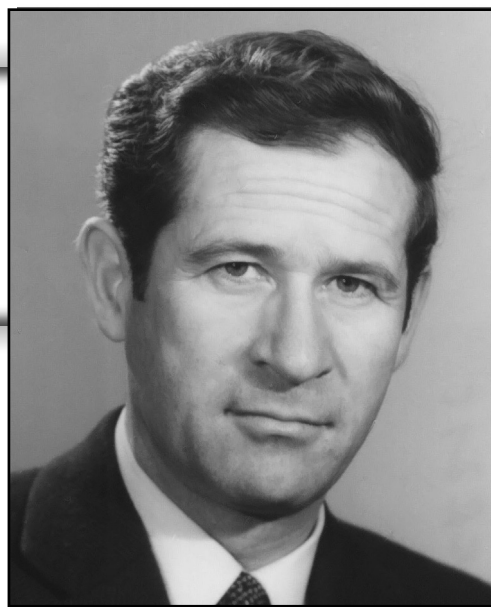
Prof. dr Zoran Gerzić,
dopisni član SANU
(1927–2001)

Zoran Gerzić je rođen 17. oktobra 1927. godine u Užicu, gde je završio osnovnu školu i gimnaziju. Na Medicinski fakultet u Beogradu se upisao 1946. godine, a diplomirao 1953. godine. Tokom studija je bio demonstrator na anatomiji i hirurgiji. Po završetku studija se zaposlio na bivšoj Drugoj hirurškoj klinici, kojom je rukovodio docent Vojislav Stojanović i počeo specijalizaciju iz hirurgije. Još je kao specijalizant bio izabran u zvanje asistenta. Specijalistički ispit je položio 1957. godine. Do 1963. godine je radio na Drugoj hirurškoj klinici, kada je prešao na Prvu hiruršku kliniku i postao šef odeljenja.

Godine 1965. izabran je u zvanje docenta, 1973. vanrednog, a 1976. godine u zvanje redovnog profesora hirurgije. Habilitacioni rad je odbranio 1965, a 1976. godine i doktorsku disertaciju na temu *Vrednost segmenta digestivnog trakta u rekonstrukciji jednjaka*. Bio je direktor Centra za hirurgiju jednjaka i direktor Instituta za bolesti digestivnog sistema.

Profesor Zoran Gerzić se usavršavao u afirmisanim inostranim hirurškim klinikama iz oblasti grudne, vaskularne, transplantacione, a poslednjih 20 godina iz digestivne i ezofagealne hirurgije. Na usavršavanju u Parizu, Moskvi, Pragu, Londonu, Bristolu, Čikagu, Sijetlu, Ročesteru, Padovi i Tokiju proveo je ukupno 12 meseci.

Zoran Gerzić se ceo život bavio opštom i abdominalnom hirurgijom, ali daleko najviše hirurgijom jednjaka i želuca. Bio je odan bolesniku i hirurgiji. Smatran je izvršnim operatorom. Pored profesora Vojislava Stojanovića, Isidora Papa i Ljubomira Rašovića, profesor Gerzić je jedan od osnivača moderne hirurgije jednjaka i želuca kod

nas. Uveo je praktično sve poznate operacije na ovim organima, a u nekima od njih je dao svoje, međunarodno priznate, modifikacije operativnih procedura. Uveo je u rutinsku upotrebu kod nas ezofagektomiju bez torakotomije, interpoziciju jejunuma po Merendinu, fundoplikaciju po Collis-Nissenuu, laringofaringoezofagektomiju, ezofagektomiju sa cervikalnom gastroplastikom po Akiyami, sa sistematskom limfadenektomijom i rekonstrukcijom u jednom aktu. Među prvim je, još 1973. godine, predložio da se Hellerova metoda dopuni antirefluks procedurom kod ahalazije. Takođe je, za razliku od drugih autora koji su kod striktura jednjaka operaciju izvodili u 2 ili 3 akta, predložio rekonstrukciju u jednom aktu, formirajući anastomozu na posterolateralnom zidu i koristeći kolon, a ne želudac kao transplantat. Baveći se rekonstruktivnim operacijama na jednjaku, načinio je jednu od najvećih serija koloplastika kod korozivnih stenoza jednjaka.

Sedamdesetih godina profesor Gerzić se bavio eksperimentalnim transplantacijama jetre i načinio više uspešnih transplantacija na svinjama koje su preživljavale i po više meseci. Samo finansijski i organizacioni problemi, na koje nije mogao uticati, omeli su ga da transplantaciju jetre izvrši na bolesnicima.

Bio je glavni urednik udžbenika *Hirurgija za*

studente i knjige *Komplikacije u digestivnoj hirurgiji* (2000). Sa M. Dragovićem je bio urednik jugoslovenskog udžbenika *Hirurgija* (1998). Objavio je knjigu *Hirurgija jednjaka* (1998). Pored toga, objavio je brojna poglavlja u udžbenicima i 3 inostrane monografije.

Objavio je preko 300 radova, od kojih 23 rada u inostranim časopisima. Bio je više puta citiran, čak i od najpoznatijih autora. Tokom brojnih usavršavanja u inostranstvu i učešća na međunarodnim sastancima i kongresima stekao je veliki broj poznanika i prijatelja koji su ga veoma uvažavali. Bio je 13 puta uvodničar na domaćim i međunarodnim kongresima, 6 puta je bio član naučnih komiteta kongresa i predsedavao većem broju kongresnih sesija. Takođe je bio viziting profesor na pet inostranih fakulteta i klinika u Čikagu, Tokiju, San Francisku, Padovi i Berlinu. Rukovodio je sa 4 naučna projekta u zemlji i 2 u inostranstvu.

Profesor Gerzić je bio član brojnih domaćih lekarskih i hirurških udruženja, kao i član Society of Surgery, Fellow of International College of Surgery, član Izvršnog komiteta ISDE (International Society for Diseases of the Esophagus) i nacionalni delagat Jugoslavije u tom društvu. Takođe je bio nacionalni delegat CICD (Collegium Internationale Chirurgiae Digestive). Godine 2000. izabran je za Senior member of the International Soci-

ety for Diseases of the Esophagus. Bio je član izdavačkih odbora internacionalnih časopisa *Journal of Diseases of the Esophagus* i *Journal of Emergency Surgery*, glavni i odgovorni urednik *Acta Chirurgica Iugoslavica* 1988–1993. godine i član Redakcije časopisa *Srpski arhiv za celokupno lekarstvo* 1978–1985. godine. Profesor Gerzić je bio redovni član Medicinske akademije Srpskog lekarskog društva od 1978. godine i počasni član Medicinske akademije Hrvatske od 1988. godine. Za predsednika Udruženja hirurga Jugoslavije izabran je 1993. godine. Godišnju nagradu za naučno-istraživački rad SLD dobio je 1973. godine, Sedmojulsku nagradu Republike Srbije 1991, nagradu za životno delo SLD 1993, a „Veliki pečat” 1999. godine. Za dopisnog člana SANU izabran je 1994. godine.

Godine 1993. je penzionisan, ali je ostao u aktivnom radnom odnosu u Centru za bolesti jednjaka još godinu dana. Nekoliko godina je bio hirurrg konsultant hirurškog odeljenja bolnice u Užicu i bio aktivan u sekcijama Srpskog lekarskog društva, Udruženju hirurga Jugoslavije i Akademiji medicinskih nauka SLD.

Umro je 23.8.2001. godine. Sahranjen je u Beogradu.

Radoje Čolović

Prof. dr Milenko Ristić

Milenko Ristić je rođen 1927. godine u Kragujevcu. Gimnaziju je učio u Valjevu, sve do 7. razreda, kada je stupio u NOB. Posle demobilizacije 1945. godine završio je 7. i 8. razred gimnazije i 1947. godine se upisao na Medicinski fakultet u Beogradu. Već kao student treće godine počeo je da radi kao demonstrator na Četvrtoj hirurškoj klinici za ratnu hirurgiju, koja je posle 1947. godine preimenovana u Drugu hiruršku kliniku, pod rukovodstvom docenta Vojislava Stojanovića.

Posle diplomiranja 1956. godine, primljen je u radni odnos u bolnicu „Dr Dragiša Mišović“, gde je započeo specijalizaciju iz opšte hirurgije. Specijalistički ispit je položio 1961. godine sa odličnim uspehom. Posle toga je izabran za šefa Odseka opšte hirurgije, a 1970. godine za načelnika Hirurškog odeljenja ove bolnice. Na toj dužnosti je bio sve do integracije dedinjskih ustanova, kada je izabran za upravnika Klinike za hirurgiju i na ovom mestu ostao do penzionisanja.

U zvanje asistenta Medicinskog fakulteta u Beogradu izabran je 1962. godine, docenta 1972, vanrednog profesora 1978, a u zvanje redovnog profesora 1983. godine. Bio je šef Katedre hirurgije. Osim u redovnoj nastavi, držao je predavanja i na katedrama postdiplomske nastave.

Stručno-naučni rad i razvoj započeo je još kao student medicine. Dobio je nagradu Fakulteta za najbolji studentski rad iz oblasti hirurgije. Posle položenog specijalističkog ispita primljen mu je habilitacioni rad *Problem kalkuloze bilijarnog trakta i njeno lečenje*. Doktorsku disertaciju pod naslovom *Problem opstrukcije žučnih puteva i*

konsekutivne promene jetrinog tkiva u odnosu na dužinu trajanja opstrukcije odbranio je 1976. godine.

Učestvovao je u pisanju udžbenika *Hirurgija*, u redakciji S. Petkovića i S. Bukurova, u kome je napisao poglavlje o hirurgiji jetre i žučnih puteva. Koautor je i u *Udžbeniku hirurgije*, u izdanju Katedre hirurgije Medicinskog fakulteta. Napisao je poglavlje „Prva pomoć“ u knjizi *Enciklopedija lovstva Jugoslavije* i knjigu *Hirurgija jetre i žučnih puteva*. To je druga knjiga iz iste oblasti objavljena na našem jeziku (prvu knjigu je napisao prim. dr Vladimir Jakovljević 1946. i 1948. godine), namenjena studentima medicine i lekarima na specijalizaciji iz hirurgije i specijalistima koje se bave ovom patologijom.

Profesor Ristić je objavio 186 stručno-naučnih radova. Održao je 14 referata na kongresima hirurga, 11 na intersekcijskim i 9 na naučnim sastancima hirurga. Održao je i veliki broj predavanja na stručnim sastancima hirurških i drugih sekcija SLD.

Bio je aktivan član Hirurške, Gastroenterološke i Hepatološke sekcije Srpskog lekarskog društva. Niz godina je bio član upravnih odbora ovih sekcija. Bio je član Predsedništva SLD i predsednik Hirurške sekcije od 1977. do 1979. godine. Redovni je član Medicinske akademije SLD.

Dobitnik je nagrade SLD za naučnoistraživački rad, Oktobarske nagrade i zlatne plakete grada Beograda. Odlikovan je Ordenom rada sa zlatnim vencem i Ordenom za vojne zasluge sa srebrnim mačevima.

Penzionisan je 30. septembra 1993. godine.
Živi u Beogradu.

Radoje Čolović

**Prof. dr
Dobrivoje Tasić
(1927–1998)**

Dobrivoje Tasić je rođen 1927. godine u Beogradu, gde je završio osnovnu i srednju školu. Medicinski fakultet u Beogradu je upisao 1948, a diplomirao 1954. godine sa srednjom ocenom 8,85.

Ubrzo po diplomiranju bio je primljen na Institut za fiziologiju, gde je vodio studentske vežbe. Godine 1955. je primljen za kliničkog lekara na Prvoj hirurškoj klinici, 1956. je položio stručni ispit i ubrzo mu je odobrena specijalizacija iz opšte hirurgije. Specijalistički ispit iz hirurgije je položio 1959. godine. Tečno je govorio francuski i nemački, a služio se engleskim i ruskim jezikom.

Godine 1960. i 1961. bio je na usavršavanju u Minhenu, Nemačka, kod profesora Rudolfa Cenkera.

Habilitacioni rad *Contractura Dupuytren* primljen je 9. aprila 1963. godine. Doktorsku disertaciju pod naslovom *Indikacije za operativno lečenje i izbor operativne metode kod Dupuytrenove bolesti* odbranio je 19. decembra 1979. godine.

Dr Tasić je, još kao lekar na specijalizaciji, 1957. godine bio izabran u zvanje asistenta, docenta 1972, vanrednog profesora 1985, a u zvanje redovnog profesora 1986. godine. Više godina je bio član Komisije za polaganje specijalističkog ispita.

Napisao je i 5 poglavlja u udžbenicima hirurgije za studente i lekare i 175 radova, od kojih su 3 štampana u inostranim i 78 u domaćim časopisima. Ostali radovi su štampani u celini u zbornicima s međunarodnih kongresa (4) i u vidu re-

zimea sa inostranih kongresa (2) i domaćih kongresa i simpozijuma (8), kao i u vidu usmenih saopštenja.

Tokom svoje profesionalne karijere bavio se opštom i abdominalnom, ali i plastičnom hirurgijom i lečenjem opekotina, o kojima je napisao 20 stručnih radova, posebno o lečenju teških opekotina. Iz oblasti plastične hirurgije bavio se naročito lečenjem *Dupuytrenove* kontrakture, o kojoj je napisao i habilitacioni rad i doktorsku disertaciju.

Učesnik je NOR-a od 1944. godine. Učestvovalao je na 3 savezne radne akcije. Bio je član rukovodstva sindikata, raznih komisija na Fakultetu, član Skupštine Medicinskog fakulteta, predsednik Stambene komisije, član Veća za redovnu nastavu itd.

Profesor Tasić je bio vredan asistent i nastavnik redovne i posle diplomске nastave. Važio je za dobrog i savesnog predavača, te mu je dodeljena plaketa Medicinskog fakulteta u Beogradu.

Penzionisan je 30. septembra 1992. godine.

Premинуo je 12.7.1998. godine, posle duže bolesti. Sahranjen je u Beogradu.

Radoje Čolović

Prof. dr Aleksandar Karadžić

Aleksandar Karadžić je rođen 8. januara 1927. godine u Novom Sadu. Osnovnu školu je završio u Ljubljani, a gimnaziju u Beogradu. Bio je učesnik NOB-a. Na Medicinski fakultet u Beogradu se upisao 1947. godine. Tokom studija je četiri godine radio kao demonstrator na predmetu Histologija sa embriologijom. Diplomirao je 1954. godine sa srednjom ocenom 8,5. Nakon što je završio opšti lekarski staž, radio je kao lekar pripravnik na Institutu za histologiju. Godine 1955. je dobio zaposlenje na Prvoj hirurškoj klinici i počeo specijalizaciju iz opšte hirurgije. Specijalistički ispit je položio 1959. godine sa odličnim uspehom.

U zvanje asistenta na Katedri hirurgije na Medicinskom fakultetu u Beogradu izabran je 1958. godine. Habilitovan je radom na temu *Gastrojejunosplenične fistule kao posledica postoperativnog peptičnog ulkusa*. U zvanje docenta izabran je 1972, a vanrednog profesora 1980. godine. Maja iste godine odbranio je doktorsku disertaciju na temu *Problem opsežnosti resekcije želuca u lečenju duodenalne grizlice proveren kroz klinički rad*. U zvanje redovnog profesora izabran je 1986. godine. Bio je šef Katedre za hirurgiju Medicinskog fakulteta Univerziteta u Beogradu u tri mandata. Pored osnovne nastave, učestvovao je u izvođenju nastave na postdiplomskim i specijalističkim studijama.

Bio je dugogodišnji načelnik IX odeljenja Prve hirurške klinike. Bavio se celokupnom opštom hirurgijom. Poseban interes je pokazao za hepatobiliopankreatičnu hirurgiju. Nakon integracije bivše Prve i Druge hirurške klinike i osnivanja Urgentnog centra KCS, profesor Karadžić je prešao u tu novoformiranu ustanovu, koju je praktički osnovao i bio njen

direktor od 1987. do 1992. godine.

Do izbora u zvanje redovnog profesora objavio je 86 radova i saopštenja na domaćim i stranim kongresima. Od toga, 1 rad je štampan u celosti u međunarodnim časopisima, 17 u domaćim časopisima i knjigama, 30 radova u celini štampano je u zbornicima kongresa, 7 radova štampano je u obliku rezimea u zbornicima sa međunarodnih kongresa, 11 u zbornicima sa domaćih stručnih sastanaka, a 20 radova je usmeno saopšteno. Najveći broj radova odnosi se na opštu i abdominalnu hirurgiju. Znatan broj se odnosi na hirurško lečenje ulkusne bolesti. Zapažene rezultate je zabeležio u rekonstruktivnoj hirurgiji bilijarnog trakta. Objavio je 152 rada.

Dugogodišnji je član Srpskog lekarskog društva i njegove Hirurške sekcije, Međunarodnog udruženja hirurga, počasni je član Nacionalnog udruženja Francuske i član više internacionalnih udruženja hirurga. Pored toga, bio je angažovan u brojnim društvenim organizacijama i organima samoupravljanja na Prvoj hirurškoj klinici, Institutu za hirurgiju i u organizaciji Saveza komunista Jugoslavije.

Penzionisan je 30. septembra 1992. godine. Posle odlaska u penziju je neko vreme bio hirurški konsultant i radio na Hirurškom odeljenju Zdravstvenog centra u Surdulici. Živi u Beogradu.

Radoje Čolović

**Prof. dr
Vladimir Mićanović
(1930–2003)**

Vladimir Mićanović je rođen 18. novembra 1930. godine u Loznici, u kojoj je sa odličnim uspehom završio osnovnu školu i gimnaziju. Medicinski fakultet u Beogradu je upisao 1950. godine. Tokom studija je, od 1954. do 1957. godine, bio demonstrator na Institutu za patofiziologiju. Iste godine je diplomirao sa prosečnom ocenom 8,25. Od aprila do novembra 1958. bio je načelnik saniteta i član Glavnog štaba omladinskih brigada na izgradnji autoputa od Paraćina do Niša. Od 1959. godine je bio zaposlen na Prvoj hirurškoj klinici, kada mu je odobrena specijalizacija iz opšte hirurgije. Specijalistički ispit je položio 1963. godine sa odličnim uspehom.

U zvanje asistenta na Katedri hirurgije Medicinskog fakulteta u Beogradu izabran je decembra 1961. godine. Doktorirao je 1977. godine na temu *Hirurški značaj urođenih anomalija i stečenih anatomskih nepravilnosti ekstrahepatičnih žučnih puteva*. U zvanje docenta izabran je 1978. godine, vanrednog profesora 1985, a u zvanje redovnog profesora 1990. godine. Držao je predavanja u redovnoj i poslediplomskoj nastavi. Pored toga, održao je veći broj predavanja na kursovima prve pomoći koje je, u cilju inovacija znanja, organizovao Republički odbor Crvenog krsta Jugoslavije.

Bavio se opštom i abdominalnom hirurgijom i traumatologijom. Poslednjih godina je naročiti interes ispoljio za hirurgiju žučnih puteva. Bio je načelnik odeljenja na Prvoj hirurškoj klinici. Njegov hirurški rad je poslednjih godina bio ozbiljno ometen posledicama ope-

racije na plućima. Ipak, profesor Mićanović se nije predavao i trudio se da bude koristan konsultant mlađim kolegama u kliničkom radu i radu sa studentima. Po osnivanju Urgentnog centra Kliničkog centra Srbije prešao je u tu ustanovu i obavljao dužnost načelnika odeljenja sve do odlaska u penziju.

Napisao je poglavlje „Osnovni principi hirurške dijagnostike” u udžbeniku *Osnovi hirurgije* (1988). Objavio je i monografiju *Zdravstvena kultura Jadrta od 1914. godine* (1986).

Profesor Mićanović je objavio 73 stručna i naučna rada. Od toga je 18 radova štampano u celini u domaćim časopisima, 23 rada su štampana u celini u zbornicima sa kongresa i simpozijuma, a 18 radova je štampano u formi rezimea.

Bio je dugogodišnji član Srpskog lekarskog društva. Najviše je radio u Hirurškoj i Hepatološkoj sekciji, u kojoj je bio član Upravnog odbora. Učestvovao je na većem broju sastanaka koje su organizovale pomenute sekcije, na naučnim sastancima Hirurške sekcije SLD, kao i na više kongresa hirurga Jugoslavije i intersekcijskih sastanaka hirurga Srbije, Crne Gore, Bosne i Hercegovine i Makedonije.

Još kao srednjoškolac i student bio je uče-

snik 8 radnih akcija. Na Prvoj hirurškoj klinici je obavljao više dužnosti, uključujući i dužnost predsednika Upravnog odbora i predsednika Zbora radnih ljudi.

U skupštini opštine Savski venac bio je delegat Veća udruženog rada.

Profesor Mićanović je bio i član Upravnog odbora Biciklističkog saveza Jugoslavije, u kome je bio predsednik Zdravstvene komisije.

Penzionisan je 1995. godine. Umro je 2003. godine.

Radoje Čolović

Prof. dr Slobodan Nikolić

Slobodan Nikolić je rođen 7. marta 1931. godine u Ranovcu, kod Petrovca na Mlavi. Na Medicinskom fakultetu u Beogradu je diplomirao 1956. godine. Od 1958. godine radi na Hirurškom odeljenju Onkološkog Instituta u Beogradu. Specijalistički ispit iz hirurgije položio je 1964. godine.

U zvanje asistenta na Medicinskom fakultetu u Beogradu izabran je 1961. godine. Godine 1968. je upisao i 1972. završio poslediplomske studije iz molekularne biologije tumora. Doktorirao je 1977. godine na temu *Problem intraarterijske hemioterapije u lečenju evolutivnog i poodmaklih formi malignih tumora dojke*. U zvanje docenta na Katedri hirurgije Medicinskog fakulteta u Beogradu izabran je 1978, vanrednog profesora 1984. i u zvanje redovnog profesora 1989. godine. Učestvovao je kako u redovnoj, tako i u postdiplomskoj i specijalističkoj nastavi iz opšte medicine i opšte hirurgije. Bio je mentor ili član komisija 5 doktorskih disertacija.

Objavio je preko 100 radova u zemlji i inostranstvu. Najzapaženiji su mu radovi iz oblasti intraarterijske hemioterapije u lečenju evolutivnih i poodmaklih formi malignih tumora. Uveo je krio terapiju kao novu metodu u lečenju precanceroznih stanja i uznapredovalih malignih tumora, posebno rektuma i grlića materice. Publikovao je radove o izučavanju i praćenju pojedinih načina lečenja različitih malignih neoplazmi u širokom rasponu – od ginekološke onkologije, kancera dojke, digestivnog trakta do endokrinih žlezda.

Sa B. Neškovićem je izučavao osnov molekularne

biologije tumora, problem rasta i razvoja ćelije i uticaj inhibicije replikacije DNK na razvoj ćelije. Takođe se bavio proučavanjem stanja i sudbine seksualnih hormona, njihovih metabolita, kao i vrednosti istih u različitim malignim oboljenjima i patološkim stanjima, a posebno dojke. Razvio je metode u lečenju koje do tada u našoj sredini nisu bile u upotrebi. Uveo je intraarterijsku primenu citostatika koja je postala redovni način lečenja u određenim malignim oboljenjima, najpre u lečenju kancera dojke, a kasnije i u slučajevima uznapredovalog melanoma kože, sarkoma kosti i mekih tkiva ekstremiteta, a u toku je bila razrada u primeni kod kancera rektuma i jetre. Druga novina je krio hirurgija u lečenju malignih neoplazmi kože. Učestvovao je u izradi Protokola za lečenje pojedinih lokalizacija malignih neoplazmi i doprineo stvaranju i razvijanju timskog rada u onkologiji.

Bio je nosilac dva odobrena ugovora sa Republičkom zajednicom za nauku Srbije, u kojima se bavio ispitivanjem lečenja kancer mastitisa i usavršavanjem nove metode u lečenju kancera jajnika. Bio je nosilac projekta iz oblasti kancera zajedno sa kolegama iz Naučnog instituta Akademije nauka SSSR-a.

Dugo godina je bio predsednik Kancerološke sekcije SLD. Bio je član Upravnog odbora Udru-

ženja hirurga Jugoslavije. Jedan je od osnivača Društva Srbije za borbu protiv raka.

Više od 10 godina bio je glavni hirurg Instituta za onkologiju i radiologiju Srbije, a sve vreme je bio član Upravnog odbora Instituta i Glavnog konzilijuma.

Za svoj dugogodišnji rad je dobio veliki broj zahvalnica, plaketa i povelja. Godine 1982. odlikovan

je Ordenom zasluge za narod sa zlatnom zvezdom. Takođe je nosilac Ordena rada sa zlatnim vencem, kao i Ordena za vojne zasluge, stečenog tokom služenja vojnog roka u VMA na Prevlaci.

Penzionisan je 1996. godine. Živi i radi u Beogradu.

Radan Džodić i Ivan Marković

**Prof. dr
Milan Ostojić
(1932–1994)**

Milan Ostojić je rođen 7. aprila 1932. godine u Beogradu, gde je završio osnovnu školu i gimnaziju. Godine 1950. je upisao Prirodno-matematički fakultet u Beogradu, a 1952. godine Medicinski fakultet, na kome je diplomirao 1960. godine. Opšti lekarski staž je započeo u Beogradu, a nastavio u Opštoj bolnici u Titovom Užicu. Nakon završetka staža nastavio je rad na Hirurškom i Ginekološkom odeljenju te bolnice.

U zvanje asistenta na Medicinskom fakultetu u Beogradu izabran je 27. juna 1962. godine. Septembra iste godine započeo je rad na Hirurškom odeljenju Instituta za onkologiju i radiologiju Srbije. Godine 1966. pohvaljen je za angažovanje u izvođenju praktične nastave. Specijalistički ispit iz opšte hirurgije je položio 1968. godine.

Doktorirao je na Medicinskom fakultetu u Beogradu 1978. godine temom *Nalazi kod brahijalne limfografije pre i posle operativnog i zračnog lečenja karcinoma dojke*. U zvanje docenta na Katedri hirurgije Medicinskog fakulteta u Beogradu izabran je 1980. godine, a u zvanje vanrednog profesora 1989. godine.

Obavljao je nastavu iz hirurške propedeutike, opšte i specijalne hirurgije i ratne hirurgije. Pored redovne nastave na Medicinskom fakultetu u Beogradu, učestvovao je i u izvođenju poslediplomske nastave iz onkologije i specijalističke nastave iz opšte hirurgije.

Profesor Milan Ostojić se bavio lečenjem malignih tumora dojke, muških i ženskih spoljnih genitalija. Iz oblasti limfografske di-

jagnostike objavio je 26 radova i odbranio doktorsku disertaciju. Na VIII međunarodnom kongresu limfologa u Montrealu 1981. godine izneo je nov metod vizualizacije limfnih sudova dojke in vivo. Na XI internacionalnom kongresu limfologa u Beču 1987. godine izložio je dva rada, od kojih se jedan odnosi na doziranje lipjadol ultrafluida u količini koja ne može da prouzrokuje plućnu uljanu emboliju, a drugi na promenu broja vizualizovanih limfnih žlezda aksilarnog i pektoralnog predela, sa osvrtom na mehanizam limfnih puteva širenja malignog procesa.

Učestvovao je u radu upravnih organa Onkološkog instituta kao član Saveta i Upravnog odbora Instituta. Bio je predsednik Sindikalne podružnice, predsednik Zbora radnih ljudi i sekretar Kancerološke sekcije SLD u dva mandata.

Tokom 1969. godine, kao stipendista francuske Vlade, usavršavao se u Institutu Gustave Roussy u Parizu. Dva puta je po 5 nedelja boravio u Švajcarskoj, gde se usavršavao iz oblasti laparoskopske dijagnostike.

Autor je dve popularne knjige: *Sto pitanja i odgovora o raku* i *Istine i zablude o raku*. Bio je dugogodišnji saradnik časopisa *Bazar* za medicinska pitanja. Autor je i koautor 76

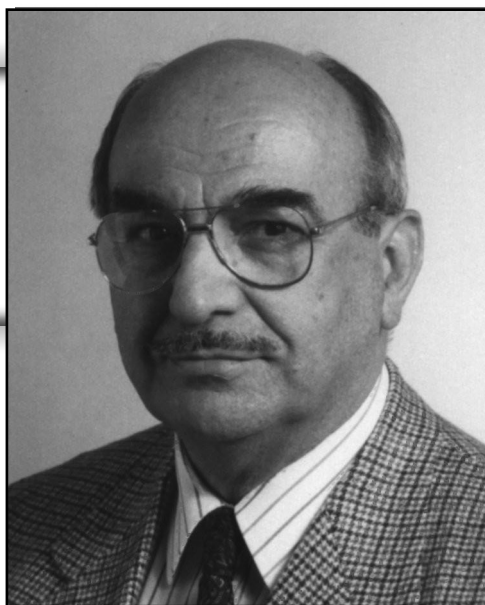
stručnih i naučnih radova, od kojih su 4 objavljena u inostranim stručnim časopisima. Takođe je i autor 3 monografije.

Bio je dobrovoljni davalac krvi 35 godina i nosilac zlatnog znaka priznanja i zlatne plakete.

Penzionisan je 24. aprila 1994. godine. Umro je 26. maja iste godine. Urna je položena u Beogradu.

Radan Džodić i Ivan Marković

Prof. dr
Mihailo Vučinić
(1932–2004)

Mihailo Vučinić je rođen 1932. godine u Srpskim Moravicama u Gorskom Kotaru. Osnovnu školu i gimnaziju je završio u Beogradu. Na Medicinskom fakultetu u Beogradu je diplomirao 1959. godine. Godine 1965. položio je ECFMG, 1967. godine specijalistički ispit iz opšte, a 1971. godine specijalistički ispit iz grudne i kardiovaskularne hirurgije. Doktorirao je 1974. godine na temu *Uloga limfne cirkulacije kod ishemijske i transplantirane jetre*. Do 1976. godine radio je u KBC „Dr Dragiša Mišović”. Te godine je osnovao kardiohirurgiju i postao načelnik Kardiohirurške klinike na Institutu za kardiovaskularne bolesti „Dedinje”. Na toj funkciji je ostao do 1986. godine, kada je postao i direktor ove ustanove, sve do odlaska u penziju 1992. godine.

Na Medicinskom fakultetu je biran u zvanje asistenta, docenta, vanrednog i redovnog profesora.

Profesor Vučinić se bavio najpre opštom i torakalnom hirurgijom, da bi se sredinom sedamdesetih godina potpuno posvetio kardiohirurgiji, naročito nakon osnivanja klinike „Dedinje”. Od te novoformirane ustanove stvorio je jednu od najuglednijih i najuspešnijih ustanova te vrste sa značajnom međunarodnom reputacijom. Uradio je oko 5300 operacija na srcu, od čega oko 4000 revaskularizacionih operacija, oko 1000 operacija na zaliscima srca, preko 300 operacija na perikardu i ostalih operacija na srcu.

Profesor Vučinić se usavršavao u velikom broju najuglednijih ustanova u inostranstvu, najviše

u SAD, Nemačkoj i Čehoslovačkoj. Izabran je za viziting profesora u više ustanova bivšeg SSSR-a, Kine i SAD. Član je velikog broja najuglednijih međunarodnih udruženja iz oblasti kardiovaskularnih oboljenja. Pored toga, član je i Redakcionog odbora časopisa *Cor European*, zvaničnog organa Akademije nauka i umetnosti u Salzburgu u Austriji.

Učesnik je mnogih međunarodnih stručnih sastanaka, nekoliko puta kao panelista ili uvodničar. Član je i domaćih stručnih udruženja. Organizovao je i 5 međunarodnih edukativnih sastanaka, tzv. workshopova. Mnogi najugledniji kardiohirurzi bili su gosti njegove ustanove, u kojoj su operisali i držali predavanja.

Posebno se bavio proučavanjem metode lokalne hipotermije kao načina protekcije srčanog mišića. Kao rezultat tog istraživanja razvio je međunarodno priznat „Vučinićev sistem za lokalno hlađenje srca”, koji je doživeo široku kliničku primenu. Sam autor je izveo nekoliko hiljada ovih procedura.

Objavio je 4 knjige, od kojih su poslednje dve, *Ishemična bolest srca* i *Integrirani pristup vaskularnoj medicini*, veoma obimne i sveobuhvatne, u kojima su uspešno sintetizovani veliko znanje, iskustvo i edukativne vrline autora. Objavio je i veliki broj radova u stranim i doma-

ćim časopisima i kongresnim zbornicima. Održao je i brojna edukativna predavanja u zemlji i inostranstvu.

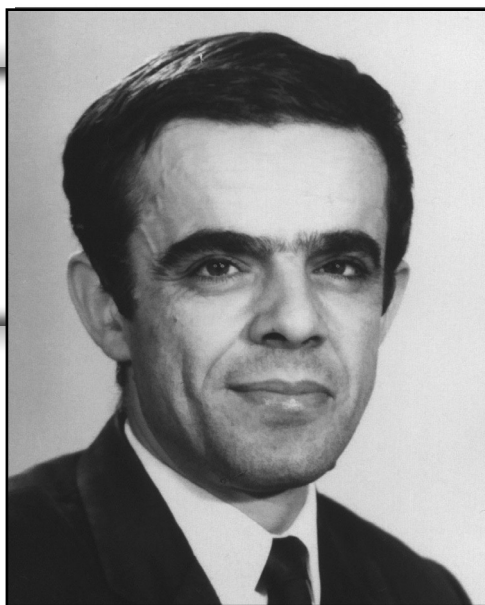
Od 1963. godine je inostrani konsultant Kardiorakalnog centra u Monaku. Od odlaska u penziju i povratka u zemlju bavi se privatnom praksom i humanitarnim radom u nevladinoj humanitarnoj

organizaciji „Nada za zdravo srce” u Beogradu. Bio je veoma aktivan u Hirurškoj, Kardiohirurškoj i Sekciji za vaskularnu hirurgiju SLD.

Umro je iznenada, 6. aprila 2004. godine. Sahranjen je u Beogradu.

Radoje Čolović

***Prof. dr
Milan Dragović,
dopisni član CANU***

Milan Dragović je rođen 1933. godine u Andrijevi. Na Medicinskom fakultetu Univerziteta u Beogradu je diplomirao 1960. godine. Specijalistički staž iz opšte hirurgije proveo je u KBC „Dr Dragiša Mišović” i VMA, a specijalistički ispit je položio 1967. godine. Po završetku specijalizacije je najpre radio na hirurškom odeljenju bolnice u Ivangradu. Dve godine kasnije je prešao na Onkološki institut u Beogradu.

Godine 1971. godine izabran je u zvanje asistenta na Katedri hirurgije Medicinskog fakulteta Univerziteta u Beogradu. Posle kraćeg boravka na Onkološkom institutu, prelazi na Kliniku za hirurgiju KBC „Dr Dragiša Mišović”. U zvanje docenta je izabran 1977. godine, vanrednog profesora 1982. i u zvanje redovnog profesora 1989. godine. Doktorsku disertaciju pod nazivom *Hemodinamski poremećaji pri okluziji perifernih krvnih sudova* odbranio je 1973. godine.

Profesor Dragović se bavio abdominalnom, endokrinom i onkološkom hirurgijom dojke. Veliki doprinos dao je razvoju laparoskopske hirurgije, kako na Klinici za hirurgiju „Dr Dragiša Mišović”, tako i u Jugoslaviji uopšte. Uradio je ve-

liki broj laparoskopskih operacija žučne kese i objavio veći broj publikacija iz ove oblasti. Sa mnogo entuzijazma se bavio eksperimentalnom hirurgijom. Vršio je resekcije miokarda i primenjivao model nastanka akutnog pankreatitisa na eksperimentalnim životinjama.

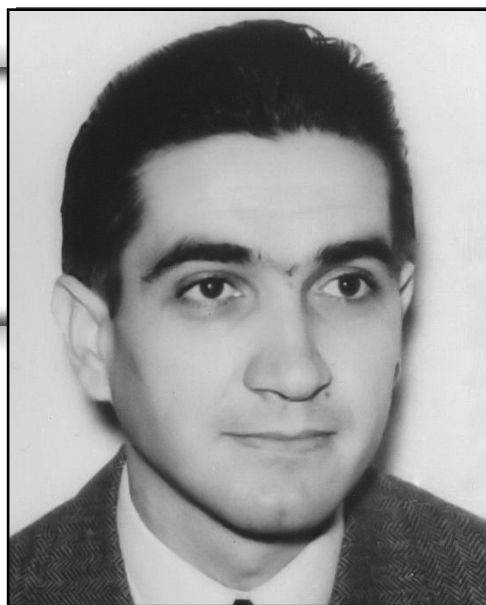
Autor je više knjiga: *Mala hirurgija*, *Urgentna hirurgija*, *Operativna hirurgija* i *Udžbenik iz hirurgije*, koje predstavljaju korisna dela namenjena studentima, specijalizantima i specijalistima.

Dopisni je član Crnogorske akademije nauka i umetnosti.

Posle odlaska u penziju 30. septembra 1998. godine radio je u KC Crne Gore i sa kolegama iz tog centra napisao udžbenik *Osnovi hirurgije*. Sada živi u Beogradu. Aktivan je u Hirurškoj sekciji SLD.

Dragan Radovanović

Prof. dr Milan Đorđević,
dopisni član SANU
(1933–1993)

Milan Đorđević je rođen 14. avgusta 1933. godine u Smederevskoj Palanci. Gimnaziju je završio u Požarevcu, a Medicinski fakultet u Beogradu 1961. godine. Specijalistički ispit je položio 1969. godine, nakon čega je izabran u zvanje asistenta. Doktorirao je 1976. godine na Medicinskom fakultetu u Beogradu na temu *Uloga venskih valvula u aortokoronarnom bajpasu u povećanju koronarnog protoka*. U zvanje docenta je izabran 1976. godine, vanrednog profesora 1982, a u zvanje redovnog profesora 1988. godine.

Profesor Đorđević se naročito posvetio elektrostimulaciji srca. Godine 1981. osnovao je Republički pejsmejker centar, koji je prerašao u jugoslovenski i evropski referentni centar. Osnovao je i kompjuterizovanu jugoslovensku banku podataka za sve nosioce pejsmekera, kojih ima više hiljada. U vezi s elektrostimulacijom srca održao je brojna predavanja po pozivu i učestvovao na mnogim međunarodnim sastancima, ne samo kao učesnik već i kao član naučnih komiteta za selekciju kongresnih radova.

Bio je i recenzent za radove časopisa *Pacing and Clinical Electrophysiology* koji se izdaje u Njujorku. Pri udruženju kardiologa Jugoslavije osnovao je radnu grupu za elektrostimulaciju srca, čiji je bio predsednik. Bio je nacionalni delegat za elektrostimulaciju srca u Evropskom kardiološkom društvu, kao i član Nukleusa (od 5 članova) Evropske radne grupe i njen predsednik u jednom mandatu.

Godine 1973. i 1974. proveo je 14 meseci u

SAD kao stipendista Fulbrajtove fondacije na istraživanju koronarne cirkulacije u Laboratoriji za asistiranu cirkulaciju u Detroitu i na usavršavanju hirurgije na otvorenom srcu na Baylor koledžu u Texas Heart Institute u Hjustonu. Kraći period je boravio na usavršavanju u Londonu, Stokholmu, Njujorku i Nju Džersiju.

Bio je član Uređivačkog odbora časopisa *Srpski arhiv za celokupno lekarstvo*, urednik časopisa *Kardiologija* i član Uređivačkog odbora jugoslovenskog izdanja *JAMA*.

Profesor Đorđević je bio član više domaćih i međunarodnih stručnih udruženja. Organizovao je 12 stručnih sastanaka s međunarodnim učešćem i 3 međunarodna sastanka. Bio je direktor međunarodnog postdiplomskog kursa koji sponzorišu Evropsko kardiološko društvo i Američko udruženje za elektrostimulaciju i elektrofiziologiju srca. Godine 1988. izabran je za eksperta za kardiovaskularne bolesti Svet-ske zdravstvene organizacije.

Godine 1981. dobio je Oktobarsku nagradu Beograda za nauku, a 21. aprila 1991. godine je izabran za dopisnog člana SANU.

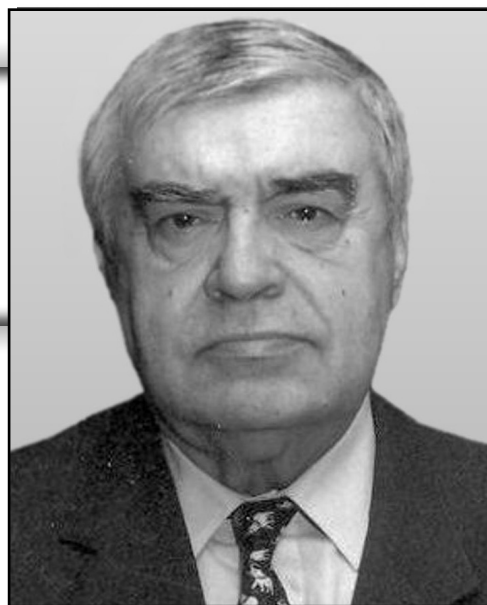
Objavio je preko 250 radova, od kojih preko 70 u inostranim časopisima, kao i dve monografije i veći broj poglavlja i priloga u drugim časopisima. Bio je rukovodilac u 10 naučno-

istraživačkih projekata koje su finansirale Republička i Gradska zajednica za nauku, kao i mentor i član komisija za odbranu više magistarskih i doktorskih disertacija.

Umro je u Parizu 1993. godine u 63. godini života. Sahranjen je u Beogradu.

Radoje Čolović

Prof. dr Miodrag Živanović

Miodrag Živanović je rođen 1933. godine u Valjevu, gde je završio osnovnu školu i gimnaziju. Na Medicinskom fakultetu u Beogradu je diplomirao 1962. godine, sa srednjom ocenom 7,95. Opšti lekarski staž, posle odsluženog vojnog roka u Mostaru, obavio je u Valjevu gde se, posle položenog stručnog ispita, zaposlio u Medicinskom centru „Dr Miša Pantić“, radeći najpre kao lekar opšte prakse, a zatim na Hirurškom odeljenju kod primarijusa dr Vladimira Đurovića.

Godine 1966. prešao je na Drugu hiruršku kliniku, gde je nastavio specijalizaciju i specijalistički ispit položio 1974. godine, u komisiji profesora Lj. Rašovića. Na bivšoj Drugoj hirurškoj klinici radio je kao klinički lekar, a jedno vreme i kao načelnik odeljenja. Godine 1988, kada je formiran Institut za digestivne bolesti, prešao je na bivšu Prvu hiruršku kliniku, u kojoj je najpre bio načelnik a kasnije savetnik II odeljenja.

U zvanje asistenta je prvo biran na Stomatološkom fakultetu, na predmetu Ratna hirurgija (1972). Godine 1977. izabran je za asistenta Medicinskog fakulteta na predmetu Opšta hirurgija. U zvanje docenta izabran je 1984, vanrednog profesora 1987. i u zvanje redovnog profesora 1993. godine. Bio je šef nastavne baze na Institutu za digestivne bolesti i član komisija za polaganje specijalističkog ispita na medicinskim fakultetima u Beogradu i Prištini.

Doktorirao je na temu *Selektivna i supraselektivna angiografija u dijagnostici hirurških oboljenja viscelarnih organa abdomena* 1987.

godine. Kao mentor, učestvovao je u izradi brojnih magistarskih i doktorskih radova. Bio je rukovodilac nastavne baze za redovne studente i šef Katedre za specijalizante opšte medicine, u kom zvanju ostaje do penzionisanja.

U cilju usavršavanja teorijskog i praktičnog znanja, u više navrata je boravio u hirurškim centrima u Švajcarskoj i Francuskoj. Usavršavao se kod profesora Mailleta, Feketea, Bismutha i Ladargerrea. U Lionu je stekao zvanje asistenta stranca.

Dugogodišnji je član Srpskog lekarskog društva. Na sastancima Hirurške sekcije podneo je nekoliko saopštenja. Bio je član Udruženja hirurga Jugoslavije i učestvovao na kongresima ovog udruženja. Takođe je bio i dugogodišnji sekretar Udruženja univerzitetskih profesora i naučnika Srbije i član Međunarodnog hirurškog društva.

Bio je član Uredništva časopisa *Acta Chirurgica Iugoslavica* i član Naučnog odbora časopisa *Opšta medicina*.

Autor je monografije *Dijagnostika i lečenje pseudocista pankreasa*, dva poglavlja u udžbeniku za studente *Hirurgija*, kao i 123 rada, od kojih su neki objavljeni u inostranstvu. Učesnik je brojnih stručnih i naučnih sastanaka i simpozijuma, kako u zemlji, tako i u inostran-

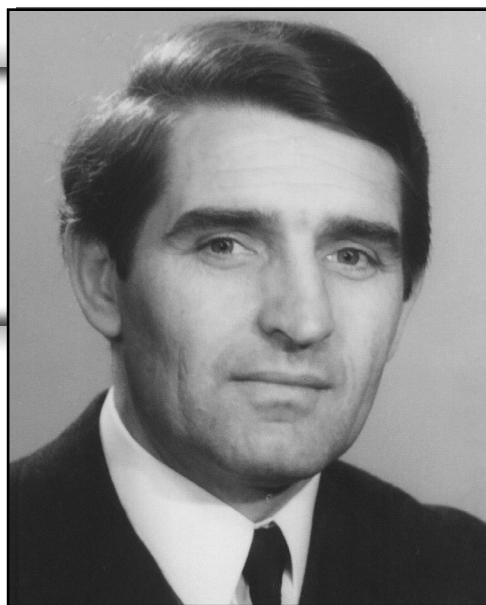
stvu, gde je svoje radove izlagao lično.

Za rad u Udruženju univerzitetskih profesora i naučnika Srbije dobio je zlatnu plaketu „Profesor dr Vojislav Stojanović”.

Penzionisan je 30. septembra 2000. godine.
Živi u Beogradu.

Dejan Stefanović i Radoje Čolović

**Prof. dr
Dragan Dugalić
(1934–1992)**

Dragan Dugalić je rođen 2. avgusta 1934. godine u Starom Trgu kod Kosovske Mitrovice, u kome je završio osnovnu školu. Gimnaziju je završio u Kosovskoj Mitrovici sa odličnim uspehom. Medicinski fakultet u Beogradu je upisao 1954. godine. Kao student je bio član i predsednik odbora godine, predsednik fakultetskog Odbora Saveza studenata, predsednik Stručnog kluba, zamenik sekretara Saveza komunističara, predstavnik studenata u Savetu Fakulteta. Učestvovao je na 3 savezne radne akcije. Diplomirao je 1961. godine sa prosečnom ocenom 9,22.

Godinu dana je radio kao asistent na Institutu za fiziologiju, a zatim je 1963. godine prešao na Prvu hiruršku kliniku i započeo specijalizaciju iz hirurgije. Specijalistički ispit je položio 1968. godine sa odličnim uspehom. Ceo radni vek je proveo na Prvoj hirurškoj klinici, obavljajući poslove kliničkog lekara, načelnika odeljenja i direktora Klinike.

U zvanje asistenta je izabran 1969, docenta 1975, vanrednog profesora 1980. i u zvanje redovnog profesora 1986. godine. Bio je mentor u izradi nekoliko doktorskih disertacija i magistarskih teza, član većeg broja komisija za ocenu i odbranu teza, kao i mentor nekoliko studentskih i supspecijalističkih radova.

Profesor Dugalić je obavljao razne dužnosti na Fakultetu, uključujući i mesto prodekana. Bio je sekretar Katedre za hirurgiju, član Skupštine, Veća za naučnoistraživački rad, više komisija i Saveta Medicinskog fakulteta, kao i član komisija za polaganje specijalističkog is-

pita iz hirurgije i opšte medicine. Držao je nastavu za redovne studente, specijalizante, magistranke i postdiplomce iz nekoliko oblasti medicine.

Doktorsku disertaciju na temu *Eksperimentalna transplantacija levog plućnog krila u pasa* odbranio je 1975. godine.

Bavio se opštom, abdominalnom, grudnom, vaskularnom i eksperimentalnom hirurgijom a posebno transplantacionom, i iz te oblasti i doktorirao. Važio je za odličnog kliničara i operatora, koji je s uspehom izvodio i najsloženije operacije na jednjaku i abdominalnim organima.

Usavršavao se u Velikoj Britaniji (Hammer-smith hospital u Londonu) i Sovjetskom Savezu (Institut Petrovskog i Višnjevskog u Moskvi). Služio se engleskim, francuskim i ruskim jezikom.

Bio je član više sekcija Srpskog lekarskog društva i generalni sekretar Hirurške sekcije SLD. Za rad u Srpskom lekarskom društvu dobio je više priznanja. Bio je član Udruženja hirurga, Udruženja za digestivnu hirurgiju i Udruženja gastroenterologa Jugoslavije, Internacionalnog hirurškog društva, Međunarodnog kolegijuma za digestivnu hirurgiju (CICD) i dr.

Profesor Dugalić je bio član uredništava stručnih časopisa *Srpski arhiv za celokupno lekarstvo*,

Acta Chirurgica Iugoslavica i *Arhiv za gastroenterohepatologiju*.

Godine 1985. je dobio medalju Višnjevski, koju dodeljuje istoimeni Institut u Moskvi. Godine 1988. izabran je za redovnog člana Akademije medicinskih nauka Srpskog lekarskog društva. Održao je i brojna predavanja na raznim sekcijama i podružnicama SLD.

Napisao je i 3 poglavlja u udžbenicima hirurgije za studente i lekare. Bio je i koautor jednog udžbenika za srednje škole.

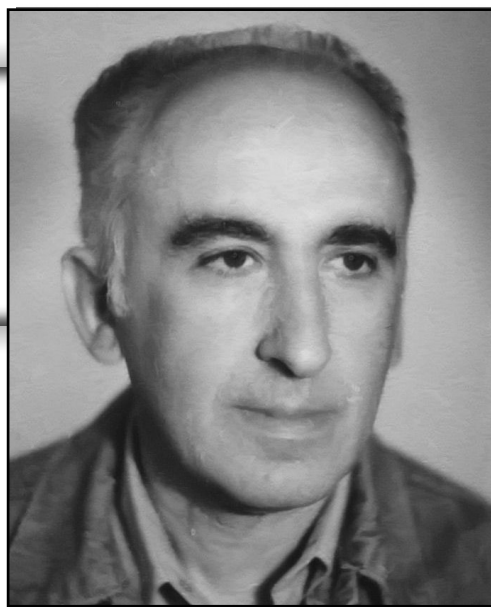
Objavio je više od 150 stručnih i naučnih rado-

va, od kojih su 2 štampana u uglednim međunarodnim časopisima i knjigama, 40 u domaćim časopisima, 13 u zbornicima s međunarodnih kongresa i simpozijuma, 53 u zbornicima radova s kongresa i simpozijuma u zemlji. Ostali su štampani u formi rezimea. Bio je nosilac naučnoistraživačkog projekta Republičke zajednice za nauku Srbije.

Profesor Dugalić se ozbiljno razboleo i tragično preminuo 3. decembra 1992. godine. Sahranjen je u Beogradu.

Radoje Čolović

Prof. dr
Slobodan Dragačević
(1934–2004)

Slobodan Dragačević je rođen 1934. godine u Beogradu, gde je završio osnovnu školu i Drugu mušku gimnaziju, nakon čega je upisao Medicinski fakultet. Tokom studija na Medicinskom fakultetu bio je član Redakcije časopisa studenata medicine *Medicinski podmladak*. Diplomirao je 1960. godine sa prosečnom ocenom 9. Potom je odslužio vojni rok, u okviru kog je završio Sanitetsku oficirsku školu. Opšti lekarski staž je obavio u Opštoj bolnici u Zenici, položio državni ispit za lekare i zaposlio se kao klinički lekar na Hirurškom odeljenju u bolnici „Dr Dragiša Mišović” u Beogradu. Početkom januara 1965. godine započeo je specijalizaciju iz opšte hirurgije. Specijalistički ispit je položio 1969. godine.

U zvanje asistenta na predmetu Hirurgija na Medicinskom fakultetu u Beogradu izabran je jula 1977. godine, docenta 1985, vanrednog profesora 1992. godine i u zvanje redovnog profesora 1997. godine.

Doktorsku disertaciju pod naslovom *Problem multiplih karcinoma kolona i rektuma* odbranio je maja 1982. godine na Medicinskom fakultetu u Beogradu.

Kao autor i koautor je učestvovao u pisanju pet knjiga i monografija iz oblasti hirurgije, od kojih su dve udžbenici za studente medicine, kao i velikog broja radova, objavljenih u domaćim i stranim časopisima i simpozijumima.

Bio je mentor u izradi nekoliko magistarskih radova i doktorskih disertacija, kao i član studentskih i specijalističkih ispitnih komisija, domaćih i stranih lekarskih i hirurških udruženja.

Početkom 1995. godine postavljen je za načelnika Stacionarnog odeljenja, a 1997. godine izabran je za direktora Klinike za hirurgiju KBC „Dr Dragiša Mišović”. Tu dužnost je obavljao do 2000. godine. Od tada je obavljao funkciju savetnika direktora Klinike za hirurgiju i sa tog mesta je penzionisan.

U toku 1967/68. godine proveo je godinu dana na Harvardskom medicinskom fakultetu u Bostonu, kao stipendista te ustanove, i radio kao mlađi naučni saradnik u grupi profesora Kluza na naučnom projektu iz oblasti hemodinamskih i respiratornih promena u toku septičnog šoka. Godine 1973. proveo je mesec dana u Gradskoj bolnici u Bostonu, radeći na projektu „Difuzni peritonit kod pacijenata sa povredama trbuha”. U toku 1976/77. godine boravio je šest meseci na Medicinskom fakultetu Čikaškog univerziteta kao klinički saradnik u grupi profesora Enkera na proučavanju problema dijagnostike, operativnog lečenja i postoperativnog praćenja pacijenata sa karcinomom kolona i rektuma.

Penzionisan je 2001. godine. Preminuo je 5. februara 2004. godine u sedamdesetoj godini života.

Dragoš Stojanović

Prof. dr Vladislav Arsov

Vladislav Arsov je rođen 6. decembra 1935. godine u Kavadarcima u Makedoniji, gde je završio osnovnu školu. U tadašnjoj Trećoj muškoj gimnaziji u Beogradu je maturirao 1954. godine. Na Medicinskom fakultetu u Beogradu je diplomirao 1961. godine. Posle odsluženja vojnog roka i završetka Škole rezervnih oficira sanitetske struke obavio je opšti lekarski staž. Godine 1963. je počeo da radi kao volonter na Drugoj hirurškoj klinici. Uskoro je bio primljen u stalni radni odnos, započeo specijalizaciju i položio specijalistički ispit sa odličnim uspehom. Bavio se opštom hirurgijom i učestvovao u pionirskom poslu razvoja kardiovaskularne hirurgije u ovoj ustanovi. Operacije iz ove oblasti su u početku izvođene na eksperimentalnim životinjama, u čemu je dr Arsov dao vidan doprinos. Inače, sa vrlo velikim uspehom se bavio i opštom hirurgijom i vrlo rano postao šef dežurne ekipe na Klinici, koja je 3 puta nedeljno obezbeđivala hitnu hiruršku službu grada Beograda i Republike. Bio je veoma dobar dijagnostičar, odluke je donosio brzo i racionalno i uskoro je kod mlađih lekara postao omiljen šef dežurne ekipe, koji je uvek znao da donese blagovremenu i racionalnu odluku. Pored toga, u komunikaciji sa bolesnicima, osobljem i kolegama bio je odmeren i iskren, te je kod svih uživao posebno poštovanje. To mu je omogućilo da uskoro postane šef odeljenja i član Kolegijalno-poslovnog odbora zadužen za materijalno-finansijsko poslovanje, a karijeru je završio kao savetnik Instituta za kardiovaskularne bolesti. Poslednjih decenija, a naročito posle integracije bivše Prve i Druge hirurške klinike i formiranja Instituta za

kardiovaskularne bolesti, profesor Arsov se bavio isključivo kardiohirurgijom i urgentnom kardiovaskularnom hirurgijom. U toj ustanovi je bio načelnik odeljenja, a na samom kraju savetnik Instituta.

Usavršavao se na klinici kod profesora Fontena u Strazburu, Francuska, 1974. godine, uglavnom iz oblasti vaskularne hirurgije; tokom 1980. i 1981. godine usavršavao se na klinici Marie Lannaelongue u Parizu iz oblasti hirurškog lečenja urođenih srčanih mana kod dece, a 1991. godine i na Klinici za kardijalnu hirurgiju Burkovski u Moskvi.

U zvanje asistenta na predmetu Hirurgija sa ratnom hirurgijom Medicinskog fakulteta Univerziteta u Beogradu izabran je 1971. godine. Istovremeno je bio i honorarni asistent iz hirurgije na Stomatološkom fakultetu u Beogradu. Doktorirao je 1978. godine na temu *Hirurško-tehnički postupci u rekonstrukciji račve abdominalne aorte kod hroničnih okluzivnih oboljenja*. Godine 1979. izabran je u zvanje docenta, 1984. vanrednog, a 1989. godine u zvanje redovnog profesora Medicinskog fakulteta. Obaveze u nastavi shvatao je veoma ozbiljno. Bio je omiljen asistent i dobar predavač. Njegova predavanja su bila jasna i sa pažnjom prilagođena studentima medicine. Držao je predavanja ne samo na studijama redov-

ne već i posleddiplomske nastave iz opšte, kardiovaskularne i urgentne hirurgije i pedijatrijske kardiologije, kao i specijalizantima opšte hirurgije. Bio je dugogodišnji predsednik Ispitne komisije za studente, član i predsednik Komisije za polaganje specijalističkog ispita iz opšte hirurgije, kao i više komisija za polaganje ispita iz oblasti postdiplomske nastave.

Napisao je priloge u knjigama *Osnovi hirurgije, Hirurgija, Kardiologija, Kardiologija I i II i Hronika hirurgije u Srbiji*. Objavio je i veliki broj radova, od kojih su neki štampani u međunarodnim i najuglednijim domaćim časopisima. Održao je i brojna predavanja na sastancima sekcija Srpskog lekarskog društva i kongresima hirurga Jugoslavije.

Bio je član Hirurške sekcije Srpskog lekarskog društva, u kojoj je obavljao i dužnosti sekre-

tara, blagajnika i generalnog sekretara, Udruženja hirurga Jugoslavije i Udruženja za kardiotorakalnu hirurgiju Srbije i Crne Gore. Profesor Arsov je bio i član međunarodnih društava, Evropskog udruženja za kardiovaskularnu hirurgiju i Međunarodnog udruženja za kardiovaskularnu hirurgiju „Dr Michael De Bakey”.

Dobitnik je povelje Srpskog lekarskog društva, plakete Saveza lekarskih društava Jugoslavije i Ordena grada Beograda.

Penzionisan je 20. septembra 2003. godine. Živi u Beogradu. Aktivno radi u Srpskom lekarskom društvu. Skoro redovno prisustvuje sastancima Hirurške sekcije, Sekcije za vaskularnu hirurgiju i Sekcije za kardiotorakalnu hirurgiju.

Lazar Davidović i Siniša Pavlović

Prof. dr Predrag Petrović

Predrag Petrović je rođen 23. septembra 1935. godine u Skoplju. Medicinski fakultet je završio u Beogradu 1960. godine. Posle odslužene vojne obaveze i opšteg lekarskog staža zaposlio se na bivšoj Drugoj hirurškoj klinici. Specijalistički ispit iz hirurgije je položio 1969. godine. Sve do 1975. godine se bavio uglavnom opštom hirurgijom, a povremeno vaskularnom i kardiohirurgijom, za koje se definitivno odlučio nakon jednogodišnjeg usavršavanja na Bejlor univerzitetu u Hjustonu, SAD. Godine 1978. doktorirao je na Medicinskom fakultetu u Beogradu na temu *Patch angioplastika u hirurškom lečenju koarktacije aorte*.

U zvanje asistenta izabran je 1970, docenta 1978, vanrednog profesora 1984, a 1990. u zvanje redovnog profesora. Bio je mentor pri izradi nekoliko doktorata i magistarskih teza i član komisija za ocenu i odbranu ovih radova.

Na bivšoj Drugoj hirurškoj klinici, kasnije Institutu za kardiovaskularne bolesti, prošao je put od kliničkog hirurga i šefa odeljenja do direktora Instituta i savetnika. Poslednjih godina se skoro isključivo bavio kardiohirurgijom i hirurgijom aorte.

Član je Srpskog lekarskog društva od 1960. godine, redovni član Akademije medicinskih nauka SLD od 1990. godine i Naučnog društva Srbije od 1996. godine. Bio je član Jugoslovenskog

udruženja za kardiovaskularnu hirurgiju. Član je i delegat Jugoslavije u Evropskom udruženju za kardiovaskularnu hirurgiju i član Društva „Dr Michael De Bakey” u Hjustonu, SAD.

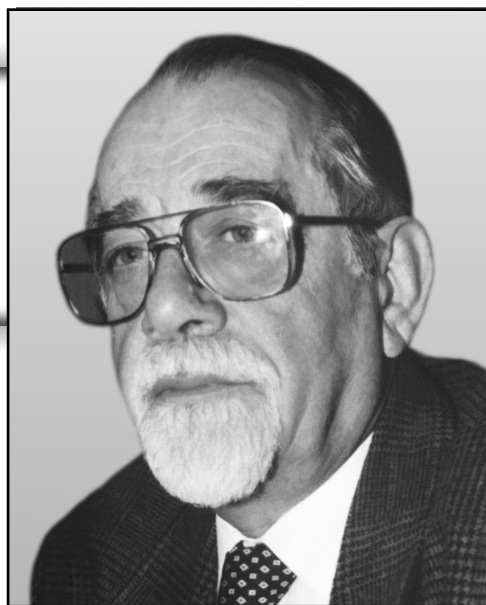
Profesor Petrović je dobitnik diplome, plakete i povelje SLD, kao i zahvalnice Kongresa za vaskularnu hirurgiju u Lisabonu 1989. godine. Nosilac je Ordena zasluga za narod sa srebrnom zvezdom i specijalnog priznanja poglavara Srpske pravoslavne crkve patrijarha Pavla.

Objavio je priloge u 3 udžbenika. Jedan je od urednika zbornika *Indikacije za operativno lečenje koronarne bolesti i hirurškog lečenja bolesnika s disfunkcijom leve komore*. Autor je više od 200 radova, od kojih su neki saopšteni na međunarodnim i domaćim kongresima i drugim stručnim sastancima.

Profesor Petrović je penzionisan 2002. godine. I dalje je aktivan u Srpskom lekarskom društvu, Akademiji medicinskih nauka i Naučnom društvu Srbije.

Radoje Čolović

Prof. dr Dragoslav Stevović

Dragoslav Stevović je rođen 1936. godine u Garašima kod Arandjelovca. Osnovnu školu i gimnaziju završio je u Aleksincu 1955. godine. Iste godine je upisao Medicinski fakultet u Beogradu, gde je diplomirao februara 1963. godine sa prosečnom ocenom 8.

Od 1965. godine je zaposlen na Prvoj hirurškoj klinici Medicinskog fakulteta u Beogradu, na kojoj je 1970. godine završio specijalizaciju iz opšte hirurgije sa odličnim uspehom. Iste godine je izabran u zvanje asistenta za predmet Hirurgija. Doktorirao je na Medicinskom fakultetu u Beogradu novembra 1980. godine, sa tezom *Uzroci i predohrana popuštanja šava na anastomozi debelog creva*. U zvanje docenta je izabran 1981. godine, vanrednog profesora 1986. a u zvanje redovnog profesora 1991. godine. Bio je odličan asistent i još bolji predavač. Njegova predavanja su bila uvek odlično pripremljena, jasno i ilustrativno prezentirana. Pored nastave za redovne studente, održao je mnogobrojna predavanja, naročito iz oblasti koloproktološke hirurgije i onkologije, specijalizantima raznih oblasti hirurgije i medicine uopšte, kao i postdiplomcima raznih grana medicine. Dugi niz godina je sa uspehom obavljao funkciju šefa Katedre hirurgije Medicinskog fakulteta u Beogradu. Bio je dugogodišnji član i predsednik Ispitne komisije za studente, član i predsednik Komisije za polaganje specijalističkog ispita iz hirurgije, član raznih komisija za polaganje postdiplomskih ispita, mentor većeg broja magisterijuma, supspecijalističkih radova i doktorskih disertacija, kao i član komisija za ocenu i odbranu ovih radova. Profesor Stevo-

vić je bio i dugogodišnji član Sudskomedicinskog odbora Medicinskog fakulteta.

Na stručnom usavršavanju u inostranstvu, najviše iz oblasti kolorektalne hirurgije, bio je više puta (St. Mark's Hospital, London 1979, 1988. i 1990; Cleveland Clinic Foundation 1987, Cleveland, USA). Bio je predavač po pozivu na međunarodnim skupovima East European Congress of Stoma Care, Kushadasi, Turska, maja 1990, Desetom međunarodnom kongresu urgentne hirurgije, Lisabon 1991. i Kongresu hirurga Makedonije, Ohrid 1995, kao i na brojnim domaćim stručnim sastancima i kongresima.

Bavio se celokupnom opštom, abdominalnom i hitnom hirurzijom. Bio je šef dežurne hirurške ekipe svoje ustanove, koja je 3 puta nedeljno zbrinjavala hitnu hiruršku službu Beograda i Republike. Postepeno, shodno politici Klinike da se njeni kadrovi usmeravaju u pojedinim oblastima, dr Stevović se usmerio u pravcu kolorektalne hirurgije, iz koje se i usavršavao u inostranstvu. Bio je načelnik Odeljenja za kolorektalnu hirurgiju na Prvoj hirurškoj klinici. Njegova zasluga je ne samo njegov lični rad iz ove oblasti nego i formiranje današnjih dvaju vodećih odeljenja za ovu oblast hirurgije u Republici Srbiji.

Profesor Stevović je, po potrebi, obavljao i druge dužnosti. Bio je prvi direktor Poliklinike

Kliničkog centra Srbije od 1987. do 1992. godine, od jula 1994. godine direktor, a od oktobra 1999. godine do odlaska u penziju savetnik Instituta za bolesti digestivnog sistema Kliničkog centra Srbije.

Autor je monografije *Anastomoze debelog creva* (1983) i više poglavlja u udžbenicima *Osnovi hirurgije* (1993), *Gastroenterologija* (1990). Sa B. Daničićem je koredaktor knjige *Sepsa u abdominalnoj hirurgiji* (1993), *Hirurgija* (1996) i poglavlja u knjizi *Komplikacije u digestivnoj hirurgiji*, urednika Z. Gerzića. Glavni je urednik udžbenika *Hirurgija za studente i lekare* (2000), na kojoj je radio skoro 4 godine. To je verovatno najbolji udžbenik hirurgije do sada objavljen na našem jeziku.

Objavio je preko 150 stručnih radova, od kojih 40 u inostranstvu. Održao je i mnogobrojna predavanja na međunarodnim i domaćim stručnim sastancima i kongresima.

Profesor Stevović je obavljao mnogobrojne odgovorne dužnosti na Klinici, Medicinskom fakultetu i gradu Beogradu, koje nije moguće ni pobrojati.

Dugogodišnji je član Srpskog lekarskog društva, u kome je bio aktivan član više sekcija. Ipak, najznačajniji je njegov rad u Hirurškoj sekciji, u kojoj je bio dugogodišnji član Uprave, a od 10. januara 1992. godine do 23. decembra 1995. godine i njen predsednik. Pored toga, dugogodišnji je član Udruženja hirurga Jugoslavije. Na XX kongresu hirurga Jugoslavije (maja 1998. godine na Zlatiboru) izabran je za predsednika. Za svoj rad u Srpskom lekarskom društvu i Udruženju hirurga Jugoslavije dobio je sva priznanja koja ova društva daju. Profesor Stevović je i redovni član Medicinske akademije Srpskog lekarskog društva od 1995. godine, u kojoj je obavljao više odgovornih dužnosti, uključujući i dužnost predsednika Akademije. Inače, u Srpskom lekarskom

društvu kao celini obavljao je mnogobrojne dužnosti i bio član većeg broja njenih komisija, zaduženih za razna pitanja.

Profesor Stevović je član i međunarodnih stručnih udruženja, CICD od 1974. godine, SS/CIC od 1990. godine i nacionalni je delegat u Stalnom komitetu „Eurochirurgie” od 1991. godine.

Penzionisan je 30. septembra 2003. godine. Živi u Beogradu. Veoma je aktivan u Srpskom lekarskom društvu, naročito njegovoj Hirurškoj sekciji, čijim sastancima redovno prisustvuje i aktivno učestvuje u njenom stručnom i naučnom radu. Bio je član Predsedništva i Izvršnog odbora SLD i predsednik Kongresa lekara Srbije 2005. godine u Vrnjačkoj Banji. Jedan je od osnivača Društva koloproktologa Jugoslavije, čijem je izvanrednom radu dao snažan doprinos. U tom društvu je obavljao razne dužnosti, uključujući i dužnost predsednika. Prilikom organizovanja njenih skupova, koji su po pravilu sa značajnim međunarodnim učešćem, profesor Stevović je najčešće predsednik naučnih komiteta ovih sastanaka, organizator pojedinih tema, moderator okruglih stolova, predavač i dr. Veoma je aktivan i u Akademiji medicinskih nauka (u kojoj je bio i predsednik i dugogodišnji član Predsedništva), a posebno je aktivan u njenoj hirurškoj grupi. Sve ovo, ali i mnogo toga što se ovde zbog predviđenog prostora ne može pomenuti, profesora Stevovića predstavlja kao jednog od najvrednijih i najaktivnijih članova Srpskog lekarskog društva koga je ono imalo poslednjih 50 godina. Profesor Stevović je aktivan i u Udruženju hirurga Jugoslavije. Član je Uredništva *Acta Chirurgica Iugoslavica*. Bio je gost urednik njegovih tematskih brojeva, kao i suplemenata časopisa *Srpski arhiv za celokupno lekarstvo*.

Radoje Čolović

Prof. dr Radovan Janković

Radovan Janković je rođen 28. marta 1937. godine u Grčiću, opština Ljubovija. Osnovnu školu je završio u rodnom mestu, a gimnaziju sa velikom maturom u Beogradu. Na Medicinski fakultet u Beogradu se upisao 1957. godine. Tokom studija je bio stipendista Beogradskog univerziteta i 3 godine demonstrator na Institutu za fiziologiju Medicinskog fakulteta u Beogradu. Diplomirao je 1962. godine kao najbolji student svoje generacije, sa prosečnom ocenom 9,54.

Posle završenih studija zasnovao je radni odnos na Institutu za fiziologiju Medicinskog fakulteta i obavljao dužnost stručnog saradnika. Nakon odsluženog vojnog roka 1965. godine zaposlio se na Drugoj hirurškoj klinici. Specijalistički ispit iz opšte hirurgije položio je 1971. godine sa odličnim uspehom. U početku se bavio uglavnom abdominalnom i vaskularnom hirurgijom. U okviru reorganizacije Druge hirurške klinike 1980. godine, ubrzo posle osnivanja prvog Međunarodnog udruženja endokrinih hirurga, postavljen je za konsultanta za endokrinu hirurgiju. Tokom narednih godina oformio je ekipu mladih hirurga i organizovao savremenu službu hirurgije endokrinih organa. Doktorsku disertaciju na temu *Izbor operacije kod diferentovanih karcinoma štitaste žlezde* odbranio je 1982. godine. Kao rezultat njegovog angažovanja, 1983. godine nastala je Klinika za endokrinu hirurgiju koja danas funkcioniše kao Centar za endokrinu hirurgiju Instituta za endokrinologiju KCS i jedina je ustanova takvog profila u zemlji.

Uradio je više hiljada endokrinoloških opera-

cija, oko hiljadu operacija malignih tumora tireoideje i nekoliko stotina operacija na nadbubrežnim žlezdama, endokrinom pankreasu i paratireoidnim žlezdama, uključujući i najsloženije, sa rezultatima koji ni danas ne zaostaju za najvećim centrima istog profila u razvijenim zemljama.

U zvanje honorarnog asistenta za predmet Ratna hirurgija na Stomatološkom fakultetu izabran je 1972. godine. U zvanje asistenta na Katedri hirurgije Medicinskog fakulteta izabran je 1977. godine, docenta 1985, vanrednog profesora 25. januara 1990, a u zvanje redovnog profesora izabran je 1994. godine.

Autor je monografije *Hirurgija tireoidne i paratireoidnih žlezda* (2001), koja predstavlja sistematizovano, sveobuhvatno, lako čitljivo štivo, najkorisnije hirurzima koji se specijalno bave ovom hirurgijom, ali i opštim hirurzima, lekarima drugih specijalnosti, pa i studentima. U monografiji *Tumori endokrinog sistema*, u redakciji D. Đurića (1989) autor je pet poglavlja: „Hirurgija nadbubrežnih žlezda”, „Hirurško lečenje tumora tireoideje”, „Hirurgija endokrinog pankreasa”, „Hirurgija paratireoidnih žlezda” i „Karcinoidi”. U udžbeniku *Osnovi hirurgije II*, u redakciji Z. Gerzića (1988), autor je tri poglavlja: „Paratireoidne žlezde”, „Nadbubrežne žlezde” i „Endokrini pankreas”. U udžbeniku *Osnovi hirurgije*, u re-

dakciji M. Dragovića i Z. Gerzića (1994), autor je poglavlja „Štitasta žlezda”, a koautor dva poglavlja: „Paratireoidna žlezda” i „Nadbubrežna žlezda”.

Objavio je 182 rada, od kojih je 13 štampano u inostranim časopisima (kategorisanim u Journal Citation Reports), 25 u domaćim časopisima, 28 u inostranim, a 40 u domaćim zbornicima, 76 u formi apstrakata, a 22 rada se nalaze u Medline bazi podataka.

Pored redovne nastave, učestvovao je i u specijalističkim studijama opšte hirurgije i svim vidovima posle diplomске nastave – supspecijalističkim, magistarskim i doktorskim studijama na

Medicinskom fakultetu u Beogradu i drugim medicinskim fakultetima u Srbiji. Bio je mentor u izradi šest doktorata i osam magistarskih radova.

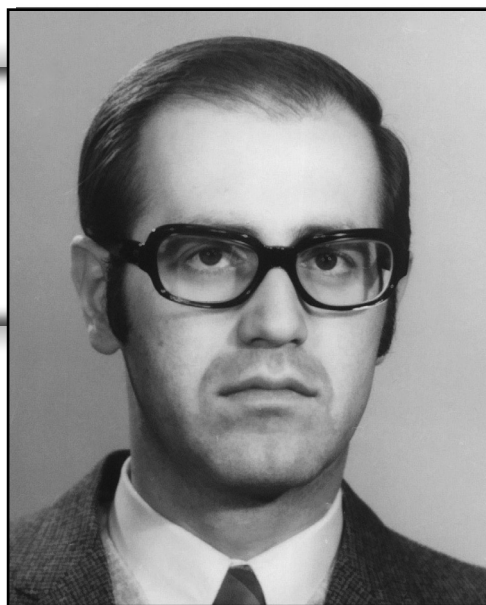
Profesor Radovan Janković je bio recenzent osam radova iz oblasti endokrine hirurgije koji su objavljeni u domaćim časopisima *Acta Chirurgica Iugoslavica*, *Srpski arhiv za celokupno lekarsvo* i *Vojnosanitetski pregled*.

Član je Srpskog lekarskog društva i Međunarodnog udruženja hirurga. Dobitnik je povelje Srpskog lekarskog društva.

Penzionisan je 2002. godine. Živi u Beogradu.

Aleksandar Diklić

Prof. dr Mihajlo Mitrović

Profesor dr Mihajlo Mitrović je rođen 7. marta 1938. godine u Beogradu, gde je završio osnovnu školu i gimnaziju. Medicinski fakultet u Beogradu je upisao 1956, a diplomirao 1963. godine sa prosečnom ocenom 8,6. Posle odslužene vojne obaveze i obavljenog opšteg lekarskog staža zaposlio se na Prvoj hirurškoj klinici i započeo specijalizaciju iz opšte hirurgije 1966. godine. Specijalistički ispit je položio 1970. godine sa odličnim uspehom.

U zvanje asistenta izabran je 1971, docenta 1978, vanrednog profesora 1985. i u zvanje redovnog profesora 1991. godine. Obavljao je dužnost sekretara Katedre hirurgije.

Bavio se opštom i eksperimentalnom hirurgijom. U jednom periodu se bavio hirurškim lečenjem bolesti jednjaka i želuca.

Doktorirao je 1977. godine na temu *Hirurško lečenje ahalazije*.

Usavršavao se u Braunšvajgu, Nemačka, Karolinskoj bolnici u Stokholmu, Švedska i u bolnicama u Londonu i Birmingemu, Velika Britanija. Godine 1984. i 1986. bio je na studijskim boravcima u Velikoj Britaniji i SAD.

U svojoj profesionalnoj karijeri je bio klinički hirurg, načelnik odeljenja, direktor Centra za urgentnu hirurgiju, u koji je prešao nakon njegovog formiranja, da bi na kraju bio direktor celog Urgentnog centra. Posle petooktobarskih događaja 2000. godine, u svojstvu šefa tzv. kriznog štaba, nekoliko meseci je bio privremeni direktor Kliničkog centra Srbije.

Član je Naučnog društva Srbije od 1996. godine, Srpskog lekarskog društva od 1963. godine u

kome je bio predsednik Traumatološke sekcije, kao i član Predsedništva Udruženja hirurga Jugoslavije. Član je i Međunarodnog hirurškog društva, Međunarodnog gastrohirurškog kluba i Uredništva *European Journal of Emergency Surgery*. Bio je glavni i odgovorni urednik jugoslovenskog časopisa za urgentnu hirurgiju i traumatologiju *Chirurgia urgens*. Takođe je član Naučnog odbora časopisa *Halo 94 Beograd* i Redakcionog odbora časopisa *ABC* za urgentnu medicinu.

Objavio je monografiju *Šavni materijali u hirurgiji* (1994). Napisao je priloge u 2 udžbenika hirurgije za studente medicine. Bio je glavni urednik knjige *Osnovi urgentne medicine* (1995). Objavio je preko 140 stručnih radova, od kojih 2 u međunarodnim i 70 u domaćim časopisima. Ostali radovi su štampani u zbornicima radova ili apstrakata.

Dugogodišnji je član Srpskog lekarskog društva i Udruženja hirurga Jugoslavije. Na sastancima Hirurške sekcije podneo je veći broj saopštenja. Dobitnik je nagrade SLD za naučnoistraživački rad (2003) i Ordena svetog Save drugog stepena (1997).

Profesor Mitrović je penzionisan 2003. godine. Živi u Beogradu, gde povremeno operiše u privatnim bolnicama.

Radoje Čolović

Prof. dr Veljko Đukić

Veljko Đukić je rođen 22. novembra 1938. godine u Glamoču. Osnovnu školu i nižu gimnaziju završio je u rodnom mestu, a gimnaziju u Livnu. Na Medicinski fakultet se upisao 1958. godine. Kao student je radio dve godine kao demonstrator na Patološkom Institutu. U toku studija je bio veoma aktivan u Savezu studenata i Savezu komunista. Između ostalog, bio je predsednik Fakultetskog odbora Saveza studenata, član Univerzitetskog odbora, član Republičkog odbora za dodelu studentskih kredita, član Saveta za unutrašnje poslove grada Beograda, Komiteta Saveza komunista Medicinskog fakulteta, predsednik Koordinacionog odbora Saveza studenata medicinskih i stomatoloških fakulteta Jugoslavije i dr. Učestvovao je na 4 savezne radne akcije i na svima je bio proglašen za udarnika. Bio je i komandant omladinske radne brigade „Dr Sima Milošević“. Kao student, stručnu praksu je obavljao u inostranstvu u okviru razmene studenata. Diplomirao je 1963. godine, sa prosečnom ocenom 8,2.

Posle završenog opšteg lekarskog staža i odsluženog vojnog roka najpre se zaposlio kao klinički lekar na Prvoj hirurškoj klinici, a zatim je započeo specijalizaciju iz opšte hirurgije. Specijalistički ispit je položio sa odličnim uspehom.

Usavršavao se iz oblasti vaskularne hirurgije u bolnici Hammersmith u Londonu 1973. godine (8 meseci), Pragu i Moskvi (14 meseci). Bio je jedan od osnivača vaskularne hirurgije na Prvoj hirurškoj klinici. Magistrirao je juna 1972. godine na temu *Hirurški aspekt transplantacije srca*, a doktorirao 1974. godine na temu *Eksperimentalna*

transplantacija srca u pasa.

Iako se bavio celokupnom opštom i abdominalnom, a jedno vreme i eksperimentalnom transplantacionom hirurgijom, najveći interes je pokazao upravo za vaskularnu hirurgiju. Vremenom je izrastao u uglednog vaskularnog hirurga. Bio je učitelj brojnim hirurzima koji su iz raznih centara upućivani radi supspecijalizacije iz vaskularne hirurgije. Nekima od njih je i neposredno pomogao da osnuju vaskularne odseke ili odeljenja u bolnicama iz kojih su dolazili. U više tih centara godinama je, kao gostujući hirurg – konsultant, obavljao operacije iz vaskularne hirurgije. Posle integracije bivše Prve i Druge hirurške klinike bio je direktor Klinike za kardiovaskularnu hirurgiju Instituta za hirurgiju i član Borda Kliničkog centra. Godine 1994. prešao je u KBC „Zemun“ i postao načelnik Hirurške klinike. Tu je osnovao nastavnu bazu Medicinskog fakulteta i bio njen rukovodilac.

Još kao specijalizant hirurgije bio je biran za asistenta na Katedri hirurgije Stomatološkog fakulteta. U zvanje asistenta na Katedri hirurgije Medicinskog fakulteta izabran je 1970. godine, docenta 1975, vanrednog profesora 1981. i redovnog profesora 1986. godine. Pored redovne, držao je i posle diplomsku nastavu na više katedri, kao i nastavu lekarima na specijalizaciji iz hirur-

gije i opšte medicine.

Autor je ili koautor 3 monografije: *Oboljenja vena nogu i karlice* (1984), *Oboljenja kardiovaskularnog sistema* (1989) i *Urgentna stanja u vaskularnoj hirurgiji* (1997). Autor je poglavlja o venskom i limfnom sistemu u udžbenicima *Hirurgija*, urednika M. Dragovića i Z. Gerzića (1998) za studente. Publikovao je preko 300 radova u stranim i domaćim časopisima, zbornicima sa domaćih i inostranih kongresa i u zbornicima apstrakata sa tih sastanaka. Održao je i mnogobrojna predavanja na sekcijama i podružnicama Srpskog lekarskog društva. Po pozivu je držao predavanja u Kopenhagenu, Frankfurtu, Bonu, Moskvi, Tbilisiju i Taškentu.

Bio je mentor oko 30 magistarskih i doktorskih disertacija i član komisija za ocenu i odbranu ovih radova, ne samo u Beogradu već i na medicinskim fakultetima u Banjaluci i Foči (Srbinje). Bio je član i predsednik Komisije za polaganje specijalističkog ispita iz opšte hirurgije i član Komisije za polaganje specijalističkog ispita iz vaskularne hirurgije u Sarajevu.

Bio je nosilac nekoliko naučnih projekata u zemlji. Realizovao je i jedan veliki međunarodni projekat iz oblasti hemoreološke i antiagregacione terapije.

Profesor Đukić se isticao i u društvenopolitičkom radu. Obavljao je brojne odgovorne dužnosti na Prvoj hirurškoj klinici, Medicinskom fakultetu, na kome je, između ostalog, bio i predsednik Saveta (od 1986. do 1990. godine), i gradu Beogradu, u kome je bio i gradski sekretar za zdravlje.

Dugogodišnji je član Srpskog lekarskog društva. Na sastancima njegovih sekcija i podružnica održao je brojna predavanja. Vanredni je član Akademije medicinskih nauka Srpskog lekarskog društva. Bio je član Udruženja hirurga Jugoslavije i nekoliko međunarodnih društava.

Dobitnik je plakete Srpskog lekarskog društva za naučni rad i povelje Akademije nauka SSSR za doprinos razvoju medicinske misli.

Penzionisan je 2004. godine. Po odlasku u penziju nije prestao da se bavi hirurgijom i nastavničkom delatnošću. Redovni je profesor hirurgije na medicinskim fakultetima u Banjaluci, Foči i Sarajevu i na klinikama tih fakulteta obavlja hirurške intervencije, pretežno iz oblasti vaskularne hirurgije. Aktivno radi na stručnom usavršavanju mlađih lekara i svojih saradnika. Neki od njih je mentor za izradu magistarskih i doktorskih disertacija.

Radoje Čolović

Prof. dr Božina Radević

Božina Radević je rođen avgusta 1938. godine u Beranama, Republika Crna Gora, gde je završio osnovnu školu i realnu gimnaziju. Medicinski fakultet u Beogradu je upisao 1957, a završio 1962. godine. Godine 1967. zaposlio se na hirurškom odeljenju u Tuzli i započeo specijalizaciju iz opšte hirurgije, koju je nastavio na Vojnomedicinskoj akademiji u Beogradu. Specijalistički ispit je položio 1970. godine. Tokom rada na Hirurškoj klinici u Tuzli ispoljio je poseban interes za kardiovaskularnu hirurgiju i eksperimentalnu medicinu. Na Medicinskom fakultetu u Tuzli je radio ukupno 26 godina, od 1967. do 1993. godine. Poslednjih 13 godina je bio upravnik Hirurške kinike, a 4 godine i dekan Medicinskog fakulteta u Tuzli.

Aprila 1993, u vreme ratnih sukoba u Bosni i Hercegovini, uspeo je da se prebaci u Beograd i uskoro bio primljen na Institut za kardiovaskularne bolesti „Dedinje”, gde se bavio vaskularnom i transplantacionom hirurgijom. Tu je postao i glavni hirurg ove klinike, upravnik Hirurške klinike i rukovodilac programa transplantacije organa.

U cilju usavršavanja iz oblasti kardiovaskularne i eksperimentalne hirurgije, od 1975. do 1977. godine bio je u Pragu, Republika Čehoslovačka, gde mu je mentor bio profesor Libor Heihal. Tokom tog usavršavanja je radio i na istraživačkom projektu „Značaj veličine protoka krvi u vaskularnim rekonstrukcijama”, pri čemu je istraživao protok krvi kroz by-pass graftove malog, srednjeg i velikog protoka. Ubrzo po povatku u zemlju odbranio je doktorsku disertaciju na Medi-

cinskom fakultetu u Sarajevu pod naslovom *Uticaj protoka na promene i dugoročnu prognozu autovenskog grafta u arterijskom sistemu*. Predsednik komisije za odbranu bio je njegov praški mentor, profesor Heihal. Pored toga, profesor Božina Radević se usavršavao 10 meseci iz oblasti vaskularne hirurgije i transplantacije organa u Oksfordu, Velika Britanija, zatim 10 meseci na Texas Heart Institutu u Hjustonu, SAD, 1990. godine i 3 meseca tokom 1995. godine na Univerzitetskoj klinici u Hanoveru, Nemačka, iz oblasti transplantacije jetre.

Najveći doprinos profesora Radevića je bila uspešna organizacija programa eksperimentalne transplantacije jetre na institutu „Dedinje” i VMA, realizovanom tokom 1994. i 1995. godine. Nakon toga je na institutu „Dedinje” organizovao i sa uspehom izveo i više transplantacija jetre na bolesnicima, prve u našoj zemlji. Godine 1997. uradio je i transplantaciju pankreasa.

Univerzitetsku karijeru započeo je na Medicinskom fakultetu u Tuzli, na kome je u zvanje vanrednog profesora izabran 1977, a u zvanje redovnog profesora 1985. godine. Na tom fakultetu je bio šef Katedre hirurgije i četiri godine dekan.

U zvanje redovnog profesora hirurgije na Medicinskom fakultetu u Beogradu izabran je 1998.

godine. Sve do odlaska u penziju bio je rukovodilac nastavne baze na institutu „Dedinje”. Pored nastave redovnim studentima držao je nastavu i postdiplomcima. Bio je i predsednik ispitnih komisija, kako za polaganje studentskog, tako i za polaganje specijalističkog ispita iz opšte hirurgije.

Bio je mentor 7 supspecijalističkih, 5 magistarskih i 9 doktorskih disertacija, kao i član komisije za ocenu 2 supspecijalističke, 3 magistarske i 6 doktorskih disertacija. Bio je recenzent 6 knjiga i nekoliko stručnih časopisa.

Profesor Radević je bio glavni urednik knjige *Transplantacija jetre* (1996), prve takve knjige u našoj zemlji, kao i knjige *Portna hipertenzija* (1999), namenjene posle diplomskom usavršavanju lekara. Sa D. Sagićem je objavio i *Atlas portne hipertenzije* (1997). Bile su to prve knjige iz tih oblasti napisane na našem jeziku.

Objavio je i brojne priloge u knjigama *Kardiologija* (III izdanje), urednika S. Nedeljkovića, V. Kanjuha i M. Vukotića, *Urgentna i ratna hirurgija*, urednika M. Dragovića i M. Todorića, *Hirurgija za studente i lekare*, urednika D. Stevovića (2000), kao i u knjizi *LXXXVI*, koju je izdala Akademija nauka Bosne i Hercegovine.

U domaćim i međunarodnim časopisima je objavio preko 200 radova.

Član je Srpskog lekarskog društva, a naročito je aktivno radio u njegovoj Hiruškoj i Hepatološkoj sekciji, u kojima je održao brojna predavanja u vezi sa transplantacijama jetre. Član je i Udruženja hirurga Srbije i Crne Gore, Udruženja za transplantaciju jetre, Udruženja angiologa Srbije i Crne Gore, Udruženja flebologa Srbije i Crne Gore, Udruženja vaskularnih hirurga Srbije. Pored domaćih, profesor Radević je član i više međunarodnih udruženja: Evropskog venskog foruma, Internacionalnog udruženja angiologa, Evropskog udruženja vaskularnih hirurga, Internacionalnog i Evropskog udruženja za transplantaciju organa.

Dobitnik je spomen-plakete grada Tuzle (1980), srebrne plakete Univerziteta u Tuzli (1984), Dvadesetsedmojulske nagrade Bosne i Hercegovine (1986), zlatne plakete Univerziteta u Tuzli (1991), Oktobarske nagrade grada Tuzle (1991) i plakete Kliničkog centra u Tuzli (2004).

Na Medicinskom fakultetu u Beogradu penzionisan je oktobra 2003. godine, ali je i posle toga ostao u ugovornom radnom odnosu sa Institutom za kardiovaskularne bolesti „Dedinje”. Pored toga je i gostujući operator u većem broju klinika i hirurških odeljenja u Srbiji i Crnoj Gori.

Radoje Čolović

Prof. dr Slobodan Lotina

Slobodan Lotina je rođen 29. februara 1940. godine u Beogradu. Osnovnu školu i gimnaziju je završio u Beogradu sa odličnim uspehom. Medicinski fakultet u Beogradu je upisao 1958/59, a diplomirao 1964. godine sa prosečnom ocenom 8. Za vreme studija je tri godine radio kao demonstrator iz anatomije. Opšti lekarski staž je završio u Beogradu i Sisku. Za vreme služenja redovnog roka u JNA završio je Školu rezervnih oficira. Godinu dana je radio u Domu zdravlja u Dvoru na Uni. Posle polaganja stručnog ispita 1967. godine zaposlio se na Drugoj hirurgijskoj klinici Medicinskog fakulteta u Beogradu. Na njoj je obavljao funkciju šefa Odseka poluintenzivne nege, načelnika Odeljenja za eksperimentalnu hirurgiju, načelnika Odeljenja za vaskularnu hirurgiju, a potom i načelnika Centra za vaskularnu hirurgiju u Institutu za KVB KCS.

Specijalistički ispit iz opšte hirurgije položio je 1974. godine. U zvanje asistenta na predmetu Opšta hirurgija na Medicinskom fakultetu u Beogradu izabran je 1978. godine. Doktorsku tezu pod naslovom *Alternativni putevi (ekstraanatomski bajpas) u revaskularizaciji aortoiliofemoralnih arterijskih lezija* odbranio je 1983. godine. U svojoj doktorskoj tezi je teoretski i eksperimentalno dokazao vrednost nove vrste ekstraanatomske rekonstrukcije („omega” supracelijačni aortobifemoralni bajpas). U zvanje docenta na Medicinskom fakultetu u Beogradu je izabran 1985, vanrednog profesora 1990. i u zvanje redovnog profesora 1995. godine.

Profesor Lotina je najzaslužniji za uvođenje poslediplomske nastave i supspecijalističkih stu-

dija iz vaskularne hirurgije sa angiologijom na Medicinskom fakultetu u Beogradu. Ovom katedrom je rukovodio od njenog osnivanja do 2002 godine. Jedan je od najzaslužnijih za, više nego uspešan, rad Sekcije za vaskularnu hirurgiju i angiologiju SLD. Većina današnjih vaskularnih hirurga u našoj republici je, na direktan ili indirektan način, bio edukovan kod profesora Lotine.

Iako je bio opšti hirurg koji je radio celokupnu opštu abdominalnu i hitnu hirurgiju i bio šef dežurne ekipe, vremenom se sve više usmeravao ka kardiovaskularnoj hirurgiji, kako kliničkoj, tako i eksperimentalnoj. Usavršavao se na Texas Heart Institute (Hjuston), Northwestern University (Čikago), Mount Sinay Hospital (Njujork), Mounte Fiore Hospital, Albert Einstein University (Njujork), Pitie-St. Petriere Hospitale (Pariz).

Kao član kardiovaskularnog tima je učestvovao u prvim uspešnim operacijama aortokoronarnog bajpasa, implantacija bioloških valvula, implantacija pejsmejкера i transplantacija bubrega. Posebnu pažnju je usmerio na oblast vaskularne hirurgije, gde je, zajedno sa svojim kolegama, primenio čitav niz novih operativnih zahvata: aksilobifemoralni bajpas, opturatorni bajpas, transperinealni bajpas, femorofemoralni i femoropoplitealni „cross-over” bajpas, aksiloaksilarni bajpas i arteriovenski šant za dijalizu, aorto-aortni bajpas kod

koarktacije abdominalne aorte, zamenu gornje šuplje vene sa aloprotezom. Učestvovao je u prvim kliničkim primenama novih proteza za krvne sudove, kao što su poliesterski alograft sec. Stojanović, PTFE alograft, bovini heterograft, humana umbilikalna bioproteza, impregnirana Dakronska proteza. Isto tako, učestvovao je u mnogim eksperimentalnim studijama iz oblasti kardiovaskularne hirurgije, kao što su transplantacije srca, transplantacije bubrega, implantacije raznih oblika novih proteza za krvne sudove, uticaj kardioplegije na metabolizam srčanog mišića.

Objavio je blizu 200 publikacija i 70 saopštenja na domaćim i međunarodnim kongresima, simpozijumima i sastancima.

Redovan je član Hirurške sekcije SLD, Udruženja hirurga Jugoslavije, Udruženja kardiologa Jugoslavije, Angiološke sekcije SLD, Evropskog međunarodnog društva za kardiovaskularnu hirurgiju, Međunarodnog udruženja kardiovaskularnih hirurga „Dr M. De Bakey”,

Evropskog društva za vaskularnu hirurgiju, Balkanske asocijacije za vaskularnu hirurgiju i angiologiju i Svetske unije za angiologiju, gde je bio nacionalni delegat Jugoslavije. Maja 1989. godine organizovao je Prvi jugoslovenski i međunarodni sastanak iz oblasti vaskularne hirurgije „Redo Vascular Surgery”, na kome je učestvovalo preko 30 najpoznatijih svetskih hirurga iz ove oblasti. Bio je saradnik u dva naučnoistraživačka projekta: „Vrednost bioloških valvula implantiranih kod bolesnika sa stečnim sračnim manama” i „Vrednost protoka krvi kroz grefon”.

Penzionisan je 30. septembra 2005. godine. Živi u Beogradu. Aktivan je u sekcijama Srpskog lekarskog društva (Hirurškoj, Sekciji za vaskularnu hirurgiju i Sekciji za kardiorakalnu hirurgiju), kao i u njenoj Akademiji medicinskih nauka.

Laza Davidović i Dušan Kostić

Doc. dr Srđan Rakić

Srđan Rakić je rođen 8. avgusta 1951. godine u Beogradu, gde je završio osnovnu školu i gimnaziju. Dobitnik je diplome „Vuk Karadžić” i „Jovan Mikić Spartak”. Na Medicinski fakultet u Beogradu se upisao 1970. godine. Bio je odličan student, nagrađivan od strane Univerziteta. Tri godine je bio demonstrator na predmetu Anatomija i sekretar Odbora za naučnoistraživački rad studenata. Diplomirao je 1975. godine sa prosečnom ocenom 9,84, kao najbolji student generacije Medicinskog fakulteta i Beogradskog univerziteta.

Nakon obavljenog opšteg lekarskog staža i odslužene vojne obaveze, tokom koje je završio Sanitetsku oficirsku školu (SOS), zaposlio se na Institutu za patološku anatomiju u svojstvu asistenta pripravnika, na kome je radio od 1976. do 1. aprila 1979. godine. Zatim je prešao na bivšu Prvu hiruršku kliniku, započeo i 1982. godine sa odličnim uspehom završio specijalizaciju iz opšte hirurgije. Posle položenog ispita je najpre radio na Odeljenju intenzivne nege, da bi kasnije najveći interes ispoljio za bolesti jednjaka i želuca i prešao da radi na odeljenja koja su se bavila bolestima ovih organa, a koja su docnije prerasla u Centar za bolesti jednjaka i želuca.

Na stručnom usavršavanju je boravio 3 meseca 1983. godine u Amsterdamu, Holandija a, pošto je prethodno položio E.C.F.M.G. ispit, tokom 1986. godine je proveo 2 meseca kod profesora Ellisa u Bostonu, SAD. Godine 1986. je proveo 3 meseca na Univerzitetu u Omahi, SAD. Kao stipendista Međunarodnog društva za bolesti jednjaka, 1989. godine je proveo nekoliko nedelja u

vodećim centrima za hirurgiju jednjaka u SAD, Univerzitetu Ann Arbor u Mičigenu kod prof. Orringera, Medicinskom centru Cornell u Njujorku kod profesora Skinnera i u bolnici Hotel-Dieu u Montrealu kod profesora Duranceaua. Te 1989. godine izabran je za Fellowa Američkog koledža hirurga, kao prvi iz naše zemlje.

Magistrirao je 1979. godine na temu *Neke karakteristike arterijskog krvotoka gornjeg ekstremiteta*. U zvanje asistenta na predmetu Hirurgija izabran je 1982. godine. Od izbora je bio angažovan u redovnoj i postdiplomsloj nastavi. Od 1984. do 1987. bio je sekretar Katedre hirurgije, a 1988. godine je izabran za sekretara Katedre hirurške anatomije. Bio je sekretar Uređivačkog odbora udžbenika *Osnovi hirurgije* (1988), koji je pripremila Katedra hirurgije za potrebe studenata. Doktorirao je 1987. godine na temu *Patološki gastroezofagealni refluks*. U zvanje docenta je izabran 1989. godine.

Do izbora u zvanje docenta objavio je prilog u knjizi *Oboljenja vena nogu i karlice*, urednika V. Đukića (1985) i 88 radova, od kojih je u 22 bio prvi autor. Šest radova štampano je u celini u inostranim knjigama, 4 u inostranim časopisima, 4 u inostranim zbornicima kongresa, 13 u zbornicima rezimea sa inostranih kongresa, 17 radova štampano je u celini u domaćim časopisima, 23 u

zbornicima sa domaćih kongresa, 21 rad je štampan u vidu rezimea sa domaćih stručnih sastanaka. Pored toga, 14 radova je usmeno referisano na stručnim sastancima u zemlji i inostranstvu.

Obavljao je niz odgovornih dužnosti. Na Klinici je bio član Saveta i drugih samoupravnih tela. Na Medicinskom fakultetu je bio predsednik SSO, član Kadrovske komisije Saveta Medicinskog fakulteta, član Veća za naučnoistraživački rad i Veća za redovnu nastavu.

Docent Rakić je bio član Srpskog lekarskog društva. Na sastancima Hirurške sekcije i Sekcije za digestivnu hirurgiju podneo je nekoliko saopštenja. Bio je i član Udruženja hirurga Jugoslavije. Član je i više međunarodnih hirurških društava iz oblasti digestivne i laparoskopske hirurgije, od kojih su najznačajnija Američki hirurški koledž, Društvo za hirurgiju alimentarnog trakta, Društvo za bolesti jednjaka, Američko društvo za hernije i dr.

Dobitnik je posebnog priznanja SSO Medicinskog fakulteta 1979. godine povodom Dana studenata. Godine 1988. dodeljena mu je plaketa za doprinos u nastavi.

Docent Rakić je napustio Kliniku i Medicinski fakultet 1992. godine i prešao da radi u Holandiju. Od 1996. godine radi u velikoj regionalnoj bolnici u Almelu, koja je i nastavna baza Medicinskog fakulteta u Utrehtu. Između ostalog je pomoćnik šefa za specijalizaciju iz hirurgije. Bavi se opštom hirurgijom, posebno hirurgijom jednjaka i želuca, kao i laparoskopskom hirurgijom, naročito incizionih kila, objavljuje radove u vodećim međunarodnim časopisima iz digestivne i laparoskopske hirurgije i učestvuje na hirurškim kongresima. Često drži predavanja po pozivu i izvodi demonstracione operacije. Napisao je i poglavlje u holandskom udžbeniku hirurgije za studente.

Održava stalne veze sa kolegama iz Centra za bolesti jednjaka Instituta za bolesti digestivnog trakta. U nekoliko navrata izvodio je demonstracione operacije i držao predavanja na Institutu za bolesti digestivnog sistema i Medicinskom fakultetu. Godine 2004. izabran je za viziting profesora Medicinskog fakulteta u Beogradu.

Predrag Peško

Prof. dr Mirko Šukalo

Mirko Šukalo je rođen 7. oktobra 1956. godine u Beogradu, gde je završio osnovnu školu i gimnaziju sa odličnim uspehom. Medicinski fakultet je upisao 1975. godine. Tokom školovanja je više puta bio nagrađivan za uspehe na studijama. Diplomirao je 1981. godine sa prosečnom ocenom 9,63. Opšti lekarski staž završio je na klinikama Kliničkog centra Srbije u Beogradu. Državni ispit je položio 1982. godine.

U stalni radni odnos na Prvoj hirurškoj klinici primljen je 1984. godine, a krajem 1985. je prešao na Hirurško odeljenje novoosnovnog Urgentnog centra KCS. Specijalistički ispit iz opšte hirurgije položio je 1989. godine sa odličnim uspehom. Na Hirurškom odeljenju Urgentnog centra je najpre bio klinički lekar, zatim lekar specijalista, šef intenzivne nege, načelnik odeljenja i pomoćnik direktora Urgentnog centra.

U zvanje asistenta za predmet Hirurgija izabran je februara 1990. godine. Magistarski rad pod nazivom *Korelativni odnos hirurškog lečenja, intraperitonealne lavaže i mikrobiološkog nalaza u lečenju akutnih difuznih peritonitisa* odbranio je 1992, a doktorsku disertaciju pod naslovom *Korelativni odnos intraabdominalnih infekcija, septičkog šoka i sindroma multiplih organskih oštećenja* 1996. godine. U zvanje docenta izabran je 1996, a u zvanje vanrednog profesora 1999. godine.

Autor je monografije *Hirurška infekcija i anti-biotska terapija* (1992), poglavlja „Intraabdominalni apscesi” u monografiji *Abdominalna sepsa* (1994), „Prehospital monitoring at massive accident” i „A protocol for managing intrabdominal

infections” u knjizi *Emergency surgery*, urednika V. Antunovića, dva poglavlja u udžbeniku *Osnovi urgentne medicine* i po jednog poglavlja u udžbenicima *Osnovi opšte hirurgije* i *Intenzivna terapija*.

Objavio je 67 radova, od kojih 4 u međunarodnim, 26 u domaćim časopisima, 15 u zbornicima sa međunarodnih, 14 u zbornicima sa domaćih kongresa, dok su 3 rada štampana u formi apstrakta sa međunarodnih i 5 u formi apstrakta sa domaćih kongresa. Bio je mentor pri izradi 3 magistarske teze.

Obavljao je i niz drugih dužnosti. Bio je član Komisije za reformu nastave na Medicinskom fakultetu u Beogradu, Veća za poslediplomsku nastavu i Nastavno-naučnog veća.

Profesor Šukalo je bio član Srpskog lekarskog društva, generalni sekretar Jugoslovenskog udruženja za urgentnu hirurgiju, član Radakcionog odbora i sekretar Uredništva časopisa *Chirurgia urgens*, član Borda Evropske asocijacije za urgentnu medicinu i član uređivačkog odbora časopisa koje izdaje ovo udruženje.

Odlikovan je Ordenom svetog Save drugog reda.

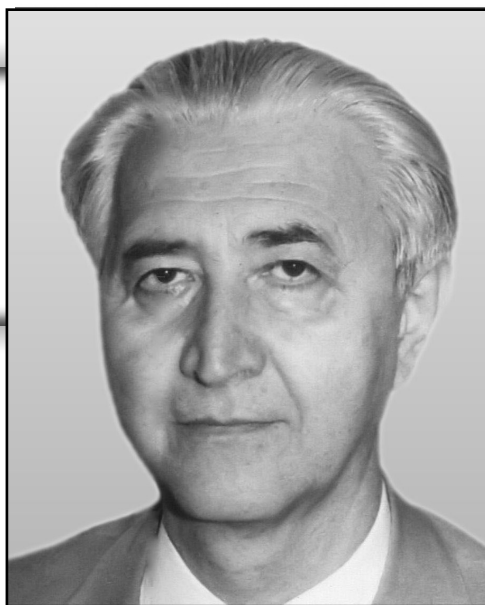
Godine 2000. napustio je Urgentni centar i Medicinski fakultet.

Radoje Čolović

Nastavnici grudne hirurgije

Urednik:
Radoje Čolović

***Prof. dr
Manojlo Budisavljević
(1919–1991)***

Manojlo Budisavljević je rođen 13. juna 1919. godine u Sokolovcu kod Koprivnice, Hrvatska. Osnovnu školu i gimnaziju je završio u Koprivnici. Medicinski fakultet je upisao u Beogradu 1937. godine. Tokom rata je prekinuo studije i od 1943. godine učestvovao u NOB-u. Diplomirao je 1946. godine i počeo da radi u Specijalnoj bolnici za tuberkulozu na Ozrenu. U međuvremenu je bio na usavršavanju u Švajcarskoj, u centrima za hirurško lečenje plućnih bolesnika.

Početkom 1950. godine zasnovao je radni odnos na Institutu za plućne bolesti i tuberkulozu. Formiranjem Instituta za tuberkulozu, februara 1952. godine, postao je načelnik Odeljenja za grudnu hirurgiju. U vreme kada je počeo specijalizaciju iz grudne hirurgije ona se svodila na hirurško lečenje tuberkuloze kolapsoterapijom, pneumolizom i torakoplastikom. Specijalizirajući grudnu hirurgiju, dr Budisavljević se morao najpre izboriti za mesto hirurgije u lečenju tuberkuloze, od koje je i sam bolovao, kao i za status grudne hirurgije u okviru hirurgije uopšte. Još se kao specijalizant intenzivno angažovao na uvođenju novih dostignuća iz oblasti grudne hirurgije. Specijalistički ispit je položio 1955. godine. Uvodeći nove metode u lečenju tuberkuloze pluća, jačao je i poziciju dvaju grudnih odeljenja u okviru Instituta postepenim širenjem operativnih procedura na plućima i medijastinumu, najviše zbog tumora, chinokokusa i dr. Izborio se za položaj grudne hirurgije na Medicinskom fakultetu uopšte. Iz godine u godinu dijapazon operacija se širio, broj operacija se povećavao, a rezultati hi-

rirškog lečenja su bivali sve bolji. I njegov položaj i ugled su rasli, pa je izabran za direktora Instituta i tu dužnost je obavljao do odlaska u penziju 1984. godine.

Kao dugogodišnji načelnik Hirurške službe Instituta uspeo je da ovo odeljenje razvije i osposobi za dijagnostiku i operativno lečenje oboljenja pluća, pleure, traheje, bronha, medijastinuma, kao i zida grudnog koša, zasnovane na savremenim principima i savremenim metodama toga doba. Odeljenje je tako postalo stručno-metodološki centar za grudnu hirurgiju i bronhološka ispitivanja. Zbog toga se profesor Budisavljević može smatrati rodonačelnikom moderne grudne hirurgije na Medicinskom fakultetu. U to vreme u Srbiji je postojalo samo još samo Odeljenje za grudnu hirurgiju u okviru Vojnomedicinske akademije. Boravio je u Parizu i sarađivao sa profesorom Totijem i profesorom Hercogom. Uveo je resekcije u lečenje plućne tuberkuloze. Godine 1973. izvršio je prvu parcijalnu resekciju traheje sa termino-terminalnom anastomozom. Ispitivao je mogućnost zamene traheje silikonskim (Nevilleovim) protezama. Početkom osamdesetih godina radio je resekcije centralne karine. Prvi je izveo transperikardijalnu stapler suturu glavnog bronha po Bogushu i saniranje bronhopleuralne fistule. Vršio je prve vaskularne zahvate na veli-

kim krvnim sudovima u kombinaciji sa resekcijom pluća (zamena v. cavae sup. graftom i pneumonektomija).

Dao je veliki doprinos uvođenju invazivne dijagnostike oboljenja grudnog koša. Dve godine po promociji, 1967, uveo je prednju medijastinoskopiju po Carlensu, a kasnije i prednju medijastinotomiju po Chamberlainu. Početkom sedamdesetih godina uveo je kateterizaciju srca sa hemodinamskim ispitivanjem, pneumoangiografiju i kavografiju. Fiberoptički bronhoskop je uveo u rutinsku praksu 1973. godine. Posebno je zaslužan za paletu perkutanih bioptičkih metoda (nordenström, tru-cut, cope, drill).

Učestvovao je u edukaciji brojnih torakalnih hirurga iz naše zemlje i inostranstva. Jedan je od osnivača Odeljenja grudne hirurgije na Institutu za plućne bolesti i tuberkulozu u Sremskoj Kamenici. Od samog početka je bio veoma angažovan u formiranju i izgradnji novog Kliničkog centra Medicinskog fakulteta u Beogradu.

U zvanje asistenta na Medicinskom fakultetu u Beogradu izabran je 1949. godine. Habilitacioni rad pod nazivom *Mesto resekcije u lečenju tuberkuloze pluća – rezultati operativnog lečenja 900 bolesnika* odbranio je 1964. godine. U zvanje docenta izabran je 1964, a u zvanje vanrednog profesora 1969. godine. U više navrata je bio član Saveta i veća Medicinskog fakulteta u Beogradu i član Saveta Stomatološkog fakulteta u Beogradu. Bio je prodekan Medicinskog fakulteta i prorektor Beogradskog univerziteta.

Objavio je preko 90 radova.

Dugi niz godina je bio član Srpskog lekarskog društva, u kome je obavljao i brojne rukovodeće dužnosti. Između ostalog, bio je sekretar i generalni sekretar Srpskog lekarskog društva, član Suda časti SLD i predsednik Sekcije pneumoftiziologa. Bio je redovni član Medicinske akademije Srpskog lekarskog društva od njenog osnivanja i njen potpredsednik od 1977. do 1979, član Sekretarijata Saveza lekarskih društava Jugoslavije, Uprave Udruženja pneumoftiziologa Jugoslavije i član Komisije za tuberkulozu i bolesti pluća pri Saveznom zavodu za zdravstvenu zaštitu. Godine 1985. bio je izabran za predsednika Crvenog krsta Jugoslavije.

Bio je član brojnih domaćih i stranih udruženja, počasni član Pneumoftiziološke sekcije Zbora liječnika Hrvatske, Društva lekara Slovenije, Društva ljekara Bosne i Hercegovine, Pneumoftiziološke sekcije Vojvodine, član Američkog društva za plućne bolesti i član Svetskog udruženja za bronhologiju.

Profesor Budisavljević je bio član redakcija časopisa *Plućne bolesti i tuberkuloza* i francuskog časopisa *Bronchopneumologie*.

Dobitnik je brojnih priznanja i odlikovanja, uključujući i Sedmojulsku nagradu.

Penzionisan je 1984. godine. Nakon odlaska u penziju angažovano je radio u Crvenom krstu Jugoslavije i bio njegov predsednik. Umro je 1991. godine, u 72. godini života.

Dragan Mandarić

**Prof. dr
Slavica Malenić
(1927–2002)**

Slavica Malenić je rođena 22. maja 1927. godine u Orlovatu kod Zrenjanina. Osnovnu školu je završila u Orlovatu, a gimnaziju u Zrenjaninu 1945. godine. Na Medicinski fakultet u Beogradu upisala se 1945/46, a diplomirala juna 1952. godine sa srednjom ocenom 9. Ubrzo posle toga je primljena na Institut za tuberkulozu SR Srbije. Specijalistički staž je obavila na Institutu za tuberkulozu i bolesti pluća SRS, bivšoj Drugoj hirurškoj klinici, kojom je tada rukovodio profesor Stojanović i u Pneumološkom centru Marien Heide u Kelnu, Nemačka, kod profesora H. Rimkea, gde je provela 13 meseci. Specijalistički ispit iz grudne hirurgije položila je 1960. godine sa odličnim uspehom.

Habilitovana je 1966. godine radom pod naslovom *Sindrom srednjeg režnja kao etiološki i dijagnostički problem*. Habilitacija je iste godine objavljena kao monografija. Doktorsku disertaciju pod naslovom *Procena vrednosti pojedinih hirurških metoda u lečenju plućne hidatidoze* odbranila je decembra 1978. godine.

U svakodnevnom radu se bavila celokupnom grudnom hirurgijom. U prvom periodu se naročito istakla u dijagnostici (bronhoskopije, bronhografije i perkutane aspiracione biopsije kod tumora pluća, medijastinuma i pleure) i lečenju tuberkuloze pluća. Bila je asistent profesor M. Budisavljeviću, koji je na Institutu razvijao hirurgiju pluća i medijastinuma. Nakon njegovog odlaska u penziju, preuzela je rukovođenje hirurškim odeljenjima Instituta za grudne bolesti, postala glavni grudni hirurg i samostalno izvela veliki broj operacija na plućima, traheji i velikim bronhima. Izvodila je resekcije kod

lokalizovane tuberkuloze, bronhiektazija, tumora pluća, operacije ehinokokusa pluća i dr. Pored toga, vršila je operacije kod medijastinalnih tumora, gnojnih oboljenja pleure i dr. Kao operator je bila veoma uspešna, operacije je izvodila sa lakoćom i malim brojem komplikacija.

U zvanje asistenta na predmetu Fiziologija (koji se predavao u sklopu predmeta Interna medicina kao poseban kurs) izabrana je 1955. godine, docenta 1970, vanrednog profesora 1979. i u zvanje redovnog profesora 1989. godine.

Pored redovne nastave za studente medicine u Beogradu, učestvovala je u izvođenju teorijske i praktične nastave za studente Medicinskog fakulteta u Kragujevcu. Održala je i brojna predavanja postdiplomcima i specijalizantima iz pulmologije i hirurgije, a u više navrata je bila predavač i na kursovima iz bronhologije i opšte medicine.

Pored već pomenute monografije pod naslovom *Sindrom srednjeg režnja kao etiološki i dijagnostički problem*, objavila je i priloge „Patološko-anatomske odlike tuberkuloze” i „Bolesti medijastinuma” u udžbeniku *Interna medicina* (1975), „Hirurgija torakalnog zida i pleure” i „Hirurgija pluća” u udžbeniku *Hirurgija* (1987), „Bronhoskopija” i „Bronhološki postupci u dijagnostici i lečenju tuberkuloze” u knjizi *Plućne bolesti* (1982).

Objavila je 103 rada, od kojih 4 u inostranim i 28 u domaćim časopisima. Ostali radovi su objavljeni u zbornicima radova i apstrakata sa stranih i domaćih stručnih sastanaka.

Bila je mentor u izradi nekoliko magistarskih radova.

Profesorka Malenić je bila dugogodišnji član Srpskog lekarskog društva. Naročito je bila aktivna u Pneumoftiziološkoj, Kancerološkoj i Hirur-

škoj sekciji SLD. Bila je redovni učesnik na kongresima pneumoftiziologa i simpozijumima koji su održavani na Golniku i u Sremskoj Kamenici.

Obavljala je i niz društvenih funkcija na Institutu (član Saveta, član upravnih odbora i dr) i Fakultetu (član veća Fakulteta).

Penzionisana je 1992. Preminula je 6. novembra 2002.

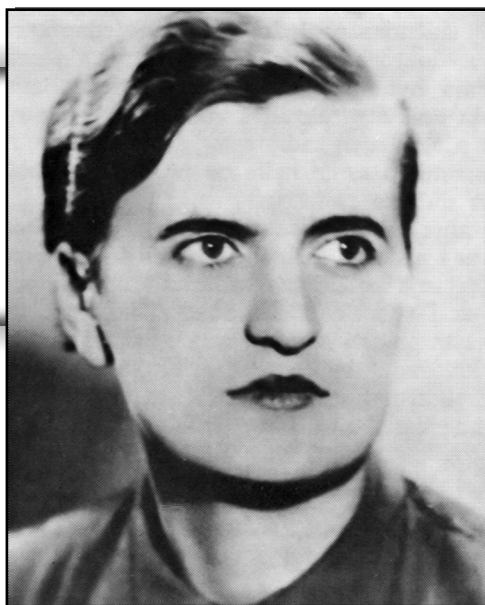
Radoje Čolović

Nastavnici urologije

Urednik:

Milan Đokić

Doc. dr Branka Cvetković (1913–1964)

Branka Cvetković je rođena 1913. godine u Valjevu, gde je završila osnovnu školu i gimnaziju. Nakon toga je upisala Medicinski fakultet u Beogradu, na kome je diplomirala 1937. godine. Januara iste godine odobrena joj je specijalizacija iz hirurgije u bolnici u Nišu. Godine 1942. je bila uhapšena od Gestapoa i sprovedena u koncentracioni logor na Banjici, gde je provela devet meseci. Po puštanju iz logora je jedno vreme radila na Urološkom odeljenju Opšte državne bolnice u Beogradu. Nakon oslobođenja Beograda je stupila u NOB i u hirurškoj ekipi XXII srpske udarne divizije, koja je delovala na Sremskom frontu, obrađivala sve vrste povreda. Zbrinjavajući ratne povrede postala je dobar poznavalac naročito povreda abdomena i urogenitalnog trakta. Aprila 1946. godine vraća se na Urološko odeljenje Opšte državne bolnice u Beogradu. Specijalistički ispit iz urologije je položila 1947. godine sa odličnim uspehom. U toku 1949. godine bila je na stručnom usavršavanju kod profesora Feya na Urološkoj klinici u Parizu.

Po integraciji Opšte državne bolnice i klinika prešla je na rad na Urološko odeljenje bivše Druge hirurške klinike. Kada je 12. aprila 1951. godine osnovana Urološka klinika, prešla je na rad u tu novonastalu ustanovu, u kojoj je postala šef odeljenja.

U zvanje asistenta izabrana je 1952. godine, a docenta 1955. Habilitacioni rad *Konzervirajuće operacije kod hidronefroze* objavljen je 1956. godine u *Acta Chirurgica Iugoslavica*. Pored redovne nastave iz hirurgije – urologije držala je i kurseve za apsolvente medicine iz oblasti urologije.

U toku 1959. godine je bila na usavršavanju kod profesora Ciberta u Lionu.

Objavila je 16 stručnih radova. Najveći broj radova posvećen je urogenitalnoj tuberkulozi, kalkulozi urotrakta, kao i indikacijama za pojedine operativne postupke i načinu zbrinjavanja postoperativnih komplikacija. Interesantni su radovi o porođajima žena kod kojih je prethodno bila učinjena ureterokolostomija i vesikointestoplastika, što je u to vreme bila retkost i u najvećim svetskim centrima.

Zapažen je i njen rad o kalkulozi urotrakta i urogenitalnoj tuberkulozi, koja je u periodu njene delatnosti bila jedno od najznačajnijih oboljenja. Bavila se i tumorima testisa, operacijama kod anomalijских bubrega, problemima vezanim za trudnoću kod preležane urogenitalne tuberkuloze, stres inkontinencijom urina kod žena.

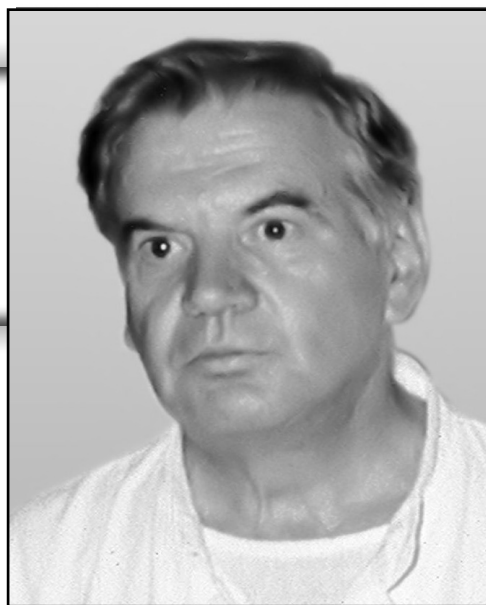
Docentkinja dr Branka Cvetković je pokazala veliku društvenu aktivnost i na Klinici i van nje. Bila je angažovana u radu sindikata i u Udruženju nastavnika. Dva puta je bila član Upravnog odbora Urološke klinike, sekretar Odbora za prava i dužnosti Srpskog lekarskog društva i član Saveta Fakulteta.

Bila je aktivni član Srpskog lekarskog društva, učesnik i predavač na mnogim urološkim sekcijama i hirurškim kongresima.

Razbolela se i umrla 1964. godine, u 51. godini života.

Milan Đokić

Prof. dr
Vladeta Ilić
(1922–1994)

Vladeta Ilić je rođen 1922. godine u Štipu. Osnovnu školu i gimnaziju je završio u Beogradu 1941. godine. Na Medicinskom fakultetu u Beogradu je diplomirao 1952. godine. Za vreme studija je nagrađen I i II nagradom za radove *Kongenitalna anatomija položaja bubrega* i *Hirurško lečenje hipertenzije*, na prvom posleratnom konkursu za naučne radove studenata medicine. Kao student medicine je, od 1947. godine do kraja studija, radio na tadašnjoj Drugoj hirurškoj klinici. Zaposlio sa na Urološkoj klinici 1952. godine, gde je radio sve do odlaska u penziju. Za načelnika odeljenja na Urološkoj klinici izabran je 1965. godine, za zamenika upravnika Klinike 1970. godine, a za predsednika Kolektivnog poslovnog odbora 1978. godine. Bio je predsednik Upravnog odbora i Saveta Klinike, kao i član Skupštine Medicinskog fakulteta.

Specijalistički ispit iz urologije je položio 1956. godine sa odličnim uspehom.

U zvanje asistenta je izabran 1954. godine. Habilitacioni rad *Refluks i njegova uloga kod ureterocistoneostomije* prihvaćen mu je 1960. godine. U zvanje docenta izabran je 1961, a vanrednog profesora 1968. godine. Doktorsku disertaciju na temu *Korelacija anatomskog i kliničkog nalaza kod tuberkuloze bubrega lečene antituberkulostaticima* odbranio je 1977. godine. U zvanje redovnog profesora izabran je 1978. godine.

Pored redovne nastave, držao je predavanja na poslediplomskim i specijalističkim studijama iz urologije i opšte hirurgije. Bio je predsednik Ispitne komisije za specijalizaciju iz urologije i mentor nekoliko magistarskih radova i doktor-

skih disertacija.

Profesor Ilić je bio glavni referent na II kongresu urologa Jugoslavije na Bledu 1968. godine i više puta koreferent na kongresima u našoj zemlji. Profesor Ilić je bio i član Uredništva časopisa *Urološki arhiv*.

Usavršavao se 1958. godine na Urološkoj klinici u Lionu, gde je za rad *Hirurgija velikog bubrega* dobio zvanje asistenta stranca Medicinskog fakulteta u Lionu.

Iako se bavio celokupnom urologijom, naročit interes je pokazao za tuberkulozu urinarnog trakta i urološke probleme u ginekologiji. Pored toga, bavio se problemima muškog steriliteta i smatra se pionir u ovoj oblasti kod nas. U tom radu je ostvario dobru saradnju sa lekarima Ginekološke klinike. Skoro 25 godina je bio urolog konsultant obe ginekološke klinike Medicinskog fakulteta u Beogradu, te je značajno doprineo razvoju multidisciplinarnog pristupa uroginekološkim oboljenjima. Pri Ginekološko-akušerskoj klinici je 1962. godine osnovao savetovalište za muški sterilitet. Isticao je značaj saradnje urologa, endokrinologa i neurologa. U saradnji sa endokrinolozima bavio se proučavanjem hormonskih receptora tkiva testisa i time dao doprinos u pristupu muškom sterilitetu.

Značajna je njegova delatnost u lečenju uro-

genitalnih tumora. Zalagao se za multidisciplinarni pristup lečenju ovih bolesti i primeni radio- i citostatske terapije. Treba istaći i njegova zapažanja u pogledu izbora vremena za reparatorne operacije kod povreda mokraćnih puteva pri ginekološkim intervencijama i mesta zračne terapije kod tumora urotrakta.

Dao je značajan doprinos izučavanju problematike ozračene bešike. Radeći na tom polju, više godina je bio član konzilijuma Radiološkog instituta u Beogradu. Naročito je obratio pažnju na promene u bešici koje nastaju posle zračenja zbog malignoma grlića materice. Iskustva o ovoj kompleksnoj problematici su u to vreme bila vrlo oskudna. Profesor Ilić je pokušao da klasifikuje ove promene, ističući značaj urologa u njihovom lečenju.

Objavio je 167 radova u domaćim i stranim časopisima, 127 do izbora u zvanje redovnog profesora a posle toga još 40.

Profesor Ilić je bio član Srpskog lekarskog društva, predsednik njegove Urološke sekcije, član Akademije medicinskih nauka SLD i Francuskog udruženja urologa. Bio je potpredsednik Urološkog društva Jugoslavije i potpredsednik V kongresa urologa Jugoslavije.

Odlikovan je Ordenom rada sa zlatnim vencom 1974. godine. Dobitnik je Sedmojulske nagrade 1979. godine.

Penzionisan je 1987. godine, a umro 1994. godine. Sahranjen je u Beogradu.

Milan Đokić i Gordana Arizanović

Prof. dr
Branko Ostojić
(1925–2000)

Branko Ostojić je rođen 28. novembra 1925. godine u Preljini kod Čačka. Osnovnu školu i gimnaziju je završio u Požarevcu. Godine 1944. je otišao u NOB i tako ostao do avgusta 1946. godine. Nakon toga je upisao Medicinski fakultet u Beogradu i diplomirao 1953. godine. Po završetku fakulteta se zaposlio kao lekar pripravnik na Urološkoj klinici u Beogradu i započeo specijalizaciju iz urologije. Specijalistički ispit je položio 1957. godine sa odličnim uspehom. Ceo radni vek, do penzionisanja 1991. godine, proveo je na Urološkoj klinici.

U zvanje asistenta na predmetu Hirurgija – Urologija izabran je 1954. godine, pre završetka specijalizacije. Habilitacioni rad *Operativno lečenje kamena u bubregu* priznat mu je 1958. godine. U zvanje docenta izabran je 1966, a vanrednog profesora 1972. godine. Doktorsku disertaciju *Analiza etioloških faktora značajnih za nastanak bubrežne recidivne litijaze* odbranio je juna 1978. godine, te je u zvanje redovnog profesora izabran 1980. godine.

Tokom 1960. godine bio je na stručnom usavršavanju iz oblasti primene hemodijalize kao pripreme za transplantaciju bubrega kod profesora Ciberta u Lionu.

Najviše se bavio proučavanjem kalkuloze urotrakta. Posebno se bavio proučavanjem etioloških činilaca razvoja recidivne kalkuloze i razradio operativne postupke u njenom lečenju. Najveću pažnju posvetio je lečenju koraliformne kalkuloze bubrega, objašnjavajući značaj aktivnog hirurškog pristupa kod ovog oboljenja, kao i neophod-

nost rešavanja anatomskih promena na urotraktu koje su važne za nastanak recidiva kalkuloze.

Pored redovne nastave, učestvovao je u izvođenju poslediplomskih studija iz urologije i hirurgije.

Autor je pet knjiga, od kojih su iz oblasti urologije *Kamen u bubregu*, *Operativna urologija*, *Hirurgija polnih organa* i *Hirurgija tumora bubrega*, a iz oblasti sporta *Doping i sport*.

Objavio je 115 naučnih i stručnih radova u domaćim i stranim časopisima, od kojih se najveći broj odnosi na kalkulozu urotrakta. Učestvovao je na sedam međunarodnih kongresa, četiri domaća hirurška kongresa, pet uroloških kongresa i četiri urološka simpozijuma u našoj zemlji. Bio je glavni referent na IV kongresu urologa Jugoslavije u Zagrebu.

Bio je mentor jednog magistarskog rada i više puta član komisija za ocenu i odbranu magistarskih radova i doktorskih disertacija. Takođe je bio član Ispitne komisije za specijalizaciju iz urologije. Jedan je od pokretača časopisa *Urološki arhiv* 1975. godine i uređivao ga je do odlaska u penziju, 1991. godine.

Profesor Ostojić je bio dugogodišnji član Srpskog lekarskog društva, jedan od najaktivnijih članova njegove Urološke sekcije i u dva mandata njen predsednik. Bio je član Udruženja urologa

Jugoslavije i njegov potpredsednik, potpredsednik III i V kongresa Udruženja urologa Jugoslavije, predsednik VII kongresa Udruženja urologa Jugoslavije i član Francuskog i Internacionalnog udruženja urologa (SIU). Organizacione sposobnosti dolazile su do izražaja kroz rad u Urološkoj sekciji i pripremanju i organizovanju uroloških kongresa i sekcija, tako da su mnoge i ostale upamćene po njegovoj vrhunskoj organizaciji.

Obavljao je brojne funkcije na Klinici i Medicinskom fakultetu. Bio je načelnik odeljenja, član Kolektivnog rukovodstva, predsednik Sindikata, Upravnog i Izvršnog odbora Klinike, predsednik

Zbora radnih ljudi i delegat SIZ-a zdravstvenog osiguranja.

Bio je potpredsednik Međunarodne sportske asocijacije EABE i član AIBE, rukovodilac SOFK-e i Bokserskog saveza Jugoslavije (BSJ). Za rezultate u organizaciji sporta dobio je više priznanja: Oktobarsku nagradu grada Beograda, Majsku nagradu SR Srbije i zlatnu značku SFRJ.

Penzionisan je 31. oktobra 1991. godine. Preminuo je 19. avgusta 2000. godine. Sahranjen je u Beogradu.

Milan Đokić i Gordana Arizanović

Prof. dr
Vladimir Petronić
(1929–2004)

Vladimir Petronić je rođen 19. juna 1929. godine u Beogradu, gde je završio osnovnu školu i gimnaziju i upisao Medicinski fakultet, na kome je diplomirao 1956. godine. Naredne dve godine radio je na Institutu za medicinu rada „Dr Dragomir Karajović”, a 1964. godine zaposlio se na Urološkoj klinici u Beogradu, na kojoj je sa odličnim uspehom 1964. godine položio specijalistički ispit iz urologije i u kojoj je radio do odlaska u penziju.

Usavršavao se na urološkim klinikama u Bazelu 1968. i Londonu 1972. godine i u centrima za transplantaciju bubrega u San Francisku 1974. i Čikagu 1979. godine. Na Urološkoj klinici je u rutinsku praksu uveo dve nove dijagnostičke i terapijske metode, ekstrakorporalnu litotripsiju i ureterorenoskopiju. Pored toga, uveo je transplantaciju bubrega u lečenju terminalne bubrežne slabosti, zatim instilaciju Thio Tapa i BCG vakcine u lečenju tumora mokraćne bešike, interferon A u lečenju tumora bubrežnog parenhima, operativno lečenje priapizma i implantaciju penilnih proteza kod erektilne disfunkcije muškaraca.

U zvanje asistenta za predmet Hirurgija na Medicinskom fakultetu izabran je 1962. godine. Habilitacioni rad *Vrednost konzervirajućih operacija kod lezija uretera nastalih posle histerektomija tipa Wertheim* odbranio je 1966. godine. U zvanje docenta izabran je 1971. Doktorsku disertaciju *Anatomske i funkcionalne studije vesicoileoplasticae* odbranio je 1976. godine. U zvanje vanrednog profesora izabran je 1976. godine, a u zvanje redovnog profesora 1982. godine. Pored redovne nastave, predavao je i na poslediplomskim

studijama iz urologije, imunologije, hirurške anatomije i onkologije.

Autor je tri knjige: *Vaš novi bubreg* (1981), *Bubreg i retroperitoneum* (1991) i *Endemska nefropatija* (2000). Koautor je 15 poglavlja u 4 udžbenika i šest monografija, od kojih su 4 objavljene u inostranstvu.

Objavio je 320 stručnih i naučnih radova, od kojih je 53 štampano u celini u međunarodnim časopisima. Njegovi radovi su citirani 30 puta. Najpoznatiji su radovi o tumorima gornjeg urotelijuma kod Balkanske endemske nefropatije, ksantogranulomatoznom pijelonefritisu, primeni ekstrakorporalne litotripsije (ESWL) kao monoterapije u lečenju koralnog kamena bubrega i o primeni cyclosporina A i diltiazema kod pacijenata sa transplantacijom bubrega. Iz ovih oblasti je držao predavanja po pozivu na američkim univerzitetima u Portlandu, Sijetlu, Takomi, Vašingtonu, Hjustonu i Njujorku.

Bio je mentor 12 doktorskih teza i 11 magistarskih teza, predsednik Komisije za polaganje specijalističkog ispita iz urologije i član Komisije za superspecijalistički ispit iz nefrologije.

Profesor Petronić je bio rukovodilac ili saradnik u više naučnih projekata koje je finansiralo Ministarstvo za nauku Srbije: „Endemska nefropatija i druga bubrežna oboljenja” (1985–1991),

„Tumori gornjeg urotelijuma” (1991–1995), „Standardi zdravstvene zaštite” (1998–2000), „Eksperimentalna onkologija” (1998–2004) i „Ispitivanja ciklusa ćelija kod Balkanske nefropatije i karcinoma urotelijuma”.

Bio je glavni urednik časopisa *Balkan Journal of Urology* i član uređivačkih odbora časopisa *Srpski arhiv za celokupno lekarstvo*, *Medicinska istraživanja*, *JAMA* – izdanje za Jugoslaviju i *Acta Chirurgica Iugoslavica*.

Član SLD je bio od 1959. godine, gde je obavljao i funkcije člana Predsedništva, Izvršnog odbora i Etičkog komiteta (1993–1996), Međunarodne komisije SLD itd. Bio je redovni član Medicinske akademije SLD od 1988. godine, njenog Naučnog veća (1996–2000) i Predsedništva (2000–2004).

Profesor Petronić je bio član i više međunarodnih stručnih udruženja, Francuskog, Britanskog, Švajcarskog i Internacionalnog udruženja urologa u kojem je, od 1991. do 1997, bio delegat Jugoslavije. U Evropskom udruženju urologa je bio član Izvršnog komiteta od 1986. do 1992. godine, a od 1991. do 1997. godine nacionalni delegat. Bio je jedan od osnivača Balkanskog udruženja urologa, njegov prvi predsednik od 1996. do 1998, a od 1998. do 2000. godine potpredsednik. Takođe je bio član Evropskog udruženja za dijalizu i transplantaciju, Evropskog udruženja za transplantaciju organa i od 1996. do 2000. godine član Evropskog koledža za transplantaciju organa. Osim toga, bio je predsednik IX i XII kongresa urologa Jugoslavije (1986. i 1993) i kopredsednik Međunarodnog EDTA kongresa u Riminiju 1991. godine.

Profesor Petronić je obavljao i veliki broj društvenopolitičkih funkcija na Urološkoj klinici, u Kliničkom centru Srbije, Medicinskom fakultetu, gradu Beogradu i Republici Srbiji. Na Urološkoj klinici je bio šef odeljenja, 1978. godine je osnovao prvi Centar za transplantaciju bubrega u Srbiji i bio njegov direktor do 1993. Direktor Urološke klinike bio je od 1984. do 1993. godine. Pored toga, bio je jedan od osnivača i od 1982. do 1993. pomoćnik generalnog direktora za medicinska pitanja Kliničkog centra Srbije. Na Medicinskom fakultetu je, između ostalog, bio dugogodišnji predsednik Kadrovske komisije i prodekan za naučni rad od 1980. do 1983. godine. Od 1989. do 1991. godine bio je ministar za zdravlje i socijalnu politiku u Vladi Srbije.

Dobitnik je brojnih priznanja, od kojih su najznačajnija nagrada Srbije za dostignuća u sportu (1982), Sedmojulska nagrada (1984), nagrada za životno delo SLD (1996) i Orden rada sa crvenom zvezdom (1986).

Ostvario je i lepu sportsku karijeru. Od 1945. do 1956. godine se aktivno bavio veslanjem, više puta uzastopno bio je jugoslovenski šampion (1953–1956) i nosilac srebrne medalje na Evropskom prvenstvu u Berlinu (1955). Veslački sudija postao je 1947. godine, a predsednik Veslačkog saveza Jugoslavije bio je od 1979. do 1981. godine.

Nakon penzionisanja 1994. godine bio je direktor privatne klinike „Miloš”, konsultant klinike „Petković” i vrlo aktivan u Akademiji medicinskih nauka SLD.

Preminuo je iznenada, 27.12.2004. godine. Sahranjen je u Beogradu.

Dragica Milenković

Prof. dr Zoranka Šumarac

Zoranka Šumarac je rođena 29. decembra 1930. godine u Nišu, gde je završila osnovnu školu i gimnaziju sa odličnim uspehom. Nakon toga je upisala Medicinski fakultet u Beogradu i diplomirala 1956. godine. Kao student je bila saradnik časopisa *Medicinski podmladak*, dve godine demonstrator na Institutu za fiziologiju i godinu dana demonstrator na Institutu za fizikalnu medicinu i terapiju. Od jula 1956. godine do odlaska u penziju radila je na Urološkoj klinici u Beogradu.

U zvanje asistenta na predmetu Hirurgija – Urologija izabrana je 1958. godine, još u toku specijalizacije. Habilitacioni rad *Anatomsko stanje urinarnog trakta posle ureterokolostomije* prihvaćen je na Medicinskom fakultetu u Beogradu 1966. godine. U zvanje docenta izabrana je 1970. godine. Doktorirala je na Medicinskom fakultetu u Beogradu 1976. godine na temu *Zavisnost korektivnih operacija hidronefroze od prethodnih anatomofizioloških promena*. Iste godine je izabrana u zvanje vanrednog profesora, a u zvanje redovanog profesora 1982. godine. Zoranka Šumarac je postala prva žena profesor urologije u Srbiji i prethodnoj Jugoslaviji (SFRJ).

Specijalistički ispit iz urologije je položila 1960. godine na Urološkoj klinici Medicinskog fakulteta u Beogradu sa odličnim uspehom.

Profesorka Šumarac je bila na usavršavanju kod profesora E. Borsu u Centru za povrede kičmene moždine u SAD 1961. i 1962. godine, gde je izučavala dijagnostičke postupke oporavka akta mokrenja, kao i kompletnu urološku rehabilitaciju i urodinamska ispitivanja kod oduzetih bole-

snika. U toku 1987. godine, u cilju upoznavanja sa novim dostignućima u oblasti funkcionalnog ispitivanja akta mokrenja, bila je u Danskoj (Kobenhavns AMTS Sygenyus and Herlev).

Po povratku sa usavršavanja u SAD 1962. godine, prva u Jugoslaviji je razvila oblast urodinamskog ispitivanja kod bolesti urinarnog trakta i urološku rehabilitaciju bolesnika sa povredama kičmene moždine, kao i bolesnika sa različitim neurogenim oboljenjima. Smatra se pioninom razvoja ove oblasti urologije u Jugoslaviji, čime je dala doprinos razvoju urologije u nas. Bila je konsultant Zavoda za rehabilitaciju neurogenih bolesnika (1966–1996) i obučavala urologe i fizijatre urološkoj rehabilitaciji bolesnika sa neurogenim oboljenjima. Njena doktorska disertacija iz oblasti korektivnih operacija kod hidronefroze unela je novine u tretiranju tog problema i doprinela da se u kasnijim godinama tom problemu prišlo na najsavremeniji način.

U periodu od 1975. do 1995. godine rukovođila je i organizovala redovnu nastavu iz urologije. Bila je šef Interdisciplinarne katedre za urologiju od 1981. do 1994. godine, kao i predsednik Ispitne komisije iz hirurgije i Komisije za specijalističke ispite iz urologije. Učestvovala je u svim vidovima poslediplomske nastave: zdravstvenim specijalizacijama (urologija, opšta hirur-

gija i opšta medicina), užim specijalizacijama (nefrologija), magistrskim studijama (urologija, opšta hirurgija, nefrologija) i inovacijama znanja.

Napisala je pet poglavlja u udžbeniku *Urologija*, urednika Save Petkovića (1984) i pet poglavlja u udžbeniku *Osnovi hirurgije* (1988), gde je bila i član Redakcionog odbora.

Publikovala je 176 stručno-naučnih radova, od kojih 148 u domaćim i 28 u internacionalnim časopisima. U 50 radova bila je jedini autor ili nosilac rada.

Držala je predavanja po pozivu u SAD 1982. godine na univerzitetima Oregon (Portland), Vašington (Sijetl), u Walter Reed Hospital u Vašingtonu i Georgetown univerzitetu u Vašingtonu.

Bila je mentor u izradi 3 supspecijalističke, 4 magistrske i 3 doktorske teze, 10 puta član komisija za ocenu ili odbranu doktorskih disertacija i recenzent 2 knjige i 8 radova.

Takođe je bila i nosilac potprojekta „Istraživanje poremećaja akta mokrenja” u okviru naučnog projekta „Endemska nefropatija i druga bubrežna oboljenja” u periodu od 1985. do 1991. godine i projekta „Kombinovani urološko-neurološko-patofiziološki pristup kliničkim, dijagnostičkim i terapijskim aspektima poremećaja akta mokrenja” u periodu od 1991. do 1995. godine.

Profesorka Šumarac je bila član Redakcionog odbora časopisa *Urološki arhiv*, koji izdaje Urološka klinika.

Član je Srpskog lekarskog društva od 1956. godine. Za angažovanje u radu Urološke sekcije dobila je povelju SLD 1986. godine. Redovan je

član njene Akademije medicinskih nauka, u kojoj je bila zamenik predsednika, a sada je predsednik Naučne grupe hirurgije.

Član je Udruženja urologa Jugoslavije od osnivanja, a u periodu od 1988. do 1990. godine bila je njegov predsednik. Pored toga, član je međunarodnih udruženja European Association of Urology (EAU) od 1973, Societe International d’Urologie (SIU) od 1970, Société française d’Urologie, od 1968, The British Association of Urological Surgeons od 1987. godine.

Profesorka Šumarac je obavljala mnoge stručno-organizacione i društvenopolitičke funkcije. Bila je šef odeljenja Urološke klinike, direktor Centra za transplantaciju, načelnik Polikliničko-dijagnostičkog centra Instituta za urologiju i nefrologiju, više puta član Upravnog odbora Urološke klinike, član Veća za poslediplomski nastavu i Komisije za saradnju sa fakultetima u zemlji, a u dva mandata delegat Skupštine Medicinskog fakulteta.

Zoranka Šumarac je za doprinos razvoju obrazovanja, naučnoistraživačkog rada i zdravstvene delatnosti 1996. godine dobila plaketu Medicinskog fakulteta u Beogradu. Nosilac je i plakete Medicinskog fakulteta u Novom Sadu (1992) i Ordena rada sa zlatnim vencem (1987).

Penzionisana je 30. septembra 1996. godine. Aktivno radi u Srpskom lekarskom društvu, a naročito u Akademiji medicinskih nauka, u kojoj je obavljala i obavlja niz odgovornih dužnosti.

Milan Đokić i Gordana Arizanović

Prof. dr Velibor Marković

Velibor Marković je rođen 20. marta 1931. godine u Beogradu. Osnovnu školu i gimnaziju završio je u Beogradu sa odličnim uspehom. Nakon toga je upisao Medicinski fakultet, na kome je diplomirao 1959. godine. Specijalistički ispit iz urologije položio je sa odličnim uspehom novembra 1966. godine. Od decembra 1960. godine sve do odlaska u penziju 1996. godine radio je na Urološkoj klinici.

U zvanje asistenta za predmet Hirurgija – Urologija izabran je 1966, a docenta 1973. godine. Doktorsku disertaciju *Učestalost i značaj VUR kod opstruktivnih oboljenja donjeg urinarnog trakta* odbranio je 1978. godine. U zvanje vanrednog profesora izabran je 1979, a redovnog profesora 1985. godine. Pored redovne, učestvovao je i na poslediplomskim i specijalističkim studijama iz oblasti urologije, opšte hirurgije i nefrologije. Na Medicinskom fakultetu u Beogradu bio je član, a u jednom mandatu i predsednik Veća za poslediplomsku nastavu.

U toku 1969. godine je proveo 6 meseci na stručnom usavršavanju na Institutu za urologiju kod dr Innes Williams u Hospital for Sick Children u Londonu, a 1972. i 1978. godine kod dr John Blandya u London Hospital. Zbog usavršavanja iz oblasti transplantacije bubrega boravio je 1974. godine u Njujorku, Čikagu i San Francisku, a 1978. godine u Londonu. Kao profesor Medicinskog fakulteta u Beogradu 1989. godine je bio na studijskom putovanju u Londonu, Kembridžu i Oksfordu.

Usavršavanja su omogućila profesoru Markoviću da postane jedan od začetnika transplantacije bubrega kod nas. Učestvovao je u prvim tran-

splantacijama bubrega urađenim u našoj zemlji. U jednom periodu je bio i rukovodilac Centra za transplantaciju. Značajan je njegov rad u definisanju značaja vezikoureteralnog refluksa, načina dijagnostike i terapijskih postupaka u njegovom rešavanju. Posebno se bavio oboljenjima prostate, naročito dijagnostikom i lečenjem karcinoma.

Autor je monografija *Hirurgija adenoma prostate* (1985) i *Bolesti prostate* (2000) i knjige *Urologija* (1997), izdate u dva toma, koja je odobrena kao udžbenik za poslediplomsku nastavu na Medicinskom fakultetu u Beogradu. Koautor je poglavlja u udžbeniku *Urologija*, urednika profesora Save Petkovića (1984) i udžbenika *Hirurgija za studente i lekare*, urednika profesora Dragoljuba Stevovića (2000). Sa profesorom Brankom Ostojićem bio je koautor u monografijama *Tumori muških polnih organa* (1986) i *Tumori bubrega* (1989).

Profesor Velibor Marković objavio je 118 radova, od toga 10 štampanih u celini u inostranim i 43 u domaćim časopisima. U zbornicima inostranih kongresa i simpozijuma štampao je 18, a u domaćim zbornicima 47 radova.

Bio je mentor u izradi 2 doktorske disertacije i 3 magisterijuma i član Ispitne komisije za specijalizaciju iz urologije. Kao saradnik je učestvovao u naučnoistraživačkom projektu „Izučavanje

tumora gornjeg urinarnog trakta”, finansiranom od Republičke zajednice nauke. Bio je i član Uredništva časopisa *Urološki arhiv*.

Član je Srpskog lekarskog društva i Urološke sekcije od 1960. godine. Sekretar Urološke sekcije bio je u dva mandata, potpredsednik Sekcije takođe u dva mandata, a njen predsednik od 1988. do 1992. godine. Dobitnik je plakete SLD i plakete njegove Urološke sekcije. Za vanrednog člana Akademije medicinskih nauka SLD izabran je 1996, a za redovnog člana 2002. godine. Potpredsednik je Hirurške naučne grupe Akademije od 2005. godine. Član je Udruženja urologa Jugoslavije od njegovog osnivanja, Internacionalnog urološkog udruženja (SIU) i Udruženja urologa

Evrope (EAU) od 1988. godine.

Bio je član Upravnog odbora, član, a zatim i predsednik Radničkog saveta i načelnik odeljenja Urološke klinike, a posle formiranja Instituta za urologiju i nefrologiju Kliničkog centra Srbije bio je predsednik Kolegijalno-poslovnog odbora u periodu od 1982. do 1986. godine. Za direktora Instituta za urologiju i nefrologiju izabran je 1986. godine i na toj funkciji je bio sve do 1993. godine, kada je izabran za savetnika Instituta.

Penzionisan je 30. septembra 1996. godine. Veoma je aktivan u Srpskom lekarskom društvu i Akademiji medicinskih nauka SLD.

Milan Đokić i Gordana Arizanović

Prof. dr Branislav Talić

Branislav Talić je rođen 8. jula 1939. godine u Piskavici kod Banjaluke. Gimnaziju je završio u Banjaluci sa odličnim uspehom. Na Medicinski fakultet u Beogradu upisao se školske 1958/59. godine. U toku studija je bio demonstrator za predmete Histologija i Anatomija. Za uspeh u studiranju je više puta nagrađivan univerzitetskom nagradom, a godine 1964. nagrađen je godišnjom nagradom SLD kao najbolji diplomirani student u prethodnoj školskoj godini. Opšti lekarski staž obavio je u Opštoj bolnici u Banjaluci, a posle toga je radio kao lekar opšte prakse u Zdravstvenoj stanici železničara Banjaluke. Po odsluženju vojnog roka, u periodu od 1966. godine do januara 1971. godine radio je u Zdravstvenoj stanici Omarska kod Prijedora. Od januara 1971. godine do odlaska u penziju radio je na Urološkoj klinici u Beogradu.

U zvanje asistenta na Medicinskom fakultetu u Beogradu za predmet Hirurgija – Urologija izabran je juna 1976. godine, zvanje docenta 1983. godine, vanrednog profesora 1989, a u zvanje redovnog profesora 1994. godine.

Specijalistički ispit iz urologije je položio 1974. godine sa odličnim uspehom.

U periodu od 1979. do 1980. godine, kao stipendista Senata Zapadnog Berlina, proveo je godinu dana na stručnom usavršavanju na Klinici Charlottenburg u tom gradu. Godine 1985. je bio na studijskim boravcima na univerzitetskim urološkim klinikama u Majncu i Dortmundu, a 1986. godine na Urološkoj klinici u Hajdelbergu. Po povratku je uveo moderne hirurške postupke, kao što su kontinentna urinarna deriva-

cija nakon totalne cistektomije i operacije inkontinencije urina, bazirane na savremenim shvatanjima etiopatogeneze ovog poremećaja. Bio je član tima koji je uveo ekstrakorporalnu litotripsiju (ESWL). Od osnivanja Centra za transplantaciju bubrega bio je član tima a jedno vreme i njegov rukovodilac.

Magistarski rad na temu *Operativni zahvati kod žena sa stres inkontinencijom urina sa posebnim osvrtom na metodu po Gobell-Stoeckollu* odbranio je decembra 1978. godine na Medicinskom fakultetu u Beogradu. Doktorsku tezu pod naslovom *Hronični pijelonefritis u urologiji: kliničko-morfološka ispitivanja* odbranio je maja 1981. godine na Medicinskom fakultetu u Beogradu.

Pored redovne nastave, učestvovao je i na specijalističkim i postdiplomskim studijama iz oblasti urologije i ošte hirurgije.

Sa K. Stefanovićem autor je knjige *Stres inkontinencija urina*. Napisao je poglavlje iz urologije za udžbenik *Hirurgija za studente i lekare*, urednika profesora Dragoljuba Stevovića (2000) i *Urgentna medicina*, urednika profesora Dragana Vučovića (2002).

Objavio je 110 stručno-naučnih radova u domaćim i stranim časopisima, zbornicima inostranih i domaćih kongresa i simpozijuma.

Bio je saradnik naučnoistraživačkog projekta

„Endemska nefropatija – karcinogeneza tumora pijelona i uretera u regionima endemske nefropatije”.

Obavljao je značajne funkcije na Klinici i Medicinskom fakultetu: bio je načelnik odeljenja Urološke klinike, šef Katedre za poslediplomsku nastavu iz urologije, predsednik Ispitne komisije

iz hirurgije i Ispitne komisije za polaganje specijalističkog ispita iz urologije.

Član je Srpskog lekarskog društva.

Penzionisan je 30. septembra 2004. godine.

Milan Đokić i Gordana Arizanović

Nastavnici ortopedske hirurgije i traumatologije

Urednik:

Aleksandar Lešić

Prof. dr
Borivoje Gradojević
(1894–1979)

Borivoje Gradojević je rođen 4. oktobra 1894. godine u Beogradu. Osnovnu školu i Drugu beogradsku gimnaziju završio je sa odličnim uspehom. Studije medicine započeo je 1913. godine u Beču, ali ih je prekinuo zbog Prvog svetskog rata 1914. godine, da bi aktivno učestvovao u Srpskom vojnom sanitetu. Prošao je borbe u Srbiji, povlačenje preko Albanije do ostrva Vida i Krfa, gde je preležao tifus. Maja 1918. godine nastavio je studije medicine u Bernu, koje je završio u roku, novembra 1922. godine, odbranivši tezu pod naslovom *Aglutinationsversuche bei Variola und Vaccine*. Za vreme semestralnih raspusta je radio kao medicinar volonter u Prosekturi Opšte državne bolnice u Beogradu kod profesora dr Milovana Milovanovića.

Po završetku studija je počeo da radi na Ortopedskom odeljenju Opšte državne bolnice u Beogradu, prvo kao lekar volonter (do 23. novembra 1923. godine), a zatim kao sekundarni lekar (do 1. decembra 1924. godine). Potom odlazi, o svom trošku, na usavršavanje u Pariz (kod profesora L.Ombredannea i profesora Mathieua) i u Primorsku bolnicu u Berck-Plageu, kod profesora Sorrela, gde ostaje do kraja 1925. godine, proučavajući tuberkulozu zglobova i kostiju, koje su tada dominirale u ortopedskoj praksi.

Te, 1926. godine, počinje da radi na Hirurškom odeljenju Opšte državne bolnice kod profesora Milivoja Kostića, prvo kao volonter, zatim kao sekundarni lekar, asistent, a potom i kao primarni lekar. Posle povratka iz Francuske dobija i zvanje specijaliste za ortopediju. Od dolaska u Opštu državnu bolnicu počeo je da vodi vežbe iz

ortopedije tako da je 17. maja 1933, odlukom Saveta Medicinskog fakulteta, izabran za privatnog docenta za ortopediju. Od tada drži predavanja i vežbe na Medicinskom fakultetu u Beogradu. Februara 1934. godine izdaje prvi udžbenik iz ortopedije, u izdanju Srpsko-francuske knjižare A.M. Popovića u Beogradu. Godine 1938. ponovo biva izabran za privatnog docenta, a 9. decembra za univerzitetskog docenta za predmet Ortopedija. Dana 10. januara 1944. godine pozvan je da preuzme Katedru za ortopediju u zvanju vanrednog profesora. Maja 1945. godine, odlukom Mitre Mitrović-Đilas, ministarke prosvete i Komisije za obnovu Univerziteta (rešenjem br. 17777), bio je penzionisan posle 20 godina i 6 meseci radnog staža. Na taj način, profesor Gradojević je, sa grupom profesora Medicinskog fakulteta, pre vremena bio odstranjen sa Fakulteta.

Bio je član Međunarodnog društva za ortopediju (izabran 1933), Međunarodnog društva za talasoterapiju (izabran 1931), Francuskog društva za ortopediju (izabran 1937), počasni član Čehoslovačkog društva za ortopediju (izabran 1937), dopisni član Ortopedskog društva u Bordou (izabran 1936). Osnivač je i član Jugoslovenskog društva za ortopediju, član Jugoslovenskog hirurškog društva od osnivanja, Srpskog lekarskog društva (od 1924). Sedamdesetih godina XX veka postaje

i počasni član Jugoslovenskog udruženja ortopeda i traumatologa Jugoslavije (JUOT).

Profesor Gradojević je do 1947. godine objavio i referisao 47 radova, od kojih su neki bili publikovani u prestižnim međunarodnim časopisima, kao što su *De l'astragalectomie dans le traitement de la tumeur blanche tibiotarsienne* (štampan u *Revue d'Orthopedie-tome XIII*, br. 2, maja 1926), *Un cas de luxation dorsale de l'extremite superieure des metacarpiens* (štampan u *Revue d'Orthopedie*, marta 1930), *Die Wirkung der Splenektomie auf die Kallusbildung* (štampan sa prof. dr Aleksandrom Kostićem u *Deutsche Zeitung für die Endokrinologie*, 1932), *Un cas de luxation complete du gros orteil avec lesion des sesamoides et fracture de la tete du 2-eme metatarsien* (štampan u *Bull. et mem. de la Soc. nat. de chir.*, 1935), *Scoliose douloureuse causee par un sarcome primitif a myeloplaxie de la colonne vertebrale* (štampan u *Journal de medicine de Bordeaux*, 1939), *Coracoclavicular joint* (štampan u *Journal of Bone and Joint Surgery*, 1939).

Objavio je brojne radove i u domaćim časopisima *Srpski arhiv za celokupno lekarstvo* i *Medicinski pregled*. Kao predstavnik Jugoslavije, referisao je radove na kongresima u Berck-Plagu (1931), San Sebastijanu (1935) i Brnu (1935).

Posebna stručna preokupacija dr Gradojevića bila je eksperimentalno ispitivanje metabolizma kalcijuma u kalusu, o čemu je objavio veliki broj radova: „O stvaranju kalusa pod uticajem staphylococcus vakcine” (*Med. pregled* 1930); „Uticaj injek-

cija bazičnih i kiselih ratsvora regulatornih na stvaranje kalusa” (*Med. pregled* 1932); „Splenektomija i kalus” (*Die Wirkung der Hypersplenisation durch Splenoglandol auf die Kallusbildung* – rad u zajednici sa profesorom dr Aleksandrom Kostićem, štampan u *Deutsche Zeitschrift für die Endokrinologie* 1936); „Uticaj hematogenih kiselina (histidina i triptofana) na stvaranje kalusa” (štampan u zajednici sa prof. dr Aleksandrom Kostićem u *Vojnosanitetskom glasniku* 1936).

Objavio je i epidemiološki rad, značajan i iz današnje perspektive „Statistika i lečenje preloma kostiju na Beogradskoj hirurškoj klinici” (1934). Citirali su ga i strani autori. Bavio se i lečenjem urođenih malformacija, vršio laminektomiju radi lečenja kod pacijenta sa povredom kičmenog stuba sa paraplegijom (rad štampan u *Srpskom arhivu* 1938. godine). Za ono, ali i za sadašnje vreme, ovakvi radovi i karijera zaslužuju poseban respekt.

Bio je rezervni sanitetski potpukovnik, nosilac Albanske spomenice i Italijanskog ordena. Odlikovan je Ordenom jugoslovenske krune IV reda i Ordenom svetog Save IV reda.

Od 1945. profesor Gradojević se bavio dobrovoljnom medicinskom praksom, ali mu nije bilo dozvoljeno da radi kao stalni lekar, bilo u bolnici, bilo na Univerzitetu.

Umro je u Minhenu 1979. godine, a sahranjen je na Novom groblju u Beogradu.

Aleksandar Lešić

**Prof. dr
Ljubiša Đorić
(1902–1984)**

Ljubiša Đorić je rođen 1902. godine u Negotinu. Detinjstvo je proveo u Šapcu, Vranju i Beogradu. Rano je ostao bez oca. Za vreme austrougarske okupacije, majka mu je juna 1916. godine bila osuđena na internaciju u logor Nežider. Nemajući kome da ostavi decu, podelila ih je u ropstvo, tako da je i Ljubiša Đorić kao dečak bio u zarobljeništvu sve do 1918. godine.

Po oslobođenju je nastavio školovanje u Trećoj beogradskoj gimnaziji i maturirao 1921. godine. Upisao se na Medicinski fakultet u Beogradu druge godine po njegovom osnivanju. Za vreme studija, od 1922. do 1924. godine, bio je demonstrator na Anatomskom institutu kod profesora Nikole Šapšala. U tom periodu je preveo deo Toldtove Anatomije *Centralni nervni sistem*, kao i monografiju profesora Villigerova *Mozak i kičmena moždina*. Ovi prevodi služili su studentima dugi niz godina kao udžbenici. Kao student i lekar odlazio je u inostranstvo radi upoznavanja rada klinika u Pragu, Beču, Pešti, Ženevi i Minhen, a 1930. godine je proveo godinu dana na klinikama u Gracu. Diplomirao je aprila 1927. godine.

Po odsluženju vojnog roka stažirao je u Petrogradu (sada Zrenjaninu), ali je već 1930. godine oboleo od tuberkuloznog pleuritisa i bio lečen u sanatorijumu u Encenbahu u Austriji. Nakon toga je radio kao lekar opšte prakse sa periodima specijalizacije od po nekoliko meseci, jer je morao da zarađuje i da se izdržava za vreme specijalizacije. U tom periodu je radio u Gornjem Milanovcu i Ovsištu.

Tako je tek krajem 1940. godine završio spe-

cijalizaciju u Beogradu, kod profesora Kostića. Postavljen je za načelnika hirurgije u Banovinskoj bolnici u Topoli. Na dužnost je stupio februara 1941. godine. Za sve vreme okupacije bio je jedini hirurg između Beograda i Kragujevca i hirurški je zbrinjavao i seljake, i građane, i ranjenike. Od 1944. godine radio je kao glavni hirurg u vojnim rezervnim bolnicama u Aranđelovcu i Kruševcu, odakle je prešao u Kragujevac. Godine 1947. došao u Gradsku bolnicu u Beogradu, a zatim 1948. godine na Ortopedsku kliniku, na kojoj je proveo ostatak radnog veka.

U zvanje docenta hirurgije na Ortopedskoj klinici izabran je 1956. godine, vanrednog profesora 1965. i u tom zvanju je i penzionisan.

Objavio je knjigu *Akutne gnojne infekcije šake*, koja predstavlja delo sa neumanjenom vrednošću i danas. Napisao je i poglavlje iz ortopedije i traumatologije u udžbeniku *Hirurgija* za studente. Objavio je i veći broj stručnih radova, među kojima se ističu radovi o Sprengelovom deformitetu, zadnjoj habitualnoj luksaciji ramena, ali i mnogi drugi.

Bio je učesnik brojnih stručnih međunarodnih skupova, član nacionalnih udruženja i SICOT-a, kao i počasni član Nemačkog ortopedskog društva. Na Klinici za ortopedsku hirurgiju i traumatologiju bio je načelnik odeljenja, a zatim i direk-

tor. Po nalogu Ministarstva zdravlja, povremeno je radio kao šef hirurških odeljenja u Vranju, Kraljevu i Novom Pazaru.

Bio je strog, ali pravedan. Hvalio je pokazano znanje i sposobnost mladih kolega, ali nije propuštao priliku da daljim praćenjem proveriti da li se radilo o izolovanom primeru ili o znaku opšteg stručnog napredovanja.

Vodio je računa da specijalizante, koji su prve mesece obavezno provodili na ambulantnom radu, redovno snabdeva stručnom literaturom iz meseca u mesec, sve do kraja specijalizacije. Ogromnim grafikonom u njegovom kabinetu, koji je prikazivao vrstu i broj izvršenih operacija, precizno je pratio zalaganje, stručni rad i napredak svakog pojedinca. Ohrabrivao je specijalizante govoreći da je u ortopediji, kao i u svakoj

veštini, neophodno iskustvo, ali i da je u medicini, kao nauci, bitna dedukcija.

Bio je veoma obrazovan. Svirao je violinu, a u mladosti je napisao veći broj lirskih pesama, koje se odlikuju dubokom i prefinjenom osećajnošću i refleksivnošću. Govorio je nemački, a služio se i engleskim jezikom. Bio je naoko strog, ali u osnovi dobrog srca, pun razumevanja za mlađe kolege. Za pacijente se zalagao do krajnjih granica. Voleo je veselo društvo, bio je odan prijatelj i pošten u svakoj prilici.

Penzionisan je tek 1972. godine jer su, po tadašnjem zakonu, profesori radili do 70 godina starosti.

Premинуo je 1984. godine.

Dragoje Starović

Prof. dr
Živojin Bumbaširević,
akademik SANU

Živojin Bumbaširević je rođen 26. jula 1920. godine u Kruševcu. S obzirom na očevo zanimanje oficira, u detinjstvu i ranoj mladosti se često selio pa je školu pohađao u Sremskoj Mitrovici, Prizrenu i Karlovcu, gde je i maturirao 1938. godine. Na Medicinski fakultet u Beogradu upisao se 1938. godine, studije je prekinuo za vreme Drugog svetskog rata, a diplomirao po svršetku rata, 1948. godine. Posle završenog kliničkog staža u Beogradu, 1950. godine je postavljen za kliničkog lekara na Klinici za ortopedsku hirurgiju i traumatologiju u Beogradu. Specijalistički ispit iz ortopedske hirurgije je položio 1954. godine sa odličnim uspehom. Habilitacioni rad *Pleuropulmonarna i osteoartikularna tuberkuloza kod dece i odraslih* je odbranio 1959. godine. Doktorsku disertaciju *Vrednost radiografije u dijagnozi hemofilne artropatije* odbranio je 1975. godine na Medicinskom fakultetu u Beogradu.

U više navrata je bio na usavršavanju u traumatološkim centrima u Parizu i Bordou.

Za asistenta pri Katedri za hirurgiju, na predmetu Ortopedska hirurgija i traumatologija, izabran je 1952, docenta 1959, vanrednog profesora 1969. i u zvanje redovnog profesora 1976. godine. Bio je šef Katedre za posle diplomsku nastavu iz ortopedske hirurgije na Medicinskom fakultetu u Beogradu (1980–1985). Od 1970. je više godina vodio praktičnu nastavu i ispite iz hirurgije na Stomatološkom fakultetu u Beogradu.

Profesor Bumbaširević je bio načelnik odeljenja na Klinici za ortopedsku hirurgiju i traumatologiju od 1956. godine do penzionisanja. Deset

godina je bio pomoćnik direktora Klinike, a deset godina (1971–1980) i direktor.

Napisao je poglavlja u udžbeniku *Hirurgija*, urednika S. Petkovića i S. Bukurova, koja je doživela 5 izdanja. Autor je poglavlja „Promene koštano-zgobnog sistema u dijabetičara” u monografiji *Diabetes mellitus*, urednika D. Đurića (1982).

Publikovao je preko 350 stručnih i naučnih radova i saopštenja i bio rukovodilac više naučnih projekata: 3 projekta finansirana od strane SIZ nauke Republike Srbije (1973–1975, 1976–1980 i 1981–1985) i 3 projekta Fonda za naučna istraživanja SANU (1986–1990 i 1991–2004). Održao je veliki broj predavanja po pozivu na međunarodnim i nacionalnim kongresima i simpozijumima i predsedavao sesijama (SICOT u Rio de Žaneiru 1981. i Londonu 1984; Medicinska akademija u Rimu, 1988; posle diplomski kurs u Milanu; kongresi u Pečuju, Budimpešti, Zinovicu, Berlinu, Eisenahu i dr.).

Primarne oblasti njegovog istraživačkog rada se odnose na traumatizam kičmenog stuba i rehabilitaciju paraplegičara, uključujući primenu egzoskeleta u saradnji sa stručnjacima Instituta „Mihailo Pupin” i profesorima Elektrotehničkog fakulteta u Beogradu. Izučavao je koštano-zglobnu tuberkulozu i saopštio rezultate lečenja na vi-

še od 1000 bolesnika, kao i hemofilnu artropatiju, iz koje je proizašla studija na preko 400 hemofiličara. Bavio se ranom dijagnostikom koštanih tumora i analizirao preko 900 bolesnika, od kojih je 286 imalo primarni tumor. Ti rezultati su citirani u vodećem udžbeniku *Campbell's operative orthopaedics – Surgical techniques – bone*, str. 1368. Ispitivao je i patološke osnove lumbalnog bola, saobraćajni traumatizam, sportske povrede i dr.

Bio je mentor 29 doktorskih i magistarskih teza i član komisija za odbranu 59 magisterijuma i doktorata, ne samo na Medicinskom fakultetu u Beogradu već i na medicinskim fakultetima u Novom Sadu, Nišu i Skoplju, kao i na Vojnomedicinskoj akademiji u Beogradu.

Član je Uređivačkog odbora časopisa *Revue de chirurgie orthopédique et réparatrice de l'appareil moteur* (Masson, Paris, od 1978. godine). Više godina je bio član uređivačkih odbora časopisa *Srpski arhiv za celokupno lekarstvo*, *Beitrag zur Orthopaedie und Traumatologie*, *Ortopedia i traumatologia* (Harkov), *Acta Orthopaedica Iugoslavica* (Beograd), *Acta Biologiae et Medicinae Experimentalis*.

Za dopisnog člana SANU izabran je 1983, a za redovnog 1994. godine. Redovni je član Medicinske akademije SLD od osnivanja 1972. i Rimske medicinske akademije (Academia medica di Roma) od 1988. godine.

Profesor Bumbaširević je počasni član SICOT-a (Svetsko udruženje ortopedskih hirurga i traumatologa), kao 18. izabrani počasni član od osnivanja ovog udruženja 1929. godine; počasni član ortopedskih udruženja Francuske – SOFCOT (1982), Italije (1990), Čehoslovačke (1986), Mađarske (1984) i počasni član udruženja traumatologa Mađarske (1982) i Italije (1983). Izabran je za počasnog člana Jugoslovenskog udruženja ortopedskih hirurga i traumatologa 1986. i Saveza lekarskih društava Jugoslavije 1990. Bio je nacionalni delegat Jugoslavije u SICOT-u (1975–85), član Internacionalnog komiteta SICOT-a (1975–85) i nacionalni delegat Jugoslavije u Udruženju ortopedskih hirurga i traumatologa mediteranskih zemalja i Bliskog istoka (1975–82). Akademik Bumbaširević je član

udruženja ortopedskih hirurga mnogih zemalja (Francuske, Austrije, Italije), Internacionalnog udruženja hirurga (1971) i Internacionalnog hirurškog koledža (1977). Član je Srpskog lekarskog društva od 1950, Hirurške sekcije SLD (1951), Sekcije za ortopedsku hirurgiju i traumatologiju SLD (1958), Sekcije za saobraćajnu medicinu (1957), Udruženja ortopedskih hirurga i traumatologa Jugoslavije (1954), Udruženja hirurga Jugoslavije (1968).

Učestvovao je u organizaciji velikog broja nacionalnih i internacionalnih kongresa, simpozijuma i stručnih sastanaka. Između ostalog, bio je predsednik Svetskog kongresa ortopedskih hirurga i traumatologa 1988. godine u Beogradu (East and West Combined Meeting) i predsednik Naučnog odbora ovog kongresa.

Obavljao je veći broj funkcija na Medicinskom fakultetu u Beogradu (član Saveta i veća Fakulteta, predsednik različitih komisija). Pored toga, bio je član Komisije za polaganje specijalističkih ispita iz ortopedske hirurgije 1964–1986 (predsednik Komisije od 1969), član Specijalističke komisije za polaganje ispita iz opšte hirurgije i iz ortopedske hirurgije na VMA (1967–1986), član Komisije za urgentnu medicinu grada Beograda (1970), dugogodišnji član Upravnog odbora Univerzitetske biblioteke „Svetozar Marković“, član Naučnog saveta Instituta „Mihailo Pupin“, član Saveta Centra za multidisciplinarne studije Univerziteta u Beogradu, dugogodišnji član Upravnog odbora Društva za kulturnu saradnju Francuska–Jugoslavija, a od 1993. počasni član njegovog Predsedništva. Bio je predsednik Komisije Etičkog komiteta SLD u vezi sa rehabilitacijom univerzitetskih profesora i lekara progonjenih iz političkih razloga, član Odbora SANU za srpski jezik, predsednik Međudodeljenjskog odbora SANU za jezik i medicinsku terminologiju, član Međuakademijskog odbora za traumatologiju u vanrednim uslovima, predsednik Odeljenjskog odbora za traumatologiju i dr.

Bibliografski podaci citirani su u *Opštoj enciklopediji Jugoslavije* (Leksikografski zavod JAZU, Zagreb, 1981), *Enciklopediji „Prosveta“* (Beograd, 1984), *Who is who in Europe-Science* (Vol.

l, Longmann, London 1984), *Ko je ko u Srbiji* (Beograd, 1991, 1995).

Za svoj rad je dobio veći broj nagrada i priznanja, među kojima su i francuska legija časti „Ordre National de la légion d’Honneur” 1977, Orden zasluge za narod 1973, Orden rada sa zlatnim vencem 1991, Sedmojulska nagrada 1991 i veći broj medalja i diploma, kao što su: medalja Purkiniana (Univerziteta Brno), medalja Priorova (Centralnog instituta za ortopedsku hirurgiju i traumatologiju Univerziteta u Moskvi), medalja Rimske medicinske akademije, diploma SICOT-a (Internacionalno udruženje ortopedskih hirurga i traumatologa) za doprinos razvoju ortopedske hirurgije i traumatologije, diplome medicin-

skih fakulteta u Beogradu, Zagrebu, Nišu, Skoplju i Stomatološkog fakulteta u Beogradu, diploma Jugoslovenskog društva ortopedskih hirurga i traumatologa – JUOT, zlatno i srebrno drvo JUOT-a, povelja SLD, diploma Saveza lekarskih društava Jugoslavije, diploma grada Beograda i druge.

Penzionisan je 1985. godine. Aktivno radi u Srpskom lekarskom društvu, njegovoj Akademiji medicinskih nauka i u SANU, u kojoj je organizovao, predsedavao, bio moderator i predavač na naučnim skupovima. Član je više odbora SANU.

Aleksandar Lešić

Prof. dr Branko Radulović

Branko Radulović je rođen u Čačku 1921. godine. Osnovnu školu i gimnaziju završio je u Beogradu. Na Medicinski fakultet u Beogradu se upisao 1940. godine. Zbog rata je prekinuo studije aprila 1941. godine. Jula 1944. godine je stupio u Sremski partizanski odred. Nakon demobilizacije 1945. godine nastavio je studije, diplomirao 1950. godine i odmah stupio na rad na Ortopedsku kliniku Medicinskog fakulteta u Beogradu. Pored toga što je bio izvrstan lekar i entuzijasta, bavio se i sportom. Osnovao je i Sportsko društvo Medicinskog fakulteta – Medicinar.

U toku specijalizacije se usavršavao u ustanovama Opšte državne bolnice u Beogradu, kao i u vodećim ortopedsko-traumatološkim ustanovama Nemačke, Danske i Poljske. Specijalistički ispit iz ortopedije je položio 1955. godine sa odličnim uspehom. Habilitovan je 1954. godine radom *Upotreba Lewisove metode u lečenju povređenih sportista*. Doktorsku disertaciju pod naslovom *Hirurško lečenje inegaliteta donjih ekstremiteta* odbranio je na Medicinskom fakultetu u Beogradu 1973. godine.

U zvanje asistenta za predmet Hirurgija na Medicinskom fakultetu u Beogradu izabran je 1954, docenta 1958, vanrednog profesora 1969, a u zvanje redovnog profesora 1976. godine. Bio je šef Katedre za hirurgiju na Medicinskom fakultetu u Beogradu u periodu od 1976. do 1978. godine. Profesor Radulović je bio jedan od ređih profesora koji je voleo da asistira svojim učenicima.

Posle velike epidemije poliomijelitisa sa velikim brojem deformiteta ukazala se potreba za izgradnjom jedne velike ortopedsko-hirurške bol-

nice. U zvanju docenta, Branko Radulović je bio određen da sa lekarske strane rukovodi bolnicom. Tako je postao osnivač, a zatim i dugogodišnji direktor (1958–1980) Specijalne ortopedske bolnice „Banjica” u Beogradu, najveće i vodeće ortopedsko-traumatološke bolnice u bivšoj SFRJ, sa zavidnim ugledom i u inostranstvu. U njoj su razvijene sve službe za moderno lečenje oboljenja, deformiteta i povreda koštano-zglobnog i mišićnog sistema.

Pod njegovim stručnim i organizacionim nadzorom otvorene su i neke druge bolnice, kao što su Opšta bolnica u Krupnju, Ortopedska klinika u Novom Sadu, Ortopedska bolnica u Risnu, Ortopedsko odeljenje u Šapcu, kao i centri za rehabilitaciju ortopedsko-traumatoloških bolesnika u Banji Koviljači, Igalu, Niškoj Banji, Ribarskoj Banji, Jastrepcu i dr. Pored toga, organizovao je i otvorio prve ortopedsko-traumatološke institucije u Libiji, Alžiru, Indoneziji i na Malti. Profesor Radulović je bio i član matične komisije pri osnivanju Defektološkog fakulteta u Beogradu.

Tokom 50 godina rada uradio je oko 30.000 operacija u zemlji i inostranstvu. Imao je besprekornu hiruršku tehniku, njegove operacije su bile dovedene do savršenstva, tako da su i najsloženije operacije izgledale jednostavne. U standardne operativne tehnike uvek je uvodio lične inovaci-

je. Na početku njegove hirurške karijere tuberkulozna oštećenja kostiju i zglobova bila su jedan od glavnih uzroka masovne invalidnosti stanovništva. Tridesetih godina prošlog veka u svetskoj ortopedskoj nauci pojavili su se pionirski eksperimentalni radovi, a pedesetih godina prvi pokušaji radikalnog hirurškog lečenja tuberkuloznog oštećenja kičmenog stuba. Mladi ortoped Radulović, sa iskustvima stečenim u Poljskoj, pravi prvi korak u tom smeru i, desetak godina posle prvih operacija tog tipa u vodećim svetskim centrima, pristupa tuberkuloznom žarištu na kičmi na nov način. Rezultati su bili impresivni. Ta operacija je proširila hirurgiju kičmenog stuba i omogućila radikalno lečenje svih formi spondilita i drugih oštećenja kičmenog stuba. Razrada i rezultati radikalnih operacija na kičmenom stubu ohrabрили su znatiželjnog hirurga da princip odstranjivanja žarišta, sinovijalne opne i resekcije primeni u lečenju tuberkulozno obolelih kukova i kolena. Kao hirurg, stremio je da hirurgiju „boga-ljenja – sakaćenja” preobrazi u hirurgiju „bitisanja – življenja”. Da bi sačuvao pokrete u tim zglobovima, u kliničku ortopediju uvodi originalni ekstraplokalni aparat, a kod ranije ukočenih zglobova prvi primenjuje različite aloartoplastične operacije.

Sa posebnom pažnjom i ljubavlju profesor Radulović se odnosio prema lečenju dečje paralize. Pod njegovim rukovodstvom bile su razrađene i uvedene u praksu brojne metode tetivno-mišićnih plastika, samostalno ili u kombinaciji sa delimičnim stabilizacijama zglobova. Amputacije ekstremiteta, ukočenosti kolena i kuka postale su hirurška prošlost.

Vrhunac radnog uzleta profesora Radulovića je hirurgija izjednačavanja dužine donjih ekstremiteta. Predložen je veliki broj operativnih metoda produženja skraćenih ekstremiteta. Produženje potkolenice, koje je u Parizu radio Paul Le Coer, bila je dobro zamišljena operacija, ali je broj komplikacija (kasnih preloma) bio veoma čest. Uočivši razloge za nastanak preloma, profesor Radulović je potpuno izmenio tu tehniku, kojom je uspevao da ekstremitet produži i do 7 cm u jednom aktu. Rezultate prvih 200 operisanih prikazao je na Međunarodnom kongresu u Sarajevu 1978. god.

Oduševljen ovom tehnikom i njenim rezultatima, prof. Montićeli je boravio na „Banjici” i ovu tehniku kasnije uspešno primenjivao i u svojoj bolnici. Metoda je kasnije bila prihvaćena i primenjivana i u mnogim velikim centrima.

Nakon upoznavanja sa radom ruskih ortopeda Plaskina i Zavjalova, konstruisao je i u bolničkoj radionici napravio specijalni aparat za postepeno istezanje ekstremiteta, koji je primenjivan u uzrastu od 14 do 19 godina i sa kojim je donji ekstremitet produžavan i do 10 cm. Slično se desilo i sa upoznavanjem sa tehnikom profesora Ilizarova.

Profesor Radulović se prvi kod nas zainteresovao za plastiku kostiju posle defekata zbog povreda, nakon resekcije zbog tumora i dr. Prve homotransplantacije je radio kod pseudoartroza i manjih koštanih defekata. Organizovao je koštanu banku u koju su deponovani delovi kostiju posle amputacija i sa kadavera, čime je stvorena mogućnost nadoknade i većih koštanih defekata. Prvi je u našu traumatologiju uveo heterotransplantate od telećih kostiju koje je oblikovao u pločice, šrafove, eksere i njima fiksirao i stabilizovao prelome različite lokalizacije.

Prvu totalnu protezu u našoj zemlji 1969. god. ugradio je profesor Radulović. Vrlo brzo, „Banjica” je postala škola u kojoj su se obučavali lekari iz svih većih centara. Sve prve ugradnje proteza u drugim centrima rađene su u prisustvu i pod nadzorom profesora Radulovića. Tonski film profesora Radulovića, posvećen operativnoj zameni kuka metodom po Sivašu, obeležio je plenarno zasedanje Međunarodnog simpozijuma o artroplastici, održanog 1972. god. u Holandiji, pred 300 učesnika iz 29 zemalja. Profesor Radulović je uvršćen u evropski tim za izradu revizione LCR proteze, kojom je on inače zamenio preko 100 ranije ugrađenih, ali istrošenih proteza.

Uža područja stručnog i naučnog rada bila su mu rekonstruktivna koštana hirurgija, koštana transplantacija, egalizacija ekstremiteta, aloplastične intervencije i drugo. Bio je prvorazredni hirurg, inovator i učitelj, a kao osoba vrlo komunikativan. Uspostavljao je kontakte sa vodećim svetskim ortopedima i hirurzima. Kao međunarodno priznat stručnjak pozivan je da drži predavanja u inostranstvu, što je često kombinovao sa

studijskim putovanjima u SAD, SSSR, Nemačku, Švajcarsku, Francusku, Austriju, Španiju, Italiju, Alžir, Libiju, Indoneziju, Maltu, Kubu i dr.

Profesor Radulović je napisao priloge u 6 knjiga: *Hirurgija za medicinare i lekare* (1973), *Hirurgija* (1987), *Urgentna hirurgija* (1984), *Lekarski priručnik* (1965), *Lekarski priručnik* (1980), *Operativna hirurgija* (1987). Autor je monografija *Hirurška korekcija nejednakosti donjih ekstremiteta* (1973) i *Preobražaj ortopedije* (1994).

Objavio je 220 stručnih i naučnih radova i to 78 u međunarodnim i domaćim časopisima, 32 u međunarodnim, a 74 u domaćim zbornicima radova i 36 radova u međunarodnim zbornicima apstrakata.

Bio je mentor, član ili predsednik za odbranu supspecijalističkih, magistarskih i doktorskih disertacija, a pred Specijalističkom komisijom za ortopediju, čiji je bio član ili predsednik, polagalo je 180 lekara.

Učestvovao je u recenziji 25 knjiga, monografija i radova u časopisima.

Jedan je od osnivača časopisa i prvi glavni i odgovorni urednik *Acta Orthopaedica Iugoslaviaca* i član uredništava časopisa *Srpski arhiv za celokupno lekarstvo* i *Medicinska istraživanja*.

Profesor Radulović je dogodišnji član SLD i jedan od osnivača i predsednik Sekcije za ortopediju i traumatologiju SLD. Pored toga, jedan je od inicijatora osnivanja Medicinske akademije SLD 1976. godine i njen prvi predsednik. Član je Jugoslovenskog udruženja ortopeda i traumatologa, Svetskog udruženja ortopeda i traumatologa, predsedništva Udruženja ortopeda SSSR-a, Nemačkog traumatoškog društva, predsedništava Čehoslovačkog

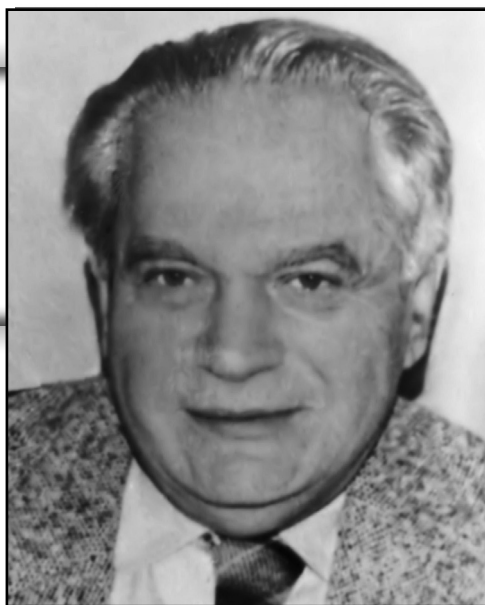
ortopedskog društva, Francuskog ortopedskog društva, Indonežanske ortopedske asocijacije, Internacionalne istraživačke grupe za revizionne LCR proteze i drugo. Organizovao je i bio predsednik V kongresa ortopeda Jugoslavije 1970. godine i predsednik Jugoslovenskog udruženja ortopeda i traumatologa od 1970. do 1974. godine.

Dobitnik je Sedmojulske nagrade za životno delo (1975). Zbog velikog doprinosa i angažovanja na razvoju zdravstvene službe, Srpsko lekarsko društvo ga je 1999. godine proglasilo za lekara godine, a 2001. mu je, na predlog Akademije medicinskih nauka Srpskog lekarskog društva, dodeljen „Veliki pečat“, kao najveće priznanje koje Društvo daje jednom lekaru.

Dobitnik je brojnih odlikovanja i priznanja. Odlikovan je medaljom za hrabrost (1945), Ordenom Republike sa srebrnim vencem (1968), Ordenom rada sa zlatnim vencem (1972), Ordenom zasluga za narod (1986), medaljom za zasluge Ruske federacije (1995), Ordenom Alžira (2005), koje je poklonio na čuvanje Medicinskoj akademiji SLD. Nosilac je više domaćih i internacionalnih plaketa i medalja: zlatne plakete grada Beograda (1984), zlatne plakete Udruženja ortopeda i traumatologa Jugoslavije (1990), zlatne plakete Medicinskog fakulteta u Beogradu (1990), medalje prof. Gruce (1968), medalje prof. Frejke (1969), medalje prof. Raduleskua (1971), medalje prof. Priorova (1962), zlatne medalje Slovačke ortopedske akademije (1969), srebrne medalje Kijevskog udruženja ortopeda (1979) i drugih.

Slavko Tomić

**Prof. dr
Đorđe Milošević
(1922–1987)**

Đorđe Milošević je rođen 1922. godine u Bijeljini. Dve godine gimnazije pohađao je u Monpelijeu (Francuska), 1 godinu u Nemačkoj, maturirao je u Novom Sadu i upisao se na Medicinski fakultet u Beogradu. Početkom Drugog svetskog rata je prekinuo studije. Tokom rata je radio kao medicinar na Ortopedskoj klinici u Beogradu. Oktobra 1944. godine stupio je u Narodnooslobodilačku vojsku i učestvovao na Sremskom frontu, posle čega je demobilisan i nastavlja studije medicine. Tokom studija je bio demonstrator iz hemije i anatomije.

Na Medicinskom fakultetu je diplomirao 1949. godine i već sledeće godine započeo specijalizaciju iz ortopedije. Posle prekida od godinu dana, koju je proveo u Podujevu (Kosovo) kao sreski lekar, nastavio je specijalizaciju. Specijalistički ispit je položio sa odličnim uspehom 1954. godine i iste godine je izabran u zvanje asistenta. Godine 1957. boravio je u Lionu, Francuska, na Klinici za ortopediju i traumatologiju, gde je stekao zvanje „assistant entranger”. Po povratku u Beograd je postavljen za načelnika odeljenja Ortopedske klinike. U kliničkom radu je bio marljiv i studiozan.

Bavio se celokupnom ortopedskom hirurijom i traumatologijom. Poseban interes je ispoljio za lečenje skolioza, koštanih tumora i koksartoze, kao i za koštano-zglobnu traumatologiju. U izučavanju bolesti kuka vršio je i eksperimente na životinjama u kojima je izazivao hiruršku nestabilnost kuka, da bi kasnije izučavao histološke promene na hrskavici.

Habilitacioni rad pod naslovom *Savremeno*

lečenje skolioza odbranio je 1960. godine. U zvanje docenta izabran je 1961. godine, vanrednog profesora 1969. godine, a 1978. godine izabran je u zvanje redovnog profesora. Držao je nastavu studentima, specijalizantima i postdiplomcima iz ortopedije, reumatologije i fizikalne medicine. Bio je dugogodišnji član i predsednik Komisije za polaganje specijalističkog ispita iz ortopedije i traumatologije.

Objavio je oko 80 stručnih radova, od kojih je izvestan broj saopšten na domaćim kongresima ortopeda i traumatologa, Kongresu lekara Srbije, Kongresu reumatologa Jugoslavije i intersekcijskim sastancima hirurga, kao i na međunarodnim kongresima u Budimpešti (1961), Beču (1963), Parizu (1966), Evropskom simpozijumu o hrskavici (1968) i nizu nacionalnih kongresa evropskih država. Radovima je učestvovao i na Francusko-jugoslovenskim (1965), Italijansko-jugoslovenskim (1967), Bugarsko-jugoslovenskim ortopedskim danima (1965. i 1966) i dr.

Bio je član Srpskog lekarskog društva, potpredsednik njene Sekcije za ortopedsku hirurgiju i traumatologiju. Održao je i brojna predavanja po podružnicama SDL. Bio je i član Udruženja ortopeda i traumatologa Jugoslavije (JUOT), u kome je bio i član Nadzornog odbora. Godine 1970. je

bio predsednik Redakcionog odbora Kongresa ortopeda i traumatologa Jugoslavije. Profesor Miloević je bio i član Komisije za klinička istraživanja Zajednice medicinskih naučnih ustanova SR Srbije. Na Medicinskom fakultetu je bio član veća, a na Klinici član i predsednik Saveta. Od strane Medicinskog fakulteta je delegiran za člana Saveta Urološke klinike.

Dr Milošević je bio i član Međunarodnog

udruženja ortopeda i traumatologa (SICOT), kao i Francuskog udruženja ortopeda, na čije sastanke je išao svake godine, a nekim sesijama je i predsedavao.

Premинуo je dok je bio u radnom odnosu, posle kraće bolesti, 1987. godine. Sahranjen je u Beogradu.

Radovan Manojlović i Marko Bumbaširević

Prof. dr Cvetko Rakić

Cvetko Rakić je rođen 3. avgusta 1922. godine u Bosanskom Novom. Gimnaziju sa velikom maturom završio je u Banjaluci 1940. godine i upisao se na Medicinski fakultet u Beogradu. Studije je prekinuo zbog rata 1941. godine. Oktobra 1944. godine stupa u NOV i učestvuje u borbama na Sremskom frontu do konačnog oslobođenja zemlje.

Po demobilizaciji 1945. godine nastavlja studije na Medicinskom fakultetu u Beogradu. U toku studija je aktivan u studentskim organizacijama na polju organizovanja kulturno-umetničkih aktivnosti studenata i kao učesnik mnogih radnih akcija. Kao student je bio demonstrator na predmetu Histologija.

Medicinski fakultet je završio 1950. godine i postavljen je za lekara pripravnika na Klinici za ortopedsku hirurgiju i traumatologiju u Beogradu. Proveo je dve godine na radu kao sreski lekar u Boljevcu i kao rukovodilac ekipe za suzbijanje luesa u tom kraju. Specijalizaciju završava 1955. godine, položivši specijalistički ispit sa odličnim uspehom.

Za asistenta Medicinskog fakulteta je izabran 15.7.1954. godine, a reizabran 1957. godine. Iste godine je bio izabran i za načelnika odeljenja na Klinici za ortopedsku hirurgiju i traumatologiju. Godine 1959. habilitovao je na Medicinskom fakultetu na temu *Prognoza poliomijeliteta u konvalescentnoj fazi sa posebnim osvrtom na epidemiju u Srbiji 1956. godine*. Za docenta Medicinskog fakulteta u Beogradu izabran je 1960. godine.

Godine 1962. prelazi na rad u novootvorenu

Specijalnu ortopedsko-hiruršku bolnicu „Banjica” u Beogradu, nastavnu bazu Medicinskog fakulteta, kao načelnik odeljenja.

Za docenta Medicinskog fakulteta je ponovo biran 1966. godine. U zvanje vanrednog profesora je izabran 1968. godine, a reizabran 1974. godine. Za redovnog profesora je izabran 1975. godine.

U junu 1971. godine odbranio je doktorku tezu pod naslovom *Koncentrična redukcija lukasantne malformacije kuka simultanom triangularnom osteotomijom femura* i promovisan za doktora medicinskih nauka.

Aktivno je učestvovao na brojnim kongresima u zemlji i inostranstvu.

U toku svog radnog veka bio je koautor 5 knjiga i monografija. Objavio je i 78 naučnih i stručnih radova.

Bio je mentor brojnih supspecijalističkih, magistarskih i doktorskih teza, kao i član u komisijama za ocenu i odbranu supspecijalističkih, magistarskih i doktorskih radova.

Tokom celog radnog veka, kao uvaženi stručnjak u oblasti kojom se bavio, bio je recenzent naučnih i stručnih radova i raznih knjiga i monografija predviđenih za publikovanje.

Svoja iskustva i rezultate rada iznosio je na kongresima u zemlji i inostranstvu, a svoje ope-

rativne metode demonstirao je u Francuskoj, Kuvajtu, Poljskoj i Alžiru.

Bio je saradnik u nekoliko naučnoistraživačkih projekata, od kojih je najznačajniji jugoslovenski projekat o ranom otkrivanju urođenog iščašenja kuka, pod rukovodstvom akad. dr B. Breclja. Kreirao je nekoliko hirurških instrumenata i uređaja, od kojih je jedan sistem kompresivne sinteze malih kostiju izradila firma S. Ulrich iz Nemačke.

Za svoje zapažene rezultate na stručnom i naučnom polju primio je više priznanja u zemlji i inostranstvu. Bio je član Internacionalnog društva ortopeda i traumatologa (SICOT), Društva ortopeda Francuske (SOFOT) i predsednik Federacije ortopeda i traumatologa zemalja Mediterana i Bliskog Istoka. Bio je nosilac medalje Moskovskog univerziteta (CITO), medalje Priorova, srebrne medalje Komenskog univerziteta u Bratislavi, plakete B. Frejka, Univerziteta Brno, zlatne plakete Srpskog lekarskog društva povodom 100-godišnjice osnivanja i zlatne plakete Medi-

cinskog fakulteta u Beogradu prilikom 50-godišnjice osnivanja.

Na Medicinskom fakultetu je bio član mnogobrojnih komisija i veća, član Kolegijalno-poslovnog organa i član Upravnog odbora Fonda za naučnoistraživački rad.

Bio je potpredsednik i generalni sekretar Srpskog lekarskog društva, član Uređivačkog odbora *Srpskog arhiva* i predsednik Sekcije za ortopedsku hirurgiju i traumatologiju Srpskog lekarskog društva. Takođe je bio glavni urednik časopisa *Acta Orthopaedica Jugoslavica* od njegovog osnivanja 1970. godine.

Odlikovan je medaljom za hrabrost, Ordenom za zasluge za narod sa srebrnim zracima i Ordenom rada sa zlatnim vencem.

Posebna vrednost prof. dr Cvetka Rakića je bila u njegovom odnosu prema mlađim kolegama, koje je upućivao u tajne i veštine pisanja stručnih i naučnih radova.

Zoran Blagojević

**Prof. dr
Krsta Ristić
(1924–2004)**

Krsta Ristić je rođen 29. aprila 1924. godine u okolini Leskovca, gde je završio gimnaziju 1946. godine. 1943. godine biva uhapšen od strane bugarskih okupatora, a 1944. se priključuje Narodnooslobodilačkom pokretu i Drugi svetski rat završava sa činom oficira Jugoslovenske armije. Medicinski fakultet u Beogradu upisao je 1946, a završio 1953. godine. Iste godine se zapošljava na Ortopedskoj klinici Medicinskog fakulteta. Specijalistički ispit je položio 1958. godine sa odličnim uspehom, kao jedan od prvih ortopedskih hirurga koji je položio specijalistički ispit iz ortopedске hirurgije u Beogradu.

Od 1956. godine je asistent na Medicinskom fakultetu u Beogradu, od 1972. docent, 1982. godine izabran je za vanrednog, a 1989. za redovnog profesora za predmet Hirurgija.

Doktorsku tezu pod naslovom *Nesrasli prelomi i njihovo lečenje* odbranio je 1981. godine. Problemima lečenja preloma i nesraslih preloma bavio se tokom cele svoje karijere.

U svojoj bogatoj profesionalnoj karijeri, profesor dr Krsta Ristić se usavršavao na Vojnomedicinskoj akademiji 1961. godine i u Francuskoj 1962. godine, kod čuvenih profesora Merle D'Aubigne i Fevrea.

Prvo kao načelnik, a potom i kao direktor (1983–1990), o Ortopedskoj klinici se brinuo kao o svom drugom domu, nikada ne dozvoljavajući rasipanje.

Pored naučnog rada (preko 60 radova u domaćim i inostranim časopisima i kongresima), bogatog hirurškog i pedagoškog iskustva, pro-

fesor Krsta Ristić ostaće u pamćenju kao tihi profesor, poslenik stare medicinske škole, koji je verovao da lepa i topla ljudska reč znači koliko i najbolji lek. Pomagao je pacijentima, bez razlike odakle su i ko su, kao i mladim kolegama koji su započinjali trnoviti put ortopedске hirurgije, od kojih su neki postali značajna imena ne samo kod nas nego i van zemlje (Sjedinjene Američke Države, Engleska). U vreme profesora Krste Ristića je, u okviru njegovog Traumatološkog odeljenja, Osnovan i Odsek za mikrohrurgiju, jedinstven kod nas, a koji će i danas ostati jedini pravi centar za mikrohrurgiju i replantacionu hirurgiju u našoj zemlji. Takođe je bio mentor u mnogobrojnim magisterijumima, a dugo godina je bio član komisija za polaganje studentskih i specijalističkih ispita iz ortopedске hirurgije.

Za zasluge u zbrinjavanju povređenih posle zemljotresa u Skoplju, kao šef hirurške ekipe, 1963. godine je odlikovan Ordenom bratstva i jedinstva. Godine 1980, dr Ristić je za svoj rad odlikovan Ordenom rada sa zlatnim vencem.

Savestan u radu, tokom svoje karijere nijedan dan nije odsustvovao sa posla i nikada se nije žalio, čak ni onda kada je bilo teško vreme.

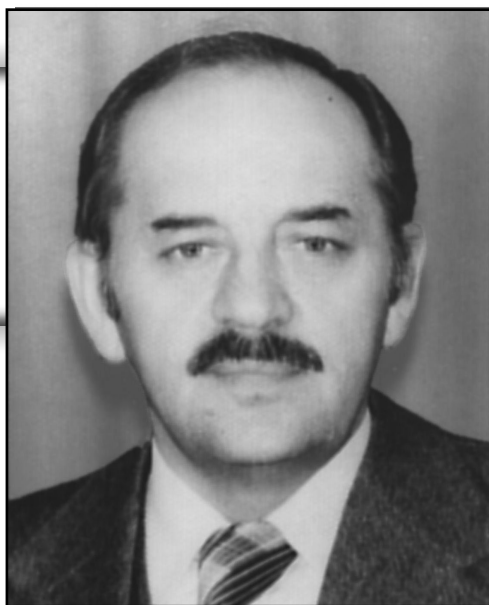
Profesor dr Krsta Ristić je bio član Srpskog lekarskog društva, aktivan član Ortopedske

sekcije Srpskog lekarskog društva i njen predsednik. Bio je član i Jugoslovenskog udruženja ortopeda i traumatologa (JUOT) i Međunarodnog udruženja ortopeda i traumatologa (SICOT).

Umro je u svom domu 2004. godine. Sahranjen je u Aleji velikana na Novom groblju u Beogradu.

Aleksandar Lešić i Marko Bumbaširević

Prof. dr Ljubiša Janković

Ljubiša Janković je rođen 12. aprila 1926. godine u selu Čitluk kod Sokobanje, opština Niš. Osnovnu školu je završio u selu Bobovištu kod Aleksinca. Sedmi razred gimnazije je završio 1944. godine u Beogradu, a posle demobilizacije iz JNA završio je osmi razred. Matuirao je 1946. godine. Iste godine se upisao na Medicinski fakultet i diplomirao 1954. godine. U toku studija je aktivno radio u Savezu studenata, Omladinskoj organizaciji i u raznim sportskim forumima. Aktivno se bavio sportom i bio član Atletske reprezentacije Jugoslavije.

Po diplomiranju 1955. godine zaposlio se na Ortopedskoj klinici u Beogradu. Iste godine je započeo specijalizaciju iz ortopedije. Specijalistički ispit je položio 1959. godine. Za asistenta iz ortopedije pri Katedri hirurgije izabran je 1961. godine. Iste godine prelazi na rad u Specijalnu ortopedsku bolnicu „Banjica“, nastavnu bazu Medicinskog fakulteta. Za docenta je izabran 1977. godine, a za vanrednog profesora 1982. godine. Za predsednika Kolegijalno-poslovnog odbora bolnice „Banjica“ izabran je 1980. godine i na toj funkciji se nalazio do odlaska u penziju 1991. godine. U zvanje redovnog profesora izabran je 1989. godine.

Doktorsku disertaciju na temu *Kongenitalna pseudoartroza potkolenice kao hirurški problem* odbranio je 1976. godine.

U toku svog dugotrajnog i plodnog rada usavršavao se u mnogim evropskim i svetskim ortopedskim centrima, od Pariza i Londona do Amerike i Australije.

Odlično se služi engleskim i francuskim jezi-

kom. Od 1958. godine je redovno prisustvovao kongresima francuskih ortopeda.

U toku svog rada obrađivao je patologiju od dečjeg uzrasta do gerijatrije. Prvu trećinu svog radnog veka posvetio je dečjoj patologiji, tako da je sa primarijusom dr Predragom Klisićem bio koautor dela poglavlja o hirurškom lečenju kongenitalne luksacije kuka u vodećoj knjizi ortopedske hirurgije *Campbell operative orthopaedics* (1987., 2735-2737). Postigao je zapažene rezultate u konzervativnom lečenju kongenitalne luksacije kuka, primenjujući neke sopstvene modifikacije i tehnike.

Drugu trećinu svog radnog veka posvetio je patologiji gerijatrijskog uzrasta, a poslednju trećinu složenim problemima koštano-zglobne traumatologije. Posebno je obradio postiradijacione prelome vrata butne kosti i njihovo hirurško lečenje.

Uveo je konzervativnu metodu lečenja ruptуре Ahilove tetive (metoda Lee-Smith).

Bavio se i problemima hirurškog lečenja degenerativnih procesa u zglobu kuka. Dugo je bio načelnik Gerijatrijsko-traumatološkog odeljenja, gde je dao svoj doprinos u lečenju preloma vrata butne kosti.

U svojoj disertaciji je obradio jedan od najsloženijih problema ortopedske hirurgije – kongeni-

talnu pseudoartrozu tibije i prikazao sopstvenu hiruršku metodu. Rezultati koje je postigao na ovom polju u to vreme se svrstavaju među najuspešnije i izvan granica naše zemlje. Poslednjih godina svog rada dao je zapažen doprinos uvođenju i usavršavanju metode dinamičkog lečenja preloma dugih kostiju.

Uključujući disertaciju, dr Ljubiša Janković je objavio preko 70 radova. Dva rada su štampana u celini u inostranim časopisima. U domaćim časopisima u celini je štampano 30 radova. U domaćim zbornicima kongresa i simpozijuma u celini je štampano 25 radova, a 7 radova je štampano u obliku rezimea. Šest radova objavljeno je kao rezimei u zbornicima inostranih kongresa. Dr Ljubiša Janković je nosilac u 27 citiranih radova.

Preko tri decenije sa uspehom učestvuje u redovnoj nastavi, držeći predavanja i vežbe studentima Medicinskog fakulteta u Beogradu, a nekoliko poslednjih godina i u Kragujevcu. Aktivno je

učestvovao u poslediplomskoj nastavi za specijalizante iz ortopedske hirurgije i sportske medicine. U nekoliko mahova je bio mentor za izradu magistarskih radova i doktorskih disertacija. Sa uspehom je prenosio svoja praktična znanja i iskustva mlađim kolegama.

Bio je član JUOT-a, Srpskog lekarskog društva i Svetskog udruženja ortopeda i traumatologa – SICOT-a.

Učesnik je NOR-a i član SKJ od 1945. godine. U Specijalnoj ortopedskoj bolnici „Banjica” je u dva navrata bio sekretar osnovne partijske organizacije, predsednik Upravnog odbora Bolnice i više puta predsednik raznih komisija. Bio je član više sporskih foruma i organizacija.

Za rezultate postignute na polju društvenog rada odlikovan je medaljom zasluga za narod i Ordenom zasluga za narod sa srebrnom zvezdom.

Vladimir Lalošević

**Prof. dr
Petar Simić
(1927–2004)**

Petar Simić je rođen 25. februara 1927. godine u Arilju, gde je završio osnovnu školu 1938. godine. Gimnazijsko školovanje je otpočeo u IV muškoj realnoj gimnaziji u Beogradu 1938, kao stipendista Fondacije kralja Aleksandra, a gimnaziju sa velikom maturom završio je u Užicu 1946. godine. Iste godine je upisao Medicinski fakultet u Beogradu koji je završio 1953, sa prosečnom ocenom 8.75.

Pa završetku studija se zaposlio na Klinici za ortopedsku hirurgiju i traumatologiju, kada je otpočeo specijalizaciju iz hirurgije. Specijalistički ispit iz ortopedске hirurgije i traumatologije položio je 29. jula 1958. godine sa odličnim uspehom, kao 12. ortoped u istoriji Srbije. Godine 1959. izabran je za asistenta za predmet Hirurgija Medicinskog fakulteta Univerziteta u Beogradu. Habilitacioni rad *Povređe torakalnog dela kičme* odbranio je 1965. godine što je, u to vreme, bio jedan od uslova za izbor u više nastavničko zvanje. Za docenta za predmet Hirurgija izabran je 1969, a za vanrednog profesora 1976. godine. Doktorsku tezu *Problemi dijagnostike i lečenja hiperekstenzionih povreda vratnog dela kičme* odbranio je 1975. U zvanje redovnog profesora za predmet Hirurgija na Medicinskom fakultetu u Beogradu izabran je 1976. godine.

Svojim upornim zalaganjem uspeo je da se izbori za osnivanje Odeljenja za neuroortopediju pri Klinici za ortopedsku hirurgiju i traumatologiju 1964, čiji je bio prvi načelnik. Na toj poziciji je ostao sve do penzionisanja 1993. godine i za to vreme izvršio preko 6000 teških operacija na kičmenom stubu. Bio je šef Katedre za ortoped-

sku hirurgiju i traumatologiju za postdiplomske studije od 1978. do 1982. godine. Direktor Klinike za ortopedsku hirurgiju i traumatologiju Univerzitetskog kliničkog centra u Beogradu postao je 1978. godine. Zbog neslaganja u rukovođenju (samoupravnom) i načinu poslovanja, 1983. godine podnosi ostavku na mesto direktora. Redovni član Medicinske akademije Srpskog lekarskog društva postao je 1978. godine.

Prof. Simić je svoj stručni rad najviše vezivao za problematiku kičmenog stuba. Prvi je u našoj zemlji u hiruršku praksu uveo i izveo više operativnih zahvata na kičmenom stubu. Za neke od tih hirurških procedura usavršio je pristupe i doprineo njihovom lakšem i bržem izvođenju. Posebno je doprineo poboljšanju dijagnostike i operativnog lečenja raznih bolnih sindroma vezanih za kičmeni stub. Lično je kreirao i patentirao implantat za stabilizaciju nestabilnih povreda kičmenog stuba kod preloma i iščašenja pršljenova, koji je i danas u svetu poznat kao „Simićev aparat”.

Proveo je više meseci na stručno-naučnom usavršavanju u Spinal Centre u Stocke Mandevilu kod Aulsburya (1959) i u Royal Orthopaedic Hospital u Londonu (1979). U okviru studijskih putovanja boravio je na Institutu za ortopediju i traumatologiju (CITO) u Moskvi (1964. i 1968), Carolinskoj i Huddinge hospital u Stokholmu

(1979), Northwestern Hospital u Čikagu (1981), svaki put donoseći nešto novo što je primenjivao u lečenju svojih pacijenata. Stalno je pratio stručnu literaturu i uvek je govorio da se u medicini stalno mora čitati i učiti. Kao dugogodišnji član Internacionalnog udruženja ortopedskih hirurga i traumatologa (SICOT) aktivno je učestvovao i objavljivao svoje radove na skoro svim kongresima Udruženja, koji su se održavali svake treće godine od 1955. do 1990. godine.

Napisao je i objavio preko 150 naučno-stručnih radova, koji su štampani u našim i stranim stručnim časopisima: *Journal of Bone and Joint Surgery*, *Srpski arhiv*, *Acta Orthopaedica Iugoslavica*, zbornicima radova Internacionalnog udruženja ortopedskih hirurga i traumatologa (SICOT), zbornicima radova sa kongresa Jugoslovenskog udruženja ortopedskih hirurga i traumatologa (JUOT) i dr.

Napisao je više knjiga, od kojih su najznačajnije: *Trauma – lokalni i opšti poremećaji u organizmu* i *Bolesti kičme*, od oko 750 strana.

Profesor dr Petar Simić je bio u potpunosti posvećen svom pozivu i isto toliko je zahtevao i od svojih saradnika. Briga za pacijenta mu je bila na prvom mestu i stoga je pacijent – bolesnik bio u najsigurnijim mogućim rukama. Kako je sam umeo često da kaže, najveća nagrada mu nije bilo administrativno nagrađivanje već osmeh i zahvalnost izlečenog pacijenta. Svoje veliko znanje prenosio je na mlađe kolege i studente medicine, od kojih je tražio da postanu dobri i savesni lekari i stoga je bila čast i privilegija biti saradnik – lekar na njegovom odeljenju.

Kao vanstranačka ličnost najuticajnije opozicione partije DEPOS, prof. Simić u periodu od 1993. do 1995 godine postaje narodni poslanik za Ariljski srez u Skupštini Srbije. Aktivno je govorio i pisao engleski jezik, a služio se francuskim i nemačkim.

Profesor dr Petar Simić je preminuo maja 2004. godine. Sahranjen je u Beogradu.

Aleksandar Simić i Aleksandar Lešić

Prof. dr Dušan Ukropina

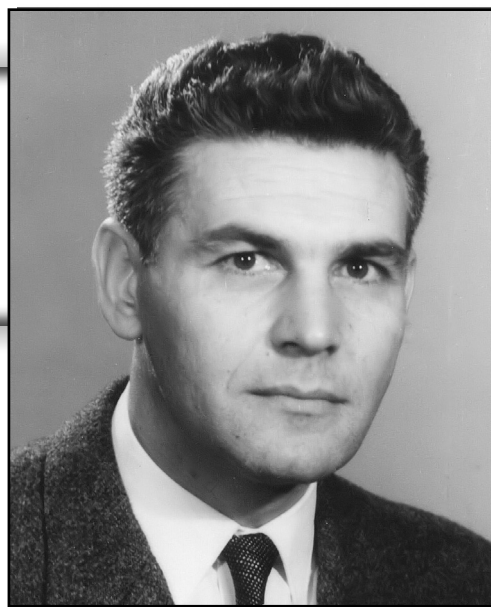
Dušan Ukropina je rođen u Banji Koviljači 1930. godine. Školovao se u Beogradu. Medicinski fakultet u Beogradu je upisao 1948, a završio 1954. godine. Na Ortopedsku kliniku primljen je 1958. godine, kada je započeo specijalizaciju iz ortopedске hirurgije, koju je završio 1962. godine sa odličnim uspehom. Bio je jedan od naših prvih ortopeda koji je specijalizaciju i specijalistički ispit položio na Medicinskom fakultetu u Beogradu. Na Klinici je prošao put od kliničkog lekara specijaliste do načelnika odeljenja i direktora Ortopedske klinike, odnosno Instituta za ortopedsku hirurgiju i traumatologiju Kliničkog centra Srbije u periodu od 1990. do 1995. godine.

Usavršavao se u ortopedskim ustanovama u Stokholmu, Londonu i Čikagu.

Godine 1975. odbranio je doktorsku tezu pod naslovom *Povređene ligamenata kolena i njihovo lečenje*. Smatran je za našeg vodećeg stručnjaka problematike kolena.

U zvanje asistenta izabran je 1962, docenta 1976, vanrednog profesora 1981, a u zvanje redovnog profesora 1988. godine.

Bavio se klasičnom ortopedijom i traumatologijom. Posle velike epidemije poliomijelitisa, koja je kod mnogobrojnih malih pacijenata ostavila posledice na koštano-zglobnom sistemu, dr Ukropina je bio veoma angažovan u njihovom lečenju. Zbog rasprostranjene tuberkuloze kostiju i zglobova, a posebno kolena i kuka, dr Ukropina

je stekao respektabilno iskustvo u lečenju i ovih oboljenja. Bio je jedan od prvih ortopeda koji je kod nas ugradio protezu kuka – veštački kuk.

Bio je mentor više magistarskih i doktorskih radova, dugogodišnji predsednik Komisije za polaganje studentskih ispita iz hirurgije, kao i predsednik Komisije za polaganje specijalističkog ispita iz ortopedске hirurgije i traumatologije.

Bavio se i sportskom traumatologijom i saobraćajnim traumatizmom. Iz ovih oblasti je objavio više radova u domaćim i međunarodnim časopisima. Svoja iskustva je izlagao na domaćim i stranim kongresima. Bio je poznat u ortopedskim krugovima naše zemlje i inostranstvu.

Profesor Ukropina je bio dugogodišnji član Ortopedske sekcije Srpskog lekarskog društva, Jugoslovenskog udruženja ortopeda i traumatologa (JUOT) i Međunarodnog udruženja ortopeda i traumatologa (SICOT).

Za svoj rad je 1979. godine dobio Orden rada sa srebrnim vencem.

Penzionisan je 1996. godine. Živi u Beogradu.

Aleksandar Lešić i Marko Bumbaširević

Prof. dr Petar Buždon

Petar Buždon je rođen 1932. godine u Skoplju. Medicinski Fakultet u Beogradu upisao je 1951, a završio 1958. godine. Posle završenog lekarskog staža započinje specijalizaciju na Klinici za ortopedsku hirurgiju i traumatologiju Medicinskog fakulteta 1961. godine. Specijalistički ispit je položio 1966. sa odličnim uspehom.

Završivši specijalizaciju, svoje interesovanje vezuje za koštano-zglobne tumore. Profesor dr Petar Buždon je bio jedan od osnivača ove oblasti ortopedske hirurgije. Njegova teza *Klinička slika i vrednosti radiografije u dijagnostici koštanih tumora*, koju je odbranio 1977. godine, predstavlja jedan od najozbiljnijih pristupa ovoj problematici, koja tada dobija svoj multidisciplinarni pristup.

Profesor Buždon je učestvovao u naučnoistraživačkim projektima „Mogućnost ranog otkrivanja osteosarkoma” i „Elektrodijagnostičke metode objektivizacije i evaluacije oštećenja neuromišićnog i cirkulatornog sistema kod klinički utvrđenih degenerativnih promena u lumbosakralnom delu kičmenog stuba”.

Pored svog interesovanja za ortopedsku onkologiju, profesor dr Petar Buždon je i jedan od osnivača i prvih načelnika Urgentnog centra. Znajući i shvatajući problem politraume i neophodnost multidisciplinarnog pristupa u rešavanju ovog problema, profesor Buždon je, vodeći Ortopedsko odeljenje Urgentnog centra, izvršio kvalitativni pomak u rešavanju problema lečenja pacijenata sa multiplim i visokoenergetskim povredama. Osim stručnog, profe-

sor Buždon je ovu problematiku podigao i na zavidan naučni nivo, prikazavši rezultate lečenja na nizu međunarodnih kongresa i pred Međunarodnim odborom Crvenog krsta. Stručna i tehnička organizacija je bila nalik centrima u Hanoveru i Tibingenu, gde se profesor Buždon usavršavao. Jedan je od utemeljivača koncepta spoljašnje fiksacije kod visokoenergetskih preloma potkolenice i karličnog prstena.

Univerzitetsku karijeru je započeo 1971. godine, kao asistent na Medicinskom fakultetu u Beogradu. Za docenta je izabran 1978, vanrednog profesora 1984, a za redovnog profesora 1990. godine. Bio je cenjen od strane studenata i specijalizanata, kod kojih je upamćen kao profesor koji je ortopedsku problematiku i svu njenu složenost uspeo da im približi na ubedljivim predavanjima. Insistirao je na tome da ortopedska hirurgija, kao specijalna hirurška, grana nije samo zanat već i nauka, u kojoj problemi i nepoznanice očekuju ortopeda u njihovom radu. Autor je udžbenika *Hirurgija*, kao i velikog broja radova u međunarodnim i domaćim časopisima. Beogradsku ortopedsku školu je predstavljao na brojnim domaćim i međunarodnim skupovima (autor je preko 100 stručnih i naučnih radova). Autor je i dva poglavlja u udžbenicima *Hirurgije*.

Bio je mentor brojnim magistrantima i doktorantima. Na put ortopedske struke izveo je čitav niz generacija lekara ortopedskih hirurga u Srbiji, Crnoj Gori, Bosni i Hercegovini. Bio je recenzent brojnih radova u časopisima.

Član je Međunarodnog udruženja ortopedskih hirurga i traumatologa (SICOT – 1978.

godine), Jugoslovenskog udruženja ortopeda (JUOT) i Medicinske akademije Srpskog lekarskog društva.

Penzionisan je 1997. godine. Živi u Beogradu.

Aleksandar Lešić i Marko Bumbaširević

Prof. dr Milosav Zlatić

Milosav Zlatić je rođen 15. oktobra 1933. godine u Skoplju. Osnovnu školu i tri razreda gimnazije završio je u Čačku, a ostale razrede gimnazije i maturu u Kragujevcu 1952. godine.

Na Medicinski fakultet u Beogradu upisao se 1952. i diplomirao 1959. godine, sa srednjom ocenom 8,2. Specijalistički ispit iz ortopedije položio je 1966. godine. Doktorsku disertaciju sa temom *Značaj intraosalne flebografije u određivanju tipa preloma vrata butne kosti* odbranio je 1976. godine.

Na Institutu za ortopedsko-hirurške bolesti „Banjica” u Beogradu radio je od 1961. do 2001. godine, kada je penzionisan. Preko trideset godina je bio načelnik odeljenja. Tokom radnog veka se bavio svim oblastima ortopedije, najveći doprinos davši na polju degenerativnih oboljenja kuka.

Juna 1970. godine izabran je za asistenta za predmet Hirurgija – Ortopedija na Medicinskom fakultetu u Beogradu, za docenta na istom predmetu izabran je 1978. godine, za vanrednog profesora 1973, a za redovnog profesora 1989. godine.

Tokom radnog veka je bio autor, odnosno koautor u sledećim knjigama i monografijama: *Značaj intraosalne flebografije u određivanju tipa preloma vrata butne kosti* (1976), *Uloga ligamentum teresa u ishrani glave butne kosti* (1985), sa B. Radojević je napisao knjigu *Degenerativna oboljenja kuka – hirurško lečenje* (1989), sa D.

Orlić je koautor knjige *Aloplastika kuka* (1986), a uz P. Klisića, A. Antonova, U. Blaževića i B. Milojevića je jedan od autora knjige *Urođena displazija kuka u provoj godini života* (1986). Pisao je i priloge za udžbenik *Osnovi hirurgije* (1987).

Objavio je 126 radova, od kojih je 7 štampano u celosti u inostranim, a 24 u celosti u domaćim časopisima. Ostali radovi su referisani na inostranim i domaćim kongresima i štampani u celosti ili u obliku sažetaka u zbornicima pomenutih kongresa.

Takođe je bio i rukovodilac istraživanja u tri naučnoistraživačka projekta.

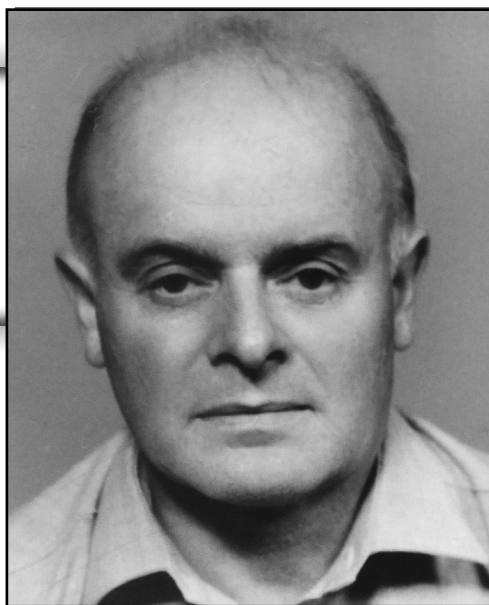
Profesor Zlatić je bio mentor brojnih supspecijalističkih, magistarskih i doktorskih teza, kao i član komisija za ocenu i odbranu supspecijalističkih, magistarskih i doktorskih radova. Recenzirao je stručne radove, knjige i monografije.

Bio je dugogodišnji član Uredništva časopisa *Acta Orthopaedica Iugoslavica*.

Milosav Zlatić je bio član Srpskog lekarskog društva, predsednik Ortopedske sekcije Srpskog lekarskog društva, član Udruženja ortopeda i traumatologa Jugoslavije i član Predsedništva, kao i član Svetskog udruženja ortopeda.

Zoran Vukašinić

Dr Predrag Bosić, ***viši stručni saradnik***

Predrag Bosić je rođen 1933. godine u Zemunu. Na Medicinski fakultet u Beogradu se upisao školske 1952/53, a diplomirao 1960. godine. U toku lekarskog staža, kao član internih klinika dobrovoljno radi na suzbijanju epidemije trbušnog tifusa u Prištini 1962. godine. Dve godine je radio kao lekar u Indiji, a 1964. godine se zaposlio na Klinici za ortopedsku hirurgiju i traumatologiju, gde je specijalizirao u periodu od 1965. do 1969. godine i radio do kraja svoje lekarske karijere kao lekar – ortopedski hirurg.

U zvanje asistenta za predmet Hirurgija izabran je 1972. godine, a u zvanje višeg stručnog saradnika 1983. godine.

Dr Bosić je napisao preko 30 radova, koji su objavljeni u domaćim i međunarodnim časopisima (4), a ostale je izlagao na međunarodnim i domaćim kongresima ortopeda. Jedan je od prvih autora – ortopeda koji su proučavali radiološke promene na kostima šaka i vratne kičme kod sportista – boksera. Sa prof. Ž. Bumbaširevićem je opisao radiološke znake na zglobovima kod pacijenata obolelih od hemofilije, što je jedan od prvih originalnih opisa ove problematike.

U stručnom radu se prevashodno bavio traumatologijom lokomotornog aparata, kao i komplikacijama ovih povreda. Značajni su njegovi radovi o artrodezama ručnog zgloba, traumatskim osifikacijama lakta, kao i povredama kod starih pacijenata. Proučavao je ograničavajuće faktore i faktore povećanog rizika kod lečenja starih pacijenata, a u cilju sniženja stope morbiditeta i mortaliteta kod ovih pacijenata. Dokazivao je da stres koji prati prelom bitno utiče na starije pacijente,

zahtevajući specifične pre- i postoperativnu pripremu i tretman. Do kraja svoje lekarske prakse dr Bosić se bavio jednom od najtežih komplikacija u ortopediji, infekcijama, i bio jedan od najvećih poznavalaca infekcija kostiju i zglobova. Isticao je faktor vremena i aktivnog hirurškog stava u lečenju ovih oboljenja. Takođe je aktivno sprovodio mere za suzbijanje i smanjenje stopa infekcija u samoj bolnici. U vezi sa ovim je bitno bilo i njegovo ispitivanje problema reintervencija u ortopedskoj hirurgiji.

Dr Bosić je bio načelnik Ortopedskog odeljenja Urgentnog centra, a potom dugo godina načelnik Odeljenja za infekcije koštano-zglobnog sistema.

Bio je aktivan u radu sa studentima i mnoge generacije su ga upamtile i cenile kao uvek prisutnog na studentskim vežbama.

U posleddiplomskoj nastavi je držao predavanja o osnovama srašćivanja preloma, biologiji i bazičnim studijama o povredama kosti.

Bio je aktivan član Ortopedske sekcije Srpskog lekarskog društva, Udruženja ortopeda i traumatologa Jugoslavije i Udruženja za sportsku medicinu.

Godine 1980. je odlikovan Ordenom rada sa srebrnim vencem.

Penzionisan je 1998. godine. Živi u Beogradu.

Aleksandar Lešić

Prof. dr Dragoje Starović

Dragoje Starović je rođen 15. juna 1940. godine u Samoboru kod Gacka, Republika Bosna i Hercegovina. Osnovnu školu i gimnaziju završio je u Gacku sa odličnim uspehom. Na Medicinski fakultet u Beogradu se upisao 1959. godine. Tokom studija je dobio nekoliko fakultetskih i univerzitetskih nagrada za odličan uspeh na studijama. Takođe je bio i demonstrator na predmetima Fizika i Anatomija. Diplomirao je na vreme, 1964. godine, sa srednjom ocenom 9,89. Govori engleski i služi se francuskim jezikom.

Nakon što je obavio opšti lekarski staž na klinikama VMA u Beogradu i odsluženja vojnog roka, tokom koga je završio Školu rezervnih oficira, 2 godine je radio kao lekar opšte prakse u Domu zdravlja u Belom Manastiru, Republika Hrvatska.

Januara 1969. godine je primljen na Kliniku za ortopedsku hirurgiju i traumatologiju Medicinskog fakulteta u Beogradu, gde je obavio specijalizaciju i 1972. godine položio specijalistički ispit sa odličnim uspehom. Magistarski rad pod naslovom *Učestalost i značaj Poteau-Collesovog preloma* odbranio je 1985, a doktorsku disertaciju pod nazivom *Prelomi acetabuluma – posledice i njihovo lečenje* 1989. godine.

U prvim godinama svog rada najviše se bavio traumatologijom, zatim bolestima i deformitetima lokomotornog sistema, a poslednjih godina zbrinjavanjem posledica ratne traume. U svemu ovome je bio veoma uspešan, uveo je u praksu niz novih metoda i patenata.

U zvanje asistenta na Medicinskom fakultetu

izabran je juna 1978. godine, docenta 1989, vanrednog profesora 1994. i u zvanje redovnog profesora 2000. godine. Tokom dugog niza godina profesor Starović je bio ne samo asistent i predavač već i rukovodilac nastave iz ortopedske hirurgije i traumatologije u KCS za redovne studente. Definirao je i spisak obaveznih veština iz ove oblasti koje studenti moraju savladati. Posebnu pažnju je obraćao na studente koji bi pokazali interes za naučnoistraživački rad pa je bio mentor brojnih studentskih radova, od kojih su 2 dobila oktobarske nagrade Beograda. Svoje obaveze u nastavi je prihvatao sa najvećom mogućom odgovornošću, a kao rukovodilac nastave je od studenata, a naročito od nastavnika i saradnika, zahtevao bezuslovno izvršavanje obaveza u nastavi i u tom pogledu nije bio sklon nikakvom popuštanju ni kompromisima. Čak nije oklevao da dolazi u sukob sa saradnicima i nastavnicima koji svoje obaveze u nastavi nisu korektno izvršavali, a sve u nastojanju da ih prisili da svoje obaveze obavljaju na korektan način. Profesor Starović je bio uverenja da se na Medicinski fakultet upisuje krem naše omladine i da za sve manjkavosti u edukaciji odgovornost mogu snositi samo nastavnici i saradnici Medicinskog fakulteta. Pored nastave za redovne studente, držao je nastavu i studentima koji su studirali na engleskom jeziku, ali

i postdiplomcima, specijalizantima iz ortopedske hirurgije i traumatologije i magistrantima ne samo iz ortopedije već i iz drugih srodnih oblasti. U izlaganjima je bio jasan, zanimljiv, ilustrativan u prezentaciji gradiva, zbog čega je bio cenjen i poštovan kao predavač.

Profesor Starović je objavio monografiju *Eks-tenzioni aparat kolena* (1989) i 2 priloga, „Povrede kičme” i „Povrede karlice” u udžbeniku *Hirurgija za studente i lekare*, urednika D. Stevovića (2000).

Do izbora u zvanje redovnog profesora objavio je 168 radova, od kojih 10 u međunarodnim časopisima, i održao 2 uvodna predavanja na Drugom jugoslovenskom kongresu urgentne hirurgije i traumatologije (1995) i Simpozijumu o hirurgiji prednjeg stopala (1998).

Bio je i saradnik u 2 naučna projekta: „Genetske osobine malignih tumora i klinička praksa” i

„Ispitivanje mogućnosti primene egzoskeleta kod paraplegičara” koji su finansirani iz Naučnog fonda SANU.

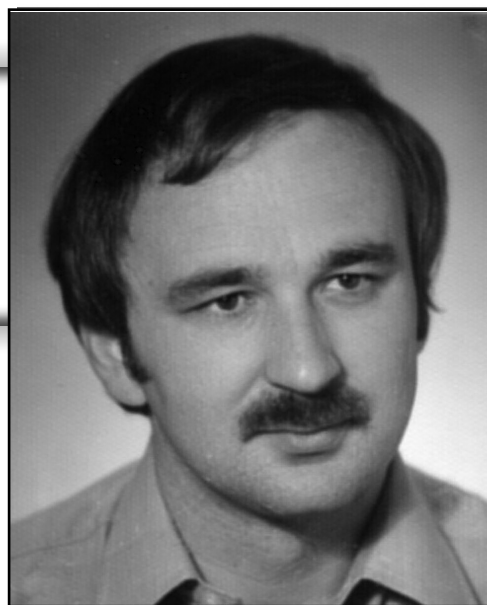
Profesor Starović je dugogodišnji član Srpskog lekarskog društva, posebno njegove Sekcije za ortopedsku hirurgiju i traumatologiju, Udruženja ortopeda i traumatologa Jugoslavije, kao i međunarodnih društava, uključujući i Međunarodno udruženje ortopedskih hirurga i traumatologa (SICOT).

Dobitnik je plakete sa likom Nikole Tesle za ukupni doprinos pronalazaštvu, tehničkim rešenjima i inovacijama i velike zlatne medalje „Nikola Tesla”, koje mu je dodelio Zavod za intelektualnu svojinu, inovacije i tehnička rešenja.

Penzionisan je 1. oktobra 2005. godine. Živi u Beogradu.

Radoje Čolović

Doc. dr
Milan Stevanović
inostrani član SANU

Milan Stevanović je rođen 23. februara 1947. godine u Kupinovu, Crna Gora. Osnovnu školu i gimnaziju je završio u Nikšiću 1966. godine, a Medicinski fakultet u Beogradu 1972. godine. Od 1975. do 1979. specijalizirao je ortopedsku hirurgiju i traumatologiju na Ortopedskoj klinici u Beogradu, a 1979. godine je položio specijalistički ispit.

U početku se bavio opštom ortopedskom hirurgijom i traumatologijom. Godine 1979. otišao je u SAD na stručno usavršavanje iz oblasti hirurgije šake po programu dr Džozefa Bojsa i dr Herberta Šarka na Univerzitetu Južna Kalifornija, Los Anđeles, gde je proveo godinu dana. Supspecijalizaciju iz mikrohirurgije u trajanju od 14 meseci završio je na Univerzitetu Djuk, Duram, Severna Karolina, kod profesora Džejsma Urbanijaka.

Po povratku sa usavršavanja iz SAD je 1984. godine na Ortopedskoj klinici Medicinskog fakulteta u Beogradu osnovao Odsek za hirurgiju šake i mikrohirurgiju, kojim je rukovodio do 1990. godine. U sklopu Odseka je formirao i tim za replantaciju i mikrohirusku eksperimentalnu laboratoriju. Zahvaljujući naučenom u SAD, ali i ogromnoj radnoj energiji, prvi je uveo jednu novu oblast u našu ortopedsku hirurgiju i traumatologiju. Bio je prvi koji je izvršio uspešne replantacije ruke, šake (1980) i prstiju posle traumatske amputacije. Izvršio je prve složene mikrohiruske zahvate na šaci i stopalu, autotransplantacije prstiju sa stopala na šaku, prve slobodne mikrovaskularne kožne i mišićne transplantate i uveo vaskularizovani fibularni transplantat u lečenju de-

fekata kostiju. Njegova je velika zasluga što je formirao i mikrohiruski tim na Klinici, koji je, nakon njegovog odlaska u SAD, nastavio da izvodi mikrohiruske intervencije.

Magistarsku tezu iz ortopedske hirurgije odbranio je na Medicinskom fakultetu u Beogradu 1978. godine, a doktorsku disertaciju pod naslovom *Funkcionalna mikroneurovaskularna transplantacija skeletnih mišića* odbranio je 1987. godine.

U zvanje asistenta na Medicinskom fakultetu u Beogradu na Katedri hirurgije izabran je 1981. godine, a za docenta 1988. godine. U tom zvanju je 1990. godine napustio Kliniku i Medicinski fakultet i preselio se u SAD, gde živi i radi i gde je ostvario veoma uspešnu stručnu i naučnu karijeru.

Nostrifikacione ispite E.C.F.M.G. i F.L.E.X. je položio 1992. godine. Od januara 1992. do juna 1993. godine je radio kao istraživač (Research Associate) u Ortopedskoj bolnici u Los Anđelesu, gde je od 1992. do 1999. godine bio i direktor Mikrohiruske laboratorije.

U zvanje vanrednog vizitirg profesora ortopedije i hirurgije na Univerzitetu Južna Kalifornija u Los Anđelesu izabran je 1993. godine, u zvanje vanrednog profesora 1997, a u zvanje redovnog profesora 2001. godine. Redovni je profesor i pla-

stične hirurgije na istom univerzitetu.

Godine 1999. postao je direktor Mikrohrurške laboratorije „Dr Joseph H. Boyes” na Univerzitetu Južna Kalifornija. Nosilac je više naučno-istraživačkih projekata i mentor više magistarskih radova.

Član je većeg broja profesionalnih udruženja. U Kaliforniji je član Los Angeles Hand Club od 1994. godine, Duke Hand Club od 1984. godine, Los Angeles Chapter of the Western Orthopedic Association od 1999. godine, Wilson-Bost Interurban Orthopedic Club od 2001. godine. Takođe je član nacionalnih američkih udruženja: American Society for Surgery of the Hand od 1985. go-

dine, Piedmont Orthopedic Society od 1995. godine, American Society for Reconstructive Microsurgery od 1995. godine, American Society for Peripheral Nerve od 1999. godine, Western Orthopedic Association od 1999. godine, SICOT od 1981. godine, International Orthopedic Association od 1986. godine, International Microsurgery Society od 1999. godine. Član je i Udruženja ortopeda Srbije i Crne Gore od 1979. godine.

Godine 2003. izabran je za inostranog člana SANU.

Marko Bumbaširević

Doc. dr Nenad Radulović

Nenad Radulović je rođen 1951. godine u Beogradu, gde je završio osnovnu školu i gimnaziju. Medicinski fakultet u Beogradu je upisao 1971, a završio 1978. godine sa srednjom ocenom 8,07. Posle obavljenog lekarskog staža i položenog državnog ispita radio je na određeno vreme u Domu zdravlja Organa unutrašnjih poslova u Beogradu i na Institutu za sportsku medicinu u Beogradu.

Godine 1981. se zaposlio na Klinici za ortopedsku hirurgiju i traumatologiju Medicinskog fakulteta u Beogradu i započeo specijalizaciju. Tokom specijalizacije je pohađao magistarske studije i 1982. godine odbranio magistarski rad pod naslovom *Vrednosti metoda unutrašnje fiksacije u lečenju preloma dijafize dugih kostiju*. Za vreme specijalizacije je bio na usavršavanju u Milanu (1984). Specijalistički ispit je položio 1986. godine sa odličnim uspehom.

Godine 1988. postavljen je za načelnika Odeljenja za naučnoistraživački rad, a od 1995. je načelnik Odeljenja za povrede karlice i kuka.

U zvanje asistenta pripravnika izabran je 1984. godine, još dok je bio na specijalizaciji. U zvanje asistenta izabran je 1987. godine.

Bio je na usavršavanju u Londonu kod profesora Freemana (1987), a 1991. i 1992. godine je boravio u Univerzitetskoj bolnici u Surabiji, Indonezija, kao predavač i demonstrator hirurških tehnika u domenu bescementnih proteza kuka i metode spoljašnje fiksacije po Ilizarovu. Od 1993. do 1995. godine je bio na privremenom radu u Trauma centru Rashid bolnice u Dubajju, a na poslediplomskom kursu Dubai Medical Colle-

gea je vodio praktične vežbe postdiplomcima.

Doktorsku tezu pod naslovom *Komparativna analiza indikacionih stavova i postignutih rezultata lečenja trohanterne regije butne kosti* odbranio je 1997. godine. Sledeće godine je izabran u zvanje docenta.

Napisao je priloge za knjigu *Lekarski priručnik* (1992). Autor je i poglavlja o problemima intertrohanternih preloma i preloma dijafize butne kosti u knjizi *Ortopedija u pitanjima i odgovorima* (1997).

Objavio je više od 90 radova u inostranim i domaćim časopisima. Veliki broj radova štampan je u formi rezimea sa domaćih i međunarodnih kongresa. Radovi se najvećim delom odnose na lečenje povreda kuka i otvorenih preloma potkolennice.

Dr Radulović je član Ortopedske sekcije Srpskog lekarskog društva, Jugoslovenskog udruženja ortopeda i traumatologa (JUOT), Međunarodnog udruženja ortopeda i traumatologa (SICOT) i drugih.

Na osnovu negativnog mišljenja Komisije za ponovni izbor u zvanje docenta 2004. godine, Izborna veće Medicinskog fakulteta ga nije reizabralo, čime mu je 25. maja 2005. godine prestao radni odnos na Fakultetu.

Aleksandar Lešić i Radoje Čolović

Nastavnici neurohirurgije

Urednik:

Danica Grujičić

Prof. dr Todor Bećirić (1912–1973)

Todor Bećirić je rođen 11. februara 1912. godine u Kobišnici kod Negotina. Gimnaziju je završio u Negotinu i 1932. godine se upisao na Medicinski fakultet u Beogradu, na kome je diplomirao 1937. godine. Za vreme studija je bio član Uprave tadašnjeg Udruženja medicinara.

Po završetku studija je počeo da se aktivnije bavi politikom, zbog čega je više puta bio hapšen. Nepune tri godine se bavio privatnom lekarskom praksom u Negotinskoj krajini. Posle kapitulacije Kraljevine Jugoslavije pa do kraja 1942. godine, radio je kao volonter na ondašnjoj Drugoj internoj klinici u Beogradu, a zatim se, do odlaska u partizane septembra 1944. godine, bavio opštom lekarskom praksom u jednom selu u blizini Valjeva. Demobilisan je 1945. i krajem iste godine započeo specijalizaciju iz opšte hirurgije u Zaječaru. Nakon godinu dana je prešao u Beograd, gde je kraće vreme radio u Ministarstvu narodnog zdravlja, a zatim 1947. godine započeo novu specijalizaciju iz neurohirurgije na Medicinskom fakultetu u Beogradu. Specijalistički ispit je položio 1951. godine i tako postao prvi jugoslovenski neurohirurg.

Na izborima 11. novembra 1945. godine izabran je za poslanika Savezne skupštine FNRJ. Bio je drugi potpisnik prvog Ustava Federativne Narodne Republike Jugoslavije (prvi je bio Josip Broz Tito). Godine 1948. izabran je za oblasnog poslanika Zaječarske oblasti. Za poslanika Narodne skupštine Srbije izabran je marta 1950. godine.

U zvanje asistenta izabran je 1951. godine, docenta 1955, vanrednog profesora 1961. i u zvanje

redovnog profesora 1968. godine. Učestvovao je u svim oblicima redovne nastave na Medicinskom fakultetu u Beogradu u okviru Katedre hirurgije, kao i u poslediplomskoj nastavi iz neurohirurgije. Bio je član Ispitne komisije za polaganje specijalističkog ispita iz neurohirurgije od njenog formiranja do penzije.

Pored standardnog neurohirurškog rada, pokazivao je poseban interes za elektroencefalografiju (EEG), koja je u to doba bila nova i vrlo malo poznata metoda čak i najboljim neurolozima. Zato je, u cilju izučavanja elektrofiziološke metode, u toku 1954. i 1957. godine boravio u Parizu, Francuska, gde je kod profesora Deteija proveo oko 7 meseci. Po povratku je formirao Elektroencefalografski kabinet, kojim je rukovodio sve do penzionisanja. On je zaslužan što je EEG uveden u rutinsku upotrebu na Neurohirurškoj klinici. Pored toga, puno je učinio za uvođenje angiografije i mijelografije u kliničku dijagnostiku. Do penzije je bio načelnik A odeljenja Neurohirurške klinike.

Bio je član Redakcijskog kolegijuma za izradu prvog opštejugoslovenskog udžbenika *Hirurgija centralnog nervnog sistema* (1976). Objavio je 60 radova, od kojih 2 u međunarodnim časopisima, u saradnji sa čuvenim francuskim neurohirurgom Bernardom Pertuisetom. Redovno je uče-

stvovao na međunarodnim i domaćim kongresima, intersekcijskim sastancima hirurga i neurohirurga.

Na Medicinskom fakultetu je bio član Komisije za poslediplomsku nastavu, Komisije za materijalna pitanja studenata i Komisije za kadrovska pitanja.

Profesor Bećirić je bio član Upravnog odbora Neurohirurške klinike i Traumatološke bolnice, kao i Upravnog odbora Udruženja zdravstvenih ustanova. Aktivno je radio u Hirurškoj sekciji Srpskog lekarskog društva, kao i u drugim lekarskim organizacijama, što je i bio razlog zahvalnica koje su mu dodelili SLD i Savez lekarskih društava. Bio je član Udruženja neurohirurga Jugoslavije.

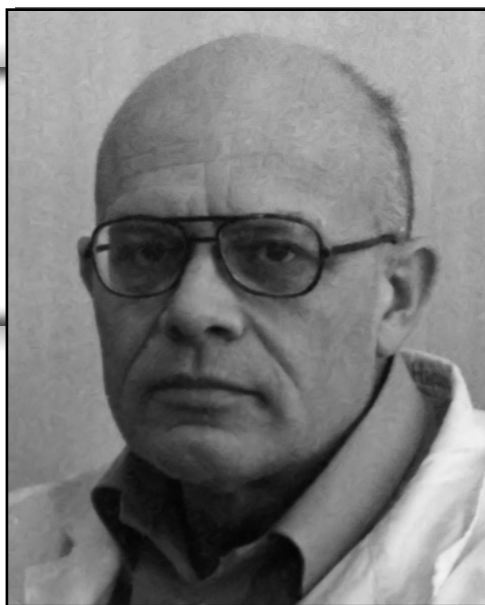
Odlikovan je medaljom za hrabrost, Ordenom rada III reda i Ordenom zasluga za narod sa zlatnim vencem.

Sredinom šezdesetih godina je oboleo od transverzalnog mijelitisa, što je uzrokovalo tešku slabost nogu zbog koje je bio vezan za invalidska kolica. Ipak, ni to ga nije moglo sprečiti u obavljanju svih radnih obaveza, kako neurohirurga, tako i profesora Medicinskog fakulteta. Zbog komplikacija i pogoršanja zdravstvenog stanja penzionisan je 1972. godine.

Profesor Todor Bećirić je umro 27. aprila 1972. godine u Beogradu, gde je i sahranjen.

Momčilo Đorđević

Prof. dr Ilija Nagulić

Ilija Nagulić je rođen 1923. u Čupriji. Gimnaziju je pohađao u Kragujevcu, Nišu, Novom Sadu i Sremskim Karlovcima, gde je maturirao 1941. godine. Bio je učesnik Narodnooslobodilačkog rata od 1942. godine, u kome je bio ranjen. Medicinski fakultet u Beogradu je upisao 1945. godine. Tokom studija je, od 1947. do 1949. godine, bio demonstrator na Anatomskom institutu, a od 1949. do 1952. godine na Drugoj hirurškoj klinici u Beogradu. Za studentski rad je 1950. godine nagrađen prvom nagradom Medicinske velike škole, kako se u to vreme službeno zvao Medicinski fakultet. Diplomirao je 1952. godine.

Specijalizaciju iz neurohirurgije na Medicinskom fakultetu u Beogradu započeo je 1952, a specijalistički ispit položio 1957. godine. Nakon toga je tri meseca proveo na klinici „Rebro” u Zagrebu, kod profesora Juzbašića i Kožića. Iste godine je osnovao i Neurohirurški odsek u Nišu, iz koga se kasnije razvila Neurohirurška klinika Medicinskog fakulteta.

Habilitovan je 1960. godine radom *Oduzetosti donjih udova prouzrokovane tumorima predela kaude ekvine i lumbalnom diskus hernijom*. Doktorsku disertaciju na temu *Neurohirurški pristupi očnoj duplji* odbranio je 1980. godine na Medicinskom fakultetu u Beogradu.

U zvanje asistenta je izabran 1957. godine, docenta 1962, vanrednog profesora 1971. i u zvanje redovnog profesora 1981. godine. Pored redovne, držao je i nastavu postdiplomcima. Bio je šef Katedre za posleddiplomske studije iz neurohirurgije od 1979. do 1988, član Katedre oftalmologije i član Ispitne komisije za magisterijum iz eksperimentalne

hirurgije. U toku 1977. godine učestvovao je u stvaranju programa specijalizacije i kolokvijuma iz neurohirurgije. Bio je mentor za specijalizante neurohirurgije od 1980. do 1988. godine i predsednik komisija za polaganje specijalističkog ispita iz neurohirurgije u Beogradu i Novom Sadu. Na Medicinskom fakultetu je bio član Naučnog veća (1968–70). Godinama je bio mentor više studentskih stručnih radova, magisterijuma i doktorata.

Profesor Ilija Nagulić se posebno bavio urođenim anomalijama centralnog nervnog sistema, stereotaksičnom hirurgijom, hirurgijom bola i epilepsije, patološkim procesima u predelu očne duplje, kao i intrakranijalnim aneurizmama, arteriovenskim malformacijama i karotikokavernoznim fistulama.

Predložio je klasifikaciju kranijalnih disrafčnih malformacija na okcipitalne i subokcipitalne. Rad o temporalnim meningocelama se citira kao izvorna studija u svetskoj literaturi (1967). Prvi je izvodio operacije zadnje lobanjske jame u dece u sedećem položaju (1960). U lečenju hidrocefalusa je primenjivao razne drenažne sisteme sa valvulom (Heyer-Pudenz, Spitz-Holter), jednostrano i obostrano sa upotrebom Y konektora, lumbo-peritonealni šant i presternalnu implantaciju valvule (Mishler).

U oblasti funkcionalne neurohirurgije je dao predloge o lečenju bola, spastičkih stanja, epilepsi-

je i psihičkih poremećaja. Zapažen je referat na simpozijumu Naučnog društva Srbije o razvoju funkcionalne neurohirurgije u našoj zemlji. Objavio je iskustva o mogućnostima primene stereotaksičkih intervencija kod hiperkinezija deteta i mladića pomoću tehnike hemijskog i mehaničkog nanošenja lezije u mozgu, kao i savremenom tehnikom elektrolitičke lezije na bazalnim ganglijama mozga bipolarnim elektrodama. Kao konsultant Saveznog instituta i Zavoda za rehabilitaciju od 1959. do 1989, bavio se restorativnom neurohirurgijom hiperkinezija i mišićnog hipertonusa kod dece i odraslih.

U hiruriji tumora i povreda predela očne duplje dao je doprinos primenom originalne mikrohirurške tehnike osteoplastične mini-orbitotomije „Drawer” (1979). U hiruriji krvnih sudova mozga se među prvim baviо direktnim pristupom radi okluzije aneurizmi i radikalne ekscizije arteriovenskih malformacija. Zaslužen je za razvoj mikroneurohirurgije od 1976. godine. Od 1986. godine je prvi u našoj zemlji vršio implantacije radioaktivnih izotopa u moždane tumore.

Godine 1960. je boravio 6 meseci na stručnom usavršavanju u Lionu, Francuska (kada je dobio status „assistant étranger”), a 1962–63. u SAD, usavršavajući se iz oblasti vaskularne, stereotaksične i dečje neurohirurgije. Usavršavao se i na studijskim boravcima u neurohirurškim centrima u Frajburgu (1969), Kingstonu i Montrealu (1970), Moskvi (1974. i 1976), Stokholmu i Cirihi (1976) i Kijevu (1986).

Učestvovao je u osnivanju medicinskih fakulteta u Nišu, Novom Sadu i Oranu u Alžiru (1965–68). Bio je član Međunarodne komisije za polaganje specijalističkog ispita iz hirurgije 1979, 1981. i 1986. na univerzitetima u Tripoliju i Bengaziju, Libija.

Profesor Nagulić je obavljao niz odgovornih funkcija. Na Neurohirurškoj klinici je bio načelnik jednog od dva bolesnička odeljenja Klinike (B odeljenje sa Dečjim odsekom, 1962–73), od 1978. do 1988. je bio član Kolegijalno-poslovnog organa Klinike i načelnik III sektora, koji su činili odeljenja A i B sa Odsekom dečje neurohirurgije i Odsekom elektrodijagnostike, zatim predsednik Upravnog odbora i direktor Klinike od 1. jula 1973. do 1.

jula 1978. Kao direktor novoizgrađene Klinike napravio je koncept organizacije rada, nabavio uređaje za mikrohirurške operacije, savremenu opremu za anesteziju, opremu za stereotaksičku hirurgiju, monitore za operacije kod epilepsije i skener (1977) i tako značajno poboljšao uslove rada.

Bio je član prve Redakcije časopisa *Medicinski podmladak* (1949–51), Redakcije *Acta Chirurgica Iugoslavica* od 1972, Uređivačkog odbora *Medicinske enciklopedije Larousse* (1974–76), Redakcijskog saveta časopisa *Neuropsihijatrija* (1976–90), Redakcije *Srpskog arhiva za celokupno lekarstvo* (1992–95), član Odbora Evropskog udruženja neurohirurga (1975–78), član Naučnog društva Srbije od 1974, Medicinske akademije SLD od 1976, Sekcije za EEG i elektrofiziologiju SLD, a od 1981. je član Internacionalnog društva za dečju neurohirurgiju (ISPN). Dva puta je bio član Upravnog odbora Hirurške sekcije SLD (1962–64. i 1964–65). Bio je osnivač i predsednik Neurohirurške sekcije SLD od 1975. do 1986. godine.

Autor je knjige *Katalog znanja i veština za studente* (1983), udžbenika *Neurohirurgija*, prvog udžbenika za lekare i studente iz ove oblasti u Jugoslaviji (1970. i 1975) i tri poglavlja u udžbeniku *Osnovi hirurgije*, urednika Zorana Gerzića, koji je imao dva izdanja (1988. i 1991). Monografija *Funkcionalna neurohirurgija* (1988) je jedinstven izvor informacija u oblasti kojom se posebno bavio. Publikovao je 135 radova, od kojih su 23 objavljena u inostranim časopisima.

Bio je recenzent više knjiga i monografija iz oblasti neurohirurgije, među kojima su *Epilepsija i njeno hirurško lečenje*, Ivana Ribarića (1978), *Intrakranijumska hipertenzija*, grupe autora (1990), *Intrakranijumski tumori u dece i mladih* (1993), *Hidrocefalus, porodični priručnik*, Momčila Đorđevića (1996), *Spinalni tumori*, Svetomira Ivanovića (2001) i *Bol u leđima*, Ljubice i Momčila Đorđevića (2003).

Nosilac je Ordena zasluge za narod sa srebrnim zracima i povelje počasnog građanina u zavičajnom području (2003).

Penzionisan je 1988. godine.

Danica Grujičić i Branko Nestorović

Prof. dr Bogdan Babić

Bogdan Babić je rođen 26. septembra 1923. godine u Sarajevu. Veliku maturu je položio 1942. godine u Beogradu. Studije medicine započeo je 1945. godine na Medicinskom fakultetu u Beogradu i diplomirao 1951. sa srednjom ocenom 8,9. Po odsluženju vojnog roka i opšteg lekarskog staža, 1953. godine je započeo specijalizaciju iz neurohirurgije na Neurohirurškoj klinici Medicinskog fakulteta u Beogradu. Specijalistički ispit je položio 1957. godine sa odličnim uspehom.

U zvanje asistenta na Medicinskom fakultetu izabran je 1955. godine, docenta 1970, vanrednog profesora 1977. i u zvanje redovnog profesora 1982. godine.

Doktorsku disertaciju *Kontuzije mozga – problemi konzervativnog i hirurškog lečenja* odbranio je 1976. godine. Držao je redovnu, poslediplomsku i specijalističku nastavu iz oblasti opšte i maksilofacijalne hirurgije i otorinolaringologije. Bio je mentor više magistarskih i doktorskih teza, član komisija za odbranu magistarskih i doktorskih disertacija i predsednik Komisije za specijalistički ispit iz neurohirurgije.

U toku 1960. i 1961. godine proveo je godinu dana na stručnom usavršavanju na Univerzitetskoj neurohirurškoj klinici u Frajburgu, Nemačka.

Od prelaska u novu zgradu Neurohirurške klinike, profesor Bogdan Babić je rukovodio Odeljenjem intenzivne nege i reanimacije. Dao je postulate najsavremenijeg intenzivnog tretmana teških neurohirurških pacijenata, posebno onih sa kraniocerebralnim povredama i intrakranijalnim

krvavljenjima. Najveći deo svoje karijere je posvetio unapređenju lečenja pacijenata sa poremećenim stanjem svesti, kao i postoperativnim komplikacijama kod neurohirurških pacijenata. Zahvaljujući njemu, Odeljenje intenzivne nege Neurohirurške klinike je postalo poznato u granicama stare Jugoslavije po uspesima u lečenju komatoznih pacijenata. Od 1978. do odlaska u penziju bio je član Kolegijalno-poslovnog organa Neurohirurške klinike i načelnik Prvog sektora, koji su činili Odeljenje intenzivne nege i Odeljenje operacionih sala.

Objavio je više od 100 stručno-naučnih radova iz različitih oblasti neurohirurgije. Poseban doprinos je dao unapređenju dijagnostike i tretmana pacijenata sa teškim kraniocerebralnim povredama. Bio je vodeći stručnjak u zemlji za lečenje bolesnika sa teškim oštećenjima mozga različite etiologije. Kao takav, bio je u prvom timu lekara za određivanje moždane smrti kod pacijenata sa ireverzibilnim oštećenjem centralnog nervnog sistema. Autor je dva poglavlja u prvom opštejugoslovenskom udžbeniku *Hirurgija centralnog nervnog sistema* (1976), pod uredništvom profesora Slobodana Kostića, kao i poglavlja „Metode pregleda u neurohirurgiji” u udžbeniku *Osnovi hirurgije*, urednika Zorana Gerzića (1988. i 1991).

Recenzent je više knjiga iz oblasti neurohirurgije: *Tumori mozga i hipofize u neurooftalmološkoj praksi*, Nikole Sekulovića i Branka Stefanovića (1982), *Hidrocefalus u dece, klinički i hirurški problemi*, Petra Milenkovića i Miloša Janićijevića (1983), *Neurohirurgija*, Branka Tajsića i saradnika (1985), *Povrede centralnog i perifernog nervnog sistema*, Nikole Sekulovića i Ivana Ribarića (1985), *Cerebrovaskularne bolesti*, Petra Milenkovića (1987) i *Tumori mozga*, Miloša Janićijevića (1994).

Aktivno je učestvovao u radu Neurohirurške sekcije SLD i Udruženju neurohirurga Jugoslavije. Dobitnik je plakete medicinskih radnika Srbije. Izlagao je radove na prvim svetskim neurohirurškim kongresima, kao i domaćim naučnim skupovima.

U toku svoje dugogodišnje hirurške i nastavničke karijere profesor Bogdan Babić je edukovao mnogobrojne generacije studenata i lekara na specijalizaciji i poslediplomskim studijama. Ostao je upamćen kao izvanredan pedagog i predavač, koji je mlađim generacijama prenosio naj-savremenija znanja iz oblasti neurohirurgije.

Zahvaljujući znanju stranih jezika, pratio je literaturu i svoja saznanja pretakao u svakodnevnu kliničku praksu i obrazovnu aktivnost, postavivši na taj način osnove i principe intenzivne nege neurohirurških pacijenata koji i danas važe na Institutu za neurohirurgiju Kliničkog centra Srbije.

Penzionisan je 1988. godine.

Vaso Antunović

Prof. dr Petar Milenković

Petar Milenković je rođen 2. septembra 1927. godine u Nišu. Kao gimnazijalac je 1944. godine stupio u Narodnooslobodilačku vojsku iz koje je, radi daljeg školovanja, demobilisan 1945. godine. Gimnaziju je završio 1946. godine i upisao se na Medicinski fakultet u Beogradu. Za vreme studija, tokom 1951. i 1952. godine, bio je demonstrator na Ginekološko-akušerskoj klinici. Za studentski rad ga je 1949. godine pismeno pohvalila i nagradila Studentska organizacija. Na radnim akcijama je učestvovao u toku 1947. i 1952. godine. Diplomirao je 1952. godine.

Specijalizaciju iz neurohirurgije je započeo 1953. godine, specijalistički staž je obavio na Neurohirurškoj klinici u Beogradu i specijalistički ispit položio 1957. godine.

Akademsku karijeru je započeo izborom u zvanje asistenta na Medicinskom fakultetu u Beogradu 1955. godine. U zvanje docenta izabran je 1969, vanrednog profesora 1975. i u zvanje redovnog profesora 1980. godine.

Bio je mentor više magistarskih i doktorskih teza, odbranih na medicinskim fakultetima u Beogradu, Nišu i Skoplju, član komisija za ocenu magistarskih i doktorskih teza i član Komisije za polaganje specijalističkog ispita iz neurohirurgije.

Na početku karijere se intenzivno bavio dečjim hidrocefalusom. Prvi je u našoj zemlji 1960. godine primenio, tek opisanu, Pudencovu metodu za derivaciju likvora ventrikuloatrijalnim šantom. Iz istog domena su i njegov habilitacioni rad *Etiopatogeneza kongenitalnog hidrocefalusa* (1961) i doktorska disertacija *Hidrocefalus kao hirurški problem* (1974). Prvi je u našoj zemlji za-

počeo hirurgiju intrakranijalnih aneurizmi povezivanjem hirurškim koncem, u vreme kada mikroskop i metalni klipsevi nisu korišćeni, što je tada smatrano hirurškim podvigom.

Profesor Petar Milenković je, u saradnji sa lekarima Instituta za onkologiju i radiologiju u Beogradu, značajno unapredio interdisciplinarno lečenje malignih intrakranijalnih tumora. Najzaslužniji je za osnivanje Konzilijuma za maligna oboljenja CNS i izradu prvog *Protokola za lečenje malignih tumora centralnog nervnog sistema* (1985), koji je bio u skladu sa najnaprednijim protokolom evropskih centara. Bio je rukovodilac naučnoistraživačkog projekta „Dugovremenska prognoza malignih glioma mozga” (1985). U značajnim radovima iz domena neuroonkologije rezimirao je desetogodišnje iskustvo u terapiji malignih tumora mozga (SANU, 1983) i načinio kliničku analizu serije 1115 slučajeva glioma mozga (Toronto, 1985), koja predstavlja jednu od najvećih u svetskim razmerama. U saradnji sa ORL hirurzima je krajem sedamdesetih godina započeo interdisciplinarni pristup lezijama prednjeg sprata baze lobanje i otogenim apscesima mozga. Zahvaljujući tome, ova saradnja danas ima karakter neslužbenog protokola.

Bio je talentovan i blizak saradnik Slobodana Kostića, jednog od osnivača neurohirurgije u Ju-

goslaviji. Modernu evropsku neurohirurgiju je upoznao na studijskim boravcima u Beču (1960), Pragu (1963), Londonu (1975) i Parizu (1975).

Autor je pet monografija i saradnik u četiri udžbenika hirurgije. Načinio je stručnu redakciju prevoda Davisovih *Principa neurohirurgije* (1970), napisao poglavlje iz neurohirurgije u univerzitetskom udžbeniku *Hirurgija*, u redakciji Petković-Bukurov (1977. i 1980), dva poglavlja u jugoslovenskom delu *Hirurgija centralnog nervnog sistema*, pod uredništvom Slobodana Kostića (1976) i dva poglavlja u udžbeniku *Osnovi hirurgije*, urednika Zorana Gerzića (1988. i 1991). Objavio je 230 stručno-naučnih radova iz različitih oblasti neurohirurgije. U klasiku domaće neurohirurške literature spadaju njegovi članci objavljeni u časopisu *Srpski arhiv za celokupno lekarstvo* o hirurškom lečenju bola, malformaciji Arnold-Chiari, primeni ultrazvuka u dijagnostici neurohirurških oboljenja i dr.

Koautor je tri monografije: *Spontana endokranijalna krvavljenja I i II* (1974. i 1976), *Ishe-mijske bolesti mozga i okluzivna oboljenja krvnih sudova mozga i vrata* (1982) i *Cerebrovaskularne bolesti* (1987), kapitalnog dela naše medicinske literature. Koautor je i monografije *Hidrocefalus u dece, klinički i hirurški problemi* (1983), koja je bila prva takve vrste u našoj zemlji i predstavljala nezaobilazno neurohirurško štivo u tadašnjoj Jugoslaviji.

Recenzent je knjiga *Traumatske cerebralne komore posle saobraćajnih udesa – Priručnik za*

lekare, Bogoljuba Milosavljevića i saradnika (1976), *Neurohirurgija*, Branka Tajsića (1985) i *Tumori mozga*, Miloša Janićijevića (1994).

Od 1962. godine pa do kraja radnog veka obavljao je dužnosti načelnika odeljenja, načelnika II sektora, člana Kolegijalno-poslovnog organa, predsednika Upravnog odbora, predsednika Save-ta (1972-1976) i šefa Katedre za posle-diplomsku nastavu (1988–1992) na Neurohirurškoj klinici.

Na Medicinskom fakultetu je bio član Skupštine i Konferencije Fakulteta i član organizacije Saveza sindikata Beograda i Republike Srbije. Bio je član upravnih odbora Hirurške i Kancerološke sekcije Srpskog lekarskog društva i član Upravnog odbora Udruženja neurohirurga Jugoslavije. Profesor Milenković je bio i član Jugoslovensko-američkog društva lekara u Filadelfiji.

Dobitnik je povelja i zahvalnica Saveza zdravstvenih radnika Beograda (1972), Srpskog lekarskog društva (1972), Instituta za zdravstvenu zaštitu majke i deteta (1975), Neurohirurške klinike (1976) i Kancerološke sekcije SLD (1978).

Profesor Petar Milenković pripada malobrojnoj grupi pionira neurohirurgije u našoj zemlji; jedan je od utemeljivača moderne neurohirurgije na Medicinskom fakultetu u Beogradu i Jugoslaviji i jedan od najzaslužnijih za njen razvoj i procvat. Naročit doprinos je dao hirurgiji hidrocefalusa, cerebrovaskularnih oboljenja i neuroonkologiji.

Penzionisan je 1992. godine.

Miloš Janićijević

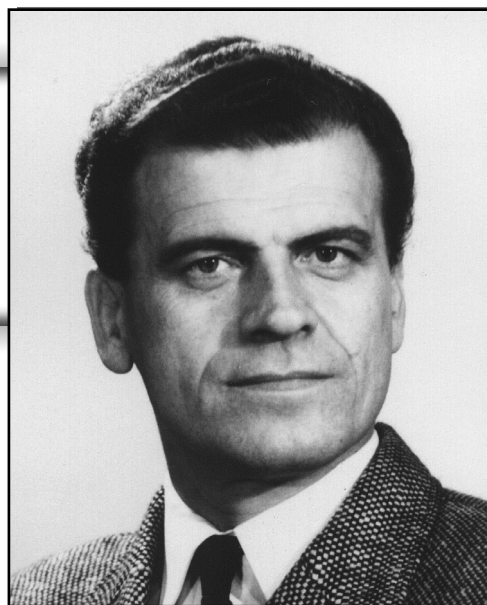
**Prof. dr
Nikola Sekulović
(1928–1992)**

Nikola Sekulović je rođen 14. avgusta 1928. godine u selu Seljani, Crna Gora. Osnovnu školu je završio u Plužinama i nakon toga upisao gimnaziju u Nikšiću. Početkom Drugog svetskog rata je prekinuo školovanje. Kao napredan omladinac, 1943. godine je pristupio Narodnooslobodilačkoj vojsci i učestvovao u ratnim dejstvima do demobilizacije u februaru 1945. godine. Godine 1948. je položio maturu i upisao Medicinski fakultet u Zagrebu, na kome je diplomirao 1956. godine. Po završetku studija je radio kao lekar opšte prakse u domovima narodnog zdravlja na teritoriji Nikšića i Titograda.

Specijalizaciju iz neurohirurgije je započeo 1959. godine, specijalistički staž obavio na Neurohirurškoj klinici u Beogradu, a specijalistički ispit položio 1963. godine.

U zvanje asistenta na Medicinskom fakultetu u Beogradu izabran je 1964. godine, docenta 1970, vanrednog profesora 1978. i u zvanje redovnog profesora 1982. godine. Pored redovne nastave, učestvovao je u nastavi na postdiplomskim i specijalističkim studijama. Bio je predsednik Komisije za polaganje specijalističkog ispita iz neurohirurgije i mentor više magistarskih i doktorskih teza. Na Medicinskom fakultetu je bio sekretar Saveza komunista i član Univerzitetskog komiteta SK.

Na Neurohirurškoj klinici je obavljao niz rukovodećih funkcija, od načelnika odeljenja do predsednika Kolegijalno-poslovnog odbora. Kada je Klinika 1978. godine prerasla u Institut za neurohirurgiju, bio je njen direktor do smrti, 1992. godine.

Profesor Sekulović je posebnu pažnju posvećivao hirurgiji intrakranijalnih aneurizmi i arteriovenskih malformacija. Korišćenje mikroskopa je pod njegovim rukovodstvom postalo rutina u hirurgiji ovih promena. Interesovanje za hiruršku i onkološku terapiju malignih tumora mozga kod dece je prikazao u odbrani svoje doktorske disertacije pod nazivom *Meduloblastomi, hirurški i radioterapijski tretman* 1976. godine. Sledeća oblast kojom se posebno bavio bili su tumori hipofize, selarne i supraselarne regije. Bio je jedan od prvih hirurga svoje generacije koji je koristio mikroskop u lečenju ovih oboljenja. Svoje bogato iskustvo je krunisao i monografijom *Tumori mozga i hipofize u kliničkoj neurooftalmologiji* (1982), objavljenoj u saradnji sa profesorom Brankom Stefanovićem. Degenerativne bolesti kičmenog stuba, tumori zadnje lobanjske jame i pontocerebelarnog ugla su bili takođe predmet njegovih istraživanja, gde je posebnu pažnju usmeravao ka ranoj rehabilitaciji bolesnika nakon hirurškog lečenja.

U više navrata je boravio u vodećim svetskim centrima u kojima se usavršavao u oblastima hirurškog lečenja nevoljnih pokreta, tumora centralnog nervnog sistema i vaskularnih oboljenja. Stečena znanja je uspešno primenjivao u matičnoj ustanovi, tako da je bio jedan od nosilaca pri-

mene mikrohirurške tehnike u ovim oblastima, naročito u hirurgiji cerebralnih aneurizmi.

Bio je autor i koautor više monografija iz oblasti neurohirurgije: *Atlas tumora centralnog nervnog sistema i hipofize* (1972), *Povrede centralnog i perifernog nervnog sistema* (1985), *Intrakranijumska hipertenzija* (1990) i *Lumbalni sindrom* (1990). Pored toga, bio je autor 7 poglavlja u prvom jugoslovenskom udžbeniku *Hirurgija centralnog nervnog sistema*, urednika profesora Slobodana Kostića (1976), 25 odrednica iz neurohirurgije u šestom izdanju knjige *Lekarski priručnik*, grupe autora (1980), poglavlja „Urgentna neurohirurška stanja” u udžbeniku *Urgentna hirurgija*, urednika Milana Dragovića (1984), poglavlja „Operativno zbrinjavanje kranijalnih povreda” u udžbeniku *Operativna hirurgija*, urednika Milana Dragovića (1987), poglavlja „Spontana intrakranijumska krvavljenja” u udžbeniku *Osnovi hirurgije*, urednika Zorana Gerzića (1988. i 1991) i poglavlja „Neurohirurgija” u knjizi *Lekarski priručnik*, urednika M. Ristića (1992). Sa profesorom Ivanom Ribarićem je bio autor poglavlja „Experience with Orbital Electro-

des in the Patients Operated on for Epilepsy – Results of Tempofrontal Resections” u monografiji *Advances in Stereotactic and Functional Neurosurgery* 8, u redakciji grupe autora – Broggi G, Burzaco J, Hitchcock E. R., Meyerson B. A, Toth Sz (1989).

Publikovao je više od 200 stručnih i naučnih radova, koje je prezentovao na svim domaćim i međunarodnim neurohirurškim kongresima i skupovima.

Bio je član Udruženja neurohirurga Jugoslavije, sekretar Srpskog lekarskog društva i Saveza lekarskih društava Jugoslavije.

Za stručni i društveni rad dobio je plaketu povodom pedesetogodišnjice Medicinskog fakulteta u Beogradu, plaketu povodom dvadesetpetogodišnjice Stomatološkog fakulteta u Beogradu i Trinaestojulsku nagradu za 1980. godinu. Odlikovan je Ordenom zasluga za narod trećeg reda.

Umro je 9. maja 1992. godine u Beogradu. Sahranjen je na Novom groblju, u Aleji zaslužnih građana.

Miroslav Samardžić

Prof. dr Pero Kalezić

Pero Kalezić je rođen 20. novembra 1928. godine u Brijestovu, Crna Gora. Bio je učesnik Narodnooslobodilačke borbe. Osnovnu školu i gimnaziju je završio u Danilovgradu 1947. godine. Na Medicinskom fakultetu u Beogradu diplomirao je 25. juna 1955. godine.

Nakon diplomiranja je radio kao lekar na Institutu za patološku anatomiju Medicinskog fakulteta u Beogradu i za to vreme samostalno vodio vežbe i praktični deo studenskih ispita iz patološke anatomije. Posle toga je otišao u unutrašnjost i radio kao upravnik zdravstvenih stanica u Memićima, Kljajeviću i Batini.

Zaposlio se na Neurohirurškoj klinici u Beogradu 1964. i specijalistički ispit iz neurohirurgije položio 1968. godine sa odličnim uspehom.

Magistarski rad na temu *EEG u dijagnostici posttraumatske epilepsije* odbranio je 1969. godine, a doktorsku disertaciju *Evolucija i korelacija kliničkih pojava kod ekspanzivnih procesa u pontocerebelarnom uglu i komparativna analiza gledišta diferencijalne dijagnoze i prognoze* 1973. godine.

U zvanje asistenta na Medicinskom fakultetu u Beogradu izabran je 1969, docenta 1976, vanrednog profesora 1982. i u zvanje redovnog profesora 1988. godine. Pored redovne i posle diplomске nastave na Medicinskom fakultetu u Beogradu, učestvovao je u redovnoj nastavi hirurgije na medicinskim fakultetima u Kragujevcu i Prištini. Bio je član komisija za odbranu magisterijuma i doktorata na medicinskim fakultetima u Beogradu, Kragujevcu i Prištini i redovni član Komisije za specijalistički ispit iz neurohirurgije.

Na Medicinskom fakultetu u Beogradu je bio član Ideološke komisije SK, Disciplinske komisije, Koordinacionog odbora Sindikata, Komisije za samoupravne odnose SK, Komiteta za ideološko-politički rad i usmeravanje nastave i naučnog procesa, delegat Univerzitetske konferencije SK, kao i član prve Redakcije časopisa *Informator*. Obavljao je niz društvenopolitičkih dužnosti u opštinama Beli Manastir, Batina, Sombor, Savski venac.

Bio je dugogodišnji načelnik D odeljenja, član Saveta i predsednik Upravnog odbora Neurohirurške klinike u Beogradu.

Dao je doprinos izučavanju svih problema neurohirurške prakse: kranioocerebralnih povreda, ekspanzivnih intrakranijalnih i spinalnih procesa, cerebrovaskularnih oboljenja i kongenitalnih anomalija. Veliki deo stručno-naučnog rada je posvetio elektroencefalografiji i problemima posttraumatske epilepsije. Posebno se angažovao na praćenju i uvođenju savremenih metoda pri obradi podataka i sistematizaciji dokumentacije, komparativnih analiza rezultata dijagnostičkih i terapijskih postupaka i proceni nalaza. Dobar deo svoje višegodišnje neurohirurške prakse je posvetio rehabilitaciji neurohirurških bolesnika, kako povređenih, tako i onih sa degenerativnim bolestima i proceni njihove telesne i radne sposobnosti.

Više puta je boravio na stručnom usavršavanju u inostranstvu. Na studijskom boravku u SAD i Kanadi bio je 1977. godine, kada je obišao više neurohirurških ustanova u Torontu, Otavi, Njujorku, San Francisku, Los Anđelesu, Nju Orleansu, Vašingtonu, Sakramentu i Hjustonu.

Autor je poglavlja „Tumori i pseudotumori mozga” u udžbeniku *Osnovi hirurgije*, urednika Zorana Gerzića (1988. i 1991). Publikovao je 250 naučnih radova, od kojih su dva štampana u celini u međunarodnim časopisima, 50 u domaćim, a

ostali u zbornicima domaćih i međunarodnih kongresa u vidu apstrakata.

Odlikovan je Ordenom zasluga za narod sa srebrnom zvezdom, Ordenom rada i Ordenom za hrabrost. Dobitnik je Povelje oslobođenja Danilovgrada i povelje „Laza Lazarević” koju dodeljuje grad Šabac. Počasni je član Udruženja lekara Crne Gore.

Penzionisan je 1994. godine. Živi u Beogradu.

Miodrag Rakić i Danica Grujičić

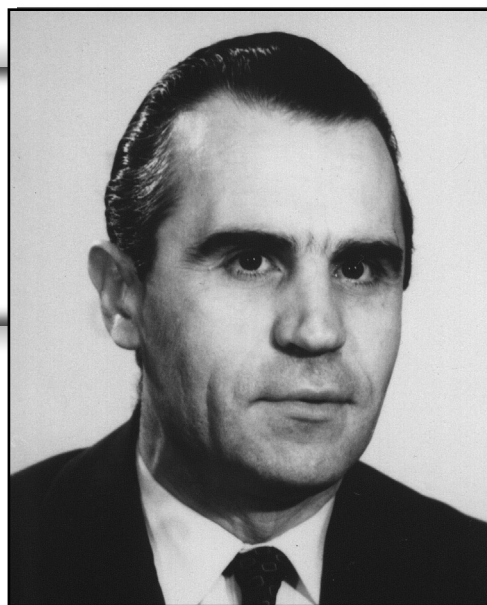
Prof. dr Vojislav Popović

Vojislav Popović je rođen 8. avgusta 1929. godine u Sisku. Gimnaziju je završio s odličnim uspehom 1948. godine. Krajem iste godine upisao je Medicinski fakultet u Beogradu i diplomirao 5. marta 1955. Opštu praksu je obavljao u Domu zdravlja „Boris Kidrič” u Beogradu i Zdravstvenoj stanici u Petrovcu na moru. U isto vreme je vršio dužnost predsednika Saveća za narodno zdravlje u Budvi.

Godine 1958. zasnovao je radni odnos na Neurohirurškoj klinici Medicinskog fakulteta u Beogradu, započeo specijalizaciju iz neurohirurgije i specijalistički ispit položio maja 1963. godine. Od 1973. do 1991. godine je bio načelnik B odeljenja, organizator i rukovodilac najveće službe dečje neurohirurgije u Jugoslaviji.

U zvanje asistenta na Medicinskom fakultetu u Beogradu izabran je 1964. godine, docenta 1976, vanrednog profesora 1982. i u zvanje redovnog profesora 1988. godine. Doktorsku disertaciju sa temom *Mogućnosti hirurškog lečenja apscesa mozga i rezultati* odbranio je 1975. godine. Redovnu i posle diplomsku nastavu je obavljao na medicinskim fakultetima u Beogradu, Kragujevcu i Prištini. Bio je mentor više magistarskih i doktorskih disertacija, član komisija za njihovu odbranu i stalni član Komisije za specijalistički ispit iz neurohirurgije. U više navrata je boravio u centrima dečje neurohirurgije u inostranstvu, nakon čega je u ovu delikatnu granu neurohirurgije unosio novine. Obavio studijski boravak u Čikagu, Bostonu, Njujorku, Bogoti i Pragu i više puta u Bazelu.

Među prvim je u zemlji izvodio sve vrste dijagnostičkih i terapijskih zahvata iz oblasti deč-

je neurohirurgije. Autor je originalne metode snimanja ugrađenog drenažnog sistema kod hidrocefalusa, uvođenja u praksu novih derivacionih sistema kod operacija hidrocefalusa, originalnih modifikacija nekih operacija (npr. kod kraniofaringeoma), originalne metode višekratne lokalne aplikacije interferona u postoperativnu ložu malignih tumora mozga kroz ugrađen rezervoar.

Učestvovao je stručno-naučnim radovima na mnogim domaćim i međunarodnim kongresima i sastancima neurohirurga, mnogim sastancima srodnih medicinskih disciplina u zemlji, nekoliko svetskih i evropskih kongresa neurohirurga i dečjih neurohirurga.

Koautor je dva poglavlja u knjizi *Akutna neurotrauma* (1962), autor tri poglavlja u jugoslovenskom udžbeniku *Hirurgija centralnog nervnog sistema* (1976) i dva poglavlja u udžbeniku *Osnovi hirurgije*, urednika Zorana Gerzića (1988. i 1991). Objavio je oko 170 stručnih i naučnih radova, od kojih su u stranim časopisima štampana 3, u zbornicima inostranih kongresa 4, u domaćim stručnim časopisima 34, a u zbornicima kongresa i sastanaka u zemlji 52 rada u celini. U vidu rezimea su štampana 53 rada u zbornicima inostranih kongresa i sastanaka u zemlji. Ostali radovi su saopšteni na internacionalnim simpozijumima neuroloških nauka podunavskih zemalja, kao i na broj-

nim stručnim sastancima u zemlji. Najznačajniji rad je *Analiza 1000 slučajeva tumora mozga kod dece*, objavljen 1989. godine na Svetskom kongresu neurohirurga u Indiji. On je prikazao do tada najveću seriju klasifikovanih podataka i rezultata jedne klinike u svetu.

Recenzent je knjige Bogoljuba Milosavljevića Čampara *Neurohirurgija – priručnik* (1984), a učestvovao je i u stručnoj oceni više radova mlađih kolega.

Član je Udruženja neurohirurga Jugoslavije (SCG), Neurohirurške sekcije, Sekcije saobraćajne medicine i Sekcije za istoriju medicine Srpskog lekarskog društva i Svetskog udruženja neurohirurga i dečjih neurohirurga.

Dobitnik je plaketa Neurohirurške klinike (1976) i Udruženja zdravstvenih radnika Srbije (1975), plakete Medicinskog fakulteta za „dragoceni doprinos i saradnju u razvoju Fakulteta” (1994) i drugih priznanja.

Penzionisan je 1994. godine. Posle penzionisanja radi u konsultativnoj službi neurohirurga na Institutu za neurohirurgiju KCS, u medicinskim centrima u Požarevcu, Smederevu i u dve privatne ordinacije u Beogradu. Aktivan je u dobrovoljnom humanitarnom radu u Ambulanti milosrđa „Sveti Luka” u Beogradu. Član je Društva prijatelja Hilandara.

Mirjana Nagulić

Prof. dr
Branko Tajsić
 (1929–2001)

Branko Tajsić je rođen 11. septembra 1929. godine u selu Puhovu kod Dragačeva. Osnovnu školu je završio u Tijanju, sedam razreda gimnazije u Čačku, a osmi razred sa velikom maturom u Drugoj muškoj gimnaziji u Beogradu.

Medicinski fakultet u Beogradu je upisao 1949, a završio 1957. godine, sa prosečnom ocenom 8,1. Po završenim studijama je, kao pitomac Škole za rezervne sanitetske oficire, upućen u Egipat kao lekar odreda Jugoslovenske narodne armije koji se nalazio u sastavu snaga Ujedinjenih nacija na Sinaju. Od 1959. godine, godinu dana je radio na Hirurškom odeljenju Opšte bolnice u Topoli, a potom 8 meseci u Poliklinici SUP-a SR Srbije. Tri godine je, upućen od strane Personalne uprave Saveznog izvršnog veća, radio na hirurškim i internim odeljenjima bolnica u Soussuflu, Monastiru i Mahdiji u Tunisu.

Nakon povratka iz Tunisa 1. februara 1964. godine, zaposlio se na Neurohirurškoj klinici u Beogradu i započeo specijalizaciju iz neurohirurgije. Specijalistički ispit je položio 1968. godine. Godine 1975. i 1979. je u dva navrata boravio na Neurohirurškoj klinici Pitie u Parizu, kod prof. dr Bernarda Peruiseta. U okviru studijskog boravka je bio na Institutu „Im. Burdenka” u Moskvi i na Institutu za neurohirurško istraživanje u Kijevu.

U zvanje asistenta na Medicinskom fakultetu u Beogradu je izabran 1970. godine, docenta 1977, vanrednog profesora 1982. i u zvanje redovnog profesora 1989. godine. Aktivno je učestvovao u svim oblicima nastave na Medicinskom fakultetu u Beogradu. Bio je mentor za iz-

radu više doktorskih i magistarskih teza i u više navrata predsednik i član komisija za njihovu odbranu. Do penzije je bio stalni član Komisije za specijalistički ispit iz neurohirurgije. Recenzent je brojnih radova iz oblasti neurohirurgije, štampanih u domaćim časopisima, pre svega *Srpskom arhivu*. Učestvovao je u stručnoj redakciji i bio prevodilac knjige *Medicinska enciklopedija – LAROUSSE* (1976–1978).

Doktorsku tezu pod naslovom *Meningeomi baze lobanje – dijagnostički i hirurški problemi* odbranio je 1976. godine. Idejni je tvorac knjige *Neurohirurgija*, u kojoj su, pored njega, autori bili Ž. Đorđević, M. Janićijević, V. Antunović i M. Samardžić (1985). To je prva knjiga iz neurohirurgije pisana za lekare opšte prakse i drugih specijalnosti, a koja je u sebi sadržala informacije o svim oblastima neurohirurgije. Autor je poglavlja „Intrakranijalna hipertenzija” i „Ekspanzivni procesi kičmene moždine” u udžbeniku *Osnovi hirurgije*, urednika Zorana Gerzića (1988. i 1991).

Profesor Branko Tajsić je objavio preko 100 stručno-naučnih radova, od kojih je 56 štampano u celini u domaćim časopisima, zbornicima inostranih i domaćih kongresa i simpozijuma. U obliku rezimea, u međunarodnim zbornicima je štampano 25 radova, a u domaćim 14. Najveći broj radova se odnosi na hiruršku problematiku

meningeoma prednjeg sprata baze lobanje, likvorne fistule ove regije i aneurizme perikaloznih arterija. Profesor Branko Tajsic je bio jedan od pionira mikrohiruske tehnike na Neurohiruskoj klinici u Beogradu i trudio se da je uvede u rutinsku upotrebu.

Od 1973. do 1979. godine je bio šef Dečjeg odseka B odeljenja Neurohiruske klinike, a načelnik C odeljenja Instituta za neurohirusgiju od 1979. do 1991. godine.

Branko Tajsic je bio generalni sekretar Udruženja neurohirusga Jugoslavije, član Izvršnog komiteta Evropske asocijacije neurohirusa i aktivan

član Neurohiruske sekcije SLD.

Kao lekar odreda Jugoslovenske narodne armije u sastavu Ujedinjenih nacija na Sinaju odlikovan je medaljom „U službi mira” još 1959. godine. Za dugogodišnji stručni i društveni rad dodeljena mu je povelja „Dr Dragiša Mišović”, kao i povelja Skupštine opštine Lučani.

Penzionisan je 1994. godine. Umro je 19. aprila 2001. godine u Beogradu. Sahranjen je u Topoli ispod Oplenca.

Danica Grujičić

Prof. dr Živorad Đorđević

Živorad Đorđević je rođen 19. marta 1933. godine u Svriljigu. Osnovnu školu je započeo u rodnom mestu, a nastavio u Beogradu, gde je završio i srednju školu i maturirao 1952. godine. Iste godine je upisao studije medicine na Medicinskom fakultetu u Beogradu. U toku studija je bio demonstrator na tri instituta Medicinskog fakulteta: Hemijskom, Fiziološkom i Farmakološkom. Diplomirao je 1960. godine sa srednjom ocenom 8,81.

Po odsluženom vojnom roku i obavljenom opštem lekarskom stažu zaposlio se na Neurohirurškoj klinici u Beogradu 1962. godine. Specijalistički ispit iz neurohirurgije je položio sa odličnim uspehom 19. juna 1967. god.

U zvanje asistenta za predmet Hirurgija – Neurohirurgija pri Medicinskom fakultetu u Beogradu izabran je 1970, docenta 1977, vanrednog profesora 1982, a u zvanje redovnog profesora 1989. godine. Doktorsku tezu Hirurgija tumora malog mozga i četvrte moždane komore odbranio je 1976. godine.

Učestvovao je u svim oblicima nastave na Medicinskom fakultetu u Beogradu, bio je mentor magistarskih radova i doktorskih teza i član komisija za njihovu odbranu, a do penzionisanja član Komisije za specijalistički ispit iz neurohirurgije. Bio je šef Katedre hirurgije za redovnu nastavu u dvogodišnjem mandatu, član Saveta i delegat Skupštine Medicinskog fakulteta.

Boravio je na stručnom desetomesečnom usavršavanju u „Hospital Neurologique” u Lionu, Francuska, 1968. godine. Godine 1979. je proveo šest meseci u bolnici Pitie u Parizu, kod profesora

ra B. Pertuiseta. Po pozivu British Councila je boravio tri nedelje u Glazgovu, na specijalizovanom simpozijumu o povredama glave.

Neurohiruršku službu u bolnici u Risnu je osnovao 1968. godine, a 1972. obavio prvu neurohiruršku operaciju tumora mozga u Kosovskoj Mitrovici.

Od 1973. do 1977. godine je bio načelnik Prijemno-traumatološke službe Neurohirurške klinike, a od 1977. do 1987. god. načelnik Odeljenja intenzivne nege i reanimacije. U dva mandata je bio predsednik Upravnog odbora Neurohirurške klinike. Bio je član Saveta Univerzitetskog kliničkog centra i direktor Urgentnog centra od njegovog osnivanja 1987. do 1998. godine.

Učestvovao je u stručnoj redakciji i kao prevodilac knjige *Medicinska enciklopedija – LAROUSSE* (1976–1978).

Tokom višedecenijskog rada bavio se različitim problemima neurohirurške patologije i objavio preko 100 stručno-naučnih radova, od kojih se veliki broj odnosi na probleme ekspanzivnih intrakranijumskih procesa. U celini je štampano 55 radova, od kojih 8 u stranim časopisima, 10 u domaćim časopisima, a ostali su štampani u zbornicima međunarodnih i domaćih kongresa i simpozijuma.

Koautor je jedne od prvih monografija iz neurohirurgije *Traumatski intrakranijalni hematomi*

(1972), kao i udžbenika *Neurohirurgija*, Branka Tajsića i saradnika (1985). Autor je poglavlja „Povrede glave i mozga” u udžbeniku *Osnovi hirur-gije*, urednika Zorana Gerzića (1988. i 1991) i jedan od autora poglavlja „Neurohirurgija” u udžbeniku *Hirurgija za studente i lekare*, urednika Dragoslava Stevovića (2000). Posebnu pažnju je posvetio problemima tumora zadnje lobanjske jame, njihovoj kliničkoj slici, rešavanju problema povišenog intrakranijumskog pritiska koji ih najčešće prati i operativnim rezultatima. Bavio se rešavanjem složenih problema dijagnostike i tretmana kranioocerebralnih povreda. Jedan je od urednika međunarodne monografije *Emergency Surgery – International up to date* (1996).

Recenzent je više knjiga i udžbenika koji se bave različitim problemima neurohirurgije: *Hidrocefalus u dece, klinički i hirurški problemi*,

Petra Milenkovića i Miloša Janićijevića (1983), *Neurohirurgija – priručnik*, Bogoljuba Milosavljevića i saradnika (1984), *Lumbalna diskus hernija, radikularna kompresija*, Lasla Švirtliha i saradnika (1996), *Povrede i oboljenja perifernih nerava*, Miroslava Samardžića i saradnika (1998), *Neurohirurgija za sve lekare*, Miroslava Samardžića i saradnika (1998), *Rekonstruktivna hirurgija brahijalnog pleksusa*, Miroslava Samardžića i saradnika (1999) i *Neurohirurški problemi u ortopediji i traumatologiji*, Miroslava Samardžića i saradnika (2000).

Penzionisan je 2000. godine. Živi u Beogradu. Aktivan je u radu Katedre za posleddiplomsku nastavu iz neurohirurgije Medicinskog fakulteta u Beogradu.

Branko Đurović i Danica Grujičić

Prof. dr Bogoljub Milosavljević Čampar

Bogoljub Milosavljević Čampar (Čampar je staro porodično ime koje je promenjeno u Milosavljević pre oko sto godina) je rođen 9. decembra 1934. godine u Šapcu. Kao najbolji đak Smederevske gimnazije, bio je posebno nagrađen od Sreskog odbora grada Smedereva. Medicinski fakultet u Beogradu je upisao 1953, a završio 1961. sa srednjom ocenom 9.

Kao lekar opšte medicine je u periodu od 1962. do 1965. radio na Institutu za lečenje alkoholizma u Beogradu. Godine 1966. je zasnovao radni odnos na Neurohirurškoj klinici u Beogradu. Specijalistički ispit iz neurohirurgije je položio 1970. godine sa odličnim uspehom.

Magistarski rad na temu *Traumatske kome, diferencijalna dijagnoza i terapija* odbranio je na Medicinskom fakultetu u Beogradu 1972. godine. Doktorsku disertaciju pod nazivom *Mogućnosti revaskularizacije mozga primenom mikrovaskularnog by-passa, hirurški problemi i neposredni rezultati* odbranio je na Medicinskom fakultetu u Beogradu 1980. godine.

Bio je šef Laboratorije za eksperimentalnu neurohirurgiju Neurohirurške klinike (1973–1983), potom načelnik Neurohirurškog odeljenja u Bengaziju, Libija (od 1984. do 1986) i šef nastave neurohirurgije na Al Arab Medical University. Po povratku u zemlju je postao načelnik Odeljenja intenzivne nege Neurohirurške klinike (1987–1994) i savetnik direktora Instituta za neurohirurgiju do odlaska u penziju.

U zvanje asistenta na predmetu Hirurgija – Neurohirurgija je izabran 1974, docenta 1981, vanrednog profesora 1988, a u zvanje redovnog

profesora 1993. godine. Bio je predsednik Disciplinske komisije Medicinskog fakulteta u jednom izboru. Više godina je bio šef nastavne baze Instituta za neurohirurgiju za redovnu nastavu. Bio je mentor u izradi više magistarskih i studentskih radova, član komisija za odbranu magistarskih i doktorskih teza i član Komisije za odbranu specijalističkog ispita iz neurohirurgije.

U zvanje Assistant Professor of Neurosurgery na Arapskom medicinskom fakultetu u Bengaziju, Libija izabran je 1984. godine, gde je dve i po godine bio rukovodilac nastave koja je obavljana na engleskom jeziku. Njegov rad je pismeno ocenjen najvišom ocenom. Od 1998. do 2000. godine je radio kao profesor u Centru za posleddiplomske studije na Medicinskom fakultetu u Tripoliju u Libiji (Lybian Board for Medical Specialization).

Usavršavao se u Kanadi (tromesečna specijalizacija iz oblasti mikrovaskularne hirurgije 1976–1977) i Sjedinjenim Američkim Državama (posleddiplomski kurs na Njujorškom univerzitetu 1977). U više navrata je tokom 1979, 1981, 1983, 1985. i 1988. godine boravio na stručnim usavršavanjima u SAD i Kanadi.

Objavio je preko 100 stručno-naučnih radova iz oblasti neurohirurške problematike, od kojih je 7 štampano u celini u inostranim časopisima, 23 u do-

maćim, 2 u zbornicima radova sa međunarodnih, a 34 u zbornicima radova sa domaćih kongresa, dok su ostali štampani u zbornicima rezimea sa međunarodnih i domaćih kongresa i stručnih sastanaka.

Autor je i koautor više knjiga i monografija: *Traumatske cerebralne kome posle saobraćajnih udesa – Priručnik za lekare* (1976), *Savremeni stavovi u hirurškom lečenju akutnih cerebrovaskularnih oboljenja*, u *Inovacijama znanja iz neuropsihijatrije* Republičke komisije za neuropsihijatriju (1982), *Neurohirurgija – priručnik* (1984), koja je prva knjiga na Medicinskom fakultetu u Beogradu rađena po obrascu poluprogramirane nastave (pitanja i odgovori i u afirmativnom i u negativnom smislu, a odgovori sa objašnjenjem problema tamo gde je to potrebno). Koautor je poglavlja „Neurohirurgija” u udžbeniku *Hirurgija za studente medicine*, urednika D. Stevovića (2000).

Recenzent je više monografija iz oblasti neurohirurgije, kao što su *Tumori hipofize i kraniofaringeomi*, Svetomira Ivanovića (1995), *Lumbalna diskus hernija. Radikalna kompresija*, Lasla Švirtliha i saradnika (1996), *Povrede i oboljenja perifernih nerava*, Miroslava Samardžića i saradnika (1998) i knjige *Neurohirurgija za sve lekare*, Miroslava Samardžića i saradnika (1998).

Profesor Milosavljević je osnivač laboratorija

za eksperimentalnu neurohirurgiju i mikrohrurgiju na Neurohirurškoj klinici i osnivač prvog mikrohrurškog kursa iz eksperimentalne neurohirurgije, koji je završilo 25 hirurga KC Srbije.

Uveo je metodu revaskularizacije mozga mikrovaskularnim by-passom, kao i revaskularizaciju mozga operacijama na vertebralnoj arteriji i drugim ekstraanatomskim putevima. Kao glavni istraživač neurohirurg za Centar 56 (Beograd, Neurohirurška klinika) učestvovao je u „Međunarodnoj kooperativnoj studiji o ekstrakranijalnim–intrakranijalnim arterijskim anastomoza-ma” (1977–1985). Predsedavao je jednoj sekciji na Svetskom kongresu neurohirurga u Nju Delhiju, Indija, 1988.

Bio je član Predsedništva i Izvršnog odbora Srpskog lekarskog društva. U dva mandata je bio delegat Udruženja neurohirurga Jugoslavije u Svetskom udruženju. Dopisni je član Udruženja neurologa, neuropsihijatara i neurohirurga države Peru, Južna Amerika (Membro Correspondente de La Sociedad Peruana de Psiquiatria, Neurologia y Neurocirurgia). Član je Američkog udruženja neurohirurga (Congress of Neurological Surgery).

Penzionisan je 2002. godine. Živi u Beogradu.

Ljiljana Vujotić

Prof. dr Rade Repac

Rade Repac je rođen 18. jula 1936. god u Đakovici. Osnovnu školu i gimnaziju je završio u Peći. Medicinski fakultet u Beogradu je upisao 1954, a diplomirao 1962. godine. Opšti lekarski staž je obavio na klinikama Medicinskog fakulteta u Beogradu i u Opštoj bolnici u Peći. Po završenoj vojnoj obavezi je radio kao lekar opšte medicine u bolnici u Peći, a zatim je 1966. godine započeo specijalizaciju iz opšte hirurgije u Prištini, gde je bio sve do kraja 1968. godine. Januara 1969. godine je zasnovao radni odnos na Neurohirurškoj klinici u Beogradu. Specijalistički ispit iz neurohirurgije je položio 1972. godine.

Doktorsku disertaciju pod naslovom *Metastazni tumori velikog i malog mozga kao hirurški problem* odbranio je 1976. godine. Od 1978. godine pa sve do penzionisanja bio je načelnik Operativnog bloka na Neurohirurškoj klinici u Beogradu.

Tokom 1979. godine je proveo dva meseca u SAD, gde se upoznao sa najsavremenijim dostignućima hirurškog lečenja cerebrovaskularnih bolesti, hidrocefalusa, tumora mozga i hipofize. Oktobra 1982. godine je bio na stručnom usavršavanju u Kijevu i Moskvi.

U zvanje asistenta na Medicinskom fakultetu u Beogradu za predmet Neurohirurgija izabran je 1978, docenta 1984, vanrednog profesora 1989. i u zvanje redovnog profesora 1994. godine. Od 1993. do 2001. godine bio je šef Katedre za posle-diplomsku nastavu iz neurohirurgije. Poseban doprinos pedagoškom radu dao je izradom video-kaseta o intrakranijalnim aneurizmama, tumorima i parazitarnim oboljenjima centralnog nervnog sistema, hirurgiji spinalnog kanala i perifernih ne-

rava, koje su postale sastavni deo posle-diplomske nastave iz neurohirurgije. Bio je mentor više magistarskih i doktorskih teza, redovan član komisija za njihovu odbranu i član Komisije za odbranu specijalističkog ispita iz neurohirurgije.

Tokom tri i po decenije rada na Neurohirurškoj klinici u Beogradu dao je poseban stručno-naučni doprinos u oblastima hirurškog lečenja metastaznih tumora mozga i okluzivnih cerebrovaskularnih oboljenja. Bio je jedan od pionira hirurgije okluzivnih bolesti karotidnih arterija na vratu. Prvi je kod nas obradio patologiju i hirurgiju metastaza u velikom i malom mozgu i uveo endoskopiju kao hiruršku metodu zbrinjavanja hidrocefalusa, da bi potom proširio njene indikacije na različite patološke procese u moždanim komorama i na cistične promene velikog i malog mozga. Najzaslužniji je za nabavku endoskopske opreme na Institutu za neurohirurgiju.

Autor je nekoliko monografija i oko 170 stručno-naučnih radova iz svih oblasti neurohirurgije. U inostranim časopisima su u celini štampana dva rada, u domaćim 7, u zbornicima međunarodnih kongresa 4, a u zbornicima domaćih kongresa i simpozijuma 80 radova. Ostali radovi su štampani u vidu rezimea sa međunarodnih i domaćih stručnih sastanaka i kongresa. U svojim radovima je najviše obrađivao problematiku kraniocere-

bralnih povreda, metastaznih tumora mozga, intrakranijalnih spontanih krvavljenja i okluzivnih bolesti krvnih sudova vrata i mozga, kao i tumora selarne i supraselarne regije. Poslednje godine svoje karijere profesor Repac se u celini posvetio minimalno invazivnim metodama u neurohirurgiji, kao što je endoskopija. Koautor je monografije *Spontana endokranijalna krvavljenja II* (1976) i *Ishemijske bolesti mozga i okluzivna oboljenja krvnih sudova vrata i mozga* sa Petrom Milenkovićem i Miodragom Panićem (1982), jedan je od autora poglavlja „Neurohirurgija” u udžbeniku

Hirurgija za studente i lekare, Dragoslava Stevo-
vića i saradnika (2000). Autor je poglavlja „Povre-
de glave i mozga” u knjizi *Povrede u sportu i nji-
hovo lečenje* (1988), koju je izdao Savez za fizič-
ku kulturu Jugoslavije.

Profesor Rade Repac je 15 godina bio lekar re-
prezentacije Jugoslavije u vaterpolu, a 17 godina
član lekarskog konzilijuma kluba „Crvena zvezda”.

Penzionisan je 2003. godine. Amaterski se ba-
vi astronomijom.

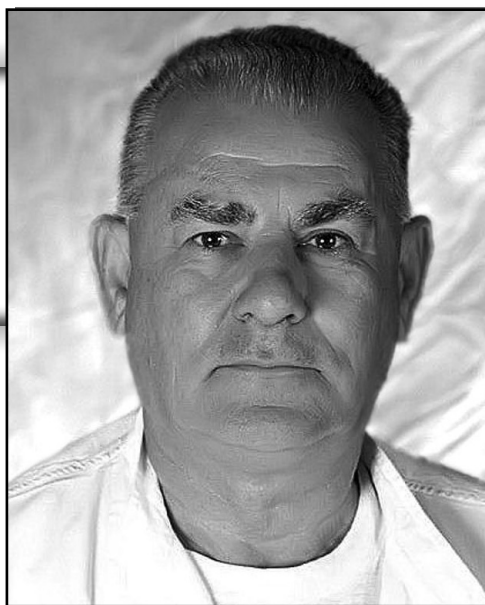
Danica Grujičić i Danilo Radulović

Prof. dr Momčilo Đorđević

Momčilo Đorđević je rođen u Kraljevu 1. januara 1940. godine. Gimnaziju je završio u Beogradu 1958. godine, gde se upisao na Medicinski fakultet. Pet uzastopnih godina učestvovao je na omladinskim radnim akcijama. Preko studentske organizacije za međunarodnu razmenu studenata je tokom 1964. godine, kao apsolvent, proveo četiri meseca na Univerzitetskoj klinici za interne i nervne bolesti u Bonu. Tokom poslednje dve godine studija je, u saradnji sa hepatologom dr Verom Perišić, napisao dva stručna studentska rada, a potom dobio dve specijalne nagrade na studentskim kongresima u Nišu i Rijeci. Devet semestara je bio demonstrator na anatomiji. Na Medicinskom fakultetu u Beogradu je diplomirao 1965. godine sa srednjom ocenom 8,2.

Rad na Medicinskom fakultetu je započeo decembra 1966. godine kao stručni saradnik na Anatomskom institutu, gde je proveo 5 godina. Dvogodišnju volontersku specijalizaciju iz hirurgije je započeo 1969. godine, a 1971. je primljen na specijalizaciju iz neurohirurgije na Neurohirurškoj klinici u Beogradu, gde je položio specijalistički ispit 1974. godine. Godine 1978. je izabran za šefa Odseka za dečju neurohirurgiju Neurohirurške klinike u Beogradu, a 1992. je postao načelnik B odeljenja Instituta za neurohirurgiju. Na ovoj dužnosti je ostao do penzionisanja.

Doktorsku tezu *Povrede mozga vatrenim oružjem i njihov uticaj na intrakranijalni pritisak, protok krvi kroz mozak i sistemski arterijski pritisak – eksperimentalna studija* odbranio je 1979. godine.

Momčilo Đorđević je u više navrata boravio na usavršavanjima u inostranstvu: kod profesora Loeva u Hamburgu, Nemačka (1974/75) i kod profesora Lexella u Karolinskoj, Švedska (1975/76), gde mu je, kao i u Beogradu, odobrena izrada doktorske teze i novčana potpora za eksperimentalni rad na tezi. Tokom 1977. godine je boravio kod profesora Loguea u Nacionalnoj bolnici u Londonu, a 1979. godine kod profesora Drejka na Univerzitetu u Ontariju, Kanada. Kao gost specijalista neurohirurg, u toku leta 1980. radio je kod profesora Gratzla u Kantonalnoj bolnici u Bazelu u Švajcarskoj. Nakon toga je 1981. godine boravio kod profesora Jašargila u Cirihi, 1982. kod profesora Beneša u Pragu i profesora Ransohoffa u Njujorku. Na Državnom univerzitetu u Njujorku je gostovao 1983. godine, a 1988. ponovo u Bazelu kod profesora Gratzla. Godine 1989. obišao je neurohirurške centre u Njujorku, Torontu i Bazelu. Kod profesora Margutha na Neurohirurškoj klinici u Minhenu je boravio 1990, a iste godine je bio i na Odseku za dečju neurohirurgiju Nacionalne bolnice u Londonu. Tokom septembra 1991. godine bio je gost Salahuddin Hospital u Tripoliju, Libija.

U zvanje višeg naučnog saradnika za predmet Neurohirurgija na Medicinskom fakultetu u Beogradu izabran je 1988. godine. Godine 1995. je

izabran u zvanje redovnog profesora za predmet Restorativna neurologija I na smeru Neuronauka u Centru za multidisciplinarne studije Univerziteta u Beogradu. U zvanje redovnog profesora Medicinskog fakulteta u Beogradu izabran je 2000. godine. Bio je mentor u izradi magistarskih i doktorskih teza, član brojnih komisija za njihovu odbranu, kao i član Komisije za odbranu specijalističkog ispita iz neurohirurgije. Pored redovne nastave, posebno se angažovao u poslediplomskoj (biološka psihijatrija, hirurška anatomija, neurohirurgija), specijalističkoj (psihijatrija, neurologija, neurohirurgija, urgentna medicina) i supspecijalističkoj nastavi (onkologija). U Centru za multidisciplinarne studije Univerziteta u Beogradu je držao poslediplomsku nastavu iz restorativne neurologije. Učestvovao je u edukativnoj nastavi za lekare u okviru Centra za naučnoistraživački rad u bolnici „Sveti Sava” i na poslediplomskom kursu „Osnovi neurobiologije” u Centru za edukaciju specijalizanata Zavoda za bolesti zavisnosti.

Bio je nosilac projekta SIZ-a za nauku grada Beograda iz oblasti kongenitalnih anomalija (1986–1990).

Učestvovao je na brojnim domaćim i međunarodnim kongresima i skupovima. Na Evropskom kongresu neurohirurga u Briselu 1983. godine izabran je za člana European Research Comitee Evropske asocijacije neuroloških hirurga, a reizabran 1987. godine na Kongresu u Barseloni. Od 1983. do 1991. godine je bio stalni član žirija firme „The Upjohn” za izbor za najbolji neurohirurški članak, priložen od strane autora mlađeg od 40

godina, a po evropskom konkursu raspisivanom svake godine.

Autor je 150 publikacija, od kojih je 12 objavljeno u inostranim, a 24 u domaćim indeksiranim časopisima, 3 su štampana u celini u zbornicima međunarodnih kongresa, a 17 u celini u zbornicima skupova nacionalnog značaja. Ostali radovi su štampani u vidu izvoda sa međunarodnih kongresa i domaćih stručnih sastanaka. Pedijatrijska neurohirurgija je jedna od centralnih tema njegovog interesovanja, pa je tako objavio više priloga o operativnoj tehnici hirurškog rešavanja hidrocefalusa, o patofiziologiji i mehanizmima intrakranijalne hipertenzije, hirurgiji tumora mozga, vaskularnih poremećaja i kranioocerebralnih povreda, posebno kod dece i mladih.

Autor je tri monografije: *Intrakranijumska hipertenzija* (1990), *Intrakranijumski tumori u dece i mladih* (1993) i *Hidrocefalus – porodični priručnik* (1996), kao i osam poglavlja u monografijama iz edicije *Problemi u pedijatriji* (1988–1994). Koautor je udžbenika *Anatomski atlas za studente medicine i stomatologije*, koji je od 1979. do sada doživelo više izdanja.

Član je Udruženja neurohirurga Srbije i Crne Gore, Društva anatoma SCG, a od 1992. do 2005. godine je bio predsednik Neurohirurške sekcije SLD.

Penzionisan je 2005. godine. Svoje pedagoške aktivnosti je nastavio u prvoj privatnoj Medicinskoj akademiji u Srbiji (US Medical School). Redovno objavljuje kritičke članke o najnovijim dostignućima u medicini u nedeljniku *NIN*.

Miloš Janićijević i Vaso Antunović

Prof. dr Ivan Ribarić

Ivan Ribarić je rođen 11. maja 1940. godine. Osnovnu školu i gimnaziju je završio u Beogradu i upisao se na Medicinski fakultet. Tokom studija je tri godine bio demonstrator na predmetima Fiziologija i Patofiziologija. Diplomirao je 1964. godine. Aktivno se bavio sportom.

Nakon što je obavio opšti lekarski staž, krajem 1965. godine se zaposlio na Neurohirurškoj klinici u Beogradu i počeo specijalizaciju iz neurohirurgije. Specijalistički ispit je položio 1971. godine. Magistarski rad *Uporedna klinička vrednost rendgenološkog prikazivanja likvornog prostora i krvnih sudova u dijagnozi i lokalizaciji intrakranijalnih tumora* je odbranio 1972, a doktorsku tezu *Neurohirurško lečenje epilepsije* 1976. godine na Medicinskom fakultetu u Beogradu.

U toku prvog stručnog usavršavanja u inostranstvu, 1974. godine je završio kurs iz mikrovaskularne neurohirurgije kod prof. dr G.M. Yasargila u Cirihi, Švajcarska. Godine 1974–75. je proveo deset meseci na Univerzitetu Harvard u Bostonu, SAD, kod prof. M. Sweeta, a 1976. godine je završio Evropski posle diplomski kurs o cerebrovaskularnoj patologiji i hirurgiji u Pečuju, Mađarska, koji su vodili profesori Pertuiset, Pia, Brihaye i Merei. Godine 1980. je proveo devet meseci na McGill univerzitetu u Montrealu, Kanada, kod profesora Rasmussena, Feindela, Bertranda i Gloora, a 1987. tri meseca na Neurološkom institutu u Montrealu.

U zvanje asistenta na predmetu Hirurgija – Neurohirurgija na Medicinskom fakultetu u Beogradu izabran je 1978, docenta 1984, vanrednog profesora 1989. i u zvanje redovnog profesora 1994. godine. Kao mentor je učestvovao u izradi

jednog magisterijuma i više doktorskih disertacija. Bio je član Komisije za polaganje specijalističkog ispita iz neurohirurgije i član brojnih komisija za odbranu magisterijuma i doktorata.

Bio je nosilac projekta „Operativno lečenje epilepsije” pri Republičkom SIZ-u za nauku Srbije i učesnik u tri međunarodna projekta iz oblasti operativnog lečenja epilepsije: „International league against epilepsy – ILAE: Global survey on epilepsy surgery” (sa profesorom Silfveniusom), „Second Palm Desert meeting: results of epilepsy surgery” (sa profesorima Engelom, Spenserom i Ojemanom), „ILAE: bibliography on epilepsy surgery 1900–1990” (sa profesorom Silfveniusom).

Prvi je na našim prostorima u kliničku praksu uveo operativno lečenje epilepsije, koristeći savremene dijagnostičke i operativne tehnike. Razvio je službu operativnog lečenja epilepsije na Neurohirurškoj klinici u Beogradu. U ovoj oblasti je publikovao originalnu metodu snimanja EEG potencijala orbitalnim elektrodama, kao i operaciju restriktivne frontotemporalne resekcije.

Autor je preko 120 stručnih radova, od kojih je 15 štampano u celini u inostranim, a 28 u domaćim časopisima, 4 u zbornicima radova inostranih kongresa, 24 u zbornicima sa domaćih kongresa i simpozijuma, dok su ostali objavljeni u vidu izvoda u zbornicima međunarodnih i domaćih sim-

pozijuma i kongresa.

Kao autor ili koautor objavio je više knjiga i monografija: *Epilepsija i njeno hirurško lečenje* (1978), *Neuroradiološka anatomija sa dijagnostikom ekspanzivnih lezija u kranijumu* (1982), *Povrede centralnog i perifernog nervnog sistema* (1985), *Elektroencefalografija u kliničkoj praksi* (1987), *Epilepsije, dijagnoza, medikamentno i operativno lečenje* (1996).

Autor je više poglavlja iz neurohirurgije u knjigama i udžbenicima: dvadeset pet priloga iz neurohirurgije u šestom izdanju knjige *Lekarski priručnik* (1980. i 1992), četiri poglavlja u knjizi *Neurohirurgija – priručnik* (1984), „Urgentna neurohirurška stanja” u udžbeniku *Urgentna hirurgija*, urednika Milana Dragovića (1984), „Operativno zbrinjavanje kranijalnih povreda” u knjizi *Operativna hirurgija*, urednika Milana Dragovića (1987), kao i poglavlja „Neurohirurgija” u knjizi *Osnovi hirurgije* (opšti i specijalni deo), urednika Milana Dragovića i Zorana Gerzića (1998).

Profesor Ribarić je autor i tri poglavlja u međunarodnim monografijama: „Experience with Orbital Electrodes in the Patients Operated on for Epilepsy – Results of Tempofrontal Resections” u *Advances in Stereotactic and Functional Neurosurgery* 8 grupe autora – Broggi G., Burzaco J., Hitchcock E.R., Meyerson B.A., Toth Sz. (1989), „Why Are so Few Patients Operated on for Epilepsy? A Yugoslav Perspective” u *Neurosurgical Aspects of Epilepsy* grupe autora – Pickard D.J., Maira G., Polky C.E., Trojanowski T. (1990) i „Epileptic Disturbance of Consciousness – an Argument for Contemplation” u *Brain and Consciousness*, u izdanju European Centre for Peace and Development of the United Nations University for Peace (1997).

Poslednje godine svoje karijere je proveo u Libiji, gde je nastavio pedagoške i hirurške aktivnosti.

Penzionisan je 2001. godine. Živi u Beogradu.

Eugen Slavik

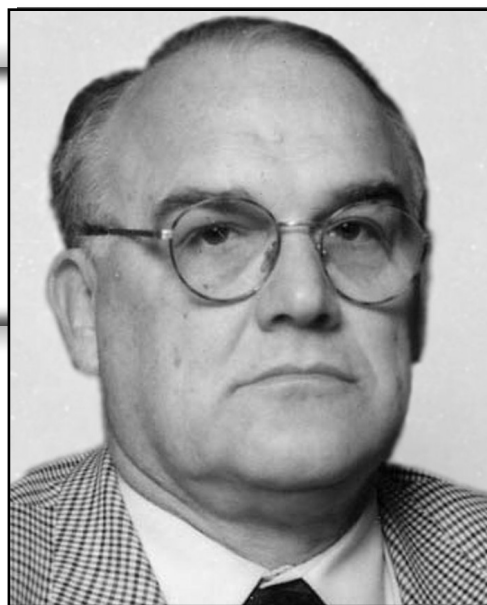
Prof. dr Vaso Antunović

Vaso Antunović je rođen 15. januara 1949. godine u Sretici kod Drvara. Gimnaziju je završio u Sarajevu i 1968. upisao Medicinski fakultet u Beogradu. U toku studija je dve godine bio demonstrator na Katedri za fiziologiju i dve godine na Katedri za histologiju. Stručnim radovima je učestvovao na tri kongresa studenata medicine i stomatologije Jugoslavije. U okviru razmene studenata je boravio na praksi u Švedskoj i Danskoj. Diplomirao je 1973. godine sa prosečnom ocenom 9.

Prvog oktobra 1974. godine je zasnovao radni odnos na Institutu za neurohirurgiju KCS. Specijalistički ispit iz neurohirurgije je položio 1980. godine sa odličnim uspehom. U cilju stručnog usavršavanja, pohađao je kurseve iz mikrohirurgije u Kliničkom centru u Ljubljani i Neurohirurškoj klinici u Hanoveru. Boravio je na stručnom usavršavanju u San Francisku, Los Anđelesu, Njujorku, Cirihi, Londonu i Lionu.

Magistarski rad *Klinička slika i dijagnostika tumora bočnih i III moždane komore* odbranio je 1978, a doktorsku disertaciju *Mikrohkirurško lečenje tumora pontocerebelarnog ugla sa posebnim osvrtom na očuvanje funkcije zahvaćenih kranijskih nerava* 1987. godine.

U zvanje asistenta na Medicinskom fakultetu u Beogradu izabran je 1979. godine, docenta 1988, vanrednog profesora 1993. i u zvanje redovnog profesora 1996. godine. Bio je mentor više magistarskih i doktorskih teza i redovan član komisija za njihovu ocenu i odbranu, predsednik Komisije za polaganje specijalističkog ispita iz neurohirurgije, kao i dugogodišnji predsednik XI ispitne ko-

misije Katedre hirurgije za redovnu nastavu.

Stalni je konsultant za neurohirurgiju u Kragujevcu, Podgorici i Banjaluci. Viziting profesor je na univerzitetima u Kragujevcu i Banjaluci, a od 1996. godine i u Veroni (Italija) i Southern California University u Los Anđelesu (SAD).

Od osnivanja Urgentnog centra KCS 1988. godine je bio načelnik Odeljenja neurohirurgije, a potom pomoćnik direktora Instituta za neurohirurgiju KCS. Od 1992. do 1995. godine je bio direktor Instituta za neurohirurgiju, a od 1993. do 1998. godine medicinski direktor i zamenik generalnog direktora Kliničkog centra Srbije. Načelnik je D odeljenja Instituta za neurohirurgiju Kliničkog centra Srbije.

Bio je član Redakcionog odbora časopisa *Chirurgia Neurologica Iugoslavica* sa međunarodnim Izdavačkim savetom. Član je redakcionih odbora časopisa *Acta Traumatologica Serbica*, *Acta Chirurgica Iugoslavica*, *Chirurgia Urgens* i *European Journal of Emergency Surgery*.

Profesor Antunović je član Srpskog lekarskog društva, Odbora Traumatološke sekcije SLD, Evropskog i Svetskog udruženja neurohirurga, Izvršnog komiteta Svetske federacije neurohirurških društava (WFNS), Evropske asocijacije neurohirurških društava (EANS), Američke asocijacije neuroloških hirurga (AANS) i Američkog

kongresa neuroloških hirurga (CNS). Od 1992. do 2001. je bio predsednik Jugoslovenskog udruženja neurohirurga.

Dobitnik je plakete Neurohirurške klinike za doprinos u hirurškom tretmanu tumora pontoce-rebelarnog ugla 1988. godine. Kao koautor rada „Gunshot injuries of the brachial plexus” dobio je nagradu „Collumela award” za najbolji rad na International Conference of Recent Advances in Neurotraumatology, održanoj od 8. do 11. septembra 1996. godine u Riccioneu, Italija. Dobitnik je Oktobarske nagrade grada Beograda za 1996. godinu kao autor knjige *Lumbalna diskus hernija. Radikularna kompresija* i Zlatne plakete Zavoda za izdavanje udžbenika Republike Srbije 1997. godine, povodom 40 godina rada Zavoda.

Autor je i koautor u 4 monografije publikovane u inostranstvu: *Nerve repair of brachial plexus injuries* (1996), *Emergency Surgery – International up to date* (1996), *Sectional Anatomy and MNR of Human Body* (2000) i *Magnetic Resonance of the Central Nervous System Disorders* (2001). Takođe je autor i koautor u više domaćih monografija kao što su: *Neuroradiološka anatomija sa dijagnostikom ekspanzivnih lezija u kranijumu* (1982), *Neurohirurgija – priručnik* (1984), *Neurohirurgija* (1985), *Anestezija u neurohirurgiji* (1995), *Lumbalna diskus hernija* (1996), *Povrede i oboljenja perifernih nerava* (1998) i *Arterije mozga i kičmene moždine* (2001).

Autor je i koautor poglavlja „Urgentna hirurgija glave” u knjizi *Osnovi urgentne medicine*, urednika M. Mitrovića (1995), dva poglavlja u knjizi *Osnovi neurohirurgije za sve lekare*, urednika M. Samardžića (1998) i poglavlja „Neurohirurgija” u udžbeniku *Hirurgija za studente i lekare*, urednika D. Stevovića (2000).

Profesor Antunović je autor i koautor u 250 stručno-naučnih radova iz oblasti neurohirurgije, od kojih je 15 objavljeno u inostranim, 25 u doma-

ćim časopisima, 17 u celini u zbornicima internacionalnih kongresa, a 22 u zbornicima domaćih skupova. Ostali su štampani u vidu sažetaka u zbornicima internacionalnih i domaćih kongresa.

Bio je rukovodilac projekta „Odloženo pogoršanje stanja nakon aneurizmalne subarahnoidalne hemoragije, analiza činilaca i mogućnosti lečenja” (1996–2000), zamenik rukovodioca projekta „Dijagnostika i rekonstruktivna hirurgija povreda ramenog živčanog spleta” (1996–2000) i koordinator projekta „Razvoj metoda softvera za numerička i eksperimentalna istraživanja u oblasti biomedicinskih nauka”, finansiranog od Ministarstva za nauku i tehnologiju Republike Srbije (1997/2001).

Predsedavao je sesijama na internacionalnim skupovima: 2nd Vice-Presidential Meeting of EANS, Solun (1991), The First International Conference of Emergency Surgery, Beograd (1996), The First Congress of Macedonian Neurosurgical Society, Ohrid (1998). Održao je više predavanja po pozivu u zemlji i inostranstvu.

Kao predsednik organizacionih odbora, najzaslužniji je za održavanje više naučnih skupova, kao što su: Prvi stručni sastanak neurohirurga Jugoslavije, Beograd (1992), Drugi kongres urgentne hirurgije i traumatologije Jugoslavije, Budva (1995), The First International Conference of Emergency Surgery (pod pokroviteljstvom European Association of Emergency Surgery and Traumatology), Beograd (1996), VIII kongres Udruženja neurohirurga Jugoslavije, Beograd (1998), gde je bio i predsednik Kongresa.

Sporazumno je raskinuo radni odnos na Medicinskom fakultetu u Beogradu oktobra 2005. godine i pedagošku karijeru nastavio kao dekan prve privatne Medicinske akademije u Srbiji (US Medical School).

Danica Grujičić

Nastavnici dečje hirurgije

Urednik:

Sanja Sinđić

Dr Miroslava Živkucin, *viši stručni saradnik*

Miroslava Živkucin je rođena maja 1917. godine u Vrbasu, gde je završila osnovnu i srednju školu. Na Medicinski fakultet u Beogradu se upisala 1937. godine. Studije je prekinula početkom rata, 1941. godine. Neposredno po završetku Narodnooslobodilačkog rata, u kojem je i sama učestvovala, nastavila je studije i diplomirala 1947. godine.

Posle opšteg lekarskog staža, koji je obavila na klinikama Medicinskog fakulteta u Beogradu, juna 1948. godine se zaposlila na Dečjoj hirurškoj klinici i započela specijalizaciju iz dečje hirurgije, kao jedna od prvih žena hirurga kod nas. Specijalistički ispit je položila juna 1954. godine. Bila je osnivač i prvi načelnik Urološkog odeljenja na Dečjoj hirurškoj klinici u Beogradu od 1963. godine. Specijalistički ispit iz urologije, kao druge specijalizacije, položila je 1970. godine. Krajem sedamdesetih godina je dobila ponudu od Zdravstvenog centra u Zaječaru da tamo osnuje Odeljenje dečje hirurgije i urologije, što je ona prihvatila i do penzionisanja ostala u toj instituciji.

Univerzitetsku karijeru je započela 1954. godine, izborom u zvanje asistenta za predmet Dečja hirurgija pri Katedri hirurgije na Medicinskom fakultetu u Beogradu. Nakon odbrane teze pod nazivom *Occlusions duodenales aigues chez les enfants* 1962. godine izabrana je za asistenta stranca na Medicinskom fakultetu u Parizu, Francuska. Posle 4 reizbora, 1973. godine je peti put izabrana za asistenta, a u višeg stručnog saradnika je imenovana 1976. godine.

Posebno interesovanje je pokazala za oboljenja i urođene anomalije urinarnog i urogenitalnog

trakta kod dece, posebno obrađujući problematiku urinarnih infekcija u dečjoj urologiji, urođenih hidronefroza i vezikoureteralnog refluksa kod dece, tumora bubrega, mokraćne bešike i ovarijuma, kongenitalnih malformacija, povreda uretre i dr.

Tokom 1957. i 1958. godine je, kao stipendista francuske Vlade, bila na stručnom usavršavanju na Dečjoj hirurškoj i Ortopedskoj klinici u Parizu, Francuska. Tokom tog boravka je koristila mogućnost posete svim klinikama gde se radila dečja urologija, u cilju što boljeg upoznavanja sa kliničkom praksom. Tokom 1962. godine je provela mesec dana u Hospital for Sick Children u Londonu, Engleska, učeći i radeći sa profesorom dr I. Williamsom, osnivačem moderne dečje urologije.

Saradnja sa njim i podrška sa njegove strane nastavljena je i po njenom povratku u Beograd, kada je u dečju urologiju uvela najsavremenije operativne tehnike, prostorno i organizaciono objedinila pacijente i specijalizovano osoblje koje je lično osposobljavala i tako postavila osnovne principe rada jedinstvenog Urološkog odeljenja. Pacijenti koji su u to vreme često upućivani na lečenje u inostranstvo neretko su odatle vraćani, sa preporukom da se jave dr M. Živkucin na Dečjoj hirurškoj klinici u Beogradu.

U početku svoje nastavne karijere je bila veoma predan nastavnik i iskusen pedagog, ne samo stu-

dentima medicine u praktičnoj nastavi već i lekari-
ma na stažu, na specijalizaciji iz dečje hirurgije i u
poslediplomskoj nastavi, kao i brojnom srednje-
medicinskom kadru, koje je obučila i osposobila za
rad na uskospecijalizovanom odeljenju. Kasnije,
kada je napustila fakultetsku karijeru, kao načelnik
Odeljenja dečje hirurgije u Zaječaru, prenosila je
svoje iskustvo, ne samo u lečenju pacijenata već i
u rukovođenju jednom ovako složenom instituci-
jom na mlađe kolege i saradnike.

Objavila je 54 naučna rada, uglavnom na do-

maćim stručnim sastancima i kongresima. Te pu-
blikacije su bile veoma dragocene jer su većinom
iz oblasti dečje urologije, koja je u to vreme kod
nas još uvek bila u povoju.

Bila je aktivan član Srpskog lekarskog dru-
štva, posebno njegove Dečje hirurške i Urološke
sekcije, kao i član brojnih društvenih i društveno-
političkih organizacija.

Penzionisana je 1984. godine. Živi u Zrenjaninu.

Sanja Sindić

**Prof. dr
Dušan Bajec
(1919–1996)**

Dušan Bajec je rođen 1919. godine u Poljčanama, Slovenija. Osnovnu školu i gimnaziju je pohađao u Beogradu, gde je i maturirao u Petoj muškoj gimnaziji 1938. godine. Iste godine se upisao na Medicinski fakultet u Beogradu, gde ga je zatekao rat u VI semestru. U periodu okupacije je radio kao medicinar u Gradskoj bolnici i Prvoj hirurškoj klinici. Nakon rata je nastavio studije i diplomirao 1947. godine, sa prosečnom ocenom 9,5.

Dečju hirurgiju je specijalizirao na Klinici za dečju hirurgiju u Beogradu. Specijalistički ispit je položio 1953. godine sa odličnim uspehom. U zvanje asistenta na Medicinskom fakultetu u Beogradu za predmet Hirurgija – Dečja hirurgija izabran je 1960. godine. Doktorsku disertaciju na temu *Ocena relativne razlike u raspodeli plućnog krvotoka iz oba krila i pojedinih plućnih reznjeva u obrazovanju levo-desnog šanta kao metod za diferencijalnu dijagnozu interatrijalnog septum defekta i udruženih anomalija* odbranio je 1964. godine. U zvanje docenta je izabran 1969, vanrednog profesora 1973. i u zvanje redovnog profesora 1976. godine.

U periodu od 1957. do 1959. godine usavršavao se iz oblasti grudne hirurgije na Mayo klinici u Ročesteru, SAD. Godine 1962. je završio poslediplomski kurs hirurgije u Londonu, a 1963. godine u Liverpulu i Šefildu, Velika Britanija.

Profesor Bajec je osnivač i dugogodišnji rukovodilac Odeljenja za dečju hirurgiju Instituta za majku i dete na Novom Beogradu. Pod njegovim rukovodstvom ovo odeljenje je postepeno

osvojilo skoro sve poznate hirurške intervencije kod dece, uključujući i kardiohirurške.

Objavio je ukupno 123 stručna rada, od kojih je na međunarodnim kongresima objavljeno 19, a na nacionalnim 42. Osim 10, svi ostali radovi predstavljaju zbirne referate, studije ili eksperimentalne originalne radove. Nosilac je ili jedini autor 61 rada.

Od 1962. godine je bio rukovodilac nastavne baze hirurgije na Institutu za zdravstvenu zaštitu majke i deteta na Novom Beogradu, a od 1963. godine je organizovao poslediplomsku nastavu iz dečje hirurgije za lekare opšte prakse i lekare socijalne pedijatrije. Više godina je bio stalni član komisija za polaganje specijalističkog ispita iz dečje hirurgije.

Profesor Bajec je bio glavni urednik i jedan od prevodilaca značajnih svetskih udžbenika: *Priručnika iz hirurgije* od Vilsona, *Udžbenika interne medicine. Savremena dijagnostika i lečenje*, *Udžbenika hirurgije* od Kristofera, *Pedijatrije* od H. Kempea i *Udžbenika hirurgije* Danfija i Veja.

Uspešno je obavljao brojne društvene aktivnosti. Bio je dugogodišnji član Srpskog lekarskog društva i jedan od osnivača Sekcije za dečju hirurgiju, na čijim je stručnim manifestacijama podneo brojne referate. Bio je i član

Udruženja dečjih hirurga Jugoslavije, u kome je bio potpredsednik i na čijim je kongresima održao brojne referate, bio moderator i predsedavao sesijama. Godine 1974. je organizovao Svetsku federaciju dečjih hirurga, a godine 1976. i 1977. biran je za člana Upravnog odbo-

ra Britanskog društva i člana Izvršnog odbora Svetske federacije dečjih hirurga.

Penzionisan je 1982. godine. Preminuo je 1996. godine.

Radoje Čolović

Prof. dr Milutin Đaja (1920–1994)

Milutin Đaja je rođen 1920. godine u Skoplju. Gimnaziju je završio 1938. godine u Beogradu. Iste godine se upisao na Medicinski fakultet u Beogradu. Studije je prekinuo za vreme rata i nastavio ih nakon demobilizacije, 1945. godine. Kao student je učestvovao na više radnih akcija, kao i na alergološkoj studijskoj akciji u Banatu. Više od 3 godine je bio demonstrator na Institutu za anatomiju. Diplomirao je marta 1949. godine sa srednjom ocenom 8,65. Jedan deo opšteg lekarskog staža je proveo kao šef antiluetične ekipe u Homolju 1949. godine.

Na Dečjoj hirurškoj klinici Medicinskog fakulteta u Beogradu se zaposlio februara 1950. godine i započeo specijalizaciju iz dečje hirurgije. Specijalistički ispit je položio 1954. godine sa odličnim uspehom. Bavio se svim oblastima dečje hirurgije, od dečje ortopedije do abdominalne i neonatalne hirurgije. Sa podjednakim interesovanjem i uspehom rešavao je slučajeve od urođenog iščašenja kukova, preloma i osteomijelitisa kod dece, do problema kriptorhizma, hipertrofije pilorusa, kao i atrezije jednjaka i creva kod novorođenčadi.

Na stručnom usavršavanju je, kao stipendista austrijske Vlade, najpre proveo godinu dana u Beču, a zatim je u dva navrata bio u Londonu, na seminarima dečjih hirurga sveta.

Univerzitetsku karijeru je započeo 1954. godine, kada je izabran u zvanje asistenta na Medicinskom fakultetu u Beogradu za predmet Hirurgija – Dečja hirurgija, sa nastavnom bazom na Dečjoj hirurškoj klinici. U zvanje docenta je izabran 1963, a vanrednog profesora 1970. godine. Dok-

torsku disertaciju na temu *Proširene indikacije za osteotomiju karlice po Chiariu i dalje mogućnosti kombinovanja Ciarieve operacije sa drugim dopunskim operativnim zahvatima kod urođenih subluksacija i luksacija kuka u dece* je uspešno odbranio juna 1979. godine. Iste godine je izabran za redovnog profesora. Kao član Katedre hirurgije je učestvovao u donošenju plana i programa osnovnih studija hirurgije i dečje hirurgije i osnivanju posle diplomskih studija na Medicinskom fakultetu u Beogradu. Odličan govornik, bio je omiljeni predavač u svim oblicima posle diplomске nastave, kako za specijalizante iz dečje hirurgije, tako i na magistarskim studijama.

Bio je mentor brojnih magistarskih radova i komisija za ocenu i odbranu magistarskih radova i doktorskih disertacija. Pored toga, bio je član i predsednik Komisije za polaganje specijalističkog ispita iz dečje hirurgije.

Objavio je oko 90 stručno-naučnih radova, najviše u domaćim časopisima. Još kao student napisao je zapažen rad o varijetetima spermatičnih vena. Svoje radove je prezentovao na brojnim stručnim skupovima u zemlji i inostranstvu.

Kao aktivan društvenopolitički radnik bio je biran na razne društvene funkcije. Više puta je biran u organe upravljanja na Dečjoj hirurškoj klinici i Medicinskom fakultetu: bio je član Saveta

Klinike, Saveta i veća Fakulteta i dr. U periodu od 1969. do 1978. godine je bio predsednik Upravnog odbora dečjih klinika.

Dobitnik je više javnih priznanja: spomen-plakete povodom 50-godišnjice Medicinskog fakulteta u Beogradu, diplome grada Beograda povodom proslave 25-godišnjice oslobođenja Beo-

grada, brojnih priznanja stručnih sekcija SLD i Udruženja dečjih hirurga Jugoslavije, čiji je dugogodišnji član bio.

Penzionisan je 1985. godine. Preminuo je 1994. godine. Sahranjen je u Beogradu.

Sanja Sindić

Prof. dr Sreten Popović (1921-1993)

Sreten Popović je rođen 16. juna 1921. godine u selu Sejač, u blizini granice sa Republikom Makedonijom. Osnovnu školu i gimnaziju je završio u Vranju, a školske 1939/40. godine je upisao Medicinski fakultet u Beogradu. Rat ga je zatekao na 2. godini studija. Posle okupacije od strane Bugara 1941. godine, porodica je proterana iz Vranja u Beograd. Tokom okupacije je radio kao medicinar na Ortopedskom i Hirurškom odeljenju Opšte državne bolnice u Beogradu. Septembra 1944. se pridružio Kosmajskom partizanskom odredu i učestvovao u oslobađanju Beograda i na Sremskom frontu, gde je bio ranjen. Po završetku rata je nastavio studije medicine. Tokom studija je četiri godine bio demonstrator na Anatomsom institutu. Diplomirao je 1949. godine.

Po završetku studija je započeo specijalizaciju iz dečje hirurgije i ortopedije kod našeg prvog dečjeg hirurga, profesora Dimitrija Jovčića, na Klinici za dečju hirurgiju u Beogradu. Specijalizaciju je prekidao dva puta jer je, kao šef ekipe, bio angažovan u suzbijanju endemskog sifilisa u Ramskom srezu, a potom 1950. godine kao sreski lekar u Bujanovcu. Specijalistički ispit je položio 1954. godine sa odličnim uspehom.

U zvanje asistenta na Medicinskom fakultetu u Beogradu za predmet Hirurgija – Dečja hirurgija, nastavna baza Dečja hirurška klinika, izabran je 1954. godine, docenta 1965, a vanrednog profesora 1970. godine. Doktorsku disertaciju pod nazivom *Doprinos načinu postanka i lečenja Monteggia povrede u dece* odbranio je 1974. godine. U zvanje redovnog profesora je izabran 1976. godine.

Bavio se celokupnom dečjom hirurgijom. Posebno interesovanje je pokazao za neonatalnu hirurgiju i dečju ortopediju. Radio je u to vreme naj-složenije rekonstruktivne operacije kod urođenih anomalija, naročito na digestivnom traktu. Bio je prvi koji je kod nas sa uspehom izvodio abdominoperinealne proktoplastike kod anomalija završnog dela debelog creva. Značajne rezultate je postigao i u lečenju povreda kod dece.

Profesor Popović se veoma dugo i uspešno bavio pedagoškim radom. Preko 30 godina je učestvovao ne samo u redovnoj praktičnoj i teorijskoj nastavi za studente medicine već i na poslediplomskoj nastavi iz dečje hirurgije, pedijatrije i neonatologije na Medicinskom fakultetu u Beogradu.

Bio je mentor ili član komisija za ocenu i odbranu brojnih magistarskih i doktorskih radova, kao i stalni član komisija za polaganje specijalističkih ispita iz dečje hirurgije, usmenih magistarskih ispita i ispita užih specijalizacija iz oblasti dečje hirurgije, pedijatrije, neonatologije i dr.

Publikovao je više od 120 stručnih radova u brojnim domaćim i stranim časopisima. Rezultate svoga rada je prezentovao na domaćim i međunarodnim skupovima dečjih hirurga. Učestvovao je na svim posleratnim kongresima iz oblasti dečje hirurgije u zemlji i inostranstvu: Parizu, Beču,

Moskvi, Madridu, Budimpešti, Pragu i dr.

Bio je dugogodišnji član Srpskog lekarskog društva. Najveću aktivnost je ispoljio u njenoj Sekciji za dečju hirurgiju, u kojoj je bio jedan od osnivača i dugogodišnji predsednik. Bio je izabran za redovnog člana Medicinske akademije Srpskog lekarskog društva i potpredsednik Udru-

ženja dečjih hirurga Jugoslavije. Takođe je bio i član brojnih inostranih udruženja dečjih hirurga.

Penzionisan je 1986. godine. Preminuo je juna 1993, u 72. godini života. Sahranjen je u Beogradu.

Sanja Sindić

Prof. dr Ivo Bešević

Ivo Bešević je rođen 1922. godine u Talinu, Estonija. Osnovnu školu i gimnaziju završio je u Beogradu. Na Medicinski fakultet u Beogradu se upisao 1945, a diplomirao februara 1952. godine. Juna meseca iste godine zaposlio se na Dečjoj hirurgskoj klinici Medicinskog fakulteta u Beogradu i dobio specijalizaciju iz dečje hirurgije, koju je završio 1956. godine, položivši specijalistički ispit sa odličnim uspehom.

Univerzitetsku karijeru je započeo 1960. godine, kada je izabran za asistenta za predmet Hirurgija – Dečja hirurgija, nastavna baza Dečja hirurgška klinika Medicinskog fakulteta u Beogradu. Od 1962. godine je radio na Institutu za zdravstvenu zaštitu majke i deteta. Habilitacioni rad sa temom *Lečenje dečjih opekotina* odbranio je decembra 1968. godine. Doktorsku disertaciju na temu *Novi pogledi na hirurgsko lečenje Hiršprungovog oboljenja u dece* odbranio je 1977. godine, kada je i izabran u zvanje docenta. Za vanrednog profesora je izabran 1983. godine.

Profesor Bešević se u većoj meri bavio dečjom ortopedijom, dečjom plastičnom i rekonstruktivnom hirurgijom i lečenjem opekotina i neonatalnom hirurgijom. Uveo je nove hirurgške zahvate u razne oblasti dečje hirurgije. Najveći interes je pokazao za oblast dečje urologije, posebno hirurgške rekonstrukcije ekstrofije mokraćne bešike, kao i lečenja Hiršprungovog oboljenja, za čije lečenje je imao originalnu hirurgšku tehniku.

Na studentskim usavršavanjima je, kao stipendista švajcarske Vlade, boravio 10 meseci (1964/65) na Dečjoj hirurgskoj klinici u Cirihi, Švajcarska. Godine 1972. je, kao stipendista Bri-

tish Councila, proveo 5 meseci na usavršavanju iz dečje hirurgije i urologije u Hospital for Sick Children u Londonu, Velika Britanija, kod profesora Groba, a 1974. godine je mesec i po dana boravio na studentskom usavršavanju u SAD, kada je u Nju Orleansu učestvovao na Kongresu dečjih hirurga radom *Kasni rezultati sfinkteromiotomije u dece sa megarektumom i megakolonom*. Potom je obišao hirurgške centre za decu u Čikagu, Pittsburgu, Kolumbusu i Bostonu, gde se upoznao sa organizacijom rada odeljenja i nekim novim hirurgškim tehnikama, tako da je stečena iskustva, po povratku iz SAD, primenio na Institutu za zdravstvenu zaštitu majke i deteta na Novom Beogradu.

Profesor Bešević je učestvovao ne samo u redovnoj praktičnoj i teorijskoj nastavi za studente medicine već i za lekare na posle diplomskim studijama iz dečje hirurgije, pedijatrije, socijalne pedijatrije i neonatologije. Bio je mentor i član komisija za ocenu i odbranu brojnih magistarskih i doktorskih radova, kao i stalni član komisija za polaganje specijalističkih ispita iz dečje hirurgije, usmenih magistarskih ispita i ispita užih specijalnosti iz oblasti dečje hirurgije, dečje urologije, pedijatrije, neonatologije i dr.

Autor je monografije *Lečenje dečjih opekotina* (1968), koja je ujedno bila i njegov habilitaci-

oni rad. Autor je i poglavlja iz dečje hirurgije u knjizi *Osnovi hirurgije* (1987).

Profesor Bešević je autor više od 80 radova, koji su publikovani u stranim i domaćim časopisima ili izloženi na brojnim kongresima u zemlji i inostranstvu. Najveći broj radova se odnosi na hiruršku rekonstrukciju uroloških anomalija, originalnu hiruršku tehniku u lečenju Hiršprungove bolesti, urgentna stanja u neonatalnoj hirurgiji i hirurgiju tankog i debelog creva kod novorođenčeta i odojčeta, što je bilo interesantno sa analitičkog i programskog stanovišta za jednu, tada relativno novu, oblast dečje hirurgije.

U periodu od 1969. do 1974. godine je bio predsednik Saveta za zdravstvo i socijalnu politiku i na toj funkciji i imao značajan uticaj na unapređenje rada stručnih službi SO Novi Beograd. Bio je aktivan član Dečje hirurške sekcije SLD, njen dugogodišnji potpredsednik, a kasnije, u periodu od 1979. do 1981. godine, i predsednik. Kao sekretar Udru-

ženja dečjih hirurga Jugoslavije, učestvovao je u organizaciji Prvog kongresa dečjih hirurga Jugoslavije. Sa profesorom D. Bajecom je jedan od osnivača Dečje hirurške klinike Instituta za zdravstvenu zaštitu majke i deteta Republike Srbije.

Nosilac je brojnih priznanja: povelje za unapređenje razvoja dečje hirurgije i rad u Sekciji za dečju hirurgiju SLD (1981), diplome i plakete u znak priznanja za rad i doprinos razvoju grada Beograda povodom četrdesetogodišnjice oslobođenja (1984), diplome počasnog člana Udruženja dečjih hirurga Grčke, a povodom desetogodišnjice njegovog osnivanja (1985), diplome počasnog člana Udruženja dečjih hirurga Jugoslavije (1987) i plakete Saveta Medicinskog fakulteta za dugogodišnji rad i doprinos razvoju Fakulteta, a povodom Dana Škole.

Penzionisan je 1987. godine. Živi u Beogradu.

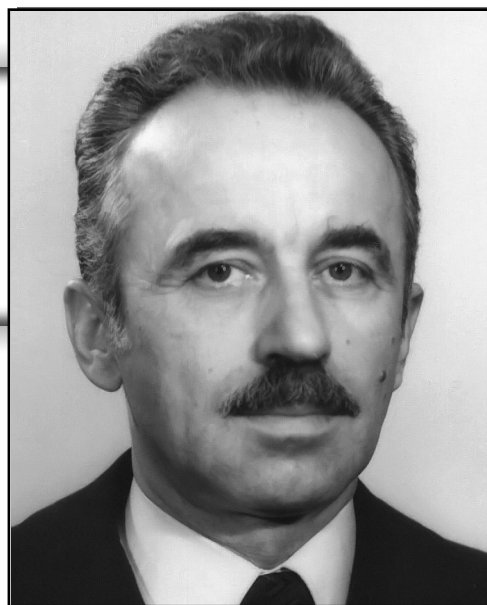
Sanja Sindić

**Prof. dr
Dragiša Rakić
(1927–2000)**

Dragiša Rakić je rođen 1927. godine u Kuršumliji. Osnovnu školu i šest razreda gimnazije je završio u Bitolju, Vranju, Prokuplju i Nišu. Godine 1944. je dobrovoljno otišao u Narodnooslobodilačku vojsku, u kojoj je ostao do januara 1946. godine. Maturirao je posle rata u Kragujevcu, 1947. i iste godine se upisao na Medicinski fakultet u Beogradu. Diplomirao je 1953, kao jedan od najboljih studenata svoje generacije. Sledeće, 1954. godine, zaposlio se na Dečjoj klinici Medicinskog fakulteta u Beogradu i započeo specijalizaciju iz dečje hirurgije. Specijalistički ispit je položio 1958. godine sa odličnim uspehom.

Univerzitetsku karijeru je započeo 1961. godine, kada je izabran u zvanje asistenta na Medicinskom fakultetu u Beogradu za predmet Hirurgija – Dečja hirurgija, nastavna baza Dečja hirurška klinika. Juna 1968. godine je, odlukom Veća Medicinskog fakulteta u Beogradu, habilitovan radom *Lečenje kongenitalnog pes equinovarus a hirurškom intervencijom na mekim tkivima*. U zvanje docenta je izabran juna 1970. godine. Januara 1978. godine odbranio je doktorsku disertaciju na temu *Vrednost abdukcione ekstenzije u lečenju luksantne malformacije kuka u prvoj godini života* i iste godine bio izabran u zvanje vanrednog, a 1983. u zvanje redovnog profesora.

Profesor Rakić se bavio čitavom opštom dečjom hirurgijom. Poseban interes je pokazao za dečju ortopediju. Jedan je od prvih koji je uveo stroge postulate prevencije i pravovremene detekcije urođenog iščašenja kukova i pionir u hirurškom lečenju komplikovanog razvojnog pore-

mećaja kuka, kao i urođenog deformiteta stopala. Bio je začetnik uvođenja fizikalne medicine u dečju hirurgiju i primene preoperativne i postoperativne rehabilitacije u lečenju teških ortopedskih anomalija kod dece. Osnivao je ili pomogao u osnivanju odeljenja i službi dečje hirurgije i dečje rehabilitacije u mnogim centrima širom Srbije, posebno u banji Koviljači.

Bio je izvrstan predavač. Njegova predavanja su bila jasna i lako shvatljiva, pa zbog toga i veoma dobro posećena. Tokom dugog i veoma plodnog pedagoškog rada od preko 30 godina je učestvovao, kako u redovnoj praktičnoj i teorijskoj nastavi za brojne generacije studenata medicine, tako i na poslediplomskim studijama iz dečje hirurgije, pedijatrije, ortopedije i fizikalne medicine na Medicinskom fakultetu u Beogradu.

Bio je mentor i član komisija za ocenu i odbranu brojnih magistarskih i doktorskih radova, kao i stalni član komisija za polaganje specijalističkih ispita iz dečje hirurgije, usmenih magistarskih ispita i ispita uže specijalnosti iz oblasti dečje hirurgije, dečje ortopedije, pedijatrije, fizikalne medicine i dr.

Objavio je preko 130 radova iz oblasti dečje hirurgije i to pretežno dečje ortopedije, koji su publikovani u stranim i domaćim stručnim časopisima ili izlagani na brojnim stručnim sastancima u zemlji i inostranstvu.

Učestvovao je u radu Veća za poslediplomsku nastavu na Medicinskom fakultetu, a bio je i član i sekretar Kadrovske komisije, član Investicione i Komisije za statut, kao i član republičkih komisija za fizikalnu medicinu i zaštitu majke i deteta.

Kao član Srpskog lekarskog društva je više puta bio član Uprave Dečje hirurške, Pedijatrijske i Ortopedske sekcije. Takođe je bio član Udruženja dečjih hirurga Jugoslavije, član Internacionalnog udruženja ortopedske hirurgije i traumatologije (Societe Internationale de Chirurgie Orthopedique et de Traumatologie – SICOT), kao

i Evropskog dečjeg ortopedskog udruženja.

Od Gradskog zavoda za zdravstvenu zaštitu je 1972. godine dobio zahvalnicu za dugogodišnji rad na prevenciji i ranom otkrivanju urođenog iščašenja kukova. Za svoj rad i dostignuća je nagrađen i diplomom Saveza lekarskih društava Jugoslavije.

Penzionisan je oktobra 1992. godine. Preminuo je maja 2000. godine, u 73. godini života. Sahranjen je u Beogradu.

Sanja Sindić

**Prof. dr
Savo Bumbić
(1929–1996)**

Savo Bumbić je rođen 1929. godine u selu Dobreljima kod Gacka u Hercegovini. Osnovnu školu je završio u rodnom mestu, a prvi razred gimnazije u Sarajevu 1941. godine. Godine 1942. je iz Gacka otišao u Vršac, gde je nastavio i završio gimnaziju 1949. godine. Iste godine se upisao na Medicinski fakultet u Beogradu. Tokom studija je bio i demonstrator. Kao apsolvent medicine, 1954. godine se zaposlio u klimatskom lečilištu „Testera” na Fruškoj gori, gde je radio do diplomiranja 1957. godine. Kao mlad lekar, angažovan od strane Instituta za borbu protiv tuberkuloze, proveo je 8 meseci sa ekipama za BCG i fluorografisanje po Kosovu, Metohiji, Sandžaku i zapadnoj Srbiji. Krajem 1957. godine se zaposlio na Odeljenju opšte hirurgije bolnice u Užicu. Pored rada u bolnici, osnivao je isturene ambulante u okolnim selima Bioska i Mokra Gora, a u Kremnima je njegovom zaslugom podignut i Dom narodnog zdravlja.

Na poziv profesora Dimitrija Jovčića 1961. godine zaposlio se na Dečjoj hirurškoj klinici Medicinskog fakulteta u Beogradu i otpočeo specijalizaciju iz dečje hirurgije. Specijalistički ispit je položio 1964. godine sa odličnim uspehom. Sledeće, 1965. godine, bio je postavljen na mesto šefa Stacionarnog odeljenja, na kojem je ostao do penzionisanja.

Univerzitetsku karijeru je započeo 1969. godine, kada je izabran za asistenta stranca na Medicinskom fakultetu u Parizu, Francuska, odbranivši magistarsku tezu pod nazivom *Les affectiones chirurgicales de le stomac / Dans les deux premiers ans de la vie / Chez le nouveau-ne et le nourisson / Stenose du pylora et hernies hiatales*

exclues. U zvanje asistenta na Medicinskom fakultetu u Beogradu za predmet Hirurgija – Dečja hirurgija, nastavna baza Dečja hirurška klinika, izabran je 1971. godine. Doktorsku disertaciju na temu *Prilog proučavanju gastroduodenalnih ulkusa u dece* odbranio je na Medicinskom fakultetu u Beogradu 1981. godine. Iste godine je izabran u zvanje docenta, 1987. vanrednog profesora, a 1992. godine u zvanje redovnog profesora.

Profesor Bumbić se bavio celokupnom dečjom hirurģijom, ali je najveći interes pokazao za oblast abdominalne i neonatalne hirurģije, posebno proktologije. Zabeležio je prvo preživljavanje novorođenčeta posle operacije atrezije jednjaka, uveo je hiruršku tehniku u lečenju kongenitalnog megakolona u jednom aktu po Pelerenu, savremeno rešavanje anorektalnih i urogenitalnih malformacija, ali i lečenje pseudoartroze potkolenice i primenu seruma protiv piocijaneusa u lečenju opekotina.

Na stručnim usavršavanjima je više puta boravio u Francuskoj, najčešće kao stipendista francuske Vlade. U periodu od 1967. do 1968. godine je najpre bio tri meseca u Lionu, a potom i na poslediplomskim studijama u Parizu. Godine 1968. je pohađao seminar hirurģije šake u Monpelijeu, a 1981. je ponovo bio na stručnom usavršavanju u Parizu. Potom je mesec dana proveo u Đenovi kod profesora dr F. Soave, usavršavajući se u hirurģiji

kolona, a tokom 1988. godine je, kao stipendista italijanske Vlade, boravio mesec dana u Bolonji kod profesora dr Dominija.

Učestvovao je kako u redovnoj praktičnoj i teorijskoj nastavi za studente medicine, tako i na specijalističkim i poslediplomskim studijama iz oblasti dečje hirurgije i neonatologije na Medicinskom fakultetu u Beogradu. Bio je mentor više studentskih stručnih radova, od kojih su neki bili i nagrađivani. Više puta je bio mentor i član komisija za ocenu i odbranu magistarskih i doktorskih radova, kao i stalni član komisija za polaganje specijalističkog ispita iz dečje hirurgije i usmenih ispita za magistrante i doktorante. Godine 1985. je vodio stručnu ekskurziju studenata u SSSR.

Profesor Bumbić je autor poglavlja o osteomijelitisima u poznatom udžbeniku francuskih profesora Sauera i Ritera. Autor je poglavlja o urođenim anomalijama jednjaka, kolona i anusa u tri udžbenika *Hirurgije za studente i lekare*, koje je izdala Katedra hirurgije, kao i priloga o razvoju dečje hirurgije kod nas za monografiju *Istorija razvoja Medicinskog fakulteta*. Sa ruskog je preveo knjigu *Hitna hirurgija novorođenčadi*.

Objavio je 178 radova, pretežno iz oblasti digestivne hirurgije, proktologije i neonatalne hi-

rurgije. Radovi su često objavljivani u stranim i domaćim stručnim časopisima u celini ili kao rezimei, a takođe su predstavljani i na mnogim kongresima u zemlji i inostranstvu. Bio je nosilac i više naučnih projekata.

Profesor Bumbić je član ekipe Dečje hirurške klinike iz Beograda koja je za pomoć u zemljotresu nastradalom Skoplju odlikovana Ordenom bratstva i jedinstva sa srebrnim vencem. Povodom šezdesetpetogodišnjice Medicinskog fakulteta u Beogradu 1985. godine dodeljena mu je zlatna plaketa za izuzetne zasluge u razvoju Fakulteta. Dobitnik je Bolonjske povelje povodom devetstote godišnjice najstarijeg univerziteta u Evropi 1988. godine. Za pomoć u zbrinjavanju ranjenika u Hercegovini u ratu od 1992. do 1995. godine i osnivanje ratne bolnice u Nevesinju, koja je kasnije prerasla u civilnu, 1996. godine je odlikovan medaljom zasluga za narod i ordenom „Krst milosrđa”, a Dom zdravlja u Gacku je dobio njegovo ime.

Penzionisan je 1995. godine. Umro je januara 1996. godine u Beogradu, u 67. godini života. Sahranjen je u rodnim Dobreljima, u Hercegovini.

Dragoje Starović

Prof. dr Lazar Stojanović

Lazar Stojanović je rođen 1935. godine u Pirotu. Osnovnu školu i gimnaziju je završio u Beogradu. Na Medicinski fakultet u Beogradu se upisao 1954. godine. Tokom studija je dve godine bio demonstrator na Institutu za patološku anatomiju. Diplomirao je 1960. godine sa srednjom ocenom 8,68. Posle obavljenog opšteg lekarskog staža i odsluženja vojnog roka 1963. godine se zaposlio na Dečjoj hirurškoj klinici Medicinskog fakulteta u Beogradu. Nakon dve godine je dobio specijalizaciju iz dečje hirurgije. Specijalistički ispit je položio marta 1969. godine sa odličnim uspehom. U okviru svoje delatnosti, najveće interesovanje je pokazao za oblast dečje ortopedije, posebno za lečenje urođenih i stečenih oboljenja kuka, urođenih deformiteta stopala, tumorskih promena na kostima i mekim tkivima u dečjem uzrastu, kao i za oblast dečje traumatologije.

Univerzitetsku karijeru je započeo marta 1971. godine, kada je izabran u zvanje asistenta na Medicinskom fakultetu u Beogradu za predmet Dečja hirurgija pri Katedri hirurgije, nastavna baza Dečja hirurška klinika. Magistarski rad na temu *Patologija navikularne kosti stopala u dece* odbranio je aprila 1972. godine. U zvanje docenta je izabran 1973. godine. Doktorsku disertaciju na temu *Vrednosti triangularne osteotomije femura u hirurškom lečenju Legg-Calve-Perthesove bolesti u dece* odbranio je jula 1980. godine. Marta 1981. godine je izabran u zvanje vanrednog, a 1992. u zvanje redovnog profesora.

Bio je dugogodišnji nastavnik u redovnoj praksi i teorijskoj nastavi za studente medicine i osnivač poslediplomske nastave iz dečje hirurgije na Medi-

cinskom fakultetu u Beogradu. Više puta je bio mentor i član komisija za ocenu i odbranu magistarskih i doktorskih radova, kao i stalni član komisija za polaganje specijalističkih ispita iz dečje hirurgije i ortopedije i usmenih magistarskih i doktorskih ispita.

Objavio je preko 120 radova, koji su izlagani na mnogim sastancima, simpozijumima i kongresima u zemlji i inostranstvu.

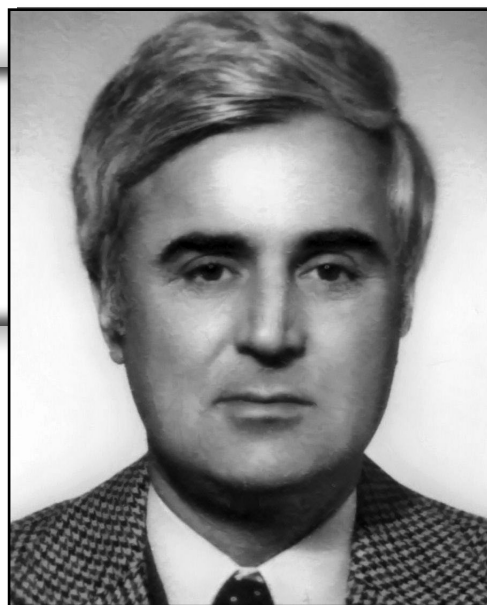
Bio je član Skupštine, Veća za redovnu i Veća za poslediplomsku nastavu, a do maja 2001. godine šef Katedre za poslediplomsku nastavu i član Naučno-nastavnog veća na Medicinskom fakultetu u Beogradu.

Aktivno je učestvovao u radu više Sekcija SLD. Bio je redovni član Sekcije za dečju hirurgiju i njen dugogodišnji sekretar, član Sekcije za pedijatriju i Sekcije za ortopediju i traumatologiju. U okviru proslave stogodišnjice SLD 1972. godine dobio je zahvalnicu. Bio je član, a od 1973. do 1975. godine i sekretar Udruženja dečjih hirurga Jugoslavije, član Internacionalnog udruženja ortopedске hirurgije i traumatologije (Societe Internationale de Chirurgie Orthopedique et de Traumatologie – SICOT) i Evropskog dečjeg ortopedskog udruženja.

Penzionisan je septembra 2002. godine. Živi u Beogradu.

Sanja Sindić

Prof. dr
Dragoljub Oluić
(1936-2001)

Dragoljub Oluić je rođen 1936. godine u Futogu kod Novog Sada, gde je pohađao osnovnu školu. Gimnaziju je završio u Bečeju. Na Medicinski fakultet u Beogradu se upisao 1955, a diplomirao 1962. godine. Opšti lekarski staž je obavio u Medicinskom centru u Gospiću, a manjim delom i u Beogradu. Kurs iz socijalne pedijatrije pohađao je i završio 1963. godine na Institutu za zdravstvenu zaštitu majke i deteta na Novom Beogradu, gde je sledeće, 1964. godine, primljen u stalni radni odnos. Pored osnivača, profesora V. Čupića i profesora D. Bajeca, Dragoljub Oluić je bio među prvim lekarima tek osnovanog Instituta za zdravstvenu zaštitu majke i deteta.

Godine 1964. je započeo specijalizaciju iz dečje hirurgije, obavio specijalistički staž i specijalistički ispit položio 1968. godine sa odličnim uspehom.

Najveći interes je pokazao za oblast grudne hirurgije, delimično i kardiohirurgije. Ostao je zapamćen kao pionir u oblasti torakalne dečje hirurgije. Posebno se bavio lečenjem pectus excavatum i drugih anomalija grudnog koša, kongenitalnih cističnih anomalija pluća, benignih i malignih oboljenja pluća i medijastinuma, respiratornog distress sindroma kod dece i dr. Od 1975. do 1996. godine je bio načelnik Odeljenja za grudnu hirurgiju Instituta za majku i dete, a od 1981. do 1990. godine i direktor Dečje hirurgije.

Univerzitetsku karijeru je započeo 1978. godine, kada je na Medicinskom fakultetu u Beogradu izabran u zvanje asistenta za predmet Hirurgija – Dečja hirurgija, nastavna baza Institut za zdravstvenu zaštitu majke i deteta. Doktorsku di-

sertaciju na temu *Novi dijagnostički i terapijski kriterijumi u lečenju kongenitalnih cističnih anomalija grudnog koša u deteta* odbranio je 1985. godine. Dve godine kasnije, 1987. godine, izabran je u zvanje docenta, 1992. u zvanje vanrednog profesora i u zvanje redovnog profesora 1998. godine.

Budući najviše zainteresovan za grudnu hirurgiju kod dece, dosta vremena je proveo radeći i edukujući se na VMA uz dr J. Sokolića i u KBC „Bežanijska kosa” kod dr N. Antića. Nakon što je 1973. godine položio američki nostrifikacioni ispit (ECFMG), bio je na studijskom, stručnom usavršavanju na Odeljenju dečje hirurgije u Massachusetts General Hospital u Bostonu, SAD, a sledeće, 1975. godine, na Odeljenju za dečju hirurgiju Univerziteta u San Francisku, Kalifornija, SAD. U dva navrata, 1984. i 1990. godine, bio je na stručnom usavršavanju u bolnici Hospital for sick children u Londonu, gde se upoznao sa najnovijim procedurama i tehnikama u oblasti torakalne hirurgije. To mu je omogućilo da u Institutu za majku i dete, ali i u drugim većim centrima bivše Jugoslavije, uvede niz najnovijih dijagnostičkih i terapijskih metoda.

Učestvovao je kako u redovnoj praktičnoj i teorijskoj nastavi za studente medicine iz oblasti dečje hirurgije, tako i u posleddiplomskoj nastavi iz dečje hirurgije, pedijatrije, neonatologije i so-

cijalne pedijatrije. Bio je član brojnih stručnih specijalističkih komisija i komisija za procenu i dodelu mnogih akademskih i stručnih zvanja i mentor više magistarskih i doktorskih radova.

Autor je poglavlja iz oblasti dečje hirurgije u udžbenicima za studente. Objavio je 115 stručnih i naučnih radova u stranim i domaćim časopisima i izlagao ih na brojnim skupovima u zemlji i inostranstvu. Pored nekoliko radova iz opšte dečje hirurgije, većina radova je iz oblasti grudne i kardiohirurgije, kojima se najviše bavio.

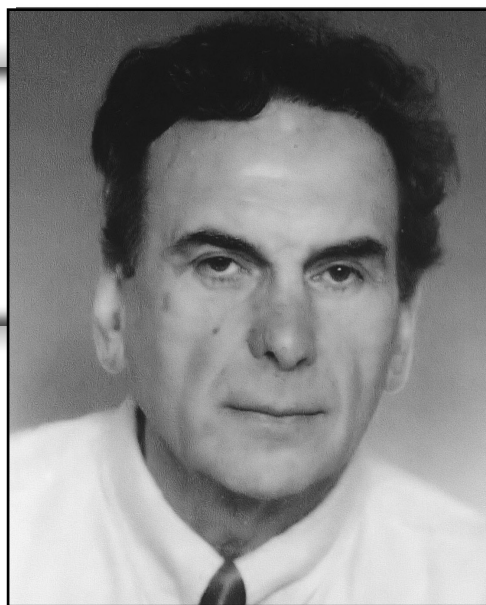
Dr Oluić je, uz profesore Bajeca i Beševića, doprineo da Institut za zdravstvenu zaštitu majke i deteta na Novom Beogradu postane ugledna dečja hirurška ustanova, u kojoj su se školovale brojne generacije dečjih hirurga.

Bio je aktivan član Sekcije za dečju hirurgiju Srpskog lekarskog društva.

Premинуo je 2001. godine u Beogradu, u 65. godini života.

Aleksandar Lešić i Sanja Sindić

Prof. dr
Sava Perović,
dopisni član SANU

Sava Perović je rođen 1937. godine u Maglaju, BiH, gde je završio osnovnu školu. Gimnaziju je završio u Beogradu 1957. i iste godine upisao Medicinski fakultet u Beogradu, na kome je diplomirao aprila 1963. godine sa prosečnom ocenom 9,04. Posle obavljenog opšteg lekarskog staža, aprila 1964. se zaposlio na Dečjoj hirurškoj klinici u Beogradu i započeo specijalizaciju. Specijalistički ispit iz dečje hirurgije je položio oktobra 1969. godine sa odličnim uspehom. Decembra 1982. godine je položio i specijalistički ispit iz urologije, takođe sa odličnim uspehom.

U kraćem ili dužem trajanju je više puta bio na stručnom usavršavanju u inostranstvu i to u poznatim centrima za urologiju i dečju hirurgiju u Nemačkoj (Mainc, Berlin i Minhen), Engleskoj (London), SAD (Čikago) i Italiji (Rim, Firenca i Padova).

Magistarski rad pod nazivom *Intramedularna fiksacija Kuntscherovim klinom preloma dijafize femura u dece* odbranio je novembra 1970. godine. Doktorsku disertaciju pod nazivom *Doprinos operativnoj tehnici hirurškog lečenja nespuštenih testisa u dece* odbranio je jula 1977. godine.

U zvanje asistenta na Medicinskom fakultetu u Beogradu za predmet Hirurgija – Dečja hirurgija, nastavna baza Dečja hirurška klinika, izabran je juna 1978. godine. U zvanje docenta je izabran maja 1984, vanrednog profesora juna 1988. i u zvanje redovnog profesora maja 1993. godine.

Učestvovao je ne samo u redovnoj praktičnoj i teorijskoj nastavi za studente medicine već je dr-

žao nastavu specijalizantima i posle diplomcima iz dečje hirurgije, opšte hirurgije, urologije, urogenitalne hirurgije i pedijatrije. Bio je član i predsednik Komisije za polaganje specijalističkog ispita iz dečje hirurgije.

Iako se, naročito u početku, bavio praktično celokupnom dečjom hirurgijom, najveći interes je pokazao za oblast dečje urologije. Iz te oblasti je i najveći broj njegovih najznačajnijih radova. Pored toga, u toj oblasti je dao i nove, originalne operativne tehnike u lečenju kongenitalnih anomalija urogenitalnog trakta kod dece, nespuštenog testisa, penoskrotalne forme hipospadije, epispadije, ekstrofije mokraćne bešike, vezikoureteralnog refluksa, kreiranju kontinentne vezikostome, augmentacije i autoaugmentacije mokraćne bešike i drugih, često kompleksnih, bizar-nih, kongenitalnih i posttraumatskih urogenitalnih anomalija kod dece, ali i kod odraslih. Poslednjih godina se bavi i androloškom hirurgijom (različite forme interseksa, transseksualizma, lečenje duplikatura i drugih anomalija penisa, kongenitalnih anomalija i posttraumatskih striktura i avulzija uretre, Pejronijeve bolesti, itd).

Autor je brojnih poglavlja u publikacijama mnogih inostranih i domaćih knjiga i udžbenika, od kojih su najznačajniji: *Ausgewahlte Urologische OP Techniken* (1994), *Advances in Urolo-*

gy (1997), *Inovations in Urological Surgery* (1997), *Komplikationen in der Urologie* (2002), *Disfuncao sexual* (2003). Takođe je autor i *Atlas of Congenital Anomalies of the External Genitalia* (1999). Napisao je i više poglavlja iz dečje hirurgije u udžbenicima hirurgije za studente Medicinskog fakulteta u Beogradu.

Do izbora u zvanje redovnog profesora 1993. godine objavio je 190 radova. Od štampanih radova 52 rada su samostalna, u 60 radova je nosilac, a u ostalima saradnik. Mnogi su objavljeni u vodećim međunarodnim urološkim časopisima. Brojni radovi su izlagani na značajnim stručnim skupovima od međunarodnog značaja, često po pozivu organizatora kongresa i simpozijuma. Održao je i brojna predavanja po pozivu na inostranim klinikama i fakultetima, kao npr. u Leuvenu, Belgija; Wroclawu, Poljska; Berlinu, Frankfurtu, Mainzu, Freiburgu i Hannoveru, Nemačka; Indianapolisu, Annharbouru, Bostonu, Baltimoru i Miamiu, SAD; Bangkoku, Tajland; Bejingu, Kina; Seulu, Južna Koreja itd. Ova predavanja su često prethodila demonstracionim operacijama, kojima je prikazivao originalne operativne tehnike.

Profesor Perović je pravio i stručne i naučne filmove iz oblasti dečje urologije i androloške hirurgije. Njegov video-film *Male to Female Surgery* je uvršten i u internacionalnu videoteku naučnih filmova.

Bio je gost urednik N^o3 (jun 1998) i N^o4 (avgust 1998) *World Journal of Urology* za oblast genitourinarne rekonstrukcije. Recenzent je časopisa *Journal of Urology*, *British Journal of Urology*, *European Urology*, *Urology*, *Brazilian Journal of Urology* i rukovodilac Beogradskog centra Evropske škole androloške hirurgije (2004. i 2005).

Profesor Perović je bio mentor više doktorskih disertacija i magistarskih radova, član komisija za ocenu i odbranu ovih radova i nosilac naučno-istraživačkog projekta „Poremećaji polnog nagona”, koji je finansiralo Ministarstvo za nauku i tehnologiju Republike Srbije.

Organizovao je više naučnih skupova, među kojima je i mini-simpozijum „Novine u genitalnoj hirurgiji”, održan u okviru simpozijuma Stremlje-

nja i novine u medicini, koji organizuje Medicinski fakultet u Beogradu povodom Dana Škole.

Profesor Perović je dugogodišnji član Srpskog lekarskog društva. Aktivan je u više sekcija, a najviše u Sekciji za dečju hirurgiju i Urološkoj sekciji. Redovni je član Akademije medicinskih nauka Srpskog lekarskog društva. Takođe je bio član strukovnih udruženja na nivou SFRJ i SRJ.

Član je i brojnih međunarodnih stručnih udruženja: Evropskog udruženja urologa (EAU), Evropskog udruženja dečjih urologa (ESPU), Britanskog udruženja dečjih hirurga (BAPS), Britanskog udruženja urologa (BAUS), Američke akademije pedijatrije – Sekcije za urologiju (AAP), Udruženja dečjih urologa (SPU), Udruženja za genitourinarnu rekonstruktivnu hirurgiju (GURS) i Američke akademije za faloplastiku (AAPS). Počasni je član Udruženja urologa Nemačke (DGU), Udruženja urologa Poljske (PUA), Udruženja urologa Rumunije (RUA) i Udruženja urologa Mađarske (HUA). Dopisni je član Američkog udruženja urologa (AUA) i član Borda Evropskog udruženja za seksualnu medicinu (ESSM).

Dobitnik je brojnih priznanja i nagrada: prve nagrade za najbolju video-prezentaciju pod nazivom „Interseks – maskulinizirajuća operacija” na 45. kongresu Nemačkog udruženja urologa (DGU) 1993. godine, prve nagrade za najbolju video-prezentaciju pod nazivom „Kontinentna prepucijalna vezikostomija kod muškog i ženskog pola”, na 12. kongresu Evropskog udruženja urologa (EAU) 1996. godine, prve nagrade za najbolju video-prezentaciju pod nazivom „Kompletna penilna 'disassembly' tehnika za korekciju epispadija – nova varijanta”, na 51. kongresu DGU 1999. godine, prve nagrade za najbolju video-prezentaciju u 1999. godini pod nazivom „Novi pristup hirurškom lečenju Peyronieeve bolesti”, na 15. kongresu EAU 2000. godine, druge nagrade za video-prezentaciju pod nazivom „*Difalus – uspešno spajanje penisa*”, na 55. kongresu DGU 2003. godine, treće nagrade za video-prezentaciju pod nazivom „Dorzalni dartos flap u prevenciji fistule kod Snodgrasove operacije hipospadije”, na 57. kongresu DGU 2005. godine, prve nagrade za najbolju oralnu prezentaciju pod nazi-

vom „Jatrogeno sapeti penis – operacija u jednom aktu”, na Godišnjem sastanku Evropskog udruženja za seksualnu medicinu u Kopenhagenu, Danska, 2005. godine.

Penzionisan je 2002. godine. Za dopisnog člana Srpske akademije nauka i umetnosti izabran je 2003. godine. Živi u Beogradu. I dalje radi kao operator ili konsultant više privatnih i državnih zdravstvenih ustanova u zemlji. Veoma je aktivan

i na međunarodnom planu. Tako je dve godine za redom, 2004. i 2005. godine, organizovao 2 kursa Evropske škole androloške hirurgije, na kojima je učestvovao veliki broj stranih lekara. Ovi kursevi su dobili najveća priznanja, kako od same škole, tako i od njenih polaznika, i to u anonimnoj anketi.

Radoje Čolović i Sanja Sindić

Prof. dr Radoslav Lukač

Radoslav Lukač je rođen 1937. godine u Resanovcima, Bosna i Hercegovina. Gimnaziju je završio 1957. godine u Rumi. Iste školske godine upisao je studije medicine na Medicinskom fakultetu u Beogradu, koje je završio novembra 1962. godine.

Na Dečjoj hirurškoj klinici u Beogradu se zaposlio 1966. godine. Specijalistički ispit iz dečje hirurgije je položio 1970. godine. Magistarski rad na temu *Hirurške komplikacije Meckelovog divertikuluma u dece* odbranio je 1976. godine. Za rukovodioca Službe za abdominalnu hirurgiju je postavljen 1979, a 1980. godine za rukovodioca novoformirane Službe za torakalnu hirurgiju i na tom radnom mestu je ostao do penzionisanja. Doktorsku disertaciju na temu *Evaluacija kriterijuma u dijagnostici i lečenju hirurških komplikacija izazvanih Meckelovim divertikulumom* odbranio je 1983. godine.

Univerzitetsku karijeru je započeo izborom u zvanje asistenta za predmet Dečja hirurgija pri Katedri hirurgije na Medicinskom fakultetu u Beogradu, juna 1978. godine. U zvanje docenta je izabran 1985, vanrednog profesora 1990. i u zvanje redovnog profesora 1995. godine.

Pored rada na Odeljenju za abdominalnu hirurgiju, posebno interesovanje pokazao je za oblast grudne hirurgije. Uspešno je uveo savremene operativne metode u lečenju razvojnih anomalija grudnog koša: pectus excavatum i carinatum, anomalija razvoja pluća, izvodio je lobektomije kod lobarnog emfizema, lečio kongenitalne cistične adenomatoidne malformacije pluća, uveo ekstrapleuralni pristup u lečenju atrezija

jednjaka i zamenu jednjaka gastričnim tubusom. Pored toga, na Klinici je uveo nove principe hirurškog lečenja hijatus hernija i gastroezofagealnog refluksa, kao i razvojnih anomalija anusa i rektuma kod dece.

U okviru stručnog usavršavanja, školske 1974/75. godine je proveo pet meseci na Odeljenju dečje hirurgije u Hospital for Sick Children u Londonu. U ovoj ustanovi je boravio u više navrata radi stručnog usavršavanja, a za vreme jednog boravka je završio Postgraduate Instructions of Urology u St. Peter's Hospital u Londonu. Marta 1988. godine je u bolnici „La Paz” u Madridu, Španija, pohađao teorijski i praktični kurs o sakralnom pristupu u lečenju razvojnih anomalija anusa i rektuma, kojim je rukovodio inaugurator metode, profesor A. Pena, nakon čega je profesor Lukač ovaj pristup uveo na Dečju hiruršku kliniku u Beogradu.

Bio je dugogodišnji nastavnik, ne samo u redovnoj praktičnoj i teorijskoj nastavi za studente medicine već i za lekare na specijalizaciji i poslediplomskim studijama iz dečje hirurgije, pedijatrije i neonatologije na Medicinskom fakultetu u Beogradu. Bio je mentor u više studentskih radova iz dečje hirurgije, mentor u 5 magistarskih radova i u 3 doktorske teze i član komisija za ocenu i odbranu 6 magistarskih radova i 4 doktorske

disertacije, kao i stalni član Komisije za polaganje specijalističkog ispita iz dečje hirurgije.

Kao autor je učestvovao u pisanju poglavlja „Najčešći hirurški problemi u pedijatriji” u udžbeniku *Pedijatrija* (1992. i 1993). Autor je pojedinih poglavlja torakalne i abdominalne hirurgije dečjeg uzrasta u udžbeniku *Hirurgija za studente i lekare* (2000).

Od 118 objavljenih stručnih radova, štampanih u domaćim i stranim časopisima, većina su iz oblasti abdominalne i torakalne hirurgije.

Kao predavač po pozivu, osam godina je učestvovao u radu Pedijatrijske škole u organizaciji Udruženja pedijatara Srbije i Crne Gore.

Bio je recenzent monografije *Kile prednjeg trbušnog zida*, S. i B. Radovanovića (1988. i 1995.). Recenzent je knjige *Osnovi propedeutike*

u dečjoj hirurgiji, udžbenika za studente Medicinskog fakulteta u Nišu. Bio je mentor i recenzent radova objavljenih u časopisu *Srpski arhiv za celokupno lekarstvo*.

Aktivno je učestvovao u radu Udruženja dečjih hirurga Jugoslavije, u kome je u dva mandata bio član Upravnog odbora. Sada je član Udruženja dečjih hirurga Srbije i Crne Gore, a u jednom mandatu je bio i predsednik Udruženja. Dugogodišnji je član Srpskog lekarskog društva. Naročitu aktivnost je pokazao u njenoj Sekciji za dečju hirurgiju.

Penzionisan je 2003. godine. Još uvek je profesionalno veoma aktivan kao savetnik i konsultant po pozivu.

Sanja Sindić

Prof. dr Stojan Živković

Stojan Živković je rođen 1938. godine u Kraljevu. Osnovnu školu i gimnaziju je završio u Beogradu. Na Medicinskom fakultetu Univerziteta u Beogradu je diplomirao 1963. godine. Po završetku opšteg lekarskog staža, zaposlio se na Dečjoj hirurškoj klinici Medicinskog fakulteta u Beogradu. Specijalizaciju iz dečje hirurgije je završio jula meseca 1970. godine, položivši specijalistički ispit sa odličnim uspehom. U dva navrata, u periodu od 1983. do 1984. godine, kao i 1996. godine, radio je u Ibn Sina Hospital, Kuvajt, kao hirurški konsultant.

Profesor Živković se bavio celokupnom dečjom hirurgijom, ali je najveći interes pokazao za oblast dečje urologije, a posebno neonatalnu hirurgiju. Godine 1974. je osnovao Odeljenje za neonatalnu hirurgiju na Dečjoj hirurškoj klinici Medicinskog fakulteta u Beogradu, čiji je načelnik bio sve do odlaska u penziju. Radom i zalaganjem stekao je kako lični ugled izuzetnog stručnjaka, tako i ugled odeljenja kojim je rukovodio. Kreirao je i neke nove operativne tehnike kao što su originalna tehnika u lečenju gastroskize korišćenjem dela pupčane vrpce i bešavna metoda u hirurškom lečenju mobilne slezine, često udružene sa kongenitalnom dijafragmalnom hernijom.

U više navrata se stručno usavršavao u zemlji i inostranstvu. Tokom 1976. godine je, u organizaciji British Councila, bio na kursu neonatalne hirurgije u Hospital for Sick Children u Londonu. Iste godine je boravio i u Alder Hey Children's Hospital u Liverpulu. Godine 1980. je bio u Institute of Child Health and Great Ormond Street Ho-

spital for Children u Londonu, Velika Britanija. U dva navrata, 1988. i 1990. godine, boravio je u Children's Hospital u Bostonu, SAD. Sledeće, 1991. godine, pohađao je kurs pod nazivom *Tretman komplikovanih anorektalnih malformacija* od strane profesora A. Pene, koji je bio organizovan na Odeljenju za dečju hirurgiju Opšte bolnice u Tarviziju, Italija, a 2004. kurs pod nazivom „Tretman anorektalnih malformacija“, takođe pod rukovodstvom profesora A. Pene, na Univerzitetској dečjoj klinici u Beogradu.

Magistarski rad na temu *Epifizeoliza distalnog dela radijusa kod dece* odbranio je januara 1975. godine na Medicinskom fakultetu u Beogradu. U zvanje asistenta za predmet Hirurgija – Dečja hirurgija, nastavna baza Dečja hirurška klinika Medicinskog fakulteta u Beogradu, izabran je juna 1978. godine. Doktorsku disertaciju na temu *Neonatalni nekrotični enterokolitis kao hirurški problem* odbranio je februara 1983. godine. U zvanje docenta je izabran aprila 1985, vanrednog profesora juna 1990. i u zvanje redovnog profesora 1995. godine. Punih 25 godina je učestvovao kako u redovnoj praktičnoj i teorijskoj nastavi za studente medicine, tako i na specijalističkim i posle-diplomskim studijama iz dečje hirurgije, pedi-jatrije i neonatologije na Medicinskom fakultetu u Beogradu.

Autor je knjige *Neonatalna hirurgija*, koja se nalazi u pripremi za štampu i više poglavlja iz oblasti dečje hirurgije: „Hirurgija neonatalnog doba” i „Opekotine” u knjizi *Pedijatrija* (1992. i 1993) i poglavlja u *Hirurgiji za studente i lekare*, urednika D. Stevovića (2000. godine).

Autor je brojnih naučnih radova, od kojih je znatan broj publikovan u vodećim evropskim, američkim, južnoameričkim i vodećim domaćim časopisima. Na stranim i domaćim kongresima je održao brojna predavanja.

Bio je mentor u dva magistarska rada i član nekoliko komisija za ocenu i odbranu magistarskih i doktorskih teza, kao i stalni član komisija za polaganje specijalističkih ispita iz dečje hirurgije i ispita uže specijalnosti iz oblasti dečje hirurgije i neonatologije.

Recenzent je knjiga *Dijagnostičke i terapijske intervencije u neonatologiji*, profesora R. Ramadanića (2001) i *Protokoli u neonatologiji*, profesora S. Ilića (2003).

Aktivan je član Srpskog lekarskog društva, a na-

ročito njegove Sekcije za dečju hirurgiju. Za vanrednog člana Akademije medicinskih nauka SLD izabran je 2002. godine. Godine 2005. je postao sekretar Hirurške naučne grupe. Bio je član i raznih udruženja bivše Jugoslavije. Član je i Britanske asocijacije dečjih hirurga (BAPS) od 1979. godine.

Za rad pod nazivom *Transfuzija leukocita u tretmanu neonatalnog nekrotičnog enterokolitisa* na Prvom arapskom kongresu dečjih hirurga u Amanu, Jordan, 1986. godine, dobio je nagradu za najbolji poster. Nagrađen je i za rad pod nazivom *Ruptura ureteropelvičnog spoja u dečjem uzrastu* na IX kongresu Mađarske asocijacije dečjih hirurga u Pečuju, Mađarska, 1989. godine. Dobitnik je zahvalnice Medicinskog fakulteta u Beogradu, decembra 2003. godine, povodom osamdesettrogodišnjice osnivanja.

Penzionisan je 2003. godine. Živi u Beogradu. Aktivno radi u Akademiji medicinskih nauka SLD.

Sanja Sindić

Nastavnici anesteziologije

Urednik:
Radoje Čolović

Prof. dr Predrag Lalević

Predrag Lalević je rođen 1927. godine u Peći, gde je završio osnovnu školu i gimnaziju. Studije na Medicinskom Fakultetu u Beogradu je upisao 1945. godine sa prvom generacijom studenata posle Drugog svetskog rata. Diplomirao je 1951. godine. Prvo zaposlenje je dobio u Kliničkoj bolnici „Dr Dragiša Mišović“, u kojoj je radio punih 40 godina (1952–1992).

Specijalizaciju iz anesteziologije je započeo 1953. godine na Vojnomedicinskoj akademiji u Beogradu. Godinu dana je bio na usavršavanju u Kopenhagenu kao stipendista SZO, gde je pri tamomšnjem univerzitetu završio jednogodišnju Školu anestezije. Septembra 1955. godine je položio specijalistički ispit iz anesteziologije. Nakon toga je proveo godinu dana na poslediplomskom usavršavanju na Mejo klinici (SAD), kao stipendista ove klinike.

Po povratku iz SAD, u bolnici „Dr Dragiša Mišović“ je organizovao savremenu službu anesteziologije i reanimacije po uzoru na centre u kojima se usavršavao, tako da je Odeljenje za anesteziju i reanimaciju postalo prva jugoslovenska škola anestezije kroz koju je prošlo 550 anesteziologa iz svih krajeva bivše Jugoslavije. Odeljenje je kasnije preraslo u Institut za anesteziologiju i reanimaciju, a zatim u Kliniku za anesteziologiju i reanimaciju, kojom je rukovodio sve do penzionisanja 1992. godine. Na Institutu, a kasnije Klinici, obavljane su redovna i poslediplomska nastava. Od 1960. godine je bio član, a od 1976. godine predsednik Komisije za polaganje specijalističkog ispita iz anesteziologije sa reanimatologijom, pred kojom je specijalistički ispit položilo više od 700

lekara iz čitave Jugoslavije.

Habilitovan je 1957. godine radom *Mišićni relaksanti i njihova primena*, a doktorirao 1974. godine na temu *Gubitak elektrolita preko nazogastrične sonde u postoperativnom toku hirurških pacijenata*.

U zvanje docenta za predmet Hirurgija – Anesteziologija na Medicinskom fakultetu u Beogradu izabran je 1966. godine, vanrednog profesora 1973, a u zvanje redovnog profesora 1978. godine.

Dugogodišnji je član Srpskog lekarskog društva. Jedan je od osnivača Sekcije za anesteziologiju i reanimaciju ovog društva i njen prvi sekretar, a u više mandata i predsednik. Član je Akademije medicinskih nauka Srpskog lekarskog društva od njenog osnivanja 1976. godine, a u periodu od 1990. do 1996. godine je bio i njen predsednik.

Od 1964. do 1980. godine je bio član lekarske ekipe predsednika Republike Jugoslavije Josipa Broza Tita i pratio ga na svim putovanjima u zemlji i inostranstvu, učestvujući u njegovom lečenju kao član konzilijuma 1980. godine u Ljubljani.

Profesor Lalević je veoma plodan pisac. Autor je prvog i naredna tri izdanja udžbenika *Anesteziologija*, koji decenijama služi za pripremu specijalističkog ispita iz anesteziologije i usavršavanje anesteziologa. Autor je i knjige *Kardiopulmonalna i cerebralna reanimacija*. Napisao je priloge u

većem broju knjiga i udžbenika, kao što su npr. *Kardiologija*, *Hirurgija*, *Urgentna hirurgija*, *Operativna tehnika*, *Hirurgija centralnog nervnog sistema*, *Lekarski priručnik* i dr. Objavio je više od 150 stručnih i naučnih radova.

Član je velikog broja stručnih i naučnih društava u zemlji i inostranstvu: Akademije medicinskih nauka Srpskog lekarskog društva, Udruženja anesteziologa Jugoslavije, Udruženja anesteziologa SAD, Udruženja anesteziologa Minesote (SAD), počasni član Naučnog društva Bugarske itd.

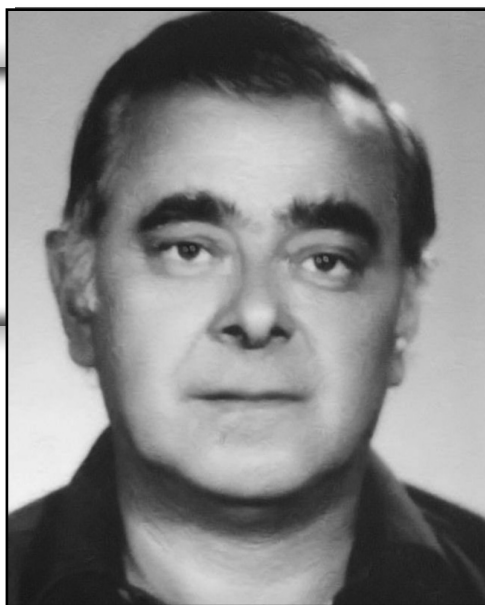
Dobitnik je brojnih priznanja i nagrada, kao što su „Dr Ivo Betini” za zasluge u razvoju jugoslovenske anesteziologije, „Dr Sima Milošević” za zasluge u razvoju zdravstvene službe Republi-

ke Srbije, plaketa grada Beograda, specijalno priznanje grada Ljubljane za zasluge u lečenju predsednika Republike Jugoslavije Tita, povelja Srpskog lekarskog društva, povelja Saveza lekarskih društava Jugoslavije, nagrada Srpskog lekarskog društva za naučnoistraživački rad, nagrada za životno delo i veći broj drugih domaćih i stranih odlikovanja.

Penzionisan je 1992. godine. Posle penzionisanja radi kao konsultant Instituta za kardiovaskularne bolesti „Dedinje”. Aktivano radi u Sekciji za anesteziju i reanimaciju i Akademiji medicinskih nauka SLD.

Dragoš Stojanović

Prof. dr Jugoslav Pantić

Jugoslav Pantić je rođen 12. marta 1932. godine u Beogradu, gde je odrastao, završio osnovnu školu i III mušku realnu gimnaziju 1950. godine. Zatim se upisao na Medicinski fakultet u Beogradu, na kome je diplomirao 1960. godine. Posle obavljenog opšteg lekarskog staža i odslužene vojne obaveze počeo je da radi kao klinički lekar na Prvoj hirurškoj klinici. Specijalizaciju iz anesteziologije je započeo 1961, a specijalistički ispit položio 1968. godine sa odličnim uspehom. Kao specijalista anesteziologije, na istoj klinici je radio od 1968. do 1973. godine. Bavio se svim oblastima anesteziologije i reanimacije, a često i srodnim oblastima – hirurgijom, internom medicinom, farmakologijom, biohemijom, medicinskom elektronikom i dr. Uvodio je nova sredstva za anesteziju i nove metode anestezije koje su se u međuvremenu pojavljivale. Posebno se angažovao na uvođenju terapije respiratorima kod velikih povreda i operacija, ponekad i na duži vremenski period. Jedan je od prvih u našoj zemlji koji je primenjivao anesteziju kod eksperimentalnih životinja, a u cilju eksperimentalne transplantacije organa: srca, pluća, jetre i bubrega.

Godine 1973. je imenovan za načelnika Odeljenja za anesteziju. Po formiranju Instituta za hirurgiju, integracijom Prve i Druge hirurške klinike 1985. godine, imenovan je za načelnika Službe anestezije i reanimacije. Od 1985. godine je učestvovao u formiranju Urgentnog centra KCS, a po njegovom osnivanju, 29. novembra 1987, postao načelnik Službe anestezije i reanimacije. Nakon formiranja zajedničke Službe anestezije i reani-

macije Kliničkog centra Srbije 1993. godine postao je njen prvi rukovodilac, a po formiranju Instituta za anesteziju i intenzivnu negu KCS 1995. i njegov prvi direktor.

U zvanje asistenta za predmet Hirurgija – Anesteziologija na Medicinskom fakultetu u Beogradu izabran je 1973. godine. Doktorirao je tezom *Promene respiratorne funkcije pod uticajem nuroleptanalgezije* 12. aprila 1979. godine na Medicinskom fakultetu u Beogradu, 1980. godine je izabran u zvanje docenta, 1985. u zvanje vanrednog, a u zvanje redovnog profesora 1991. godine. U cilju unapređenja nastave i edukacije osnovao je Kabinet za kardiopulmonalnu reanimaciju, gde su studenti na fantomima – lutkama vežbali endotrahealnu intubaciju i kardiopulmonalnu reanimaciju. Bio je šef Postdiplomske katedre za anesteziju i reanimaciju od 1992. do penzionisanja. Više godina je bio profesor na Medicinskom fakultetu u Kragujevcu i na Višoj medicinskoj školi u Beogradu.

Pored redovne, držao je nastavu i poslediplomcima iz anesteziologije sa reanimatologijom, transfuziologije, hirurgije, kliničke farmakologije, traumatologije i urgentne medicine.

Na Medicinskom fakultetu je obavljao više dužnosti. U jednom mandatu je bio član Saveta i član Skupštine Fakulteta, a od 1975. do 1977. bio je

član Skupštine i Saveta Beogradskog univerziteta.

Autor je poglavlja „Reanimacija” u udžbeniku *Osnovi hirurgije*, koji je uredio profesor Zoran Gerzić (1988) i više poglavlja u udžbeniku *Hirurgija*, urednika profesora Dragoslava Stevovića (1997). Bio je saradnik pri izradi 3 stručna filma iz oblasti hirurgije.

Publikovao 108 radova, od kojih 1 u međunarodnim i 50 u domaćim časopisima, 2 rada je objavio u zbornicima sa međunarodnih, a 40 radova u zbornicima sa domaćih sastanaka. U međunarodnim zbornicima je objavio 5, a u domaćim 10 apstrakata.

Bio je mentor pri izradi 10 magistarskih teza i 5 doktorskih disertacija, kao i član oko 30 komisija za ocenu i odbranu magistarskih i doktorskih radova.

Profesor Pantić je bio član komisija za polaganje specijalističkih ispita iz transfuziologije, kliničke farmakologije, urgentne medicine. Više godina je bio predsednik jedne od dve takve komisije u Beogradu, kod koje je ispit položilo preko 200 kandidata iz Srbije, Crne Gore i Bosne i Hercegovine.

Bio je recenzent knjiga *Intenzivna terapija*

(1995) i *Urgentna medicina* (2002), urednika D. Vučovića, kao i brojnih radova u nekoliko domaćih stručnih časopisa. Više godina je bio član Uredništva *Acta Anesthesiologica Iugoslavica*.

Dugogodišnji je član Srpskog lekarskog društva i jedan od osnivača Sekcije za anesteziologiju i reanimaciju SLD, u kojoj je obavljao dužnost sekretara u 3 i predsednika u 2 mandata. Za svoj dugogodišnji rad je dobio više plakata i zahvalnica SLD. Bio je član Jugoslovenskog udruženja anesteziologa (YARIL) od osnivanja do prestanka rada (1991) i u više mandata član Predsedništva. Član je Svetske federacije anesteziologa.

Bio je aktivni učesnik svih godišnjih sastanaka i kongresa bivšeg Jugoslovenskog udruženja anesteziologa, a na Godišnjem sastanku u Kragujevcu je bio predsednik Organizacionog odbora. Profesor Pantić je bio i učesnik većeg broja svetских i evropskih kongresa anesteziologa.

Penzionisan je 1997 godine. Živi u Beogradu. Aktivno učestvuje u radu Sekcije za anesteziologiju i reanimatologiju SLD.

Radoje Čolović

**Prof. dr
Velizar Blagojević
(1932–1991)**

Velizar Blagojević je rođen 9. oktobra 1932. godine u Novom Selu kod Vrnjačke Banje, gde je završio osnovnu školu i gimnaziju, a zatim se upisao na Medicinski fakultet u Beogradu, na kome je diplomirao februara 1958. godine. Po odsluženju vojnog roka je radio kao lekar opšte prakse u Kraljevu. Maja 1962. godine dr Blagojević je započeo specijalizaciju iz anesteziologije sa reanimatologijom na klinikama Medicinskog fakulteta u Beogradu. Specijalistički ispit je položio maja 1965. godine sa odličnim uspehom. Nakon položenog ispita, kraće vreme je radio u bolnici u Kraljevu, a zatim je prešao u Zemunsku bolnicu u kojoj je radio do aprila 1969. godine, kada je prešao na Neurohiruršku kliniku Medicinskog fakulteta.

Još pre izbora u zvanje asistenta, kao kreativan i produktivan anesteziolog, dr Blagojević je često bio angažovan u obučavanju studenata i specijalizanata iz anesteziologije i neurohirurgije veštinama održavanja homeostaze teških, neurohirurških bolesnika. Juna 1975. godine je izabran u zvanje asistenta za predmet Anesteziologija pri Katedri hirurgije Medicinskog fakulteta u Beogradu. Tokom rada na Neurohirurškoj klinici je svo svoje interesovanje usmerio prema neurohirurškim bolesnicima, a naročito prema održavanju optimalnog kvaliteta moždanog parenhima u perioperativnom periodu.

Rezultat tog interesovanja i tog rada bila je doktorska disertacija na temu *Hiperventilacija kao anesteziološki problem regulacije volumena mozga u toku neurohirurških zahvata*, briljantno odbranjena 29. maja 1981. godine na Medicinskom fakultetu u

Beogradu. Godine 1981. je izabran u zvanje docenta, a početkom 1988. godine u zvanje vanrednog profesora. Pored redovne, držao je nastavu i postdiplomcima na više postdiplomskih katedri, a najviše specijalizantima anesteziologije, neurohirurgije i neurologije. Držao je predavanja i studentima na Medicinskom fakultetu u Kragujevcu.

Autor je 2 poglavlja o anesteziji u neurohirurgiji u udžbenicima za lekare na specijalizaciji iz neurohirurgije i anesteziologije sa reanimatologijom, kao što su *Neurohirurgija*, urednika profesora Ilije Nagulića (1975) i *Anesteziologija*, urednika profesora Predraga Lalevića (1986).

Profesor Velizar Blagojević je objavio i blizu 100 radova. Trećina je štampana u međunarodnim i domaćim stručnim časopisima, dok je ostatak saopšten na stručnim sastancima anesteziologa i neurohirurga u zemlji i inostranstvu.

U najvećoj meri se bavio uticajem anestetika na visinu intrakranijalnog pritiska i zapreminu mozga, zatim kontrolisanom hipertenzijom i njenim bezbednim granicama, uticajem sedećeg položaja tokom neurohirurških operacija. Dr Blagojević je uveo standarde hiperventilacije, odnosno hipokapnije kao metode za regulaciju zapremine mozga, a u svojoj doktorskoj tezi je izučavao posledice hipokapnije na cerebralnu cirkulaciju i metaboličke procese u mozgu. Po prvi put u našoj

zemlji, 1974. godine je primenio natrijum-nitroprusid u kontrolisanoj hipotenziji neurohirurškog bolesnika i time omogućio neurohirurzima da brže i bezbednije operišu aneurizme moždanih krvnih sudova. Počev od 1967. godine, dr Blagojević se bavio problematikom anestezije, reanimacije i intenzivnog lečenja politraumatizovanih bolesnika, posebno onih sa teškom kraniocerebralnim povredama. Isticao je važnosti helikopterskog transporta i transportne reanimacije neurotraumatizovanih bolesnika. Zbog svega toga se smatra jednim od osnivača moderne neuroanestezije u Srbiji, koji je postavio principe neurohirurške

anestezije i intenzivnog lečenja.

Profesor Blagojević je bio dugogodišnji član Srpskog lekarskog društva, naročito njegove Sekcije za anestezilogiju i reanimatologiju, u kojoj je tokom jednog mandata bio i predsednik. Za rad u ovoj sekciji dodeljena mu je spomen-plaketa SLD 1983. godine. Bio je član Udruženja anesteziologa Jugoslavije.

Profesor Blagojević je preminuo 1991. godine, posle relativno kraće bolesti. Sahranjen je na Novom groblju u Beogradu.

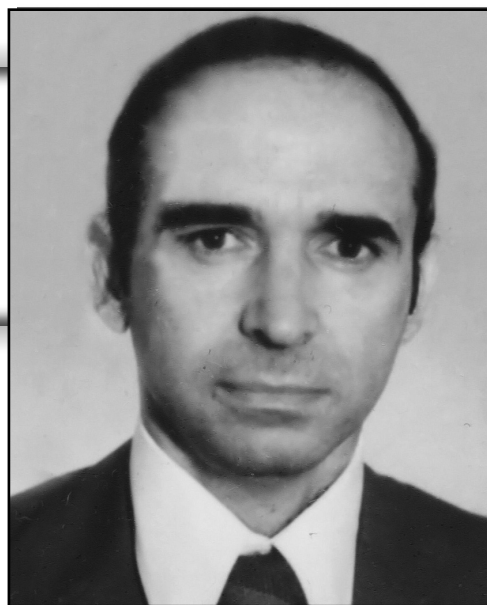
Branko Milaković i Radoje Čolović

Prof. dr Dragoslav Jekić

Dragoslav Jekić je rođen 27. septembra 1934. godine u Beogradu, gde je završio osnovnu školu i gimnaziju. Na Medicinski fakultet u Beogradu se upisao školske 1953/54. godine. Tokom studija je tri školske godine bio demonstrator na predmetu Histologija sa embriologijom. Diplomirao je 6. januara 1960. godine. Opšti lekarski staž je obavio na klinikama Medicinskog fakulteta. Po odsluženju vojnog roka je dve godine radio kao lekar opšte prakse u Kombinatoru gume i obuće „Borovo” u Borovu. Specijalizaciju iz anesteziologije je počeo na klinikama i institutima Medicinskog fakulteta u Beogradu. Tokom specijalizacije je predavao anatomiju sa fiziologijom u srednjoj medicinskoj školi. Specijalistički ispit je položio 1965. godine. Godine 1971. primljen je na Prvu hiruršku kliniku na kojoj je bio anesteziolog, da bi karijeru završio kao načelnik Anesteziološke službe Instituta za bolesti digestivnog sistema.

U zvanje asistenta na predmetu Hirurgija je izabran 1975, a reizabiran 1978. i 1981. godine. U zvanje docenta je izabran 1981, reizabran 1986, a 1987. godine je izabran u zvanje vanrednog profesora. Godine 1993. je reizabran u isto zvanje, da bi iste godine bio promovisan u redovnog profesora.

Dr Jekić je u više navrata boravio u poznatim univerzitetskim centrima Evrope, najviše u Švajcarskoj, u kojoj je imao odobrenje i za samostalni rad anesteziologa. Posle tih boravaka je u anesteziologiju Prve hirurške klinike uveo nove metode, modifikacije ranijih metoda i nove lekove koji se koriste u anesteziologiji. Tokom tih boravaka, a

naročito u ratnim vremenima (posle 1990), profesor Jekić je obezbeđivao pozamašne količine lekova za izvođenje anestezije na Klinici.

Pored uobičajenih obaveza u redovnoj nastavi za studente medicine, držao je predavanja i specijalizantima anesteziologije, opšte hirurgije, traumatologije, opšte medicine, transfuziologije i urgentne medicine. Profesor Jekić je bio i honorarni profesor anesteziologije na Stomatološkom fakultetu u Beogradu.

Napisao je 5 priloga u knjigama i udžbenicima. Autor je 95 štampanih radova, od kojih je 18 štampano u inostranim časopisima. U domaćim časopisima je štampano 17 radova, dok je 9 radova štampano u vidu apstrakata. U domaćim zbornicima sa kongresa, simpozijuma i drugih sastanaka štampan je 51 rad. Osim toga, saopštio je 50 radova u zemlji i inostranstvu koji nisu štampani.

Bio je mentor nekoliko magistarskih i doktorskih disertacija. Takođe je bio član više komisija za ocenu i odbranu magistarskih i doktorskih disertacija. Bio je recenzent jednog udžbenika.

Dugogodišnji je član Srpskog lekarskog društva i jedan od osnivača Sekcije za anesteziologiju i reanimaciju, u kojoj je bio blagajnik, sekretar u 2 mandatna perioda i član Upravnog odbora. Takođe je bio član Upravnog odbora Udruženja anesteziologa Jugoslavije i član organizacionih

odbora jednog kongresa, jednog intersekcijuskog sastanka Anesteziologa Jugoslavije i jedne Anesteziološke nedelje. Organizovao je i dva minisimpozijuma o lekovima atrakijumu i nidazolamu.

Profesor Jekić je penzionisan 2001. godine, dve godine nakon uobičajenog roka jer mu je, po

potrebi službe, produžavan rad na Prvoj hirurškoj klinici i Fakultetu. Po odlasku u penziju honorarno drži nastavu iz anesteziologije na Stomatološkom fakultetu. Aktivan je u Anesteziološkoj sekciji Srpskog lekarskog društva.

Radoje Čolović

Prof. dr Stanoje Glišić

Stanoje Glišić je rođen 1937. godine u Gornjoj Gorevnici kod Čačka, gde je završio osnovnu školu i gimnaziju. Nakon toga se upisao na Medicinski fakultet u Beogradu, na kome je diplomirao 1962. godine sa prosečnom ocenom 8,5. Vojni rok je odslužio u Vojnom stacionaru na Rudniku, gde je prvo bio lekar stažista, a potom upravnik centra do 1966. godine.

Specijalizaciju iz anesteziologije je započeo 1966. godine na Klinici za anesteziologiju KBC „Dr Dragiša Mišović” u Beogradu, gde se iste godine zaposlio kao klinički lekar. Specijalistički ispit je položio 1969. godine. U zvanju kliničkog anesteziologa je radio do 1977. godine, kada je bio izabran za načelnika Odeljenja za anesteziju, a od 1992. godine do penzionisanja je bio na mestu upravnika Klinike za anesteziologiju i reanimatologiju. U periodu od 1992. do 1996. godine obavljao je dužnost direktora KBC „Dr Dragiša Mišović” u Beogradu.

Za asistenta na predmetu Hirurgija – Anesteziologija na Medicinskom fakultetu u Beogradu izabran je 1979. godine, a reizabiran 1981. i 1985. godine. Doktorsku disertaciju pod naslovom *Značaj kapnografske u proceni adekvatnog uklanjanja neuromuskularnog bloka* odbranio je maja 1981. godine. U zvanje docenta je izabran 1986, a reizabran 1990. godine. Početkom 1991. godine je izabran u zvanje vanrednog, a 1996. u zvanje redovnog profesora.

Bio je šef Katedre za poslediplomsku nastavu iz anesteziologije sa reanimatologijom 2001. i 2002. godine i predsednik i član ispitnih komisija za studente na Medicinskom fakultetu u Beogradu. Pored toga, bio je član i predsednik komisija za polaganje specijalističkog ispita iz anesteziologije i reanimatologije

na medicinskim fakultetima u Beogradu, Novom Sadu i Banjaluci. Tokom studija, specijalizacije i u okviru poslediplomskih studija je u nekoliko navrata boravio na stručnim usavršavanjima u vodećim medicinskim centrima u Holandiji, Švajcarskoj, Nemačkoj, gde se bavio problematikom regionalne anestezije, centralnih i perifernih neuroblokova i terapije bola, koje je potom uveo u rutinsku praksu u KBC „Dr Dragiša Mišović”.

Autor je jedne monografije i devet poglavlja u udžbenicima i knjigama za studente i poslediplomce iz oblasti anesteziologije i hirurgije.

Objavio je više od 120 stručnih radova, saopštenih na domaćim i stranim stručnim kongresima i štampanih u domaćim i stranim časopisima i zbornicima radova. Bio je mentor većeg broja magistarskih i doktorskih disertacija i član komisija za njihovu ocenu i odbranu. Dugogodišnji je član Srpskog lekarskog društva. Aktivno je radio u Sekciji za anesteziologiju i reanimatologiju, kao i u Udruženju anesteziologa Jugoslavije, u kome je bio sekretar i predsednik Predsedništva. Bio je član nekoliko međunarodnih organizacija anesteziologa.

Penzionisan je 30. septembra 2003. godine. Često posećuje ustanovu u kojoj je radio i aktivno radi u Sekciji za anesteziologiju i reanimatologiju SLD.

Dragoš Stojanović

Prof. dr Dobрила Radojević

Dobрила Radojević je rođena 1948. godine u Ćupriji, gde je završila osnovnu školu i gimnaziju, a zatim upisala Medicinski fakultet u Beogradu, na kome je diplomirala 1973. godine sa prosečnom ocenom 9,5. Posle diplomiranja je pet godina radila u Mostaru, u opštoj medicinskoj praksi i službi za hitnu pomoć. Specijalizaciju iz anesteziologije sa reanimatologijom je započela 1978. godine na Vojnomedicinskoj akademiji. Za vreme specijalizacije je pohađala kurs „Metodologija istraživanja u biomedicinskim naukama”. Specijalistički ispit je položila 1981. godine sa odličnim uspehom i ubrzo primljena u stalni radni odnos na Kliniku za anesteziju i intenzivno lečenje Vojnomedicinske akademije.

Baveći se anesteziologijom i intenzivnom terapijom širokog spektra hirurških bolesnika, stekla je veliko iskustvo i ugled. Tokom 1987. godine je bila na stručnom usavršavanju u Londonu. Poseban interes je ispoljila za anesteziju i reanimaciju u kardiohirurgiji. Doktorsku disertaciju pod naslovom *Primena naloksona u lečenju hipovolemičnog šoka* je odbranila 1989. godine na Vojnomedicinskoj akademiji.

Jula 1995. godine je bila pozvana na Institut za kardiovaskularne bolesti „Dedinje”, gde je radila do odlaska u inostranstvo.

U zvanje asistenta za predmet Anesteziologija sa reanimatologijom Vojnomedicinske akademije izabrana je 1983. godine, docenta 1988, a u zvanje vanrednog profesora na Medicinskom fakultetu u Beogradu 1999. godine. U tom zvanju je bila do 2000. godine.

Kao autor ili koautor je objavila poglavlja „Mehanička ventilacija” u knjizi *Intenzivna terapija* (1988) i „Opšta anestezija” u knjizi *Implantacija IOS*, urednika M. Savićevića (1990).

Objavila je 86 radova, 42 u domaćim časopisima, 14 u zbornicima sa domaćih kongresa, 9 u formi rezimea na inostranim kongresima i 20 u formi rezimea sa domaćih stručnih sastanaka. Bila je član Anesteziološke sekcije Srpskog lekarskog društva, na čijim je sastancima podnela više saopštenja.

Godine 2000. prešla je na rad u Dohu, Ujedinjeni Arapski Emirati, gde i sada radi.

Radoje Čolović i Radomir Sindelić

Doc. dr Boško Radomir

Boško Radomir je rođen 1953. godine u Bajincima, opština Srbac, Republika Srpska. Osnovnu i srednju školu je završio u Bajincima i Banjaluci. Na Medicinskom fakultetu u Beogradu je diplomirao 1977. godine.

Po diplomiranju je do 1980. godine radio u Medicinskom centru u Kninu, na Hirurškom odeljenju. Od 1980. godine je bio zaposlen na Institutu za kardiovaskularne bolesti „Dedinje”. Specijalistički ispit iz anesteziologije sa reanimatologijom je položio 1983. godine sa odličnim uspehom. Od 1992. je bio načelnik Službe anestezije na Institutu za kardiovaskularne bolesti „Dedinje”, a sledeće godine je izabran i za načelnika Operacionog bloka Instituta.

Docent dr Boško Radomir se tokom dugogodišnjeg rada na Institutu za kardiovaskularne bolesti „Dedinje” usko specijalizovao za kardiovaskularnu anesteziju i postoperativno lečenje takvih bolesnika. Bio je jedan od nosilaca programa transplantacije organa – srca i jetre na Institutu, gde su se jedino i sprovodile ovakve hirurške intervencije u našoj zemlji. U cilju usavršavanja iz oblasti transplantacione hirurgije boravio je u svetski poznatim centrima u Hanoveru i Hjustonu. Pored transplantacionog programa, bavio se i drugim, takođe veoma složenim, anesteziološkim postupcima iz oblasti kardiovaskularne anestezije i reanimacije. Kao rezultat izuzetno stručnog rada dr Boška Radomira, proistekla je i doktorska disertacija pod nazivom

Mogućnost operacija na otvorenom srcu kod bolesnika sa hroničnom bubrežnom insuficijencijom, koja je uspešno odbranjena 1998. godine.

Tokom višegodišnjeg rada na Institutu „Dedinje” imao je priliku da sarađuje sa najeminentnijim hirurzima svoga vremena, kao što su prof. Hacker, prof. Carpentier, prof. Cooley i mnogi drugi velikani kardiovaskularne hirurgije. U svakom slučaju, sa sigurnošću se može reći da je za mnoge uspehe koje je ostvario Institut za kardiovaskularne bolesti „Dedinje” izuzetno veliki značaj imao docent Boško Radomir.

Dr Radomir je 1999. godine izabran u zvanje docenta za predmet Hirurgija – Anesteziologija na Medicinskom fakultetu u Beogradu. Kao autor i koautor je objavio preko 200 stručnih radova, koji se prvenstveno bave problematikom kardiovaskularne anestezije i reanimacije. Bio je član anestezioloških asocijacija Jugoslavije i najpoznatijih međunarodnih anestezioloških udruženja.

Danas radi kao priznati stručnjak anesteziologije sa reanimatologijom u inostranstvu.

Radomir Sindelić

Prof. dr Zorica Janković

Zorica Janković je rođena 26. oktobra 1958. godine u Trsteniku, gde je završila osnovnu školu i gimnaziju. Medicinski fakultet u Beogradu je upisala 1976. godine. Tokom studija je bila demonstrator na biohemiji i napisala 2 studentska rada koja su bila nagrađena nagradom „Akademik profesor dr Radivoje Berović”, koja je dodeljivana za najbolje studentske radove iz interne medicine. Jedan od tih radova je nagrađen i Oktobarskom nagradom grada Beograda kao najbolji studentski rad. Diplomirala je 1982. godine, sa prosečnom ocenom 9. Po završetku studija je obavila opšti lekarski staž i pohađala postdiplomsku nastavu iz hepatologije na Medicinskom fakultetu u Beogradu.

Godine 1985. je zasnovala radni odnos na Prvoj hirurškoj klinici i započela specijalizaciju iz anesteziologije sa reanimatologijom. Godine 1987. je odbranila magistarski rad iz hepatologije pod naslovom *Korelacija između kliničkih znakova encefalopatije i amonijemije kod pacijenata sa hepatičkom portno-sistemskom encefalopatijom*. Specijalistički ispit je položila 1988. godine.

Iako se bavila celokupnom anesteziologijom kod opštehirurških bolesnika, s vremenom se usmerila na anesteziologiju kod bolesnika sa oboljenjima jednjaka i želuca, iz čega je proistekla njena doktorska disertacija pod naslovom *Plućne komplikacije u hirurgiji jednjaka*, koju je odbranila 1995. godine. Iste godine je postavljena za šefa anestezije na Prvoj hirurškoj klinici i tu dužnost je obavljala do 1999. godine, kada je

prešla na rad na Institut za kardiovaskularne bolesti „Dedinje”.

Usavršavala se u Kembridžu i Londonu, Velika Britanija (1990), Njujorku, SAD (1994. i 1995), a 1999. ponovo u Londonu.

U zvanje asistenta je izabrana 1990, docenta 1996, a u zvanje vanrednog profesora 2001. godine. Pored učešća u praktičnoj i teoretskoj nastavi za redovne studente medicine, držala je predavanja i postdiplomcima i lekarima na specijalizaciji iz hirurgije, anesteziologije, transfuziologije i kliničke farmakologije. Godine 1996. izabrana je za sekretara Katedre za postdiplomsku nastavu iz anesteziologije. Bila je mentor 2 magistarske teze i komentor supspecijalističkog rada iz anesteziologije.

Do izbora u zvanje vanrednog profesora objavila je 10 poglavlja u knjigama iz oblasti hirurgije, anesteziologije i intenzivne medicine i 127 radova u zemlji i inostranstvu. Jedan od radova, štampan kao apstrakt u međunarodnom časopisu, nagrađen je trećom nagradom na Kongresu Evropskog društva za regionalnu anesteziju u Ženevi, 1998. godine.

Bila je dugogodišnji član Srpskog lekarskog društva i njegove Sekcije za anesteziologiju i reanimaciju. Godine 1995. je postala nacionalni predstavnik naše zemlje u Asocijaciji za ma-

lignu hipertermiju SAD, a 1997. član Uređivačkog odbora časopisa *Anaesthesiologia Yugoslavica*. Dve godine kasnije je postala recenzent Evropskog časopisa za anesteziju (European Journal of Anaesthesia), a 1999. nacionalni delegat Jugoslovenskog udruženja anesteziologa u Evropskom udruženju anesteziologa (ESA). Te godine je dobila nagradu za najbolji poster

na Trećem kongresu hepatologa Jugoslavije.

Godine 2001, ubrzo posle izbora u zvanje vanrednog profesora, napustila je Medicinski fakultet i Institut za kardiovaskularne bolesti „Dedinje” i otišla na rad u Leeds, Velika Britanija, gde i sada radi.

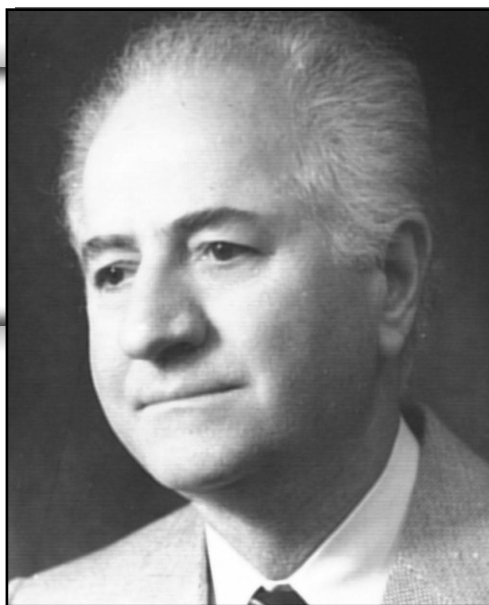
Radoje Čolović

Nastavnici maksilofacijalne, plastične i rekonstruktivne hirurgije

Urednik:

Radoje Čolović

Prof. dr Miodrag Karapandžić

Miodrag Karapandžić je rođen 25. aprila 1930. godine u Rgaju kod Prokuplja. Osnovnu školu i gimnaziju je završio u Prokuplju sa odličnim uspehom. Na Stomatološki fakultet u Beogradu se upisao školske 1949/50, a diplomirao 1957. godine sa odličnim uspehom. Iste godine se zaposlio na Klinici za maksilofacijalnu hirurgiju kao asistent pripravnik. Na Medicinski fakultet u Beogradu se upisao školske 1958/59, a diplomirao 1966. godine sa odličnim uspehom. Specijalistički ispit iz maksilofacijalne hirurgije je položio 1966, a specijalistički ispit iz plastične i rekonstruktivne hirurgije 1976. godine, takođe sa odličnim uspehom.

Habilitovan je maja 1969. godine radom *Fracture orbite*. Doktorsku disertaciju pod naslovom *Anatomska i fiziološka adaptacija arterijalnih režnjeva kod rekonstrukcije defekata usana* odbranio je 1976. godine. Metoda je prihvaćena kao originalna, tako da je u literaturi poznata pod nazivom „Karapandžićev režanj-metoda-tehnika” i uključena u najpoznatiji svetski McCarthyjev udžbenik *Plastic Surgery*.

Usavršavao se iz oblasti plastične, rekonstruktivne i estetske hirurgije u Velikoj Britaniji, SAD i na VMA. Plastičnom i rekonstruktivnom hirurģijom se pretežno bavio primenom slobodnih transplantata kože, koštanog i hrskavičavog tkiva, primenom složenih režnjeva kože, mišića, koštanog tkiva, krvnih sudova i nerava u rekonstrukciji složenih defekata tela.

U zvanje asistenta na predmetu Maksilofacijalna hirurgija Stomatološkog fakulteta u Beogradu izabran je 1959. godine, docenta 1969, vanred-

nog profesora 1971. i u zvanje redovnog profesora 1976. godine. Za redovnog profesora hirurgije Medicinskog fakulteta u Beogradu izabran je 1989. god. Autor je poglavlja „Inervated Musculocutaneous Lip and Cheek Flaps” u Grabbovoj knjizi *Encyclopedia of flaps*. U udžbeniku *Otorinolaringologija sa maksilofacijalnom patologijom*, urednika P. Stefanovića, koji je doživeo dva izdanja, autor je poglavlja „Urođene anomalije” i „Pljuvačne žlezde”. U knjizi *Osnovi hirurgije*, urednika M. Dragovića i Z. Gerzića napisao je poglavlje „Principi plastične hirurgije”. Autor je i poglavlja „Opekotine” u udžbeniku *Urgentna medicina – hirurgija, gerijatrija i reanimacija*, urednika M. Mitrovića. Autor je stručnih filmova *Noma* i *Reconstruction of the Head Burns Caused by Electricity*, koji su s uspehom prikazani na međunarodnim kongresima.

Objavio je 176 stručnih i naučnih radova, 11 u inostranim i 46 u domaćim časopisima, 14 u međunarodnim i 39 u domaćim kongresnim zbornicima, 37 apstrakata na međunarodnim i 29 na domaćim kongresima. Održao je više desetina predavanja iz različitih oblasti plastične i rekonstruktivne hirurgije. Kao viziting profesor je održao više od 20 predavanja na kursovima za post-diplomce iz oblasti rekonstruktivne hirurgije u nekoliko gradova u SAD i Velikoj Britaniji.

Bio je nosilac tri naučnoistraživačka projekta Ministarstva za nauku Srbije iz oblasti rekonstruktivne hirurgije, mentor u izradi 9 doktorskih i 6 magistarskih teza, predsednik i član komisija za ocenu i odbranu 21 magistarske i doktorske teze, kao i recenzent brojnih stručnih radova u časopisu *Acta Chirurgica Iugoslavica* i recenzent i član Uredništva časopisa *Medicinska istraživanja*.

Član je Srpskog lekarskog društva od 1957. god. Bio je predsednik Sekcije za plastičnu i rekonstruktivnu hirurgiju i član Suda časti SLD. Profesor Karapandžić je član Udruženja hirurga SCG, Udruženja za plastičnu i rekonstruktivnu hirurgiju SCG, Evropskog udruženja za plastičnu i rekonstruktivnu hirurgiju i Internacionalnog udruženja za plastičnu i rekonstruktivnu hirurgiju. Redovni je član Akademije medicinskih nauka SLD.

Dobitnik je nagrade za naučnoistraživački rad SLD 1977. godine, zahvalnice, diplome i povelje SLD, Oktobarske nagrade grada Beograda, plakete Medicinskog fakulteta u Beogradu i Medicinskog fakulteta u Nišu, kao i plakete Stomatološkog fakulteta u Beogradu. Odlikovan je Ordenom rada sa zlatnim vencem.

Profesionalnu karijeru je završio kao direktor Klinike za opekotine, plastičnu i rekonstruktivnu hirurgiju KSC i predsednik Ispitne komisije za polaganje specijalističkog ispita iz plastične i rekonstruktivne hirurgije.

Penzionisan je 1. oktobra 1995. god. Živi u Beogradu. Aktivno radi u Sekciji za plastičnu i rekonstruktivnu hirurgiju SLD, Akademiji medicinskih nauka SLD i bavi se privatnom praksom iz oblasti estetske i plastične hirurgije.

Radoje Čolović

**Prof. dr
Predrag Stefanović
(1955–2001)**

Predrag Stefanović je rođen 10. jula 1955. godine u Beogradu, gde je završio osnovnu školu i gimnaziju i upisao se na Stomatološki fakultet. Bio je odličan student. Dobio je više nagrada Stomatološkog fakulteta i Beogradskog univerziteta. Učestvovao je na 4 kongresa studenata medicine i stomatologije. Bio je aktivan u klubu „Mladi istraživači”. Diplomirao je 1980. godine sa prosečnom ocenom 9,79. Dve godine kasnije je diplomirao i na Medicinskom fakultetu u Beogradu, sa prosečnom ocenom 9,56.

Nakon odsluženja vojnog roka primljen je na Kliniku za maksilofacijalnu hirurgiju Stomatološkog fakulteta u Beogradu i započeo specijalizaciju za koju je u to vreme bilo neophodno imati završene i Stomatološki i Medicinski fakultet. Tokom specijalizacije je završio magistarske studije i 1985. godine odbranio magistarsku tezu pod naslovom *Uporedna ispitivanja različitih metoda lečenja kod preloma donje vilice*. Specijalistički ispit iz maksilofacijalne hirurgije je položio 1988. godine. Godine 1992. je odbranio doktorsku disertaciju pod naslovom *Prime-na galeotemporalnog režnja u rekonstrukciji defekata usne šupljine i lica*. Specijalistički ispit iz plastične i rekonstruktivne hirurgije je položio 1997. godine. Tako je, pored 2 fakulteta, završio i 2 specijalizacije.

Na stručnom usavršavanju u SAD je proveo 7 meseci, kao stipendista Republičke zajednice nauke.

Godine 1995. je prešao na Institut za otorinolaringologiju i maksilofacijalnu hirurgiju Kli-

ničkog centra Srbije. Tri godine kasnije je prešao u Centar za opekotine, plastičnu i rekonstruktivnu hirurgiju Kliničkog centra Srbije u Zvečanskoj ulici. Rešenjem generalnog direktora KSC postavljen je za direktora ovog centra.

U zvanje asistenta pripravnika na predmetu Maksilofacijalna hirurgija na Stomatološkom fakultetu u Beogradu izabran je 1982. godine. U zvanje asistenta na istom predmetu izabran je 1985, a reizabran 1988. i 1992. godine. U zvanje docenta na Medicinskom fakultetu u Beogradu je izabran 1995. godine, a u zvanje vanrednog profesora 1999. godine. Držao je nastavu redovnim studentima i postdiplomcima iz maksilofacijalne i plastične i rekonstruktivne hirurgije.

Sa B. Dimitrijevićem je napisao praktikum za redovne studente *Traumatologija i maksilofacijalna hirurgija* (1992). Objavio je i 2 poglavlja u knjigama *Povrede u sportu* (1993) i *Urgentna stanja u otorinolaringologiji i maksilofacijalnoj hirurgiji* (1999).

Objavio je 53 rada, od kojih 5 u međunarodnim časopisima. Ostali radovi su štampani u zbornicima sa domaćih ili međunarodnih stručnih sastanaka ili u formi apstrakata. Održao je i veći broj predavanja na raznim stručnim skupovima u zemlji i inostranstvu, od kojih neka po pozivu.

Bio je dugogodišnji član Srpskog lekarskog društva. Na sastancima više sekcija održao je zapažena predavanja.

Bio je član i Američke akademije za kozmetičku hirurgiju, Internacionalnog udruženja za transplantaciju kose (ISHR) i Evropskog udru-

ženja za plastičnu, maksilofacijalnu i kraniofacijalnu hirurgiju.

Profesor Stefanović je preminuo septembra 2001. godine, posle kraće bolesti. Sahranjen je u Beogradu.

Radoje Čolović

Nastavnici ginekologije i akušerstva

Urednici:

*Darko Plećaš i
Radoje Čolović*

***Prof. dr
Petar Kostić
(1901–1969)***

Petar Kostić je rođen 22. juna 1901. godine u Leskovcu. Gimnaziju je započeo u Leskovcu, a maturirao u Štipu 1921. godine. Medicinski fakultet je završio u Beogradu 1930. godine. Posle obavljenog opšteg lekarskog staža je najpre proveo 6 meseci u Zavodu za sudsku medicinu, a juna meseca 1931. godine je postavljen za lekara volontera na Drugom odeljenju za ženske bolesti i porođaje Opšte državne bolnice u Beogradu, tadašnje Ginekološko-akušerske klinike Medicinskog fakulteta, gde je započeo specijalizaciju. Godine 1935. je položio specijalistički ispit iz ginekologije i akušerstva, koji je tada ustanovljen i dobio stalno zaposlenje u toj ustanovi.

Krajem 1939. godine je izabran za asistenta volontera i u tom svojstvu je ostao sve do 17. oktobra 1944. godine. Tada je stupio u NOV, u kojoj je ostao do kraja 1945. godine, kada se vratio na svoje staro radno mesto. U toku 1946. godine je učestvovao u organizaciji rada Ginekološko-akušerskog odeljenja Opšte bolnice u Prokuplju, nakon čega se vratio na Kliniku. Godine 1947. je dobio zvanje starijeg asistenta, a 1948. su mu priznate kvalifikacije za docenta. U to zvanje je izabran 1958. godine i postavljen za upravnika Ginekološko-akušerske bolnice grada Beograda, u ulici Narodnog fronta, koja je bila nastavna baza Medicinskog fakulteta. Na toj dužnosti je ostao do penzionisanja, 1969. godine.

Bio je strog, ali veoma principijelan i pravedan rukovodilac. U radu je od svih tražio krajnju saveznost i tačnost. U stručnom i naučnom radu je bio veoma svestran, baveći se raznim oblastima gine-

kologije i akušerstva, posebno primenom operativnih tehnika u ginekologiji i akušerstvu, problemima infertiliteta, lečenjem malignih oboljenja genitalnih organa, kao i pelvičnim inflamatornim oboljenjima. Profesor Kostić je redovno pratio dostignuća u modernoj ginekologiji i akušerstvu. Nove operativne metode je uvodio sa lakoćom, čim bi one bile publikovane u međunarodnim časopisima. U svojim radovima je često opisivao i operativnu tehniku, ali i sopstvene modifikacije.

Krajem oktobra 1958. godine izabran je u zvanje vanrednog profesora. Godine 1961. priznate su mu kvalifikacije za redovnog profesora. Odbranio je habilitacioni rad pod nazivom *Vulvovaginitis sa naročitim osvrtom na ulogu trichomonas vaginalisa*. U zvanje redovnog profesora je izabran 1965. godine.

Napisao je poglavlje „Normalan porođaj” u udžbeniku *Porodiljstvo*, koji je bio zajednički udžbenik svih medicinskih fakulteta Jugoslavije, a čiji su glavni redaktori bili profesori Tasovac i Milošević.

O njegovoj vrlo bogatoj stručnoj i pedagoškoj delatnosti govori i 256 stručno-naučnih radova, koji su publikovani u poznatim inostranim i domaćim časopisima i zbornicima radova sa raznih stručnih sastanaka. Njegovi radovi se odnose na skoro celokupnu ginekologiju i akušerstvo, ope-

rativnu tehniku, sterilitet, fertilitet, eksfolijativnu citologiju, oblast kontracepcije, inflamatorna oboljenja genitalnih organa žene, akušerstvo itd.

Izlagao je radove na brojnim domaćim kongresima. Učestvovao je na 5 kongresa ginekologa i opstetričara Jugoslavije, na Kongresu kance-rologa Jugoslavije, na X kongresu hirurga u Zagrebu, IV kongresu neurohirurga u Novom Sadu, Kongresu transfuziologa Jugoslavije, I kongresu biohemičara u Zagrebu i na Ginekološko-akušerskim nedeljama SLD.

Pored domaćih, učestvovao je i izlagao radove i na brojnim kongresima i drugim stručnim i naučnim skupovima ginekologa i akušera u inostranstvu: u Hajdelbergu i Torinu 1956, Remsu 1957, Frankfurtu i Padovi 1958, Bariju, Torinu, Amsterdamu i Parizu 1959, Minhenu 1960, Nansiju 1961, Hamburgu, Rimu i Montrealu 1962, Lilu, Beču i Đenovi 1963, Minhenu, Parizu, Sofiji i Bazelu 1964, Sofiji, Atini i Torinu 1965. i dr.

Bio je osnivač i glavni urednik časopisa *Bilten naučnih radova Ginekološko-akušerske bolnice* kao i član Redakcionog odbora *Zbornika radova Ginekološko-akušerske nedelje SLD*.

U Srpsko lekarsko društvo se učlanio odmah nakon diplomiranja. Bio je jedan od osnivača Ginekološko-akušerske sekcije, permanentno član njene uprave, više godina drugi, odnosno prvi se-

kreter i 7 godina njen predsednik. Profesor Kostić je bio jedan od osnivača Udruženja ginekologa i opstetričara Jugoslavije i 7 godina sekretar ovog Udruženja, u periodu dok je predsednik bio iz Srbije. Bio je član Društva za proučavanje istorije medicine Jugoslavije. Bavio se i zdravstvenim prosvetivanjem, pisao je popularne članke i održao veliki broj predavanja, kako za lekare, tako i za laičku publiku.

Dr Kostić je bio aktivni sportista i više godina član i predsednik raznih fiskulturnih organizacija. Osnivač je planinarskog društva „Avala” pri Medicinskom fakultetu u Beogradu i predsednik ovog društva 12 godina. Bio je i član Planinarskog saveza Srbije i Fiskulturnog odbora Medicinskog fakulteta.

Za svoj rad u sportskim organizacijama dobio je zlatnu medalju i zlatnu značku Planinarskog društva „Avala”, a dobitnik je i značke Divjarca. Bio je pasionirani foto-amater. Na Internacionalnoj izložbi fotografija u Solunu 1938. godine je nagrađen zlatnom medaljom, a 1939. srebrnom medaljom u Daruvaru. Za svoj stručni i naučni rad dobitnik je više diploma i povelja.

Premинуo je 1969. godine. Sahranjen je u Beogradu.

Radoje Čolović

Doc. dr Nikola Mirjanić (1904–1993)

Nikola Mirjanić je rođen 31. avgusta 1904. u Pančevu, gde je pohađao osnovnu školu i gimnaziju. Maturirao je 1923. godine i upisao se na Medicinski fakultet u Beogradu. Za vreme studija je radio kao asistent dnevnika. Diplomirao je 1931. godine i naredne godine započeo specijalizaciju iz ginekologije i akušerstva. Privatnu ordinaciju u Beogradu je otvorio 16. maja 1935. godine. Specijalistički ispit položio je 1936. godine. Zaposlio se kao ginekolog u Gradskoj bolnici na Zvezdari 1. oktobra 1937. U toj ustanovi je radio sve do 1948, sa izvesnim prekidom tokom 1947. i 1948, kada je bio upućen na ispomoć u bolnicu u Baru. Još pre nego što je položio specijalistički ispit započeo je privatnu lekarsku praksu, najpre kao lekar opšte prakse, a kasnije kao ginekolog – akušer, i tom praksom se bavio sve do 1953, kada je bila zakonski ukinuta. Kao ginekolog – akušer se bavio celokupnom patologijom. Ipak, posebno se interesovao za probleme rane dijagnostike i lečenja tumora genitalnih organa žene. Njegova je zasluga što je na Klinici uveo citodijagnostiku po metodi Papanicolau i kolposkopiju. Više godina je bio šef Operativnog odeljenja Klinike. Iako nije bio u nastavi kolege su ga veoma cenile, pa je 1961. godine postavljen za pomoćnika direktora Klinike za medicinska pitanja.

Za asistenta Medicinskog fakulteta u Beogradu, na Katedri za ginekologiju i akušerstvo, izabran je 1948, a za docenta 1952. godine. Sa mesta docenta je udaljen 1954. godine zbog „nega-

tivnog delovanja na mlade generacije”. Međutim, dr Mirjanić nije bio udaljen sa Klinike, na kojoj je nastavio da radi. Na stručnom usavršavanju je boravio na Institutu Villejurf u Francuskoj. Zvanje primarijusa mu je dodeljeno 1958 na Ginekološko-akušerskoj klinici Medicinskog fakulteta u Beogradu. Bio je član Komisije za polaganje državnog ispita, u kojoj je ispitivao ginekologiju i akušerstvo.

Objavio je 45 stručnih radova, 5 u stranim i 40 u domaćim časopisima.

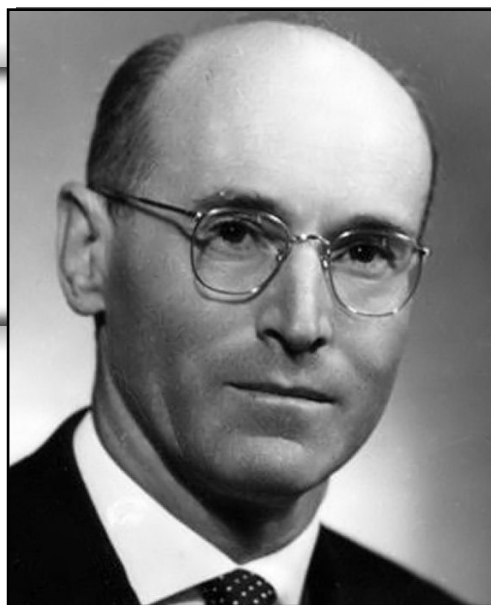
Bio je aktivan član Srpskog lekarskog društva, naročito Ginekološko-akušerske sekcije, u kojoj je biran za člana Upravnog odbora i potpredsednika.

Penzionisan je 12. septembra 1969, sa 42 godine lekarskog staža. Posle penzionisanja, od 13. oktobra 1969. godine, radio je u Dispanzeru za žene u Domu zdravlja u Obrenovcu. Tu je organizovao vanbolničko porodilište, u kome je radio do 31. decembra 1981. godine.

Premинуo je 18. oktobra 1993. godine u Beogradu, gde je i sahranjen.

Dragoljub Pantović i Miomir Krstić

Prof. dr
Franc Novak
(1908–1999)

Franc Novak je rođen 2. juna 1908. godine u Kranju, gde je završio osnovnu školu i gimnaziju, a zatim se upisao na Medicinski fakultet i diplomirao 1931. godine. Nakon toga je započeo specijalizaciju iz ginekologije i akušerstva i specijalistički ispit položio 1938. godine. Izbijanjem Drugog svetskog rata stupio je u redove Osvobodilne fronte, gde se bavio hirurškim zbrinjavanjem ranjenika i lečenjem bolesnika. Njegovo partizansko ime je bilo „doktor Luka”.

Za docenta na Medicinskom fakultetu u Ljubljani izabran je 1945. godine.

Kako je njegova supruga jedno vreme bila savezni funkcioner, za vreme njenog službovanja u Beogradu krajem četrdesetih i početkom pedesetih godina prošlog veka Franc Novak je radio na Ginekološko-akušerskoj klinici u Beogradu u zvanju docenta. Posle toga se vratio u Ljubljani, gde je na Ginekološko-akušerskoj klinici nastavio karijeru do odlaska u penziju. Prodekan Medicinskog fakulteta u Ljubljani bio je u periodu 1958–1959, a dekan 1959–1960. godine.

Upravnik Ginekološko-akušerske klinike u Ljubljani je postao 1955. godine i tu dužnost je obavljao do 1976. godine.

U zvanje redovnog profesora ginekologije i akušerstva je izabran 1962. godine. Doktorsku disertaciju je odbranio 1966. godine. Godine 1978. dodeljena mu je titula zaslužnog profesora.

Za dopisnog člana Slovenske akademije znanosti i umetnosti izabran je 1961, a za redovnog 1970. godine.

Profesor Novak se naročito bavio operativnom ginekologijom, u koju je uveo niz novina u

operativnoj tehnici. Bio je veoma cenjen širom Jugoslavije i u inostranstvu. Više puta je bio pozivan u inostrane centre, u kojima je držao predavanja i izvodio pokazne operacije i svoje modifikacije operativnih metoda u ginekologiji. O ugledu profesora Novaka posebno govori činjenica da je u vreme SFRJ, u periodu 1970. do 1996, za ginekologe Italije organizovao 24, a za jugoslovenske ginekologe 13 kurseva operativne tehnike.

Autor je knjige *Technique chirurgicale gynécologique*, koja je prevedena na 6 svetskih jezika. Objavio je preko 200 stručnih radova.

Bio je član većeg broja domaćih i inostranih lekarskih udruženja, među kojima je i Ginekološko-akušerska sekcija Srpskog lekarskog društva.

Dobitnik je Prešernove nagrade 1955. i nagrade AVNOJ-a 1972. godine.

Bio je nosilac većeg broja odlikovanja: partizanske spomenice, dve partizanske zvezde drugog reda, Ordena za hrabrost, Ordena bratstva i jedinstva drugog reda, Ordena zasluga za narod, Ordena rada drugog reda, Ordena zasluga za narod sa zlatnim vencem i Ordena Republike sa zlatnim vencem.

Premинуo je u Ljubljani, 1999. godine.

Miomir Krstić i Vesna Kesić

**Prof. dr
Radeta Prica
(1914–1996)**

Radeta Prica je rođen 3. jula 1914. godine u Puli. Osnovnu školu je završio u Zagrebu, a gimnaziju u Beogradu. Medicinski fakultet u Beogradu je upisao odmah nakon završene gimnazije. Diplomirao je 13. decembra 1939. godine, posle čega je proveo 4 meseca staža na Ginekološko-akušerskoj klinici u Beogradu. Maja 1941. godine otpočeo je specijalizaciju iz ginekologije i akušerstva na Ginekološko-akušerskom odeljenju Gradske bolnice u Beogradu, gde je ostao sve do oslobođenja Beograda 1944. godine. Od oktobra 1944. do 1952. godine bio je aktivni oficir u JNA. Specijalizaciju je nastavio 1948. godine na Vojnomedicinskoj akademiji, kada je godinu dana proveo na Hirurškoj klinici. Specijalistički ispit iz ginekologije i akušerstva je položio 1953. godine sa odličnim uspehom. Godine 1954. je kraće vreme proveo na dužnosti šefa Ginekološko-akušerskog odeljenja u Šapcu, a 1956. je 6 meseci bio na usavršavanju na Ginekološko-akušerskoj klinici u Strazburu, kada je dobio zvanje „asistant étranger” Strazburškog medicinskog fakulteta. Tada je bio primljen za člana „Société de Gynecologie et d’ Obstetrique de Strasbourg”. Posle toga je kraće vreme proveo u obilasku ginekoloških i akušerskih ustanova u Parizu. Usavršavao se i na ginekološko-akušerskim klinikama u Firenci i Pragu, a bio je i na studentskom boravku u SSSR.

U zvanje asistenta na Ginekološko-akušerskoj klinici izabran je 1953. godine. Februara te godine je sa ekipom nastavnika upućen u Ginekološko-akušersku bolnicu u ulici Narodnog fronta u Beogradu, u kojoj je bio postavljen za načelnika

odeljenja. Upućena ekipa lekara se vratila na Ginekološko-akušersku kliniku, ali je 3. februara 1958. godine ponovo vraćena u Bolnicu, kada je u njoj osnovana nastavna baza Medicinskog fakulteta, na čelu sa profesorom Petrom Kostićem. Asistent Prica je ubrzo bio unapređen u zvanje docenta (decembra 1959. godine) u nastavnoj bazi u ovoj bolnici. Godine 1969. je izabran u zvanje vanrednog profesora. U ovoj ustanovi je proveo preostali radni vek, obavljajući dužnost ginekologa – akušera, načelnika odeljenja i zamenika direktora Bolnice. Profesor Prica je bio cenjen predavač. Njegova predavanja su se odlikovala konciznošću i jasnoćom.

Habilitovan je radom *Merenje materičnih kontrakcija metodom tokodinometrije*. Sa stručnjacima Vazduhoplovnog instituta u Beogradu konstruisao je jedan prototip ovog aparata, takozvani eksperimentalni tokodinometar, koji je služio za kontrolu kontrakcija materice u trudnoći i na porođaju. Izradu doktorske disertacije pod naslovom *Vrednost različitih metoda u utvrđivanju stepena intrauterine patnje ploda* prijavio je veću Medicinskog fakulteta 1968. godine, koje je odobrilo njenu izradu, ali je nije završio.

Profesor Prica je sa B. Milošević napisao knjigu *Bezbolni porođaj*, koja je doživela nekoliko iz-

danja. Bio je jedan od prevodilaca knjige *Akušerstvo*, od Greenhila, pri čemu je preveo 17 poglavlja. Objavio je preko 90 radova, od kojih se najveći broj odnosi na tumore ženskih genitalnih organa, akutna stanja u ginekologiji i akušerstvu i ginekološke probleme u adolescenciji. Pored toga, radovima je istupao na brojnim simpozijumima i kongresima u zemlji i inostranstvu.

Bio je aktivni član Srpskog lekarskog društva, naročito Ginekološko-akušerske i Kancerološke sekcije. Na sastancima Sekcije i u podružnicama SLD širom Srbije održao je mnogobrojna predavanja. Bio je član Udruženja ginekologa i opstetričara Jugoslavije (UGOJ). Profesor Prica je

obavljao i niz odgovornih dužnosti na Klinici i Medicinskom fakultetu. Na Klinici je više puta bio član Radničkog saveta i raznih komisija organa upravljanja. Nekoliko puta je bio član veća Medicinskog fakulteta, sekretar Komisije za postdiplomsku nastavu, član Komisije za polaganje specijalističkog ispita iz ginekologije i akušerstva, član Odbora za biblioteku i član Komisije za strane studente. Bio je član Komisije za dodelu zvanja primarijusa Ministarstva zdravlja RS.

Penzionisan je 1979. godine. Preminuo je 1996. godine.

Atanasije Marković

Prof. dr Tatjana Škurina

Tatjana Škurina je rođena 17. novembra 1914. godine u Lenjingradu. Posle Oktobarske revolucije je sa porodicom došla u Kraljevinu Srba, Hrvata i Slovenaca. Osnovnu školu je završila u Aleksincu 1924. godine, a gimnaziju sa velikom maturom u Beloj Crkvi 1932. godine. Na Medicinski fakultet u Beogradu upisala se 1932, a diplomirala 1938. godine.

Po završenom jednogodišnjem lekarskom stažu otpočela je specijalizaciju iz ginekologije i akušerstva na Prvom ginekološko-akušerskom odeljenju Opšte državne bolnice u Beogradu u svojstvu lekara volontera. Juna 1941. godine bila je otpuštena iz Državne bolnice. Specijalizaciju je nastavila na Ginekološko-akušerskom i Hirurškom odeljenju Železničke bolnice na Dedinju, takođe u svojstvu lekara volontera.

Krajem 1943. godine je, zbog tuberkuloze pluća, prekinula specijalizaciju, koju je nastavila tek početkom 1947. godine na Ginekološko-akušerskom odeljenju Opšte državne bolnice u Beogradu. Specijalistički ispit je položila 1948. godine. Posle rasformiranja Opšte državne bolnice prešla je na Ginekološko-akušersku kliniku gde je, kao načelnik odeljenja, radila do odlaska u penziju. Više od 20 godina je bila načelnik raznih odeljenja Klinike, a najduži vremenski period provela je kao načelnik Operativnog odeljenja sa operacionim salama. Inače, profesorka Škurina se najviše bavila operativnom ginekologijom i akušerstvom i važila za jednog od najboljih operatora, sposobna da sa dobrim uspehom izvodi i najveće operacije.

U zvanje asistenta pri Katedri ginekologije i

akušerstva izabrana je 1951. godine, docenta 1956, vanrednog profesora 1965, a u zvanje redovnog profesora 1972. godine. Profesorka Škurina je, ne samo kao asistent već i u zvanju docenta, vanrednog i redovnog profesora stalno učestvovala u izvođenju praktične nastave sa studentima. Osim nastave za redovne studente držala je predavanja i specijalizantima, postdiplomcima i ginekolozima na kursovima inovacija znanja, koje su organizovali Savet za narodno zdravlje SRS i Institut za zaštitu narodnog podmlatka. Dugo je bila rukovodilac i organizator stručnih sastanaka na Klinici. Bila je dugogodišnji član i zamenik predsednika Komisije za polaganje specijalističkih ispita iz ginekologije i akušerstva. Republičko ministarstvo zdravlja Srbije imenovalo ju je za nadzornika ginekološko-akušerskih službi u Srbiji.

Profesorka Škurina je bila jedan od prevodilaca udžbenika *Opstetricija od Greenhilla*, a u jugoslovenskom udžbeniku *Porodiljstvo* napisala je poglavlje „Eklampsija, preeklampsija i šok u porodiljstvu”, koje je objavljeno i u II i III izdanju ovog udžbenika. U IV izdanju ovog udžbenika napisala je poglavlja „Rane i pozne gestoze”, „Eklampsija”, „Oboljenja krvi”, „Oboljenja urinarnih puteva u trudnoći” i „Gojaznost u trudnoći”. Pri svemu tome, duži period je bila pomoćnik

glavnog urednika ove knjige, profesora B. Miloševića.

Autor je i koautor u više od 150 radova u domaćim i stranim časopisima i zbornicima naučnih skupova. Sa svojim radovima je učestvovala na kongresima ginekologa i opstetričara Jugoslavije, kongresima urologa, onkologa, fizijatara i anesteziologa u zemlji i inostranstvu.

Bila je mentor brojnih supspecijalističkih, magistarskih i doktorskih teza.

Profesorka Škurina je bila aktivan član Srpskog lekarskog društva, naročito njegove Ginekološko-akušerske sekcije, u kojoj je birana za člana Upravnog odbora. Na sastancima Sekcije je podnela brojne referate. Takođe je održala mnogobrojna predavanja na sastancima podružnica Srpskog lekarskog društva u više gradova Srbije. Učestvovala je i na intersekcijskim sastancima koje je SLD organizovao sa odgovarajućim sekcijama u Bosni i Hercegovini, Hrvatskoj i Crnoj Gori. Bila je i član Udruženja ginekologa Jugoslavije (UGOJ) i Balkanske unije ginekologa i opstetričara. Takođe je bila član Redakcionog odbora časopisa *Jugoslovenska ginekologija i opstetricija*.

Obavljala je niz odgovornih dužnosti: bila je član Upravnog odbora podružnice Univerzitetskih nastavnika, član Saveta, Veća za poslediplomsku nastavu i Veća za naučnoistraživački rad Medicinskog fakulteta, član Nadzornog odbora Ginekološko-akušerske sekcije SLD, član Komisije za naučna istraživanja u oblasti hirurške grupe oboljenja pri Saveznom savetu za koordinaciju naučnih ustanova, predsednik Komisije za zdravstvenu zaštitu žena pri Zavodu za zdravstvenu zaštitu SRS i član raznih komisija u organima upravljanja Klinike.

Za svoj rad je dobila brojna priznanja: plaketu Veća i Saveta Medicinskog fakulteta (1970) u znak priznanja za naročite zasluge, rad, razvoj i napredak Fakulteta, diplomu Saveza lekarskih društava Jugoslavije (1971), zahvalnicu SLD povodom stogodišnjice postojanja Društva (1972), zahvalnicu u znak priznanja za dugogodišnju saradnju i doprinos u razvoju Medicinskog zavoda u Titogradu (1974), plaketu SLD (1975), a iste godine i Orden rada sa crvenom zastavom.

Penzionisana je 1978. godine. Živi u Beogradu.

Dragoljub Pantović i Miomir Krstić

Prof. dr Aleksandar Mirković (1917–1973)

Aleksandar Mirković je rođen 15. januara 1917. godine u Pepeljevcu kod Valjeva. Osnovnu školu je završio u Bogovađi, a gimnaziju 1936. godine u Valjevu, sa odličnim uspehom. Iste godine se upisao na Medicinski fakultet u Beogradu kao vojni stipendista. Studije je prekinuo 1941. godine. Tokom rata je radio na klinikama Medicinskog fakulteta i u Glavnoj vojnoj bolnici u Beogradu. Učestvovao je u operacijama za oslobođenje Beograda i zemlje, sve do kapitulacije Nemačke. Studije je nastavio odmah posle rata i diplomirao 1946. godine.

Opšti lekarski staž je obavio u bolnici u Valjevu, nakon čega je učestvovao u akciji suzbijanja pegavca u Makedoniji. Posle povratka iz Makedonije je radio kao lekar u Osečini, Banjanima i Ljuboviji. Specijalizaciju iz ginekologije i akušerstva je započeo marta 1951. u bolnici u Šapcu i već posle 2 meseca prešao na Ginekološko-akušersku kliniku u Beogradu. Specijalistički ispit je položio marta 1955. godine sa odličnim uspehom.

Godine 1956. bio je privremeno premešten u Ginekološko-akušersku bolnicu u Beogradu, u ulici Narodnog fronta, gde je bio na dužnosti šefa odeljenja do kraja 1957. godine, kada je upućen na stručno usavršavanje na Ginekološko-akušersku kliniku u Strazburu, gde je proveo 6 meseci. Posle toga je neko vreme proveo na Nefrološkom odeljenju bolnice Neker u Parizu. Tokom 1961. godine je ponovo bio mesec dana na stručnom usavršavanju u Francuskoj.

Po povratku na Ginekološko-akušersku kliniku u Beogradu postao je šef, odnosno načelnik

odeljenja. Smrt ga je zatekla na funkciji načelnika Odeljenja konzervativne ginekologije i patološkog puerperijuma.

U zvanje asistenta pri Katedri ginekologije i akušerstva Medicinskog fakulteta u Beogradu izabran je 1954, docenta 1961. i u zvanje vanrednog profesora 1969. godine. Istovremeno je bio i višegodišnji nastavnik akušerstva u Školi za babice. Profesoru Mirkoviću je bila odobrena izrada doktorske disertacije pod naslovom *Stav ginekologa u preventivi akutne renalne insuficijencije posle septičkog pobačaja*. Iznenađna smrt ga je omela da disertaciju završi.

Objavio je dve monografije sa temom o braku i preveo knjigu *Praktična ginekologija* od Pschyrembela, namenjenu studentima i lekarima. Objavio je preko 130 stručnih radova u domaćim i stranim stručnim publikacijama, od kojih su neki citirani u domaćoj i stranoj literaturi. Radovima je učestvovao na sastancima i kongresima ginekologa i akušera Srbije i Jugoslavije, na kongresima lekara Srbije i na više međunarodnih kongresa. Teme njegovih radova su raznovrsne i obuhvataju veći broj problema iz oblasti ginekologije i akušerstva. Posebno interesovanje je pokazivao za komplikacije kod septičkih pobačaja, naročito za renalnu insuficijenciju.

Bio je aktivni član Ginekološko-akušerske

sekcije SLD, u kojoj je bio drugi, odnosno prvi sekretar. Za rad u Sekciji je dobio veći broj priznanja. Bio je dugogodišnji član Udruženja ginekologa i opstetričara Jugoslavije (UGOJ), na čijem je Šestom kongresu izabran za sekretara. Pored toga, bio je član Saveza prosvetnih radnika Jugoslavije. Profesor Mirković je bio i član Federacije ginekološko-akušerskih društava

francuskog jezika, član SSRNJ, Sindikata prosvetnih radnika Srbije i samoupravnih organa Ginekološko-akušerske klinike.

Preminuo je posle kraće bolesti 1973. godine.

Miomir Krstić i Dragoljub Pantović

Doc. dr Miroslava Likar-Đukić

Miroslava Likar je rođena 1919. godine u Nišu, gde je završila osnovnu školu i gimnaziju. Godine 1938. je upisala Medicinski fakultet. Tokom studija je bila aktivista studentskog pokreta. Studije je prekinula početkom Drugog svetskog rata, koji je provela u Vrnjačkoj Banji i tokom koga je pomagala Narodnooslobodilački pokret. Tokom studija je radila kao demonstrator na Anatomskom i Patološkom institutu do diplomiranja. Bila je aktivna u Udruženju studenata i učestvovala u reorganizaciji studentskog udruženja Medicinar, u kome je bila član uže uprave. Studije je nastavila 1945. godine i diplomirala 1949. godine sa prosečnom ocenom 8,45. Iste godine je počela specijalizaciju iz ginekologije i akušerstva na Ginekološko-akušerskoj klinici u Beogradu i specijalistički ispit položila 1954. godine sa odličnim uspehom. Kao lekar specijalista se naročito bavila eksfolijativnom citologijom. Godine 1963. osnovala je Endokrinološko odeljenje na Ginekološko-akušerskoj klinici, postala njegov načelnik i uspešno ga vodila dugi niz godina. Školske 1961/62. provela je 8 meseci na Institutu J. Bordat i bolnici Brugman u Briselu, Belgija, kod profesora dr Gompela i Brugmana. U zvanje asistenta na predmetu Ginekologija i akušerstvo izabrana je 1956. godine. Habilitovana je radom *Menstrualni razmaz kod ovulatornog i anovulatornog ciklusa*. Bio je to rad iz oblasti eksfolijativne citologije. Doktorirala je tezom *Nivo serumskog prolaktina u žena sa poremećenim menstrualnim ciklusom*. Kvalifikacije za zvanje docenta su joj priznate 1966, a u to zvanje je izabrana 1969. Vážila je za vrlo dobrog asistenta i predavača. Materiju je izlagala jasno, njena predavanja su uvek bila dobro posećena. Pored toga, držala je predavanja na raznim kur-

sevima za usavršavanje mlađih lekara, lekara na specijalizaciji i na kursovima inovacija znanja. Učestvovala je i u edukaciji srednjeg medicinskog kadra. Održala je više predavanja na kliničkim seminarima, sastancima sekcija Srpskog lekarskog društva, domaćim i međunarodnim kongresima.

Pri izboru u zvanje docenta priložila je ukupno 35 štampanih radova, 3 samostalna i 32 zajednička rada. Bila je nosilac u 16 radova. Svi radovi su objavljeni u domaćim časopisima ili u zbornicima sa međunarodnih ili domaćih kongresa. Jedan broj radova je iz oblasti ginekološke endokrinologije. Ipak, većina je iz oblasti eksfolijativne citologije. U nastavničkoj karijeri broj radova se povećavao, tako da ukupan broj radova iznosi više od 120. Bila je član 3 komisije za odbranu magistarskih radova.

Docentkinja Likar-Đukić je bila član Srpskog lekarskog društva, u kome je bila i član Uprave i član Upravnog odbora Endokrinološke sekcije. Najviše je bila aktivna u Ginekološko-akušerskoj sekciji. Takođe je bila član Udruženja ginekologa i opstetričara Jugoslavije (UGOJ). Na Klinici je bila član većeg broja komisija organa upravljanja. Dok je bila asistent više puta je birana u razne fakultetske organe.

Penzionisana je 1984. godine u zvanju docenta. Živi u Beogradu.

Radoje Čolović i Vladimir Radak

Prof. dr Dragomir Mladenović

Dragomir Mladenović je rođen 8. novembra 1919. godine u Gradašnici kod Leskovca. Osnovnu školu i gimnaziju je završio u Leskovcu 1938. godine i, kao odličan učenik, bio oslobođen polaganja maturalnog ispita. Iste godine se upisao na Medicinski fakultet u Beogradu. Tokom studija je bio aktivista Udruženja medicinara i potpomagao napredni studentski i radnički pokret. Studije je prekinuo 1941. godine. Tokom rata je učestvovao u ekipi Centralnog higijenskog zavoda na suzbijanju pegavca. U NOB je stupio 1944. godine. Obavljao je dužnost sanitetskog referenta bataljona. Početkom 1945. godine je bio ranjen pa je demobilisan kao ratni vojni invalid i, kao pitomac Invalidskog doma, 1945. godine poslat da nastavi prekinute studije medicine. Kao student je bio demonstrator iz patološke anatomije i učestvovao na radnim akcijama na izgradnji pruge Šamac–Sarajevo i Novog Beograda.

Diplomirao je 6. januara 1948. godine sa ocenom 9,25. Na poziv docenta Franca Novaka, koji ga je zapazio u toku lekarskog staža, iste godine je stupio na dužnost kliničkog lekara Ginekološko-akušerske klinike Medicinskog fakulteta u Beogradu i počeo specijalizaciju. Specijalistički ispit je položio 1952. godine sa odličnom ocenom.

U zvanje asistenta na predmetu Ginekologija i akušerstvo izabran je 1951, docenta 1954, vanrednog profesora 1965. i u zvanje redovnog profesora 1975. godine. Više od 25 godina je bio član i predsednik Komisije za polaganje specijalističkog ispita iz ginekologije i akušerstva i član Komisije za polaganje specijalističkog ispita iz opšte medicine. Četiri godine je bio honorarni nastavnik, a 26 go-

dina honorarni direktor Škole za babice pri Ginekološko-akušerskoj klinici u Beogradu, koja je duugo godina bila jedina u Srbiji. Pod njegovim rukovodstvom, ova škola je iz niže prevedena u srednju. Tri godine je bio nastavnik srednje medicinske škole. Pri osnivanju Više medicinske škole je izabran za profesora po pozivu i tu dužnost je obavljao 10 godina.

Bio je više puta na stručnom usavršavanju u inostranstvu, 1956. godine na Univerzitetskoj klinici u Londonu i ginekološko-akušerskim klinikama u Parizu i Vašingtonu, četiri meseca na studijskom putovanju u Americi 1965. godine, Međunarodnom seminaru o planiranju porodice u Americi 1972. godine, a, zbog zajedničkog projekta o Rh faktoru, ponovo u Americi 1978. godine.

U Ginekološku bolnicu „Narodni front” je raspoređen 1957. godine na mesto zamenika direktora Bolnice. Zadatak poslate ekipe, na čelu sa profesorom Petrom Kostićem, bio je da osnuje nastavnu bazu Medicinskog fakulteta. Na toj dužnosti je ostao do 1963. godine, kada se vratio na Ginekološko-akušersku kliniku Medicinskog fakulteta na kojoj je izabran za člana, a kasnije i predsednika Upravnog odbora Klinike. Nešto kasnije je izabran za člana, a potom i predsednika Saveta Klinike. Godine 1969. je bio postavljen za direktora Ginekološko-akušerske bolnice „Narodni front” i na toj

dužnosti ostao do 1981. godine. U tom periodu je dao vidan doprinos stručnom, naučnom, organizacionom, materijalnom i finansijskom oporavku Bolnice. Nabavljeni su savremeni dijagnostički i laboratorijski aparati, uvedene nove metode rada, podizan je stručni i naučni nivo ustanove. Na rad u Bolnicu primani su najstručniji lekari i ostalo medicinsko osoblje. Uvedeno je anonimno anketiranje pacijentkinja o ponašanju lekara i ostalog osoblja, što je korišćeno za poboljšanje kvaliteta rada. Profesor Mladenović je bio svestran ginekolog i akušer. Posebno se isticao u operativnoj ginekologiji i važio za jednog od najboljih ginekologa operatora na teritoriji čitave SFRJ. Pri tome je uprostio operativnu tehniku mnogih ginekoloških operacija. Tako je doprineo stvaranju beogradske škole operativne ginekologije, koju je sa entuzijazmom i uspehom promovisao u zemlji i inostranstvu. U tom pogledu je bio neumoran. Podizao je brojne kadrove, ne samo iz naše već i iz drugih zemalja. U bolnici „Narodni front” je specijalizirao i znatan broj lekara iz Iraka, Sudana, Jordana, Somalije, Etiopije i Nigerije.

Ostvario je tesnu saradnju sa više klinika u Evropi – u Segedinu, Strazburu, Poznanju, Pragu i Bazelu, sa kojima je vršio i razmenu lekara. Više svojih lekara je slao na usavršavanje na klinike u Nemačkoj i SAD.

Organizovao je veći broj odlično posećenih kurseva inovacija znanja za ginekologe i akušere, na kojima je izvodio veći broj pokaznih operacija. Pored operativne ginekologije, bavio se i citostatском terapijom malignih oboljenja ženskih polnih organa. Profesor Mladenović se bavio i planiranjem porodice, što je postavio za glavnu temu kongresa lekara Srbije i bio organizator teme.

Napisao je udžbenik *Ginekologija i akušerstvo* za srednje medicinske škole pedijatrijskog, opšteg i akušerskog smera, priručnike *Ginekologija* i *Akušerstvo* za studente i lekare opšte medicine, koji su do sada izašli u više od 20 izdanja. Objavio je *Atlas ginekoloških operacija* i knjigu *Operativna ginekologija*, koja je izašla u dva izdanja. Pored toga, učestvovao je u pisanju više udžbenika iz ginekologije i akušerstva za studente Medicinskog fakulteta i stručnih i popularnih medicinskih publikacija (*Lekarski priručnik SLD*, *Moj lekar*, dr Aleksan-

dra Kostića, *Mala enciklopedija* i dr.)

Objavio je i više od 160 stručnih radova u zemlji i inostranstvu, od kojih su mnogi saopšteni na kongresima. Sa američkim autorima je istraživao uticaj i pojavu Rh izoimunizacije u graviditetu.

Učestvovao je na svetskim kongresima u Ženevi (1954), Beču i Berlinu (1986), Moskvi i San Francisku (1982), Tokiju (1979), Kongresu udruženja ginekologa SAD, kongresima u Minhenu, Hamburgu i Frankfurtu, nacionalnim kongresima francuskog govornog područja u Parizu i na kongresima lekara balkanskih zemalja 2 puta u Istanbulu, Atini, Bukureštu i Sofiji. Bio je redovni učesnik svih kongresa ginekologa i opstetričara Jugoslavije.

Bio je mentor ili član komisija za izradu, ocenu i odbranu većeg broja magistarskih i doktorskih disertacija.

Član je Naučnog društva Srbije, Naučnog društva Gruzije, počasni član udruženja ginekologa Poljske, Čehoslovačke, Rumunije, Mađarske, Bugarske i lekara balkanske unije.

Profesor Mladenović je obavljao mnogobrojne značajne društvene funkcije, koje nije moguće sve ni pobrojati. Bio je član Prosvetnog i Zdravstvenog saveta Srbije, član i u jednom mandatu predsednik Saveta za planiranje porodice, u nekoliko mandata je bio član Upravnog odbora, sekretar, u jednom mandatu potpredsednik i u dva mandata predsednik Ginekološko-akušerske sekcije SLD. Dva puta je bio biran za predsednika Srpskog lekarskog društva (1969–1973). U toku njegovog mandata je 1972. godine proslavljena stogodišnjica ovog društva. U jednom mandatu je biran za predsednika Udruženja ginekologa i opstetričara Jugoslavije – UGOJ (1968–1972). Sada je počasni predsednik ovih organizacija. Pored toga, bio je član više komisija i saveta na saveznom i republičkom nivou.

Za svoj rad je dobio brojna priznanja, nagrade i ordenje. Dobitnik je Sedmojulske nagrade Srbije, nagrade za naučnoistraživački rad SLD i nagrade SLD za životno delo. Nosilac je Ordena rada prvog stepena, Ordena rada sa crvenom zastavom, Ordena bratstva i jedinstva i Ordena zasluga za narod.

Penzionisan je 1985. godine. Živi u Beogradu.

Darko Plečaš i Zorica Bogdanović

**Prof. dr
Milan Tomić**
(1920–2004)

Milan Tomić je rođen 1920. godine u Kraljevu. Gimnaziju sa maturskim ispitom je završio 1938. godine u Kragujevcu. Iste godine se upisao na Medicinski fakultet u Beogradu. Studije medicine je prekinuo 1941. godine i kao medicinar tokom rata radio na suzbijanju raznih bolesti, dizenterije i tifusa među izbegličkom decom u bolnici u Kraljevu i izbegličkim domovima u Mataruškoj Banji. Oktobra 1944. godine je stupio u NOV. Demobilisan je maja 1945. godine i odmah nastavio studije medicine. Tokom studija je bio demonstrator na hemiji, anatomiji i fiziologiji. Diplomirao je 1947. godine sa srednjom ocenom 9,8.

Kao lekar početnik radio je na izgradnji omladinske pruge Šamac–Sarajevo, 1948. godine je učestvovao na omladinskoj akciji na izgradnji puta Bratstvo-jedinstvo i izgradnji Novog Beograda. Tokom 1949. godine je završio Sanitetsku oficirsku školu i iste godine primljen za lekara pripravnika na Ginekološko-akušersku kliniku u Beogradu, gde je započeo specijalizaciju. Specijalistički ispit je položio 1952. godine sa odličnim uspehom. Godine 1954. i 1956. je bio poslat da obavlja dužnost šefa Ginekološko-akušerskog odeljenja u Šapcu, odnosno Kragujevcu. Isto tako, 1954. godine je 2 meseca proveo na Ginekološko-akušerskoj klinici u Bazelu, Švajcarska, a sledeće godine je, u svojstvu asistenta stranca, bio na usavršavanju na Ginekološko-akušerskoj klinici u Strazburu. Godine 1955. habilitovan je radom *Postoji li dualitet ili individualitet gonadotropina A i B, izdvajanje iz izlučenih gonadotropnih hormona ultrafiltraci-*

jom i njihovo određivanje biološkim testom. Na Klinici je tokom skoro čitave profesionalne karijere bio načelnik raznih odeljenja, a poslednjih nekoliko godina i pomoćnik direktora za pitanja struke i nastave, kao i polikliničkog Prijemnog odeljenja. Često je zamenjivao direktora kada bi on bio odsutan. Profesor Tomić je važio za prvo-razrednog operatora, koji je i najveće operacije u ginekologiji izvodio sa lakoćom i velikim uspehom. Uradio je više od 10000 različitih operacija i, kao akušer, završio više od 50000 porođaja. Asistirao je u preko 20000 operacija mladim lekarima, ne samo iz Jugoslavije već i gostujućim lekarima iz Francuske, Nemačke, SAD i drugih zemalja. Samo tokom 1974. godine izvršio je oko 700 operacija (od Wertheima, totalnih histerektomija, do vaginalnih histerektomija i drugih vaginalnih operacija). Rukovodio je i Savetovalištem za ranu dijagnozu karcinoma ženskih genitalnih organa Ginekološko-akušerske klinike.

U zvanje asistenta na predmetu Ginekologija i akušerstvo izabran je 1952. godine, a docenta 1955. Godine 1962/63. proveo je 10 meseci na Harvardskom medicinskom fakultetu u Bostonu. Za vanrednog profesora je izabran 1965, a u zvanje redovnog profesora 1972. godine. Na Katedri je obavljao razne dužnosti. Više godina je bio se-

kreter Katedre, a školske 1973/1974. godine izabran je za šefa Katedre.

Pored nastave za studente i postdiplomce bio je i profesor srednje medicinske škole u Beogradu, držao je predavanja lekarima na kursovima koje su organizovali Savet za narodno zdravlje SRS i Institut za zaštitu narodnog podmlatka i lekarima na specijalizaciji. Pored toga, rukovodio je izradom nekoliko magistarskih i doktorskih disertacija iz oblasti ginekologije i akušerstva. Bio je član Komisije za polaganje specijalističkog ispita iz ovog predmeta. Veće Medicinskog fakulteta određivalo ga je više puta u komisije za ocenu i odbranu doktorskih disertacija. Punih 6 godina bio je predsednik Komisije za vanbolničku nastavu.

U zajedničkom Jugoslovenskom udžbeniku *Porodiljstvo* napisao je nekoliko poglavlja. Jedan je od prevodilaca udžbenika *Opstetricija*, od Greenhilla. Napisao je i više popularnih brošura, namenjenih zdravstvenom prosvetivanju. Profesor Tomić je objavio više od 180 radova.

Bio je dugogodišnji član Srpskog lekarskog društva, član Upravnog odbora, potpredsednik Ginekološko-akušerske sekcije i njen predsednik u periodu od 1973. do 1977. godine, član Udruženja ginekologa i opstetričara Jugoslavije (UGOJ), Balkanske medicinske unije, Udruženja ginekologa i opstetričara francuskog jezika i Svetskog društva ginekologa i opstetričara. Odr-

žao je brojna predavanja na sastancima SLD i ginekološkim kongresima u zemlji i inostranstvu. Učestvovao je i na kongresima urologa, onkologa, anesteziologa, lekara opšte medicine, internista, kako u našoj zemlji, tako i u inostranstvu. Svojim radovima je učestvovao na Svetskom kongresu u Ženevi, 1954. godine, zatim na kongresima nemačkih i francuskih ginekologa (više puta), Svetskom kongresu ginekologa u Beču 1962. godine, kao i na svetskim kongresima u Njujorku i u više evropskih zemalja. Bio je redovni učesnik Ginekološko-akušerskih nedelja u Beogradu, Ginekološko-akušerskih dana u Nišu i sastanaka u podružnicama SLD u više gradova Srbije. Na Klinici je više puta bio član Upravnog odbora i Radničkog saveta, a na Fakultetu član Saveta i raznih veća. Ministarstvo zdravlja SRS ga je imenovalo za stručnog nadzornika ginekološko-akušerskih ustanova u Srbiji i člana Komisije za dodelu titule primarijusa.

Za svoj dugogodišnji predani rad dobio je brojna priznanja Ginekološko-akušerske kinike, Medicinskog fakulteta, Srpskog lekarskog društva i drugih asocijacija.

Milan Tomić je penzionisan 1985. godine. Preminuo je 2004. godine. Sahranjen je u Beogradu.

Radoje Čolović

Prof. dr
Marta Doder-Husar
(1920–2005)

Marta Husar je rođena 1920. godine u Novom Sadu, gde je završila osnovnu školu i pet razreda gimnazije. Godine 1936. se preselila u Beograd, u kome je 1939. godine završila gimnaziju i upisala se na Medicinski fakultet. Kao član napredne i antifašističke studentske omladine, učestvovala je u zbivanjima na Fakultetu. Godine 1941. je prekinula školovanje i vratila se sa porodicom u Novi Sad, gde je pristupila Narodnooslobodilačkom pokretu. Septembra 1941. godine je uhapšena od strane mađarskih fašističkih vlasti i vojni sud je osudio na smrt, ali je, u nedostatku dokaza, optužbu preinačio na doživotnu robiju. Zatvorsku kaznu je izdržavala u vojnim i drugim zatvorima Mađarske, a dolaskom Nemaca 1944. godine je, zajedno sa ostalim osuđenima, prebačena u logore Dahau, Bergenbelzen i Mathausen. Nakon kapitulacije Nemačke se vratila u zemlju i u Beogradu nastavila studije na Medicinskom fakultetu. Od 4. godine studija je bila demonstrator na predmetu Interna propedeutika.

Diplomirala je februara 1950. godine i zaposlila se na Ginekološko-akušerskoj klinici kao lekar na specijalizaciji. U zvanje asistenta na predmetu Ginekologija i akušerstvo izabrana je još dok je bila na specijalizaciji, 1953. godine. Specijalistički ispit je položila 1954. godine sa odličnim uspehom. Na Ginekološkoj klinici je prošla put od kliničkog lekara do načelnika Odeljenja za planiranje porodice i člana Poslovnog odbora Klinike. Godine 1961/62. je, kao stipendista Britanskog saveta, boravila šest meseci u Velikoj Britaniji na stručnom usavršavanju, gde je prou-

čavala psihofizičku pripremu trudnica za porođaj. Habilitovana je 1964. godine radom *Uticaj dismenoreje na radnu sposobnost fabričkih radnica*. U zvanje docenta je izabrana 1965, a u zvanje vanrednog profesora 1973. godine. Doktorску disertaciju pod naslovom *Problemi kontracepcije u okviru planiranja porodice i zdravstvene zaštite žena u Beogradu* odbranila je 1981. godine. Naredne godine je izabrana u zvanje redovnog profesora.

Profesorka Husar je jedan od autora udžbenika *Ginekologija*, a učestvovala je i u prevođenju udžbenika *Akušerstvo*, od Greenhilla. Bila je jedan od urednika jugoslovenskog izdanja *Larousseve medicinske enciklopedije*.

Objavila je 132 stručna i naučna rada, od kojih je većina iz oblasti planiranja porodice (oko 70). U toj oblasti se bavila primenom kontracepcije kod mladih osoba, hormonskih i intrauterinih, pri čemu je nastojala da utvrdi neželjene efekte, kao i kontraindikacije za njihovu primenu kod adolescenata. Osim objavljivanja radova na ovu temu, profesorka Husar je održala veliki broj predavanja i organizovala mnogo seminara i simpozijuma iz oblasti ginekologije i akušerstva, a naročito onih posvećenih planiranju porodice. Ta predavanja su držana na sastancima gradskog, republičkog i saveznog nivoa.

Učestvovala je u ostvarivanju projekta Zajednice za nauku „Problemi planiranja porodice u Beogradu”, kao i u projektima Svetske zdravstvene organizacije „O prostaglandinu i Rh senzibilizaciji”. Bila je mentor u izradi nekoliko magistarskih i doktorskih teza.

Bila je dugogodišnji član Srpskog lekarskog društva. Naročito je aktivno učestvovala u radu Ginekološko-akušerske sekcije, u kojoj je u više mahova bila član Upravnog odbora i stalni član Redakcionog odbora za radove koje je SLD objavljivalo. Bila je aktivna i u društvenopolitičkom radu na Ginekološko-akušerskoj klinici i Medicinskom fakultetu, sekretar konferencije Saveza

komunista Medicinskog fakulteta, predsednik Sindikata, član brojnih komisija i fakultetskih veća. Pored toga, bila je član Skupštine Fakulteta i njegov predstavnik u telima Univerziteta, kao i u Savezu komunista Univerziteta.

Govorila je engleski, a služila se francuskim jezikom. Odlikovana je Ordenom rada III stepena i Ordenom zasluge za narod sa srebrnim vencom. Pored toga, dobila je brojne zahvalnice, spomenice, diplome i plakete.

Penzionisana je 1985. godine, a umrla u Londonu 2005. godine.

Radoje Čolović

Prof. dr
Mirjana Đukić-Tadić
(1921–2005)

Mirjana Đukić-Tadić je rođena 4. aprila 1921. godine u Kostajnici, Republika Hrvatska, gde je završila osnovno školovanje. Gimnaziju je završila u Zagrebu i maturirala 1939. godine. Iste godine se upisala Medicinski fakultet u Zagrebu, na kome je završila prva četiri semestra, položivši sve predviđene ispite. Na početku rata, ustaške vlasti Nezavisne Države Hrvatske su je, kao Srpkinju, konfinirale i proterale u Srbiju. Od oktobra 1941. do oktobra 1944. godine je bila na praksi na Hiruškom odeljenju bivše Glavne vojne bolnice u Beogradu. Tada je stupila u NOV kao asistent u hiruškoj ekipi Glavnog štaba za Srbiju, gde je služila do demobilizacije, avgusta 1945. godine.

Medicinske studije je nastavila na Medicinskom fakultetu u Beogradu. Za vreme studija je bila član ekipe za suzbijanje tifusa i pegavog tifusa u Srebrenici, Bosna i Hercegovina. Diplomirala je 1948. godine sa odličnim uspehom. Od strane Ministarstva Narodnog zdravlja NRS je, po završetku studija, postavljena za lekara stažera na klinikama Kliničke bolnice u Beogradu.

Septembra 1949. godine joj je odobrena specijalizacija iz ginekologije i akušerstva na Ginekološko-akušerskoj klinici. Specijalistički ispit je položila početkom 1955. godine sa odličnim uspehom. Stručno usavršavanje i izradu habilitacionog rada *Ginekografija i histeroginekografija* obavila je na Ginekološko-akušerskoj klinici u Strazburu tokom 1959–1961. godine. Posle toga je više puta boravila u francuskim ginekološkim ustanovama. Zbog toga se i osećala francuskim đakom.

Za asistenta pri Ginekološko-akušerskoj klinici

u Beogradu izabrana je 1954. godine, još dok je bila na specijalizaciji. Juna 1970. godine je izabrana u zvanje docenta, a u zvanje vanrednog profesora 1980. godine, nakon što je uspešno odbranila doktorsku disertaciju pod naslovom *Klinički osvrt na postterminsku trudnoću i opstetrički postupci*. Bila je vrlo odgovoran asistent i nastavnik. Posebno je bio zapažen njen rad sa studentima u internatskoj nastavi iz akušerstva, kao i njena predavanja specijalizantima i specijalistima iz ove oblasti, tokom kojih im je nesebično prenosila svoje bogato kliničko iskustvo. Držala je predavanja i postdiplomcima. Bila je i član Komisije za polaganje specijalističkog ispita iz ginekologije i akušerstva i član Komisije za odobravanje magistarskih teza.

Objavila je preko 120 stručnih i naučnih radova koji su se najvećim delom odnosili na akušerstvo, pošto je 25 godina bila načelnik Porođajnog odeljenja Klinike, na kome je obavljano oko 10000 porođaja godišnje.

Bila je dugogodišnji član Srpskog lekarskog društva, najviše radeći u Sekciji za perinatologiju, čiji je jedan od osnivača, kao i član Udruženja ginekologa i opstetričara Jugoslavije (UGOJ).

Penzionisana je oktobra 1985. godine. Preminula je početkom 2005. godine.

Radoje Čolović

Doc. dr
Vojislav Paljić
(1921–1983)

Vojislav Paljić je rođen je 1921. godine u Beogradu, gde je završio osnovno i srednje školovanje i maturirao 1941. godine. Vreme okupacije je proveo u Beogradu. Oktobra 1944. godine je dobrovoljno pristupio NOV-u i učestvovao u završnim operacijama za oslobodjenje zemlje. Krajem 1945. godine je demobilisan. Odmah se upisao na Medicinski fakultet i diplomirao 1952. godine sa prosečnom ocenom 7,9.

Ubrzo je počeo specijalizaciju iz ginekologije i akušerstva na Ginekološko-akušerskoj klinici Medicinskog fakulteta u Skoplju. U toku specijalizacije je godinu dana radio na ginekološkim odeljenjima opštih bolnica u Štipu i Tetovu i Ginekološko-akušerskoj klinici u Beogradu, na kojoj je 1956. godine položio specijalistički ispit sa odličnim uspehom. Godine 1958. primljen je u stalni radni odnos u Ginekološko-akušersku bolnicu u ulici Narodnog fronta, u kojoj je radio sve do smrti, 1983. godine. Na stručnom usavršavanju je bio dva puta po 3 meseca, prvi put 1969. godine na Ginekološko-akušerskoj klinici u Milanu kod profesora Masace, gde je proučavao probleme humane reprodukcije, posebno muški sterilitet. Tu je i pripremio svoj habilitacioni rad pod naslovom *Neplodnost muškarca i njen značaj u bračnom sterilitetu*, koji je Veće Medicinskog fakulteta u Beogradu prihvatilo 1969. godine. Drugo stručno usavršavanje je obavio na Ginekološko-akušerskoj klinici u Bazelu kod profesora Kezera, gde je izučavao probleme perinatologije.

Doktor Paljić se dobrovoljno uključio u nastavni proces od samog formiranja nastavne baze

u Ginekološko-akušerskoj bolnici. U zvanje asistenta na predmetu Ginekologija sa akušerstvom izabran je 1961. godine, i reizabiran 4 puta. Doktorsku disertaciju pod naslovom *Značaj kontrole trudnoće i načina završavanja porođaja kod starijih prvorotki u uslovima savremenog akušerstva* odbranio je 1982. godine. Naredne, 1983. godine izabran je u zvanje docenta. Bio je jedan od najomiljenijih i najpožrtvovanijih asistenata. U periodu 1971–1974. je dobio više zahvalnica i diploma Veća studenata završne godine Medicinskog fakulteta, a 1974. godine, za „Dan studenata” i plaketu Univerziteta. Pored redovne nastave za studente, učestvovao je i u nastavi za postdiplomce, lekare na specijalizaciji iz ginekologije i akušerstva i opšte medicine i na kursovima inovacija znanja za ginekologe.

Docent Paljić je koautor udžbenika *Osnovi praktičnog porodiljstva* (1965), koji dugi niz godina koriste studenti, naročito za vreme internatske nastave. Do izbora u zvanje docenta objavio je 78 radova, 20 u domaćim časopisima, 51 rad u zbornicima sa domaćih kongresa i simpozijuma, 4 rada su objavljena u zbornicima sa inostranih kongresa i simpozijuma, a 3 rada su objavljena u formi rezimea sa međunarodnih kongresa. Njegovi radovi se odnose na skoro celokupno područje ginekologije i akušerstva. Najvažniji rado-

vi su iz oblasti izučavanja neplodnosti muškaraca kao uzroka bračnog steriliteta, ali nije zapostavljao ni uzroke steriliteta kod žena. Najveći broj njegovih radova se odnosi na trudnoću, rano otkrivanje patoloških pojava u trudnoći, rizike po trudnoću i njen završetak. Deo radova se odnosi i na aktuelne probleme perinatologije.

Još kao student je bio vredan aktivista u studentskim organizacijama, a naročito u Izdavačkoj sekciji. Učestvovao je na omladinskim radnim akcijama, akcijama zdravstvenog prosvetavanja, naročito u raznim društvenim organizacijama i preduzećima, u kojima je bio zaposlen ve-

ći broj žena, često u organizaciji Crvenog krsta. Kao lekar je radio u raznim društvenim organizacijama u ustanovi i van nje. Na Medicinskom fakultetu je bio član Veća za postdiplomske studije i član Veća studenata pete godine. Bio je aktivan član Srpskog lekarskog društva i njegove Ginekološko-akušerske sekcije, kao i član Udruženja ginekologa i opstetričara Jugoslavije (UGOJ).

Docent Paljić je preminuo 1983. godine, ubrzo posle izbora u zvanje docenta. Sahranjen je u Beogradu.

Radoje Čolović

Prof. dr Emilija Stolević-Krajinović

Emilija Stolević-Krajinović je rođena 1921. u Kačaniku. Državnu žensku gimnaziju je završila u Skoplju. Medicinski fakultet je završila u Beogradu 1950. godine. Nakon diplomiranja je neko vreme radila kao lekar omladinskih radnih brigada, angažovanih na izgradnji Novog Beograda. Specijalizaciju iz ginekologije i akušerstva započela je krajem 1950. na Ginekološko-akušerskoj klinici u Beogradu i specijalistički ispit položila 1955. godine. U kliničkom radu je poseban interes pokazala za problem steriliteta kod žena. Zbog toga je bila poslata i na stručno usavršavanje upravo iz oblasti bračnog steriliteta na Ginekološko-akušersku kliniku u Strazburu, Francuska, u periodu 1956–1957.

Habilitaciju sa temom *Histerosalpingografija kao dijagnostička metoda u ginekologiji* odbranila je 1953. godine. Doktorsku disertaciju *Problemi steriliteta žena i mogućnost primene veštačke inseminacije* odbranila je 1978. godine.

U zvanje asistenta Medicinskog fakulteta za ginekologiju i akušerstvo izabrana je 1953. godine, docenta 1956, vanrednog profesora 1973, a 1979. godine je izabrana za redovnog profesora.

Autor je poglavlja „Sterilitet” u udžbeniku *Ginekologija*, urednika Drobnjaka i saradnika (1980).

Autor je ili koautor 177 radova, najvećim delom iz oblasti bračnog steriliteta. Od tog broja, 101 rad je saopšten na domaćim kongresima, od kojih je 85 štampano u celini u zbornicima radova. Na inostranim kongresima je saopšteno 38 radova, od kojih je 9 štampano u celini, a 38 obja-

vljeno u domaćim i međunarodnim časopisima.

Bila je mentor 8 magistarskih i 3 doktorske teze i jednog specijalističkog rada. Većina ovih radova je bila iz oblasti steriliteta. Pored toga, bila je član većeg broja komisija za ocenu i odbranu magistarskih i doktorskih teza i specijalističkih radova i član ispitne Komisije za polaganje specijalističkog ispita iz ginekologije i akušerstva.

Profesorka Stolević-Krajinović je bila član Uređivačkog odbora časopisa *Srpski arhiv za celokupno lekarstvo*. Organizovala je više jugoslovenskih i evropskih simpozijuma o fertilitetu i sterilitetu. Učestvovala je na svim domaćim kongresima i simpozijumima i na većem broju međunarodnih kongresa, na kojima je bila veoma uvažavana. Predsedavala je sesijom „Imunološki aspekti infertiliteta” na VII svetskom kongresu za fertilitet i sterilitet 1971. u Tokiju.

Bila je član Srpskog lekarskog društva od 1950. godine, u kome je obavljala razne dužnosti, između ostalog je bila i član Komisije za dodelu zvanja primarijusa, član Udruženja ginekologa i opstetričara Jugoslavije, u kome je u jednom periodu obavljala dužnost sekretara. Takođe je bila član Udruženja ginekologa i opstetričara francuskog jezika, Međunarodnog udruženja za fertilitet i sterilitet, Američkog društva za fertilitet i Balkanske medicinske unije.

Pored redovne, bila je veoma angažovana i u postdiplomskoj nastavi. Osnovala je i bila prvi šef Katedre za poslediplomsku nastavu iz humane reprodukcije.

Obavljala je brojne dužnosti na Medicinskom fakultetu i Klinici. Dugo godina je vodila odeljenje koje se bavilo problemima steriliteta. Jedno vreme je bila predsednik Poslovnog odbora Ginekološko-akušerske klinike.

Dobitnik je brojnih priznanja. Povodom stogodišnjice Srpskog lekarskog društva dodeljena

joj je zahvalnica. Isto priznanje je dobila i za aktivnosti u Sekciji za ginekologiju i akušerstvo. Dobitnik je plakete grada Beograda 1964. godine, povodom dvadestpetogodišnjice oslobođenja. Dodeljena joj je i plaketa Medicinskog fakulteta u Beogradu. Ukazom Predsedništva Republike joj je 1980. godine dodeljen Orden rada sa zlatnim vencem.

Penzionisana je 1986. godine. Živi u Beogradu.

Vladimir Radak i Radoje Čolović

***Prof. dr Radmila
Luković-Jovanović
(1921–1994)***

Radmila Luković je rođena 21. juna 1921. u selu Gajtan kod Leskovca. Osnovnu školu i gimnaziju je završila u Leskovcu. Maturirala je 1940. godine i iste godine upisala Medicinski fakultet u Beogradu. Početkom Drugog svetskog rata je prekinula studije i za vreme okupacije živela u Leskovcu. Studije je nastavila odmah posle rata, diplomirala 1951. godine, zaposlila se u Zdravstvenoj stanici u Ubu i bila njen upravnik do oktobra 1953. godine, kada je primljena na specijalizaciju na Ginekološko-akušersku kliniku. Specijalistički ispit iz ginekologije i akušerstva je položila 1957. sa odličnim uspehom.

Na stručnom usavršavanju na Ginekološko-akušerskoj klinici Univerziteta u Strazburu je tokom 1963. godine provela 6 meseci, a na Klinici u Hagnaeu je boravila mesec dana tokom 1970. godine.

Habilitacioni rad na temu *Rane komplikacije kod carskog reza na materijalu Ginekološko-akušerske klinike od 1958. do 1967. godine* odobrilo je i potvrdilo veće Medicinskog fakulteta 1967. godine. Magistarski rad *Klinički značaj savremenih dijagnostičkih metoda u dijagnostici tuberkuloze ženskih genitalnih organa* odbranila je na Medicinskom fakultetu u Beogradu 1983. godine, a doktorsku disertaciju *Dijagnostika i terapija trofoblastnih tumora* je odbranila 1980. godine.

U zvanje asistenta na Katedri ginekologije i akušerstva je izabrana januara 1960. godine, u zvanje docenta u junu 1975, vanrednog profesora 1980. i u zvanje redovnog profesora 1984. godine. Smatrana je za vrlo dobrog predavača. Više puta je pohvaljivana od Saveza studenata.

Bavila se celokupnom ginekološko-akušerskom patologijom. Poseban interes je ispoljila za genitalnu tuberkulozu, endokrinologiju i trofoblastne tumore. Najveći broj njenih stručnih radova se odnosio na ove oblasti.

Profesorka Luković-Jovanović je bila društvenopolitički aktivna u organima Ginekološko-akušerske klinike, na kojoj je, pored dužnosti šefa odeljenja, obavljala i niz drugih odgovornih dužnosti. Bila je angažovana i u radu rukovodećih tela na Medicinskom fakultetu.

Objavila je 120 radova.

Penzionisana je 1986, a preminula 14. oktobra 1994. godine.

Vladimir Radak i Radoje Čolović

Prof. dr Mihajlo Čemerikić

Mihajlo Čemerikić je rođen 3. juna 1921. godine u Prizrenu, gde je završio osnovnu školu i gimnaziju sa odličnim uspehom. Za vreme okupacije, od 1941. do 1945. godine, živio je u Đakovici. Sve vreme je bio aktivan u ilegalnoj organizaciji SKOJ-a u tom mestu. Novembra 1944. godine je stupio u redove NOV i PO, gde je ostao do novembra 1945. godine. Medicinski fakultet u Beogradu je upisao 1945. godine. Tokom studija je učestvovao na radnim akcijama na izgradnji posavskih kanala i pruge Šamac–Sarajevo. Medicinski fakultet je završio oktobra 1951. godine sa ocenom 8,5. Opšti lekarski staž je završio na klinikama Medicinskog fakulteta, zatim je do novembra 1953. godine radio kao sreski lekar u Đakovici i bio upućen na specijalizaciju na Ginekološko-akušersku kliniku u Beogradu. Nakon položenog specijalističkog ispita februara 1958. godine primljen je u radni odnos na rad u Ginekološko-akušersku bolnicu „Narodni front”, u kojoj je bio načelnik odeljenja, a zatim i direktor do penzionisanja 1986. godine.

U zvanje asistenta je izabran 1957. godine, još u toku specijalizacije. U zvanje docenta je izabran 1961, a vanrednog profesora 1970. godine. Dugo je učestvovao u nastavi medicinskih fakulteta u Prištini i Kragujevcu, kao i u Školi za babice u Beogradu.

U toku 1950–51. godine proveo je dva meseca na Ginekološko-akušerskoj klinici u Groningenu u Holandiji, a u toku 1960. i 1961. godine šest meseci na Ginekološko-akušerskoj klinici u Strazburu.

Habilitacioni rad *Dijagnostička vrednost određivanja horigonadotropina u mokraći kod poremećene i neporemećene vanmaterične trudnoće* primljen je 1961. godine.

Profesor Mihajlo Čemerikić je redovno učestvovao radovima na kongresima i stručnim sastancima u zemlji tako i inostranstvu. Učestvovao je na nacionalnim kongresima ginekologa Italije (Padova 1957, Bari 1959, Bolonja 1968), kongresima ginekologa i akušera francuskog govornog područja (Pariz 1959, Nansi 1961, Lil 1963, Lozana 1965, Pariz 1968), zatim na Prvom internacionalnom kongresu za psihosomatsku medicinu i materinstvo (Pariz 1962), Prvom kongresu ginekologa i akušera Bugarske (Sofija 1965), Međunarodnom simpozijumu o imunologiji spermatozoida (Varna 1967), na Simpozijumu o baktrimu (Bazel 1978), Međunarodnom simpozijumu ginekologa i akušera u Poljskoj (Poznanj 1984), Evropskom kongresu za perinatalnu medicinu (Lajpcig 1986) i na Međunarodnom kongresu za fertilitet i sterilitet (Singapur 1986).

Objavio je preko 160 radova koji se u najvećoj meri odnose na probleme iz oblasti akušerstva, naročito na habitualni i spontani pobačaj, endokrinološke uzroke i lečenje, zatim na pozne gestoze – eklampsiju, kao i na ulogu forcepsa u modernom porođiljstvu, aktivno vođenje trećeg poro-

đajnog doba, anemiju u trudnoći, afibrinogene-
miju i prevremeno odlublivanje posteljice u toku
porođaja, vršenje porođaja kod porođilja sa tu-
berkuloznim oboljenjem pluća i oboljenjem srca
i dr. Stručni i naučni radovi profesora Mihajla Če-
merikića su objavljivani u raznim inostranim i
domaćim časopisima, knjigama i zbornicima ra-
dova.

Autor je knjige *Osnovi praktičnog porođilj-
stva* (1964) sa dr Vojislavom Palićem, koja je do-
živela pet izdanja (1970, 1974, 1976, 1980) i vi-
še poglavlja u udžbeniku za studente medicine
Porodiljstvo (1978). U saradnji sa Ž. Živanovi-
ćem i R. Grčićem napisao je monografiju *30 go-
dina rada Ginekološko-akušerske klinike „Na-
rodni front”* (1985). U knjizi *Prizren i okolina
1019–1941*. (2004) pisao je o istoriji, privredi,
politici, prosveti, kulturi, etničkim i verskim gru-
pama i promenama koje su se dogodile tokom ve-
kova istorije ovog kraja.

U toku studija, specijalizacije i kasnije do pen-
zionisanja, angažovan je u društvenopolitičkim
organizacijama i stručnim udruženjima i organi-
ma Fakulteta i Klinike. Na Fakultetu je bio član
raznih komisija i veća, rukovodilac Radne jedini-
ce za predmet Ginekologija sa akušerstvom, šef
Katedre za ginekologiju i akušerstvo, član struč-
nih komisija za pripremu referata o prijavljenim
kandidatima u nastavna zvanja, rukovodilac dok-
torskih disertacija i magisterijuma i član komisi-
je za odbranu istih, član Sudskomedicinskog od-
bora, član i predsednik ispitnih komisija za pola-
ganje specijalističkih ispita iz ginekologije i aku-
šerstva i specijalističkih ispita iz opšte medicine,
referent komisija za davanje predloga za dodelu
zvanja primarijusa.

Biran je za prodekana Fakulteta za školsku
1974/75. i 1975/76. godinu i dekana za školsku
1976/77. i 1977/78. godinu. U vreme vršenja du-
žnosti prodekana i dekana bio je jedan od organi-
zatora izgradnje Kliničkog centra. Učestvovao je
u osnivanju Odeljenja Medicinskog fakulteta u
Kragujevcu, koje je uskoro preraslo u samostalni
Medicinski fakultet u ovom gradu. U njegovom
mandatu dekana započeta je nova zgrada Institu-
ta za sudsku medicinu, izvršen je otkup zgrada i
terena stare Vojnomedicinske akademije, pripre-

mljen i usvojen novi nastavni plan Fakulteta, iz-
vršena je nabavka nove opreme za potrebe Histo-
loškog i Patološkog instituta, sklopljen je spora-
zum sa Zavodom za zdravstveno osiguranje o sti-
pendiranju i prijemu mladih kandidata za naučno-
nastavnu potrebu, sklopljen je Sporazum o među-
sobnoj saradnji sa Medicinskim fakultetom u Za-
grebu. Predvodio je delegaciju Fakulteta na raz-
govor u Libiju (1978. godine) o međusobnoj sa-
radnji i pomoći u nastavnim kadrovima.

Aktivno je učestvovao u radničkom samoupra-
vljanju. Bio je više puta biran za člana Upravnog
odbora Klinike i člana i predsednika Radničkog sa-
veta. Bio je rukovodilac naučnoistraživačkih pro-
jekata na Klinici „Narodni front” u Beogradu. Kao
direktor Klinike, učestvovao je u organizovanju i
proširenju obima zdravstvene službe, adaptaciji
Klinike, njenom opremanju savremenim medicin-
skim aparatima, podizanju nivoa medicinske di-
jagnostike i uvođenju novih metoda lečenja. Izvr-
šena je i kadrovska reorganizacija zapošljavanjem
novih stručnih kadrova, a osnovano je i više ode-
ljenja i odseka. Sve je to rezultiralo značajnim na-
pretkom rada Klinike, za koji joj je dodeljen Orden
zasluge za narod za srebrnim zracima.

Profesor Mihajlo Čemerikić je bio član Save-
ta Farmaceutskog fakulteta, Saveta doma kulture
„Studentski grad” i Saveta Ginekološko-akušers-
ke bolnice grada Beograda. Bio je član Koordi-
nacionog odbora Konferencije za društvenu ak-
tivnost žena Jugoslavije. Kao šef delegacije Jugo-
slavije je učestvovao na IV internacionalnoj kon-
ferenciji za planiranje porodice u Santijagu – Či-
le, aprila 1967. godine. Imenovan je za člana Ma-
tične komisije Medicinskog fakulteta u Prištini
(1969. godine). Više puta je biran u Upravni od-
bor Ginekološko-akušerske sekcije SLD i za čla-
na Suda časti Srpskog lekarskog društva. Bio je
stalni sudski veštak. Vršio je nadzor nad stručnim
radom zdravstvenih ustanova – ginekološko-aku-
šerskih odeljenja bolnica u Srbiji.

Bio je član Uređivačkog odbora časopisa *Srp-
ski arhiv za celokupno lekarstvo*, član Uredništva
časopisa *Ginekologija i opstetričija*, koji je izda-
valo Udruženje ginekologa i opstetričara Jugo-
slavije, član redakcionih odbora Ginekološko-
akušerskih nedelja SLD i zbornika radova Kon-

gresu ginekologa i akušera Jugoslavije, kao i član Ocenjivačke grupe Zavoda za izdavanje udžbenika SR Srbije za medicinske škole.

Profesor Čemerikić je bio i član Saveta za narodno zdravlje grada Beograda, predsednik Odbora za zdravlje Skupštine grada Beograda i član Stalne komisije Saveta zdravlja grada Beograda za kontracepciju. Učestvovao je u radu sindikata grada Beograda i Republike Srbije.

Počasni je član Srpskog lekarskog društva, član Udruženja ginekologa i opstetričara Jugoslavije, član Udruženja ginekologa i akušera francuskog govornog područja i počasni član Udruženja ginekologa i akušera Poljske.

Za svoj rad je dobio brojna priznanja, pohvale, povelje, plakete i odlikovanja. Dobitnik je Novembarske nagrade grada Prizrena, plakete grada Beograda (1944–1984), spomen-plakete Medicinskog fakulteta u Beogradu (povodom pedesetogodišnjice rada Fakulteta), plakete Ginekolo-

ško-akušerske sekcije SLD (1983), plakete Medicinskog fakulteta u Beogradu (1986), plakete Medicinskog fakulteta u Prištini (1974), spomen-plakete Klinike „Narodni front” (1985), plakete Prištinskog univerziteta (1969/70), plakete Univerziteta u Bengaziju (Libija) i dr. Dobio je i brojne zahvalnice, diplome, pohvale i povelje mnogih ustanova, institucija i udruženja. Odlikovan je Ordenom rada sa srebrnim vencem, Ordenom zasluge za narod sa srebrnim zracima i Ordenom zasluge za narod sa zlatnom zvezdom.

Penzionisan je 1986. godine. Živi u Beogradu. Angažovan je u radu Saveza penzionera Srbije i u Zavičajnom udruženju Prizrenaca koji žive u Beogradu „Sima Andrejević-Igumanov”, čiji je i osnivač. Imenovan je za člana Upravnog odbora Republičkog zavoda za zdravstveno osiguranje rešenjem Vlade Srbije (2001).

Vladimir Radak i Radoje Čolović

**Prof. dr
Mladen Bročić
(1921–1995)**

Mladen Bročić je rođen 1921. godine u Guči. Osnovnu školu je završio u rodnom mestu, a realnu gimnaziju u Čačku 1940. godine. Medicinski fakultet u Beogradu je upisao 1940. godine, ali je usled rata i okupacije prekinuo studije u drugom semestru da bi ih nastavio 1945. godine, po demobilizaciji iz NOB-a i JNA. Tokom studija je bio demonstrator na predmetu Patološka anatomija. Diplomirao je 1950. godine sa prosečnom ocenom 8,3.

Po završetku studija se zaposlio na Institutu za patologiju Medicinskog fakulteta u Beogradu, gde je u svojstvu asistenta radio do 1955. godine. Potom je prešao na Ginekološko-akušersku kliniku u Sarajevu, gde je završio specijalizaciju i radio kao asistent do 1962. godine. Specijalistički ispit iz ginekologije i akušerstva položio je 1959. godine u Sarajevu, sa odličnim uspehom. Godine 1962. je prešao na Ginekološko-akušersku kliniku u Beogradu. Tokom 1965. godine je bio na šestomesečnom usavršavanju u Strazburu u Francuskoj.

Habilitirao je na Medicinskom fakultetu u Beogradu 1962. godine temom *Normalni i poremećeni hormonalni ritam u trudnoći s obzirom na njen ishod sa aspekta ekfolijativne citologije*. Doktorsku disertaciju pod nazivom *Mogućnosti progresivne evolucije i regresije displazija skvamoznog epitela na vaginalnom delu cerviksa uterusa* odbranio je 1977. godine na Medicinskom fakultetu u Beogradu.

Na Ginekološko-akušerskoj klinici u Sarajevu je osnovao i vodio Odsek za ekfolijativnu citologiju i Odsek za patološku histologiju. Novoosnovane laboratorije su bile prve te vrste na klinika-

ma u našoj zemlji. Po prelasku u Beograd, takođe je osnovao Laboratoriju za patološku histologiju. Vodeći ovu laboratoriju, napravio je jednu od najvećih zbirki patoloških preparata iz oblasti patologije trudnoće i ginekologije. Pored celokupne ginekologije i opstetricije, naročiti interes je posvećivao ginekološkoj onkologiji, uvođenju i širenju metoda citologije, kolposkopije, patološke histologije i operativne tehnike.

U zvanje asistenta na predmetu Ginekologija i akušerstvo izabran je 1962. godine na Ginekološko-akušerskoj klinici u Sarajevu i u istom statusu je te godine prešao na Ginekološko-akušersku kliniku u Beogradu. U zvanje docenta je izabran 1970. godine, vanrednog profesora 1978. i u zvanje redovnog profesora 1983. godine. Pored učešća u redovnoj i poslediplomskoj nastavi, profesor Bročić je bio rukovodilac tečajeva za citodijagnostiku, koji su pohađali brojni specijalisti iz ginekologije i akušerstva. Bio je mentor brojnih magistarskih teza i doktorskih disertacija. Takođe je bio član komisija za polaganje specijalističkog ispita iz ginekologije i akušerstva.

Autor je 2 knjige: *Osnovi kolposkopske dijagnostike* (1966) i *Kolpofotografija – pomoćna dijagnostička metoda u kolposkopiji sa atlasom* (1967). Napisao je i poglavlja u više drugih udžbenika: *Porodiljstvo* (IV–VIII izdanje), *Gineko-*

logija (I–V izdanje), *Dečja ginekologija* (1983), *Ginekološka onkologija* (1989) i *Ginekološka citodijagnostika i kolposkopija* (1992).

Objavio je 230 radova, od kojih su neki saopšteni na brojnim kongresima i simpozijumima u zemlji i insotranstvu.

Profesor Bročić je u periodu od 1970. do 1974. godine bio član Upravnog odbora SLD. U periodu od 1973. do 1976. godine je bio osnivač i prvi predsednik Sekcije za citologiju i citodijagnostiku SLD. Funkciju predsednika Ginekološko-akušerske sekcije SLD obavljao je u periodu od 1976. do 1979. godine. Predsednik Udrženja kliničkih citologa Jugoslavije bio je u periodu od 1979. do 1983 godine. Pored toga, bio je i član Predsedništva UGOJ-a od 1976. do 1980. godine. Počasni je član SLD od 1987. godine i Udruženja ginekologa i opstetričara Jugoslavije od 1988. godine. Godine 1988. izabran je za počasnog doživotnog predsednika Sekcije za citologiju i citodijagnostiku SLD. Profesor Bročić je bio član FIGO-a od 1962. godine, Međunarod-

nog udruženja za kolposkopiju od 1972. godine i Evropske federacije citologa od 1973. godine.

U periodu od 1970. do 1974. godine je bio član Uređivačkog odbora časopisa *Srpski arhiv za celokupno lekarstvo*. Od 1976. do 1979. je bio urednik, a od 1972. do 1987. član Redakcionog odbora *Zbornika radova Ginekološko-akušerske nedelje SLD*. U periodu od 1980. do 1984. godine bio je urednik časopisa *Jugoslovenska ginekologija i opstetricija*, da bi u periodu od 1984. do 1988. godine bio član Uređivačkog odbora istog časopisa. Bio je i član Republičke komisije za zdravstvenu zaštitu majke i deteta.

Odlikovan je Ordenom rada sa srebrnim vencem 1966. godine, Ordenom rada sa zlatnim vencem 1973. godine i Ordenom zasluga za narod sa srebrnim zracima 1979. godine.

Penzionisan je 1986. godine.

Vladimir Radak i Radoje Čolović

**Prof. dr
Vojin Šulović,
akademik SANU**

Vojin Šulović je rođen 18. maja 1923. godine u Kuršumliji, gde je završio osnovnu školu. Gimnaziju je završio u Prokuplju 1941. godine sa odličnim uspehom. Na Medicinski Fakultet u Beogradu se upisao decembra 1945. godine. Od 1946. do 1951. godine je bio demonstrator na Hemijskom institutu Medicinskog fakulteta, a tri godine i demonstrator i član naučne grupe studenata na Institutu za fizikalnu terapiju Medicinskog fakulteta. Kao student je objavio 3 stručna rada koji su bili nagrađeni prvom, drugom i trećom nagradom na Konkursu za stručne radove studenata medicine. Diplomirao je juna 1951. godine.

Po završetku studija je godinu dana radio na Hemijskom institutu Medicinskog fakulteta. Specijalizaciju iz ginekologije i akušerstva je započeo 1952. godine na Ginekološko-akušerskoj klinici u Beogradu. Još za vreme specijalizacije, 1954. godine je izabran u zvanje asistenta. Specijalistički ispit je položio 1956. godine sa odličnim uspehom. Školske 1958/59. godine je bio na usavršavanju na Ginekološko-akušerskoj klinici Medicinskog fakulteta u Strazburu, Francuska, gde je pripremio svoj habilitacioni rad na temu *Uloga horiogonadotropnog hormona placentnog porekla*. Školske 1965/66. godine se usavršavao na Ginekološko-akušerskoj klinici Instituta za humanu reprodukciju na Harvard Medical School, Boston, SAD. Na Ginekološko-akušerskoj klinici u Beogradu je prošao put od kliničkog lekara i načelnika odeljenja do višegodišnjeg (12 godina – od marta 1973. do oktobra 1985. godine) direktora Klinike. Bio je svestran ginekolog i

akušer. Podjednako se uspešno bavio patologijom trudnoće (bio je dugogodišnji šef Odeljenja za patologiju trudnoće) i operativnom ginekologijom.

U zvanje docenta je izabran 1961. godine, a u zvanje vanrednog profesora 1969. godine. Doktorirao je 1976. godine na temu *Biološki i biohemijski aspekti horiogonadotropnog hormona placentnog porekla*. U zvanje redovnog profesora izabran je 1976. godine.

Profesor Šulović je držao redovnu i poslediplomsku nastavu na medicinskim fakultetima u Beogradu, Novom Sadu, Nišu, Kragujevcu i Prištini. Pored toga, bio je stalni predavač na poslediplomskoj nastavi iz perinatalne medicine na Medicinskom fakultetu u Zagrebu, na univerzitetima u Indoneziji, Džakarti (Java), Medanu (Sumatra) i Atini (Grčka), kao i u Međunarodnoj poslediplomskoj školi iz tradicionalne medicine na temu „Tradicionalna medicina u humanoј reprodukciji”, koja se poslednjih 15 godina svake godine održava u organizaciji Evropskog centra za mir i razvoj Univerziteta Ujedinjenih nacija.

Profesor Šulović je glavni urednik, autor, koautor ili pisac poglavlja 28 knjiga i monografija, od kojih su najznačajnije: *Porodiljstvo*, udžbenik za studente (1962, 1966, 1973, 1978), *Materinstvo. Začeće–trudnoća–porodaj* (1975), *Roditelji i po-*

rod (1978), *Current status of EPH gestosis* (1981), u saradnji sa A. Kurjakom i ET. Rippmanom, *The incidence of Rh izoimmunization following arteficial termination of pregnancy* (1981) – istraživački projekat sa Columbija univerzitetom, Njujork, SAD, *Rh-faktor u trudnoći* (1986), knjiga nagrađena Oktobarskom nagradom grada Beograda, *Sonografska dijagnostika u porodiljstvu* (1986), prva publikacija te vrste u Jugoslaviji, *Medicinska seksologija* (1988), *Patologija trudnoće* (1989), *SIDA* (1994), „HIV i humana reprodukcija” u knjizi *Klinička imunologija* (2002), *Reproduktivno zdravlje u Srbiji 1987–2001* (2004) i dr. Jedan je od tri prevodioca knjige *Klinička ginekološka endokrinologija i infertilitet*, autora L. Speroffa, R.H. Glassa i N.G. Kasea (1978).

Publikovao je ukupno 723 stručna i naučna rada, od kojih 282 u inostranim časopisima, zbornicima i knjigama apstrakata i 441 u domaćim časopisima, zbornicima i knjigama apstrakata.

Stručnim i naučnim saopštenjima učestvovao je na većem broju kongresa Udruženja ginekologa i akušera Jugoslavije (UGOJ) u Beogradu, Ljubljani, Zagrebu, Sarajevu, Skoplju, Portorožu, Novom Sadu i Herceg Novom, kao i na međunarodnim kongresima u Tokiju, Njujorku, Moskvi, Meksiko Siti, Amsterdamu, Parizu, Upsali, Pragu, Beču, Londonu, Čikagu, Vašingtonu, Rimu, Bangkoku, Barseloni, Singapuru, Veneciji, Kopenhagenu, Helsinkiju, Berlinu i dr.

Pored većeg broja naučnoistraživačkih projekata, finansiranih od strane Ministarstva za nauku Republike Srbije i Srpske akademije nauka i umetnosti, profesor Šulović je bio glavni istraživač u 3 značajna naučnoistraživačka projekta finansirana od naučnih institucija SAD: „Razvoj mozga humanog fetusa” (u saradnji sa Institutom za neurofiziologiju Harvard Medical School, Boston, SAD), „Učestalost Rh izoimunizacije posle namernih pobačaja” (u saradnji sa Kolumbija univerzitetom u Njujorku) i „Biološko dejstvo ultrazvuka na plod” (u saradnji sa Ministarstvom zdravlja SAD).

Bio je mentor više desetina magistarskih i doktorskih teza, kao i član ili predsednik komisija za njihovu ocenu i odbranu. Takođe je bio i član i dugogodišnji predsednik komisija za polaganje

specijalističkog ispita iz ginekologije i akušerstva i usmenih magistarskih ispita.

Predsednik je Izdavačkog saveta časopisa *Ginekologija i perinatologija* koji izdaje Udruženje za ginekologiju i akušerstvo Srbije i Crne Gore. Bio je član redakcija inostranih časopisa: *European Journal of Gynecological Oncology*, *Journal of Clinical and Experimental Gynecology and Obstetrics* i *Journal of Fetal Medicine*.

Član Srpskog lekarskog društva postao je odmah posle diplomiranja. Bio je aktivista više sekcija SLD. Ipak, najviše je radio u Ginekološko-akušerskoj sekciji, u kojoj je, između ostalog, bio stalni član Uprave i dugogodišnji predsednik. Devet godina (od 1987. do 1996) je bio član Predsedništva i predsednik SLD, što je četvrti najduži period u istoriji Društva, a najduži period tokom poslednjih 95 godina. Na mesto predsednika SLD je biran tajnim glasanjem. Posle toga je izabran za počasnog predsednika Društva. Kao predsednik SLD je organizovao tri kongresa lekara Srbije, a jedan kongres je organizovao kao predsednik Kongresnog odbora. Rukovodio je organizacijom naučnog skupa „Srpska srednjovekovna medicina”, koji je održan 1979. godine u Prištini, kao i organizacijom naučnog skupa i obeležavanjem osamstote godišnjice osnivanja prve bolnice na tlu Srbije u manastiru Studenica.

Bio je član Udruženja ginekologa i akušera Jugoslavije (UGOJ), u kome je takođe obavljao brojne dužnosti. Član je Udruženja ginekologa i opstetričara Srbije i Crne Gore, Udruženja za perinatalnu medicinu Srbije i Crne Gore i dr. Počasni je član Društva ljekara Crne Gore, Udruženja za primenu ultrazvuka u medicini i biologiji, kao i gotovo svih ginekološko-akušerskih sekcija lekarskih društava prethodne Jugoslavije. Član je Medicinske akademije SLD od 1976. godine. Za dopisnog člana Srpske akademije nauka i umetnosti izabran je 1978, a za redovnog člana 1988. godine.

Član je i brojnih međunarodnih udruženja: Udruženja ginekologa francuskog jezika, Udruženja za perinatalnu medicinu Francuske, Evropskog udruženja za perinatalnu medicinu, Svetenskog udruženja ginekologa i akušera. Počasni je član društava ginekologa i akušera Francuske, Rusije, Poljske, Vojvodstva Poznanja, Medicin-

ske akademije Rumunije i Društva hirurga Jordana. Počasni je predsednik Jugoslovensko-američkog udruženja za Fulbrightov program.

Obavljao je mnogobrojne odgovorne i rukovodeće dužnosti na Medicinskom fakultetu, Beogradskom univerzitetu i raznim stručnim i naučnim udruženjima. Od 1985. do 1987. godine bio je prorektor za naučni rad i međunarodne veze Univerziteta u Beogradu. Da bi ovu odgovornu dužnost što uspešnije obavljao, pre toga je dao ostavku na mesto direktora Ginekološko-akušerske klinike.

Profesor Šulović je dobitnik velikog broja priznanja, zahvalnica, diploma, plaketa, povelja, nagrada i odlikovanja. Pomenućemo samo najznačajnije. Dobitnik je Oktobarske nagrade grada Beograda i Sedmojulske nagrade Republike Srbije, Ordena zasluga za narod sa srebrnim zracima, Ordena rada sa zlatnim vencem i Ordena rada sa crvenom zastavom. Dobitnik je nagrade Srpskog lekarskog društva za naučni rad 1977. godine, počasne diplome na 20. svetskom kongresu za perinatalnu medicinu (jedini lekar iz Srbije koji je tu diplomu dobio od ukupno 5 dodeljenih diploma uopšte), i dve medalje „Nikola Hadži-Nikolić”, uključujući i jubilarnu, koja mu je dodeljena 2006. godine.

Za doprinos saradnji iz oblasti medicine između Francuske i Jugoslavije, predsednik Republike Francuske ga je odlikovao ordenom „Le chevalier dans l'ordre national de merite” – vitez za nacionalne zasluge. Od strane Američkog bibliografskog instituta izabran je za čoveka godine za doprinos u domenu ginekologije i akušerstva i uvršten među 1000 ličnosti iz celoga sveta u knjizi *Great minds of the 21st century*. Internacional-

ni bibliografski centar iz Kembridža (Engleska) izabrao ga je za jednog od ljudi koji su obeležili 20. vek u oblasti medicine. Uvršten je u knjigu *Ko je ko u Srbiji* (str. 685, 1995).

Udruženje za negovanje tradicija oslobođilačkih ratova od 1912. do 1918. godine odlikovalo ga je medaljom srpskog ratnika i dodelilo mu statuu srpskog ratnika. Skupština opštine Kuršumlja izabrala ga je za počasnog građanina i dodelila mu zlatni ključ grada. Skupština opštine Smederevo proglasila ga je za počasnog građanina, a Toplički okrug sa sedištem u Prokuplju dodelio mu je Svetosavsku povelju i povelju Jug-Bogdana.

Penzionisan je 1988. godine. To ni na koji način nije značilo prekid njegovog stručnog i naučnog angažovanja. I posle toga je bio mentor magistarskih i doktorskih disertacija, član brojnih komisija za ocenu i odbranu ovih disertacija, predavač po pozivu na raznim simpozijumima i kongresima i konsultant brojnih ginekološko-akušerskih ustanova i ambulanti. Nastavio je veoma dinamičnu aktivnost u Srpskom lekarskom društvu, Akademiji medicinskih nauka SLD, Udruženju ginekologa i akušera Jugoslavije (UGOJ) i Udruženju ginekologa i akušera Srbije i Crne Gore (UGOSCG). Jedan je od najuglednijih i najaktivnijih akademika SANU. Rukovodi sa dva međuoddeljenjska odbora SANU, za humanu reprodukciju i za sidu. Svake godine organizuje bar jedan do dva naučna skupa, sa kojih se redovno izdaju zbornici radova ili apstrakata. Redovan je učesnik najuglednijih kongresa iz svoje struke, međunarodnih skupova o sidi itd.

Radoje Čolović

Prof. dr Milena Grubač-Vukotić

Milena Grubač je rođena 30. oktobra 1924. godine u selu Biočić kod Drniša, u Hrvatskoj. Do 1942. god. je živela u Zagrebu, gde je završila pet razreda gimnazije. Tada je prebegla u Srbiju da bi izbegla ustaški teror. Naredna dva razreda gimnazije je završila u Vrnjačkoj Banji, a osmi razred i veliku maturu u Beogradu.

Medicinski fakultet je upisala u Zagrebu, a završila u Beogradu 1952. godine. Iste godine se zaposlila na Ginekološko-akušerskoj klinici Medicinskog fakulteta u Beogradu. Specijalistički ispit je položila 1957. sa odličnim uspehom. Bavila se celokupnom ginekologijom i akušerstvom. Posebnan interes je ispoljila prema istraživanju i rešavanju problema statike ženskih genitalnih organa, malignih i benignih oboljenja i perinatologije. Uživala je ugled i poštovanje pacijenata i kolega. Sa uspehom je obavljala dužnost načelnika više odeljenja na Klinici.

U cilju usavršavanja je provela tri meseca u Ginekološko-akušerskoj bolnici u Monpelijeju, u Francuskoj. Više studijskih boravaka u inostranstvu odnosilo se na rešavanje navedenih problema.

Njen habilitacioni rad *Porođaj kao etiološki faktor poremećaja statike organa male karlice* prihvaćen je od Veća za postdiplomsku nastavu Medicinskog fakulteta 1967. godine. Doktorsku disertaciju pod naslovom *Značaj promena na donjim mokraćnim putevima pri spadu genitalnih organa žene i izbor korigujućih operacija* odbranila je marta 1979. godine.

U zvanje asistenta Medicinskog fakulteta je izabrana 1960. godine, docenta 1979, a u zvanje vanrednog profesora 1984. godine.

Autor je oko 100 stručnih radova.

Bila je član više domaćih stručnih uduženja, od kojih je dobila brojna priznanja i pohvale.

Penzionisana je 1989. godine u zvanju vanrednog profesora. Živi u Beogradu.

Radoje Čolović

Doc. dr
Aleksandar Dukić
(1925–1984)

Aleksandar Dukić je rođen 1925. godine u Beogradu, gde je završio osnovnu školu i gimnaziju. Posle položenog maturalnog ispita, oktobra 1944. godine, stupio je u Narodnooslobodilačku vojsku Jugoslavije. Posle demobilizacije, avgusta 1946. godine upisao se na Medicinski fakultet Univerziteta u Beogradu. Poslednje dve godine studija je bio demonstrator iz interne propedeutike na Četvrtoj internoj klinici Medicinskog fakulteta u Beogradu. Učestvovao je i na dve omladinske radne akcije: na izgradnji pruge Šamac–Sarajevo i izgradnji valjaonice bakra u Sevojnu. Diplomirao je juna 1953. godine sa srednjom ocenom 8,05.

Po završetku studija je obavio opšti lekarski staž na klinikama i institutima Medicinskog fakulteta u Beogradu, a zatim se zaposlio u Domu narodnog zdravlja u Raškoj, gde je proveo tri godine, a potom postavljen za upravnika Opšte bolnice u istom mestu.

Specijalizaciju iz ginekologije i akušerstva je započeo 1. maja 1958. godine na Ginekološko-akušerskoj klinici u Beogradu. Specijalistički ispit je položio 5. aprila 1962. godine sa odličnim uspehom i nastavio da radi kao lekar specijalista na toj klinici. Na usavršavanju je proveo tri meseca na Ginekološko-opstetričkoj klinici u Strazburu. Govori francuski, a služi se nemačkim i engleskim jezikom.

U zvanje asistenta na Katedri za ginekologiju i akušerstvo izabran je 29. aprila 1965. godine. Habilitacioni rad *Prilog poznavanju etiologije i terapije spontanih pobačaja* veće Medicinskog fakulteta je povoljno ocenilo i prihvatilo 1967.

godine. Doktorsku disertaciju *Uticaj pušenja na tok i ishod trudnoće i novorođenčce* odbranio je 24. aprila 1982. godine i iste godine bio izabran u zvanje docenta. Na Katedri za ginekologiju i akušerstvo je duže vreme bio sekretar i odgovoran za vanbolničku nastavu. Sa uspehom je učestvovao u izvođenju praktične i teorijske nastave za studente i lekare na specijalizaciji. Docent Dukić je veoma savesno izvršavao svoje obaveze u nastavi. Voleo je rad sa studentima. Pored praktične i teorijske nastave za redovne studente, držao je predavanja i specijalizantima i postdiplomcima. Važio je za odličnog predavača. Njegova predavanja su uvek bila dobro posećena.

Objavio je 72 stručna rada, od kojih je 12 štampano u inostranim časopisima i zbornicima radova naučnih skupova u inostranstvu.

Docent Dukić je bio član više međunarodnih i domaćih stručnih udruženja. Bio je član Internacionalne federacije ginekologa i opstetričara (FIGO) i Internacionalnog udruženja za psihosomatsku medicinu u ginekologiji i akušerstvu. Aktivno je učestvovao u radu Ginekološko-akušerske sekcije Srpskog lekarskog društva, u kojoj je bio član Upravnog odbora, dve godine sekretar i četiri godine blagajnik. Za aktivan rad u Ginekološko-akušerskoj sekciji dva puta je dobio odgovarajuća priznanja koja je Sekcija dodeljivala. Bio je

član Udruženja ginekologa i opstetričara Jugoslavije (UGOJ).

Bio je vrlo aktivan u organima upravljanja na Klinici kao član Upravnog odbora i Radničkog saveta i višegodišnji predsednik sindikalne podružnice Klinike, predsednik jedinice JUR-a

akušerskog odeljenja i član više komisija Radničkog saveta. Bio je aktivan i u organima upravljanja na Medicinskom fakultetu.

Iznenada je preminuo 10. aprila 1984. godine.

Vladimir Radak i Radoje Čolović

Prof. dr Željko Živanović

Željko Živanović je rođen 20. februara 1927. godine u selu Branjini, u Baranji, Republika Hrvatska. Osnovnu školu i nižu gimnaziju je završio u Osijeku. Izbijanjem Drugog svetskog rata prelazi u Beograd, gde nastavlja školovanje. Krajem 1944. godine je stupio u NOB, a demobilisan je sredinom 1945. godine. Položio je maturu i iste godine se upisao na Medicinski fakultet u Beogradu, na kome je diplomirao 1951. godine. Nakon obavljenog opšteg lekarskog staža počeo je specijalizaciju iz ginekologije i akušerstva na Ginekološko-akušerskoj klinici u Skoplju, na kojoj je ostao do 1954. godine, kada je premešten na Ginekološko-akušersko odeljenje Opšte bolnice u Kragujevcu, gde je nastavio specijalizaciju. Kada je 1955. godine osnovana Ginekološko-akušerska klinika „Narodni Front“, primljen je u tu ustanovu i specijalistički ispit položio 1957. godine. U toj ustanovi je proveo ceo radni vek, prešavši put od kliničkog lekara do načelnika Odeljenja za sterilitet i direktora Klinike, na kom položaju je bio do odlaska u penziju 1992. godine. Iako se bavio celokupnom ginekologijom, poseban interes je pokazao za probleme bračne neplodnosti i primenu lasera u ginekologiji i akušerstvu. Govori francuski, a služi se engleskim jezikom. Usavršavao se u Parizu i Strazburu, Londonu i Kilu (Nemačka).

Habilitovan je 1966. godine radom *Artificijalna inseminacija sa medicinskog, socijalnog i pravnog aspekta*, a doktorsku disertaciju pod naslovom *Utvrdjivanje dijagnostičkih vrednosti pojedinih testova ovulacija metodom direktnog po-*

smatranja promena na jajnicima odbranio je 1978. godine.

U zvanje honorarnog asistenta je izabran 1958, u zvanje asistenta 1959, docenta 1971, vanrednog profesora 1978. i u zvanje redovnog profesora 1984. godine. Pored nastave za redovne studente, održao je i veći broj predavanja postdiplomcima, specijalizantima i na kursovima inovacija znanja, organizovanih za specijaliste ginekologe i akušere.

Autor je udžbenika za studente *Uvod u porođiljstvo* (1992) i *Urgentna opstetricija* (2004). Pisao je poglavlja i u udžbeniku *Porodiljstvo* koji je doživeo više izdanja i bio zajednički jugoslovenski poduhvat, namenjen studentima svih medicinskih fakulteta.

Objavio je preko 200 radova koji su štampani u stranim i domaćim časopisima i zbornicima sa simpozijuma, 48 radova štampanih u celini u inostranim časopisima i zbornicima i 10 radova štampanih kao rezime.

Bio je mentor u 11 i član komisija za odbranu 17 magistarskih i doktorskih disertacija. Recenzirao je više knjiga i više desetina radova za domaće časopise.

Bio je član uredništava časopisa *Jugoslovenska ginekologija i opstetricija* i više *Zbornika radova Ginekološko-akušerskih nedelja*.

Dugogodišnji je član SLD, GAS, UGOJ-a, Sekcije za fertilitet i sterilitet, FIGO, IFFS. Još je kao student bio vredan aktivista omladinskih organizacija, učesnik omladinskih radnih akcija i akcija zdravstvenog prosvetavanja, u okviru kojih je držao predavanja po školama, preduzećima i društvenim organizacijama. U organima upravljanja na Klinici obavljao je brojne dužnosti. Na Fakultetu je bio član raznih ko-

misija, delegat Skupštine, član Naučnog veća, Veća za postdiplomsku nastavu. Pored toga, bio je član više komisija opštinskog i republičkog značaja.

Za svoj rad je dobitnik više povelja, diploma i zahvalnica.

Penzionisan je 1992. godine. Živi u Beogradu.

Radoje Čolović

Prof. dr Darinka Popović-Škokljev

Darinka Popović je rođena 24. decembra 1927. godine u Beogradu, gde je završila osnovnu školu i gimnaziju sa odličnim uspehom. Na Medicinski fakultet u Beogradu se upisala školske 1946/47. godine i diplomirala 15. februara 1952. godine sa srednjom ocenom 9. Nakon obavljenog opšteg lekarskog staža počela je specijalizaciju iz ginekologije i akušerstva i specijalistički ispit položila 12. juna 1956. godine sa odličnim uspehom. Govori francuski jezik, a služi se ruskim i engleskim.

Habilitacioni rad *Maligni tumori ovarijuma na materijalu Ginekološko-akušerske bolnice u Beogradu* primljen joj je od strane Medicinskog fakulteta u Beogradu 1965. godine. Doktorsku disertaciju pod naslovom *Uporedne vrednosti kliničkih, citoloških, histoloških i histohemijskih ispitivanja endometrijuma genitalija kod uterinih krvavljenja u perimenopauzi i menopauzi* odbranila je 27. juna 1977. godine.

Godine 1963. je provela 6 meseci na stručnom usavršavanju na Ginekološko-akušerskoj klinici II (Maternite) u Strazburu, Francuska i 1978. godine 2 meseca na Univerzitetškoj ginekološko-akušerskoj klinici u Bazelu, Švajcarska.

Učestvovala je na svim važnijim kongresima i drugim naučnim skupovima ginekologa – akušera, perinatologa i onkologa u zemlji (Beograd, Zagreb, Ljubljana, Sarajevo, Skoplje i dr) i na međunarodnim kongresima ginekologa i akušera u inostranstvu (London, Moskva, Pariz, Atina, Varšava, Bukurešt, Sofija, Poznanj, Lajpcig, Njujork i Tokio). Bila je i član organizacionih odbora kongresa održanih u Beogradu, Bukureštu i Atini.

Kao specijalista ginekolog – akušer je do sredine 1958. godine radila na Ginekološko-akušerskoj klinici u Skoplju, posle čega je primljena u Ginekološko-akušersku bolnicu „Narodni front”, u kojoj je radila do penzionisanja.

Bavila se celokupnom ginekologijom i akušerstvom, naročito ranom detekcijom malignih oboljenja i ginekološkom onkologijom, a kasnije i perinatologijom i akušerstvom. Poslednjih 15 godina je bila načelnik Odeljenja porodilišta sa Odsekom za urgentnu patologiju GAK „Narodni front”.

U zvanje honorarnog asistenta izabrana je školske 1958/59. godine, a oktobra 1959. za stalnog asistenta pri Katedri za ginekologiju i akušerstvo Medicinskog fakulteta u Beogradu. U zvanje docenta je izabrana u martu 1971. godine, vanrednog profesora 1978. i u zvanje redovnog profesora Medicinskog fakulteta u Beogradu 1984. godine.

Autor je monografije *Kontracepcija – zaštita od zabremenjivanja*, izdate u Skoplju 1959. godine i priloga u monografiji *Primena Clifexana u ublažavanju bolnih puerperalnih kontrakcija materice i suzbijanju postoperativnih bolova posle ginekoloških operacija*, izdate u Ljubljani 1975. godine, kao i u udžbenicima *Porodiljstvo za studente medicine* (1978), *Ginekologija*

(1980) i *Opstetricija* (1996).

Objavila je 195 radova, 13 u inostranim, 39 u domaćim časopisima, 10 u zbornicima sa međunarodnih, 93 u zbornicima sa domaćih kongresa, dok je 17 radova štampano u formi rezimea u zbornicima apstrakata sa međunarodnih i 13 domaćih kongresa.

Profesorka Popović je volela svoj nastavnički poziv. Pored predavanja je vodila i praktične vežbe za studente medicine tokom čitave karijere. Predavala je i lekarima na specijalizaciji iz ginekologije i akušerstva i opšte medicine, postdiplomcima, a učestvovala je i u nastavi i individualnom radu na magisterijumima iz ginekologije i akušerstva. Učestvovala je i u radu na Katedri za posle diplomsku nastavu iz onkologije.

Bila je mentor u 10 magistarskih i 4 doktorske

disertacije i član više komisija za ocenu i odbranu doktorskih teza i magisterijuma. Dve godine je bila šef Katedre za ginekologiju i akušerstvo (1991, 1992).

Dugogodišnji je član Ginekološko-akušerske sekcije SLD, Udruženja ginekologa i akušera Jugoslavije, Švedskog udruženja ginekologa i akušera, Udruženja ginekologa i akušera podunavskih zemalja i Balkanske medicinske unije sa sedištem u Bukureštu. Tokom 4 godine je bila član Redakcionog odbora časopisa *Srpski arhiv za celokupno lekarstvo*. Dobitnik je zahvalnica i dve povelje SLD i plakete „Dr Nikola Hadži-Nikolić”.

Penzionisana je 1994. godine.

Vladimir Radak i Radoje Čolović

Prof. dr Nevenka Deu-Južnič

Nevenka Deu-Južnič je rođena 14. decembra 1927. godine u Trbovlju u Sloveniji. Prva tri razreda gimnazije je završila u Ljubljani. Na početku rata se vratila u Trbovlje i tokom celog rata sa ostalim članovima porodice radila za Osvobodilnu frontu. Kada su maja 1944. godine braća stupila u partizane bila je internirana u logor St. Michael kod Leobna, a zatim u Rechnitz u blizini mađarske granice, gde je ostala 12 meseci, do oslobođenja juna 1945. godine. Nastavila je prekinuto školovanje i putem večernjih kurseva završila četiri razreda gimnazije (4, 5, 6. i 7. razred). Završni razred i maturu pohađala je u redovnoj školi i završila sa odličnim uspehom 1946. godine. Na Medicinski fakultet se upisala 1946. godine, a diplomirala jula 1952. godine, sa prosečnom ocenom 7,95.

Opšti lekarski staž je završila na klinikama Medicinskog fakulteta u Beogradu, u periodu od septembra 1952. do decembra 1953. godine.

Specijalizaciju iz ginekologije i akušerstva započela je 1. januara 1954. godine na Ginekološko-akušerskoj klinici Medicinskog fakulteta u Beogradu. Specijalistički ispit je položila maja 1959. godine sa odličnim uspehom. Odlično govori nemački, dobro francuski, a služi se engleskim jezikom. Na usavršavanju je bila dva puta po 6 meseci, u Strazburu tokom 1967. godine i u Zapadnom Berlinu 1979/1980. godine. Na klinici je prošla put od kliničkog lekara specijaliste, načelnika Akušerskog odeljenja A (1976. godine) i vršioca dužnosti direktora (od 3. oktobra 1986. godine) do direktora (od 25. decembra 1986. godine do 1. februara 1991. godine) i savetnika Klinike.

Profesorka Nevenka Južnič se tokom svoje karijere razvila u veoma poznatog i priznatog kliničara i operatora. Uvek je težila da primeni najnovija dijagnostička i terapijska dostignuća iz oblasti ginekologije i akušerstva. Bila je rukovodilac za primer. Godinama je nesebično prenosila svoja iskustva na mlađe lekare. Bila je jedan od ređih rukovodilaca koji je edukaciju mlađih saradnika smatrao za vrhunsku obavezu. Energično se protivila monopolu na operacije, težeći da širi krug ginekologa operatora. U tom cilju je, kao retko koji drugi rukovodilac, asistirala svojim saradnicima dok oni ne bi savladali operativnu tehniku i stekli neophodno samopouzdanje da samostalno izvode i najsloženije operacije. Svoj najveći profesionalni interes je pokazala za akušerstvo. U toku dugogodišnjeg rada sa trudnicama naročitu pažnju je obraćala na psihosomatsku pripremu, koju je studiozno proučila u brojnim radovima i doktorskoj disertaciji, u kojoj je dala sopstvenu modifikaciju psihofizičke pripreme trudnica za porođaj, koja se sa uspehom godinama primenjuje u kliničkoj praksi.

U zvanje asistenta pri Katedri ginekologije i akušerstva izabrana je 1962. godine. Doktorsku disertaciju pod nazivom *Psihofizička priprema trudnica za porođaj i uloga individualne pripreme* odbranila je na Medicinskom fakultetu u Beo-

gradu 1975. godine. U zvanje docenta je izabrana 1976. godine, vanrednog profesora 1982, a u zvanje redovnog profesora 1988. godine. Profesorka Južnič je držala nastavu redovnim studentima i postdiplomcima, specijalizantima i ginekolozima na kursovima inovacija znanja u Beogradu. Bila je i gostujući profesor i na Medicinskom fakultetu u Kragujevcu. Zbog izuzetne odgovornosti prema svojim obavezama u nastavi dobila je pohvalu Saveza studenata 1970. godine.

Objavila je 150 radova – 11 u inostranim, 80 u domaćim časopisima i zbornicima, zatim 19 rezi-me-a radova u inostranim, a 28 u domaćim zbornicima, a 12 radova je referisala. Pored toga, održala je mnogobrojna predavanja na stručnim sastancima u zemlji i inostranstvu.

Obavljala je mnogobrojne dužnosti na Klinici, Medicinskom fakultetu, gradu Beogradu, Republici i u raznim društvenim organizacijama. Bila je član Saveta i predsednik Odbora za radne odnose pri Ginekološko-akušerskoj klinici, predsednik Sindikalne podružnice Klinike, predsednik Koordinacionog odbora Organizacije sindikata Medicinskog fakulteta, član Konferencije Gradskog sindikata, član Sekretarijata konferencije Grad-

skog sindikata, član Upravnog odbora i sekretar Ginekološko-akušerske sekcije SLD, delegat Veća udruženog rada Skupštine SR Srbije, zamenik predsednika Zbora radnika Medicinskog fakulteta u Beogradu, predstavnik Skupštine opštine Savski venac u organu upravljanja Škole za medicinske sestre i tehničare, član Komisije za poslediplomsku nastavu Medicinskog fakulteta u Beogradu za pravljenje plana i programa iz ginekologije i akušerstva, član Republičke stručne komisije za zdravstvenu zaštitu žena, dece i omladine SR Srbije bez SAP, član ispitnih komisija za stručne ispite zdravstvenih radnika sa višom i srednjom medicinskom spemom, predsednik Disciplinske komisije i Komisije za rad i radne odnose Ginekološko-akušerske klinike, delegat SIZ-a zdravstva opštine Savski venac, predsednik Komisije za izradu Pravilnika o organizaciji Ginekološko-akušerske klinike i sistematizaciji radnih mesta 1985. godine i dr. Bila je član Internacionalnog udruženja za psihosomatsku medicinu.

Penzionisana je 30. septembra 1993. godine. Živi u Ljubljani.

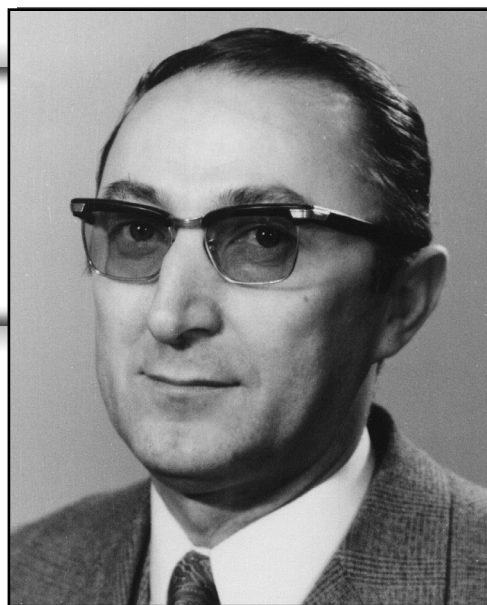
Radoje Čolović

Prof. dr Dušan Avramović

Dušan Avramović je rođen 11. maja 1929. godine u selu Urovci, kod Obrenovca. Osnovnu školu je završio 1940. godine u rodnom selu sa odličnim uspehom, a gimnaziju 1948. godine u Obrenovcu sa odličnim uspehom i kao takav bio oslobođen polaganja usmenog dela velike mature. Na Medicinskom fakultetu u Beogradu je diplomirao 19.2.1957. godine, sa srednjom ocenom 8.5.

Opšti lekarski staž je završio u ustanovama Medicinskog fakulteta u Beogradu. Posao šefa sanitarnog inspektorata opštine Rakovica u Beogradu obavljao je do 1959. godine, kada je postavljen za upravnika XI doma zdravlja u Beogradu i na toj dužnosti bio do 1962. godine. Iste godine je zasnovao radni odnos na Ginekološko-akušerskoj klinici Medicinskog fakulteta u Beogradu, počeo i završio specijalizaciju, specijalistički ispit položio 1965. godine sa odličnim uspehom, a zatim radio kao lekar specijalista, šef odseka, načelnik Medicinskog odeljenja, prvi pomoćnik direktora Klinike sa posebnim ovlašćenjima i odgovornostima na stručno-medicinskim, vaspitno-obrazovnim i naučnoistraživačkim poslovima i zadacima i na kraju bio savetnik za medicinska pitanja, edukaciju i naučnoistraživački rad.

Tokom 1973. godine je 6 meseci proveo na Ginekološko-akušerskoj klinici Medicinskog fakulteta u Strazburu (Francuska), a 1977. godine mesec dana na Ginekološko-akušerskom odeljenju bolnice u Schillingheimu, nastavnoj bazi Medicinskog fakulteta u Strazburu. Sedamdesetih godina prošlog veka je na Klinici uveo tokolizu beta simpatikomimeticih kao metod inhibicije ne-

željene uterusne aktivnosti u akušerstvu, u svrhu prevencije spontanih pobačaja i prevremenih porođaja. Bavio se perinatalnom medicinom i operativnom ginekologijom i opstetricijom, posebno mestom carskog reza u savremenom akušerstvu.

Godine 1982. je odbranio doktorsku tezu pod naslovom *Terapija spontanih i habitualnih pobačaja i pretećih prevremenih porođaja beta simpatikomimetičkim sredstvima*.

U zvanje asistenta za predmet Ginekologija i akušerstvo izabran je 1970. godine, docenta 1982, vanrednog profesora 1988. i u zvanje redovnog profesora 1991. godine. Pored redovne nastave, učestvovao je u poslediplomskoj nastavi i specijalističkim studijama i kursovima inovacija znanja.

Bio je sekretar Katedre za ginekologiju i akušerstvo, član Saveta i Skupštine Fakulteta, sekretar Komisije za razvoj Fakulteta i član Delegacije društvenopolitičkih zajednica. Takođe je bio član Republičke stručne komisije za zdravstvenu zaštitu majke u deteta Republike Srbije.

Profesor Avramović je bio glavni i odgovorni urednik monografije *65 godina rada Ginekološko-akušerske klinike (1923–1988)*. Autor je jednog poglavlja u jugoslovenskom udžbeniku za studente medicinskih fakulteta *Porodiljstvo* (1990) i dva poglavlja u udžbeniku *Opstetricija*

za studente medicine (1996).

Bio je stručni redaktor i recenzent srpsko-hrvatskog prevoda VII izdanja *Hand book of Obstetrics and Gynaecology*, R. Bensona, koji je izdala „Savremena administracija – Beograd” 1983. godine.

Objavio je 162 štampana stručno-naučna rada, 3 u inostranim, 23 u domaćim, 8 u inostranim i 114 u domaćim zbornicima radova. Ostali radovi su štampani u formi apstrakata u zbornicima sa međunarodnih i domaćih stručnih sastanaka.

Na domaćim kongresima i simpozijumima i drugim stručnim sastancima održao je 35 predavanja.

Bio je mentor i član komisija za ocenu i odbranu više magistarskih i doktorskih disertacija na medicinskim fakultetima u Beogradu i Novom Sadu.

Učestvovao je u više naučnih projekata, finansiranih od strane SIZ-a zdravstva i nauke Beograda i Medicinskog fakulteta u Beogradu.

Recenzirao je radove za stručne časopise. Bio je recenzent 5 udžbenika i monografija.

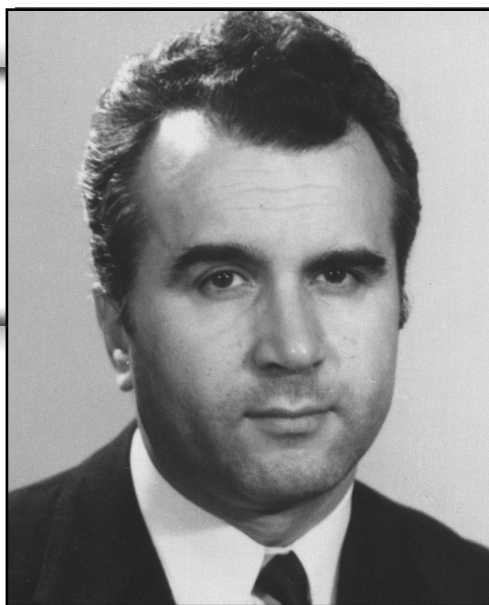
Dugogodišnji je aktivni član Ginekološko-akušerske sekcije i Sekcije za perinatalnu medicinu SLD. U dva izborna perioda je bio generalni sekretar Ginekološko-akušerske sekcije SLD, član i sekretar organizacionih odbora kongresa, simpozijuma i drugih stručnih skupova ginekologa i akušera, predsedavao je plenarnim sastancima, bio voditelj stručnih rasprava, moderator simpozijuma i okruglih stolova, član redakcijskih odbora za selekciju i štampanje radova i dr. Bio je aktivan član Udruženja ginekologa i opstetričara Jugoslavije.

Dobitnik je spomen-plakete grada Beograda, zahvalnice i plakete Srpskog lekarskog društva i plakete Medicinskog fakulteta u Beogradu.

Penzionisan je 1994. godine.

Vladimir Radak i Radoje Čolović

Prof. dr
Dušan Dinulović
(1929–2003)

Dušan Dinulović je rođen 29. novembra 1929. u Gradskovu kod Zaječara, gde je završio osnovnu školu. Gimnaziju je završio u Zaječaru i maturalni ispit položio školske 1947/48. godine. Medicinski fakultet u Beogradu je upisao školske 1948/49. i diplomirao 1955. godine, nakon čega je odslužio vojni rok i završio Školu rezervnih oficira (SOŠ). Opšti lekarski staž je obavio na klinikama Medicinskog fakulteta, a zatim se zaposlio u Sedmom domu zdravlja u Beogradu.

Godine 1958. primljen je na Ginekološko-akušersku kliniku Medicinskog fakulteta, započeo specijalizaciju i specijalistički ispit položio 1962. godine. Oktobra iste godine, odlukom Savezne uprave za međunarodnu tehničku pomoć, kao član jugoslovenske medicinske ekipe je upućen u Alžir, a novembra te godine je izabran za redovnog asistenta na Medicinskom fakultetu u glavnom gradu Alžira. Godine 1963. vratio se na mesto ginekologa – akušera Ginekološko-akušerske klinike. U toj ustanovi je bio klinički lekar specijalista i dugogodišnji načelnik Odeljenja sterilитета (1976–1995).

Profesor Dinulović se bavio celokupnom ginekologijom i akušerstvom. Poseban interes je pokazao za bračni infertilitet. Jedan je od začetnika vantelesne oplodnje i embrio transfera u našoj zemlji. Uveo je laparoskopsku eksploraciju male karlice, a potom i aspiraciju jajnih ćelija. Dugotrajnim radom u oblasti reparativne mikrohirurgije reproduktivnog sistema doprineo je razvoju u zauzimanju odgovarajućeg mesta ove discipline kod nas.

U zvanje asistenta je izabran 1965. godine. Magistrirao je i bio habilitovan 1965. godine. Doktorirao je 1976. na Medicinskom fakultetu u Beogradu, odbranivši disertaciju na temu *Endokrinološki i terapijski aspekt idiopatske infertiliteta kod muškarca* i iste godine bio izabran u zvanje docenta. Za vanrednog profesora je izabran 1982, a u zvanje redovnog profesora 1988. godine.

Profesor Dinulović je vršio dužnost šefa Katedre za ginekologiju i akušerstvo Medicinskog fakulteta u Beogradu. Bio je i predsednik Komisije za polaganje specijalističkog ispita iz ginekologije i akušerstva i mentor više disertacija i magistracija.

U više navrata se stručno usavršavao u inostranstvu. Kao stipendista Saveznog izvršnog veća proveo je 6 meseci na Ginekološkoj klinici Broca u Parizu. Usavršavao se i u Londonu i Bristolu, Velika Britanija, a tokom 1973. godine u SAD. Godine 1976. godine je, kao viziting profesor, proveo tri meseca na fakultetu Chapel Hill, SAD, u a potom četiri meseca u Parizu. Godine 1979. se usavršavao 4 meseca u Parizu iz oblasti mikrohirurgije reproduktivnog sistema.

Učestvovao je u svim domaćim i mnogim inostranim kongresima iz oblasti ginekologije i akušerstva i sterilитета i fertiliteta.

Radeći na projektu „Ishod operativnih korekci-

ja na reproduktivnom sistemu i vantelesne oplodnje", tokom 1986, 1989. i 1990. godine proveo je po mesec dana u Parizu, Londonu i Bristolu.

Sa B. Milošević i A. Mirković je bio saradnik u francuskoj medicinskoj enciklopediji *Larousse*, koautor u udžbeniku *Akušerstvo* i knjizi *Medicinska seksologija*. Bio je glavni urednik udžbenika *Opstetricija* (1996), autor udžbenika *Savremena ginekologija*, saradnik u monografiji *Partnerschaft und Sexualitat im Alter* (1991), kao i u više drugih udžbenika i publikacija.

Objavio je oko 240 radova, od kojih oko 70 u stranim časopisima, monografijama i zbornicima.

Niz godina je bio član redakcionih odbora časopisa *Ginekologija i opstetricija* i *Srpski arhiv za celokupno lekarstvo*.

Profesor Dinulović je bio dugogodišnji član Srpskog lekarskog društva, a od 1996. i redovni

član Medicinske akademije SLD. Bio je i član Udruženja ginekologa i opstetričara Jugoslavije (UGOJ), Svetskog udruženja ginekologa i opstetričara, Internacionalnog udruženja za fertilitet i sterilitet (IFFS), Evropskog udruženja za humanu reprodukciju (ESHRE), predsednik Jugoslovenske sekcije za sterilitet i fertilitet, član Predsedništva Privatne lekarske komore Srbije, član Naučnog društva Srbije i drugih stručnih asocijacija.

Za rad na Klinici, Medicinskom fakultetu, Srpskom lekarskom društvu, Akademiji medicinskih nauka i Udruženju ginekologa i opstetričara Jugoslavije dobio je mnoge zahvalnice i diplome.

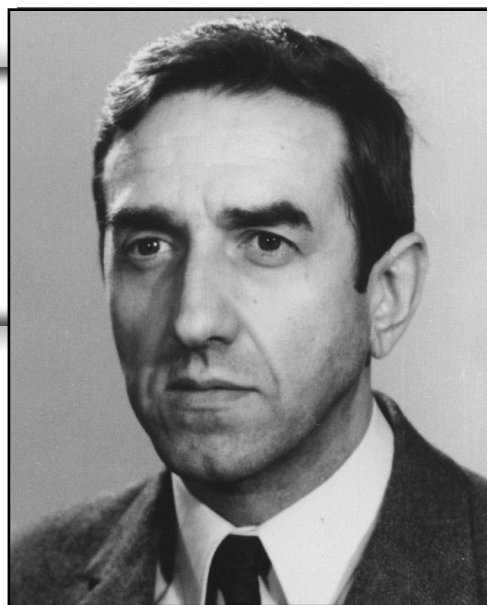
Penzionisan je 1995. godine. Preminuo je 2. decembra 2003. godine u Beogradu.

Radoje Čolović

Prof. dr Milan Jevremović

Milan Jevremović je rođen 7. avgusta 1930. godine u Beogradu, gde je završio osnovnu školu i gimnaziju i upisao se na Medicinski fakultet. Tokom studija je 4 godine bio demonstrator na hemiji. Diplomirao je marta 1957. godine sa srednjom ocenom 8,68. Opšti lekarski staž je obavio na klinikama i institutima Medicinskog fakulteta u Beogradu. Po završetku staža je radio kao lekar opšte prakse u Kliničkom lečilištu Veliki Lošinj. Državni ispit je položio 1959. godine u Zagrebu. Godine 1960. godine primljen je na Ginekološko-akušersku kliniku Medicinskog fakulteta u Beogradu, na kojoj je započeo specijalizaciju. Specijalistički ispit je položio 1965. godine. Na Klinici je bio klinički lekar, načelnik odeljenja i šef dežurne ekipe. Načelnik porodilišta je postao 1. marta 1991. godine i na toj dužnosti je ostao do odlaska u penziju. Dr Jevremović je posedovao široko obrazovanje i znanje iz ginekologije i akušerstva. Naročito se bavio perinatalnom medicinom, kojoj je posvetio najplodniji period svoje delatnosti. Intenzivno se bavio imunologijom u humanoj reprodukciji. U toj oblasti je stekao veliki ugled kod jugoslovenskih i inostranih ginekologa, zbog čega je često pozivan da drži predavanja na nacionalnim i međunarodnim stručnim sastancima i kongresima u Beogradu, Ljubljani, Zagrebu, Sarajevu, Skoplju, Portorožu, Novom Sadu, Herceg Novom, Čikagu, Njujorku, Moskvi, Briselu, Amsterdamu, Parizu, Oslu, Helsinkiju, Upsali, Pragu, Beču, Berlinu, Rimu, Bangkoku, Tunisu, Barseloni i Kopenhagenu.

Tokom 1970. godine je, kao stipendista Svet-ske zdravstvene organizacije, proveo 6 meseci na

univerzitetskim klinikama za ginekologiju i akušerstvo u Helsinkiju i Kopenhagenu. Za vreme boravka u ovim ustanovama usavršavao se iz oblasti imunologije kod malignih oboljenja. Godine 1975. boravio je u Strazburu na Ginekološko-akušerskoj klinici i Institutu za imunologiju „Louis Pasteur” u trajanju od tri meseca, radi proučavanja problema imunologije u graviditetu. Kao stipendista Republičke zajednice za nauku, 1976. godine je boravio na Univerzitetskoj ginekološko-akušerskoj klinici u Hajdelbergu, radi proučavanja problema savremenog intenzivnog intrapartalnog nadzora. Tokom 1984. godine je bio na studijskom boravku na Univerzitetskoj klinici za ginekologiju i akušerstvo u Beču, izučavajući probleme u perinatalnoj medicini.

U zvanje asistenta je izabran 1971. godine. Doktorirao je 1976. godine na temu *Klinički značaj intrapartalnih varijacija u distribuciji imunoglobulina u toku spontanog i indukovanoog porođaja kod normalne i produžene trudnoće*. Iste godine je izabran u zvanje docenta, 1983. u zvanje vanrednog i 1989. u zvanje redovnog profesora. Pored nastave za redovne studente i postdiplomce iz ginekologije na Medicinskom fakultetu u Beogradu, profesor Jevremović je bio predavač i organizator posle diplomске nastave iz perinatalne medicine na Medicinskom fakultetu u Zagrebu.

Pored više naučnoistraživačkih projekata, finansiranih od strane Ministarstva za nauku Vlade Republike Srbije, bio je glavni istraživač u dva značajna naučnoistraživačka projekta koje su finansirale naučne institucije Velike Britanije.

Profesor Jevremović je bio mentor većeg broja magistarskih teza i doktorskih disertacija i recenzent pet udžbenika i monografija.

Autor je dve monografije: *Osnovi kliničke imunologije humane reprodukcije* (1979) i *Oksitocin* (1992), za koju su autori nagrađeni Oktobarskom nagradom grada Beograda iz oblasti medicine. Napisao je i poglavlja „Osnove imunologije perinatalnog doba” u knjizi *Perinatalna medicina* (1977), „Imunološki aspekt trudnoće i puerperijuma” u knjizi *Porodiljstvo* (1978) i „Imunološki pristup EPH gestoza” u knjizi *EPH – Gestoze* (1985).

Objavio je 242 stručna rada, od kojih je nekoliko objavljeno u uglednim inostranim časopisima i knjigama.

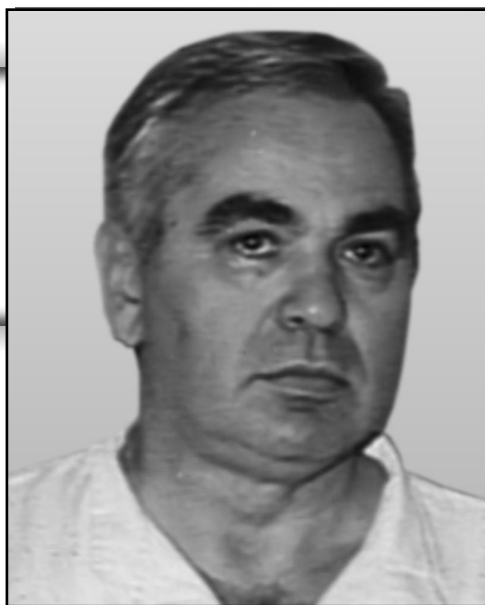
Jedan je od osnivača i glavni i odgovorni urednik međunarodnog časopisa *International Journal of Thymology*, koji se izdaje u Nemačkoj.

Profesor Jevremović je dugogodišnji član Srpskog lekarskog društva i njegovih sekcija. Član je i Udruženja ginekologa i opstetričara Jugoslavije (UGOJ). Više puta je bio biran za člana samoupravnih tela Ginekološko-akušerske klinike i Medicinskog fakulteta.

Penzionisan je 30. novembra 1995. godine. Živi u Beogradu. Sada je savetnik direktora firme „Beomedicina”.

Milan Terzić i Darko Plećaš

Prof. dr Borislav Lazarević

Borislav Lazarević je rođen 16. maja 1931. godine u Pepeljevcu, opština Kruševac. Osnovnu školu i gimnaziju je završio u Kruševcu sa odličnim uspehom. Medicinski fakultet je upisao školske 1950/51. Tokom studija je četiri godine bio demonstrator na predmetu Histologija sa embriologijom. Diplomirao je 1958. godine. Posle odsluženja vojnog roka u Sanitet-sko-oficirskoj školi i završenog lekarskog staža radio je u Zdravstvenoj stanici Hemijsko-kozmetičke fabrike „Merima” i kao nastavnik u srednjoj medicinskoj školi u Kruševcu. Od 1961. do 1963. bio je zaposlen u Trećem domu zdravlja u Beogradu kao šef zdravstvene stanice. Godine 1963. primljen je na Ginekološko-akušersku kliniku Medicinskog fakulteta u Beogradu, započeo specijalizaciju iz oblasti ginekologije i akušerstva i specijalistički ispit položio 1967. sa odličnim uspehom. U cilju usavršavanja, dva puta je u toku 1987–88. godine boravio na Ginekološkoj klinici Drugog medicinskog fakulteta Univerziteta „Pirogov” u Moskvi i na Svesaveznom institutu za ginekologiju i akušerstvo bivšeg SSSR-a.

Profesor Lazarević se najviše bavio problemima patološke trudnoće, sa posebnim osvrtnom na dijabetes melitus u trudnoći i primenom savremenih dijagnostičkih metoda u akušerstvu (ultrazvuk, amniocenteza, kordocenteza, intrauterina i intravaskularna transfuzija). Bio je jedan od prvih koji je uveo primenu ultrazvuka u akušersku praksu 1970. godine, a kasnije i druge pomenute metode.

U zvanje asistenta je izabran 1975. godine. Doktorsku disertaciju pod nazivom *Enzimi pla-*

cente odbranio je 1978. godine. U zvanje docenta je izabran 1981, vanrednog profesora 1987. i u zvanje redovnog profesora 1991. godine. Devet godina (1986–95) je bio šef Poslediplomske interdisciplinarne katedre humane reprodukcije.

Objavio je 2 pomoćna udžbenika za studente medicine i lekare na specijalističkim i magistarskim studijama: *Savremena antenatalna dijagnostika* (1990) i *Ishrana u trudnoći* (1997). Autor je poglavlja u udžbenicima za studente medicine *Porodiljstvo* (1990) i *Opstetricija* (1996).

Kao saradnik je učestvovao u dva međunarodna projekta: „Biološki efekti ultrazvuka”, u saradnji sa američkom fondacijom „Drug and Food Administration” i „Doklinička i klinička dijagnostika i terapija EPH gestoza” sa Drugim medicinskim fakultetom Univerziteta „Pirogov” iz Moskve.

Objavio je 238 radova, od kojih 16 u međunarodnim časopisima, 1 u domaćem časopisu sa međunarodnom recenzijom, 37 u nacionalnim časopisima, 13 u celini u međunarodnim zbornicima kongresa i simpozijuma, 160 u celini u domaćim zbornicima kongresa i simpozijuma i 11 rezimea u međunarodnim zbornicima kongresa i simpozijuma. Održao je 3 predavanja o inovacijama znanja u medicini, u organizaciji Medicinskog fakulteta u Beogradu.

Bio je mentor 7 magistarskih i 4 doktorske teze, kao i 3 supspecijalistička rada iz perinatologije. Dvanaest godina je bio član i predsednik komisija za polaganje specijalističkog i supspecijalističkog ispita iz ginekologije i akušerstva, a 8 godina predsednik Komisije za polaganje usmenog magistarskog ispita. Bio je član komisija za odbranu 6 doktorskih i 18 magistarskih teza.

Dugogodišnji je član Srpskog lekarskog društva. Više godina je bio član i predsednik Perinatalne sekcije ovog društva i član Predsedništva Perinatologa SFRJ. Četiri godine je predsedavao Republičkom komisijom za perinatalnu medicinu,

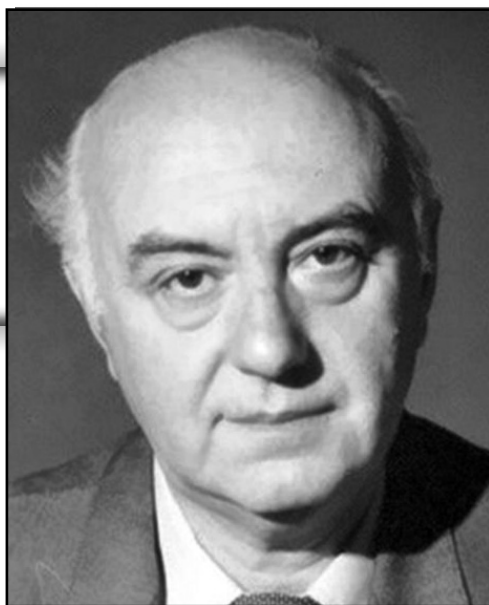
a bio je i predsednik Koordinacionog odbora za zdravstvenu zaštitu žena i dece – Beograd. U tri saziva je bio član Veća za posle diplomске studije Medicinskog fakulteta u Beogradu. Bio je član Uređivačkog odbora časopisa *Ultrazvuk u biologiji i medicini*.

Dobitnik je srebrne plakete grada Beograda 1974. godine. Od Ginekološke i Perinatalne sekcije Srpskog lekarskog društva dobio je više priznanja i plaketu.

Penzionisan je 1996. godine.

Darko Plećaš i Radoje Čolović

Prof. dr
Aleksandar Petronijević
(1931–2004)

Aleksandar Petronijević je rođen 7. decembra 1931. godine u Kruševcu. Osnovnu školu i gimnaziju završio je u Beogradu 1950. godine i upisao se na Medicinski fakultet u Beogradu, na kome je diplomirao 1957. godine. Polovinom iste godine stupio je u Školu rezervnih vojnih starešina (SOŠ), koju je uspešno završio, a zatim upućen u trupu kao vojni lekar. Godine 1958. je položio državni ispit sa odličnim uspehom i zaposlio se kao lekar opšte prakse u Petom domu narodnog zdravlja u Beogradu i u njemu radio sve do 1.9.1961. godine, kada je započeo specijalizaciju iz ginekologije i akušerstva. Septembra meseca 1965. godine položio je specijalistički ispit sa odličnim uspehom i od tada radi na Ginekološko-akušerskoj klinici.

Na supspecijalizaciji na Ginekološkoj klinici u Strazburu (Francuska) je 1969. godine proveo šest meseci. Godine 1971. godine se obučavao u Mariborskoj bolnici iz biohemijskih analiza fetalne i majčine krvi. Po završetku uže specijalizacije istu analizu je uveo na Ginekološko-akušersku kliniku u Beogradu i obučio veći broj lekara širom Srbije, izdajući za tu svrhu prigodna skripta. Godine 1982. je proveo tri meseca na užoj specijalizaciji na klinici Haute Pierre u Strazburu, Francuska. Glavna preokupacija na ovom studijskom boravku mu je bila operativna ginekologija. Godine 1986. proveo je dve nedelje u Kantonalnoj bolnici u Bazelu, radi usavršavanja iz operativne ginekologije i postoperativne reanimacije bolesnika, a zatim još 2 nedelje u bolnici Haute Pierre u Strazburu, gde se bavio problemom citogenetike.

U svom stručnom razvoju je pokazao izvanredan uspon u operativnoj ginekologiji, a posebno u operativnom akušerstvu, odlično je vladao najnovijim dijagnostičkim metodama i postupcima i afirmisao se u istaknutog kliničara.

Godine 1975. je odbranio magistarski rad pod naslovom *Kontrola stanja ploda tokom porođaja putem mikrokrvnih analiza*, a 1980. doktorsku disertaciju pod naslovom *Acidobazni status zdrave i bolesne majke u toku porođaja i deteta iz normalne i patološke trudnoće*.

U zvanje asistenta je izabran 1977. godine, docenta 1984, vanrednog profesora 1989. i u zvanje redovnog profesora 1993. godine.

Još kao lekar na specijalizaciji uzimao je vidno učešće u sprovođenju praktične nastave na Klinici za lekare na specijalizaciji iz opšte medicine, kao i za lekare na kursu iz ginekologije i akušerstva. Kao asistent, docent i profesor Medicinskog fakulteta u Beogradu, sa velikom ljubavlju je obavljao i obavlja nastavu iz akušerstva i ginekologije za studente medicine, za lekare na specijalizaciji iz ginekologije i akušerstva i opšte medicine, lekare na supspecijalizaciji u struci, lekare na postdiplomskoj nastavi iz humane reprodukcije i dr. Svoje znanje iz oblasti ginekologije i akušerstva preneo je na veliki broj generacija putem predavanja i u svakodnevnom praktičnom radu. Pe-

dagoška aktivnost se naročito ispoljava posle položene specijalizacije gde je, pored vođenja praktičnih vežbi, vodio i teorijski kurs za lekare Stanice hitne pomoći. Održao je veliki broj predavanja na raznim stručnim sastancima, naučnim skupovima i simpozijumima širom naše zemlje, kao i u inostranstvu, između ostalog u Poljskoj 1989. godine, kada je održao zapaženo predavanje „Primenjena antibiotika u operativnoj ginekologiji”.

Posebna preokupacija mu je bila edukacija akušera širom Srbije iz oblasti biohemijskih analiza fetalne i majčine krvi, akušerske elektronike, tj. savremenog vođenja porođaja kod visokorizičnih trudnoća. Poslednjih godina se bavio problemom gestacijskih trofoblastnih bolesti. Dalja preokupacija mu je bila usmerena na probleme menopauze.

Profesor Petronijević je sa V. Kesić objavio knjigu *Gestacijske trofoblastne bolesti* (1990), a sa M. Terzić i R. Argirovićem knjigu *Menopauza* (1992). U knjizi *Perinatalna medicina*, urednika V. Brumeca i A. Kurjaka (1977), objavio je poglavlje „Merenje acidobazne ravnoteže fetalne krvi”. Profesor Petronijević je za izbor u zvanje redovnog profesora priložio spisak od 175 radova. U jednom od vodećih internacionalnih časopisa je objavio 1, u internacionalnim časopisima 2, a u domaćim časopisima 31 rad. Pored toga, 6 radova je saopšteno na međunarodnim, a 109 radova

na domaćim stručnim skupovima. Četrnaest njegovih radova štampano je u obliku izvoda u zbornicima sa međunarodnih skupova, a 7 u zbornicima sa domaćih kongresa. Osim toga, održao je više predavanja u zemlji i jedno predavanje u inostranstvu.

Bio je recenzent monografija *Oksitocin*, autora M. Jevremovića i M. Terzića, *Kardiotokografija*, autora Ž. Pilića i A. Radosavljevića, *Maligne bolesti i trudnoća*, autora S. Petkovića i V. Kesić, kao i udžbenika za IV razred medicinske škole *Zdravstvena nega IV – urgentna stanja u medicini*.

Bio je dugogodišnji član Srpskog lekarskog društva. U tri mandata u trajanju od 6 godina bio je sekretar Ginekološko-akušerske sekcije SLD. Nakon toga je bio drugi sekretar Udruženja ginekologa i opstetričara Jugoslavije, član Sekcije za perinatalnu medicinu i Ginekološko-akušerske sekcije SLD, član UGOJ-a i član Surgical Infection Society of Europe (SIS-E). Bio je član Komisije za normativna akta, Disciplinske komisije i Zdravstvenog veća Medicinskog fakulteta. Za svoj dugogodišnji predani rad dobitnik je većeg broja diploma, zahvalnica i plaketa.

Penzionisan je 1997. godine. Preminuo je 4. marta 2004. godine.

Radoje Čolović i Vladimir Radak

Prof. dr Radmio Jovanović

Radmio Jovanović je rođen 6. februara 1932. godine u Svilajncu, gde je završio osnovnu školu i gimnaziju kao jedan od najboljih učenika. Na Medicinski fakultet se upisao 1951. godine, posle uspešno položenog prijemnog ispita kao treći u rangu. U toku studija je više puta nagrađivan prvom nagradom za uspeh postignut u toku studija. Aktivno je radio u časopisu *Medicinski podmladak*. Više godina je bio urednik rubrike Opšti pregled i član Redakcionog odbora ovog lista. Na završnoj godini studija je izabran za predsednika Organizacionog odbora Festivala stručnih radova studenata medicine, koji se održavao više godina i obuhvatao studente medicine iz cele Jugoslavije. Od druge godine studija do diplomiranja bio je demonstrator na Hemijskom institutu. Kao student je, u okviru studentske razmene, boravio mesec dana na Internoj klinici u Bonu, u Nemačkoj. Diplomirao je 1958. godine sa prosečnom ocenom 9,67.

Posle obavljenog opšteg lekarskog staža zaposlio se u IX domu zdravlja u Beogradu kao lekar opšte prakse, da bi vremenom postao i njegov direktor. Sa ovog mesta je započeo i završio specijalizaciju na Ginekološko-akušerskoj klinici u Beogradu. Specijalistički ispit je položio 1969. godine sa odličnim uspehom i 1970. godine bio pozvan da konkuriše za mesto lekara specijaliste na Ginekološko-akušerskoj klinici „Narodni front”. U toj ustanovi je prešao put od lekara specijaliste, načelnika Odeljenja za patološku trudnoću i člana Kolegijalno-poslovnog odbora do mesta direktora ustanove. Na ovoj dužnosti je proveo nekoliko godina, sve do odlaska u penziju.

Na stručnom usavršavanju u inostranstvu bio je dva puta. Godine 1971. je proveo dva meseca na Institutu za ginekologiju u Poznanju u Poljskoj, gde je izučavao metode ispitivanja funkcije posteljice, a na Drugoj ginekološko-akušerskoj klinici u Strazburu je 1976. godine proveo 6 meseci. Iako se bavio celokupnom ginekologijom i akušerstvom, najveći interes je ispoljio za perinatologiju. Pored toga, bavio se i operativnom ginekologijom. Na Odeljenju patologije trudnoće je uveo nove metode indukcije porođaja solkoseril gelom, a u kardiokografiji izučavao značaj sinusoidne krive srčane frekvence fetusa kod trudnoća visokog rizika.

U zvanje asistenta na Katedri za ginekologiju i akušerstvo izabran je 1971. godine. Doktorirao je 1978. godine tezom *Kardiotokografija kao pokazatelj intrauterinog stanja ploda i poređenje njenog nalaza sa patohistološkim promenama na posteljici kod nekih oblika rizične trudnoće*. U zvanje docenta je izabran 1978, vanrednog profesora 1983, a u zvanje redovnog profesora 1989. godine. Na Medicinskom fakultetu je bio član i predsednik Komisije za polaganje specijalističkog ispita iz ginekologije i akušerstva, član Komisije za polaganje usmenog magistarskog ispita iz humane reprodukcije i neonatologije i član komisija za polaganje supspecijalističkih ispita iz

ginekologije i akušerstva i perinatologije.

Koautor je više udžbenika, knjiga i monografija i autor poglavlja „Zapaljenjske komplikacije posle carskog reza” u monografiji *Carski rez*, urednika N. Breguna (1988), „Vaginalni porođaj blizanaca” u monografiji *Blizanačka trudnoća*, urednika F. Mikulandra (1988), „Puerperalna infekcija” u udžbeniku *Porodiljstvo*, urednika V. Šulovića (1990), „Hipertenzija u trudnoći” i „Kardiotokografija” u udžbeniku *Opstetricija*, urednika D. Dinulovića (1996), „Radikalna histerektomija – postoperativne komplikacije” u monografiji *Ginekološka urologija*, J. Hadži-Đokića (2000). Novinar Miloš Jevtić objavio je knjigu razgovora sa profesorom Radmiom Jovanovićem pod naslovom *Polja života – razgovori sa prof. dr Radmiom Jovanovićem* (2004).

Objavio je i 350 radova, od kojih 9 u inostranim i 39 u domaćim časopisima, 10 u celini u inostranim zbornicima, 130 u celini u zbornicima sa domaćih kongresa i simpozijuma, 16 u formi apstrakata sa domaćih i 32 u formi apstrakata sa inostranih kongresa i simpozijuma. Ostali radovi su saopšteni na stručnim i naučnim skupovima i predavanjima po pozivu u Zagrebu, Sarajevu, Skoplju, Kragujevcu i Prištini.

Bio je rukovodilac 2 naučna projekata koje je finansirala Zajednica nauke Srbije, a u 3 projekta je bio saradnik. Preko 10 puta je bio mentor magistarskih radova i nekoliko doktorskih teza. Više od 20 puta je bio predsednik ili član komisija za odbranu supspecijalističkih, magistarskih ili doktorskih radova, ne samo u Beogradu već i u Kragujevcu, Prištini i Nišu. Bio je recenzent preko 10 knjiga i udžbenika. Stalni je recenzent časopisa *Srpski arhiv za celokupno lekarstvo* i *Jugoslovenska ginekologija i perinatologija*, u kome je bio član Redakcionog odbora i urednik. Još kao student bio je član Redakcionog odbora časopisa *Medicinski podmladak*. Bio je urednik više zbornika sa stručnih i naučnih skupova.

Član je Srpskog lekarskog društva, dugogodišnji predsednik Ginekološko-akušerske sekcije, Sekcije za perinatalnu medicinu, generalni sekretar Udruženja perinatologa Jugoslavije, član, a potom i predsednik Udruženja perinatologa Jugoslavije. Počasni je član Udruženja ginekologa

Poljske, član Internacionalne federacije ginekologa i opstetričara (FIGO), Evropskog udruženja za ginekologiju i opstetriciju (EAGO), Evropskog udruženja za perinatalnu medicinu (EAPM), Svetskog udruženja za perinatalnu medicinu i više drugih asocijacija i udruženja.

Organizovao je 4 Ginekološke nedelje, 3 simpozijuma Sekcije za perinatalnu medicinu, bio je predsednik Organizacionog odbora Dvanaestog kongresa ginekologa i opstetričara Jugoslavije u Beogradu 1996. godine. Takođe je bio član organizacionih odbora Trećeg kongresa podunavskih zemalja u Beogradu 1983. godine i Drugog kongresa perinatalne medicine u Beogradu 1991. godine. Na Trinaestom kongresu ginekologa i opstetričara Evrope u Jerusalimu 1998. godine bio je član Naučnog komiteta.

Za vanrednog člana Medicinske akademije nauka SLD izabran je 1992. godine, a za redovnog člana 1996. godine. Bio je član Naučnog veća i Predsedništva Akademije, a za predsednika Akademije medicinskih nauka SLD izabran je 2005. godine. Organizovao je 3 naučna skupa: „Intrauterini zastoj rasta ploda” na simpozijumu „Stremljenja i novine u medicini” (1991), „Savremeni pristup primeni carskog reza” (1996) i „Eklampsija – savremeni pristup etiologiji, patofiziologiji i terapiji” (2002) u Medicinskoj akademiji nauka SLD. Godinama je bio član Republičke komisije za perinatalnu zdravstvenu zaštitu i predsednik Savezne komisije za zdravstvenu zaštitu majke i deteta.

Dobitnik je mnogih priznanja: zahvanica, diploma, plaketa i povelja. Nosilac je povelje SLD, diplome Zbora liječnika Hrvatske, diplome Društva ginekologa i akušera Makedonije, poljskog priznanja „Heliodor Svijenciski”, medalje „Dr Nikola Hadži-Nikolić” i Ordena rada sa srebrnim vencem.

Na Fakultetu je obavljao razne dužnosti. Bio je zamenik šefa Katedre za ginekologiju i akušerstvo, član Naučnog veća, predsednik Komisije za radne odnose i član Kadrovske komisije.

Penzionisan je 1997. godine. Živi u Beogradu. Veoma je aktivan u Srpskom lekarskom društvu i Akademiji medicinskih nauka SLD.

Radoje Čolović

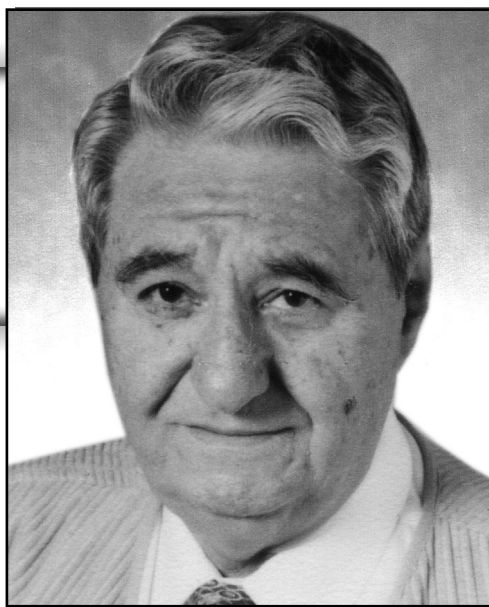
Prof. dr Aleksandar Radosavljević

Aleksandar Radosavljević je rođen 10. maja 1932. godine u Bitolju, Makedonija. Maturirao je u Šestoj muškoj gimnaziji u Beogradu. Medicinski fakultet je upisao i završio u Beogradu 1960. godine. Kao student je proveo mesec dana u Hamburgu 1959. godine, na studentskoj letnjoj praksi.

Posle diplomiranja i završetka vojne obaveze zaposlio se na Patološkom institutu Medicinskog fakulteta u Beogradu, najpre kao lekar Instituta, a kasnije kao stručni saradnik, gde je aktivno učestvovao u izvođenju praktične nastave za studente medicine, kao i u praktičnom delu ispita iz patološke anatomije. Godine 1965. godine primljen je na Ginekološko-akušersku kliniku u Beogradu, a 1969. godine je položio specijalistički ispit. Tokom 1978. godine je šest meseci boravio na Prvoj ginekološko-akušerskoj klinici u Strazburu, Francuska. Bavio se naročito operativnom ginekologijom i postoperativnim lečenjem. Više godina je bio načelnik Preoperativnog, a kasnije Postoperativnog odeljenja Klinike. U cilju što uspešnijeg lečenja, ostvarivao je dobru saradnju sa lekarima drugih klinika, posebno hirurzima. Bio je predsednik Ginekološko-onkološkog konzilijuma GAK-a.

Magistarski rad na temu *Analize dejstva oksitocina na kontrakcije uterusa pri porođaju* odbranio je 1974. godine na Medicinskom fakultetu u Beogradu, a doktorski rad na temu *Uticaj artificialne kastracije na lučenje hormona prednjeg režnja hipofize* 1979. godine.

Koautor je monografije *Kardiotokografija* (1994). Održao je više predavanja u našoj zemlji.

Iz toga je proizašao i naučnoistraživački projekat, koji je prihvaćen od strane Fonda za nauku SRS.

U zvanje asistenta je izabran 1975. godine, docenta 1982, vanrednog profesora 1987, a u zvanje redovnog profesora 1992. godine. Za šefa Katedre za ginekologiju i akušerstvo izabran je 1990. godine. Pored nastave za redovne studente, držao je predavanja postdiplomcima iz humane reprodukcije, kao i lekarima na specijalizaciji iz ginekologije i akušerstva i opšte medicine.

Autor je ili koautor priloga za udžbenike *Porodiljstvo* (1990) i *Opstetricija* (1996), namenjene studentima medicine. Koautor je u monografijama *Kardiotokografija* (1994), *Trudnoća i maligni tumori* (1994), *Karcinom endometrijuma* (1996), koja je odlukom Veća za postdiplomsku nastavu Medicinskog fakulteta u Beogradu prihvaćena za postdiplomsko usavršavanje lekara.

Objavio je više od 140 radova, 6 u celini u međunarodnim časopisima, 17 u domaćim časopisima, 78 u zbornicima sa jugoslovenskih kongresa i drugih stručnih sastanaka, 14 radova štampano je u formi rezimea sa međunarodnih kongresa i 6 u zbornicima apstrakata sa domaćih stručnih sastanaka. U raznim prilikama, kao što su klinički seminari, simpozijumi, drugi stručni sastanci i kongresi, održao je više usmenih izlaganja.

Profesor Radosavljević je bio predsednik jedne komisije za odbranu magistarskog rada i mentor dvojici kandidata za izradu magistarskih teza, član jedne komisije za ocenu podobnosti kandidata za doktorsku disertaciju, mentor jednom doktorskom kandidatu, kao i predsednik Komisije za polaganje specijalističkog ispita iz ginekologije i akušerstva.

Bio je član Uređivačkog odbora časopisa *Medicinska istraživanja* od 1990. godine i član konsultant španskog stručnog časopisa *Gine – Dips*.

Dugogodišnji je član Srpskog lekarskog društva, a naročito je aktivno radio u Sekciji za ginekologiju i akušerstvo, na čijim je sastancima održao veći broj predavanja. Bio je i član Udruženja

ginekologa i opstetričara Jugoslavije (UGOJ). Dobitnik je Diplome i zahvalnice Ginekološko-akušerske sekcije SLD, diplome UGOJ-a, kao i zahvalnice Medicinskog fakulteta u Beogradu. Na XIX simpozijumu „Stremljenja i novine u medicini” bio je organizator i predsedavajući minisimpozijuma posvećenog modernoj dijagnostici i terapiji epitelijalnih karcinoma jajnika.

Profesor Radosavljević je obavljao veći broj dužnosti na Klinici, Medicinskom fakultetu i široj društvenoj zajednici. Dobitnik je Ordena rada sa srebrnim vencem.

Penzionisan je 1998. godine. Živi u Beogradu.

Radoje Čolović i Vladimir Radak

Prof. dr Milorad Jeremić

Milorad Jeremić je rođen 28. marta 1932. godine u mestu Vojska, opština Svilajnac. Osnovnu školu je završio 1943. godine u rodnom mestu, a nižu gimnaziju u Svilajncu sa odličnim uspehom. Više razrede gimnazije je pohađao u Jagodini i kao odličan učenik bio oslobođen polaganja velike mature. Medicinski fakultet u Beogradu je upisao 1951. godine. Tokom studija je 5 godina bio student demonstrator na anatomiji. Diplomirao je 7. aprila 1957. godine sa srednjom ocenom 8,95. Tokom studija je više puta novčano nagrađivan.

Po završenom fakultetu je odslužio vojni rok u Školi rezervnih oficira u Beogradu. Opšti lekarski staž obavio je u bolnici „Dr Mihajlo Ilić” u Kragujevcu i 1959. godine se zaposlio kao lekar opšte prakse u Domu narodnog zdravlja u Natalincima kod Topole, gde je bio i rukovodilac Doma zdravlja. Državni stručni ispit je položio jula 1962. godine sa odličnom ocenom.

Specijalizaciju iz ginekologije i akušerstva je započeo 1965. godine u Kragujevcu. Specijalistički ispit je položio 18. aprila 1969. godine na Medicinskom fakultetu u Beogradu sa odličnim uspehom. Za vreme rada na Ginekološko-akušerskom odeljenju bolnice u Kragujevcu, osam godina je predavao u Medicinskoj školi. U cilju usavršavanja upućen je na Odeljenje steriliteta na Ginekološko-akušerskoj klinici u Ljubljani, gde je proveo nekoliko meseci. Po povratku je osnovao Odeljenje za sterilitet u kragujevačkoj bolnici, čiji je bio i načelnik. Sedam godina je bio predsednik Komisije za polaganje državnih stručnih ispita srednjeg i višeg

medicinskog osoblja.

Početak decembra 1974. godine zaposlio se kao lekar specijalista u Ginekološko-akušerskoj klinici „Narodni front” u Beogradu, nastavnoj bazi Medicinskog fakulteta u Beogradu. U toj ustanovi je radio sve do penzionisanja. I u bolnici „Narodni front” u Beogradu je najviše radio na Odeljenju steriliteta, ali i u porodilištu, a poslednjih deset godina je bio načelnik Preoperativnog odeljenja ove bolnice.

Trećeg septembra 1987. godine je na Medicinskom fakultetu u Beogradu odbranio doktorsku disertaciju pod naslovom *Prilog proučavanju uticaja mioma materice na plodnost žene, razvoj trudnoće, tok i ishod porođaja*.

U zvanje asistenta na Katedri za ginekologiju i akušerstvo Medicinskog fakulteta u Beogradu izabran je 1980. godine, docenta 1988. i u zvanje vanrednog profesora 1994. godine. U tom zvanju je i penzionisan.

Objavio je 64 rada, od kojih je 6 objavljeno u međunarodnim časopisima i zbornicima. Autor je poglavlja „Anomalije genitalnog trakta i trudnoća” u udžbeniku *Opstetricija*. Bio je član komisija za ocenu i odbranu 5 magistarskih teza i 2 doktorske disertacije.

Član je SLD od 1960. godine, član Udruženja ginekologa i opstetričara Jugoslavije i član

Sekcije za fertilitet i sterilitet SLD. Nekoliko godina je bio član Predsedništva Ginekološko-akušerske sekcije SLD i predsednik podružnice SLD klinike „Narodni front”. Pored toga, bio je član i predsednik Saveta Klinike.

Dobitnik je diplome Ginekološko-akušerske

sekcije SLD, plakete i povelje SLD, zahvalnica Medicinskog fakulteta Univerziteta u Beogradu i Medicinskog fakulteta u Prištini.

Penzionisan je 30. septembra 1997. godine.

Vladimir Radak i Radoje Čolović

Prof. dr Milić Aleksić

Milić Aleksić je rođen 1932. godine u Krušaru kod Čuprije, gde je završio osnovnu školu. Gimnaziju je pohađao i završio u Čupriji, zatim se upisao na Medicinski fakultet u Beogradu, na kome je vredno studirao i tokom studija bio demonstrator na Histološkom institutu. Diplomirao je 1960. godine. Iste godine se zaposlio na Institutu za histologiju sa embriologijom u Nišu, gde je ostao do 1964. godine, kada je primljen na Ginekološko-akušersku kliniku u Beogradu. Započeo je specijalizaciju, specijalistički ispit položio 1968. godine sa odličnim uspehom i nastavio da radi u toj ustanovi kao klinički lekar specijalista, šef odseka i načelnik Odeljenja za kontrolu fertiliteta sve do odlaska u penziju. Govori engleski i francuski jezik.

U više navrata je, u cilju stručnog usavršavanja i naučne saradnje, boravio u raznim evropskim centrima u Londonu, Liverpulu, na Univerzitetu Erasmus u Rotterdamu, Ženevi, Moskvi itd.

U zvanje asistenta na Katedri za ginekologiju i akušerstvo na Medicinskom fakultetu u Beogradu izabran je 1974. godine. Godine 1979. je odbranio doktorsku disertaciju pod naslovom *Klinička primena prostaglandina u prekidu odmakle trudnoće, efekti, sporedna dejstva i komplikacije*. U zvanje docenta je izabran 1982, vanrednog profesora 1987. i u zvanje redovnog profesora 1991. godine. Pored nastave za redovne studente, držao je predavanja i postdiplomcima, naročito iz humane reprodukcije, zatim lekarima na specijalizaciji i lekarima specijalistima koji su upućivani na Kliniku radi inovacija znanja. Smatran je za dobrog predavača. Njegova predavanja su bila ja-

sna i inspirativna.

Napisao je poglavlje „Mehanizam normalnog porođaja” u knjizi *Porodiljstvo* (1990). Objavio je više od 90 radova, od kojih su 2 štampana u stranim časopisima, 6 u domaćim časopisima sa recenzijom, 5 radova je štampano u celini u zbornicima sa međunarodnih kongresa, 64 u zbornicima sa domaćih kongresa i simpozijuma, a 6 radova je objavljeno u formi apstrakata u zbornicima sa međunarodnih stručnih skupova.

Pored toga, profesor Aleksić je održao i veći broj predavanja na simpozijumu „Stremljenja i novine u medicini”, koji se organizuju na Medicinskom fakultetu početkom decembra, u okviru proslave Dana Škole. Referisao je i nekoliko radova na kongresima i simpozijumima, koji nisu štampani, a 5 predavanja je održao po pozivu.

Profesor Aleksić je učestvovao u 2 naučno-istraživačka projekta, od kojih je u jednom, ostvarenom u saradnji sa Liverpool University maternity hospital, bio nosilac.

Iako se sa uspehom bavio celokupnom ginekologijom i akušerstvom, najznačajniji doprinos je dao u oblasti perinatologije i kontrole fertiliteta i bio jedan od prvih u našoj zemlji koji je započeo primenu prostaglandina. Njegovo odeljenje je u periodu 1972–1976. godine bilo jedan od referentnih centara Svetske zdravstvene organiza-

cije u izvršavanju međunarodnog programa u primeni ovog leka. Na materijalu odeljenja kojim je rukovodio urađene su 3 doktorske i 2 magistarske teze i objavljen veći broj stručnih radova. Bio je i odličan operator. Tako je doprineo da se u našu operativnu ginekologiju uvedu nove operativne radikalnije metode u lečenju karcinoma grlića materice i vulve.

Bio je mentor jedne magistarske i jedne doktorske disertacije i član više komisija za njihovu ocenu i odbranu.

Profesor Aleksić je bio veoma aktivan dru-

štvenopolitički radnik na Klinici, Medicinskom fakultetu, republičkom i saveznom nivou. Tokom 4 godine je bio pomoćnik ministra za obrazovanje Republike Srbije, zadužen za oblast visokog obrazovanja. Bio je poslanik u prvom sazivu Skupštine Savezne Republike Jugoslavije (SRJ). Dugogodišnji je član Ginekološko-akušerske sekcije Srpskog lekarskog društva i Udruženja ginekologa i opstetričara Jugoslavije (UGOJ).

Penzionisan je 1997. godine. Živi u Beogradu.

Radoje Čolović

Prof. dr Atanasije Marković

Atanasije Marković je rođen 31. januara 1933. u Beogradu. Osnovnu školu i gimnaziju je završio u Svilajncu i kao odličan učenik bio oslobođen polaganja mature. Medicinski fakultet u Beogradu je upisao 1952. godine, a diplomirao početkom 1961. sa srednjom ocenom 8,8. Nakon obavljenog opšteg lekarskog staža i položenog državnog ispita, 4 godine je radio u Zavodu za hitnu medicinsku pomoć u Beogradu.

Septembra 1966. započeo je specijalizaciju u Ginekološko-akušerskoj bolnici u ulici Narodnog fronta u Beogradu. Specijalistički ispit je položio septembra 1970. godine sa odličnim uspehom. Na Klinici je radio kao lekar specijalista, načelnik odeljenja, zamenik direktora (1992–1997), direktor za nastavu i naučno-stručnu delatnost (1998–2000) i predsednik Etičkog komiteta (1997–2000).

Postdiplomske studije je završio 1974. i magistrirao na temu *Kardiotokografija i PH-metrija kao metode detekcije, njihova korelacija i vrednost u oceni stepena ugroženosti ploda u savremenoj opstetriciji*. U zvanje asistenta na Katedri za ginekologiju i akušerstvo izabran je 1976. Doktorsku disertaciju na temu *Uticaj korišćenja intrapartusne kardiotokografije na vreme i način završavanja porođaja i njen odraz na intrapartusnu smrtnost ploda* odbranio je 1983. godine. U zvanje docenta je izabran 1984, vanrednog profesora 1989. i u zvanje redovnog profesora 1994. godine.

Na Medicinskom fakultetu je bio član Veća za nauku, Veća za posle diplomsku nastavu, član i

zamenik predsednika Saveta i šef Katedre za redovnu nastavu iz ginekologije i akušerstva (1995–1997). Pored nastave za redovne studente, postdiplomce na više postdiplomskih katedri, specijalizante i specijaliste na kursovima inovacija znanja, držao je nastavu i studentima Medicinskog fakulteta u Kragujevcu (1984–1994) i Stomatološkog fakulteta u Beogradu. Bio je član i predsednik Komisije za polaganje specijalističkog ispita iz ginekologije i akušerstva.

Bio je mentor 37 doktorskih disertacija i 35 magistarskih teza, a 27 puta predsednik ili član komisija za njihovu ocenu i odbranu, ne samo u Beogradu već i u Kragujevcu, Novom Sadu i Banjaluci. Takođe je bio je mentor i 13 supspecijalističkih radova iz perinatalne medicine, neonatologije i humane reprodukcije, član Komisije za magisterijume na Farmaceutskom fakultetu u Beogradu, kao i mentor i recenzent brojnim studentima u pripremi diplomskih radova i radova za studentske kongrese.

Profesor Marković se bavio celokupnom ginekologijom i akušerstvom, a najviše perinatalnom medicinom, operativnom ginekologijom i ultrazvučnom dijagnostikom. Na Klinici je uveo više dijagnostičkih metoda: amnioskopiju, amniocentezu, mikroanalize fetalne krvi, kardiotokografiju, ultrasonografiju, programirani porođaj, neke modifi-

kacije u izvođenju carskog reza i radikalnih operacija kod malignoma ženskih genitalnih organa.

U više navrata se stručno usavršavao u zemlji i inostranstvu. Bio je kod profesora Salinga u Zapadnom Berlinu, prof. Kublija u Heidelbergu, prof. Käsera u Bazelu, prof. Hirscha u Tübingenu, profesora Baumgartnera i Kratochvila u Beču. Boravio je i na stručnom usavršavanju u Poznanju u Poljskoj. Govori nemački i engleski, a služi se francuskim, ruskim i poljskim jezikom.

Autor je poglavlja u 21 knjizi. Bio je glavni urednik knjige *Ultrazvuk u medicini* (1997), koja je doživela 3 izdanja i dobila međunarodnu nagradu „Zlatna fontana”. Bio je recenzent 31 knjige i monografije.

U domaćim i stranim časopisima i zbornicima je objavio 418 radova.

Bio je član Uređivačkog odbora i Izdavačkog saveta časopisa *Srpski arhiv za celokupno lekarstvo* od 1986. do 2002. Urednik je poglavlja „Ultrazvuk u opstetriciji” časopisa *Ultrazvuk u medicini*. Član je Naučnog saveta časopisa *Medis net* i Naučnog komiteta *Editorial board universitatis*.

Učestvovao je na mnogim svetskim kongresima iz ginekologije i opstetricije. Držao je referate na kongresima u Njujorku (1970), Moskvi (1973), Berlinu (1985), Singapuru (1991), Montrealu (1994), Vašingtonu (2000), kao i na kongresima perinatologa u Berlinu (1979), Lajpcigu (1986), Rimu (1988), Lionu (1990), Svetskom kongresu o infertilitetu i sterilitetu u Singapuru (1986), Svetskom kongresu ultrasonografista u Brajtonu (1982), Evropskom kongresu ultrasonografista u Dubrovniku (1980), Kongresu ginekologa Poljske u Poznanju (1987) i Vroclavu (1989). Učestvovao je na svim domaćim kongresima ginekologa i akušera. Bio je član naučnih odbora i moderator tema na Kongresu lekara Srbije 1993. i na naučnom skupu „Stremljenja i novine u medicini” 1996. Na Trećem kongresu podunavskih zemalja 1973. bio je jedan od organizatora i predavača. Bio je predsedavajući kongresnih sesija na Evropskom kongresu u Jerusalimu (1990) i Svetskom

kongresu u Buenos Ajresu (1999). Profesor Marković je bio i rukovodilac dva projekta Saveznog ministarstva za razvoj, nauku i životnu sredinu.

Redovni je član Akademije medicinskih nauka SLD od 1988. godine. Pristupno predavanje za redovnog člana je održao 1989. Bio je potpredsednik ove akademije, a sada je predsednik Hirurške naučne grupe i Nadzornog odbora. Član je Naučnog društva Srbije od 1999, a sada je i sekretar Odeljenja medicinsko-bioloških nauka. Član je Udruženja perinatologa Nemačke i Udruženja ginekologa Poljske. Predsednik je Udruženja za primenu ultrazvuka u medicini, biologiji i veterini Srbije i direktor Edukacionog centra, predsednik Naučnog odbora za perinatalnu medicinu Jugoslavije i član Naučnog odbora Jugoslovenske škole za patologiju spoljnih genitalnih organa i kolposkopiju.

Profesor Marković je član 14 domaćih i 12 stranih stručnih asocijacija. Dugogodišnji je član Srpskog lekarskog društva, u kome je obavljao mnogobrojne funkcije, uključujući i funkciju generalnog sekretara Društva u periodu 1987–1996. godine. Najviše je radio u Ginekološko-akušerskoj sekciji, u kojoj je bio generalni sekretar i predsednik. Bio je i generalni sekretar Sekcije za perinatalnu medicinu i član Naučnog odbora Udruženja ginekologa i opstetričara Jugoslavije 2001.

Za svoj rad je dobio mnogobrojna priznanja i nagrade: nagradu Srpskog lekarskog društva za životno delo 2003, za naučnoistraživački rad 1997. i organizaciju zdravstvene službe 1992. Dobitnik je medalje Udruženja ginekologa Poljske, više povelja Udruženja za ultrazvuk Srbije, dve medalje „Dr Nikola Hadži-Nikolić”, povelje i plakete SLD i Udruženja ginekologa Jugoslavije, zahvalnice Medicinskog fakulteta, Resavske povelje grada i opštine Svilajnac i dr.

Penzionisan je 1998. godine. Živi u Beogradu. Aktivno radi u Akademiji medicinskih nauka SLD i Naučnom društvu Srbije.

Mladenko Vasiljević i Radoje Čolović

Prof. dr Stevan Matijašević

Stevan Matijašević je rođen 1933. godine u Bijelom Polju, Republika Crna Gora. Osnovnu školu i gimnaziju pohađao je u Ivangradu. Medicinski fakultet u Beogradu je upisao 1952. Tokom studija je bio demonstrator na Institutu za mikrobiologiju. Diplomirao je 1959. godine. Posle diplomiranja je jedno vreme radio na Hirurškom i Ginekološkom odeljenju Opšte bolnice u Bijelom Polju. Specijalizaciju iz ginekologije i akušerstva započeo je 1964. na Ginekološko-akušerskoj klinici u Beogradu i u ovoj ustanovi nastavio da radi do penzionisanja. Na Klinici je prošao put od kliničkog lekara specijaliste, šefa odseka, načelnika odeljenja, šefa Službe za ginekologiju i reproduktivnu endokrinologiju i adolescentnu ginekologiju do pomoćnika direktora.

Magistarski rad na temu *Nivo slobodnih masnih kiselina u serumu kod normalnih trudnica i u trudnoći visokog rizika* odbranio je na Medicinskom fakultetu u Beogradu 1973. godine, a 5 godina kasnije je odbranio i doktorsku disertaciju pod nazivom *Koncentracija estradiola i progesterona u krvi normalnih trudnica i trudnica sa normalnim rizikom*.

Više puta je bio na usavršavanju na klinikama u Engleskoj (London) i Škotskoj (Edinburg i Glasgow) i u Južnoafričkoj Uniji (Johanesburg i Cape Town).

Tokom svoje karijere je ostvario saradnju sa drugim klinikama u našoj zemlji, kao što su Institut za nuklearne nauke u Vinči, Institut za biološka istraživanja „Dr Dragiša Stanković” i Institut za molekularnu genetiku i genetsko inženjerstvo. Zahvaljujući tome, uveo je veći broj novih dijag-

nostičkih (histeroskopija i laparoskopija) i terapijskih metoda, uključujući i metode lečenja sterilizacije postupkom vantelesne oplodnje. Bavio se i operativnom ginekološkom onkologijom, uvođenjem operativnih tehnika u rekonstrukciji i lečenju naslednih poremećaja u razvoju genitalnih organa i izučavao probleme u perinatologiji.

Još tokom specijalizacije predavao je ginekologiju i akušerstvo u Školi za babice. Specijalistički ispit je položio 1967. godine. Više od 15 godina predavao je ginekologiju i akušerstvo na Višoj medicinskoj školi u Beogradu. U zvanje asistenta na Katedri ginekologije i akušerstva Medicinskog fakulteta u Beogradu izabran je 1975. godine, docenta 1982, vanrednog profesora 1987. i u zvanje redovnog profesora 1991. godine.

Profesor Matijašević je napisao veći broj knjiga i poglavlja u knjigama i udžbenicima: poglavlje „Endokrinologija fetusa” u udžbeniku za studente medicine (1978), knjige *Reproduktivna neuroendokrinologija* (1994), *Fiziologija reproduktivnog sistema* (1994), *Klinička reproduktivna endokrinologija* i *Neki problemi dojke* (1995). Za knjige *Menopauza* (1995) i *Funkcionalni sterilitet* dobio je Oktobarsku nagradu grada Beograda 1995. godine. Napisao je i knjige *Hronična anovulacija I* (1994), *Hiperandrogenizam, Hiperinsulinemija* (1995), *Hronična anovulacija II*, *Hi-*

perandrogeizam, hiperprolaktinemija, hiperinsulinemija, terapijski postupci – veštačka fertilizacija (1995/96), Novine u dijagnostici i lečenju steriliteta kod muškaraca. Većina ovih knjiga se koristi za postdiplomsko usavršavanje lekara iz oblasti humane reprodukcije i spremanje specijalističkog ispita.

Objavio je 212 radova, od kojih je 30 štampano u celini u inostranim časopisima. Ostali radovi su štampani u domaćim časopisima i zbornicima. Pedeset šest apstrakata štampano je u formi rezimea u zbornicima sa međunarodnih kongresa.

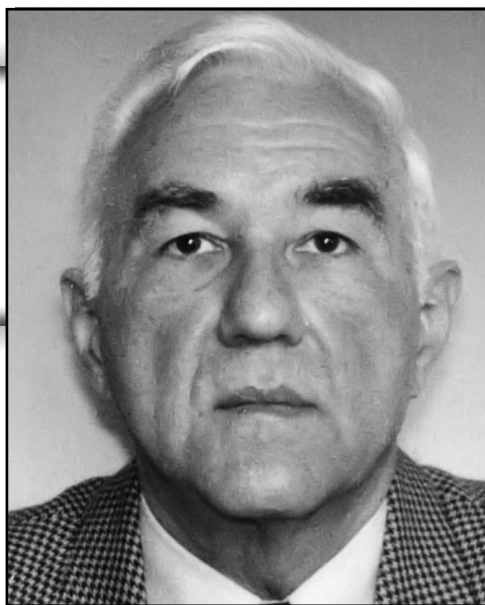
Bio je mentor u izradi 22 magistarska rada, 19 doktorskih disertacija i član komisija za ocenu i odbranu većeg broja ovih teza. Takođe je bio recenzent 4 knjige, a recenzirao je i veći broj radova za domaće časopise.

Dugogodišnji je član Srpskog lekarskog društva. Naročito je bio aktivan u sekcijama Društva koje se odnose na ginekologiju, neonatologiju i humanu reprodukciju. Član je Svetskog i Evropskog udruženja ginekologa i akušera, Američkog udruženja za reproduktivnu medicinu i Evropskog udruženja za fertilitet i sterilitet.

Dobitnik je većeg broja priznanja i nagrada: diploma Ginekološko-akušerske klinike, Kliničkog centra Srbije i Medicinskog fakulteta, medalje „Dr Nikola Hadži-Nikolić” koju dodeljuje Srpsko lekarsko društvo, Oktobarske nagrade grada Beograda, povelje Skupštine opštine Bijelo Polje i dr. Penzionisan je 1999. godine.

Vladimir Bošković i Radoje Čolović

Prof. dr Sreten Bila

Sreten Bila je rođen 1934. godine u Travniku. Osnovnu školu i gimnaziju je završio u Beogradu sa odličnim uspehom. Medicinski fakultet u Beogradu je završio 1961. godine i zaposlio se kao stručni saradnik na Institutu za patološku anatomiju Medicinskog fakulteta u Beogradu. Na Ginekološko-akušersku kliniku Medicinskog fakulteta u Beogradu primljen je 1.9.1965. godine. Specijalistički ispit je položio 1969. godine sa odličnim uspehom.

Doktorsku disertaciju pod nazivom *Prognostička vrednost doziranja HPL-a (humanog placentalnog laktogena) u normalnoj i patološkoj trudnoći* odbranio je 1977. godine. Usavršavao se u centrima za humanu reprodukciju u Briselu, Belgija, 1972. i 1973. godine, Helsinkiju, Finska, 1985. godine i ponovo u Briselu, 1988. godine. Na Ginekološko-akušerskoj klinici je obavljao dužnost šefa Odseka za preoperativnu pripremu Odeljenja endokrinologije do 1987. godine. Pored opšte ginekologije i akušerstva, bavio se problemima neplodnosti i humane reprodukcije. Bio je načelnik Odeljenja za naučnoistraživački rad i razvoj sa Odsekom za vantelesnu oplodnju. Osnovao je i bio prvi načelnik Odeljenja za asistiranu fertilizaciju ove klinike (1990).

U zvanje asistenta je izabran 1977. godine, docenta 1984, vanrednog profesora 1989. i u zvanje redovnog profesora 1994. godine. Učestvovao je u nastavi za poslediplomce, specijalizante, supspecijalizante i na kursovima inovacija znanja namenjenim ginekolozima i akušerima. Bio je član komisija za polaganje specijalističkog i supspeci-

jalističkog ispita.

Autor je 3 monografije: *Savremena antenatalna dijagnostika* (1990), *Endokrinologija placente – biološke i kliničke karakteristike* (1991) i *Osnove vantelesnog oplođenja* (1994).

Autor je poglavlja „Hormoni i enzimi posteljice” u udžbeniku *Opstetricija* (1996), „Infertilitet” u udžbeniku *Ginekologija* (2004) i poglavlja „Pedijatrijska ginekologija” u udžbeniku *Pedijatrija* (1992. i 1993).

Autor je 260 radova, koji su publikovani u inostranim i domaćim časopisima, u međunarodnim i domaćim zbornicima radova i međunarodnim i domaćim zbornicima apstrakata. Citiran je 140 puta, od čega 79 puta u stranim časopisima i knjigama. Bio je predavač po pozivu na stručnim sastancima i kongresima u Beogradu, Ljubljani i Skoplju. Predsedavao je na inostranim i domaćim kongresima i simpozijumima. Bio je glavni organizator ili član organizacionih odbora više stručnih sastanaka i naučnih skupova koje su organizovali Medicinski fakultet, Srpsko lekarsko društvo, Akademija medicinskih nauka SLD i druge stručne i naučne organizacije.

Profesor Bila je bio rukovodilac 2 projekta: „Regulacija reprodukcije žene” i „Utvrđivanje svrsihodnosti postupaka u razlikovanju menstrualnog poremećaja. Savremeni pristup”. Bio je i

član 5 drugih naučnoistraživačkih projekata.

Bio je mentor 4 doktorske disertacije, 5 magistarskih teza i 3 rada iz uže specijalizacije, kao i član više komisija za ocenu i odbranu ovih radova.

Recenzirao je 3 monografije: *Štitasta žlezda i trudnoća*, autora Ljiljane Vojvodić, *Kontracepcija*, urednika S. Petkovića i A. Radosavljevića i *Vantelesna oplodnja kao metod rešavanja neplodnosti*, autora M. Papić-Obradović, zatim dva udžbenika: *Ginekologija*, grupe autora i *Akušerstvo*, grupe autora, kao i četiri zbornika radova.

Bio je član uredništava inostranih i domaćih časopisa: *Gine – Dips* (Španija), *Jama – Jugoslovensko izdanje*, glavni i odgovorni urednik časopisa *Jugoslovenska ginekologija i perinatologija* (od 1999. do 2002) i više *Zbornika radova Ginekološko-akušerskih nedelja SLD*.

Dugogodišnji je član Srpskog lekarskog društva. Dao je veliki doprinos radu Ginekološko-akušerske sekcije, bio organizator više Ginekološko-akušerskih nedelja i redaktor zbornika rado-

va. Više puta je bio član Predsedništva Ginekološko-akušerske sekcije. Redovni je član Akademije medicinskih nauka SLD. Bio je dugogodišnji član Udruženja ginekologa i akušera Jugoslavije (UGOJ). Član je Američkog nacionalnog udruženja za fertilitet (FIGO) i Međunarodnog društva za fertilitet (IFFS).

Dobitnik je više priznanja: 2 plakete (1986. i 1988) i 3 diplome (1976, 1978, 1981) Srpskog lekarskog društva, diplome podružnice Niš (1981) i diplome UGOJ-a (1996), 4 zahvalnice UGOJ-a, 2 diplome časopisa *Medicinski podmladak* (1980. i 1982), diplome Instituta INEP (1984), povelje Medicinskog fakulteta (2003), povelje Društva spomenika i tradicije Srbije (1995) i nagrade Kliničkog centra Srbije za prvu monografiju iz oblasti vantelesne oplodnje (1995). Uvršćen je u biografski leksikon *Poznati srpski lekari* (2005).

Penzionisan je 2001. godine.

Radoje Čolović i Vladimir Radak

Prof. dr Nada Rudić-Prokić

Nada Rudić-Prokić je rođena 26. novembra 1935. godine u selu Ravno kod Mostara. Osnovnu školu je završila u Lazarevcu, a gimnaziju u Beogradu. Na Medicinski fakultet u Beogradu upisala se 1953, a diplomirala 8. januara 1960. godine. Specijalizaciju iz ginekologije i akušerstva obavila je u Ginekološko-akušerskoj bolnici “Narodni front” u Beogradu u periodu 1963–1967. godine. Specijalistički ispit je položila u avgustu 1967. godine sa odličnim uspehom. Supspecijalizaciju iz citologije i kolposkopije završila je 1969. godine, a postdiplomske studije 1972. godine. Magistrirala je 1973. na temu *Bilans elektrolita i proteina u krvi žena i novorođene dece kod poznih gravidarnih toksikoza*, a doktorirala 1976. godine na temu *Imunoelektroforeza u serumu žena u patološkoj trudnoći*.

Bila je na stručnom usavršavanju na klinici „Podoli” u Pragu, Republika Češka i više puta u nekoliko bolnica u Londonu, Velika Britanija (King’s College Hospital, Oxford Hospital, Chelsea Hospital), u kojima se usavršavala u vezi sa imunološkim problemima u trudnoći.

U zvanje asistenta na Katedri za ginekologiju i akušerstvo Medicinskog fakulteta u Beogradu izabrana je marta 1978. godine, docenta 1984,

vanrednog profesora 1989, a u zvanje redovnog profesora 1992. godine.

Autor je monografije *Imunološki odnos majka–plod* (1979) i nekoliko poglavlja u udžbeniku *Ginekologija* (2004).

Profesorka Prokić je autor 102 rada, od kojih su 3 štampana in extenso u međunarodnim, 47 u domaćim časopisima, 9 u zbornicima radova sa međunarodnih i 21 u zbornicima radova sa domaćih kongresa, dok su ostali radovi štampani u obliku apstrakata.

Bila je mentor i član komisije za odbranu 5 magistarskih radova i 1 doktorske disertacije.

Dugogodišnji je član Srpskog lekarskog društva. Najviše je radila u njegovoj Ginekološko-akušerskoj sekciji, koja joj je dodelila zahvalnicu i plaketu.

Penzionisana je 2001. godine. Živi u Beogradu.

Vladimir Radak i Radoje Čolović

***Prof. dr Svetlana
Jovanović-Tajfl
(1936–2002)***

Svetlana Jovanović-Tajfl je rođena u Beogradu 1936. godine, gde je završila osnovnu školu i gimnaziju sa odličnim uspehom. Školske 1954/55. godine se upisala na Medicinski fakultet u Beogradu. Tokom studija je 3 godine bila demonstrator na predmetima Biologija i Patofiziologija. U okviru međunarodne studentske razmene, dva meseca je boravila na Ginekološko-akušerskoj klinici u Hamburgu (Barmbek klinika) kod prof. Mesferda i Moabit klinici u Zapadnom Berlinu. Diplomirala je 1961. godine sa srednjom ocenom 8.77. Opšti lekarski staž je obavila uglavnom na klinikama i institucijama u Beogradu, a delimično i u bolnici u Vršcu, nakon čega je 3 meseca radila u Dečjem i školskom dispanzeru u Beloj Crkvi. Državni ispit je položila 1963. godine. Na Ginekološko-akušersku kliniku Medicinskog fakulteta u Beogradu primljena je 1963. godine kao klinički lekar. Specijalizaciju je započela 1965, a specijalistički ispit položila 1969. godine sa odličnim uspehom. Posle položenog ispita je radila kao klinički lekar, ginekolog – akušer, da bi karijeru završila kao načelnik odeljenja. Govorila je nemački, engleski i francuski jezik.

Doktorsku disertaciju *Biohemijski sastav plodove vode u proceni stanja fetoplacentne jedinice* odbranila je na Medicinskom fakultetu u Beogradu 1988. godine.

U okviru stručnog usavršavanja, tokom 1976. godine je provela 6 meseci na Ginekološko-akušerskoj klinici u Strazburu, Francuska, gde je izučavala biohemizam plodove vode u

normalnoj i patološkoj trudnoći, kardiografiju i ultrazvučnu dijagnostiku.

U zvanje asistenta na Katedri ginekologije i akušerstva izabrana je 1979. godine, docenta 1989, vanrednog profesora 1994, a u zvanje redovnog profesora 1999. godine.

Profesorka Janković-Tajfl je objavila 57 radova, od kojih je 8 štampano u celini u domaćim časopisima, 2 u celini u zbornicima inostranih kongresa i simpozijuma, 2 su štampana kao rezime i u zbornicima inostranih kongresa i simpozijuma, 4 kao rezime i u zbornicima domaćih kongresa i simpozijuma i 39 u celini u zbornicima domaćih kongresa i simpozijuma. Dva rada su saopštena na domaćim kongresima.

Većina radova su iz oblasti endokrinologije, hormonskog lečenja steriliteta i poremećaja menstrualnog ciklusa kod mlađih osoba i ispitivanja bračnog steriliteta. Neki radovi se odnose na tuberkulozu genitalnih organa, operativno lečenje benignih i malignih oboljenja ginekoloških organa, embolične komplikacije i dr. Radovi iz akušerstva se odnose na psihofizičku pripremu trudnica za porođaj, ispitivanje intrauterinog stanja ploda, porođaj kod karlične prezentacije, prematuritet, posttermanske trudnoće i primenu postglandina u porođaju, postoperativni infektivni morbiditet posle carskog reza (sa posebnim osv-

tom na žene sa insulin zavisnim dijabetesom i interativnim carskim rezom), pretermanske trudnoće i carske rezove kod ekstremno gojaznih.

Bila je mentor 2 magistarske teze.

Profesorka Tajfl je bila dugogodišnji član Srpskog lekarskog društva i nekoliko njegovih

sekcija, kao i Udruženja ginekologa i opstetričara Jugoslavije (UGOJ).

Preminula je 2002. godine. Sahranjena je u Beogradu.

Stevan Matijašević

Prof. dr Vladimir Rajković

Vladimir Rajković je rođen 9. februara 1937. godine u Beogradu. Osnovnu školu i gimnaziju završio je u Beogradu i kao odličan učenik bio oslobođen polaganja usmenog maturalnog ispita. Na Medicinski fakultet u Beogradu se upisao septembra 1955. godine. U toku studija je napisao četiri stručna rada sa kojima je učestvovao na kongresima stručnih radova studenata medicine, od kojih su 3 bila nagrađena – 2 sa prvom i 1 sa drugom nagradom. Pored toga, bio je član žirija za ocenu studentskih radova na kongresima studenata medicine Jugoslavije u Zagrebu, Ljubljani i Sarajevu. Tokom studija je aktivno radio u Redakciji studentskog stručnog časopisa *Medicinski podmladak*, gde je najpre obavljao dužnost urednika rubrike „Stručni radovi”, potom bio tehnički urednik i pri kraju studija i glavni urednik ovog časopisa. Za vreme studija je tri meseca bio na letnjoj praksi na klinici „Glasgow Royal Infirmary” u Glazgovu, Velika Britanija. Diplomirao je septembra 1962. godine sa srednjom ocenom 9,18.

Po završetku opšteg lekarskog staža, 1964. godine je primljen na Institut za patološku fiziologiju Medicinskog fakulteta u Beogradu u svojstvu stručnog saradnika. U to vreme je aktivno učestvovao u radu Društva fiziologa Jugoslavije i objavljivao radove u časopisu Društva. Pored toga, za vreme rada na Institutu je završio postdiplomske studije i sa odlikom odbranio magistarski rad pod naslovom *Kvantitativni aspekti supresije štitaste žlezde primenom rezepina i guanetidine*.

Početak 1971. godine je primljen na mesto

lekara na specijalizaciji iz ginekologije i akušerstva u Ginekološko-akušersku bolnicu u Beogradu. Tokom specijalističkog staža je godinu dana proveo na Klinici za ginekologiju i akušerstvo Medicinskog fakulteta Jeleškog univerziteta (Yale University School of Medicine) u New Havenu, SAD, proučavajući problematiku endokrinologije u ginekologiji.

Specijalistički ispit iz ginekologije i akušerstva položio je 21.2.1975. godine sa odličnim uspehom. U stalni radni odnos u Ginekološko-akušersku bolnicu „Narodni front” primljen je aprila 1975. godine.

U zvanje asistenta na Katedri za ginekologiju i akušerstvo izabran je 1980. godine, a reizabiran 1983, 1987. i 1991. godine. Nakon što je maja 1991. godine odbranio doktorsku disertaciju pod naslovom *Evalvacija efikasnosti indukcija porođaja primenom prostaglandina*, izabran je u zvanje docenta. U zvanje vanrednog profesora je izabran maja 1996. godine.

Objavio je ukupno 167 radova, 8 u međunarodnim, a 13 u domaćim časopisima, 14 u zbornicima sa međunarodnih i 71 u zbornicima sa nacionalnih skupova, dok su ostali radovi štampani u formi apstrakata sa stranih i domaćih stručnih sastanaka.

U periodu od 1972. do 1977. godine bio je

predstavnik Ginekološko-akušerske bolnice Medicinskog fakulteta u Beogradu u Komitetu za planiranje porodice Svetske zdravstvene organizacije (World Health Organization – Prostaglandin Task Force).

Držao je nastavu za studente medicine na srpskom i engleskom jeziku, na kome je držao oko 1/3 svih predavanja. Bio je i član Katedre za opštu medicinu, predavač i član Ispitne komisije za polaganje specijalističkog ispita od 1996. do

2002. godine, kao i član Veća za postdiplomsku nastavu Medicinskog fakulteta u Beogradu u istom vremenskom periodu.

Dugogodišnji je aktivni član Ginekološko-akušerske sekcije Srpskog lekarskog društva, u kojoj je obavljao i dužnost člana Upravnog odbora.

Penzionisan je 2002. godine na Medicinskom fakultetu u Beogradu.

Vladimir Radak i Radoje Čolović

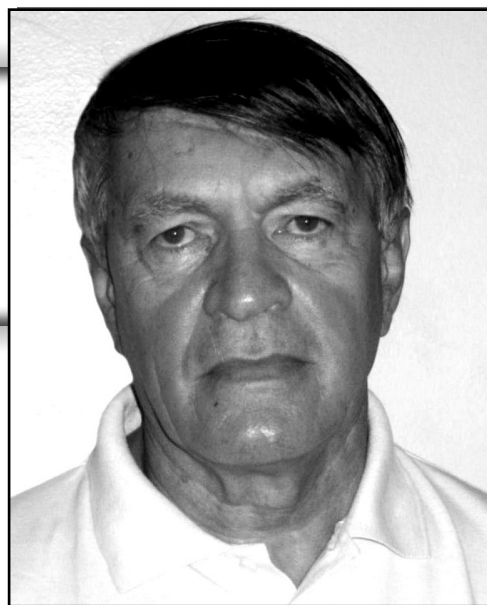
Prof. dr Ratomir Ganović

Ratomir Ganović je rođen 13. maja 1939. godine u Šibeniku. Osnovnu školu i gimnaziju završio je u Beogradu sa odličnim uspehom i upisao se na Medicinski fakultet. Diplomirao je 1964. godine sa prosečnom ocenom 9,38. Opšti lekarski staž je obavio na klinikama Medicinskog fakulteta u Beogradu, a potom je odslužio vojni rok u Školi za rezervne sanitetske oficire.

Radio je kao lekar opšte prakse u Dispanzeru za medicinu rada tekstilne industrije „Zelengora” na Umci. Početkom februara 1972. godine primljen je na Ginekološko-akušersku kliniku „Narodni front” u Beogradu i počeo specijalizaciju iz ginekologije i akušerstva. Specijalistički ispit je položio 1975. godine sa odličnim uspehom. Iako se bavio celokupnom ginekologijom i akušerstvom, naročit interes je pokazao za problematiku bračnog steriliteta, iz koje mu je priznata supspecijalizacija. Rukovodio odsekom, a kasnije odeljenjem i bio specijalni savetnik direktora Klinike za sterilitet. U kliničku praksu svoje ustanove uveo je lasersku spektroskopiju ispitivanja sperme infertilnih muškaraca. U lečenju infertiliteta žena je koristio konzervativne i operativne metode, kod tuboperitonealnog infertiliteta CO₂ laser i endoskopske operativne tehnike, laparoskopske i histeroskopske. Učestvovao je u uvođenju novih metoda asistirane reprodukcije (inseminacije, vantelesne oplodnje, IVF, ICSI).

Poslednjih godina je bio rukovodilac nastave iz ginekologije i akušerstva.

Na stručnom usavršavanju je boravio na klinikama u Ljubljani, Zagrebu, Poznanju, Vroclavu,

Drezdenu i Segedinu.

Magistarski rad *Uloga morfoloških i funkcionalnih promena grlića materice u etiopatogenezi neplodnosti žena* odbranio je sa odličnim uspehom 1984. godine, a doktorsku disertaciju na temu *Prilog ispitivanju značaja operativno korektivnih intervencija na jajovodima neplodnih žena sa dijagnostikovanim hidrosalpinksom* je odbranio 1990. godine.

U zvanje asistenta na predmetu Ginekologija i akušerstvo na Medicinskom fakultetu u Beogradu izabran je 1981. godine, docenta 1990, vanrednog profesora 1996. i u zvanje redovnog profesora 2001. godine.

Profesor Ganović je autor monografije *Prime na histerosalpingografije u dijagnostici infertiliteta* (2005).

Autor je poglavlja „Anatomija i fiziologija polnih organa žene u funkciji oplodjenja”, „Psihosomatski aspekti infertiliteta” i „Medicinska stanja i rizični faktori radne i životne sredine i infertilitet” u udžbeniku *Ginekologija* za studente, lekare na specijalizaciji, poslediplomsku nastavu i lekare specijaliste, urednika Spasoja Petkovića i saradnika (2004). Za udžbenik S. Bojovića i saradnika *Humana reprodukcija* (2003) napisao je poglavlje „Tubarno-peritonealni činilac neplodnosti”, a za udžbenik *Opšta medicina – porodič-*

na medicina, D. Žigića i saradnika (2003) poglavlje „Planiranje porodice”.

Objavio je 209 radova, od kojih 102 u celini u zemlji i inostranstvu. Učestvovao je u 4 domaća i jednom međunarodnom naučnom projektu.

Bio je mentor u više supspecijalističkih, magistarskih i doktorskih radova koji su uspešno odbranjeni. Takođe je bio višegodišnji predsednik Komisije za polaganje specijalističkih ispita iz ginekologije i akušerstva, član Komisije za polaganje usmenog dela ispita iz magisterijuma, kao i član Komisije za polaganje specijalističkog ispita iz opšte medicine. Bio je šef Katedre za ginekologiju i akušerstvo.

Recenzirao je knjigu *Porodiljstvo* za medicinske sestre, kao i *Zbornik radova* Ginekoloških nedelja SLD.

Profesor Ratomir Ganović je veoma aktivan član Srpskog lekarskog društva, posebno Ginekološko-akušerske sekcije, Sekcije za menopauzu, kao i član Udruženja ginekologa i opstetričara Jugoslavije. U više mandata je bio član Predsedništva Ginekološke sekcije SLD. Sada je član Predsedništva Sekcije za sterilitet i infertilitet i Predsedništva Sekcije za ginekološku endoskopiju.

Dobitnik je više zahvalnica, diploma, plaketa, kao i povelja Ginekološko-akušerske klinike „Narodni front” i Srpskog lekarskog društva. Godine 2004. dobio je nagradu za životno delo Jugoslovenskog udruženja za sterilitet i fertilitet.

Penzionisan je 31. decembra 2004. godine. Živi u Beogradu.

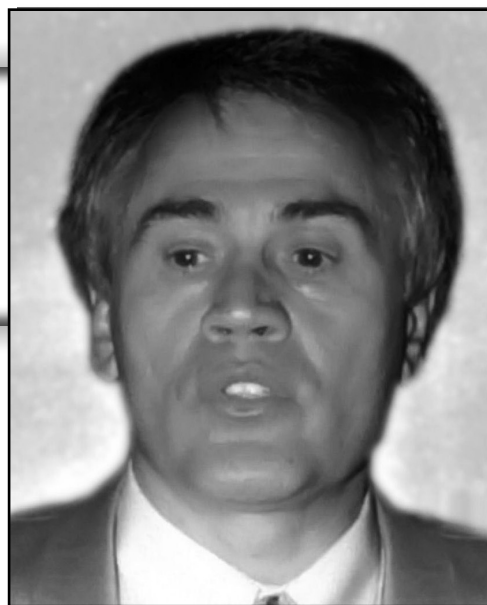
Vladimir Radak i Radoje Čolović

Prof. dr
Žarko Pilić
(1949–1997)

Žarko Pilić je rođen u Ugarcima, opština Bosansko Grahovo 1949. godine, gde je završio osmogodišnju školu i gimnaziju. Medicinski fakultet u Beogradu je upisao 1968. godine, a diplomirao u rekordnom, septembarskom roku, 1973. godine, sa prosečnom ocenom 8,33. Posle obavljenog opšteg lekarskog staža i odsluženog vojnog roka, tokom koga je završio Sanitetsku oficirsku školu, 1975. godine se zaposlio na Ginekološko-akušerskoj klinici Medicinskog fakulteta, u kojoj je specijalizirao i položio specijalistički ispit 1980. godine sa odličnim uspehom. Postdiplomske studije je pohađao u toku specijalizacije. Magistarski rad pod nazivom *Procena stanja fetoplacentne jedinice oksitocinskim testom i placentalnim β -1 glikoproteinom u posttermnskoj trudnoći* odbranio je 1978. godine. Zvanje doktora medicinskih nauka stekao je 1983. godine odbranom teze *Operacije srca i velikih krvnih sudova, trudnoća, porođaj i novorođenče*.

U zvanje asistenta je izabran 1984, docenta 1991, a u zvanje vanrednog profesora 1996. godine. Pored redovne je držao i poslediplomsku nastavu, naročito iz oblasti humane reprodukcije. Bio je mentor većeg broja magistarskih i doktorskih disertacija.

Iako je radio celokupnu ginekologiju i akušerstvo, naročiti interes je pokazao za oblast perinatologije i ultrazvučne dijagnostike, kao i za operativnu ginekologiju. Godine 1981. se 6 meseci usavršavao u Strazburu, Francuska. Kasnije je u više navrata bio na studijskim boravcima u Parizu, najčešće u poznatoj bolnici Maternité du Port

Royale. Dr Pilić je u kliničku praksu uveo više novih metoda, kao što je oksitocinski test, a izradio je i ultrazvučni karton i protokole. Bio je jedan od prvih koji je uveo invazivnu ultrazvučnu dijagnostiku i terapiju, biopsiju trofoblasta transabdominalnim putem i lokalnu aplikaciju lekova pod kontrolom ultrazvuka kod ektopične trudnoće. Naročito se bavio ehografskom dijagnostikom u ginekologiji i akušerstvu, posebno kod patoloških i visokorizičnih trudnoća, i detekcijom ektopične gestacije i fetalnih anomalija. Uz sve to, sa uspehom je radio operativnu ginekologiju i akušerstvo.

Profesor Pilić je autor 7 knjiga, od kojih su najvažnije *Ultrazvučna dijagnostika fetalnih malformacija* (1988), *Ultrazvuk u ginekologiji* (1989), *Patologija trudnoće* (1989), *Fetalna patologija* (1992), za koju je 1993. godine dobio Oktobarsku nagradu grada Beograda, *Kardiokografija* (1994) i *Atlas primene ultrazvuka u ginekologiji i opstetriciji* (1995). Profesor Žarko Pilić je bio urednik odeljka „Ultrazvuk u opstetriciji” u knjizi *Ultrazvuk u medicini*, A. Markovića (1997), u kome je napisao poglavlja „Višeploidna trudnoća”, „Fetalne anomalije”, „Ektopična trudnoća” i „Tumori pelvisa i trudnoća”. U ginekološkom odeljku iste knjige napisao je poglavlja „Inflamatorna oboljenja u maloj karlici” i „Pravi tu-

mori jajnika”. Napisao je i poglavlja „Rast ploda i biometrija” u knjizi *Ultrazvuk u kliničkoj medicini*, A. Kurjaka (1989) i „Značaj ultrazvuka u ispitivanju infertilnih pacijentkinja” u knjizi *Humana reprodukcija*, S. Bojovića (2003). Autor je i nekoliko poglavlja u udžbeniku *Opstetricija*, D. Dinulovića, namenjenom postdiplomskom usavršavanju lekara.

Autor je preko 220 radova, štampanih u domaćim i međunarodnim časopisima, od kojih je u 70 autor, a u više od 150 koautor. Šest radova je štampano u knjigama, neki i u inostranim, 6 radova je štampano u međunarodnim časopisima, a 36 u domaćim časopisima sa recenzijom. Ostali radovi su štampani u zbornicima ili u vidu apstrakata.

Bio je član 3 naučnoistraživačka projekta ko-

je je finansirala Republička zajednica nauke Srbije, od kojih pominjemo potprojekat „Prenatalna dijagnostika fetalnih malformacija ultrazvukom” kojim je rukovodio, a koji je ostvaren u okviru makroprojekta „Genetička osnova razvika i patogeneza bolesti čoveka”.

Bio je dugogodišnji član Srpskog lekarskog društva i aktivni član njegove Ginekološko-akušerske sekcije. Jedan je od osnivača Jugoslovenske škole ultrazvuka u Kragujevcu, u kojoj je niz godina držao zapažena predavanja. Bio je član Redakcionog odbora časopisa *Ultrazvuk*.

Profesor Pilić je iznenada preminuo 1997. godine. Sahranjen je u Beogradu.

Radoje Čolović

Prof. dr
Dražen Milačić
(1952–2005)

Dražen Milačić je rođen u Zagrebu 1952. godine. Osnovnu školu i gimnaziju je završio u Titogradu 1970. godine. Medicinski fakultet u Beogradu je upisao školske 1970/71, a diplomirao 1976. godine sa prosečnom ocenom 8,69. Nakon toga je završio opšti lekarski staž, položio stručni ispit i odslužio vojni rok, tokom koga je završio Sanitetsku oficirsku školu. Godine 1978. primljen je na Ginekološko-akušersku kliniku i započeo specijalizaciju iz ginekologije i akušerstva. Specijalistički ispit je položio sa odličnim uspehom 1983. godine. Naročito se interesovao za oblast steriliteta, posebno veštačku fertilizaciju. U stručnom radu je uveo i niz novina, kao što su sonosalpingografija, mikrohiruska operativna tehnika u reproduktivnoj medicini, laserske metode lečenja u reproduktivnoj hirurgiji. Prvi je u Jugoslaviji primenio hidrosonosalpingografiju, direktnu intraoperativnu inseminaciju, donaciju oocita, inseminaciju primenom sperme, realizovao prvu vantelesnu oplodnju („beba iz epruvete”) i dr. Autor je prvog kalendara trudnoće za trudnice kod nas, uveo je supkutani šav sa invertiranim krajevima i dr. Napravio je klinički protokol za ispitivanje i lečenje steriliteta 2002. godine. Jedan je od autora Etičkog kodeksa i Inoviranog etičkog kodeksa o asistiranju fertilizaciji, izrađenih 2000. i 2002. godine, a po zaduženju Jugoslovenskog udruženja za fertilitet i sterilitet.

Magistarski rad na temu *Vrednosti gonadostimulina u sterilitetu i njihov značaj* odbranio je 1981. godine, a doktorsku disertaciju na temu *Medicinski i socijalni aspekti problema humane*

reprodukcije u SR Srbiji 1983. godine.

U zvanje asistenta je izabran 1987. godine, docenta 1994, a u zvanje vanrednog profesora 1999. godine. Bio je sekretar Katedre za ginekologiju i akušerstvo Medicinskog fakulteta u Beogradu u dva mandata (osam godina). Držao je predavanja studentima redovne nastave, studentima koji su nastavu slušali na engleskom jeziku, specijalizantima, postdiplomcima i ginekolozima na kursevima inovacija znanja. Naročito su bila zapažena predavanja postdiplomcima iz humane reprodukcije, predavanja u Jugoslovenskoj školi za ultrazvuk u ginekologiji, perinatalnoj i reproduktivnoj medicini, kao i u Školi ultrazvuka koja se svake godine održava u Kragujevcu. Držao je i predavanja studentima Medicinskog fakulteta u Podgorici. Bio je član komisija za polaganje specijalističkih i supspecijalističkih ispita.

Kao stipendista Republičke zajednice za nauku SR Srbije, proveo je 4,5 meseca na postdoktorskim studijama iz mikrohirurgije i steriliteta na „SUNY” univerzitetu u Njujorku i mesec dana na Royal Collegeu u Londonu. Kasnije je bio na usavršavanjima u Berlinu, Hajdelbergu, Tuksonu, Njujorku, Briselu, Rimu, Kembridžu, Notingemu, Londonu i Solunu. To su mu omogućili i njegovo dobro poznavanje engleskog, italijanskog, španskog, francuskog i nemačkog jezika.

Profesor Milačić je napisao poglavlja „Savremeni sonografski postupci u in vitro fertilizaciji” u knjizi *Ultrazvuk u medicini* (1997), „Artificijalna inseminacija” u udžbeniku *Ginekologija*, „Asistirane reproduktivne terminologije (ART)”, „Infertilitet, sterilitet – neplodnost” u udžbeniku *Ginekologija i akušerstvo* i „Ultrazvuk i sterilitet žene” u monografiji *Ultrazvuk u ginekologiji, perinatalnoj i reproduktivnoj medicini* (2004). Autor je monografije *Ginekologija i opstetricija – skraćenice i simboli* (1984), *Vantelesna oplodnja i asistirano začeće* (1994), *Asistirane reproduktivne tehnologije (ART) – umetnost začeća, Humana reprodukcija – skraćenice i simboli* i koautor (sa N. Južnić) knjige *Vežbe i relaksacija u trudnoći, porođaju i babinjama* (1984).

Autor je 226 radova, referisanih na domaćim i inostranim stručnim sastancima i kongresima, od kojih je 16 u celini objavljeno u inostranim časopisima, 7 u zbornicima sa inostranih kongresa i 72 u formi rezimea u zbornicima apstrakata sa međunarodnih stručnih skupova. U domaćim časopisima i zbornicima u celini je objavio 22 rada, 71 u zbornicima i 38 rezimea. Pored toga, prezentovao je preko 50 radova po pozivu u zemlji i inostranstvu.

Bio je nosilac međunarodnog projekta „Interceed TC7 i antiadhezivna terapija u reproduktivnoj hirurgiji”, zatim jugoslovenskog dela multicentarske studije „Metrodin HP, Significance of recombinant gonadotropes in assisted fertilisation”, koji je finansirala firma Serono iz Švajcarske, „Clinical trial of blast assist medium in modern IVF/ET”, koji je finansirala firma Medi-cult iz Danske. Intenzivno je sarađivao sa centrima za reproduktivnu medicinu u Briselu, Londonu i Kembridžu. Bio je saradnik i u više projekata koje je finansirala Republička zajednica nauke. Profesor Milačić je bio mentor više magistarskih i doktorskih disertacija, kao i član komisija za ocenu ovih radova.

Bio je aktivni član Srpskog lekarskog društva i

Udruženja ginekologa i opstetričara Jugoslavije (UGOJ), u kome je u dva mandata bio sekretar Sekcije za fertilitet i sterilitet i član Predsedništva. Takođe je bio predsednik organizacionih odbora XIV i XV jugoslovenskog simpozijuma o fertilitetu i sterilitetu (Beograd, 2000. i 2002. godine). Učestvovao je i predsedavao na sesijama svetskih i jugoslovenskih kongresa o fertilitetu i sterilitetu. Bio je član Međunarodnog organizacionog komiteta i predavač po pozivu na Prvom balkanskom kongresu o zdravlju žene posle menopauze, koji je održan u Solunu, septembra 1999. godine. Pored toga, bio je osnivač i urednik lista *Novosti iz fertiliteta i steriliteta* i član Predsedništva Jugoslovenskog udruženja za planiranje porodice. Do tragične smrti, februara 2005. godine, bio je predsednik Udruženja za fertilitet i sterilitet Srbije i Crne Gore. Bio je i član Predsedništva Udruženja za primenu ultrazvuka u medicini, biologiji i veterini Srbije, član Predsedništva Udruženja za planiranje porodice Jugoslavije, moderator za sterilitet u Školi ultrazvuka Jugoslovenskog udruženja za ultrazvuk u ginekologiji i perinatalnoj medicini u Beogradu, redovni član Američkog udruženja za reproduktivnu medicinu (American Society for Reproductive Medicine – ASRM) i Evropskog udruženja za humanu reprodukciju i embriologiju (European Society for Human Reproduction and Embriology – ESHRE). Jedan je od osnivača Međunarodnog društva za ultrasonografiju u opstetriciji i ginekologiji, koje je 1991. godine osnovano u Londonu.

Profesor Milačić je učestvovao u radu više fakultetskih komisija.

Za svoj rad je dobio i brojna priznanja. Godine 1976. dobio je nagradu časopisa *Medicinski podmladak*, a na međunarodnoj izložbi pronalazaka 1983. godine dobio je nagradu sa srebrnom plaketom za pronalazak „Varijabilna kireta”.

Stevan Matijašević i Radoje Čolović

Nastavnici otorinolaringologije

Urednik:

Predrag Stanković

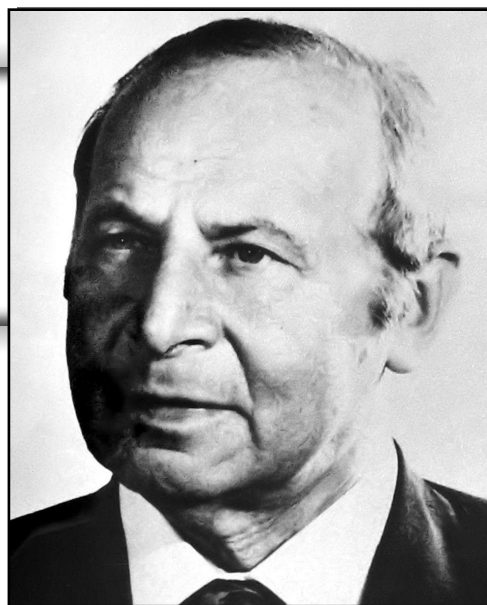
Prof. dr Srećko Podvinec (1899–1985)

Srećko Podvinec je rođen u Osijeku 1899. godine. Gimnaziju je završio u Zagrebu. Studije medicine je započeo u Zagrebu 1918. godine, a nastavio u Beču, gde je diplomirao 1925. godine. Uskoro je počeo da radi na Klinici za otorinolaringologiju u Zagrebu i u zvanje asistenta na Zagrebačkom sveučilištu bio izabran 1928. godine. Specijalizaciju iz otorinolaringologije je završio 1929. godine u Zagrebu, kod profesora Mašeka.

Tokom 1936. godine je bio na stručnom usavršavanju u Parizu. Do početka Drugog svetskog rata je radio kao asistent na Otorinolaringološkoj klinici Medicinskog fakulteta u Zagrebu. Pod pritiskom ustaške vlasti napustio je Kliniku i nastavio da radi kao lekar u Zavodu za suzbijanje endemskog sifilisa u Bosni.

Maja 1945. godine postavljen je za šefa Otorinolaringološkog odeljenja bolnice „Rebro” u Zagrebu. Godine 1947. izabran je u zvanje docenta, a 1949. u zvanje vanrednog profesora. Tokom 1948. godine je bio na stručnom usavršavanju u Londonu i Edinburgu. Godine 1954. je pozvan da, u zvanju redovnog profesora Medicinskog fakulteta u Beogradu, preuzme Kliniku za otorinolaringologiju kao njen upravnik.

Profesor Podvinec je odlično poznao celokupnu otorinolaringologiju. Postavio je temelje moderne mikrohirurgije uva u našoj zemlji, dao značajan doprinos proučavanju nastanka i lečenja polipoze nosa, fiziologije gutanja, fiziologije i patologije mekog nepca, imunologije u onkologiji, platibazije kod endemske gušavosti, nastajanju subglotisnog laringitisa, prenosu alergijskih

informacija sa jedne na drugu životinju, primeni Y-reza kod traheotomije itd. Izučavao je toksičko dejstvo streptomicina i bavio se rinorezistometrijom. Održao je brojna predavanja po pozivu u inostranstvu: Londonu, Bordou, Torinu, Njujorku, Los Anđelesu, Čikagu, Dalasu, Filadelfiji, Tokiju, Hongkongu, Kairu, Varšavi, Padovi i Oksfordu.

Profesor Podvinec je sa Šercerom i Čuparom 1936. godine napisao knjigu *Kirurgija čeljusti*. Autor je udžbenika *Otorinolaringologija* za studente medicine (1965). U domaćim i inostranim časopisima je objavio oko 200 stručnih i naučnih radova.

Od 1954. godine pa do penzionisanja bio je direktor Klinike za otorinolaringologiju Medicinskog fakulteta u Beogradu, prvi šef i rukovodilac rada Katedre i predsednik Komisije za polaganje specijalističkih ispita.

Profesor Podvinec je bio član brojnih nacionalnih i međunarodnih udruženja: Engleskog kraljevskog otorinolaringološkog društva, bio je počasni član Francuskog društva za otorinolaringologiju i cervikofacijalnu hirurgiju i redovni član Međunarodnog naučnog laringološkog društva. Bio je predsednik Udruženja otorinolaringologa Jugoslavije od 1961. do 1964. godine, dugogodišnji predsednik Otorinolaringološke sek-

cije Srpskog lekarskog društva, potpredsednik Alergološke i Kancerološke sekcije Srpskog lekarskog društva. Među prvim lekarima je 1964. godine dobio Sedmojulsku nagradu SR Srbije za originalne naučne radove iz oblasti otologije.

Bio je predsednik VI jugoslovenskog kongresa otorinolaringologa u Beogradu (1961) i organizator glavne teme „Maligni tumori u otorinolaringologiji”. Organizovao je Kongres međunarodne laringološke asocijacije (1955), Kongres društva za bronhozofagologiju i gastroskopiju francuskog govornog područja u Beogradu (1964) i VI jugoslovensko-grčki kongres otorinolaringologa u Novom Sadu (1967).

Penzionisan je 1969. godine, ali se i dalje bavio kliničkom praksom i istraživačkim radom. Amaterski se bavio umetničkom fotografijom i slikarstvom, naročito akvarel tehnikom, u kojima je postigao zapažene rezultate i priređivao izložbe u Beogradu i u SAD. Bio je poliglota, čovek široke opšte kulture, poštovalac knjige. Imao je brojne prijatelje među lekarima kod nas i u svetu, književnicima, slikarima, muzičarima, novinarima, političarima. Ostavio je dubok trag u srpskoj otorinolaringologiji i brojne učenike koji su ga poštovali i voleli.

Premинуo je 1985. godine u Beogradu.

Predrag Stanković i Vojko Đukić

Prof. dr Slobodan Đorđević

Slobodan Đorđević je rođen 24. aprila 1921. godine u Valjevu. Osnovnu školu je završio u Beogradu. Na Medicinski fakultet u Beogradu upisao se 1940. godine. Početkom Drugog svetskog rata je prekinuo studije. Oktobra 1944. godine je stupio u NOV i POJ, a demobilisan je 1945. godine. Medicinski fakultet u Beogradu je završio 1950. godine, zaposlio se na Otorinolarinološkoj klinici Medicinskog fakulteta u Beogradu i započeo specijalizaciju iz otorinolarinologije. Specijalistički ispit je položio 1955. godine.

Naročiti interes ispoljio je za otologiju (otomikrohirurgiju, audiologiju), laringologiju, cervikofacijalnu i plastičnu hirurgiju.

U zvanje asistenta na Medicinskom fakultetu u Beogradu izabran je 1952. godine, docenta 1959, a u zvanje vanrednog profesora 1966. godine. Pored Medicinskog fakulteta u Beogradu, predavao je i na Medicinskom i Stomatološkom fakultetu u Nišu. U zvanje redovnog profesora Medicinskog fakulteta u Niameju, Nigerija, izabran je 1975. godine, gde je bio direktor i koordinator (prodekan) Otorinolarinološke klinike Medicinskog fakulteta, a zatim, od 1972. do 1978. godine, kao ekspert Jugoslovenskog zavoda za tehničku i naučnu pomoć, direktor Otorinolarinološke klinike u Abidžanu, Obala Slonovače.

Na Medicinskom fakultetu u Beogradu je habilitovan radom *Prilog izučavanju tireopatskih distrofija s obzirom na oštećenje kohlearnog i vestibularnog aparata* 1959. godine. Šef Katedre za otorinolarinologiju bio je u periodu 1970–1973. godine.

Profesor Slobodan Đorđević se stručno usavr-

šavao u Poljskoj (1961) i u Francuskoj (1964), gde je stekao zvanje asistenta stranca Univerziteta u Parizu.

Bio je vršilac dužnosti upravnika Otorinolarinološke klinike Medicinskog fakulteta u Beogradu od 1953. do 1955, a pomoćnik i zamenik upravnika i načelnik odeljenja od 1955. do 1961. godine.

Objavio je knjigu *Praktička otorinolarinologija za studente medicinskih i stomatoloških fakulteta*, koja je doživela 3 izdanja (1968, 1973. i 1975) i 170 radova u domaćim i stranim časopisima.

Bio je urednik časopisa *Srpski arhiv za celokupno lekarstvo* od 1950. do 1983, osnivač i prvi urednik časopisa *Medicinska istraživanja* od 1971. do 1973, član, prvi urednik i počasni član časopisa *Acta historiae medicinae stomatologiae pharmaciae medicinae veterinariae*, koji izlazi od 1960. godine.

Profesor Đorđević je dugogodišnji član Srpskog lekarskog društva, član, a kasnije i počasni član Otorinolarinološke sekcije SLD. Redovni je član Medicinske akademije Srpskog lekarskog društva, stalni saradnik Srpske akademije nauka i umetnosti, član Matice srpske u Novom Sadu, član Udruženja otorinolarinologa, maksilofacijalnih i plastičnih hirurga, kancerologa i alergolo-

ga Jugoslavije, redovni i počasni član Naučnog društva Srbije, jedan od osnivača, redovni član i predsednik Naučnog društva za istoriju zdravstvene kulture Jugoslavije, član Srpske književne zadruge, član Crvenog krsta Srbije i član planinarsko-skijaškog društva „Avala”. Član je Udruženja za kulturnu saradnju Jugoslavije i Francuske, član i počasni član Collegium otorinolaryngologicum amicitiae sacrum, član i počasni član Société française d’oto-rhinolaryngologie et de pathologie cervico-facial, član Société de broncho-oesophagologie et gastrocopie de langue française, član Association des élèves de l’Ecole Portmann de Bordeaux, član Société medicale internationale d’endoscopie et de radiocinematographie, član Société europeenne pour l’etude de l’histoire d’oto-rhino-laryngologie i član Société internationale d’histoire de la medicine.

Profesor Slobodan Đorđević je nosilac brojnih priznanja: Ordena sa zlatnim vencem (1973), Ordena rada sa crvenom zastavom (1986), plakete i povelje SLD (1972. i 1982), plakete Saveza lekarskih društava Jugoslavije (1986), povelje Saveza naučnih društava za istoriju zdravstvene

kulture Jugoslavije (1980), Povelje Saveza udruženja ratnika i potomaka oslobodilačkih ratova Srbije od 1912. do 1920. godine (1997), plakete Medicinskog fakulteta u Beogradu (1970), plakete Stomatološkog fakulteta u Beogradu (1973), plakete Medicinskog fakulteta sa Stomatološkim odsekom Univerziteta u Nišu (1978), plakete Klinike za otorinolaringologiju u Beogradu (1985), počasne diplome fonda „Ante Šercer” i Kliničke bolnice u Zagrebu (1984), plakete Planinarskog saveza Srbije (1974), plakete planinarskog društva „Avala” u Beogradu (2000), kao i brojnih diploma i zahvalnica drugih stručnih, naučnih i kulturnih društava.

Penzionisan je 1978. godine. Živi u Beogradu. I dalje je veoma aktivan u Srpskom lekarskom društvu, Akademiji medicinskih nauka SLD, Naučnom društvu Srbije i kao saradnik SANU. Uspešno rukovodi Naučnim društvom za istoriju zdravstvene kulture Jugoslavije i drugim organizacijama i objavljuje izvanredne tekstove, pre svega iz istorije medicine i zdravstvene kulture.

Predrag Stanković i Vojko Đukić

***Prim. dr
Kosta Mitrović,
viši stručni saradnik***

Kosta Mitrović je rođen 21. avgusta 1923. godine u Beogradu. Osnovnu školu i gimnaziju je završio u Kragujevcu. Na Medicinski fakultet u Beogradu upisao se 1945. godine. Na Medicinskom fakultetu Karlovog univerziteta u Pragu studirao je od 1947. do 1948. godine. Diplomirao je na Medicinskom fakultetu u Beogradu 1953. godine. Po završenom opštem lekarskom stažu i odsluženju vojne obaveze, nastavljajući porodičnu tradiciju, započeo je specijalizaciju iz otorinolaringologije na Otorinolaringološkoj klinici Medicinskog fakulteta u Beogradu. Specijalistički ispit je položio 1959. godine.

U zvanje asistenta na Medicinskom fakultetu u Beogradu izabran je 1961, a u zvanje višeg stručnog saradnika 1976. godine. Pored toga mu je dodeljeno i zvanje primarijusa.

Primarijus Mitrović se stručno usavršavao u Sankt Peltenu i u Lajedenu.

Poseban interes je pokazao za rinološku dijagnostiku, rinoplastiku, alergiju gornjih disajnih puteva i nespecifičnu desenzibilizaciju. Od 1971. godine pa do odlaska u penziju bio je šef Odseka za alergologiju Otorinolaringološke klinike Medicinskog fakulteta u Beogradu.

Bio je član Predsedništva Otorinolaringološke sekcije Srpskog lekarskog društva od 1961. godine, član Predsedništva Sekcije za alergologiju i kliničku imunologiju SLD od 1965. do 1969. godine, član Udruženja otorinolaringologa i cervikofacijalnih hirurga Francuske od 1962. godine i

član Internacionalnog udruženja rinologa od 1965. godine. Bio je predsednik Sindikalne podružnice Klinike i član Konferencije SK Medicinskog fakulteta u Beogradu. Dobitnik je diplome Udruženja alergologa i kliničkih imunologa Jugoslavije za dugogodišnji rad na polju alergologije i kliničke imunologije, sa priznanjem zvanja alergologa i kliničkog imunologa (1984), kao i diplome SLD za dugogodišnji rad (1985).

U domaćim i stranim publikacijama objavio je 58 radova.

Pored univerzitetske karijere, od 1950. do 1954. godine je radio i kao profesionalni muzičar. Govori engleski, francuski, ruski i služi se engleskim jezikom. Brojne generacije lekara i otorinolaringologa pamte ga kao vrlo preciznog, duhovitog i izuzetno samokritičnog i skromnog čoveka, koji je do poslednjeg radnog dana vredno radio i dežurao.

Penzionisan je 1988. godine. Živi u Beogradu. I dalje je aktivan u radu Otorinolaringološke sekcije SLD i često posećuje Kliniku, gde je uvek rado viđen.

Ljiljana Janošević i Predrag Stanković

**Prof. dr
Dušan Cvejić
(1923–1998)**

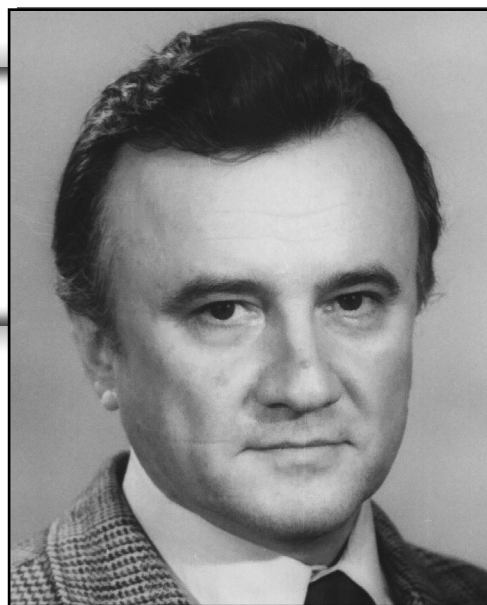
Dušan Cvejić je rođen 4. decembra 1923. godine u Banatskom Aranđelovcu, gde je završio osnovnu školu. Gimnaziju je završio u Vršcu 1942. godine. Polovinom oktobra 1944. godine stupio je u NOV, a demobilisan je decembra 1945. godine. Na Medicinski fakultet u Beogradu se upisao 1945, a diplomirao 1952. godine. Po završenom opštem lekarskom stažu, 1953. godine je započeo specijalizaciju iz otorinolaringologije na Otorinolaringološkoj klinici Medicinskog fakulteta u Beogradu. Specijalistički ispit je položio 1957. godine.

Habilitovan je 1967. godine radom *Ispitivanje automatizama u koordiniranim kretanjima organa prilikom fonacije*. Doktorsku disertaciju na temu *Istraživanja odnosa između platibazije i razvoja funkcije govora* odbranio je 1969. godine.

U zvanje asistenta na Medicinskom fakultetu u Beogradu izabran je 1956. godine, docenta 1970, vanrednog profesora 1976. i u zvanje redovnog profesora 1981. godine. Šef Katedre otorinolaringologije za redovnu nastavu na Medicinskom fakultetu u Beogradu bio je od 1973. do 1980. godine, a šef Katedre za posle diplomsku nastavu iz otorinolaringologije, audiologije i fonijatrije od 1980. do 1984. godine. Od osnivanja Defektološkog fakulteta u Beogradu 1975. godine držao je nastavu iz predmeta Fonijatrija.

Profesor Cvejić se stručno usavršavao u Parizu (1955), Beču (1962) i Njujorku (1963. i 1965).

Poseban interes je pokazao za fonijatriju i funkcionalnu rinohirurgiju. Usavršavanja iz rinohirurgije je obavio kod Mauricea Cottlea, člana Američkog rinološkog društva. Profesor Cvejić

je 1953. godine osnovao ambulantu za lečenje poremećaja glasa i govora, prvu takve vrste na prostorima bivše Jugoslavije, koja je 1963. godine prerasla u Audiološko-fonijatrijski odsek Otorinolaringološke klinike Medicinskog fakulteta u Beogradu. Kao šef Odseka za fonijatriju, uspešno je njime rukovodio do odlaska u penziju, 1989. godine. Uspešno se baveći funkcionalnom rinohirurgijom od 1965. godine, afirmisao se kao jedan od vodećih rinohirurga plastičara.

Godinama je aktivno učestvovao u radu kongresa francuskih i austrijskih otorinolaringologa, kao i na većini kongresa jugoslovenskih otorinolaringologa. Po pozivu je učestvovao na Simpozijumu o poremećajima glasa i govora u Torinu 1970. godine. Održao je predavanje na Katedri za poremećaje komunikacija u Majncu 1973. godine. Organizator je Osnivačkog kongresa Unije evropskih fonijatara 1971. godine u Beogradu. Godine 1975. postao je član Udruženja *Colegium Medicorum Theatri*, svetske organizacije fonijatara, koja se bavi profesionalnim glasom. Oktobra 1980. godine, prilikom jubilarne proslave 75 godina od osnivanja fonijatrije u svetu, odlikovan je medaljom „Hermann Gutzmann” za izuzetne zasluge u razvoju ove oblasti. Bio je dugogodišnji član Francuskog udruženja za otorinolaringologiju i cervikofacijalnu hirurgiju, Francuskog

bronhozofagološkog društva i Društva otorinolaringologa Austrije.

Profesor Cvejić je bio dugogodišnji član komisija za polaganje specijalističkih ispita iz otorinolaringologije na Medicinskom fakultetu u Beogradu, mentor za ocenu i odbranu više diplomskih radova, magistarskih teza i doktorskih disertacija na Medicinskom i Defektološkom fakultetu u Beogradu.

Autor je više knjiga: *Otorinolaringologija*, sa M. Kosanovićem (1972), *Otorinolaringologija za studente medicine i stomatologije*, sa D. Savićem i M. Kosanovićem (1975) i *Fonijatrija. I deo. Glas*, sa M. Kosanovićem (1982). Koautor je i jedan od urednika udžbenika *Otorinolaringologija sa maksilofacijalnom patologijom* za studente medicine i stomatologije (1984). Objavio je preko 70 radova u domaćim i inostranim publikacijama.

Profesor Cvejić je obavljao i niz odgovornih dužnosti. Na Medicinskom fakultetu je bio član Veća za poslediplomsku nastavu i predsednik Komisije Veća za uže specijalizacije, a dve godine je

bio i član Saveta Defektološkog fakulteta. Na Otorinolaringološkoj klinici je biran za člana Izvršnog odbora Sindikalne podružnice, a u više navrata je bio član Upravnog odbora, a kasnije i Saveta Klinike. Bio je dugogodišnji član Srpskog lekarskog društva, član Upravnog odbora i sekretar Otorinolaringološke sekcije ovog društva i sekretar Udruženja otorinolaringologa Jugoslavije od 1976. do 1980. godine.

Profesor Dušan Cvejić je bio veoma obrazovan. Tečno je govorio francuski, engleski i nemački jezik. Pored uspešne univerzitetske karijere, bio je briljantan i na operskim scenama rado slušan tenor. Često se šalio na svoj račun, govoreći da je najbolji operiski pevač među otorinolaringolozima i najbolji otorinolaringolog među operskim pevačima.

Penzionisan je 1989. godine. Preminuo je 1998. godine, posle duže i teške bolesti. Sahranjen je na Novom groblju u Beogradu.

Predrag Stanković i Vojko Đukić

**Prof. dr
Petar Stefanović
(1924–1999)**

Petar Stefanović je rođen 11. maja 1924. godine u Požarevcu, gde je završio osnovnu školu i gimnaziju i maturirao 1943. godine. Dobrovoljno je stupio u NOV 1944, a demobilisan je 1946. godine. Medicinski fakultet u Beogradu je upisao 1946. godine, a diplomirao 1952. godine. Po završetku studija se najpre zaposlio u Higijenskom zavodu u Požarevcu, a zatim je zasnovao radni odnos na Otorinolaringološkoj klinici Medicinskog fakulteta u Beogradu, započeo specijalizaciju iz otorinolaringologije i specijalistički ispit položio 1956. godine. Habilitovan je 1959. godine na temu *Papilomi larinksa*. Doktorsku disertaciju *Papilomi larinksa kao prekancerozno stanje* odbranio je 1974. godine na Medicinskom fakultetu u Beogradu.

U zvanje asistenta na Medicinskom fakultetu u Beogradu izabran je 1956, docenta 1960, vanrednog profesora 1969. i u zvanje redovnog profesora 1975. godine. Pored Medicinskog fakulteta u Beogradu, predavao je i na medicinskim fakultetima u Nišu i Novom Sadu, kao i na Stomatološkom fakultetu u Beogradu. Poseban interes je pokazao za izučavanje problema funkcionalne hirurgije uva, lečenje malformacija uva, papilome larinksa, traumatologiju u otorinolaringologiji, hirurgiju facijalisa i hirurgiju parafaringealnih i parotidnih tumora. Stručno se usavršavao u Francuskoj i Austriji. Bio je načelnik odeljenja Otorinolaringološke klinike u Beogradu od 1957. do 1986. godine i direktor Klinike za otorinolaringologiju Kliničko-bolničkog centra „Zvezdara” u Beogradu od 1986. do 1989. godine. Po dolasku u Otorinolaringološku kliniku Medicinskog fakulteta bio je predsednik Sindikalne podružnice, a 1969. godine predsednik Saveta Klinike. Od 1969. do 1973. godine je bio

generalni sekretar, a od 1973. do 1976. predsednik Srpskog lekarskog društva. Bio je i član Francuskog društva za otorinolaringologiju i cervikofacijalnu hirurgiju. Na Medicinskom fakultetu u Beogradu je bio dugogodišnji predsednik Komisije za polaganje specijalističkih ispita iz otorinolaringologije.

Bio je urednik poglavlja „Otorinolaringologija” u VI izdanju knjige *Dijagnostičko-terapijski lekarski priručnik* (1980). Objavio je monografiju *Prekancerozna stanja larinksa. Klinička i patohistološka studija* (1981). Bio je glavni i odgovorni urednik i koautor udžbenika *Otorinolaringologija sa maksilofacijalnom patologijom* za studente medicine (1984). U domaćim i inostranim publikacijama objavio je više od 160 radova. U periodu od 1956. do 1973. više puta je učestvovao u radu otorinolaringoloških kongresa u Jugoslaviji, kongresa francuskih otorinolaringologa u Parizu, kao i na međunarodnim kongresima u Solunu, Atini, Sankt Peltenu i Bukureštu. Odlikovan je medaljom za narod i Ordenom rada sa zlatnim vencem.

Profesor Petar Stefanović je bio vrstan otolaring i omiljeni pedagog, koji je svojim neumornim radom stekao brojne prijatelje i poštovalce.

Penzionisan je 1989. godine. Preminuo je 4. februara 1999. godine. Sahranjen je na Novom groblju u Beogradu.

Predrag Stanković i Vojko Đukić

**Prof. dr
Božidar Stefanović
(1926–2003)**

Božidar Stefanović je rođen 26. januara 1926. godine u Užicu, gde je završio osnovnu školu i gimnaziju. Oktobra 1944. godine je stupio u NOV i POJ, u kojima je ostao 13 meseci. Januara 1946. godine je završio osmi razred gimnazije i maturu i iste godine se upisao na Medicinski fakultet u Beogradu. Diplomirao je avgusta 1952. godine. Septembra iste godine je započeo specijalizaciju iz otorinolaringologije i bio primljen na Otorinolaringološku kliniku u Beogradu, bez obavljenog opšteg lekarskog staža. Specijalistički ispit je položio oktobra 1956. godine.

Nakon dve godine je odbranio habilitacioni rad pod naslovom *Prilog problemu traheotomije kroz našu praksu*, a doktorsku disertaciju pod naslovom *Traheotomija u savremenim uslovima sa posebnim osvrtom na otvaranja traheje* 1974. godine.

U zvanje asistenta na Medicinskom fakultetu u Beogradu izabran je 1957. godine, docenta 1960, vanrednog profesora 1969. i u zvanje redovnog profesora 1975. godine. Pored nastave na Medicinskom fakultetu u Beogradu, predavao je i na medicinskim fakultetima u Prištini i Nišu, a više od 15 godina je bio honorarni nastavnik na Stomatološkom fakultetu u Beogradu. Od 1960. je bio član, a od 1970. godine predsednik Komisije za polaganje specijalističkih ispita iz otorinolaringologije na Medicinskom fakultetu u Beogradu. Bio je strog, ali pravedan i zato omiljen nastavnik brojnih generacija lekara i otorinolaringologa.

Tokom 1959. godine se stručno usavršavao u u Engleskoj, Švedskoj, Danskoj i Holandiji, a potom u Švedskoj i Engleskoj 1968. godine.

Iako je vladao celokupnom otorinolaringologijom, naročiti interes je pokazao za mikrohirurgiju srednjeg uva, velike operacije na vratu, audiologiju i bronhozofagologiju, tumore akustikusa i operacije hipofize. Isticao se izuzetnim hirurškim umećem i veštinom, kojom je stekao veliki ugled među pacijentima i kolegama.

Načelnik odeljenja Otorinolaringološke klinike bio je od 1957. do 1976. godine. Potom je prešao u Kliničko-bolnički centar u Zemunu, gde je otvorio nastavnu bazu Medicinskog fakulteta iz otorinolaringologije i njom rukovodio do odlaska u penziju.

Bio je vrlo aktivan u stručnim i društvenopolitičkim organizacijama. Na Otorinolaringološkoj klinici je bio član Izvršnog odbora i predsednik Sindikalne podružnice, sekretar SK i predsednik Upravnog odbora Klinike. Na Medicinskom fakultetu u Beogradu je dve godine bio sekretar Materijalno-finansijske komisije i član i sekretar Kadrovske komisije. Bio je dugogodišnji sekretar i potpredsednik Otorinolaringološke sekcije Srpskog lekarskog društva i četiri godine sekretar Udruženja otorinolaringologa Jugoslavije, u kojima se istakao u rešavanju brojnih problema. Profesor Stefanović je bio dugogodišnji član Udruženja francuskih otorinolaringologa i bronhozofagologa, kao i Internacionalnog društva audiologa.

Koautor je i jedan od urednika udžbenika *Otorinolaringologija sa maksilofacijalnom patologijom* (1984) za studente Medicinskog fakulteta u Beogradu. Objavio je monografiju *Traheotomija u savremenim uslovima* (1975). Autor je ili koautor 265 radova, objavljenih u domaćim i stranim časopisima.

Godinama je redovno učestvovao na kongresima francuskih otorinolaringologa u Parizu, kao i

na većini kongresa u Jugoslaviji. Učestvovao je u radu Međunarodnog kongresa o karcinomu glave i vrata 1998. godine u Pekingu i Hongkongu.

Odlikovan je Ordenom rada sa crvenim vencom i Ordenom rada sa crvenom zastavom.

Penzionisan je 1991. godine. Preminuo je novembra 2003. godine i sahranjen u Beogradu.

Predrag Stanković i Vojko Đukić

**Prof. dr
Dragoslav Savić
(1927–1989)**

Dragoslav Savić je rođen 18. jula 1927. godine u Kanjiži. U četvrtoj godini života prešao je sa roditeljima u Gornji Milanovac, u kome je živio do 1944. godine i završio osnovnu školu i sedam razreda gimnazije. Iste godine je dobrovoljno stupio u NOV. Demobilisan je 1946. godine. U tom periodu je završio 8. razred gimnazije i veliku maturu.

Na Medicinski fakultet u Beogradu se upisao 1946, a diplomirao 1952. godine. Za vreme studija je dve godine bio demonstrator na Drugoj internoj klinici. Specijalizaciju iz otorinolaringologije započeo je 1952. godine na Otorinolaringološkoj klinici Medicinskog fakulteta u Beogradu, a završio je 1956. godine.

Habilitovan je 1959. godine radom *Korozivne povrede jednjaka kao klinički problem*. Doktorску disertaciju pod naslovom *Uporedna klinička, laringomikroskopska i patohistološka ispitivanja hroničnih zapaljenjskih i nekih tumorskih oboljenja pravih i lažnih glasnica i klasifikacija ovih oboljenja* odbranio je 1974. godine.

U zvanje asistenta na Medicinskom fakultetu u Beogradu izabran je 1955, docenta 1960, vanrednog profesora 1968. i u zvanje redovnog profesora 1975. godine. Pored Medicinskog fakulteta u Beogradu, predavao je i na medicinskim fakultetima u Nišu i Novom Sadu, kao i na Stomatološkom fakultetu u Beogradu. Bio je mentor većeg broja magistarskih radova i doktorskih disertacija i dugogodišnji predsednik Komisije za polaganje specijalističkih ispita iz otorinolaringologije na Medicinskom fakultetu u Beogradu. Profesor Dragoslav Savić je bio odličan hirurg, pro-

nicljiv istraživač i cenjen pedagog.

Tokom 1959. godine se stručno usavršavao na Otorinolaringološkoj klinici Medicinskog fakulteta u Lionu, gde je dobio diplomu „assistant étranger”. Školske 1964/65. godine bio je na usavršavanju u Parizu, 1966. u Austriji i 1988. godine u SAD. Bio je i na studijskim boravcima u Švajcarskoj i Nemačkoj.

U dva mandata je bio predsednik Otorinolaringološke sekcije Srpskog lekarskog društva i predsednik Udruženja otorinolaringologa Jugoslavije u periodu od 1976. do 1980. godine. Bio je član Francuskog društva za otorinolaringologiju i cervikofacijalnu hirurgiju i Otorinolaringološkog društva Austrije. Osim toga, bio je i član Medicinske akademije SLD od njenog osnivanja i počasni član Medicinske akademije zbora liječnika Hrvatske.

Kao operator se naročito isticao u hirurgiji paranazalnih šupljina, mikrohirurgiji uva i laringomikroskopiji i u ovim oblastima otorinolaringologije bio jedan od vodećih ORL hirurga Jugoslavije. Deo svoje hirurške aktivnosti je posvetio traumatologiji glave i hirurgiji facijalisa, postigavši veliki uspeh u toj oblasti. Značajno je doprineo razvoju mikrohirurgije uva i osteoplastičnih operacija u frontoetmoidalnoj regiji. Uveo je laringomikroskopsku hirurgiju na ORL klinici u Beogra-

du. Njegove postavke u laringomikroskopiji predstavljale su značajan doprinos nauci. Radovi iz oblasti hirurgije frontalnih sinusa citirani su u zemlji i inostranstvu.

Aktivno je učestvovao na Svetskom kongresu otorinolaringologa 1960. u Parizu, više puta na kongresima francuskih, austrijskih i bugarskih otorinolaringologa, bronhozofagologa francuskog govornog područja i kongresima otorinolaringologa Grčke i Jugoslavije. Na Desetom, Jedanaestom, Dvanaestom i Trinaestom jugoslovenskom ORL kongresu je bio jedan od nosilaca glavnih tema. Bio je predsednik Jedanaestog ORL kongresa u Arandelovcu (1980), Jugoslovensko-grčkog kongresa na Zlatiboru (1979) i Intersekcijuskog sastanka otorinolaringologa Jugoslavije u Čačku (1978).

Profesor Savić je bio načelnik odeljenja Otorinolaringološke klinike od 1958. do 1970. godine, direktor Klinike od 1970. do 1979. godine i rukovodilac Sektora za naučnoistraživački rad od 1979. do 1989. godine. Bio je predsednik Saveta i član i predsednik više komisija Saveta Klinike, član Upravnog odbora Klinike, član Saveta, nekoliko komisija Saveta i veća Medicinskog fakulteta.

Autor je više knjiga i monografija: *Dijagnostički kriterijumi za ocenu radne sposobnosti bolesnika sa otorinolaringološkim oboljenjima* (1972), *Uporedna klinička, laringomikroskopska i patohistološka ispitivanja hroničnih zapaljenjskih i nekih tumorskih oboljenja pravih i lažnih glasnica i klasifikacija ovih oboljenja* (1975), *Otorinolaringologija za studente medicine i stomatologije*, sa D. Cvejićem i M. Kosanovićem (1975). Sa saradnicima je objavio knjigu *Otoskleroz* (1980). Knjigu *Frontalni i etmoidalni sinusi. Morfologija. Hirurgija. Povrede. Oboljenja* objavio je sa D. Đerić (1982). Koautor je i jedan od urednika udžbenika za studente *Otorinolaringologija sa maksilofacijalnom patologijom* (1984).

Publikovao je više od 300 radova u domaćim i stranim časopisima.

Bio je glavni i odgovorni urednik časopisa *Srpski arhiv za celokupno lekarstvo*. Dobitnik je nagrade Srpskog lekarskog društva za naučnoistraživački rad (1987). Odlikovan je Ordenom zasluga za narod.

Umro je iznenada, decembra 1989. godine. Sahranjen je na Novom groblju u Beogradu.

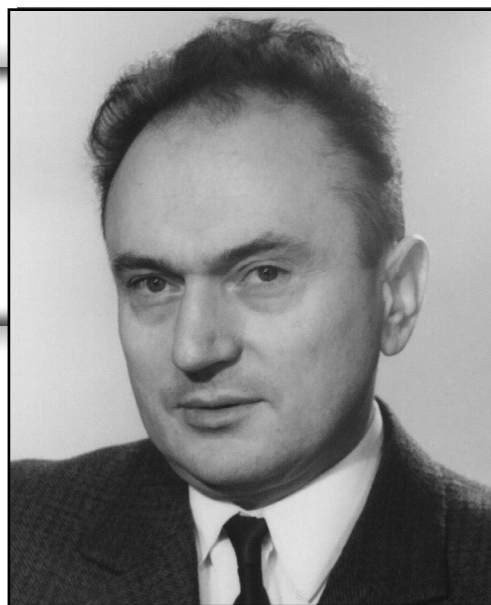
Predrag Stanković i Vojko Đukić

Prof. dr Miodrag Simonović

Miodrag Simonović je rođen 9. avgusta 1927. godine u Kruševcu, gde je završio osnovnu školu i gimnaziju. U NOV je stupio 1944, a demobilisan je 1945. godine. Na Medicinski fakultet u Beogradu upisao se 1946, a diplomirao 1954. godine. Završio je i Mašinski fakultet u Beogradu i tako stekao zvanje mašinskog inženjera. Po završetku opšteg lekarskog staža, 1956. godine je započeo specijalizaciju iz otorinolaringologije na Otorinolaringološkoj klinici Medicinskog fakulteta u Beogradu. Specijalistički ispit iz otorinolaringologije položio je 1959. godine.

U zvanje asistenta na Medicinskom fakultetu u Beogradu izabran je 1960. godine. Doktorsku disertaciju pod naslovom *Mehanika kretanja tečnosti u labirintu pod dejstvom termičkih faktora* odbranio je 1963. godine. U zvanje docenta je izabran 1970, vanrednog profesora 1976, a u zvanje redovnog profesora 1981. godine. Pored nastave na Medicinskom fakultetu, učestvovao je i u izvođenju nastave iz audiologije na Defektološkom fakultetu u Beogradu.

Tokom 1960. i 1961. godine se stručno usavršavao u Parizu i stekao diplomu „assistant étranger” na osnovu originalnog rada iz labirintologije koji se, kao jedini od jugoslovenskih radova, citira kao dokaz kalorijskog testa u *Enciclopedie Medico-chirurgicale*. Na usavršavanju iz timpanoplastike boravio je u Sankt Peltenu u Austriji 1966. godine, a iz oblasti savremenih dostignuća iz audiologije usavršavao se 1968. godine u SAD. Učestvovao je u radu većine kongresa jugoslovenskih otorinolaringologa, grčko-jugosloven-

skim kongresima i kongresima austrijskih otorinolaringologa i audiologa. Više decenija je aktivno učestvovao u radu Društva francuskih otorinolaringologa.

Profesor Miodrag Simonović je 1963. osnovao i bio prvi šef Odseka za audiologiju Otorinolaringološke klinike Medicinskog fakulteta u Beogradu. Uspeo je da audiologiji, vestibulologiji i otoneurološkoj dijagnostici da originalan doprinos, čemu je doprinelo njegovo široko opšte obrazovanje i završen tehnički fakultet, što mu je omogućilo dobro poznavanje i povezivanje više grana nauke. Pored publikovanja originalnih saznanja iz oblasti buke, slušnog zamora, ranog otkrivanja gluvoće, impedancmetrije, proračuna vestibularnih nadražaja i nistagmusa, sam je konstruisao sistem za izvođenje kalorijskog testa koji se i danas koristi na Klinici. Profesor Simonović je jedan od vodećih jugoslovenskih audiologa, koji je svojim dugogodišnjim radom značajno doprineo razvoju audiologije i vestibulologije.

Bio je dugogodišnji član Komisije za polaganje specijalističkih ispita iz otorinolaringologije na Medicinskom fakultetu u Beogradu, mentor brojnih diplomskih radova, magistarskih teza i doktorskih disertacija, odbranih na Medicinskom i Defektološkom fakultetu u Beogradu. Profesor Simonović je bio omiljen i cenjen učitelj brojnih ge-

neracija lekara i otorinolarinologa, odličan predavač, čovek široke kulture i poliglota.

Bio je predsednik Otorinolarinološke sekcije Srpskog lekarskog društva 1979. godine, kao i predsednik i jedan od osnivača Sekcije za audiologiju i fonijatriju Udruženja otorinolarinologa Jugoslavije (1983–1985). Od 1977. godine je redovni član, a više godina i član Predsedništva i sekretar Medicinsko-biološkog odeljenja Naučnog društva Srbije. Član je Francuskog udruženja za otorinolarinologiju i cervikofacijalnu hirurgiju od 1959, a počasni član od 1995. godine. Takođe je član Internacionalnog udruženja ORL od 1960, Međunarodnog društva za audiologiju (ISA) od 1982. i Evropske federacije audioloških društava (EFAS), u kojoj je predstavnik naše zemlje od 1982. godine. Prof. Simonović je i član više republičkih i gradskih komisija (za rehabilitaciju, kategorizaciju, borbu protiv buke).

Napisao je monografiju *Audiologija I* (1977), koja je zbog svoje širine i multidisciplinarnosti prihvaćena kao posle diplomski udžbenik na više fakulteta i univerziteta, kao i monografiju *Buka, štetna dejstva, merenje i zaštita*, sa D. Kalić i P. Pravićom (1982). Koautor je i jedan od urednika udžbenika *Otorinolarinologija sa maksilofacijalnom*

patologijom, namenjenog studentima medicine (1984). Jedan je od recenzenata udžbenika koji je izdala Katedra otorinolarinologije – *Otorinolarinologija sa maksilofacijalnom hirurgijom* (2004).

Publikovao je 241 rad u domaćim i stranim časopisima, kao i više poglavlja u knjigama.

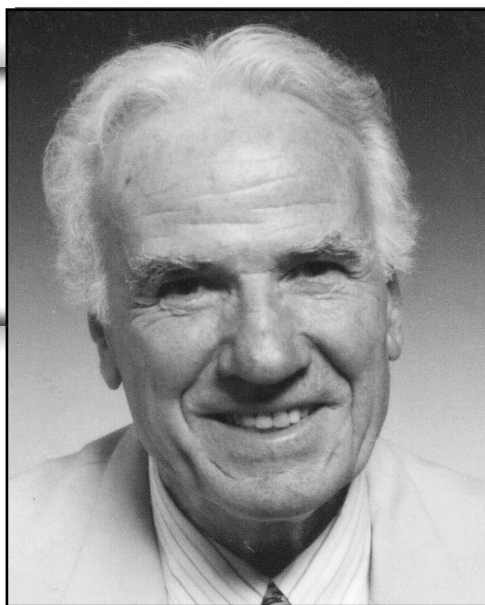
Nosilac je brojnih priznanja, kao što su Oktobarska nagrada grada Beograda (1982), plaketa Srpskog lekarskog društva (1989), plaketa Medicinskog fakulteta Univerziteta u Beogradu (1992), plaketa Defektološkog fakulteta Univerziteta u Beogradu (1977), diploma Saveza lekarskih društava Jugoslavije (1971), zahvalnica Klinike za otorinolarinologiju Kliničkog centra Medicinskog fakulteta u Beogradu (1986) i dr.

Profesor Miodrag Simonović je omiljen i drag učitelj brojnih generacija lekara, otorinolarinologa i defektologa. Tečno govori engleski, francuski i nemački jezik.

Penzionisan je 1993. godine. Živi u Beogradu. I dalje je aktivan u Naučnom društvu Srbije, Srpskom lekarskom društvu, Akademiji medicinskih nauka SLD i drugim udruženjima. Aktivno se bavi naučnoistraživačkim i publicističkim radom.

Predrag Stanković i Ljiljana Janošević

Prof. dr Stevan Cvetković

Stevan Cvetković je rođen 10. januara 1928. godine u Leskovcu, gde je završio osnovnu školu i gimnaziju. Na Medicinski fakultet u Beogradu se upisao 1947, a diplomirao 1953. godine. Po odsluženju vojnog roka i završetku opšteg lekarskog staža radio je kao lekar opšte medicine u domovima zdravlja u Leskovcu i okolini.

Specijalizaciju iz otorinolarinologije je započeo 1957. godine na Otorinolarinološkoj klinici Medicinskog fakulteta u Beogradu, a završio je 1961. godine, položivši specijalistički ispit sa odličnim uspehom.

Habilitovan je 1967. godine radom *Uloga traheotomije pri ekstrakciji stranih tela donjih vazdušnih puteva*. Doktorsku disertaciju pod naslovom *Bronhoskopska dijagnostika i terapija promena u bronhijalnom stablu u toku opstruktivnih stanja donjih respiracijskih puteva u dece* odbranio je 1975. godine.

Stručno se usavršavao u Austriji, Holandiji i SAD.

Poseban interes je pokazao za mikrohirurgiju srednjeg uva, septorinoplastiku i bronhocefalologiju.

Aktivno je učestvovao u radu većine kongresa jugoslovenskih otorinolarinologa, grčko-jugoslovenskim kongresima i kongresima austrijskih otorinolarinologa.

U zvanje asistenta na Medicinskom fakultetu u Beogradu izabran je 1961. godine, docenta 1976, vanrednog profesora 1981. i u zvanje redovnog profesora 1986. godine. Bio je izuzetno spretna endoskopista i hirur, odličan predavač i, kao takav, veoma cenjen od lekara, otorinolarinologa i

pedijatar. Bio je spreman da svoje bogato kliničko iskustvo prenese mlađim saradnicima.

Profesor Stevan Cvetković je radio na Otorinolarinološkoj klinici od 1957. do 1968. godine, kada je prešao na Institut za majku i dete na Novom Beogradu, gde je formirao Odeljenje za dečju otorinolarinologiju i bio njegov načelnik do 1985. godine. Te godine je postao direktor Klinike za otorinolarinologiju KBC „Zvezdara”, gde je ostao do odlaska u penziju.

Za vreme rada na Otorinolarinološkoj klinici, veoma uspešno se bavio svim područjima ove grane, a prelaskom na Institut za majku i dete usredsredio se na dečju otorinolarinologiju. Godinama se bavio problematikom stranih tela u donjim disajnim putevima kao jednom od najurgentnijih stanja u medicini, zalažući se za endoskopsku ekstrakciju stranih tela, uvek u opštoj anesteziji, u ustanovama gde postoji odgovarajući kadar i oprema, kako bi se broj komplikacija smanjio na najmanju moguću meru. Pionirskim povezivanjem pedijatrije i otorinolarinologije zalagao se da se u svim slučajevima opstruktivnog bronhitisa i „astme” izvede bronhoskopija, kako bi se isključilo moguće prisustvo stranog tela u traheobronhijalnom stablu. Isticao je značaj subakutnih otitisa u dečjem dobu i otoantritisa u razvoju neurotoksičnog sindroma odojčadi, afirmišući hirurško leče-

nje antrotomijom. Ukazao je da je za uspeh timpanoplastike u lečenju hroničnih otitisa neophodno saniranje rinosinusne infekcije, podizanje opšteg stanja organizma, adenoidektomija i sanacija zapaljenjskog procesa u srednjem uvu.

Bio je dugogodišnji član Komisije za polaganje specijalističkih ispita iz otorinolaringologije na Medicinskom fakultetu u Beogradu i mentor za ocenu i odbranu brojnih magistarskih radova i doktorskih disertacija. Pored aktivnog učešća u redovnoj i posle diplomskoj nastavi na Katedri za otorinolaringologiju, učestvovao je i u radu katedri za pedijatriju, socijalnu pedijatriju i neonatologiju.

Šef Katedre za otorinolaringologiju na Medicinskom fakultetu u Beogradu bio je od 1977. do 1979. godine. Takođe je bio i član Saveta i komisija Veća Fakulteta. Bio je član Saveta, predsednik i član više komisija Saveta Otorinolaringološke klinike, kao i predsednik Upravnog odbora, član Saveta, predsednik i član više komisija Instituta za majku i dete.

Profesor Cvetković je bio dugogodišnji član i predsednik Otorinolaringološke sekcije Srpskog lekarskog društva od 1980. do 1981. godine. Dobitnik je povelje Srpskog lekarskog društva. Član je Francuskog udruženja za otorinolaringologiju i cervikofacijalnu hirurgiju i Bronhozofagološkog društva francuskog govornog područja.

Koautor je studentskog udžbenika *Otorinolaringologija sa maksilofacijalnom patologijom* (1984). Sa Z. Milutinovićem je napisao knjigu *Pedijatrijska otorinolaringologija* (1990). Publikovao je 156 radova u domaćim i stranim časopisima. Bio je nosilac naučnoistraživačkog projekta „Ispitivanje limfocita hronično obolelih tonzila i vegetacija u dece”, koji je finansirala Zajednica nauke SR Srbije.

Penzionisan je 1993. godine. Živi u Beogradu. I dalje učestvuje u radu Otorinolaringološke sekcije Srpskog lekarskog društva.

Predrag Stanković i Ljiljana Janošević

Prof. dr Mirjana Spalajković

Mirjana Spalajković je rođena 17. juna 1928. godine u Zaječaru, gde je završila osnovnu školu i gimnaziju. Na Medicinski fakultet u Beogradu se upisala 1947, a diplomirala 1955. godine. Nakon obavljenog opšteg lekarskog staža, zaposlila se kao lekar opšte prakse u Zaječaru. Nastavljajući porodičnu tradiciju, 1957. godine je započela specijalizaciju iz otorinolaringologije na ORL odeljenju bolnice u Zaječaru, a nastavila na Otorinolaringološkoj klinici Medicinskog fakulteta u Beogradu. Specijalistički ispit je položila 1961. godine, nakon čega zasniva radni odnos na ovoj klinici.

Iako se sa uspehom bavila svim oblastima otorinolaringološke struke, poseban interes je usmerila prema mikrohirurgiji srednjeg uva, onkologiji nazofarinksa, fonijatriji i plastično-rekonstruktivnoj hirurgiji lica. Iz tih oblasti je i najveći broj njenih radova. Uporedo sa svojim stručnim i pedagoškim radom, pokazala je izvanrednu aktivnost u naučnom istraživanju. Uspostavila je saradnju sa profesorom De Theom u Naučnoistraživačkom centru u Lionu (CRSN) i doktorom Vujićem na Institutu za virusologiju na Torlaku, pionirski ispitujući povezanost EBV sa karcinomima nazofarinksa na našem geografskom području. U cilju poboljšanja dijagnoze malignih tumora nosnog sprata ždrela, zalagala se za primenu operacionog mikroskopa. Na taj način je poboljšana dijagnostika ovih tumora, pa tako i prognoza lečenja. Značajno je poboljšala rezultate lečenja malignih tumora nazofarinksa. Izvršila je retrospektivnu analizu malignih tumora našeg područja za period od 1965. do 1974. godine i klasifikovala ih po TNM sistemu. Bila je uključena u projekat koji se bavio

izučavanjem prekanceroznih stanja u bolesnika sa hroničnim laringitisom, finansiran od Republičke zajednice nauke SR Srbije.

Tokom 1965/66. godine se stručno usavršavala u Francuskoj, a 1979. godine u SAD. Za vreme boravka u Bordou završila je kurs iz mikrohirurgije uva. U Njujorku, San Francisku, Los Angelesu, Čikagu i Bostonu usavršavala se iz oblasti mikrohirurgije uva i otorinolaringološke onkologije.

Habilitovana je 1967. godine radom *Rehabilitacija laringektomisanih pacijenata*. Doktorsku disertaciju pod naslovom *Epidemiološke studije malignih neoplazmi larinksa i hipofarinksa* odbranila je 1975. godine na Medicinskom fakultetu u Beogradu. Načelnik odeljenja Otorinolaringološke klinike bila je od 1971. godine do odlaska u penziju.

U zvanje asistenta na Medicinskom fakultetu u Beogradu izabrana je 1961. godine, docenta 1976, vanrednog profesora 1981. i u zvanje redovnog profesora 1986. godine. Bila je prva žena profesor otorinolaringologije na Medicinskom fakultetu u Beogradu. Profesorka Spalajković je bila mentor nekoliko doktorskih disertacija na Medicinskom fakultetu u Beogradu i dugogodišnji član i zamenik predsednika Komisije za polaganje specijalističkih ispita iz otorinolaringolo-

gije. Vršila je funkciju zamenika šefa Katedre za redovnu i Katedre za posleddiplomsku nastavu iz otorinolaringologije.

Bila je član Skupštine i Saveta Medicinskog fakulteta i predsednik Zbora radne zajednice nastavnika i saradnika.

Profesorka Spalajković je bila predsednik Komisije za stručno usavršavanje Otorinolaringološke klinike, član Komisije za stručni nadzor u ORL službama SR Srbije, predsednik Sindikalne podružnice Otorinolaringološke klinike u Beogradu i član Konferencije sindikata društvenih delatnosti grada Beograda.

Dugogodišnji je član Srpskog lekarskog društva. Bila je sekretar i član Predsedništva njene

Otorinolaringološke sekcije.

Koautor je udžbenika za studente *Otorinolaringologija sa maksilofacijalnom patologijom* (1984). Publikovala je preko 100 radova u domaćim i stranim časopisima.

Bila je omiljen i cenjen predavač brojnim generacijama lekara i otorinolaringologa. Zračila je optimizmom, originalnim šarmom, izuzetnom upornošću, sa lakoćom je rešavala i najkomplicovanije slučajeve iz otorinolaringologije i bila odličan pedagog.

Penzionisana je 1992. godine. Veći deo vremena provodi u rodnom Zaječaru.

Predrag Stanković i Ljiljana Janošević

Prof. dr Miroslav Đorđević

Miroslav Đorđević je rođen 5. decembra 1930. godine u Velikom Suvodolu. Osnovnu školu i gimnaziju je završio u Pirotu. Na Medicinski fakultet u Beogradu se upisao školske 1950/51, a diplomirao 1958. godine. Nakon obavljenog opšteg lekarskog staža i odsluženog vojnog roka, 1960. godine je započeo specijalizaciju iz otorinolaringologije na Otorinolaringološkoj klinici Medicinskog fakulteta u Beogradu. Specijalistički ispit je položio 1965. godine. Do penzionisanja je radio na Klinici kao lekar specijalista. Doktorsku disertaciju na temu *Učestalost povreda aerodigestivnih puteva korozivnim sredstvima, patološko-anatomske promene i uzroci smrtnosti* odbranio je 1975. godine na Medicinskom fakultetu u Beogradu.

Profesor Miroslav Đorđević se sa podjednakim uspehom bavio raznim oblastima otorinolaringologije. Poseban interes je pokazao za onkološke probleme tumora nosa i paranazalnih šupljina, patologiju i mikrohirurgiju uva, traumatologiju posebno frontoetmoidalne i maksilofacijalne regije, patologiju tumora larinksa i korozivne povrede, kao i za hirurško lečenje juvenilnog fibroma nazofarinksa. Načelnik odeljenja Otorinolaringološke klinike bio je od 1971. do odlaska u penziju. Zalagao se za primenu operacionog mikroskopa u operacijama frontalnih i etmoidalnih sinusa. Redovno je pratio sva novija naučna dostignuća i stečena znanja uspešno koristio u poboljšanju dijagnostike i lečenja bolesnika iz otorinolaringološke oblasti. Kao cenjeni pedagog, pokazao je maksimalnu aktivnost u svim vidovima redovne i posle diplomске nastave.

U zvanje asistenta na Medicinskom fakultetu u Beogradu izabran je 1964. godine, docenta 1975, vanrednog profesora 1981. i u zvanje redovnog profesora 1986. godine. Šef Katedre za redovnu nastavu iz otorinolaringologije je bio od 1980. do 1988. godine. Više godina je bio zamenik predsednika i predsednik Komisije za polaganje specijalističkih ispita iz otorinolaringologije i mentor brojnih studentskih radova i doktorskih disertacija.

Koautor je udžbenika za studente *Otorinolaringologija sa maksilofacijalnom patologijom* (1984) i autor poglavlja „Operativna hirurgija uva, nosa, paranazalnih šupljina i farinksa” u knjizi *Operativna hirurgija* (1986). U inostranim i domaćim publikacijama objavio je 110 radova.

Bio je istraživač u naučnoistraživačkom projektu grada Beograda „Učestalost povreda glave i vrata u saobraćajnim nesrećama na teritoriji grada Beograda”.

Profesor Miroslav Đorđević je bio izuzetno angažovan društvenopolitički radnik, kako na Klinici i Fakultetu, tako i na Univerzitetu, gradu i Republici. Ovu svoju aktivnost započeo je u đачkim i studentskim danima i kontinuirano je nastavio. Bio je član Upravnog odbora Udruženja ORL Jugoslavije, sekretar Predsedništva ORL sekcije Srpskog lekarskog društva, član Redakcije časopisa

pisa *Lekar*, delegat Beograda u Skupštini SR Srbije, predsednik Odbora za zdravlje Veća udruženog rada Skupštine SR Srbije, član Gradske konferencije SSRNJ Beograda, Komisije za upućivanje bolesnika za lečenje u inostranstvu, Komisije za vršenje stručnog nadzora u ORL službama u SR Srbiji, Saveta Medicinskog fakulteta Univerziteta u Beogradu, predsednik Saveza studenata Medicinskog fakulteta, sekretar Komiteta SK Medicinskog fakulteta i predsednik IK SKS Beograda. Vr-

hunac njegovog društvenopolitičkog angažovanja bio je izbor za člana Predsedništva Republike Srbije za period od 1989. do 1992. godine.

Dobitnik je brojnih odlikovanja i priznanja. Nosilac je Ordena rada sa zlatnim vencem (1980), spomen-plakete Medicinskog fakulteta (1970) i spomen-plaketa Beograda (1969, 1975. i 1985).

Penzionisan je 1996. godine. Živi u Beogradu.

Predrag Stanković i Ljiljana Janošević

Prof. dr Tomislav Janjatović

Tomislav Janjatović je rođen 6. jula 1931. godine u Somboru, gde je završio osnovnu školu i gimnaziju. Na Medicinski fakultet u Ljubljani se upisao 1950, a diplomirao 1955. godine. Vojni rok je odslužio 1956. godine i tom prilikom je nagrađen medaljom za vojne zasluge. Tokom 1957. godine je radio kao lekar opšte medicine u Domu zdravlja u Zemunu, a 1958. je formirao Zdravstvenu stanicu u fabrici tekstila „Ivan Milutinović” u Zemunu.

Specijalizaciju iz otorinolaringologije započeo je 1959. godine u Gradskoj bolnici u Zemunu i specijalistički ispit položio 1963. godine na Otorinolaringološkoj klinici Medicinskog fakulteta u Beogradu. Od te godine je radio kao lekar specijalista otorinolaringolog na ORL odeljenju u Gradskoj bolnici u Zemunu. Za vršioca dužnosti načelnika ORL službe te bolnice postavljen je 1967, a za načelnika službe 1969. godine.

Stručno se usavršavao na Otorinolaringološkoj klinici Medicinskog fakulteta u Beogradu, Vojnomedicinskoj akademiji u Beogradu, Otorinolaringološkoj klinici u Zagrebu, Institutu Goustave Roussy u Parizu (1980) i otorinolaringološkim klinikama u Cirihiu (1980), Torontu (1984) i Kopenhagenu (1986).

Poseban interes je pokazao za rinologiju, funkcionalne septorinoplastike, alergologiju, audiologiju i onkologiju. Aktivno je učestvovao na većini kongresa jugoslovenskih otorinolaringologa, kongresima francuskih otorinolaringologa i grčko-jugoslovenskim kongresima otorinolaringologa.

Doktorsku disertaciju na temu *Funkcionalne i*

anatomske promene nosnog kavuma u savremenoj rinoplastici odbranio je 1972. godine na Sveučilištu u Zagrebu. U zvanje docenta na Medicinskom fakultetu u Beogradu izabran je 1978. godine, vanrednog profesora 1983. i u zvanje redovnog profesora 1989. godine. Zahvaljujući svom studioznom pristupu i stalnom praćenju savremenih tendencija u otorinolaringologiji, izborio je mesto među najboljim rinohirurzima – plastičarima u našoj zemlji. On je prvi lekar specijalista otorinolaringolog iz jedne neuniverzitetske bolnice koji je izabran za nastavnika Medicinskog fakulteta u Beogradu, radeći u sredini koja do tada nije pokazivala mnogo interesa za ovu vrstu delatnosti. Inicijator je interdisciplinarne saradnje i povezivanja različitih medicinskih struka. Bio je omiljeni nastavnik brojnim lekarima i otorinolaringolozima. Govori mađarski, a služi se francuskim i ruskim jezikom.

Od 1991. godine do odlaska u penziju bio je savetnik ORL službe KBC „Zemun” i rukovodilac nastavne baze Medicinskog fakulteta u toj bolnici. Bio je dugogodišnji član Komisije za polaganje specijalističkih ispita iz otorinolaringologije na Medicinskom fakultetu u Beogradu.

Koautor je knjige *Narodni lekar* (1973) i udžbenika za studente medicine *Otorinolaringologija sa maksilofacijalnom patologijom* (1984). Sa I.

Padovanom i saradnicima napisao je knjige *Otorinolaringologija II. Kirurgija nosa, paranazalnih šupljina i lica* (1984) i *Otorinolaringologija III. Kirurgija usne šupljine, ždrijela, grla i vrata* (1987).

Autor je ili koautor 196 radova, objavljenih u domaćim ili stranim časopisima.

Jedan je od recenzenata najnovijeg udžbenika koji je izdala Katedra otorinolaringologije – *Otorinolaringologija sa maksilofacijalnom hirurgijom* (2004).

U periodu od 1964. do 1999. godine bio je član Predsedništva Otorinolaringološke sekcije Srpskog lekarskog društva i njen predsednik od

1990. do 1991. godine. Bio je član Predsedništva Udruženja otorinolaringologa Jugoslavije u više mandata, član Udruženja otorinolaringologa Francuske od 1967. godine i počasni član tog udruženja od 1992. godine.

Nosilac je zahvalnice, diplome i plakete Srpskog lekarskog društva, počasne povelje njene Otorinolaringološke sekcije i brojnih sportskih i radnih odlikovanja.

Penzionisan je 1997. godine. Živi u Zemunu i dalje aktivno učestvuje u radu Otorinolaringološke sekcije SLD.

Predrag Stanković i Ljiljana Janošević

Prof. dr Časlav Đoković

Časlav Đoković je rođen 1. decembra 1932. godine u Ivanjici, gde je završio osnovnu školu. Gimnaziju i maturu je završio u Čačku 1951. godine. Na Medicinski fakultet u Beogradu se upisao školske 1952/53. godine. Tokom studija je bio demonstrator na predmetu Histologija sa embriologijom. Diplomirao je 1960. godine.

Po završetku opšteg lekarskog staža 1961. godine zasnovao je radni odnos na Otorinolaringološkoj klinici Medicinskog fakulteta u Beogradu. Specijalizaciju iz otorinolaringologije započeo je 1962. i specijalistički ispit položio 1966. godine sa odličnim uspehom. Doktorsku disertaciju na temu *Uticaj lokalizacije, proširenosti i histološke građe malignih tumora srednje trećine lica na postavljanje rane dijagnoze i prognozu bolesti* odbranio je 1976. godine na Medicinskom fakultetu u Beogradu.

Tokom 1967. i 1968. godine se stručno usavršavao na univerzitetskim klinikama u Minhenu, Cirihu i Tibingenu.

Poseban interes je pokazao za mikrohirurgiju srednjeg i unutrašnjeg uva, maligne tumore paranasalnih šupljina i otorinolaringološku traumatologiju. Sa uspehom se bavio svim oblastima otorinolaringologije. Naročiti interes je pokazao za oblast mikrohirurgije uva. Baveći se dijagnostikom i terapijom oboljenja unutrašnjeg uva, posebno neurinomima nervusa akustikusa i hirurzijom facijalnog živca, doprineo je razvoju ovih grana hirurije na Otorinolaringološkoj klinici. Kao višegodišnji rukovodilac Klinike, maksimalno se angažovao na njenom unapređenju i razvoju stru-

ke. Godinama je izvodio teorijsku i praktičnu nastavu za studente Medicinskog fakulteta, kao i za lekare na poslediplomskoj nastavi.

U zvanje asistenta na Medicinskom fakultetu u Beogradu izabran je 1969. godine, docenta 1976, vanrednog profesora 1982. i u zvanje redovnog profesora 1987. godine.

Načelnik odeljenja Otorinolaringološke klinike bio je od 1972. do odlaska u penziju, a predsednik Kolegijalno-poslovnog odbora Klinike od 1979. do 1984. godine. Dužnost šefa Katedre otorinolaringologije za redovnu nastavu obavljao je od 1989. do 1991. godine. Bio je dugogodišnji član i zamenik predsednika Komisije za polaganje specijalističkih ispita iz otorinolaringologije na Medicinskom fakultetu u Beogradu i mentor nekoliko magistarskih radova.

Bio je istraživač u naučnoistraživačkom projektu „Učestalost povreda glave i vrata u saobraćajnim nesrećama na području grada Beograda”, finansiranom od strane Zajednice nauke grada Beograda.

Profesor Đoković je bio član predsedništava Srpskog lekarskog društva, Udruženja otorinolaringologa Jugoslavije, Francuskog udruženja za otorinolaringologiju i cervikofacijalnu hirurgiju, Udruženja studenata Medicinskog fakulteta u Beogradu, sekretar OOSKJ ORL klinike u Beogradu,

član Univerzitetske konferencije SKJ Beograd, Skupštine Medicinskog fakulteta i Skupštine Univerziteta u Beogradu, član i koordinator Komisije za vršenje stručnog nadzora u ORL službama u SR Srbiji. Aktivno je učestvovao na većini kongresa jugoslovenskih otorinolaringologa, kongresima francuskih otorinolaringologa i na Kongresu grčko-jugoslovenskih otorinolaringologa.

Koautor je udžbenika *Otorinolaringologija sa maksilofacijalnom patologijom*, namenjenog studentima medicine (1984). Objavio je preko 120 radova u domaćim i stranim časopisima.

Dobitnik je plakete Udruženja studenata i

spomen-plakete Medicinskog fakulteta u Beogradu (1971), kao i spomen-plakete grada Beograda (1969).

Penzionisan je 1998. godine. Živi u Beogradu. I dalje je aktivan u Srpskom lekarskom društvu. Svoje bogato pedagoško iskustvo nastavio je da prenosi studentima Medicinskog fakulteta u Srbiju u Republici Srpskoj. Kao jedan od najomiljenijih nastavnika, rado je viđen među brojnim otorinolaringolozima, svojim bivšim učenicima i zaposlenima na Klinici, koju često posećuje.

Predrag Stanković i Ljiljana Janošević

Prof. dr Borivoje Krejović

Borivoje Krejović je rođen 31. decembra 1932. godine u Sirogojnu. Gimnaziju je završio u Užicu 1951. godine. Iste godine je upisao Medicinski fakultet u Beogradu i diplomirao 1959. godine. Po završenom opštem lekarskom stažu i odsluženom vojnom roku postavljen je za rukovodioca Sanitetske službe Glavnog štaba omladinskih radnih brigada na izgradnji autoputa. Od kraja 1961. je radio kao lekar opšte medicine, a od 1962. godine kao upravnik Doma zdravlja u Čajetini. Početkom 1964. godine je postavljen za upravnika novoformiranog lečilišta za hipertireozu na Zlatiboru. Služi se francuskim, nemačkim i ruskim jezikom.

Krajem 1964. godine započeo je specijalizaciju na Otorinolaringološkoj klinici Medicinskog fakulteta u Beogradu. Deo specijalističkog staža, u trajanju od dvanaest meseci, proveo je na klinici u Austriji. Specijalistički ispit je položio 1968. godine. Doktorsku disertaciju pod naslovom *Značaj izbora hirurške metode u lečenju zloćudnih tumora larinksa* odbranio je na Medicinskom fakultetu u Beogradu 1981. godine.

Učestvovao je na brojnim stručnim sastancima i kongresima otorinolaringologa Jugoslavije, od VIII kongresa u Ohridu (1968) do XIII kongresa u Prištini (1988), na kojem je bio jedan od nosilaca glavne teme „Limfadenopatije vrata”. Bio je predsednik XIV kongresa otorinolaringologa Jugoslavije, održanog u Beogradu (1994) i nosilac glavne teme „Sto godina srpske otorinolaringologije”. Učestvovao je u radu evropskih i svet-skih ORL kongresa u Budimpešti (1981), Parizu (1988), Madridu (1989), San Francisku (1996),

Sidneju (1997), Kejp Taunu (1997), Peking u i Hongkongu (1998) i Buenos Ajresu (1999). Takođe je učestvovao na više grčko-jugoslovenskih kongresa i na svim kongresima Udruženja francuskih otorinolaringologa i cervikofacijalnih hirurga u Parizu od 1978. do 2000. godine.

U zvanje asistenta na Stomatološkom fakultetu u Beogradu izabran je 1972. godine, a za asistenta na Katedri otorinolaringologije Medicinskog fakulteta 1977. godine. U zvanje docenta je izabran 1981, vanrednog profesora 1985. i u zvanje redovnog profesora 1991. godine.

Od 1974. do 1983. godine bio je načelnik odeljenja Otorinolaringološke klinike Medicinskog fakulteta u Beogradu, predsednik Kolegijalno-poslovnog odbora Klinike od 1983. do 1988. i direktor Klinike od 1988. do 2000. godine. Pored toga, bio je šef Katedre za poslediplomsku nastavu otorinolaringologije od 1987. do 1991. godine i šef Katedre otorinolaringologije za redovnu nastavu od 1991. do 2000. godine.

Profesor Borivoje Krejović je bio briljantan hirur, izvrstan kliničar i iskusan pedagog. Sa uspehom se bavio hirurgijom uva i sinusa. Početkom sedamdesetih godina prošlog veka je inaurisao funkcionalnu rekonstruktivnu hirurgiju larinksnih karcinoma i reafirmisao hiruršku terapiju malignih tumora larinksa na Klinici.

Koautor je udžbenika za studente *Otorinolaringologija sa maksilofacijalnom patologijom* (1984), monografije *Inovacije u hirurškom tretmanu ždrelnih fistula*, sa V. Cerovac-Sremački (1986), udžbenika *Otorinolaringologija 3. Kirurgija usne šupljine, ždrijela, grla i vrata*, sa I. Padovanom i saradnicima (1987). Autor je monografije *Sećanja i zapisi iz prošlosti srpske otorinolaringologije* (1994). Objavio je preko 250 radova u domaćim i stranim publikacijama.

Bio je mentor većeg broja magistarskih radova, doktorskih disertacija i supspecijalističkih radova, odbranih na Medicinskom fakultetu u Beogradu.

Povodom stogodišnjice srpske otorinolaringologije, 1994. godine je osnovao prvi srpski otorinolaringološki časopis *Acta Otorhinolaryngologica Serbica*.

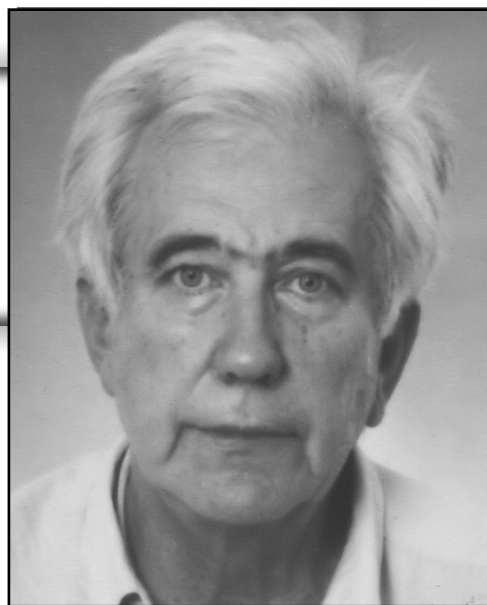
Profesor Krejović je bio veoma angažovan u društvenopolitičkom radu. Bio je član Skupštine

i član Saveta Medicinskog fakulteta u Beogradu, više puta predsednik Saveta Fonda za zdravstveno osiguranje Beograda, više godina član predsedništava Otorinolaringološke i Kancerološke sekcije Srpskog lekarskog društva, predsednik ORL sekcije i član Predsedništva Udruženja ORL Jugoslavije od 1984. do prestanka rada ovog udruženja 1991. godine, kao i predsednik Predsedništva Udruženja ORL Jugoslavije od 1992. do 2000. godine. Redovni je član Medicinske akademije Srpskog lekarskog društva, Naučnog društva za istoriju zdravstvene kulture Srbije i dugogodišnji član Francuskog udruženja za otorinolaringologiju i cervikofacijalnu hirurgiju.

Penzionisan je 2000. godine. I dalje aktivno radi u Srpskom lekarskom društvu i njegovoj Akademiji medicinskih nauka.

Predrag Stanković i Vojko Đukić

**Prof. dr
Miodrag Jovanović
(1935–2003)**

Miodrag Jovanović je rođen 11. jula 1935. u Beogradu, gde je završio osnovnu školu i gimnaziju. Medicinski fakultet u Beogradu je upisao 1955, a diplomirao 1962. godine. Nakon završetka opšteg lekarskog staža i odsluženog vojnog roka, od 1964. godine je radio kao lekar opšte medicine u Domu zdravlja u Zemunu. Aktivno je učestvovao u osnivanju Dispanzera za medicinu rada pri Domu zdravlja Zemun. Završio je kurs iz medicine rada i niz godina radio kao sportski lekar u fudbalskim klubovima.

Specijalizaciju iz otorinolaringologije započeo je 1966. godine na ORL odeljenju Opšte bolnice u Zemunu. Za vreme specijalizacije je završio dva kursa na ORL klinici Vojnomedicinske akademije u Beogradu. Specijalistički ispit iz otorinolaringologije je položio 1970. godine, na Klinici za otorinolaringologiju Medicinskog fakulteta u Beogradu.

Kao specijalista se usavršavao na Neurohirurškoj klinici Medicinskog fakulteta u Beogradu, na ORL klinikama „Šalata” i „Dr Mladen Stojanović” u Zagrebu, kao i na ORL klinikama u Francuskoj (Goustave Roussy – Pariz, Strazbur, Lion). Tokom 1974–1975. godine radio je u Tunisu kao lekar specijalista. Govorio je francuski jezik.

Doktorsku disertaciju pod nazivom *Komparativna studija operativnog lečenja nosne polipoze i kritika pojedinih operativnih zahvata* odbranio je 1985. godine.

U zvanje asistenta na Medicinskom fakultetu u Beogradu izabran je 1977, docenta 1985, vanrednog profesora 1991. i u zvanje redovnog pro-

fesora 1996. godine.

U kliničkom radu je pokazao poseban interes za rinomikrohirurške intervencije, onkologiju područja i traumatologiju glave i vrata, alergijska stanja gornjih disajnih puteva i rinosinusne polipoze. Učestvovao je u radu većine kongresa jugoslovenskih otorinolaringologa, na grčko-jugoslovenskim kongresima, kongresima francuskih otorinolaringologa u Parizu, Kongresu Američke ORL akademije u San Francisku (1996) i Svetском kongresu otorinolaringologa u Sidneju (1997). Kao šef odeljenja i načelnik službe, više puta je učestvovao u organizaciji stručnih skupova i sastanaka. Bio je učesnik okruglog stola o hirurgiji alergizovanog tkiva i epistaksi na ORL nedelji, održanoj 1990. i 1991. godine.

Od 1975. godine je bio šef Opšte otorinolaringologije u Službi za otorinolaringologiju KBC „Zemun”, načelnik Službe za otorinolaringologiju sa maksilofacijalnom i cervikalnom patologijom KBC „Zemun” od 1991. godine, a savetnik Službe i rukovodilac nastavne baze Medicinskog fakulteta u Beogradu od 1997. godine. Bio je dugogodišnji član Ispitne komisije za polaganje specijalističkog ispita iz otorinolaringologije i mentor u izradi više studentskih radova.

Iako se bavio celokupnom otorinolaringološkom hirurgijom, najviše je poznat po tome što je

uveo novu, originalnu metodu hirurškog pristupa problemu nosne polipoze. Bio je izuzetno spretni hirurg, sa neiscrpnim radnim elanom, koji je sa uspehom vršio najobimnije i najkomplikovanije operativne zahvate. Krajnje direktan ali uvek dobronameran, profesor Jovanović je uvek bio bez rezerve spreman da pomogne, ali i da sasluša mlađe kolege.

Bio je član Nastavno-naučnog veća, Veća za zdravstvenu specijalizaciju i komisija ovih veća na Medicinskom fakultetu u Beogradu, predsednik Udruženja otorinolaringologa Jugoslavije od 1988. godine, aktivan član Srpskog lekarskog društva i predsednik Otorinolaringološke sekcije Srpskog lekarskog društva od 1996. do 1998. godine. Član je Francuskog udruženja za otorinolaringologiju i cervikofacijalnu hirurgiju od 1975. godine.

Objavio je monografiju *Nosno-sinusna polipoza* (1997). Koautor je *Praktikuma iz otorinolaringologije*, namenjenog studentima medicine (1992) i udžbenika *Otorinolaringologija sa maksilofacijalnom hirurgijom* (2004). Objavio je preko 150 stručnih i naučnih radova u domaćim i stranim publikacijama.

Aktivno je učestvovao u dodiplomskoj i posle diplomskoj nastavi otorinolaringologije na Medicinskom fakultetu u Beogradu, nesebično prenoseći svoje bogato kliničko, teorijsko i praktično iskustvo.

Penzionisan je 2002. godine. Preminuo je 2003, nepunu godinu dana posle penzionisanja. Sahranjen je na Novom groblju u Beogradu.

Predrag Stanković i Ljiljana Janošević

Prof. dr Gojko Stojičić

Gojko Stojičić je rođen 12. avgusta 1935. godine u Crnoj Travi. Osnovnu školu i gimnaziju je završio u Nišu. Na Medicinski fakultet u Beogradu se upisao školske 1955/56, a diplomirao 1962. godine. Po odsluženju vojnog roka i obavljenog opšteg lekarskog staža radio je u Domu zdravlja „Dr Milutin Ivković” u Beogradu. U tom periodu je završio kurs socijalne pedijatrije na Institutu za majku i dete Republike Srbije. Tokom 1970. i 1971. godine je bio na volonterskoj specijalizaciji iz opšte hirurgije u KBC „Dr Dragiša Mišović” u Beogradu. Služi se francuskim i govori ruski jezik.

Specijalizaciju iz otorinolaringologije je započeo 1971. godine na Otorinolaringološkoj klinici Medicinskog fakulteta u Beogradu. Specijalistički ispit je položio 1975. godine.

Magistarski rad *Uzroci smrtnosti kod bolesnika sa korozivnim povredama jednjaka za poslednjih 17 godina na Otorinolaringološkoj klinici u Beogradu* odbranio je 1975. godine na Medicinskom fakultetu u Beogradu. Doktorsku disertaciju na temu *Uzroci smrtnosti kod frontobazalnih povreda, njihovo lečenje i rezultati* odbranio je 1983. godine.

U zvanje asistenta na Medicinskom fakultetu u Beogradu izabran je 1978, docenta 1986, vanrednog profesora 1991. i u zvanje redovnog profesora 1996. godine. Pored nastave na Medicinskom fakultetu u Beogradu, tokom 1975. i 1976. godine je radio kao asistent na Defektološkom fakultetu u Beogradu, na predmetu Fonijatrija, a od 1981. do 1983. godine kao profesor otorinolaringologije na Višoj medicinskoj školi u Beogradu.

Bio je član Komisije za polaganje specijalističkih ispita iz otorinolaringologije na Medicinskom fakultetu u Beogradu, član Saveta, veća i nekoliko komisija veća Medicinskog fakulteta.

Usavršavao se na Institutu „Goustave Roussy” u Parizu (1975) i na Royal National Institute for Otology and Laryngology u Londonu (1988).

Posebno interesovanje je pokazao za rekonstruktivnu hirurgiju u lečenju malignih tumora lariniksa, povrede frontoetmoidalne regije, hirurško lečenje benignih i malignih tumora baze lobanje, hirurško lečenje tumora orofarinksa, parafarinksa i epifarinksa. Uveo je originalnu hiruršku metodu u lečenju frontobazalnih povreda. Izuzetno vešt i iskusan hirurg i pragmatičan kliničar, bio je poznat, stručno autoritativan i cenjen.

Učestvovao je u radu Kongresa francuskih otorinolaringologa u Parizu, većini kongresa jugoslovenskih otorinolaringologa, grčko-jugoslovenskih kongresa otorinolaringologa, kao i u radu evropskih i svetskih ORL kongresa u Parizu (1988), Budimpešti (1996), San Francisku (1996) i Sidneju (1997).

Bio je predsednik Sindikalne podružnice Klinike, član i predsednik Saveta Klinike, dugogodišnji načelnik odeljenja, član Kolegijalno-poslovnog odbora Klinike od 1983. do 1988. i zamenik direk-

tora Klinike od 1988. do 2000. godine. Funkciju direktora Instituta za otorinolaringologiju sa maksilofacijalnom hirurgijom Kliničkog centra Srbije u Beogradu obavljao je 2000–01. godine.

Bio je član Predsedništva Otorinolaringološke sekcije Srpskog lekarskog društva i predsednik ORL sekcije u dva mandata, član Predsedništva Udruženja ORL Jugoslavije i dugogodišnji član Francuskog udruženja za otorinolaringologiju i cervikofacijalnu hirurgiju.

Profesor Stojičić je bio glavni urednik i koautor udžbenika *Praktikum iz otorinolaringologije* (1992), koautor u udžbeniku *Otorinolaringologija sa maksilofacijalnom hirurgijom* (2004) i urednik i koautor poglavlja „Otorinolaringologija” u

udžbeniku *Osnovi hirurgije* i „Akutna stanja u otorinolaringologiji” u udžbeniku *Osnovi urgentne medicine*. Objavio je preko 140 radova u domaćim i stranim publikacijama.

Bio je mentor više magistarskih radova i doktorskih disertacija, odbranjenih na Medicinskom fakultetu u Beogradu.

Dobitnik je zahvalnice, diplome i povelje Srpskog lekarskog društva.

Penzionisan je 2003. godine. Živi u Beogradu. Kao jedan od najomiljenijih nastavnika, rado je viđen među bivšim saradnicima i brojnim generacijama lekara i otorinolaringologa.

Predrag Stanković i Vojko Đukić

Nastavnici oftalmologije

Urednik:

Miloš Jovanović

***Prof. dr
Vladimir Čavka,
akademik ANU BiH
(1900–1984)***

Vladimir Čavka je rođen 31. oktobra 1900. godine u Orašju na Savi, kod Brčkog. Osnovnu školu je završio u Bosanskom Brodu, a gimnaziju u Vinkovcima 1918. godine. Iste godine se upisao na Medicinski fakultet u Beču, koji je završio 2. marta 1924. godine i bio promovisan u doktora medicine. Specijalizaciju iz oftalmologije započeo je i završio kod profesora Alberta Boterija na Očnoj klinici Medicinskog fakulteta u Zagrebu, gde je radio od septembra 1924. do decembra 1940. godine (od 1924. do 1928. godine kao specijalizant, zatim kao specijalista i asistent do 1938. godine, a od 1939. godine do odlaska u Beograd kao privatni docent).

Krajem 1940. godine je prešao u Beograd i bio postavljen za šefa Očnog odeljenja Opšte državne bolnice. Na toj dužnosti ga je zatekao Drugi svetski rat. Na Medicinskom fakultetu u Beogradu je 1942. godine bio izabran u zvanje vanrednog profesora, ali je on taj izbor odbio zbog zahteva koje su postavljale okupatorske vlasti.

Nakon završetka Drugog svetskog rata profesor Čavka je prešao u Sarajevo i učestvovao u osnivanju Medicinskog fakulteta i Očne klinike (1946). Tada je izabran u zvanje redovnog profesora, postavljen za šefa Katedre za oftalmologiju na Medicinskom fakultetu i šefa Očne klinike u Sarajevu.

U posleratnom periodu, u vreme siromaštva i opšte nemaštine, učestvovao je u otkrivanju, lečenju i eradikaciji trahoma, kao i u lečenju bolesnika sa akutnom i hroničnom tuberkulozom oka. Otvorio je posebna odeljenja za te bolesnike na Palama, Reljevu i Lapadu kod Dubrovnika.

Na poziv jugoslovenske Vlade, aprila 1956. godine je ponovo prešao u Beograd i bio postavljen za redovnog profesora, šefa Katedre oftalmologije i upravnika Očne klinike Medicinskog fakulteta.

Početkom avgusta 1960. godine vratio se na Očnu kliniku u Sarajevu, gde je radio do 1973. godine, kada je otišao u penziju.

Profesor Čavka je bio ugledni oftalmolog, ne samo u okvirima Bosne i Hercegovine i Jugoslavije već i u svetu. Zato su na klinike na kojima je on radio dolazili da se leče pacijenti iz čitave Jugoslavije, ali i iz Italije, Austrije, Nemačke, Belgije, Francuske, Amerike, Australije, Turske, Jordana, Sirije, Egipta, Libije i drugih zemalja. Za lečenje stranaca je na Očnoj klinici u Sarajevu otvorio posebno odeljenje sa 31 krevetom.

Bavio se čitavom oftalmologijom. U oblasti glaukoma je uveo transskleralni operativni metod sa dijatermijom, u cilju normalizacije intraokularnog pritiska. U pogledu etiopatogeneze glaukoma ustanovio je centre za intraokularni pritisak u frontoorbitalnim zonama, gde je otkrio asocijativne puteve za očni i krvni pritisak. Opisao je i novu kliničku sliku heterohromnog juvenilnog glaukoma. Uveo je plastičnu operaciju kod prostranih tumora kapaka – „plastica pontiformis”. Bavio se i problemom presađivanja rožnjače, a

vršio je i perforativne keratoplastike. U lečenju maligne miopije i nekih drugih degenerativnih procesa u dubini oka primenjivao je implantaciju konzervirane placente u prednju očnu komoru, sa objašnjenjem da se u tom slučaju oslobađaju histamin i acetyl-holin, što dovodi do hiperemije, tj. veće prokrvljenosti. Rezultat toga je poboljšanje metabolizma u oku, što je od koristi kod degenerativnih promena. U lečenju ablacije retine je primenjivao metod lamelarne resekcije sklere sa invaginacijom raslojene lamele na mestu resseciranog dela. U cilju izazivanja adhezivnog horioretinitisa, primenjivao je smrzavanje sklere pomoću hloretila. Pri operacijama tumora orbite vršio je gornju i donju prednju orbitotomiju, a kod oboljenja optičkog živca je radio dekompresiju optičkog kanala. U lečenju katarakte je pokušavao i transplantaciju providnog sočiva oka sa leša u oko bolesnika.

Autor je monografije *Refrakcija i refrakcione anomalije oka i Retinitis pigmentosa* i udžbenika *Oftalmologija* za lekare, studente medicine i studente stomatologije. Objavio je preko 210 stručnih i naučnih radova, koji su štampani u časopisima u Beogradu, Sarajevu, Zagrebu, Parizu, Milanu, Londonu, Beču, Štuttgartu, Berlinu i Hajdelbergu.

Bio je osnivač i prvi glavni urednik časopisa *Jugoslovenski oftalmološki arhiv*. U prvi Redakcioni odbor časopisa je, pored predstavnika klinika iz svih republičkih centara, izabrao i poznate predstavnike oftalmoloških institucija širom Evrope i tako prvom oftalmološkom časopisu kod nas dao i međunarodnu redakciju. Takođe je bio osnivač i glavni urednik časopisa *Medicinski arhiv* u Sarajevu u periodu od 1946. do 1956. go-

dine. Bio je član redakcija više oftalmoloških časopisa u zemlji i u inostranstvu.

Profesor Čavka je bio organizator više kongresa i drugih oftalmoloških sastanaka u zemlji, pri čemu je kao goste kongresa pozivao ugledne oftalmologe iz Francuske, SSSR, Švajcarke, Engleske, Poljske, Čehoslovačke i dr. Učestvovao je na mnogim evropskim, internacionalnim i svetskim kongresima u Parizu, Beču, Londonu, Padovi, Odesi, Oksfordu, Montrealu, Briselu i Nju Delhiju, gde je podnosio referate iz raznih oblasti oftalmologije. Na mnogim od tih kongresa je predavao.

Bio je član Naučnog društva BiH od osnivanja i njegov prvi predsednik, kao i redovni član Akademije nauka i umetnosti od njenog osnivanja. Takođe je bio redovni član oftalmoloških društava Francuske, Nemačke, Austrije i Engleske. Početkom 1949. godine bio je izabran za člana Naučnog oftalmološkog društva u Oksfordu.

Dobitnik je više nagrada. Godine 1948. je dobio prvu nagradu Vlade BiH, odlikovan je togom Univerziteta u Oksfordu 1951 i Montrealu 1958. godine. Dobitnik je nagrade AVNOJ-a 1967. godine kao prvi oftalmolog, a dva puta je odlikovan Ordenom rada I i II reda i Ordenom rada sa crvenom zastavom.

Posle odlaska u penziju akademik Vladimir Čavka je nastavio svoju aktivnost, napisavši još nekoliko naučno-stručnih radova i radeći na rukopisu svog udžbenika *Oftalmologija*.

Umro je 3. jula 1984. godine u Beogradu, u 85. godini života.

Miloš Jovanović

Prof. dr Olga Litričin

Olga Litričin je rođena 1918. godine u Kikindi, gde je završila osnovnu školu i maturirala 1936. godine. Na Medicinskom fakultetu u Beogradu je diplomirala 1942. godine. Specijalizaciju iz oftalmologije je započela u Novom Sadu 1946, a nastavila i završila u Beogradu 1949. godine. Takođe je završila i specijalizaciju iz patologije i specijalistički ispit položila sa odličnim uspehom na Institutu za patologiju Medicinskog fakulteta u Beogradu 1960. godine.

Doktorsku disertaciju pod nazivom *Dejstvo jonizujućih zračenja na oko* odbranila je 1958. godine i time postala prva žena doktor medicinskih nauka kod nas.

U zvanje asistenta na predmetu Oftalmologija izabrana je 1949. godine, docenta 1954, vanrednog profesora 1960. i redovnog profesora 1968. godine.

Učestvovala je u redovnoj, poslediplomskoj i specijalističkoj nastavi. Bila je mentor 12 magistarskih radova i 4 doktorske disertacije.

Osim prvih godina posle diplomiranja koje je, još za vreme rata, provela kao lekar na stažu u Kikindi i Zrenjaninu, a potom i kao lekar Vojne bolnice u Kikindi, Olga Litričin je praktično čitav svoj radni vek provela na Očnoj klinici u Beogradu, a od 1978. godine u Novom Sadu. Od 1954. do penzionisanja rukovođila je Kliničkom zgradom u Višegradskoj ulici. Za to vreme, upornim radom i danonoćnim zalaganjem, zajedno sa ostalim istaknutim oftalmolozima svoje generacije, bitno je doprinela visokim dometima i svoje klinike i naše oftalmologije u svetskim razmerama. Školovala se i usavršavala u Kairu, Parizu,

San Francisku, Ajova Sitiju, Bostonu, Njujorku, Baltimoru, Filadelfiji i Vašingtonu. U svojstvu savetnika Svetske zdravstvene organizacije (SZO) provela je više meseci u 4 evropske zemlje, 1 afričkoj i 6 dalekoistočnih azijskih država. Tokom godina je dala ključni doprinos borbi za iskorenjivanje trahoma u Jugoslaviji, posebno kao rukovodilac Savezne komisije za trahom. Bio je to kolosalni napor jedne generacije oftalmologa kod nas, koji je krunisan uspehom. U najvećoj meri je zaslužna za razvoj moderne dečje oftalmologije i oftalmoonkologije kod nas, kao i za uvođenje savremene dijagnostike i terapije u drugim oblastima oftalmologije.

Godine 1951. osnovala je Laboratoriju za patologiju oka, jednu od najstarijih u Evropi, kojom je rukovođila 28 godina. Godine 1967. je, kao prva žena, izabrana za jednog od 35 redovnih članova Evropskog društva za patologiju oka (EOPS), u kome je ostala aktivna čitavih 20 godina. Učestvovala je, kao počasni gost iz Evrope po pozivu, na sastanku Američkog društva za patologiju oka (Verhoeff Society) 1977. godine. Učesće Olge Litričin, kao jedinog patologa sa ovih područja, i Oftalmopatološke laboratorije Očne klinike iz Beograda, kao jedne od 9 u svetu, u izradi Međunarodne histološke klasifikacije tumora oka (u periodu 1973–78), publikovane 1980.

godine (24. sveska u izdanju SZO), najviši su domaći jugoslovenske patologije na tom polju.

Autor je 6 poglavlja i jedan od urednika udžbenika *Oftalmologija za studente medicine* (12 delimično dopunjenih i izmenjenih izdanja, od kojih je poslednje izdato 1998. godine), po kome se i sada radi na Fakultetu. Kapitalna publikacija *Tumori oka*, Olge Litričin i saradnika, objavljena u Beogradu 1998. godine, predstavlja krunu njenog rada na polju oftalmoonkologije i svakako je jedna od najboljih knjiga iz ove oblasti do sada.

Profesorka Litričin je autor oko 140 publikovanih radova, od kojih je više od trećine publikovano u inostranim časopisima, na 4 strana jezika. *Archives of Ophthalmology* (Chicago), *American Journal of Ophthalmology*, *Ophthalmologica* (Basel), *Pediatric Ophthalmology and Strabismus*, *Bulletin de Société Française d'Ophthalmologie*, *Annales d'Oculistique* samo su neki od vrhunskih svetskih časopisa u kojima su objavljeni brojni radovi Olge Litričin. Čitave sveske prestižnog časopisa *Revue Internationale de Trachome* ispunjene su radovima naših autora koji su bili aktivni u borbi za iskorenjivanje trahoma kod nas i u svetu, među kojima Olga Litričin zauzima zaista istaknuto mesto. Do 1992. godine navedeni radovi su citirani u stranoj literaturi 123 puta, a u domaćoj još 217 puta, uz više vrednih citata u inostranim knjigama i monografijama, u kojima je publikovana i originalna ikonografija Olge Litričin. Publikacija SZO *Histological Typing of Tumours of the Eye and its Adnexa* publikovana je na 4 svetska jezika i decenijama je služila kao oslonac oftalmopatoloziima širom sveta, a prevod ove klasifikacije tumora na latinski jezik *Typologia histologica tumorum oculi eiusque adnexorum* (*Acta Ophthalmologica Scandinavica*) jedna je od samo 3 sveske iz ove značajne edicije SZO koje su prevedene i na latinski jezik. Prof. Litričin je mnoge od svojih najznačajnijih radova publikovala u domaćim časopisima (*Acta Ophthalmologica Jugoslavica*, *Acta Medica Jugoslavica*, *Srpski arhiv za celokupno lekarstvo*, *Jugoslovenski oftalmološki arhiv*, *Jugoslovenska pedijatrija*, *Medicin-*

ski pregled i drugi) i time dala svoj doprinos vrlo zavidnom nivou koji su ti časopisi u to vreme imali.

Uvek je bila i ostala je izuzetno cenjena u stručnim krugovima. Bila je član Egipatskog i Francuskog oftalmološkog društva (od 1953), Evropskog društva za patologiju oka (od 1967), počasni član Američkog društva za patologiju oka (od 1977), član Međunarodnog komiteta eksperata za trahom (od 1962), Ekspertskog savetničkog panela SZO za trahom i predohranu slepila (od 1965), član Studijske grupe SZO za rano otkrivanje stanja koja mogu da vode slepilu (Copenhagen, 1968–70), jedan od devet članova grupe za izradu Međunarodne histološke klasifikacije tumora oka SZO. Član je Upravnog odbora Internacionalne organizacije protiv trahoma (Pariz), Asocijacije Proctor (San Francisco), počasni član Srpskog lekarskog društva, član Medicinske akademije SLD od njenog osnivanja i njen počasni član od 1981. godine, kao i počasni član Udruženja oftalmologa Jugoslavije (1987).

Olga Litričin je nosilac Ordena rada sa zlatnim vencem (1965), Ordena zasluga za narod sa srebrnim zracima (1973), Ordena zasluga za narod sa zlatnom zvezdom (1979) i nagrade oslobođenja Vojvodine (1987). Dobitnica je zlatne medalje za trahom (Pariz, 1975), spomen-plakete Medicinskog fakulteta u Beogradu (1970), povelje Medicinskog fakulteta u Novom Sadu (1985), diplome Saveza lekarskih društava Jugoslavije (1966. i 1971), zahvalnice SLD (1975) i zahvalnice Udruženja oftalmologa Jugoslavije (1979), plakete Klinike za očne bolesti u Beogradu (1996) i nagrade za životno delo SLD (1999).

Penzionisana je 1978. godine, ali je i posle toga nastavila da radi kao redovni profesor oftalmologije po pozivu na Univerzitetu u Novom Sadu. I danas, u svojoj 87. godini života, Olga Litričin je redovni i rado viđeni učesnik na stručnim sastancima oftalmologa i patologa, i dalje je pozivana da govori, njene se reči slušaju sa pažnjom i poštovanjem, a njena mišljenja i ocene se uvažavaju.

Zoran Latković

Prof. dr Zlatimir Kecmanović

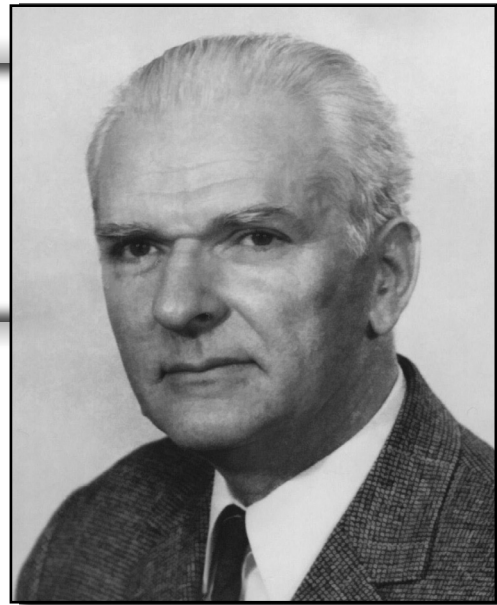
Zlatimir Kecmanović je rođen u Šapcu 1919. godine. Osnovnu školu je učio u Beogradu, selu Srpski Itebej u Banatu, Ljubljani i Sarajevu. Gimnaziju je započeo u Sarajevu, nastavio u Bijeljini i na Cetinju, a maturirao u Beogradu.

Studije medicine je započeo 1938. godine na Medicinskom fakultetu u Beogradu i prekinuo ih 1941. godine. Decembra 1944. godine je bio mobilisan i raspoređen na rad u novoformiranu Pozadinsku bolnicu Petrovgrada, današnjeg Zrenjanina. U toj bolnici je ostao do kraja 1945. godine, najviše radeći na Hirurškom odeljenju. Studije medicine je nastavio početkom 1946. i diplomirao u proleće 1949. godine.

Obavezni jednogodišnji lekarski staž obavio je u Kliničkoj bolnici u Beogradu. Tokom staža je bio angažovan na sprovođenju vakcinacije i suzbijanju tuberkuloze kod dece i omladine u više mesta u Srbiji.

Specijalizaciju iz oftalmologije je započeo 1950. godine, na Klinici za očne bolesti Medicinskog fakulteta u Beogradu. Najveći deo specijalističkog staža je proveo na Očnoj klinici u Višegradskoj ulici, kod profesora Đorđa Nešića i Aćima Markovića, docenta Đorđa Lukića i primarijusa Miodraga Stankovića i Milovana Danića, tada vodećih oftalmologa Srbije. Specijalistički ispit je položio 1954. godine.

U zvanje asistenta na Katedri oftalmologije izabran je juna 1954. godine, docenta 1961, a vanrednog profesora 1968. godine. Doktorsku disertaciju pod nazivom *Prilog poznavanju klinike i terapije retinoshiza u nas* odbranio je 1981. go-

dine. U zvanje redovnog profesora izabran je 1982. godine.

Stručni doprinos profesora Kecmanovića našoj oftalmologiji je veliki. Bio je prvi koji je na Očnoj klinici Medicinskog fakulteta u Beogradu počeo da primenjuje moderno lečenje glaukoma.

Nakon dvogodišnjeg usavršavanja na Očnoj klinici u Bonu, S.R. Nemačka, kao stipendista Humboldtove fondacije, 1962–1964. godine, opredelio se za bolesti zadnjeg segmenta oka, pre svega za ablaciju mrežnjače, i savladao nove tehnike lečenja, prvenstveno metodom fotokoagulacije. Kraće vreme je proveo i na klinikama u Kilu, Hajdelbergu i Minhenu. Kao stipendista iste fondacije, boravio je još šest meseci na očnim klinikama u Esenu, Tibingenu, Zapadnom i Istočnom Berlinu, u centrima koji su bili poznati po lečenju oboljenja mrežnjače.

Sa profesorom Ivanom Stankovićem je 1966. godine osnovao Kliniku za očne bolesti u KBC „Zvezdara” (tadašnjoj Gradskoj bolnici). Dobivši opremu od pomenute nemačke fondacije (ksenonski fotokoagulator i drugo) počeo je intenzivnije da se bavi operativnim lečenjem ablacije retine i retinoshize, kao i fotokoagulacijom mrežnjače kod dijabetične retinopatije, rupture oka i tumora. To je bio pravi početak modernog lečenja ovih bolesti u tadašnjoj Jugoslaviji. Veliki broj

uspešno operisanih pacijenata učinio je da je Institut za očne bolesti, kako se tada zvao, postao referentni centar za lečenje ovih bolesti u tadašnjoj Jugoslaviji. Rezultati lečenja na Institutu nisu ni po čemu zaostajali za rezultatima najboljih ustanova te vrste u Evropi.

Profesor Kecmanović je na Institutu formirao tim mladih oftalmologa na koje je prenosio svoja znanja, analitičnost, stručno poštenje i „germansku” temeljitost. Posle rane smrti profesora Ivana Stankovića, preuzeo je Kliniku za očne bolesti na Zvezdari.

Držao je nastavu za redovne studente i lekare na specijalizaciji iz oftalmologije. Važio je za pedantnog i odličnog predavača i pedagoga, posvećenog nastavi. Jedno vreme je bio šef Katedre oftalmologije. Osim na Medicinskom fakultetu u Beogradu, nastavu iz oftalmologije je držao i na medicinskim fakultetima u Nišu, Novom Sadu, Kragujevcu i Prištini. Pored toga, držao je predavanja i postdiplomcima. Bio je mentor za izradu nekoliko magistarskih i doktorskih disertacija i član komisija za njihovu ocenu i odbranu.

Profesor Kecmanović je aktivno učestvovao na mnogim kongresima i drugim stručnim oftalmološkim sastancima u zemlji. Bio je glavni organizator Kongresa oftalmologa Jugoslavije, održanog u Vrnjačkoj Banji 1965. godine. Bio je

dugogodišnji glavni urednik časopisa *Acta Ophthalmologica Iugoslavica*, koji je imao evropski kvalitet.

Pored toga što je i danas član Srpskog lekarskog društva, bio je dugogodišnji član Nemačkog oftalmološkog društva sa sedištem u Hajdelbergu i član Francuskog oftalmološkog društva u Parizu. Posebno treba istaći da je bio član prestižnog Gonenovog društva sa sedištem u Lozani, koje je okupljalo uže stručnjake iz oblasti oboljenja zadnjeg segmenta oka. Bio je aktivni učesnik mnogih oftalmoloških kongresa u Evropi: u Belgiji, Nemačkoj, Engleskoj, Švajcarskoj, Austriji i Bugarskoj. Aktivno je učestvovao na kursovima inovacija znanja iz oftalmologije u Esenu, Nemačka.

Objavio je oko 120 stručnih i naučnih radova u domaćim i stranim časopisima.

Penzionisan je 1984. godine. Po završetku rada na Klinici nastavio je da se bavi istorijom medicine i to posebno istorijom oftalmologije. Na sastancima Oftalmološke sekcije SLD često drži veoma interesantna predavanja iz istorije naše oftalmologije i istorije oftalmologije uopšte. Poslednjih godina intenzivno radi na pripremi knjige iz ove oblasti.

Miloš Ignjačev

**Prof. dr
Milan Blagojević
(1920–1998)**

Milan Blagojević je rođen 1920. godine u Lešnici kod Loznice. Gimnaziju je završio 1938. godine u Šapcu i kao odličan učenik bio oslobođen maturalnog ispita. Iste godine se upisao na Medicinski fakultet u Beogradu, ali je studije prekinuo početkom Drugog svetskog rata. Po završetku rata je nastavio studije i diplomirao 1947. godine, sa prosečnom ocenom 9,45. Iste godine se zaposlio na Očnoj klinici, na kojoj je radio do kraja svoje karijere.

Specijalistički ispit iz oftalmologije je položio 1951. godine. Godine 1955. uspešno je odbranio doktorsku disertaciju na temu *O ulozi tuberkulozne infekcije u etiologiji uveitisa*. Bila je to jedna od prvih disertacija na Medicinskom fakultetu u Beogradu. U zvanje docenta na Medicinskom fakultetu za predmet Oftalmologija izabran je 1958, vanrednog profesora 1966. i u zvanje redovnog profesora 1972. godine.

Pored osnovne nastave na Medicinskom fakultetu, držao je nastavu i na Stomatološkom fakultetu.

Od 1966. do 1983. godine je, kao izuzetno uspešan direktor, rukovodio Očnom klinikom u Beogradu. Paralelno sa ovom dužnošću, godinama je rukovodio i Očnim odeljenjem pri Specijalnoj bolnici na Ozrenu.

U cilju stručnog usavršavanja iz oblasti transplantacije rožnjače, 1951. godine je bio u Nantu, Francuska. Kao stručnjak Svetske zdravstvene organizacije za borbu protiv trahoma proveo je određeno vreme u Indiji, Burmi, Alžiru i Maroku.

Profesor Blagojević je bio poslednji u nizu značajnih srpskih oftalmologa koji je podjednako

dobro vladao svim oblastima oftalmologije i koji je sa istom profesionalnom predanošću korigovao refrakcione anomalije i izvodio najsloženije operacije i sa istom odgovornošću držao studentima predavanja i izlagao na međunarodnim skupovima, a kao lekar posedovao onu blagu humanu crtu koja se danas retko sreće.

Ne postoji oblast u oftalmologiji u kojoj se profesor Milan Blagojević nije oprobao i dokazao. Na početku stručne karijere bila je to oblast transplantacije rožnjače. Problem uveitisa ga je zanimao čitavog radnog veka, što je rezultiralo da, kao penzioner, napiše zapaženu monografiju iz ove oblasti. Još je šezdesetih godina uveo u primenu složene operacije na suznim putevima, koje se po istom principu i danas rade na Očnoj klinici. Najznačajniji doprinos u očnoj hirurgiji profesora Blagojevića ogleda se u oblasti zadnjeg očnog segmenta i to u hirurgiji intrabulbarnih stranih tela, a naročito u ablaciji retine. Prateći savremene tokove ove grane očne hirurgije, među prvim je u Evropi počeo da primenjuje vitrektomiju, revolucionarnu hiruršku proceduru. Prva vitrektomija je izvršena na Očnoj klinici u Beogradu 27. januara 1978. godine zahvaljujući njegovom zalaganju, i to samo nekoliko godina posle uvođenja ove procedure u SAD.

Bio je pionir i u uvođenju dijagnostičkih procedura, kao što su elektroretinografija i ehografija. U toku njegovog rukovođenja Očnom klinikom, mladi oftalmolozi su upućivani u poznate oftalmološke centre, a po povratku su stečenim znanjem znatno unapredovali pojedine oblasti oftalmologije. Ovo je rezultiralo da Očna klinika u Beogradu ubrzo postane referentni centar za celo ondašnje jugoslovensko područje. To je istovremeno doprinelo da, od tadašnja tri odeljenja, muškog, ženskog i mešovito, nastane savremeno ustrojena oftalmološka ustanova, organizovana po patološkim celinama, kakva je i danas. Pored stručnog i organizacionog rada, profesor Blagojević je napisao impozantan broj stručnih i naučnih radova, kao i veći broj vrednih udžbenika i monografija. Njegovi pisani radovi i usmena izlaganja odlikuju se jasnoćom i jednostavnošću. Posedovao je smisao da komplikovano pojednostavi, tako da slušaoca i čitaoca nikada nije ostavljao u dilemi.

Profesor Milan Blagojević je jedini ili prvi autor sledećih udžbenika i monografija: *Očne bolesti*, udžbenika za studente stomatologije (1961), *Oftalmologija za studente medicine* (1979), *Ablacija retine – monografija* (1976. i 1987), *Strabizam i ampliopija* (1974), *Kako sačuvati vid, Prilog za istoriju očne klinike u Beogradu* (1986), *Endogeni uveitisi* (1992).

Publikovao je više od 180 stručnih i naučnih radova u poznatim svetskim i domaćim časopisima, od kojih 32 rada u inostranim i približno 60 radova u domaćim časopisima, dok je preko 90 radova objavljeno u zbornicima sa međunarodnih i domaćih

stručnih skupova, odnosno rezimeima tih skupova.

U Srpskom oftalmološkom društvu bio je predsednik Oftalmološke sekcije, koja je pod njegovim rukovodstvom bila veoma aktivna. Rad ove sekcije i njene Oftalmološke nedelje, kao i brojni domaći kongresi i sastanci, godinama su bili nezamislivi bez prisustva profesora Blagojevića. Svojim stručnim doprinosom, duhom i šarmom plenio je sve prisutne i doprinosio pozitivnoj atmosferi sastanaka.

Bio je član Francuskog oftalmološkog društva, Gonenovog kluba za ablaciju retine, Međunarodne grupe za uveitise itd. Na međunarodnim skupovima je lako uspostavljao kontakte, pre svega zahvaljujući svojoj duhovitosti i poznavanju stručne problematike. Stručnim referisanjem i diskusijom nije mogao ostati nezapažen kod šire publike. Bio je pravi ambasador naše oftalmologije u svetu.

Za stručni doprinos u međunarodnim okvirima odlikovan je zlatnom medaljom „Chibret” od strane Internacionalne lige za borbu protiv trahoma (1975), medaljom Francuskog oftalmološkog društva (1980) i medaljom „Schaeffel-Conor” od strane Internacionalne grupe za uveitis (1984). Od strane tadašnjeg predsednika SFRJ odlikovan je Ordenom rada sa zlatnim vencem (1966) i Ordenom zasluga za narod sa srebrnim zracima (1973).

Penzionisan je septembra 1985. godine. Umro je 7. decembra 1998. u Beogradu, gde je i sahranjen.

Vasilije Misita

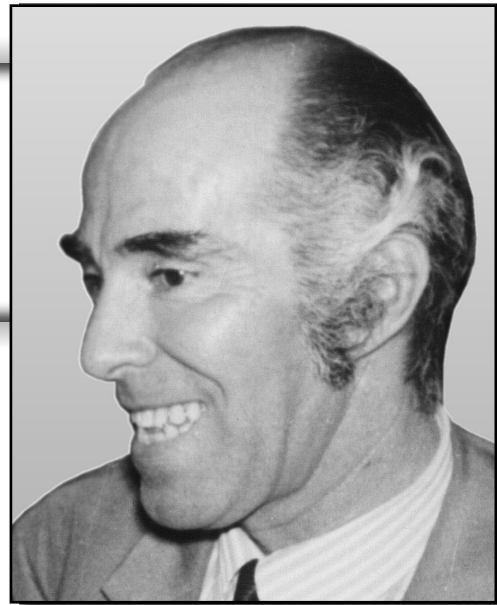
**Prof. dr
Ivan Stanković
(1921–1973)**

Ivan Stanković je rođen u Beogradu 1921. godine, gde je završio osnovnu školu i gimnaziju. Maturirao je 1939. godine i iste godine započeo studije medicine na Medicinskom fakultetu u Beogradu, koje je prekinuo 1941. godine.

Slučajnost je učinila da se Ivan Stanković veoma rano opredelio za oftalmologiju. Tokom bombardovanja Beograda, zapadno krilo zgrade Očne klinike u ulici Džordža Vašingtona bilo je razrušeno. Prolazeći pored Klinike, video je osoblje kako radi na raščišćavanju ruševina. Ušao je u zgradu, javio se upravniku, profesoru Nešiću i ponudio svoju pomoć. Njegov gest se dopao profesoru te ga je prihvatio i zaposlio na Klinici. Tako je Ivan bio donekle zaštićen od pretećih nevolja okupacije. U toku ratnih godina je vredno radio i već kao medicinar bio dobro upućen u struku, kako teorijski, tako i praktično. Posebno je sarađivao sa profesorom Aćimom Markovićem, koji je u njemu prepoznao vrednog, inteligentnog i ambicioznog mladog čoveka, sa kvalitetima za uspešnu stručnu i naučnu karijeru.

Studije medicine je nastavio posle završetka rata, diplomirao 1948. godine sa srednjom ocenom 9 i odmah započeo specijalizaciju iz oftalmologije. Kao specijalizant je proveo šest meseci u Nantu, u Francuskoj, kod čuvenog oftalmohirurga profesora Sourdillea, radi izučavanja hirurgije prednjeg segmenta oka. Po povratku u zemlju je uradio prve šavove rožnjače i unapredio tehniku keratoplastike. Specijalistički ispit je položio 1952. godine sa odličnim uspehom.

Profesor Stanković se sa odličnim uspehom bavio celokupnom oftalmologijom. Ipak, najviše

pažnje je posvetio hirurgiji prednjeg segmenta oka, lečenju katarakte, povredama oka i glaukomu. Bio je prvi u našoj zemlji koji je počeo da se bavi genetikom u oftalmologiji. Za njega se može slobodno reći da je godinama bio nosilac progressa u oftalmologiji kod nas, uvodeći i sa uspehom primenjujući savremene metode dijagnostike i terapije, posebno hirurške. Svestan teških posledica trahoma, sa entuzijazmom je učestvovao u akcijama za suzbijanje ove bolesti u Srbiji i o tome objavio više zapaženih i obimnih radova.

U zvanje asistenta je izabran 1950. godine, pre nego što je položio specijalistički ispit. U zvanje docenta je izabran 1954. Doktorsku tezu pod naslovom *Problem specifičnosti simpatičke oftalmije* odbranio je 1955. godine i time treći po redu na Medicinskom fakultetu u Beogradu stekao zvanje doktora medicinskih nauka. U zvanje vanrednog profesora je izabran 1960, a 1965. u zvanje redovnog profesora na Katedri oftalmologije, kao do tada najmlađi redovni profesor u istoriji Medicinskog fakulteta u Beogradu.

U periodu nakon odlaska profesora Đorđa Nešića u penziju, jula 1955. godine, pa do dolaska profesora Vladimira Čavke na mesto upravnika, maja 1956, profesor Ivan Stanković je vršio dužnost upravnika Očne klinike. Za upravnika Klinike je ponovo izabran 1960. godine i tu dužnost

je obavljao do 1966, kada je sa grupom kolega osnovao Odeljenje za očne bolesti u Gradskoj bolnici u Beogradu. Iako u početku smešteno u neuslovnim prostorijama, Odeljenje se postepeno razvijalo, broj postelja, ambulantnih pregleda i rezultati lečenja su brzo napredovali, uvođene su nove službe, tako da je s vremenom ovo odeljenje preraslo u Očnu kliniku, koja danas nosi ime profesora Stankovića.

Profesor Stanković je obavljao mnoge odgovorne dužnosti na Medicinskom fakultetu. Od 1962. do 1967. godine je bio prodekan Medicinskog fakulteta. To ni na koji način nije ometalo njegov predani rad na Klinici, s obzirom na to da je dužnosti prodekana obavljao najčešće van radnog vremena, nakon što je pre podne intenzivno radio na Klinici. Bio je izabran i za dekana, ali su ga bolest i smrt omeli da tu dužnost i obavlja. Kandidovan je za dopisnog člana Srpske akademije nauka i umetnosti, ali je prerana smrt sprečila i taj izbor.

Jedan je od dva autora udžbenika *Oftalmologija za studente medicine i stomatologije*, koji je izdao *Medicinski podmladak* 1962. godine.

Publikovao je blizu 275 stručnih radova u brojnim časopisima u zemlji i inostranstvu. Radove je objavljivao u časopisima *Medicinski podmladak*, *Srpski arhiv za celokupno lekarstvo*, *Acta Ophthalmologica Iugoslavica*, *Acta Medica Iugoslavica*, u brojnim zbornicima sa oftalmoloških dana i kongresa oftalmologa Srbije i Jugoslavije. U inostranstvu je objavljivao radove u oftalmološkim časopisima Francuske, Italije, Engleske, Nemačke i Grčke.

Voleo je timski rad, koji je znalački organizovao i u kom je zahtevao punu disciplinu. Bio je neumoran organizator ili učesnik u brojnim kursovima za supspecijalizacije i mentor većeg broja magistarskih radova i doktorskih teza.

Profesor dr Ivan Stanković je učestvovao na mnogim kongresima i drugim stručnim oftalmološkim sastancima u zemlji i inostranstvu, često kao jedan od organizatora ili glavni organizator. Bio je ambasador naše oftalmologije u svetu. Iz-

lagao je radove na kongresima oftalmologa Francuske, Nemačke, Engleske, Holandije, Finske, Grčke, Turske, Italije, Belgije, Rusije i Kube. Posedovao je neobičnu sposobnost za kontakte sa kolegama, pa je stekao brojne iskrene prijatelje, naročito u Francuskoj. Odlično je govorio francuski i godinama redovno odlazio na kongrese oftalmologa Francuske u Parizu. Neki od najpoznatijih oftalmologa su, zahvaljujući profesoru Stankoviću, posećivali naše oftalmološke ustanove, držali predavanja i učestvovali na kongresima oftalmologa Jugoslavije.

Bio je jedan od osnivača i dugogodišnji urednik časopisa *Acta Ophthalmologica Iugoslavica*. Jedno vreme je bio i glavni urednik časopisa *Srpski arhiv za celokupno lekarstvo* i član Uredništva časopisa *Acta Medica Iugoslavica*. Pored domaćih, bio je član uredništava brojnih stranih stručnih časopisa: *Revue Internationale du Trachome*, *Archiv de l'Union Medical Balcanique*, *Aggiornamenti di terapia oftalmologica*, *Riv Ital del Trachoma*, *Ophthalmic literature*, što govori o njegovom velikom ugledu među oftalmolozima u svetu.

Profesor Stanković je obavljao i mnogobrojne odgovorne dužnosti u profesionalnim i drugim udruženjima i organizacijama. Član Srpskog lekarskog društva postao je odmah nakon diplomiranja, najviše radeći u Oftalmološkoj sekciji, ali i u drugim organima Društva. Vršio je i brojne dužnosti u Savezu lekarskih društava Jugoslavije, u kome je bio i generalni sekretar. Bio je predsednik Udruženja oftalmologa Jugoslavije, član Saveta za zdravlje Gradske skupštine u Beogradu, član Saveta Medicinskog fakulteta, član Saveta Kolarčeve zadužbine. Za svoj rad je nagrađen Ordenom zasluge za narod sa srebrnim znacima 1965. godine.

Premинуo je posle kraće i teške bolesti, 8. septembra 1973. godine, u 52. godini života. Sahranjen je u Aleji velikana na Novom groblju u Beogradu.

Miloš Jovanović i Miloš Ignjačev

**Prof. dr
Ružica Ilić
(1922–1990)**

Ružica Ilić je rođena 1922. u Osijeku. Maturirala je 1941. godine u Beogradu. Medicinski fakultet u Beogradu je upisala sa prvom generacijom posleratnih studenata, 1945/46. godine. Po završetku studija je nekoliko godina radila kao lekar opšte medicine. Godine 1955. započela je specijalizaciju iz oftalmologije, specijalistički staž obavila na Klinici za očne bolesti u Beogradu i specijalistički ispit položila 1958. godine. Odmah nakon polaganja ispita bila je uključena u nastavu kao volonter.

U zvanje asistenta je izabrana 1959. godine, docenta 1970, vanrednog profesora 1973. i u zvanje redovnog profesora 1987. godine.

Posebna oblast interesovanja i rada profesorke Ilić bila su retinalna oboljenja. Krajem 1964. godine prihvaćen joj je habilitacioni rad pod naslovom *Idiopatska ablacija retine*. Doktorsku disertaciju na temu *Kliničke osobenosti ablacije retine u vezi sa proteinskim frakcijama u subretinalnoj tečnosti i krvnom serumu* odbranila je 1974. godine.

Bila je izvanredan hirurg, a neobično teške i komplikovane operacije retinalne ablacije vršila je sa lakoćom i svojstvenom pedantnošću, uvek spremna da pomogne mlađima kroz asistencije i dobronamerne savete. Neumorno je radila, pregledajući pacijente koji su joj dolazili iz cele zemlje, pedantno vodila dokumentaciju, za svako-

ga imala lepu reč, rešavajući najkomplikovanije slučajeve.

Od 1976. godine je uvela laserski tretman u cilju prevencije retinalne ablacije i u toj oblasti postigla rezultate priznate i van granica naše zemlje.

Profesorka Ilić je više puta boravila na Klinici za očne bolesti u Rimu, kod profesora Pannarella, vodećeg svetskog retinologa, a pre uvođenja lasera u tretman retinalnih oboljenja boravila je u Lozani i Parizu. Imala je izvanredne kontakte sa oftalmolozima u Italiji i Francuskoj, gde je bila izuzetno cenjena i poštovana.

Napisala je monografiju *Ablacija retine* (1976) i poglavlja u udžbeniku *Oftalmologija* za studente medicine, koje odlikuju briljantan stil i sposobnost da se najkomplikovanije naučne činjenice prezentuju logično i razumljivo. Objavila je oko 60 radova u inostranim i domaćim časopisima.

Penzionisana je 1987. godine. Umrkla je u Beogradu 1990. godine.

Svetislav Milenković

Prof. dr Slobodan Dergenc

Slobodan Dergenc je rođen 9. septembra 1924. godine u Petrinji. Osnovnu školu i gimnaziju je učio u rodnom mestu, a kasnije i u Karlovcu i Beogradu. Diplomirao je na Medicinskom fakultetu u Zagrebu 1951. godine. Specijalizaciju iz oftalmologije obavio je na Očnoj klinici Medicinskog fakulteta u Beogradu, u zgradi nekadašnje stare bolnice u Vidinskoj ulici, tada pod upravom legendarnog profesora Đorđa Nešića. Specijalistički ispit iz oftalmologije je položio 1955. godine.

Tu je stekao hiruršku tehniku i usvojio medicinsku etiku svoga učitelja, profesora Miodraga Stankovića. Njegov uticaj na formiranje mladog oftalmologa Slobodana Dergenca bio je takav da se kasnije ispoljavao na još dve generacije naših očnih lekara koji su učili od potonjeg. Hirurška virtuoznost, kojoj se dr Dergenc divio kod svoga učitelja, postala je i njegova odlika.

Dr Dergenc je bio na usavršavanju kod profesora Bele u Debrecinu. Pored toga, bio je i u Lionu 1964. godine, gde je ovladao Krvavicevim krioekstraktorom, kojim je vršio intrakapsularnu krioekstrakciju katarakte i počeo da ga primenjuje kod nas. Iskustva sa ovom tehnikom prikazana su u habilitacionom radu *Primena hladnoće u operativnom lečenju zamućenog sočiva* (1967) i u doktorskoj tezi *Eksperimentalno i terapijsko dejstvo niskih temperatura na organ vida* (1973).

Virtuoznost je, međutim, bila i dalje potrebna za rekonstrukciju prednjeg segmenta oka, povređenog hemijskim sredstvima, ili za očuvanje integriteta suvog oka. Jedna od tehnika koju je profesor Dergenc često primenjivao, transplantacija bukalne ili labijalne mukoze u konjunktivalni sa-

kus, doživljava uskrснуće u savremenoj oftalmologiji, dok je druga ostala zabeležena u njegovom radu *Sialodochoconiunctivostomia kod kseroze vežnjače i rožnjače*.

Te godine, grupa nastavnika i saradnika Medicinskog fakulteta je, na čelu sa profesorom Ivanom Stankovićem, prešla u Gradsku bolnicu i osnovala Institut za oftalmologiju. Među njima je bio i dr Dergenc, kasnije dugogodišnji načelnik Odeljenja za hirurgiju prednjeg segmenta oka i direktor kasnije Klinike za očne bolesti „Prof. dr Ivan Stanković” u KBC „Zvezdara”.

U zvanje asistenta na Katedri oftalmologije Medicinskog fakulteta izabran je 1961, a u zvanje docenta 1972. Nakon toga je biran za vanrednog profesora na Katedri oftalmologije Stomatološkog fakulteta 1974. godine i, na istoj katedri, za redovnog profesora 1975. godine.

Potom se, rano koristeći operacioni mikroskop, posvetio mikrohirurgiji oka, prvenstveno transplantaciji rožnjače. Spajajući oba svoja velika polja rada, prvi je u Jugoslaviji izveo istovremenu operaciju katarakte i presađivanja rožnjače.

Učesnik je NOB-a od 1944. godine i nosilac dva Ordena rada.

Penzionisan je 1989. godine.

Ljubiša Nikolić

**Prof. dr
Sofija Biga
(1924–2005)**

Sofija Biga je rođena 18. decembra 1924. godine u Beogradu, gde je završila osnovnu školu i gimnaziju 1943. godine. Na Medicinskom fakultetu u Beogradu je diplomirala 1952. godine. Specijalistički ispit iz oftalmologije položila je avgusta 1955. godine.

Habilitacioni rad pod naslovom *Ambliopia kao terapijski problem* odbranila je 1964, a doktorsku disertaciju pod nazivom *Atipični binokularni vid* 14. decembra 1981. godine.

U zvanje asistenta na Katedri oftalmologije Medicinskog fakulteta u Beogradu izabrana je 1956. godine, docenta februara 1965, vanrednog profesora aprila 1973. i redovnog profesora 1982. godine. Pored nastave na Medicinskom fakultetu, predavala je i predmet Pleoptika i ortoptika na Višoj defektološkoj školi i Defektološkom fakultetu u Beogradu.

Naročiti interes je ispoljila za problem razrozkosti – strabizam. Kao stipendista Medicinskog fakulteta, u periodu od aprila do novembra 1956. godine je, u cilju stručnog usavršavanja, boravila u Nantu, Francuska. Godine 1963–64. je provela 6 meseci u centrima u Briselu, Parizu, Lionu i St. Galenu kod prof. Bangertera, kao stipendista Svetske zdravstvene organizacije. Dobro znanje francuskog, nemačkog i engleskog jezika omogućilo joj je praćenje literature i usavršavanje iz oblasti strabologije, o kojoj je u našoj literaturi pre nje bilo vrlo malo napisano. Profesorka Biga je strabologiju kao deo oftalmologije uvela prvo na Očnu kliniku u ulici Džordža Vašingtona, a potom i na Institut za oftalmologiju Kliničke bolnice grada Beograda. U početku je radila kao goto-

vo samouka, spremajući priučene kadrove, da bi, posle boravka u inostranstvu, proširila svoj delokrug rada. Na Višoj školi za specijalne pedagoge je formirala Odsek za školovanje ortoptista. Najviše zavaljujući tom odseku, škola je 1965. godine prerasla u Višu defektološku školu. Osnivač je Službe za strabologiju na Očnoj klinici, u okviru koje je 1961. godine osnovala Kabinet za pleoptiku i ortoptiku. Bila je dugogodišnji šef Dečjeg odeljenja i Odeljenja za strabologiju.

Profesorka Biga ima velike zasluge za razvoj strabologije u Jugoslaviji. Kod nje su školovani brojni kadrovi, ne samo iz naše republike. Saradivala je sa svim oftalmolozima koji su se interesovali za ovo oboljenje, tako da je puno učinila na širenju mreže kadrova zainteresovanih za strabologiju u Srbiji, Bosni i Hercegovini, Crnoj Gori i Makedoniji, a delimično i u Hrvatskoj i Sloveniji. Na isti način je tu službu organizovala i u obe tadašnje pokrajine Republike Srbije.

Veoma je zaslužna i za školovanje srednjeg i višeg medicinskog kadra na Višoj defektološkoj školi, a posle i na smerovima za pleoptiku i ortoptiku Fakulteta za defektologiju, koji je neophodan u lečenju ove bolesti. Na taj način je organizovala timski rad na prevenciji, konzervativnom i operativnom lečenju ovih poremećaja.

Koautor je udžbenika *Oftalmologija za stu-*

dente medicine (1979). Napisala je poglavlje „O smetnjama vida” u knjizi *Metodologija rane dijagnostike i rehabilitacije dece ometene u psihofizičkom razvoju*, urednika D. Stefanovića.

Objavila je 73 rada in extenso, od kojih 2 u inostranim i 48 u domaćim časopisima. U 31 radu je bila jedini autor, nosilac rada u 24 i u 18 koautor. Neki radovi se odnose na razne probleme iz oftalmologije uopšte. Nekoliko eksperimentalnih radova iz oblasti trahoma i TRIC-agensa urađeno je u saradnji sa bakteriolozima. Najveći broj radova je iz oblasti oboljenja dečjeg oka, naročito kongenitalnih poremećaja, a posebno poremećaja monokularnog i binokularnog vida, izazvanih strabizmom i paralizom očnih mišića. Profesorka Biga je pisala i o organizacionim pitanjima u ovoj oblasti i školovanju kadrova za lečenje strabizma, zalažući se za timski rad.

Učestvovala je na kongresima i simpozijumima u zemlji i inostranstvu (Holandija, Mađarska, Francuska i Nemačka), na kojima je, uz kraći boravak na oftalmološkim klinikama u tim zemljama, dopunjavala svoja iskustva iz oblasti oftalmologije, a posebno iz oblasti strabologije.

Bila je član komisija za polaganje specijalističkog ispita iz oftalmologije u Kliničkoj bolnici grada Beograda, na Vojnomedicinskoj akademiji i Medicinskom fakultetu u Nišu. Kao član komisija je učestvovala u odbrani 14 magistarskih radova i 4 doktorske disertacije u Beogradu, Sarajevu i Nišu. Četiri godine je bila šef Katedre oftalmologije i član raznih veća na Fakultetu.

Profesorka Biga je bila recenzent u časopisima *Srpski arhiv za celokupno lekarstvo*, *Jugoslovenski oftalmološki arhiv* i *Acta Ophthalmologica Iugoslavica*.

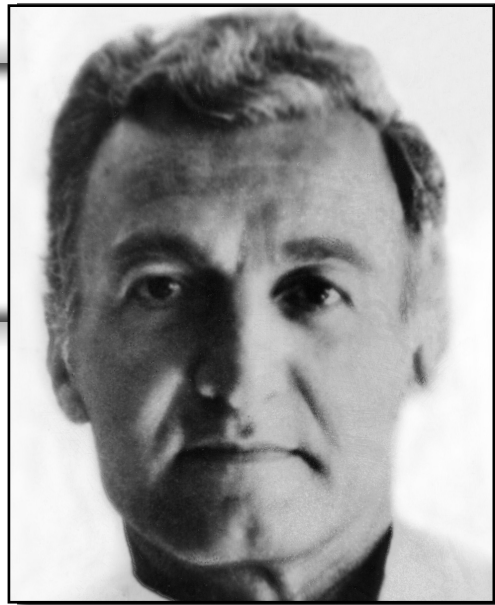
Bila je aktivni član Srpskog lekarskog društva od 1952. godine, član Francuskog oftalmološkog društva od 1956. i član Oftalmološke sekcije Balkanske unije lekara.

Penzionisana je 1991. godine. Nakon penzionisanja je provela 2 godine u Prištini, kao načelnik Očne univerzitetske klinike.

Preminula je 2. januara 2005. godine u Beogradu, gde je i sahranjena.

Dušica Risović

Doc. dr
Dušan Stojanović
(1926–1978)

Dušan Stojanović je rođen 1926. godine u Beogradu, gde je završio osnovnu školu i gimnaziju. Odmah nakon maturiranja, novembra 1944. je mobilisan u NOV. Medicinski fakultet u Beogradu je upisao posle demobilizacije, oktobra 1945. Po završetku studija je nekoliko godina radio kao lekar opšte medicine, da bi 1955. godine zasnovao radni odnos na Klinici za očne bolesti u Beogradu i započeo specijalizaciju iz oftalmologije. Specijalistički ispit je položio 1958. godine sa odličnim uspehom.

Godine 1960. izabran je u zvanje asistenta na predmetu Oftalmologija. Habilitacioni rad pod naslovom *Promene centralnih retinalnih sudova kod početne arterioskleroze* prihvaćen je 1964. godine. U zvanje docenta je izabran 1972. godine.

Objavio je nekoliko desetina stručnih i naučnih radova, od kojih je najveći deo posvećen vaskularnoj patologiji oka, posebno očnog dna. Prvi je u našoj zemlji uveo prestižnu metodu fluoresceinske angiografije (1969), koja je i danas vodeća u dijagnostici vaskularnih i degenerativnih poremećaja na očnom dnu. Zahvaljujući njemu, ova metoda je izvedena u Beogradu samo nekoliko godina posle zvaničnog uvođenja u oftalmološku praksu.

Pored toga što je imao ozbiljne zdravstvene probleme, bio je pun energije i volje za rad, tako

da okolina gotovo nije primećivala njegovo ozbiljno zdravstveno stanje.

Više puta je boravio na klinikama u Nemačkoj (Minhen, Magdeburg, Berlin), uvek donoseći nešto novo, što bi odmah primenjivao u svakodnevnom radu.

Bio je član Nemačkog i Francuskog oftalmološkog društva.

Imao je neobičan talenat za matematiku i egzaktne nauke. Ukoliko je bilo potrebno uraditi neki proračun ili ekonomski projekat za Kliniku ili Fakultet, on bi to uradio brže i bolje nego čitav tim stručnjaka za tu oblast, što je oduševljavalo ceo kolektiv, pogotovo kada bi, sa njemu svojstvenom lakoćom, ukazao da projekat nije adekvatno urađen i, otkrivši greške, pomogao da se to uradi kako treba.

Umro je prerano, praktično na radnom mestu, 1978. godine, u 52. godini života.

Svetislav Milenković

Prof. dr Vera Ljubojević

Vera Ljubojević je rođena 1929. godine u Somboru. Nakon što se sa porodicom preselila u Beograd, 1947. je upisala Medicinski fakultet i diplomirala 1954. godine. Prvo zaposlenje kao lekar opšte medicine je dobila u Domu zdravlja, gde je radila do 1957. godine. Specijalizaciju iz oftalmologije je započela iste godine, kod profesora V. Čavke na Očnoj klinici u Višegradskoj ulici. Oftalmologiju je učila kod naših najpoznatijih profesora Ivana Stankovića, Olge Litričin i Milovana Danića. Specijalistički ispit je položila 1960. godine.

Godine 1965. je sa grupom kolega prešla sa Očne klinike u Višegradskoj na Očno odeljenje Gradske bolnice na Zvezdari.

Svojim nesebičnim radom, dobrom organizacionom sposobnošću i stručnošću, ovaj kolektiv je učinio da Očno odeljenje KBC „Zvezdara” preraste u Očnu kliniku u okviru Kliničko-bolničkog centra. Veliku ulogu u svemu tome imala je i profesorica Ljubojević. Odmah po formiranju nove klinike postala je šef Odeljenja za konzervativno lečenje očnih bolesti. Nedugo nakon toga imenovana je za šefa Odeljenja za glaukom.

Godine 1965. odbranila je habilitacioni rad pod nazivom *Alergijske manifestacije na očnom nervu*. Ovim radom, koji je u to vreme predstavljao novinu, dala je potpuno novi pogled na patologiju očnog živca. Doktorsku disertaciju pod nazivom *Vaskularne promene na retini kod infantilnog dijabetesa* odbranila je 1974. godine na Medicinskom fakultetu u Beogradu. Problem dijabetesne retinopatije kod obolelih od dijabetesa je poznat, ali je značaj koji ove promene imaju kod

mladih, zahvaljujući njoj, dobio novu dimenziju.

U zvanje asistenta na Katedri oftalmologije Medicinskog fakulteta u Beogradu je izabrana 1962. godine, dve godine posle položenog specijalističkog ispita. Posle više godina uspešnog rada sa studentima, kao i angažovanja na kursovima iz oftalmologije koji su držani lekarima opšte prakse, 1975. godine je unapređena u nastavničko zvanje docenta, 1979. u zvanje vanrednog i 1981. godine u zvanje redovnog profesora.

Glavna oblast dugogodišnjeg interesovanja i rada profesorice Ljubojević je bio glaukom. Iz te oblasti se 1971. godine tri meseca usavršavala na Očnoj klinici u Lionu, u Francuskoj, kod profesora Ettiena. Interesujući se i dalje za glaukom, 1975. godine je provela tri meseca na Očnoj klinici u Moskvi, kod profesora Krasnova. Nakon svih ovih usavršavanja uvela je upotrebu lasera u terapiju glaukoma.

Član je Oftalmološke sekcije Srpskog lekarskog društva i Evropskog društva za glaukom. Godine 1971. dobila je priznanje asistenta stranca u Lionu.

Objavila je 58 radova u zemlji i inostranstvu, samostalno ili sa saradnicima.

Penzionisana je 1992. godine.

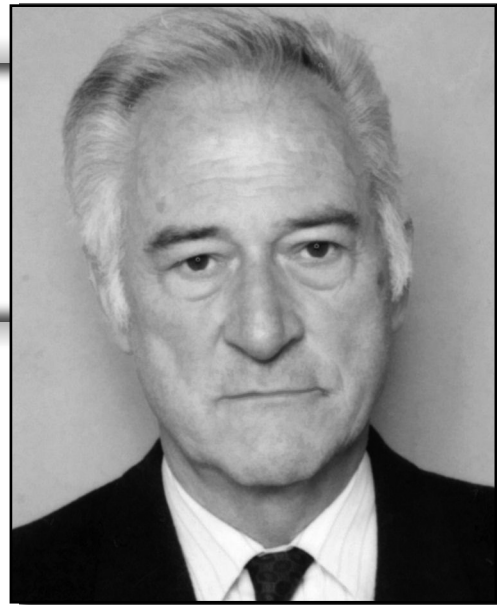
Mirjana Dujić

***Prof. dr
Aleksandar Parunović
(1931–1998)***

Aleksandar Parunović je rođen 24. decembra 1931. godine u Vlasotincima. Osnovnu i srednju školu je završio u Beogradu sa odličnim uspehom. Na Medicinski fakultet se upisao 1950. i diplomirao 1957. godine sa srednjom ocenom 9,6 kao jedan od najboljih studenata svoje generacije. Posle odsluženja vojnog roka i obavljenog opšteg lekarskog staža, do 1961. godine je radio kao lekar opšte medicine u Zavodu za zaštitu zdravlja studenata u Beogradu.

Nakon toga je na Univerzitetskoj očnoj klinici u Beogradu zasnovaao stalni radni odnos i započeo specijalizaciju iz oftalmologije. Specijalistički ispit je položio 1964. godine sa odličnim uspehom. Najveći deo radnog veka (36 godina) je proveo na Klinici za očne bolesti u Beogradu i u tom periodu prošao put od lekara specijaliste do načelnika odeljenja i savetnika Klinike.

U zvanje asistenta za predmet Oftalmologija na Medicinskom fakultetu u Beogradu izabran je 1965, docenta 1972, vanrednog profesora 1979. i u zvanje redovnog profesora 1985. godine. Radeći na Medicinskom fakultetu u Beogradu, učestvovao je u edukaciji više od 30 generacija lekara opšte medicine i specijalista oftalmologa, dajući uvek veliki doprinos svim vidovima nastave u kojima je učestvovao. Sa istim uspehom i ne manjim doprinosom učestvovao je i u izvođenju nastave na posle diplomskim studijama iz oftalmologije, plastične hirurgije, imunologije, reumatologije i svim drugim disciplinama za koje je bio angažovan. Ulogu mentora za izradu magistrskih radova i doktorskih disertacija prihvatao je samo onda kada je bio u mogućnosti da kandi-

datima ponudi zaista aktuelnu i atraktivnu temu i kada je, na osnovu svoje lične procene kandidata, zaključio da kandidat može da istraživanje dovede do kraja i kvalitetno. Zbog toga svi magistarski radovi i doktorske disertacije, urađeni pod rukovodstvom profesora Parunovića, imaju posebnu specifičnu težinu.

Publicistička aktivnost profesora Parunovića predstavljena je sa 120 bibliografskih jedinica, od kojih je trećina objavljena u najeminentnijim svetskim časopisima. Prema podacima Science Citation Indexa, radovi profesora Parunovića citirani su 40 puta u različitim medicinskim časopisima, ali i u najznačajnijim svetskim monografijama, posvećenim oboljenjima rožnjače i infekcijama oka. Jedan broj radova profesora Parunovića predstavlja originalan doprinos oftalmološkoj nauci, zbog čega se njihovo pominjanje, kada se razmatra odgovarajuća problematika, ne može izbeći.

Postspecijalističku edukaciju za oblast kojom se bavio prošao je u najboljim školama Amerike i Evrope: Proctor Foundation for Research in Ophthalmology u San Francisku (SAD), Moorfields Eye Hospital u Londonu (Velika Britanija), Institutu Filatov u Odesi (SSSR), kao i univerzitetskim očnim klinikama u Hamburgu, Minhenu, Tibingenu (Nemačka) i Debrecinu (Mađarska).

Najznačajniji doprinos je dao u oblasti transplantacije rožnjače. Ova hirurška intervencija se na Klinici za očne bolesti u Beogradu obavlja od 1933. godine. Sve do sedamdeseth godina prošlog veka ova operacija se obavljala kao ekskluzivna hirurška intervencija na relativno malom broju bolesnika. Počev od 1971. godine, keratoplastika postaje glavna stručna preokupacija i najveća profesionalna ljubav profesora Parunovića. Od tog vremena, broj bolesnika kojima je rađena ova hirurška intervencija progresivno se povećavao, a hirurška tehnika izvođenja operacije dovedena je do perfekcije. Sam profesor Parunović je obavio više od 1200 transplantacija rožnjače. Pored ličnog angažovanja, odabrao je, obučio

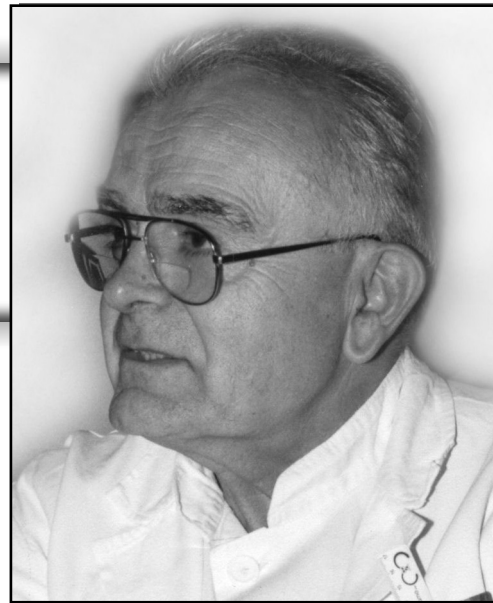
i formirao tim oftalmohirurga koji je uspešno nastavio ono što je on započeo.

Za svoj dugogodišnji i uspešan rad dobio je mnoga priznanja. Bio je redovni član Akademije medicinskih nauka SLD, član Council of European Society of Ophthalmology, Royal College of Ophthalmologists Velike Britanije (FRC Ophth) i kandidat za člana SANU na izborima 1997. godine. Odlikovan je Ordenom rada sa srebrnom zvezdom (1987), a dobitnik je i drugih društvenih priznanja.

Penzionisan je 1996. godine. Umro je 13. marta 1998. godine.

Slobodan Golubović

**Prof. dr
Siniša Đaković
(1932–1999)**

Siniša Đaković je rođen 1932. godine u Prkosavi, Arandelovac. Srednju školu je završio u Beogradu sa odličnim uspehom, a Medicinski fakultet u Beogradu 1959. godine sa srednjom ocenom 8. Nakon završenih studija je odslužio vojni rok u JNA, a zatim opšti lekarski staž na klinikama Medicinskog fakulteta u Beogradu. Kao lekar opšte medicine je radio u Domu zdravlja u Lazarevcu do 1963. godine.

Specijalizaciju iz oftalmologije započeo je 1963. godine na Klinici za očne bolesti „Profesor dr Đorđe Nešić” u Beogradu. Nakon četiri godine je položio specijalistički ispit sa odličnim uspehom. Za šefa kliničkog odeljenja izabran je 1976. godine. Godinama je vršio funkciju rukovodioca Očne klinike u Višegradskoj ulici.

U zvanje asistenta na Medicinskom fakultetu u Beogradu izabran je 1975. godine, docenta 1979, vanrednog profesora 1985. i u zvanje redovnog profesora marta 1991. godine.

Magistarski rad pod nazivom *Oftalmodinometrija kod glaukoma* odbranio je na Medicinskom fakultetu u Beogradu 1968. godine. Doktorsku tezu pod nazivom *Odnos između hemo- i hidrodinamike oka kod glaukoma simplex* odbranio je na Medicinskom fakultetu u Zagrebu 1975. godine.

U periodu od 1973. do 1990. godine je više puta boravio na stručnom usavršavanju na Institutu za očne bolesti Helmholtz u Moskvi, radi proučavanja hemodinamike kod glaukoma, mikrohirurgije oka, implantacione hirurgije i laser terapije, kao i operativne korekcije miopije. To mu je omogućilo da se upozna sa originalnim mikrohirur-

škim metodama lečenja glaukoma, kao i sa ranim pokušajima na polju refrakcione hirurgije. Prvi je u našoj zemlji primenio metodu iridocikloretracije kod angularnih formi glaukoma i radijalnu keratotomiju u cilju korekcije miopije. Među prvim je kod nas koristio fakoemulzifikaciju kod kongenitalnih i traumatskih katarakti.

Bio je rukovodilac naučnog projekta „Hemodinamika oka kod cirkulatornih poremećaja”.

U svojoj stručnoj delatnosti, profesor Đaković je najviše vremena posvetio izučavanju problema glaukoma. U pogledu indikacija za operativno lečenje glaukoma zalagao se da se vodi računa o njegovom etiopatogenetskom mehanizmu nastanka, kako bi, na osnovu toga, mogla da se primeni i odgovarajuća operativna metoda. Među prvim u zemlji je primenio laser, u cilju normalizacije intraokularnog pritiska kod glaukoma. Znatan broj njegovih radova, kao i doktorska disertacija, odnosi se na ispitivanje hemodinamike kod glaukoma.

Autor je dva poglavlja u knjigama i dve monografije koje služe kao udžbenici za poslediplomsku nastavu: *Hemodinamika oka kod glaukoma* i *Mikrohirurška korekcija refrakcionih anomalija oka*.

Profesor Đaković je objavio više od 120 radova, publikovanih u zemlji i inostranstvu.

Kao nastavnik na Medicinskom fakultetu u Beogradu, redovno je držao predavanja studentima i lekarima na specijalizaciji i posle diplomskim studijama. Bio je mentor u izradi više magistarskih teza i studentskih radova.

Bio je član Saveta Medicinskog fakulteta u Beogradu, šef Katedre oftalmologije, predsednik Oftalmološke sekcije SLD, predsednik Udruženja oftalmologa Jugoslavije i član Evropskog društva za glaukom.

Profesor Đaković je čitav svoj život posvetio

oftalmologiji. Pokazao je veliku vrednoću i predanost u radu i sasvim izuzetnu upornost i motivisanost u savlađivanju teškoća na koje je nailazio. U svojim zrelim godinama je bio brižan rukovodilac ustanove u kojoj je radio, brinući o tome šta će ostaviti za sobom. Bio je vezan za svoju kliniku i za bolesnike i radio je dok nije pao u postelju.

Preminuo je aprila 1999. godine.

Natalija Kosanović-Jaković

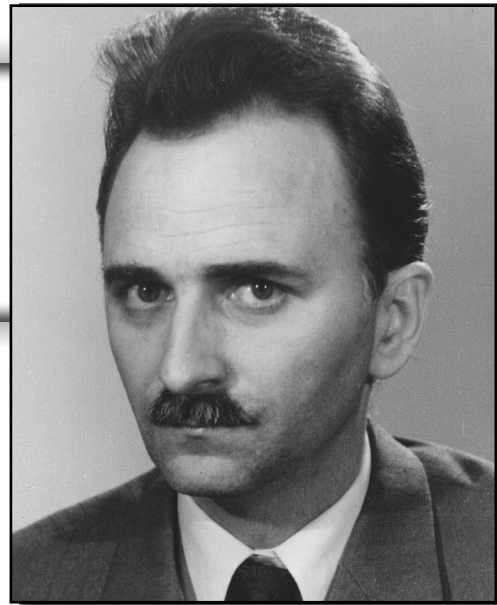
Prof. dr Dobrosav Cvetković

Dobrosav Cvetković je rođen 23. novembra 1933. godine u Subotici. Medicinski fakultet u Beogradu je završio sa srednjom ocenom 9,34. Za vreme studija je bio demonstrator na Hemijskom i Anatomsom institutu, predsednik Stručnog kluba studenata medicine, predsednik Udruženja studenata Medicinskog fakulteta, predstavnik studenata u Savetu Medicinskog fakulteta u Beogradu i jedan od organizatora I kongresa stručnih radova studenata medicine. Za studentski rad *Funkcione probe kod virusnog hepatitisa* dobio je nagradu 1959. godine. Rad je bio štampan u časopisu *Srpski arhiv za celokupno lekarstvo*.

Opšti lekarski staž je obavio na klinikama Medicinskog fakulteta u Beogradu i istovremeno radio kao lekar na Institutu za patološku fiziologiju, na Odeljenju za neurofiziologiju kod profesora Lj. Mihailovića. Učestvovao je u nastavi i naučnoistraživačkom radu Instituta i iz tog perioda potiču dva rada štampana u časopisima *Nature* i *Glas SANU*.

Godine 1961. zaposlio se na Klinici za očne bolesti Medicinskog fakulteta u Beogradu. Specijalistički ispit iz oftalmologije je položio sa odličnim uspehom 1964. godine. Magistarski rad *Kolorni vid kod glaukoma* odbranio je 1964, a doktorsku tezu *Klinički značaj jednostranog primarnog glaukoma i konsenzualnih promena intraokularnog pritiska* 1971. godine.

U zvanje asistenta za predmet Oftalmologija na Medicinskom fakultetu u Beogradu izabran je 1965, docenta 1974, vanrednog profesora 1979. i u zvanje redovnog profesora 1985. godine.

Profesor Cvetković se naročito bavio lečenjem glaukoma. U cilju usavršavanja, obavio je brojne studijske boravake na najpoznatijim klinikama u inostranstvu, nakon kojih je na Klinici za očne bolesti uveo nove metode dijagnostike i lečenja glaukoma. Godine 1968. osnovao je Kabinet, a 1970. godine Odeljenje za glaukom na Očnoj klinici u Beogradu, koje je bilo jedno od prvih specijalizovanih odeljenja za lečenje ove bolesti u Evropi. Na ovom odeljenju je pripremljeno 15 magistarskih radova i 10 doktorata, kao i veliki broj radova, publikovanih i saopštenih na domaćim i inostranim kongresima i simpozijumima. Pored toga, stvoren je ugledan tim saradnika i urađen niz naučnih projekata, od kojih 4 sa inostranim institucijama u Nemačkoj i SSSR-u. Kao istaknuti stručnjak i profesor, 1983. godine je postavljen za direktora Očne klinike, kasnije Instituta za očne bolesti, i tu funkciju je vršio do penzionisanja.

Profesor Cvetković je bio veoma aktivan na Medicinskom fakultetu kao član Veća za redovnu nastavu i član Saveta, a od 1978. do 1982. godine je bio prodekan za redovnu nastavu.

Bio je saradnik profesora I. Stankovića pri osnivanju časopisa *Acta Ophthalmologica Iugoslavica* 1963. godine i 17 godina vršio dužnost sekretara. Za glavnog urednika ovog časopisa iza-

bran je 1987. Od 1984. godine je član Naučnog saveta časopisa *Klinische Monatsblätter für Augenheilkunde*, jednog od najstarijih internacionalnih časopisa iz oftalmologije.

Dugogodišnji je aktivni član Srpskog lekarskog društva. Godine 1988. izabran je za redovnog člana Akademije medicinskih nauka. Aktivno je učestvovao na svim domaćim oftalmološkim simpozijalnim sastancima i kongresima i bio jedan od organizatora svih 15 jugoslovenskih simpozijalnih sastanaka o glaukomu. Član je Nemačkog oftalmološkog društva od 1970. Od tada je redovno referatima učestvovao na godišnjim sastancima ovog internacionalnog udruženja, koje je osnovano u Hajdelbergu davne 1857. godine. Učestvovao je i na nizu svetskih, evropskih i nacionalnih oftalmoloških kongresa referatima iz oblasti glaukoma i povreda oka. Kao predstavnik Jugoslavije, bio je član Uprave Evropskog društva za glaukom i kolorni vid.

Sa profesorom M. Blagojevićem i profesorom O. Litričin koautor je udžbenika *Oftalmologija* za studente medicine i urednik poslednjeg, 13. izdanja ovog udžbenika. Sa profesorom M. Blagojevićem je napisao i *Praktikum iz oftalmologije*, koji je tokom poslednjih 25 godina doži-

veo više izdanja. Praktikum je preveden i na engleski i koristi se u redovnoj nastavi na Medicinskom fakultetu na Malti. Učestvovao je i u pisanju knjiga za poslediplomsku nastavu *Urgentna medicina* i *Oftalmologija za lekare opšte medicine*. Autor je ili koautor priloga u monografijama *Očna šupljina i organ vida*, sa Jovanović S, Keros P, Cvetković D, Jeličić N, Vinter I. (1986. i 1989), *Korekcija refrakcionih anomalija oka*, sa Parunović A, Cvetković D. (1996), *Farmakoterapija oboljenja oka*, sa Varagić V, Cvetković D. i sar. (1996) i *Glaukom*, sa Cvetković D, Kontić Đ, Hentova-Senčanić P. (1996), za koju je dobio Oktobarsku nagradu grada Beograda.

Objavio je više od 230 radova, u 126 kao prvi autor, od kojih je 59 štampano u inostranim knjigama, časopisima i zbornicima radova. Citiran je 42 puta.

Odlikovan je Ordenom zasluge za narod 1981. i Ordenom rada sa crvenom zastavom 1988. godine.

Profesor Cvetković je penzionisan 2001. godine. Aktivan je u Srpskom lekarskom društvu i Akademiji medicinskih nauka SLD.

Dorđe Kontić

***Doc. dr
Jasmina Tomović
(1938–1989)***

Jasmina Tomović je rođena 23. jula 1938. godine u Ražnju. Osnovnu školu i gimnaziju je završila u Beogradu sa odličnim uspehom. Medicinski fakultet u Beogradu je upisala 1957, a diplomirala 1963. godine, sa prosečnom ocenom 8,95. Posle obavljenog opšteg lekarskog staža i položenog stručnog ispita, radila je kao lekar opšte medicine u Domu zdravlja Stari grad u Beogradu. Godine 1967. je zasnovala radni odnos na Klinici za očne bolesti u Beogradu. Specijalistički ispit iz oftalmologije je položila 1970. godine sa odličnom uspehom.

Kao stipendista francuske Vlade je tokom 1973–74. godine bila na stručnom usavršavanju na klinikama „Eduard Erriot” u Lionu i „Val de Grace” u Parizu, gde se usavršavala iz oblasti funkcionalnog ispitivanja oka metodama perimetrije, adaptometrije, elektroretinografije, elektrookulografije i vidnih evociranih potencijala i tako postala vrhunski stručnjak u oblasti funkcionalnih ispitivanja oka u jugoslovenskoj oftalmologiji. Dva meseca je provela u ekspertiznom centru Ministarstva avijacije Francuske, radi daljeg usavršavanja iz domena ekspertizne problematike i funkcionalnih ispitivanja.

Magistarski rad pod nazivom *Adaptacija kod miopa* odbranila je 1974. godine sa odličnim uspehom. U zvanje asistenta na Medicinskom fakultetu u Beogradu izabrana je jula 1977. godine.

Doktorsku tezu pod nazivom *Učešće periferne retine u vidnoj sposobnosti oka, posmatrano kroz adaptometriju, perimetriju i elektroretinografiju* odbranila je na Medicinskom fakultetu u Beogradu 1988. godine. Iste godine je izabrana u zvanje docenta.

Bila je dugogodišnji član Oftalmološke sekcije Srpskog lekarskog društva. Učestvovala je na brojnim kongresima u zemlji, kongresima balkanskih zemalja, a kao član Francuskog oftalmološkog društva i na kongresima oftalmologa Francuske. Redovno je učestvovala u radu kliničkih seminara, gde je više od dvadeset puta izlagala različite teme iz oblasti oftalmologije.

Objavila je više od 80 radova, koji su objavljeni u domaćim i inostranim časopisima – *Srpski arhiv za celokupno lekarstvo*, *Acta Ophthalmologica Jugoslavica*, *Bulletin de la Societe Francaise d'Ophthalmologie* *Archive de l'Union Medicale Balkanique*, *Ophtalmologie*.

Preminala je 1989. godine, u 51. godini života.

Natalija Kosanović-Jaković

Prof. dr Anka Stanojević-Paović

Anka Stanojević-Paović je rođena 15. septembra 1940. godine u Crnoj Travi. Gimnaziju je pohađala u Leskovcu, gde je i maturirala sa odličnim uspehom 1959. godine. Medicinski fakultet je upisala i završila u Beogradu 1965. godine. Odmah nakon diplomiranja zaposlila se u Medicinskom centru u Leskovcu, gde je ostala do 1972. godine. Na Institut za očne bolesti u Beogradu prešla je 1972. godine i tu ostala do penzionisanja.

Magistarsku tezu pod nazivom *Toksoplazmoza i oko* odbranila je 1978. godine na Medicinskom fakultetu u Beogradu, a potom i doktorsku disertaciju pod nazivom *Autoimuni procesi u oku* 1980. godine.

Profesorka Stanojević-Paović se u najvećoj meri bavila uveitisima i bila osnivač i načelnik Odeljenja za uveite sve do svog odlaska u penziju. Sa temama iz te oblasti bila je organizator brojnih simpozijuma i drugih stručnih sastanaka u zemlji, kao što su „Imunopatologija uveita” u Beogradu, prvi domaći simpozijum iz oblasti uveita sa inostranim učešćem (1986), „Zapaljenjski reumatizam i oko” u Tuzli (1989), „Sistemske bolesti i oko” na Medicinskom fakultetu u Beogradu (1996), „Nove dijagnostičke i terapijske metode kod uveitisa” na Institutu za očne bolesti KCS u Beogradu (1997).

Bila je odličan oftalmohirurg. Posebno se bavila operacijama na prednjem segmentu oka, i to komplikovanih slučajeva katarakti i glaukoma.

U Parizu je boravila radi usavršavanja iz

oblasti uveita. Jedan je od osnivača Internacionalne studijske grupe za uveitise 1979. godine, član Internacionalne fondacije za uveitise i član Francuskog oftalmološkog društva. Bila je pozivni predavač i predsedavajuća na internacionalnim simpozijumima o uveitisu i imunopatologiji oka u Lisabonu 1988, Briselu 1992. i Jokohami u Japanu 1997. godine.

U zvanje asistenta na Katedri oftalmologije Medicinskog fakulteta u Beogradu izabrana je 1981. godine, docenta 1986, vanrednog profesora 1990. i u zvanje redovnog profesora 1996. godine.

Bila je član Kadrovske komisije Medicinskog fakulteta, predsednik Komisije za kontrolu nastave, predsednik Komisije za polaganje specijalističkog ispita iz oftalmologije u periodu od 2000. do 2005. godine, zamenik predsednika Komisije za polaganje specijalističkog ispita iz urgentne medicine, šef Katedre oftalmologije u periodu od 1986. do 2000. godine. Uz to je predsednik Oftalmološke sekcije i član Etičkog komiteta SLD, kao i urednik časopisa *Medicinska istraživanja*.

Pored obaveza u redovnoj nastavi, bila je mentor u mnogim studentskim radovima, mentor 10 magistarskih teza i 9 doktorskih disertacija.

Naučnoistraživački rad profesorke Stanojević-Paović odvijao se u oblastima imunologije i to posebno imunologije oftalmoloških oboljenja. Bila je rukovodilac naučnoistraživačkih projekata Medicinskog fakulteta u Beogradu i Ministarstva za nauku i tehnologiju Republike Srbije: „Imunopatologija oka (eksperimentalna istraživanja i klinički aspekti)”, „Autoimuni procesi u oku”, „Sistemske inflamatorne bolesti i oko” i „Medijatori inflamacije u oku”.

Uvela je nove metode u dijagnostici uveita, vezane za izučavanje očne vodice (imunološka i biohemijska), kao i nove terapijske procedure u njegovom lečenju. Bavila se eksperimentalnim istraživanjima iz oblasti autoimunih bolesti oka. Rezultati ovih istraživanja su citirani u inostranim časopisima.

Autor je 200 radova iz kliničke i eksperi-

mentalne oftalmologije, od kojih su 23 štampana u inostranim časopisima sa visokim impakt faktorom. Najveći broj ostalih radova je publikovan u zbornicima inostranih kongresa i simpozijuma, kao i u domaćim časopisima u celi ni. Značajan broj radova je citiran u inostranim časopisima i knjigama.

Autor je dve knjige: *Uveitis – patofiziologija i terapija* i *Sistemske bolesti i oko*. Uz to je koautor poglavlja u više knjiga i monografija.

Bila je veoma omiljena među studentima, lekarima na specijalizaciji, magistrantima i doktorantima, kojima je nesebično prenosila svoje znanje, smatrajući to jednom od glavnih dužnosti svakog nastavnika.

Penzionisana je 1. oktobra 2005. godine.

Miloš Jovanović

CIP - Каталогизација у публикацији
Народна библиотека Србије, Београд

378-057.175:61(497.11)] :929
61(497.11):929

**NASTAVNICI Medicinskog fakulteta u
Beogradu.** Knj. 3, Nastavnici hirurgije,
ginekologije i akušerstva,
otorinolaringologije i oftalmologije : (od
pedesetih godina XX veka do 1. oktobra 2005.
godine) / glavni urednik Radoje B. Čolović.
- Beograd : Medicinski fakultet
Univerziteta, 2006 (Valjevo : Valjevo
print). - 371 str. : fotogr. ; 29 cm

Tekst štampan dvostubačno. - Tiraž 1.000.
- Str. 9-10: Predgovor / Radoje Čolović.

ISBN 86-7117-171-X
1. Чоловић, Радоје Б.
а) Медицински факултет (Београд) -
Професори - Биографије
COBISS.SR-ID 134849292